

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΙΣΤΟΡΙΑ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: [ΝΕΟΤΕΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ]

Σπανού Γεωργία- Μαρία

ΑΜ: 1109ΜΟ10

ΤΙΤΛΟΣ

« Το φαινόμενο του δωσιλογισμού και οι εκφάνσεις του»
Διαστάσεις του φαινομένου στο νομό Αργολιδοκορινθίας μέσα από
τα εκδοθέντα βουλεύματα του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσιλόγων
Ναυπλίου 1945-1946.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Παν/μιου , κ. Προκόπης Παπαστράτης (Σύμβουλος Σπουδών)
2. Ερευνήτρια Β' Ακαδημία Αθηνών , κα. Μαρία Σπηλιωτοπούλου
3. Ερευνητής Γ στο Εθνικό Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών , κ. Δημήτρης Δημητρόπουλος

Αθήνα

Μάιος - 2012

Ευχαριστίες

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τον Καθηγητή μου κ. Προκόπη Παπαστράτη για την πολύτιμη βοήθειά του και την ατέρμονη υπομονή του!

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Δημήτρη Γεωργόπουλο και την κα. Μαρίνα Τσουλουχά για την βοήθεια τους, καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας μου στα Γ.Α.Κ. και όλους όσους υποστήριξαν ηθικά και πρακτικά αυτή μου τη προσπάθεια.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ οφείλω και στην οικογένεια μου, που με στήριξε ποικιλοτρόπως καθ' όλη τη διάρκεια του μεταπτυχιακού μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	4-7
Κεφ.1 ^ο : Εκφάνσεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής	
Κυβερνήσεις Συνεργασίας.....	7-15
Μικρό - οικονομικός δωσιλογισμός.....	15-18
Οικονομικός δωσιλογισμός και αστική τάξη	18-22
Άλλες μορφές δωσιλογισμού	22-23
Ένοπλος Δωσιλογισμός:Συγκρότηση Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο.....	23-27
Κοινωνική προέλευση και κίνητρα Ταγματασφαλιτών	28-32
Πελοπόννησος και Δωσιλογισμός :	
Ελληνικός Στρατός	32-37
ΕΛΕΣ.....	37-39
Κεφ. 2 ^ο : Οι παλινωδίες της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης 1941-1944.	
Ο βρετανικός παράγοντας.....	39-43
Το κίνημα του Μαρτίου 1943.....	43-45
Η λύση του Γεωργίου Παπανδρέου	45-51
Από την Απελευθέρωση στη Συμφωνία της Βάρκιζας.....	51-54
Η διφορούμενη στάση της Βρετανικής πολιτικής απέναντι στα Τάγματα Ασφαλείας.....	54-60
Κεφ.3 ^ο : Το θεσμικό πλαίσιο της δίκης των δωσιλόγων	60-71
Η ατιμωρησία των Δωσιλόγων :	
Η «εκκαθάριση» στο Δικαστικό Σώμα.....	71-75
Η Δίκη των Κατοχικών Κυβερνήσεων	75-77
Η ατιμωρησία του Ένοπλου Δωσιλογισμού	75-77
Οι Δίκες των Οικονομικών Δωσιλόγων.....	78-79
Η Εκκαθάριση στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.....	79-81
Η Εκκαθάριση στο Δημόσιο	81-84
Οι Δίκες των δωσιλόγων στη Πάτρα και στη Καλαμάτα	84-88

**Κεφ.4^ο : Βουλεύματα από το Εφετείο Ναυπλίου τα έτη 1945- 1946 για κατοίκους
του νομού Αργολιδοκορινθίας.**

Βουλεύματα 1945.....89-109

Βουλεύματα 1946.....109-130

Συμπεράσματα.....131-137

Εισαγωγή

Ο δωσιλογισμός, απότοκο των κατοχικών συνθηκών απασχόλησε όλο το μεταπολεμικό κόσμο, που είχε εμπλακεί στα γρανάζια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και επιχειρούσε να διασφαλίσει συνθήκες ομαλής μετάβασης σε ένα νέο καθεστώς, το οποίο θα αποτελούσε εχέγγυο για τις δημοκρατικές αξίες και το δημοκρατικό πολίτευμα. Το διακύβευμα λοιπόν, που ήταν η επιστροφή στη δημοκρατία, έθετε ζητήματα ηθικής τάξεως, όπως ή οριστική ρήξη με τη Νέα Τάξη, με συνέπεια η τιμωρία των δωσιλόγων να συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση προς αυτή την κατεύθυνση¹. Εντέλει, η διαχείριση του ζητήματος από όλα τα εμπλεκόμενα κράτη δεν ήταν κοινή. Διαφοροποιήθηκε στα πλαίσια των διαφορετικών συνθηκών, που επικράτησαν μετά την ήττα του Γ΄ Ράιχ και των πολιτικών διακυβευμάτων των υπό ανασυγκρότηση κρατών.

Είναι κατά τη γνώμη μας αναγκαίο, προτού επιχειρήσουμε να αποτυπώσουμε τον τρόπο διαχείρισης του φαινομένου του δωσιλογισμού, τόσο προπολεμικά, όσο και μεταπολεμικά, από τις εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες, να παρουσιάσουμε τις εκφάνσεις του δωσιλογισμού και τον αντίκτυπο, που είχε στη καθημερινότητα των πολιτών, προκειμένου να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα ενός φαινομένου, που αποτέλεσε «ταμπού» για την ελληνική ιστοριογραφία και αποσιωπήθηκε για δεκαετίες, προκειμένου να ενισχυθεί το ιδεολόγημα «περί πανεθνικής αντίστασης».

Ο δωσιλογισμός, που δεν αποτελεί μόνο ελληνικό φαινόμενο, χαρακτηρίζεται από πολυμορφία, η οποία γίνεται έκδηλη στα διάφορα επίπεδα της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής, καθώς και από πολυπλοκότητα στα κίνητρα, όσων ενεπλάκησαν με διάφορους τρόπους με τον δωσιλογικό μηχανισμό. Η διερεύνηση λοιπόν του συγκεκριμένου φαινομένου χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, αναφορικά με τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις, που κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί, μερικές από τις οποίες είναι ιδιαίτερα απλουστευτικές. Την τελευταία δεκαετία, οι μελετητές θα αναδιατυπώσουν τα ερμηνευτικά σχήματα του παρελθόντος, εμπλουτίζοντας την ελληνική ιστοριογραφία με νέα πραγματολογικά στοιχεία, που ρίχνουν φως στη

¹ Βλ. Mark Mazower, "Συνεργασία : το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο" επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ , *ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σ, 23-31.

σκοτεινή εκείνη περίοδο και οδηγούν με περισσότερη ασφάλεια στη κατανόηση και ερμηνεία του φαινομένου.

Θα μας απασχολήσει επίσης η στάση της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης και των μεταπολεμικών κυβερνήσεων απέναντι στο φαινόμενο του δωσιλογισμού, σε συνάρτηση με τις αντιφάσεις στο λόγο και στα έργα τους την εκάστοτε χρονική συγκυρία, αναφορικά με το φλέγον ζήτημα, που απασχολούσε την κοινή γνώμη, της τιμωρίας των δωσιλόγων, καθώς και το ερμηνευτικό πλαίσιο της σταδιακής αποποινικοποίησης των πράξεων τους, τόσο σε επίπεδο πολιτικό, όσο και σε θεσμικό.

Αν και σε πρώτη ανάγνωση φαίνεται πως δε συνάδει η παρουσίαση της πολιτικής των εξόριστων κυβερνήσεων, με το θέμα που πραγματευόμαστε, το φαινόμενο του δωσιλογισμού, θεωρούμε επιβεβλημένη μια παρουσίαση, έστω ακροθιγώς, των πολιτικών πρωτοβουλιών των εκάστοτε κυβερνήσεων, καθώς αποτυπώνεται το κλίμα και οι ανανοηματοδοτήσεις του όρου «δωσιλογισμός», με στόχο τη σταδιακή αποποινικοποίηση του, ως αναγκαίο κακό, προκειμένου να αναχαιτιστεί ο εσωτερικός εχθρός, που υπονομεύει με τη δράση του κεκτημένα χρόνων και που με τις ριζοσπαστικές μεθόδους του, επιχειρεί να ανατρέψει το μεσοπολεμικό πολιτικό status, το οποίο, αν και ανενεργό καθ' όλη τη διάρκεια της κατοχής, διεκδικεί μεταπολεμικά να αναλάβει τον προπολεμικό του ρόλο στη πολιτική σκηνή της χώρας.

Οι δίκες των Ειδικών Δικαστηρίων των δωσιλόγων, που συγκροτήθηκαν μεταπολεμικά, με το «πρόσχημα» της εκκαθάρισης του κρατικού μηχανισμού από τους μέχρι χτες συνεργάτες των Αρχών Κατοχής, απεικονίζουν εύγλωττα τις παλινωδίες στις προθέσεις της εκάστοτε μεταπολεμικής κυβέρνησης για απονομή πραγματικής δικαιοσύνης, καθώς και το μέγεθος της εμπλοκής του δικαστικού συστήματος, με ότι αυτό συνεπάγεται, στη διασφάλιση των πολιτικών διακυβευμάτων του κράτους της «εθνικοφροσύνης».

Στη παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε εξετάζοντας ένα προς ένα τα βουλεύματα των ετών 1945-1946, που εκδόθηκαν από το Ειδικό Δικαστήριο των Δωσιλόγων του Εφετείου Ναυπλίου, για το νομό Αργολιδοκορινθίας, επιχειρώντας αφενός να παρουσιάσουμε επιπλέον πραγματολογικά στοιχεία για την εποχή, καθώς και για τον τρόπο λειτουργίας της δικαιοσύνης, που είναι κατά τη γνώμη μας άρρηκτα συνυφασμένος με το πολιτικό τοπίο και τις πολιτικές ανατροπές την εκάστοτε χρονική συγκυρία.

Και είναι εύγλωττο να αναρωτηθεί κανείς είναι δυνατό να εξάγει κανείς ασφαλή συμπεράσματα από τη μελέτη ενός τέτοιου υλικού. Η απάντηση είναι κατηγορηματικά όχι, αφού το αρχειακό υλικό, που έχουμε στη διάθεση μας είναι ανεπαρκή, όπως θα δούμε αναλυτικά παρακάτω. Δυστυχώς για την πλειοψηφία των καταγγελιών, δε διαθέτουμε το προανακριτικό υλικό, τις δικογραφίες, τις καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας και υπεράσπισης, που θα έδιναν μια άλλη διάσταση, περισσότερο ουσιαστική στην έρευνα μας. Ακόμα και η στοιχειοθέτηση μιας απαλλακτικής ή μη απόφασης από τις Δικαστικές Αρχές, σε πάρα πολλά βουλεύματα, είναι από ελλιπή έως ανύπαρκτη. Παρόλα αυτά το συγκεκριμένο υλικό εμπλουτίζει με νέα στοιχεία αυτή τη σκοτεινή περίοδο και, αν μη τι άλλο, μας προβληματίζει, αναφορικά με την ορθότητα των αποφάσεων, την ακεραιότητα των Δικαστικών Αρχών, όσον αφορά την εφαρμογή των νόμων, που από τις ενδείξεις, που έχουμε φαίνεται πως ερμηνεύονται και εφαρμόζονται κατά το δοκούν.

Με την επεξεργασία του πρωτογενούς αυτού αρχειακού υλικού σε συνδυασμό με τις μελέτες, που έχουν δημοσιευθεί προσδοκούμε στο μέτρο του δυνατού να ερμηνεύσουμε και να κατανοήσουμε, έστω σε ένα πρώτο επίπεδο, το φαινόμενο, του δωσιλογισμού και τις διαστάσεις, που αυτό πήρε μελετώντας το, σε επίπεδο μικρο-ιστορίας, διατηρώντας όμως πάντα επιφυλάξεις, που ίσως θα άρει μια επόμενη μελέτη, που θα πραγματευτεί εξ' ολοκλήρου και σε βάθος όλο το σχετικό υλικό, που διατίθεται στα Γ.Α.Κ, τις δίκες των Δωσιλόγων 1945-1951, καθώς και κάποιες διασωθείσες ποινικές δικογραφίες.

Αναφορικά με τη βιβλιογραφία θα πρέπει να επισημάνουμε, ότι σε αρκετές περιπτώσεις έχουμε χρησιμοποιήσει μονογραφίες, με ό,τι μειονεκτήματα παρουσιάζει η χρήση τους, εξαιτίας της έλλειψης επιπλέον μελετών για το θέμα αυτό, που με τις συγκλήσεις ή τις αποκλίσεις τους, θα φώτιζαν περισσότερο αυτή την περίοδο και τα χαρακτηριστικά του φαινομένου, που πραγματευόμαστε.

Τέλος θα πρέπει να αναφερθούμε στο γεγονός, ότι στη παρούσα μελέτη, δεν θα αναφερθούμε σε ονόματα φερόμενων ως δωσιλόγων, αν και τα έχουμε στη διάθεση μας από το αρχειακό υλικό, που διαθέτουμε, για δύο λόγους: Αφενός εξαιτίας του γεγονότος, ότι η δημοσίευσή τους προσκρούει στο νόμο για τα προσωπικά δεδομένα και αφετέρου με τη λογική, ότι η δημοσίευση ονομάτων δεν προσθέτει πολλά πράγματα στη παρούσα μελέτη, αφού ο στόχος μας είναι να προσεγγίσουμε επιστημονικά το φαινόμενο, και όχι να αναλάβουμε ρόλο κριτή. Σίγουρα, η αναφορά στα ονόματα των εμπλεκόμενων με το δωσιλογικό μηχανισμό,

θα βοηθούσε τον αναγνώστη να παρακολουθήσει καλύτερα την επανάληψη των καταγγελιών, που αφορούσαν τα ίδια πρόσωπα, είτε στο ρόλο του θύτη, είτε στο ρόλο του μάρτυρα υπεράσπισης, πράγμα εφικτό με μια ανάγνωση του αρχειακού υλικού, που διατίθεται από τα Γ.Α.Κ Αργολίδας.

Εκφάνσεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής

Κυβερνήσεις Συνεργασίας

Η συνεργασία με τους κατακτητές σε κρατικό επίπεδο ήταν άρρηκτα συνυφασμένη με τις επιλογές της γερμανικής πολιτικής απέναντι στα κατεκτημένα κράτη. Κάθε μορφή συνεργασίας υπήρξε αδύνατη για τις χώρες, που είχε προαποφασιστεί η ολοκληρωτική καταστροφή τους, π.χ στα προσαρτημένα εδάφη της Δ. Πολωνίας ή στο Λουξεμβούργο, πολιτική που έμεινε γνωστή ως «πολωνοποίηση». Εκεί όλοι οι πολιτικοί, διοικητικοί και στρατιωτικοί μηχανισμοί είχαν στελεχωθεί από Γερμανούς, με αποτέλεσμα να αποκλείεται η έστω υποτυπώδης άσκηση κάποιας τοπικής ή περιφερειακής πολιτικής σε επίπεδο λειτουργίας των κρατικών μηχανισμών. Από την άλλη συναντάμε κυβερνήσεις συνεργασίας² ή φιλογερμανικές κυβερνήσεις³, των οποίων η διοίκηση ανατέθηκε στις τοπικές γραφειοκρατίες υπό των στενό έλεγχο των γερμανικών χωρών και των δυνάμεων κατοχής. Στη κατηγορία αυτή των φιλογερμανικών κυβερνήσεων άνηκε και η Ελλάδα, μετά τη πρωτοβουλία του στρατηγού Τσολάκογλου να αναλάβει το σχηματισμό κυβέρνησης υπό την προεδρεία του, λίγες μέρες μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου της συνθηκολόγησης, με την υπόσχεση να υπηρετήσει τον Χίτλερ «σύμφωνα με τις θελήσεις του».⁴

Έτσι σε θεσμικό επίπεδο η κυβέρνηση συνεργασίας Τσολάκογλου (30 Απριλίου 1941- 2 Δεκεμβρίου 1942) και οι κυβερνήσεις, που την διαδέχτηκαν η

² Κυβερνήσεις συνεργασίας συναντάμε στη Γαλλία, στη Νορβηγία, στη Δανία, στη Σλοβακία και στην Κροατία. Βλ. Mark Mazower, ο.π....., σ.24.

³ Φιλογερμανικές κυβερνήσεις, των οποίων η διοίκηση ανατέθηκε στις τοπικές γραφειοκρατίες βρίσκουμε στη Βοημία-Μοραβία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία, τη Σερβία και την Ελλάδα.

Βλ. Mark Mazower, ο.π..... σ. 23- 24.

⁴ Βλ. Νίκος Παπαναστασίου, "Δωσίλογοι εναντίον «μεταξικών δωσιλόγων και καταχραστών». Η θεσμική ασυνέχεια της κατοχικής κυβέρνησης Τσολάκογλου" επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, *ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σσ, 107-109. Βλ. Mark Mazower, ο.π..... σ.24.

κυβέρνηση Λογοθετόπουλου (2 Ιουνίου 1942-6 Απριλίου 1943) και η κυβέρνηση Ράλλη (7 Απριλίου 1943-12 Οκτωβρίου 1944) αδιαφορώντας για την υπάρχουσα δικαιοσύνη⁵, συνεργάζονται με τις Αρχές Κατοχής, αφού αποδέχονται αξιώματα σε μια κυβέρνηση, που διορίστηκε υπό την εποπτεία και την έγκριση της κατέχουσας εχθρικής δύναμης. Οι κυβερνήσεις αυτές και ανάλογες τους σε διάφορα ευρωπαϊκά κράτη περιγράφονται στη βιβλιογραφία του διεθνούς δικαίου, ως κυβερνήσεις «ανδρείκελων», προκειμένου να υποδηλωθεί η άμεση εξάρτησή τους από την Κατεχόμενη δύναμη⁶.

Εκτός όμως από την απόλυτη εξάρτηση των Κατοχικών κυβερνήσεων από τις Αρχές Κατοχής, όπως θα παρακολουθήσουμε στη συνέχεια, απροκάλυπτη, ήταν η πρόθεση συνεργασίας τους και σε κάποιες περιπτώσεις η ιδεολογική ταύτισή τους με αυτές. Αποκαλυπτικός αυτών των προθέσεων είναι ο κυβερνητικός λόγος των κατοχικών κυβερνήσεων, τον οποίο θα μπορούσαμε συνοπτικά να τον διακρίνουμε σε τρεις περιόδους⁷.

Στη πρώτη περίοδο κρίνεται επιβεβλημένη από την Κατοχική Κυβέρνηση Τσολάκογλου η ηθική και θεσμική νομιμοποίηση της κυβέρνησής του. Για την επίτευξη αυτού του στόχου ο Τσολάκογλου πρέπει να πείσει, ότι η νέα κυβέρνηση εξυπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα και να αποστασιοποιηθεί από τα κατάλοιπα του παρελθόντος. Έτσι ο λόγος της θα κινηθεί σε δυο άξονες. Αρχικά, θα επιχειρήσει να απαξιώσει το προηγούμενο καθεστώς, καθώς και τα ερείσματα του. Προκειμένου λοιπόν ο Τσολάκογλου να διαμορφώσει μια ταυτότητα, που θα νομιμοποιήσει την κυβέρνησή του και τη «συνεργασία» της με τις Αρχές Κατοχής θα επιχειρήσει, τόσο

⁵ Περισσότερα για την επικρατούσα δικαιοσύνη από το Μεσοπόλεμο και κατά τη διάρκεια του β' παγκοσμίου πολέμου βλ. Νίκος Ζάικος, "Διεθνές δίκαιο και συνεργασία με τον εχθρό. Η περίπτωση των κυβερνήσεων «ανδρείκελων» κατά το β' Παγκόσμιο Πόλεμο", επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, *ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σ. 123-145.

⁶ Βλ. Νίκος Ζάικος, ο.π., σ. 123-145.

⁷ Η περιοδολόγηση, όπως επισημαίνει ο Κ. Φραδέλλος είναι συμβατική και διατυπώθηκε στα πλαίσια των μεταβολών του κυβερνητικού λόγου. Σχηματικά, η πρώτη περίοδος ξεκινά από το διάγγελμα του Τσολάκογλου στις 30 Απριλίου του 1941 και φτάνει μέχρι της 18 Οκτωβρίου του ίδιου χρόνου. Το διάστημα αυτό συγκροτείται ο «καταστατικός χάρτης της συνεργασίας». Η δεύτερη περίοδος ξεκινά από τις 18 Οκτωβρίου του 1941 και φτάνει μέχρι τον Απρίλη του 1943, όπου ανέλαβε τη εξουσία ο Ι. Ράλλης. Χαρακτηριστικά της περιόδου συνιστούν η διαχείριση της επισιτιστικής και κοινωνικής κρίσης. Η Τρίτη περίοδος ξεκινά με την αντικατάσταση του Λογοθετόπουλου από το Ι. Ράλλη με κύριο χαρακτηριστικό τον αντικομμουνισμό.

Βλ. Κώστας Φραδέλλος, "Κατοχικές Κυβερνήσεις και Έθνος, Άξονες και μεταβολές του κυβερνητικού λόγου κατά τη διάρκεια της Κατοχής", επιμ. στο συλλογικό Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση*, Αθήνα 2007, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 153-167.

μέσω του εκφερόμενου κυβερνητικού λόγου, όσο και μέσω των διευρυμένων εκκαθαρίσεων, που θα επιβάλει στο κρατικό μηχανισμό, αμέσως μετά τη συνθηκολόγηση, να διαρρήξει απόλυτα τις σχέσεις του με το Μεταξικό καθεστώς. Αυτό παρουσιάζεται από τους προπαγανδιστικούς μηχανισμούς της Νέας Πολιτείας ως διεφθαρμένο. Τη λύση και την εξυγίανση μονάχα το στρατοκρατικό καθεστώς του μπορεί να επιφέρει. Η λογική της ρήξης, η οποία δεν είναι μονάχα λεκτική, γίνεται έκδηλη με τις εκτεταμένες εκκαθαρίσεις σε όλο τον δημόσιο τομέα, την επαναφορά των απότακτων αξιωματικών του 1935 και τέλος τον εξοβελισμό από τη δημόσια ζωή οτιδήποτε θύμιζε τη δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου. Στη λογική αυτή, ο βασιλιάς καθώς και η εξόριστη κυβέρνηση είναι οι μόνοι υπεύθυνοι για την ήττα και την Κατοχή, με αποτέλεσμα να μη νομιμοποιούνται να αρθρώνουν λόγο, αφενός λόγω της υπαιτιότητας τους για την αναίτια εμπλοκή της χώρας σε ένα πόλεμο με την Γερμανία και αφετέρου εξαιτίας της εγκατάλειψης της θέσης τους μπροστά στην εχθρική επίθεση. Κατόπιν θα επιχειρήσει να υποβαθμίσει και να εξωραΐσει την Γερμανική κατοχή, τονίζοντας, ότι ο γερμανικός στρατός δεν ήλθε στην Ελλάδα ως εχθρός, αλλά ως φίλος. Η παρουσία του στη χώρα υπαγορεύεται από την αναγκαιότητα να διώξει τους Άγγλους, με τους οποίους βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση. Γι' αυτό έχει και την αμέριστη υποστήριξη της κυβέρνησής του, η οποία έχει την πεποίθηση, ότι οι Γερμανοί ως ευεργέτες της ανθρωπότητας θα προστατεύσουν την Ελλάδα από τον κομμουνιστικό κίνδυνο και θα την βοηθήσουν να αντιμετωπίσει τα δεινά του πολέμου. Στο πλαίσιο αυτό η Κατοχική κυβέρνηση δηλώνει απόλυτα τη νομιμοφροσύνη της και ζητά από τον ελληνικό λαό την καλόπιστη συνεργασία του με τις Γερμανικές Αρχές⁸.

Η δεύτερη περίοδος του κυβερνητικού λόγου υπαγορεύεται από την αναγκαιότητα η κατοχική κυβέρνηση να δικαιολογήσει την ανικανότητα της να διαχειριστεί την σοβαρή επισιτιστική και κοινωνική κρίση, που προκάλεσε η γερμανική κατοχή στη χώρα. Η κυβέρνηση Τσολάκογλου και σε αυτή τη περίπτωση δε θα παραλείψει να καταγγείλει το Μεταξικό καθεστώς ως υπαίτιο για το οξύ επισιτιστικό πρόβλημα, που αντιμετωπίζει η χώρα, αφού καταχράστηκε αφενός το δημόσιο πλούτο και αφετέρου δε μερίμνησε, ώστε να διασφαλίσει τα απαραίτητα

⁸ Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π., σ 153-167.

Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, "Διαρθρωτικές τομές και συνέχειες σε βασικούς μηχανισμούς εξουσίας δια μέσου των «εκκαθαρίσεων», 1936-1946", επιμ. Στο συλλογικό Χάγκεν Φλάισερ, *Η Ελλάδα 36-49, Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο, Τομές και Συνέχειες*, Αθήνα 2003, εκδ. Καστανιώτη, σ. 291-307.

Βλ. Νίκος Παπαναστασίου, ο.π., σ. 107-122.

αποθέματα τροφίμων προπολεμικά. Η αδυναμία επίλυσης του μείζονος αυτού προβλήματος αποδίδεται επίσης από τους προπαγανδιστικούς μηχανισμούς του καθεστώτος και σε όσους υπονομεύουν τα εθνικά συμφέροντα, μη υπακούοντας στις κυβερνητικές εντολές, δηλαδή στους μαυραγορίτες, στους απείθαρχους αγρότες και στους απεργούς δημόσιους υπαλλήλους. Αυτοί, θα αποτελέσουν τελικά του αποδιοπομπαίους τράγους, για την κυβέρνηση, προκειμένου να συγκαλύψει την κρατική αδυναμία επέμβασης και αντιμετώπισης της κρίσης.⁹

Η κυβέρνηση Λογοθετόπουλου θα ακολουθήσει παρόμοια πολιτική με την προκάτοχο της, αφού θα βρεθεί επίσης αντιμέτωπη με το δημοσιονομικό χάος και με συνεχείς λαϊκές κινητοποιήσεις, που, όπως υποστηρίζει, διασαλεύουν τη κοινωνική συνοχή. Όμως για πρώτη φορά η λαϊκή δυσαρέσκεια θα παρουσιαστεί από την εν λόγω κυβέρνηση, υποκινούμενη από τους κομμουνιστές. Ο Λογοθετόπουλος θα εισάγει στον κυβερνητικό του λόγο, αποκάλυπτα πλέον τον αντικομμουνισμό, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις, τουλάχιστον σε ιδεολογικό επίπεδο, να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο από τη διάδοχη κυβέρνηση Ράλλη για την ένοπλη πλέον δίωξη των φορέων του¹⁰.

Η ανάληψη, τον Απρίλη του 1943, της εξουσίας από τον Ι. Ράλλη θα επιφέρει τομές τόσο στον εκφερόμενο κυβερνητικό λόγο, όσο και στις πολιτικές επιλογές του τελευταίου κατοχικού Πρωθυπουργού. Πολιτικές που, υπαγορεύτηκαν αφενός από τις ραγδαίες εξελίξεις στο μέτωπο σε βάρος του Άξονα, αφού μετά την ήττα των χιτλερικών στρατευμάτων στο Στάλινγκραντ το Φεβρουάριο του 1943, ήταν οφθαλμοφανές, ποιος θα ήταν ο νικητής του πολέμου και αφετέρου από τη γιγάντωση του αντιστασιακού κινήματος στη χώρα με φυσικό έρεισμά του, την αριστερά¹¹.

Έτσι η κυβέρνηση Ράλλη θα διαφοροποιηθεί σημαντικά από τις προηγούμενες Κατοχικές Κυβερνήσεις. Ο βασιλικός, Ι Ράλλης, αν και στέλεχος του Λαϊκού Κόμματος, θα παραμερίσει τις ιδεολογικές διαφορές, που μέχρι χθες δίχαζαν την αστική τάξη της χώρας, επιδιώκοντας τη συσπείρωση της, στοχεύοντας στη συντριβή του κοινού εχθρού, του ΕΑΜ. Έτσι, ως προϋπόθεση για την ανάληψη της εξουσίας και με απώτερο στόχο την εξάλειψη του κομμουνιστικού κινδύνου, θα θέσει τη συναίνεση των Αρχών Κατοχής, αναφορικά με τη συγκρότηση ένοπλων στρατιωτικών σωμάτων, που θα χρησιμοποιούσε η κυβέρνηση κατά της αντίστασης,

⁹ Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π , σ. 167-173.

Βλ. Νίκος Παπαναστασίου, ο.π, σ 107-122.

¹⁰ Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π , σ. 174.

¹¹ Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π , σ. 172-173.

με σκοπό να την καταστείλει και να επικρατήσει μεταπολεμικά το στρατόπεδο των «εθνικοφρόνων». Την περίοδο αυτή λοιπόν ο αντικομμουνιστικός λόγος δεσπόζει και γίνεται ιδιαίτερα οξύς, στις αναφορές της κυβέρνησης, η οποία δεν αρκείται σε εξαγγελίες κατά του κομμουνιστικού κινδύνου, όπως οι προηγούμενες, άλλα ιδρύει, με την αμέριστη συμπαράσταση των Αρχών Κατοχής, τα Τάγματα Ασφαλείας, που θα αποτελέσουν το μέσο εξάλειψης των απανταχού κομμουνιστών, που με τη δράση τους και το προσωπείο του απελευθερωτή, υπονομεύουν την εθνική ενότητα, εχέγγυο της οποίας αποτελεί μονάχα η Κυβέρνηση Ράλλη¹².

Το ιδεολογικό υπόβαθρο του δωσιλογισμού συνιστούσε για όλες τις κατοχικές κυβερνήσεις, όπως συνοπτικά παρακολουθήσαμε, ο αντικομμουνισμός. Απόλυτος όμως εκφραστής του διετέλεσε ο Ι. Ράλλης και η κυβέρνησή του. Ήδη από την πρώτη μέρα ανάληψης των καθηκόντων του στις 7 Απριλίου του 1943. Με διάγγελμα του εξαγγέλλει, ότι θα πραγματώσει σκληρό αγώνα εναντίον του κομμουνισμού και ζητά τη συμπαράσταση του πληθυσμού, απειλώντας ταυτόχρονα, ότι θα πατάξει «οιονδήποτε απόπειρα διασαλεύσεως της τάξης, όθεν δήποτε και αν ήθελεν αυτή προέλθη», κηρύσσοντας έτσι έμμεσα εμφύλιο πόλεμο.¹³ Την περίοδο αυτή παρεισφρεί επίσης στον κυβερνητικό λόγο, μια νέα αξία, η διατήρηση της τάξης, μέσω της νομιμοφροσύνης των πολιτών στο καθεστώς, η οποία απαιτείται, καθώς συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για την απολαβή της κρατικής φροντίδας. Όσοι δεν επιδεικνύουν υπακοή στο καθεστώς αποβάλλονται, από τη μέριμνά του και συνεκδοχικά από την εθνική κοινότητα, αφού συνιστούν «αναρχικά» και «ανθεθνικά στοιχεία»¹⁴.

Για την επίτευξη των σκοπών του ο Ράλλης θα διαφοροποιηθεί σημαντικά από την πολιτική των προκατόχων του, επιχειρώντας να συγκροτήσει ένα διευρυμένο μέτωπο στήριξης της πολιτικής του. Στα πλαίσια αυτά θα προσεγγίσει κύκλους του παλιού αστικού κόσμου, καθώς και βασιλόφρονες, προκειμένου να συσπειρώσει όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις σ' ένα μέτωπο κατά του « κομμουνιστικού κινδύνου». Η

¹² Βλ. Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π , σ 176-179.

¹³ Βλ. Γιάννης Ν. Γιαννιλόπουλος, *Ο Μεταπολεμικός κόσμος, Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία (1945/1963)*, Αθήνα, 1992, εκδ. Παπαζήση, σ 196-197.

Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, *Η αυτολογοκριμένη μνήμη , Τα Τάγματα Ασφαλείας και η μεταπολεμική Εθνικοφροσύνη*, Αθήνα 2005, εκδ. Φιλίστωρ.

Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, *΄Δωσιλογισμός 1941-1944΄*, στο περ. Ιστορικά *«1941-1944 Γερμανική Κατοχή»*, εφημ. Ελευθεροτυπία, 26 Απριλίου 2001, τ.80, σ. 6-13.

Βλ. Παντελής Μούτουλας, *Πελοπόννησος 1940- 45, Η περιπέτεια της επιβίωσης του διχασμού και της απελευθέρωσης*, Αθήνα 2004, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 402.

¹⁴ Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, ο.π, *Διαθρωτικές τομές...* σ 291-307.

Βλ. Κώστας Φραδέλλος, ο.π , σ. 173-179.

πολιτική του λοιπόν, θα επικεντρωθεί στη προσπάθεια συμφιλίωσης της κυβέρνησης με κύκλους της μεταξικής δικτατορίας. Αυτή θα επιτευχθεί με μέτρα αποκατάστασης των μέχρι χθες διωκόμενων από τις προηγούμενες κατοχικές κυβερνήσεις¹⁵.

Ριζικές αλλαγές θα θεσμοθετήσει στα Σώματα Ασφαλείας και στο Στρατό, με τη προσδοκία να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις αθρόας προσέλευσης στα Τάγματα Ασφαλείας. Για το σκοπό αυτό δεν θα αρκестεί στην επαναφορά των παραγκωνισμένων στο στράτευμα, άλλα θα προσφέρει ως δέλεαρ για τη μαζική κατάταξη στα Τ.Α, την γρήγορη ανέλιξη στη στρατιωτική ιεραρχία με μαζικές προαγωγές, που κριτήριο τους δεν θα είναι οι ικανότητες, άλλα η πίστη και η πειθαρχία στο καθεστώς, καθώς και αυξημένες οικονομικές απολαβές, που περιλάμβαναν αυξημένους μισθούς, επιδόματα, καθώς και παροχές τροφίμων και ρουχισμού¹⁶.

Το ερώτημα λοιπόν είναι κατά πόσο η εκφορά του κυβερνητικού λόγου ανταποκρίνεται στις πραγματικότητες της εποχής, που αυτός διατυπώθηκε. Η ιστορική αναγκαιότητα δικαιολογεί και νομιμοποιεί την ύπαρξη των κατοχικών κυβερνήσεων; Οι κατοχικές κυβερνήσεις εγγυήθηκαν και σε ποιο βαθμό τα εθνικά συμφέροντα, αποτέλεσαν ή όχι φερέφωνα των Αρχών Κατοχής και εγγυητές της πολιτικής τους; Ήταν απόλυτα εξαρτημένες από τους εισβολείς ή είχαν δυνατότητες χάραξης πολιτικής, έστω περιορισμένης, μέσα στις κατοχικές συνθήκες;

Οι κατοχικές κυβερνήσεις στη χώρα μας χαρακτηρίστηκαν συλλήβδην από τις συμμαχικές δυνάμεις, τις εξόριστες κυβερνήσεις των κατεχόμενων κρατών και τις αντιστασιακές οργανώσεις ως «όργανα των κατακτητών» και αποφασίστηκε η δίωξη τους μεταπολεμικά για εσχάτη προδοσία. Παρόλ' αυτά, μετά την απελευθέρωση, τόσο ο Άρειος Πάγος, όσο και το Συμβούλιο Επικρατείας αποφάνθηκαν, ότι υπήρξαν de facto κυβερνήσεις, αφού διέθεταν πλήρη κυβερνητική εξουσία και είχαν και την ικανότητα να νομοθετούν. Η ανάγκη «νομιμοποίησης» των κατοχικών κυβερνήσεων σχετιζόταν άμεσα με το ζήτημα νομιμότητας, που είχε προκύψει, τόσο των εξόριστων κυβερνήσεων, όσο και των κυβερνήσεων, που συστάθηκαν στη κατεχόμενη Ελλάδα, καθ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής. Ο όρος όμως de facto κυβέρνηση, σύμφωνα με τη νομολογία αναφέρεται «σε κυβερνήσεις, που επιβάλλονται με υλική δύναμη που καταλύει τη συντεταγμένη κρατική εξουσία, όπως συμβαίνει για παράδειγμα μετά

¹⁵ Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, ο.π., *Διαθρωτικές τομές...*, σ291-307.

¹⁶ Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, ο.π., σ 299-302.

από μια επανάσταση ή πραξικόπημα». Συνεπώς διορισμένες κυβερνήσεις από την κατέχουσα δύναμη δεν εμπίπτουν στην έννοια αυτή¹⁷.

Ο Τσολάκογλου συνθηκολόγησε και δέχτηκε να σχηματίσει κυβέρνηση, όχι εξαιτίας ιδεολογικής του συγγένειας με τη Νέα τάξη, αλλά όπως ο ίδιος υποστήριζε, από φόβο, αφενός, ότι οι νικητές θα αρνούνταν να απελευθερώσουν τους αιχμαλώτους και αφετέρου, ότι η χώρα θα κατέληγε ιταλικό προτεκτοράτο. Προσπαθούσε με κάθε τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, να διασφαλίσει τη συνέχεια της υπόστασης της κυβέρνησής του. Σημαντική παράμετρος προς αυτή τη κατεύθυνση συνιστούσε η διασφάλιση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, γι' αυτό διαμαρτυρόταν έντονα για τις αυθαιρεσίες των Ιταλών και Βουλγάρων, καθώς και για την σοβαρή επισιτιστική κρίση, απότοκο της οικονομικής πολιτικής των κατακτητών. Όμως οι προσπάθειες του είχαν πάντα βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα, αφού η πολιτική του κλυδωνιζόταν, αφενός από ένα έντονο παρασκήνιο μεταξύ των Ιταλών και Γερμανών κατακτητών και αφετέρου από την αντίληψη των κατακτητών, ότι η επιλογή του ως πρωθυπουργού αποτελούσε «προσωρινή λύση». Πάντως η κυβέρνηση του θα επιδείξει χαρακτηριστική αδυναμία να διαχειριστεί ακόμα και τις πιο απλές υποθέσεις της χώρας. Τελικά θα αναγκαστεί σε παραίτηση στις 12 Νοεμβρίου του 1943, δηλώνοντας στον Άλτενμπουργκ¹⁸, ότι αρνείται να χρησιμεύσει «ως νεκροθάφτης της πατρίδος», αφού πρώτα πρόβαλλε συγκεκριμένες αξιώσεις, οι οποίες δεν έγιναν αποδεκτές. Ο αντικαταστάτης του Λογοθετόπουλος, κατά τη διάρκεια της θητείας του, δεν κατάφερε να επιδείξει τίποτε άλλο, εκτός από το αντικομμουνιστικό του μένος¹⁹. Ενώ ο Ράλλης, όπως περιγράψαμε, έχοντας περισσότερες δυνατότητες να ασκήσει πολιτική, θα εξυπηρετήσει αφενός τη γερμανική πολιτική για εξοικονόμηση «γερμανικού αίματος» και αφετέρου την επιτακτική απαίτηση όλου του αστικού κόσμου για την εξάλειψη του κομμουνισμού και την ανάδειξη των «εθνικοφρόνων» δυνάμεων, ως εχέγγυο της εθνικής υπόστασης²⁰.

Η απόλυτη εξάρτηση αυτών των κυβερνήσεων από τις Αρχές Κατοχής και η αδυναμία χάραξης αυτόνομης πολιτικής, που θα διασφάλιζε τα συμφέροντα των

¹⁷ Βλ. Νίκος Ζάκος, ο.π....σ 132-134.

Βλ. Νίκος Αλιβιζάτος, *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση 1922-1974, Όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, Αθήνα 1995, εκδ. Θεμέλιο, σ 139-170.

¹⁸ Βλ. www2.rizospastis.gr «Ο Γκίντερ Άλτεμπουργκ διετέλεσε πληρεξούσιος πρέσβυς του Γ Ράιχ στην Αθήνα την περίοδο της Κατοχής.»

¹⁹ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, *Στέμματα και Σβάστικα 1941-1944*, Αθήνα, εκδ Παπαζήση, τομ.1, σ 352-368.

²⁰ Βλ.οπ

Ελλήνων πολιτών ήταν έκδηλη, αν λάβουμε υπόψη μας π.χ τον τρόπο διαχείρισης εκ μέρους τους, του μείζονος θέματος της εβραϊκής κοινότητας της χώρας. Οι Κατοχικές κυβερνήσεις δε προστάτεψαν τον ελληνικό εβραϊκό πληθυσμό, όπως όφειλαν, από την πολιτική εξόντωσης του Γ' Ράιχ, με αποτέλεσμα την ολοκληρωτική καταστροφή της εβραϊκής κοινότητας της χώρας. Στη διάρκεια της Κατοχής ο αριθμός των Ελλήνων Εβραίων, που δολοφονήθηκαν ξεπερνά τα 63.000 άτομα.²¹

Η μετατροπή του αίματος των Εβραίων σε χρυσό, συνιστούσε την τελική λύση για την κάλυψη των καπιταλιστικών αναγκών τόσο των Γερμανών, όσο και των Ελλήνων συνεργατών τους. Το στυγνό έγκλημα που συντελέστηκε σε βάρος τους, δε διαπράχθηκε προφανώς λόγω ανικανότητας, αλλά από έλλειψη πολιτικής βούλησης, ώστε να αποτραπεί. Του λόγου το αληθές επιβεβαιώνει η συγκάλυσή του, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, όπως την κατοχική κυβέρνηση, υπαλλήλους του Υπουργείου Οικονομικών, της κατοχικής διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδας και τις Εθνικής Τράπεζας, καθώς και έμπιστων χρηματιστών του Νόιμπαχερ²². Συνεπώς δεν είναι τυχαίο, ότι ο τελευταίος νόμος, που εξέδωσε η κυβέρνηση Ράλλη, ο νόμος 1977/1944, ο οποίος και δημοσιεύθηκε στις 10 Οκτωβρίου του 1944, αφορούσε την κατάργηση του νόμου 1180/1944 « *Περί τρόπου διαχείρισεως των κατεχόμενων ισραηλιτικών περιουσιών*». Είναι οφθαλμοφανές, ότι ο Ράλλης με αυτό τον τρόπο επιχείρησε να αποποιηθεί τις ευθύνες του για την καταλήστευση των Εβραϊκών περιουσιών.²³

Εντέλει, η απόλυτη εξάρτηση των κυβερνήσεων αυτών από τις δυνάμεις Κατοχής υποδηλώνεται μέσα από την διάχυτη αδυναμία χάραξης μιας οικονομικής πολιτικής, που να συνάδει με τα συμφέροντα του κατεχόμενου πληθυσμού. Συνοπτικά, στο μακρο-οικονομικό επίπεδο η επιλογή των κατοχικών κυβερνήσεων και των επιτελείων τους να συνεργαστούν με τις Αρχές Κατοχής, αναλαμβάνοντας θέσεις ευθύνης με σκοπό να υλοποιήσουν μέτρα οικονομικής πολιτικής για λογαριασμό των κατακτητών, τους καθιστά υπόλογους για την άθλια δημοσιονομική κατάσταση της χώρας σε όλη τη διάρκεια του πολέμου. Η αδυναμία ελέγχου της

²¹ Βλ. Νίκος Ζάικος, ο.π...σ 135.

²² Ο Χέρμαν Νοϊμπάχερ ήταν ο έκτακτος εντεταλμένος του Ράιχ για τα οικονομικά και δημοσιονομικά ζητήματα στην Ελλάδα. Διορίστηκε μαζί με τον Ιταλό ομόλογο του τον Οκτώβριο του 1942. Πολιτική του συνιστούσε « η αποκατάσταση της ελεύθερης αγοράς». Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, « Η ελληνική οικονομία πεδίο μάχης και αντίστασης », επιμ. στο συλλ Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, «Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή-Αντίσταση», Αθήνα 2007, εκδ.Βιβλιόραμα , σ 210-112.

²³ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, ο.π. , σ 213-115.

αύξησης της νομισματικής κυκλοφορίας, που οδήγησε σε υπερπληθωρισμό, καθώς και η έλλειψη ελέγχου της παραοικονομίας και της μαύρης αγοράς, που ήταν εφικτή με τη λήψη απλών μέτρων, ενισχύει τις υπόνοιες για ύπαρξη διαπλοκής ανάμεσα στα δυο επίπεδα του οικονομικού δωσιλογισμού, το μικρό-οικονομικό και το μακρό-οικονομικό επίπεδο²⁴.

Συγκεκριμένα οι Κατοχικές κυβερνήσεις διόγκωσαν αδικαιολόγητα τη νομισματική κυκλοφορία, η αύξηση της οποίας μπορεί να ήταν επιβεβλημένη, όχι όμως σε αυτές τις διαστάσεις. Επίσης, δεν έλαβαν απλά μέτρα, που θα στοιχειοθετούσαν τη βούληση αυτών των κυβερνήσεων να ελέγξουν την παραοικονομία και τη μαύρη αγορά, όπως την υπερβολική φορολόγηση των μεταβιβάσεων ακινήτων, καθώς και την απαγόρευση της χρήσης και τη σταδιακή απόσυρση της χρυσής λίρας από την αγορά. Η λήψη αυτών των μέτρων θα περιόριζε αισθητά τις κερδοσκοπικές συμπεριφορές, στερώντας από τους υπονήφιους κερδοσκόπους κάθε δυνατότητα αποθησαυρισμού.²⁵

Μικρό - οικονομικός δωσιλογισμός

Μια σημαντική και ιδιαίτερα επιζήμια παράμετρος του δωσιλογισμού, όπως προαναφέραμε, για τη δημοσιονομική ζωή της χώρας, συνιστά ο οικονομικός δωσιλογισμός, που διακρίνεται στο μακρό-οικονομικό και μικρό-οικονομικό επίπεδο. Ο τελευταίος περικλείει τους ανθρώπους « που επωφελήθηκαν από τις ανώμαλες συνθήκες της έλλειψης βασικών αγαθών και λειτούργησαν σε συνθήκες παραοικονομίας και μαύρης αγοράς, κερδοσκοπώντας εις βάρος των συμπολιτών τους»²⁶.

²⁴Βλ. Χρήστος Νίκας, "Δωσιλογισμός και οικονομικός παραλογισμός. Παραοικονομία και υπερπληθωρισμός στην κατεχόμενη Ελλάδα", επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, *ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, σ.147-170.

²⁵ Βλ. Χρήστος Νίκας, ο.π..... σ. 147-170.

Βλ. Σταύρος Θωμαδάκης, "Μαύρη Αγορά, Πληθωρισμός και Βία στην Οικονομία της Κατεχόμενης Ελλάδας", στο συλλ. *Η Ελλάδα στη Δεκαετία 1940- 1950, Ένα Έθνος σε Κρίση*, Αθήνα 2006, εκδ. Θεμέλιο, σ 117-143.

²⁶ Βλ. Χρήστος Νίκας, ο.π..... σ. 147-170.

Ο μαυραγοριτισμός λοιπόν απότοκο των κατοχικών συνθηκών συνιστά μείζων πρόβλημα για τον πληθυσμό της χώρας και η εμφάνιση του έχει πολλαπλές επιπτώσεις στην οικονομία της. Η οικονομική πολιτική των δυνάμεων Κατοχής, που μπορούμε να τη συνοψίσουμε στην έκδοση των δικών τους χαρτονομισμάτων, με ότι αυτό συνεπάγεται, στην απομύζηση του εθνικού πλούτου με σκοπό τη συντήρηση των στρατευμάτων τους και στην απαγόρευση της μεταφοράς προϊόντων, θα δημιουργήσει πρόσφορο έδαφος για την άνδρωση του μαυραγοριτισμού στη χώρα, σε συνδυασμό πάντα με τη ραγδαία υποτίμηση του εθνικού νομίσματος. Η δραχμή υποτιμάται καθημερινά σε σημείο, που απαξιώνεται ως μέσο συναλλαγών και αντικαθίσταται, είτε από τη παράνομη χρήση των χρυσών λιρών σε κάθε είδους συναλλαγές, είτε από μια νέα μορφή συναλλαγών, το πρωτόγονο μέσο ανταλλαγής «τροκ», δηλαδή την ανταλλαγή εμπορευμάτων. Συνεπώς υπό τις υπάρχουσες συνθήκες οι μαυραγορίτες έχουν τεράστιες δυνατότητες κέρδους σε βάρος των συμπολιτών τους σε τέτοιο σημείο, που η αναδιανομή του πλούτου μέσω της μαύρης αγοράς να αλλάξει και τη σύνθεση των κυρίαρχων κοινωνικών δυνάμεων. Η τεχνητή έλλειψη προϊόντων, που σκόπιμα προκαλούν και η συνεπακόλουθη αύξηση των τιμών φέρνουν σε πολύ δύσκολη θέση τον πληθυσμό, που αδυνατεί να επιβιώσει λόγω της ραγδαίας πτώσης της αγοραστικής του δύναμης και μαστίζεται από το λιμό.²⁷

Κινητήριος μοχλός της μαύρης αγοράς συνιστά αρχικά ένα πλήθος από μικρομεσάζοντες και μικροπαραγωγούς, που μετέφεραν προϊόντα από την επαρχία στα αστικά κέντρα. Ενώ λίγο αργότερα, θα πρωταγωνιστήσει στο μηχανισμό της μαύρης αγοράς ένα πλήθος επιχειρηματιών, που είχε οικονομικές συναλλαγές με τις κατοχικές Αρχές²⁸. Αυτοί, σύμφωνα με την επικρατούσα αντίληψη, προκαλούσαν τεχνητή έλλειψη σε βασικά αγαθά, κερδοσκοπώντας, μέσω των ανατιμήσεων. Σε αυτούς κυρίως αποδίδεται μέχρι σήμερα, όπως επισημαίνει στη μελέτη του ο Χρήστος Νίκας, το σοβαρό πρόβλημα της έλλειψης προϊόντων. Αυτό όμως συνιστά κατά τη γνώμη του μια λανθασμένη εκτίμηση, αφού απαραίτητη προϋπόθεση για τη

²⁷ Βλ. Απόστολος Ε Βακαλόπουλος, *Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985*, Θεσσαλονίκη 1995, εκδ. Βάνιας, σ. 420-428.

Βλ. Τασούλα Βερβενιώτη, *Η γυναίκα της Αντίστασης, Η είσοδος των γυναικών στη πολιτική*, Αθήνα 1994, εκδ. Οδυσσέας, σ. 99-105.

Βλ. Ευάγγελος Α. Χεμικόγλου, «Η πολιτική οικονομία του λιμού», στο περ. Ιστορικά «1941-1944 Γερμανική Κατοχή», εφημ. Ελευθεροτυπία, 26 Απριλίου 2001, τ. 80, σ. 14-21.

²⁸ Βλ. Τασούλα Βερβενιώτη, ο.π. σ. 99-105.

Βλ. Γιώργος Μαργαρίτης, *Από την ήττα στην εξέγερση, Ελλάδα άνοιξη 1941- φθινόπωρο 1942*, Αθήνα 1993, εκδ. ο Πολίτης, σ. 170-171.

διατίμηση των προϊόντων ήταν μια μονοπωλιακή συγκρότηση της αγοράς. Όμως η ομάδα αυτή δεν είχε τέτοιες δυνατότητες, αφού δεν είχε « σαφή ταξική συγκρότηση και δυνατότητα συνδικαλιστικού τύπου παρέμβασης στα κέντρα εξουσίας», με αποτέλεσμα οι δυνατότητες παρέμβασης της στην αγορά να είναι περιορισμένες. Αυτό βέβαια παραγνωρίστηκε και αποτέλεσε ένα επιχείρημα των Κατοχικών Κυβερνήσεων, για να μετακυλήσουν τις ευθύνες τους, για την οικονομική κατάσταση της χώρας²⁹.

Η ένσταση μας στη συγκεκριμένη προσέγγιση αναφορικά με τον ρόλο, που διαδραμάτισαν οι μαυραγορίτες την κατοχική περίοδο, σχετίζεται με το αποτέλεσμα της δράσης της συγκεκριμένης ομάδας. Ακόμα και αν οι κατοχικές συνθήκες δεν επέτρεπαν την μονοπωλιακή συγκρότηση της συγκεκριμένης ομάδας, το αποτέλεσμα ήταν, ότι οι μηχανισμοί του κατοχικού κράτους της επέτρεψαν σε μεγάλο βαθμό να κερδοσκοπήσει, προκαλώντας τεχνητή έλλειψη προϊόντων σε βάρος του ελληνικού πληθυσμού, με την ανοχή φυσικά των Κατοχικών Κυβερνήσεων, που σε καμία περίπτωση δεν ήταν άμοιροι των ευθυνών τους και φυσικά θα επιχειρούσαν να απενοχοποιηθούν, για τη δεινή κατάσταση, που εξαιτίας της ανικανότητάς τους, είχε περιέλθει ο ελληνικός λαός. Εξάλλου, όλοι αυτοί που κερδοσκοπούσαν σε βάρος των συμπολιτών τους θα ήταν παράλογο να έχουν ταξική συγκρότηση, αφού τα κίνητρα τους ήταν καθαρά τυχοδιωκτικά και απαντώνται σε κάθε κοινωνική τάξη. Πρόκειται κατά τη γνώμη μας για τις δυο όψεις του ίδιου νομίσματος. Βέβαια για να είμαστε ακριβείς ίσως θα έπρεπε και σε αυτή τη περίπτωση να κάνουμε μια διαβάθμιση του ρόλου των μικρό-μαυραγοριτών και μεγάλων επιχειρηματιών, οι οποίοι συνεργαζόμενοι αποκάλυπτα με τις Αρχές Κατοχής αποθησαύριζαν σε βάρος του δοκιμαζόμενου ελληνικού πληθυσμού, αλλά αυτό συνιστά υπόθεση εργασίας για μια άλλη μελέτη.

Οι επιπτώσεις της μαύρης αγοράς ήταν σοβαρές σε επίπεδο κοινωνικό. Η αστική τάξη του μεσοπολέμου αποσαρθρώθηκε, αφού οι αστοί προκειμένου να επιβιώσουν πούλησαν τις περιουσίες τους σε εξευτελιστικές τιμές στα κυκλώματα της μαύρης αγοράς. Οι τιμές για τα καλά ακίνητα άγγιζαν το 25% της προπολεμικής τους αξίας, ενώ τα μεσαία κυμαίνονταν μεταξύ 6 και 15%. Συνέπεια λοιπόν της υπάρχουσας κατάστασης, ήταν η αναδιανομή του πλούτου σε όσους εκείνη την εποχή, μέσω του μηχανισμού της μαύρης αγοράς, διέθεταν οικονομική δύναμη και η

²⁹ Βλ. Χρήστος Νίκας, ο.π..... σ 147-170.

δημιουργία μιας νέας αστικής τάξης «των νεόπλουτων», που μετά την Κατοχή θα διεκδικήσουν μερίδιο στην εξουσία³⁰.

Ο οικονομικός δωσιλογισμός και κυρίως στο μικρό-οικονομικό επίπεδο, εξαιτίας των έντονων επιπτώσεων του στη καθημερινότητα του πληθυσμού προκαλούσε το κοινό περί δικαίου αίσθημα, αφού οι μαυραγορίτες είχαν ταυτιστεί με την οικονομική δυσπραγία και την κατάρρευση του δημοσιονομικού συστήματος της χώρας. Στη συνείδηση λοιπόν της πλειοψηφίας του πληθυσμού, οι άνθρωποι αυτοί ήταν υπόλογοι, εξαιτίας της συμπεριφοράς τους και έπρεπε να δικαστούν³¹.

Οικονομικός δωσιλογισμός και αστική τάξη

Ενδιαφέρουσα παράμετρο για τη διερεύνηση του οικονομικού δωσιλογισμού συνιστά η ανάδειξη του ρόλου, που διαδραμάτισε η αστική τάξη της χώρας, την περίοδο της Κατοχής. Προπολεμικά ο βαθμός εξάρτησής των αστικών στρωμάτων από τη γερμανική οικονομία ήταν σχεδόν απόλυτος, αφού το «κλήριγκ», οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών είχαν φτάσει στο απόγειο τους, με την ελληνική οικονομία, τη Μεταξική περίοδο, να είναι σχεδόν υποδουλωμένη στη Γερμανία. Η αθρόα εξαγωγή ελληνικών προϊόντων (καπνός, πρώτες ύλες κτλ.) στη Γερμανία, δημιουργούσε ένα τεράστιο πιστωτικό υπόλοιπο για την Ελλάδα, που το κάλυπτε με την προμήθεια των περισσευμάτων της γερμανικής αγοράς, στις τιμές που καθόριζε εκείνη. «Έτσι η χώρα στράφηκε στην αυτάρκεια αποκλειστικά από τις φυσικές πηγές της βιομηχανίας της σε πρώτες ύλες και βαθμιαία προσάρμοσε την παραγωγή της στις γερμανικές ανάγκες, σε βαθμό ώστε να καταντήσει οικονομικά σχεδόν ένα «χιτλερικό υποπρακτορείο». Η γερμανική οικονομική διείσδυση δε σήμαινε πρόσδεση του μεταξικού καθεστώτος στη Χιτλερική Γερμανία, αφού αυτό ακολουθούσε αδιάλειπτα την τροχιά της Αγγλίας, αλλά η διαθρωτική οικονομική δύναμη της Γερμανίας ήταν τόσο ισχυρή, που έλεγχε απόλυτα την ελληνική χρηματαγορά. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας είχε πλέον περισσότερους δεσμούς με τη γερμανική Ντύντσε Μπάνκ, παρά με τους αγγλικούς τραπεζικούς οίκους³². Την

³⁰ Βλ. Τασούλα Βερβενιώτη, ο.π....σ. 99-105.

Βλ. Ροσέτος Φακιόλας, *''Οικονομικές εξελίξεις στις δεκαετίες 30'και 40''*. Επιμ.στο συλλ. Χάγκεν Φλάισερ, « Η Ελλάδα '36-'49, Από τη δικτατορία στον Εμφύλιο, Τομές και ασυνέχειες.» Αθήνα 2003, εκδ.Καστανιώτη, σ 334-346.

³¹ Βλ. Χρήστος Νίκας, ο.π..... σ. 147-170.

³² Βλ. Σόλων Νέοκ. .Γρηγοριάδης, *Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδος, 1941-1974, Εμφύλιος-Ανένδοτος 1945- 1967*, Αθήνα 2010, εκδ.Polaris, том В, σ 35-41.

κυρίαρχη εμπορική θέση της Γερμανίας επεξηγεί στη μελέτη ο Χ Χατζηιωσήφ, ως απότοκο της παθητικής στάσης τόσο της Μ. Βρετανίας, όσο και της Γαλλίας, οι οποίες ναι μεν δεν αρέσκονταν με την τόσο έντονη εμπορική διείσδυσή της Γερμανίας στην ελληνική αγορά, δεν ανησυχούσαν όμως ιδιαίτερα, αφού διατηρούσαν τον έλεγχο στο τραπεζικό σύστημα, στο δημόσιο χρέος και στην ίδια την πολιτική εξουσία.³³

Η διαφορετική ερμηνεία των μελετητών αναφορικά με το βαθμό εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τη Γερμανία έγκειται στο βαθμό και στο τρόπο διείσδυσής της Γερμανίας στην ελληνική χρηματαγορά και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, αν και οι δυο δεν αμφισβητούν την απόλυτη πρόσδεση της χώρας στη τροχιά της Αγγλίας. Η έλλειψη εξειδικευμένων μελετών, που θα εμπλούτιζε με επιπλέον στοιχεία τα επίπεδα οικονομικής διείσδυσης τόσο στο τομέα των αγορών, όσο και στον πιστωτικό τομέα, μας στερούν τη δυνατότητα να πάρουμε σαφή θέση.

Είναι εμφανές λοιπόν, ότι τα συμφέροντα ευρέων καπιταλιστικών στρωμάτων, όπως καπνεμπόρων, βιομήχανων και τραπεζιτών ήταν απόλυτα συνδεδεμένα με τα γερμανικά. Έτσι την περίοδο της Κατοχής θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε, ότι υπήρχαν οι προϋποθέσεις και οι υποδομές για μια ευρεία συνεργασία της αστικής τάξης με το Γ' Ράιχ. Πράγματι ένα μέρος των αστών, έσπευσε να προσφέρει τη συνεργασία του στους κατακτητές και αρκετοί από αυτούς κατάφεραν να συσσωρεύσουν τεράστια κέρδη κατά την περίοδο της Κατοχής. Συνολικά όμως, σύμφωνα με κάποιους ερευνητές, δεν επεκτάθηκε η συνεργασία, όχι απαραίτητα, γιατί δεν υπήρχε η βούληση από κάποιους επιχειρηματίες, αλλά γιατί οι Γερμανοί, δεν ήρθαν ως συνεργάτες στις επιχειρήσεις, αλλά ως κατακτητές, οι οποίοι αποσπούσαν βίαια με την απειλή των όπλων, τις μετοχές τους³⁴.

Ο Σόλων Γρηγοριάδης υποστηρίζει, πως στη πλειοψηφία τους οι Έλληνες αστοί αρνήθηκαν να συνεργαστούν με τις δυνάμεις Κατοχής, όπως επίσης στη πλειοψηφία τους, αρνήθηκαν την οικονομική προσφορά τους στις δυνάμεις της Αντίστασης. Αντίθετα κινητοποιήθηκαν έντονα για την αντιμετώπιση της Αριστεράς. Ενδεικτικά, κύκλοι βιομηχάνων που αρνήθηκαν να συνδράμουν οικονομικά τον ΕΔΕΣ ή την ΕΚΚΑ, ούτε λόγος για το ΕΑΜ, πρόθυμα χρηματοδότησαν τη

³³ Βλ. Χ. Χατζηιωσήφ, ο.π, *Η ελληνική Οικονομία...* σ 184.

³⁴ Βλ Σόλων Νέοκ. .Γρηγοριάδης.ο.π, τομ Β, σ 35-41

συγκρότηση των Τ.Α.³⁵ Παρόλ' αυτά ερωτηματικά δημιουργούνται για την αξιοπιστία των παρεχόμενων, έως σήμερα στοιχείων, αναφορικά με το ποσοστό συνεργασίας της αστικής τάξης με τις κατοχικές αρχές, αν λάβουμε υπόψη μας, ότι η διαδικασία της εκκαθάρισης δεν έγινε από ανεξάρτητους φορείς, αλλά ανατέθηκε στους εκπροσώπους του Συνδέσμου Βιομηχανιών, των Εμπορικών Συλλόγων Αθήνας και Πειραιά και άλλων παραγωγικών φορέων, οι οποίοι και αποφάνθηκαν, όπως θα δούμε αναλυτικά παρακάτω, ότι « το 95% των παραδοσιακών εμπορών και βιομηχάνων» είχε επιδείξει υποδειγματική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της Κατοχής³⁶.

Η μελέτη του Χ. Χατζηιωσήφ εμπλουτίζει με νέα στοιχεία το ζήτημα της συνεργασίας των Ελλήνων Βιομηχάνων με τους κατακτητές, χωρίς όμως να προσεγγίζει ποσοτικά το ζήτημα. Δεν είμαστε σε θέση να εξάγουμε αριθμητικά συμπεράσματα αναφορικά με το ποσοστό συνεργασίας της αστικής τάξης, ούτε αναφορικά με τα κίνητρα, που υπαγόρευαν κάθε μορφή συνεργασίας. Παρόλα αυτά οι ενδείξεις είναι αρκετές, ώστε να ισχυριστούμε, πώς αρκετοί από τους Έλληνες βιομηχάνους ήταν πρόθυμοι να συνεργαστούν, όχι γιατί εμπορούνταν από φιλοναζιστικά αισθήματα, αλλά γιατί θεωρούσαν χρέος τους την επιβίωση της επιχείρησής τους « ως συνόλου πραγμάτων και ανθρώπων», γεγονός που θα τους εξασφάλιζε και μεταπολεμικά τη κοινωνική τους θέση. Ελάχιστοι ήταν οι επιχειρηματίες, που απέφυγαν την προσωπική τους έκθεση, με την απροκάλυπτη συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής, αλλά και οι περιπτώσεις αυτές δε στερούνται αμφισημίες. Για παράδειγμα οι επιχειρηματίες Μποδοσάκης Αθανασιάδης και Δημήτριος Λαμπράκης εγκατέλειψαν τις επιχειρήσεις τους και έφυγαν από τη χώρα. Την διοίκηση των επιχειρήσεων του Μ. Αθανασιάδη ανέλαβε ο Γερμανός συνεργάτης στην εταιρεία Ράινμεταλ-Μπόρσιγ Ελλάς ΑΕ Βάλτερ Ντέτερ και τα δικαιώματα του Έλληνα βιομήχανου συνέχισαν να καταβάλλονται σε δεσμευμένο λογαριασμό στη Γερμανία. Όμως και οι εφημερίδες του Δ. Λαμπράκη συνέχισαν να εκδίδονται αρχικά από « επιτροπήν του εργαζόμενου προσωπικού» και αργότερα υπό τη διοίκηση του Διευθυντή Γεωργίου Συριώτη, ο οποίος και παρέδωσε τα έντυπα με

³⁵ Βλ. Σόλων Νέοκ. Γρηγοριάδης ο.π, τομ Β, σ 35-41

Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, ο.π, Η ελληνική οικονομία, σ 188.

³⁶ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, 'Η ποινική δίωξη των δωσιλόγων της Κατοχής (1944-1949)' επιμ. στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, « Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα, Ανασυγκρότηση- Εμφύλιος- Παλινόρθωση», τομ 119-123.

ελαφρά διαφοροποιημένους τίτλους στον παλιό τους ιδιοκτήτη το Φεβρουάριο του 1945.³⁷

Αρκετοί ήταν και οι βιομήχανοι, που έσπευσαν μετά την είσοδο των γερμανικών στρατευμάτων στη χώρα να συναλλαγούν μαζί τους. Η ανάγκη να καλυφθούν οι επιτόπιες ανάγκες των γερμανικών στρατευμάτων οδήγησε πολλούς επιχειρηματίες να διευρύνουν την οικονομική συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής. Για παράδειγμα στο Ναύπλιο οι Κατοχικές Αρχές αγόρασαν όλο το στοκ σε τοματοπολτό και κονσέρβες λαχανικών κονσερβοποιίας του Ναυπλίου και παρήγγειλαν ένα εκατομμύριο μέτρα βαμβακερών και μάλλινων υφασμάτων σε εργοστάσια κλωστοϋφαντουργίας. Επίσης, οι έντεκα μεγαλύτερες καπνοβιομηχανίες της χώρας έσπευσαν ήδη από τις πρώτες εβδομάδες της Κατοχής να υποβάλλουν κοινή προσφορά για την προμήθεια τσιγάρων στα γερμανικά στρατεύματα. Πρόταση που έγινε αποδεκτή, με αποτέλεσμα ο συγκεκριμένος κλάδος να προμηθεύει καπνό τους κατακτητές καθ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής. Και άλλοι κλάδοι, κυρίως αυτός της κλωστοϋφαντουργίας, εκτελούσαν παραγγελίες της Βέρμαχτ. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας είκοσι βιομήχανοι ζήτησαν την παροχή ανταλλακτικών για τα μηχανήματα τους από τη Γερμανία. Η συνεργασία κάποιων βιομηχάνων με τις Αρχές Κατοχής υπήρξε σε κάποιες περιπτώσεις τόσο στενή, ώστε απολάμβαναν ιδιαίτερα προνόμια, όπως κάποιος βιομήχανος από τη Νάουσα, που είχε εκτιμηθεί τόσο η προσφορά του, ώστε του παρεχόταν από τις γερμανικές αρχές η άνετη μεταφορά του σε κάθε γωνιά της Ελλάδας με γερμανικά στρατιωτικά αεροπλάνα. Καθ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής λειτουργούσαν επίσης πολυάριθμες βιομηχανίες παραγωγής χημικών προϊόντων, όπως σαπουνιού και οξέων και φυσικά βιομηχανίες εξόρυξης του ορυκτού πλούτου της χώρας για την κάλυψη των αναγκών της γερμανικής πολεμικής βιομηχανίας.³⁸

Από την άλλη, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας, που συνιστούσε το πρώτο πιστωτικό ίδρυμα της χώρας και το προπύργιο της αστικής τάξης έσπευσε να συνεργαστεί με τις κατοχικές δυνάμεις. Το επιχείρημα που «νομιμοποιούσε» αυτή τη συνεργασία, ήταν σύμφωνα με τον Διοικητή τής Κ. Ζαβιτσάνο, η συμπεριφορά των Αρχών Κατοχής. Σύμφωνα λοιπόν με την επιχειρηματολογία του από τις πρώτες μέρες της Κατοχής Γερμανοί και Ιταλοί εφόρμησαν κατά της Εθνικής Τράπεζας, για

³⁷ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, ο.π, Η ελληνική οικονομία, σ 186-188.

³⁸ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, ο.π, Η ελληνική οικονομία, σ 182-216.

να την ληστέψουν. Μια εβδομάδα αργότερα απέσπασαν με τη βία χιλιάδες μετοχές κάθε είδους επιχειρήσεων στη χώρα και αργότερα την εξανάγκασαν να παραδώσει το 50% των χειρογράφων της στο δημόσιο, για να τα εκποιήσει στο χρηματιστήριο. Προκειμένου λοιπόν να αποτρέψει την καταστροφή της Εθνικής Τράπεζας ο Κ. Ζαβιτσάνος, επέλεξε να συνεργαστεί με την Ντώυτσε Μπάνκ, μην έχοντας άλλη λύση³⁹.

Άλλες μορφές δωσιλογισμού

Εκτός όμως από τον οικονομικό δωσιλογισμό κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούμε και σε άλλες μορφές δωσιλογισμού, που κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα της καθημερινής ζωής. Πρόκειται για ανθρώπους, που συνεργάστηκαν με τις Αρχές Κατοχής με διάφορους τρόπους, και ο αντίκτυπος των πράξεων τους πολύ συχνά στοίχιζε τη ζωή συμπολιτών τους. Σε αυτή τη κατηγορία εντάσσονται οι καταδότες της Γκεστάπο, άνθρωποι που εργάστηκαν στις γερμανικές υπηρεσίες ως διερμηνείς και γραμματείς, απλοί συνεργάτες των Γερμανών ή μέλη των Ταγμάτων Ασφαλείας⁴⁰.

Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει ο δωσιλογισμός στον Τύπο. Πρόκειται για εκδότες και δημοσιογράφους, που εργάστηκαν κατά τη διάρκεια της Κατοχής σε διάφορες εφημερίδες ασκώντας προπαγάνδα και προωθώντας την ιδέα της συνεργασίας με τις Κατοχικές Αρχές. Για παράδειγμα, οι δημοσιογράφοι στις εφημερίδες Απογευματινή και Νέα Ευρώπη, θεωρήθηκαν υπόλογοι για τη διενέργεια γερμανικής προπαγάνδας και κάθισαν στο εδώλιο αμέσως μετά την απελευθέρωση. Στη συνείδηση, τόσο του κοινού, όσο και του υπόλοιπου δημοσιογραφικού κόσμου, αυτοί έπρεπε να τιμωρηθούν ως συνεργάτες του κατακτητή. Αυτοί οι άνθρωποι, που ήταν υπεύθυνοι για την ενημέρωση των συμπολιτών τους, λειτούργησαν εντέλει ως όργανα του γερμανικού προπαγανδιστικού μηχανισμού, με δεδομένο, ότι η αρθογραφία τους λογοκρινόταν αυστηρά από τον Λαγχάμερ⁴¹ και το αρμόδιο γραφείο του. Ας σημειωθεί, ότι οι εν λόγω εφημερίδες ήταν οι μοναδικές, που κατά τη διάρκεια της Κατοχής, συνέχισαν την έκδοση τους μετά την απόφαση των

³⁹ Βλ. Σόλων Γρηγοριάδης, *οπ.*, τομ β, σ 35-41.

⁴⁰ Βλ. Ελένη Χαϊδιά, « Δωσίλογοι : Από την Κατοχή στην Απελευθέρωση », επιμ. στο συλλογικό Mark Mazower, *Μετά τον πόλεμο*, Αθήνα 2000, εκδ. Αλεξάνδρεια, σ 53-71.

⁴¹ Ο Λαγχάμερ διετέλεσε υπεύθυνος της λογοκρισίας και της γερμανικής προπαγάνδας. Βλ. *οπ.*

γερμανικών αρχών στις 17 Απριλίου του 1941 να κλείσουν όλες τις εφημερίδες λόγω έλλειψης χαρτιού⁴². Χαρακτηριστική περίπτωση επίσης δημοσιογράφου, που μέσω της αρθογραφίας⁴³ του στην εφημερίδα «Νεολόγος» προπαγανδίζει τη «Νέα τάξη πραγμάτων» και τον ναζισμό, διατρανώνοντας τα πιστεύω του, συνιστά ο Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος. Η στάση του δικαιώνει το χαρακτηρισμό δωσίλογος, αφού είτε εκθέτοντας αποκάλυπτα τη ναζιστική ιδεολογία του, είτε παραπληροφωρώντας το αναγνωστικό κοινό, προωθεί την ιδέα της συνεργασίας με τον κατακτητή, όχι τυχαία, αλλά στηριζόμενος σε μια ιδεολογία, την οποία έχει καλλιεργήσει και αφομοιώσει πλήρως⁴⁴.

Δωσίλογους, που με διάφορους τρόπους συνεργάστηκαν με τις Κατοχικές Αρχές ή επωφελήθηκαν της παρουσίας τους, συναντάμε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθώς επίσης και στον ακαδημαϊκό χώρο, γεγονός που καθιστά αναγκαία, την εκκαθάριση τους για την αποκατάσταση της ηθικής τάξης. Στα πλαίσια αυτά το Νοέμβριο του 1944, πρωταρχικό αίτημα του πρωθυπουργού της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας Γ. Παπανδρέου, υπήρξε η εκτεταμένη εκκαθάριση των πανεπιστημιακών χώρων από όλους τους καθηγητές, που είχαν διοριστεί μετά την εγκαθίδρυση της δικτατορίας της 4^{ης} Αυγούστου. Όμως τεράστια απόσταση χωρίζει τις εξαγγελίες αυτές από την υλοποίηση τους, όπως θα δούμε παρακάτω, για διάφορους λόγους.⁴⁵

Ένοπλος Δωσιλογισμός

Συγκρότηση Ταγμάτων Ασφαλείας στη Πελοπόννησο

Σημαντική παράμετρος στη προσέγγιση του θέματος του δωσιλογισμού, συνιστά ο μηχανισμός του ένοπλου δωσιλογισμού, που έλαβε χώρα σε όλη την ελληνική περιφέρεια. Οι ένοπλοι αυτοί σχηματισμοί, που συγκροτήθηκαν το 1943-1944 με την ονομασία «Τάγματα Ασφαλείας» μετά από απαίτηση της κυβέρνησης

⁴² Βλ. Ελένη Χαϊδιά, ο.π., σ 53-71.

⁴³ Τα εν λόγω άρθρα είναι «Το αμείλικτο ερωτηματικό», δημοσιεύτηκε στην εφ. Νεολόγος στις 23 Απριλίου 1941 και το δεύτερο «Η Ελλάδα έναντι της Ευρώπης» δημοσιεύτηκε στην εν λόγω εφημερίδα στις 11 Σεπτεμβρίου 1942.

Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, «Δωσίλογοι στη Πελοπόννησο, διώξεις του 1945 και 1946. Το παράδειγμα της Καλαμάτας και της Πάτρας», στο συλλογικό Νότια Πελοπόννησος 1935-1950, επιμ. Γιάννης Καρακατσιάνης, εκδ.Αλφειός Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας, σ157-181.

⁴⁴ Βλ Γιώργος Νικητόπουλος, ο.π., σ.157-181.

⁴⁵ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, '' Η εκκαθάριση του Πανεπιστημίου μετά την Απελευθέρωση, επιμ .στο συλλ. Mark. Mazower, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα. 1943-1960, Αθήνα 2003, εκδ.Αλεξάνδρεια.

Ράλλη με δεδηλωμένο στόχο, αφενός τον αντικομμουνιστικό αγώνα και αφετέρου την εξοικονόμηση γερμανικού αίματος, παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές, όπως επισημαίνει ο Τ. Κωστόπουλος, αναφορικά με την «στελέχωση, επάνδρωση, οργανωτική τους διάρθρωση, το επίσημο πολιτικοideολογικό τους στίγμα, τις σχέσεις τους με τη δωσιλογική κυβέρνηση και εντέλει τη στάση τους απέναντι στο συμμαχικό παράγοντα⁴⁶».

Στη παρούσα εργασία θα δώσουμε περισσότερη έμφαση στους ένοπλους σχηματισμούς στη Πελοπόννησο, με σκοπό να αναδείξουμε τη δράση τους, τα κίνητρα τους και τον πολιτικοideολογικό τους μανδύα, ενώ δεν θα ασχοληθούμε με τα ένοπλα σώματα, που έδρασαν στη Β. Ελλάδα, στα οποία οι μειονότητες με τους αλτρωτικούς και αποσχιστικούς τους στόχους έδωσαν ένα άλλο περιεχόμενο στη δράση τους.

Στη λογική λοιπόν της αποεαμοποίησης της χώρας συγκροτήθηκαν από την κυβέρνηση Ράλλη δια νόμου, τον Ιούνιο του 1943, τα πρώτα τέσσερα «ευζωνικά» τάγματα και ένα περίπου χρόνο αργότερα, με ένα νέο νόμο, που ψήφισε η κυβέρνηση, το Φεβρουάριο του 1944, επεκτάθηκε η δράση τους και στην επαρχία. Εντέλει ο αριθμός τους έφτασε τα εννέα. Στη Πελοπόννησο ιδρύθηκαν συνολικά τέσσερα ευζωνικά τάγματα στη Πάτρα (20.1.44), στην Κόρινθο (4.9.44), στον Πύργο (19.5.44) και στη Ναύπακτο (22.6.44)⁴⁷.

Εκτός όμως από τα ευζωνικά τάγματα συγκροτήθηκαν και τα καθεαυτό «Τάγματα Ασφαλείας», με πρωτοβουλία και εθελοντική συμμετοχή «εθνικοφρόνων» πολιτών, που ζητούσαν από τις Γερμανικές Αρχές τον εξοπλισμό τους, προκειμένου να αναχαιτίσουν το εαμικό κίνημα, προασπίζοντας έτσι τα συμφέροντα τους, είτε πολιτικά, είτε οικονομικά. Αυτοί, όπως θα δούμε στη συνέχεια, διέθεταν ένα δίκτυο επιρροής στους συντοπίτες τους, που τους επέτρεπε να οργανωθούν σε αντιεαμικούς σχηματισμούς, με την αρωγή στις περισσότερες περιπτώσεις των Κατοχικών Αρχών. Έτσι από το φθινόπωρο του 1943 συγκροτήθηκαν Τ.Α στη Λακωνία, στη Καλαμάτα, την Ηλεία και τη Σπάρτη. Ένα χρόνο αργότερα αυτοί οι ένοπλοι σχηματισμοί θα υπαχθούν τυπικά στο Υπουργείο Ασφάλειας της Κυβέρνησης Ράλλη, ως «Β' Αρχηγείον Χωροφυλακής Πελοποννήσου» με επικεφαλή τον συνταγματάρχη Διονύσιο Παπαδόγκωνα και έδρα την Τρίπολη. Συνολικά θα συγκροτηθούν πέντε

⁴⁶ Τάσος Κωστόπουλος, *Η αυτολογοκριμένη μνήμη, Τα Τάγματα Ασφαλείας και η μεταπολεμική Εθνικοφροσύνη*, Αθήνα 2005, εκδ. Φιλίστωρ, σ 15-27.

⁴⁷ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π....σ.15-27.

Τ.Α συνολικής δύναμης 4000 ανδρών στη Τρίπολη, στη Σπάρτη, στο Γύθειο, στο Μελιγαλά και στους Γαργαλιάνους με εγκατεστημένες φρουρές σε ολόκληρη τη περιφέρεια⁴⁸.

Τα μεγέθη του ένοπλου δωσιλογισμού στη χώρα μας δεν ήταν αμελητέα, έστω και αν δεν γίνονταν άμεσα διακριτά, εξαιτίας του τοπικού χαρακτήρα των συγκρούσεων. Το καλοκαίρι του 1944 οι δυνάμεις των Τ.Α φαίνεται να αριθμούν, σύμφωνα με έναν απολογισμό των SS, 16.625 άνδρες, αριθμός, που φαίνεται να αποτυπώνει την ελάχιστη δύναμη τους. Η πραγματική όμως δύναμη των Τ.Α εικάζεται, ότι ξεπερνούσε τις 20.000, όταν η δύναμη του τακτικού ΕΛΑΣ υπολογιζόταν σε 53.000 μαχητές επί 76.350 «συσσιτούντων»⁴⁹.

Η αποτίμηση της στρατιωτικής δράσης των σχηματισμών αυτών μπορεί να διακριθεί σε δύο επίπεδα. Σε πρώτο επίπεδο η παρουσία τους ευνόησε τις Αρχές Κατοχής, αφού βελτίωσε τις συνθήκες παραμονής τους στη χώρα μας, εξασφαλίζοντας τους τον κατασταλτικό μηχανισμό, που χρειαζόνταν, προκειμένου να διοχετεύσουν το στρατιωτικό δυναμικό τους σε άλλες επιχειρήσεις εκτός Ελλάδας. Επίσης, προσέφερε τη δυνατότητα στους προπαγανδιστικούς μηχανισμούς της Γερμανίας, να παρουσιάσουν τον ελληνικό λαό, ως φίλα και ιδεολογικά προσκείμενο στο στρατό κατοχής. Επιπλέον, η συνδρομή και η συμμετοχή των Τ.Α σε μπλόκα, που διενεργούσαν οι Κατοχικές Αρχές, εξασφάλισε πολυάριθμους εργάτες, που στάλθηκαν για καταναγκαστικά έργα στη Γερμανία και προκάλεσε πολυάριθμους νεκρούς⁵⁰.

Σε δεύτερο επίπεδο με τη δράση τους σταδιακά συσπείρωσαν μεγάλο μέρος του αστικού κόσμου, ο οποίος εγκατέλειψε τις πολιτικές και πολιτειακές διαχωριστικές γραμμές του παρελθόντος, που αποτελούσαν πρόσκομμα στη πραγμάτωση της κοινής του προσπάθειας, αναχαίτισης δηλαδή με κάθε μέσο, της εαμικής ισχύος. Έτσι σταδιακά και όσο η μέρα της απελευθέρωσης πλησιάζει τα Τ.Α θα απενοχοποιηθούν στη συνείδηση του, αφού η δράση τους κατά του ΕΑΜ και του

⁴⁸ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π....σ15-27.

Βλ. Παντελής Μούτουλας, *Πελοπόννησος 1940-45, Η περιπέτεια της επιβίωσης του διχασμού και της απελευθέρωσης*, Αθήνα, 2004, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 470-505.

⁴⁹ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, "Δεκέμβρης 1944, τέλος και αρχή", επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι , β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945, Κατοχή- Αντίσταση*, Αθήνα 2007, τομ.Γ2, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 369-376.

⁵⁰ Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος, "Το Σώμα των Ελλήνων Αξιωματικών στον πόλεμο και την πολιτική", επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι , β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση*, Αθήνα 2007, τομ.Γ1, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 327-334.

ΕΛΑΣ, απέδωσε σ' αυτά ένα καθοριστικό πρόσημο και αποτέλεσε την ύστατη προσπάθεια διάσωσης της χώρας από τους κομμουνιστές. Αποτέλεσμα αυτής της συσπείρωσης ήταν η σταδιακή αποκάθαρση της έννοιας του δωσιλογισμού, γεγονός που δε μπορεί να αμφισβητηθεί, αφού μεταπολεμικά οι πολιτικοί και στρατιωτικοί συνεργάτες⁵¹ των κατακτητών, όχι μόνο δεν θα τιμωρηθούν, αλλά θα επανενταχθούν τον κοινωνικό κορμό, καταλαμβάνοντας συχνά θέσεις εξουσίας⁵².

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μετά θάνατο προαγωγή του συνταγματάρχη Διονύσιου Παπαδόγκωνα, ο οποίος σκοτώθηκε από αδέσποτη σφαίρα κατά τη διάρκεια των Δεκεμβριανών στις 7.12.44, όταν ο ΕΛΑΣ επιτέθηκε στις φυλακές Αβέρωφ, όπου κρατούνταν ως υπόδικος. Τότε ο Πρωθυπουργός και Υπουργός Στρατιωτικών Πέτρος Βούλγαρης εξέδωσε διάταγμα (13-6-45), με το οποίο απένειμε στον εκλιπόντα τον βαθμό του υποστράτηγου, στηριζόμενος σε νομοθετήματα της κυβέρνησης Ράλλη. Βέβαια ο Παπαδόγκωνας δεν υπήρξε η

⁵¹Είναι χαρακτηριστική η αρθρογραφία της Εφημερίδας Ελευθερία τον Αύγουστο του 1945, μέσω της οποίας στηλιτεύεται η ανοχή, που επιδεικνύει η κυβέρνηση Βούλγαρη απέναντι στους δωσίλογους, που αντί να τιμωρηθούν παραδειγματικά, όπως προέβλεπε η συνθήκη της Βάρκιζας, απολαμβάνουν αξιώματα και προαγωγές. Χαρακτηριστικά αναφέρεται σε δύο τουλάχιστον άρθρα της στην προκλητική μετά θάνατο εξέλιξη, του Δ. Παπαδόγκωνα, αρχηγό των Τ.Α στη Πελοπόννησο, σε υποστράτηγο, στην εισαγωγή στη σχολή Ευελπίδων 117 υπαξιωματικών των Ταγμάτων Ασφαλείας, στη στελέχωση της Εθνοφυλακής από ταγματασφαλίτες και όλα αυτά με την έγκριση του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Διαπιστώνει λοιπόν πως «Η Ελλάς είναι πλέον η μόνη χώρα, που όχι μόνο ανέχεται τους προδότες, αλλά νεκρούς τους επιβραβεύει και ζώντας τους τιμά». Η εν λόγω ατιμωρησία προκαλούσε την αγανάκτηση όλων των πολιτών, που ανεξαρτήτου ιδεολογίας αγωνίστηκαν για τα ιδεώδη τους και δεν συνέπραξαν με τον εχθρό.

Βλ. εφημ.Ελευθερία, 22-8-1945, πρωτ.άρθρο "οι Προδότες", Σύμφωνα με τον αρθρογράφο ο Παπαδόγκωνας τουφέκιζε 50 Έλληνες ομήρους για κάθε φονευμένο ταγματασφαλίτη.

Βλ. εφημ.Ελευθερία, 19-8-1945, πρωτ.άρθρο "ο Υπεύθυνος"

Δημοσιεύει επίσης και ένα υπόμνημα των αρχηγών των αντιαριστερών αντάρτικων ομάδων της Κρήτης προς τον εισαγγελέα των Πλημμελειοδικών, που είναι δηλωτικό της στάσης της κυβέρνησης απέναντι στους δωσίλογους. «... Τι λέγει αυτό το υπόμνημα; Κύριε Εισαγγελέ: Κατά τη διάρκεια της Κατοχής εξετελέσαμεν όσους ηδυνήθημεν από τους συνεργάτες του εχθρού. Ητο χρέος μας . Μερικοί από αυτούς εγλύτωσαν. Και σήμερα έφτασαν μέχρι τοιούτου σημείου θρασύτητας, ώστε να υποβάλουν μυνήσεις- οι προδότες- επί απόπειρα φόνου-εναντίον πατριωτών. Και τας μυνήσεις αυτάς κύριε εισαγγελέ τας δέχεσθε εσείς. Και διώκετε πρωταγωνιστάς του απελευθερωτικού αγώνος- όπως ο αντικομμουνιστής Μπαντουβάς- επί αποπείρα αναιρέσεως και φόνου. Και δημιουργείται την εντύπωση και την πεποίθηση κ.Εισαγγελέ «ότι οι προδότες δύνανται να προδίδουν το έθνος και να τυγχάνουν ακολούθως –οσάκις ενοχληθούν εις το προδοτικόν του έργον -της προστασίας των επίσημων δικαστικών αρχών...».Στο ίδιο κλίμα είναι και άρθρο που δημοσιεύεται με τίτλο τα Τάγματα. Σε αυτό τονίζεται, πως αν δεν καθαρισθή το άγος των Ταγμάτων Ασφαλείας, ούτε η τάξις θ' αποκατασταθή ποτέ, ούτε η γαλήνη θα βασιλεύση εις την χώρα ταύτην. Και η Ελλάς θα είναι δια τους φίλους και τους εχθρούς, ο τόπος εις τον οποίον ανταμείβονται αντί να τιμωρούνται οι προδότες.»

Βλ. εφημ.Ελευθερία, 21-8-1945, "ο Πηδηχτός"

Βλ. εφημ.Ελευθερία, 9-8-1945, πρωτ.άρθρο "τα Τάγματα"

⁵² Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος,ο.π, σ 369-376.

μοναδική περίπτωση ταγματасφαλίτη, που τιμήθηκε με το συγκεκριμένο διάταγμα, αλλά μάλλον η πιο προκλητική. Ενδιαφέρον παρουσιάζει μια λεπτομέρεια στο εν λόγω διάταγμα, σύμφωνα με την οποία προβλεπόταν η απονομή δυο βαθμών στους σκοτωμένους ταγματасφαλίτες και μόνο ένα σε αξιωματικούς, που σκοτώθηκαν από τους Γερμανούς.⁵³

Η ένταξη στο στράτευμα και η βαθμολογική εξέλιξη πολλών αξιωματικών των Τ.Α καταδεικνύει την προειλημμένη απόφαση να μην τιμωρηθεί κανείς για τη συμμετοχή του στα Τ.Α, όπως θα αποδειχθεί παρακάτω. Έτσι στη λογική αυτή ο διοικητής του Τ.Α Καλαμάτας, Διονύσιος Παπαδόπουλος θα επανενταχθεί στον ελληνικό στρατό και θα φθάσει μέχρι το βαθμό του ταξίαρχου. Ο διοικητής του Τ.Α Σπάρτης Κων/νος Κωστόπουλος θα προαχθεί σε υποστράτηγο και φρούραρχο της Πρωτεύουσας, όπως και ο λοχαγός Ι. Τσιόμπος του Τ. Α Γυθείου. Ο διοικητής του Τ.Α Γυθείου Παναγιώτης Δεμέστιχας και ο υποδιοικητής του Τ.Α Ναυπλίου Π. Χριστόπουλος θα εξελιχθούν στο βαθμό του ταξίαρχου και ο διοικητής του Τ.Α Ναυπλίου Δημήτρης Μουστακόπουλος το 1957 βρίσκεται να υπηρετεί με το βαθμό του συνταγματάρχη, ως διοικητής του Κέντρου Νεοσυλλέκτων Μεσολογγίου⁵⁴.

Η πολιτική αποκατάσταση των Ταγματасφαλιτών, η επανένταξή τους στο στράτευμα και η παρουσία στο δικαστήριο, ως μαρτύρων υπεράσπισης τους, πολιτικών, που άνηκαν στα μετριοπαθή αστικά κόμματα⁵⁵, όπως ο Θεμιστοκλής Τσάτσος, ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ο Δημήτριος Μάξιμος και ο Γεώργιος Στράτος προδίκαζαν, κατά τη γνώμη μας, το αποτέλεσμα των δικών αυτών, σε συνάρτηση με ένα δικαστικό σύστημα, που φαίνεται να ασκεί πολιτική και όχι να αποδίδει δικαιοσύνη, όπως θα δούμε παρακάτω⁵⁶.

⁵³ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π., Η αυτολογοκριμένη.... σ 90-91.

⁵⁴ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π., σ 76.

⁵⁵ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π., σ 100-102

⁵⁶ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος ο.π., σ 76.

Κοινωνική προέλευση και κίνητρα Ταγματασφαλιτών

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και αξίζει να διερευνηθεί η κοινωνική προέλευση των ανθρώπων, που θα επανδρώσουν τα Τ.Α, καθώς επίσης και τα κίνητρα της προσχώρησης τους σε αυτά. Οι Αξιωματικοί του ελληνικού στρατού, όσοι δεν είχαν φύγει για τη Μέση Ανατολή, είναι αυτοί που πρώτοι θα πλαισιώσουν τα Τάγματα Ασφαλείας, αν και συχνά οι σχέσεις τους θα είναι ανταγωνιστικές, αφού ιδεολογικά πρόσκεινται σε διαφορετικούς χώρους. Συναντάμε δύο ομάδες αξιωματικών, οι οποίοι ήταν κατά κανόνα αστικής προέλευσης, τους απότακτους βενιζελικούς του '35, που θα συσπειρωθούν γύρω από τον Πάγκαλο και τον Γονατά, με πρόθεση να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις, ώστε να επανακάμψουν μεταπολεμικά στα πολιτικά πράγματα της χώρας και τους μεταξικούς και βασιλόφρονες, οι οποίοι, αν και προσχώρησαν καθυστερημένα, θα καταφέρουν να θέσουν υπό τον έλεγχο τους το σώμα. Οι οπλίτες από την άλλη προέρχονταν από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, αλλά δεν άνηκαν στην πλειονότητα τους στο λούμπεν-προλεταριάτο, ούτε στην εθνικιστική παράταξη, αφού «αρκετοί» προέρχονταν από το δημοκρατικό στρατόπεδο⁵⁷.

Η στελέχωση των Τ.Α από αξιωματικούς του βενιζελικού χώρου σχετίζεται με πολλούς παράγοντες. Η υποστήριξη των Τ.Α από τον Πάγκαλο και Γονατά, βενιζελικών αξιωματικών, που συνδύαζαν τη στρατιωτική εμπειρία καθώς και τη δράση αντιστασιακών, θεωρητικώς τουλάχιστον, οργάνωσεων, αποτέλεσε εχέγγυο για τους βενιζελικούς Αξιωματικούς, που θα επέλεγαν να στελεχώσουν τις μονάδες αυτές. Η αντιβασιλική τους στάση, καθώς και η διττή αποστολή τους, αφενός της τήρηση της τάξεως, από όσους την υπονομεύουν, δηλαδή την αριστερή αντίσταση και ο ρόλος τους ως στρατιωτικών σχηματισμών, που θα προετοιμάσουν το έδαφος για την απρόσκοπτη άφιξη των συμμάχων κατά την απελευθέρωση, θα ωθήσει πολλούς βενιζελικούς αξιωματικούς να ενταχθούν στα δωσιλογικά αυτά σώματα. Βέβαια αργότερα η προσχώρηση στα Τ.Α και βασιλοφρόνων αξιωματικών, θα

⁵⁷ Βλ. Κωνσταντίνος Λούλος, « Δωσιλογισμός 1941-1944», στο περ. Ιστορικά '1941-1944 Γερμανική Κατοχή'', εφημ. Ελευθεροτυπία, 26 Απριλίου 2001, τ.80, σ 6-13.

Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π. 27.

Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος, ο.π. , « Το Σώμα των Ελλήνων» σ 327-334.

διαρρήξει την αρχική τουλάχιστον ομοιογένεια του σώματος και θα δημιουργήσει σχέσεις ανταγωνιστικότητας μεταξύ των αξιωματικών⁵⁸.

Η άρνηση εγκαλούμενων αξιωματικών να ενταχθούν στο δωσιλογικό σχηματισμό των Τ.Α από την άλλη δεν θα έμενε ατιμώρητη. Από τον Ιανουάριο του 1944 η κυβέρνηση Ράλλη είχε αποφασίσει να αυξήσει τις πιέσεις της στους « ανυπάκουους» αξιωματικούς, μπλοκάρωντας το μισθό τους και τα δελτία τροφίμων. Πολλοί αξιωματικοί, που εντέλει δεν δήλωσαν «εθελοντές», μετά από δημοσιοποίηση καταλόγου με τα ονόματα τους, αποστρατεύθηκαν και έχασαν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα. Η τρομοκρατία της δωσίλογης κυβέρνησης συνεχίστηκε με απολύσεις από τη χωροφυλακή και στέρηση δελτίων, προκειμένου να εξαναγκαστούν οι αξιωματικοί να προσχωρήσουν στα Τ.Α. Υπό αυτές τις πιέσεις, μεγάλος αριθμός χωροφυλάκων και αξιωματικών του στρατού συμμορφώθηκε στις επιταγές της Κυβέρνησης Ράλλη, ενώ ένας μικρότερος αριθμός διάλεξε το δρόμο της Μέσης Ανατολής ή του βουνού.⁵⁹

Η στελέχωση προφανώς των Τ. Α από τους αξιωματικούς δεν ήταν αρκετή. Η εύρυθμη λειτουργία τους προϋπόθετε τη διεύρυνση της κοινωνικής τους βάσης, με απώτερο σκοπό την επίτευξη των στόχων, που είχαν θέσει κατά την ίδρυση τους. Έτσι στους κόλπους τους συναντάμε ταγματασφαλίτες διάφορης κοινωνικής προέλευσης καθώς και ποικιλία στα κίνητρα συμμετοχής τους στα εν λόγω σώματα. Αρχικά, προσχωρούν στα Τ.Α διάφορες αντικομμουνιστικές ομάδες, που είχαν συγκροτηθεί σε τοπικό επίπεδο, π.χ οι «εθελοντές χωροφύλακες» της Αχαΐας και κατόπιν εθνικιστές και αστοί πολίτες εγκαλούμενοι με ατομικές προσκλήσεις βάσει του Ν.739/1937, χωρίς να τους δίνεται τις περισσότερες φορές η δυνατότητα επιλογής, αφού ταυτόχρονα με την πρόσκληση είχαν να αντιμετωπίσουν και την απειλή των διώξεων των ίδιων και των οικογενειών τους, στη περίπτωση μη προσχώρησης τους σε αυτά. Επίσης, ολόκληρα χωριά θα ενταχθούν στους εν λόγω μηχανισμούς μετά από πρωτοβουλία τοπικών παραγόντων, που είτε ασκούν εξουσία ή έχουν ένα διευρυμένο δίκτυο επιρροής⁶⁰.

⁵⁸ Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος, ο.π., σ 329-330.

Βλ. Mark Mazower, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ, Η εμπειρία της Κατοχής*, Αθήνα, 1994, εκδ. Αλεξάνδρεια, σ 352.

⁵⁹ Βλ. Mark Mazower, ο.π., *Στην Ελλάδα....* σ 353.

⁶⁰ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π....28.

Βλ. Γιώργος Πετρόπουλος, *Τα Τάγματα Ασφαλείας στη Πελοπόννησο, Ιδεολογικές διαστάσεις και μηχανισμός λόγος*, Διπλωματική εργασία στο Πάντειο Παν/μιο, Αθήνα 2007, σ 23.

Τα χαρακτηριστικά και τα κίνητρα των ταγματoσφαλιτών ποικίλουν, όπως προαναφέραμε και συχνά σχετίζονται και με τις συνθήκες ζωής της Κατοχής. Η πείνα για παράδειγμα λειτούργησε καταλυτικά σε κάποιες περιπτώσεις αναφορικά με την επιλογή προσχώρησης στα Τ.Α και κυρίως στα «ευζωνικά». Έτσι συναντάμε ανθρώπους πολύ φτωχούς, οι οποίοι κατατάχθηκαν σε αυτά για να επιβιώσουν. Στους ένοπλους αυτούς σχηματισμούς παρεισέφρυσαν όμως και εγκληματικά στοιχεία, που βρήκαν σε αυτά την ευκαιρία είτε για ξεκαθάρισμα προσωπικών διαφορών, είτε για ατομικό πλουτισμό. Μία άλλη παράμετρος, που εξώθησε πολλούς να στρατευθούν στα Τ.Α ήταν το μίσος για το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, που εκπορευόταν είτε από την ιδεολογία τους, είτε ως αποτέλεσμα της βίας, που δέχτηκαν οι ίδιοι ή μέλη της οικογένειάς τους απ' αυτό.

Επίσης αξιωματικοί, που εμφορούνταν από αντικομμουνιστικό μένος, προσχώρησαν σε αυτά ή στον ΕΔΕΣ στην Αθήνα, πιστεύοντας, ότι έτσι θα επιτελέσουν το πατριωτικό τους καθήκον. Τέλος, στρατεύονται σε αυτά και μέλη άλλων οργανώσεων που δέχτηκαν επίθεση από το ΕΑΜ –ΕΛΑΣ, όπως μέλη της οργάνωσης του Ψαρρού ή της ομάδας Βρεττάκου και Καραχάλιου, μετά την εξόντωση του Πελοποννησιακού Ε.Σ⁶¹.

Περισσότερο ομοιογενείς αντίθετα εμφανίζονται, όπως επισημαίνει ο Κωστόπουλος οι τοπικές πολιτοφυλακές των Ταγμάτων στα «οπλισμένα» χωρία. Την πρωτοβουλία της σύστασής τους και του εξοπλισμού τους έχει η παραδοσιακή ηγεσία και η μικροαστική τάξη της κοινότητας, ή ένα μέρος της. Αυτή στηριζόμενη στο βαθύ κοινωνικό συντηρητισμό και στα υπάρχοντα συγγενικά δίκτυα στρατολογεί τον πληθυσμό της κοινότητας, προκειμένου να συγκροτήσει τις πολιτοφυλακές των Ταγμάτων⁶².

Ένας άλλος σημαντικός λόγος, που συνέβαλε στην ανάπτυξη των Ταγμάτων Ασφαλείας συνιστούσε ο φόβος των χωρικών για τα αντίποινα των κατοχικών στρατευμάτων, εξαιτίας της δράσης των αντιστασιακών οργανώσεων⁶³.

⁶¹ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π...σ 16-48.

Βλ. Στάθης Ν.Καλύβας, "Κόκκινη Τρομοκρατία. Η βία της Αριστεράς στην Κατοχή", επιμ. στο συλλογικό Mark Mazower, «Μετά τον πόλεμο», Αθήνα 2003, εκδ. Αλεξάνδρεια, σ 170.

Βλ. Mark Mazower, ο.π, *Στην Ελλάδα...*, σ 352-363.

⁶² Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π, σ 16-48.

⁶³ Βλ. ο.π.

Βλ. Μιχάλης Π. Λυμπεράτος, "Τα γερμανικά αντίποινα, Τα Τάγματα Ασφαλείας και ο ΕΛΑΣ. Η περίπτωση της κεντρικής και νότιας Πελοποννήσου στην Κατοχή", επιμ. στο συλλογικό Γιάννης Καρακατσιάνης, Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας «Νότια Πελοπόννησος 1935-1950», εκδ. Αλφειός, σ 62-102.

Η συγκεκριμένη παράμετρος τίθεται υπό αμφισβήτηση από κάποιους μελετητές με το επιχείρημα, πως οι μέχρι τώρα μελέτες αποδεικνύουν, πως από το Δεκέμβριο του 1943 οι Γερμανικές Αρχές μετέβαλαν την πολιτική τους, αναφορικά με τα τυφλά αντίποινα, που αρχικά είχαν στόχο αδιακρίτως όλο τον πληθυσμό και επιχείρησαν να πολιτικοποιήσουν το θέμα στα πλαίσια μιας διχαστικής πολιτικής, που εξυπηρετούσε καλύτερα τα συμφέροντά τους. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής συνιστούσε η στοχοποίηση των υπευθύνων των αντιστασιακών οργανώσεων, των κομμουνιστών. Κατά συνέπεια, η αλλαγή της γερμανικής πολιτικής σε σχέση με τα αντίποινα συνέβαλε στην ανανοηματοδότηση του όρου προδότης και στον μετασχηματισμό του, σε αντικομμουνιστή, επιτείνοντας έτσι τις ιδεολογικές διαφορές, μεταξύ εαμικών και μη οργανώσεων. Η επιλεκτική λοιπόν εφαρμογή των αντιποίνων αναιρεί την αναγκαιότητα μαζικής προσχώρησης στα Τ.Α, εξαιτίας του φόβου των αντιποίνων, όσων δεν ενστερνίζονταν το όραμα του ΕΑΜ⁶⁴.

Ανεξάρτητα από τα ευκαιριακά αίτια μαζικής προσχώρησης, από κάποιο σημείο και έπειτα, αξιωματικών και πολιτών στα Τ.Α, στα οποία συνοπτικά αναφερθήκαμε παραπάνω, δε μπορούμε να παραβλέψουμε, ότι ο ενοποιητικός μηχανισμός, που υπαγόρευσε τη συγκεκριμένη πολιτική επιλογή ένταξης σε αυτά, συνιστούσε πρώτιστα η αποδόμηση της κοινωνίας και των θεσμών κατά τη διάρκεια της ξένης κατοχής.⁶⁵ Οι οικονομικές δραστηριότητες για παράδειγμα, όπως προαναφέραμε, δημιουργούσαν πρόσφορο έδαφος για ανάπτυξη κοινωνικών δωσιλογικών συμπεριφορών, χωρίς όμως να τις καθορίζουν σε προσωπικό επίπεδο. Η υιοθέτηση ή όχι ανάλογης συμπεριφοράς ήταν προσωπική επιλογή του εκάστοτε υποκειμένου, που σχετιζόταν άμεσα με την προσωπική του ηθική, το βαθμό πολιτικής ωριμότητας του, τα μικροσυμφέροντά του και γενικά με τα βιώματα, που έφερε μέσα στο μικρόκοσμο, όπου δρούσε⁶⁶.

Παρά τις διαφορές τους οι παραπάνω δωσιλογικοί μηχανισμοί παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά, που μπορούμε να τα συνοψίσουμε στα εξής: Όλες αυτές οι μονάδες αποτέλεσαν τμήμα των στρατευμάτων κατοχής. Υπάκουαν στις εντολές των Γενικών Διοικητών τους, που ήταν οι Ανώτεροι Αρχηγοί των SS και της γερμανικής αστυνομίας στην Ελλάδα, Γιούργκεν Στρούπ και Βάλτερ Σιμάνα και

⁶⁴ Βλ. Μιχάλης Λυμπεράτος, ο.π σ. 61-100.

⁶⁵ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, "Δεκέμβρης 1944 τέλος και αρχή", επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, «Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι , β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, τομ.Γ2, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 366-376.

⁶⁶ Βλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, ο.π. , σ 366-376

εξοπλίζονταν από αυτούς. Επίσης, σύσσωμοι διακήρυτταν, ότι θα συστρατευθούν στη πολεμική προσπάθεια των Γερμανών και ότι θα είναι πιστοί στην πολιτική ηγεσία του Γ' Ράιχ. Συμμετείχαν από κοινού με τους Γερμανούς, σε όλες τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις εναντίον του ΕΛΑΣ και πρωταγωνίστησαν στις συλλήψεις ομήρων, που στέλνονταν για αναγκαστική εργασία στα στρατόπεδα συγκέντρωσης της Γερμανίας και σε μαζικές συλλήψεις κομμουνιστών με βάση τους προπολεμικούς φακέλους των υπηρεσιών ασφαλείας, που φυλακίζονταν ή εκτελούνταν. Ένα άλλο κοινό χαρακτηριστικό τους ήταν η αγριότητα, που επεδείκνυαν, που ξεπερνούσε κατά πολύ εκείνη των Γερμανών⁶⁷.

Το κόστος της συνεργασίας των Τ.Α με τους Γερμανούς ήταν τεράστιο για τον τοπικό πληθυσμό, τόσο σε υλικές καταστροφές, όσο και σε ανθρώπινες απώλειες. Γερμανοί και ταγματасφαλίτες καίνε σπίτια και εκτελούν χωρικούς στις δυο εκκαθαριστικές επιχειρήσεις, που διεξήγαγαν τον Ιανουάριο του 1944 και τον Ιούνιο-Ιούλιο του ίδιου έτους. Ενδεικτικά μόνο στην Αργολίδα έκαψαν τα χωριά Λίμνες (26.5.1944), Γκέρμπεσι (27-5-1944), και τη Φρουσούνα και εκτέλεσαν πολλούς κατοίκους.

Πελοπόννησος και Δωσιλογισμός

Ελληνικός Στρατός

Στη περίπτωση της Πελοποννήσου, όπως και σε ολόκληρη τη χώρα ο αντικομμουνισμός συνιστά το ιδεολογικό υπόβαθρο του δωσιλογισμού, που θα «νομιμοποιηθεί» όπως προαναφέραμε από τη Κυβέρνηση Ράλλη τον Ιούνιο του 1943 με τη συγκρότηση των Ευζωνικών Ταγμάτων και κατόπιν των Ταγμάτων Ασφαλείας. Όμως ο ένοπλος δωσιλογισμός στη Πελοπόννησο είναι σύμφυτος με τις προσπάθειες εθνικιστικών ομάδων να ελέγξουν τα βουνά και να αναχαιτίσουν τη ραγδαία εξάπλωση του ΕΛΑΣ, που θα αποτελέσει εντέλει το μοναδικό εχθρό τους.

Ήδη από το φθινόπωρο του 1941 συγκροτείται στη Πελοπόννησο με πρωτοβουλία περίπου 240 κατώτερων αξιωματικών μια στρατιωτική οργάνωση, που ονομάστηκε αρχικά Ο.Κ.Α (Οργάνωση Κατώτερων Αξιωματικών), για να

⁶⁷ Βλ. Τάσος Κωστόπουλος, ο.π, σ. 16-48.

Βλ. Μιχάλης Π.Λυμπεράτος, ο.π, "Τα γερμανικά αντίποινα..." σ.62-102.

μετονομαστεί στη συνέχεια σε «Ελληνικός Στρατός». Ωστόσο, η δράση της εν λόγω οργάνωσης ήταν ανύπαρκτη, σχεδόν μέχρι την Άνοιξη του 1943, οπότε θα εμφανιστούν οι πρώτες ανταρτοομάδες στα βουνά, έχοντας πλέον, εξαιτίας της άφιξης του πρώτου Βρετανού αξιωματικού, την προοπτική να επιλύσουν τα προβλήματα εφοδιασμού τους σε πολεμικό υλικό⁶⁸.

Ο Ε.Σ θα επιτύχει την προσχώρηση στις τάξεις όλων των αντιστασιακών οργανώσεων⁶⁹, που δρούσαν αυτόνομα στη περιοχή και θα αποστασιοποιηθεί από τις υπόλοιπες οργανώσεις τον ΕΛΑΣ, τον ΕΔΕΣ και την ΕΚΚΑ, απορρίπτοντας προτάσεις συνεργασίας, διατρανώνοντας έτσι την επιλογή της «πολιτικής ανεξαρτησίας». Βέβαια οι διακηρύξεις του περί πολιτικής ανεξαρτησίας δε συνάδουν με τα έργα του και τις ιδεολογικές τους αναφορές. Η πλειοψηφία των αξιωματικών του Ε.Σ υπήρξαν μοναρχικοί και εκφραστές των ιδεολογικών τους αναφορών θα γίνουν δύο από τα γνωστότερα στελέχη τους, ο συνταγματάρχης Διονύσιος Παπαδόγκωνας και ο Έλαρχος Τηλέμαχος Βρεττάκος. Παρόλα αυτά για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, ορίζεται ως αρχηγός της οργάνωσης ο Αθανάσιος Γιαννακόπουλος, συνταγματάρχης με μετριοπαθές βενιζελικό παρελθόν, υπό την καθοδήγηση του Συνταγματάρχη Διονύσιου Παπαδόγκωνα, μετέπειτα αρχηγού των Τ.Α στη Πελοπόννησο⁷⁰.

Η ανάληψη της αρχηγίας από τον Γιαννακόπουλο, σηματοδοτεί την «ανασυγκρότηση του Ε.Σ», προωθώντας την ενοποίηση των διάφορων ανταρτοομάδων, με πρόσκληση να ενταχθούν σε αυτόν τα ένοπλα τμήματα της υπαίθρου. Και συγχρόνως απειλεί, ότι όσοι δε συμμορφωθούν με την πρόσκληση του και αντιδράσουν στο έργο του, θα χτυπηθούν και θα διαλυθούν με τη βία⁷¹.

Το ΕΑΜ, αν και δεν κατονομάζεται, συνιστά το κύριο εχθρό του, στα πλαίσια μιας ιδεολογικής σύγκρουσης, που υποβόσκει εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης του ΕΛΑΣ σε πολλές περιοχές και των εξελίξεων στο πολεμικό μέτωπο, που προδικάζουν την ήττα του Άξονα. Έτσι τη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία το πολιτειακό

⁶⁸ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, *Στέμματα και Σβάστικα, Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης 1941-1944*, Αθήνα 1995, εκδ. Παπαζήση, τόμ. Β', σσ 95-96.

Βλ. Γιώργος Πετρόπουλος, ο.π. σ. 37.

⁶⁹ Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμίσουμε, ότι οι αντιστασιακές οργανώσεις, που προσχώρησαν στον Ελληνικό Στρατό δεν έχουν καμιά σχέση με τις δωσίλογες οργανώσεις, που έδρασαν κατά την περίοδο της Κατοχής στη Πελοπόννησο. Στη πλειοψηφία τους τα μέλη των αντιστασιακών σχηματισμών, δε γνώριζαν τις δωσίλογες σχέσεις της ηγεσίας τους με τις Αρχές Κατοχής, όπως θα δούμε παρακάτω.

⁷⁰ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π., σ. 99-98.

⁷¹ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π., σ. 97.

Βλ. Εμμανουήλ Βαζαίος, *Τα άγνωστα παρασκήνια της εθνικής μας αντιστάσεως*, Κόρινθος 1961, σ13.

αναδεικνύεται ως το φλέγον ζήτημα, τόσο για τους Βρετανούς, όσο και για την Εξόριστη Ελληνική κυβέρνηση, που αναζητά νέα ερείσματα, μέσω της συγκρότησης ένοπλων σωμάτων, που θα αντιταχθούν στη πολιτική και στις ιδεολογικές αναφορές του ΕΑΜ. Συνεπώς, μετά τις αποτυχημένες προσπάθειες του αντισυνταγματάρχη Γεωργίου να εντάξει τους αξιωματικούς της Πελοποννήσου στον ΕΔΕΣ⁷², οι Βρετανοί τελικά θα ενθαρρύνουν τους αξιωματικούς να προσχωρήσουν στον Ε.Σ., αφού στη Πελοπόννησο αποτελεί το μόνο αντίπαλο δέος του ΕΑΜ⁷³.

Ο ΕΛΑΣ ουσιαστικά συγκροτείται την Άνοιξη του 1943, αν και νωρίτερα είχαν εμφανιστεί στα βουνά της Πελοποννήσου μικρές ανταρτοομάδες⁷⁴, που αν και σε πρώτη φάση δεν πρόσκεινταν όλες στο ΕΑΜ, ο πολιτικός ριζοσπαστισμός τους γρήγορα θα τους φέρει κοντά του. Από αυτές μόνο έξι αντάρτες θα καταφέρουν να επιβιώσουν στα βουνά τον χειμώνα του 1942.

Εντέλει με εντολή του ΕΑΜ Αχαΐας, συγκροτείται υπό τον σμήναρχο Μίχο η πρώτη Ελασίτικη ομάδα, που στο ενεργητικό της θα καταγράψει επιτυχείς επιθέσεις στα ιταλικά στρατεύματα, καθώς και εκτεταμένη στρατολόγηση πληθυσμού. Παρόλα αυτά το ΕΑΜ αντιμετώπισε σοβαρές δυσκολίες στη συγκρότηση ένοπλων αντιστασιακών μονάδων στη Πελοπόννησο. Έτσι κρίθηκε αναγκαίο να ενισχυθεί το δυναμικό της με μια επίλεκτη ομάδα 80 ανδρών του Βελουχιώτη, που κατέφθασαν στη περιοχή το καλοκαίρι του 1943, μαζί με τοπικά στελέχη⁷⁵, που είχαν αναγκαστεί να φύγουν. Ενώθηκαν λοιπόν με την ομάδα του γέρο Μίχου (Σταυραϊτός) και συγκρότησαν το Αρχηγείο Πελοποννήσου και το 12^ο Σύνταγμα. Μετά την εμφάνιση των εν λόγω ανταρτών θα ισχυροποιηθεί και θα κυριαρχήσει ο ΕΛΑΣ στα βουνά της Πελοποννήσου, καταφέροντας να κάμψει την επικρατούσα καχυποψία του ντόπιου πληθυσμού, με αποτέλεσμα να ξεκινήσει η αθρόα στρατολόγηση του στις τάξεις του.

Οι ιδεολογικές διαφορές φαίνονται απροσπέλαστες και καθίσταται αδύνατη μια συνεργασία ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και οργανωμένων μη εαμικών ομάδων, με αποτέλεσμα

⁷² Βλ. Εμμανουήλ Βαζαΐος, ο.π, σ12.

⁷³ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ. 96-97.

Βλ. Γιώργος Πετρόπουλος, ο.π, σ 41

⁷⁴ *Πρόκειται για τις ομάδες που συγκρότησαν οι αδελφοί Κανελόπουλου στη Μεσσηνία, ο Λεβαντάκης στη Λακωνία και για άλλες μικρότερες, που εμφανίστηκαν στον Πάρωνα και το Μαίναλο.*

Βλ. Γιώργος Πετρόπουλος, ο.π, σ 35 και Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 98-99.

⁷⁵ *Τα τοπικά στελέχη στα οποία αναφερόμαστε είναι ο δάσκαλος Γιάννης Μιχόπουλος (Ορίων) και ο Παντελής Λάσκας (Πελοπίδας), που πρωταγωνίαστησαν στο ξεκίνημα της αντίστασης. Αυτοί αναγκάστηκαν να καταφύγουν το 1942 στη Ρούμελη μετά από συμπλοκές με τους Ιταλούς και θα επιστρέψουν μαζί με τους άντρες του Βελουχιώτη ένα χρόνο αργότερα.* βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, 98-99.

Βλ. Εμμανουήλ Βαζαΐος, ο.π, σ 10.

Βλ. Γιώργος Πετρόπουλος, ο.π. σ 35.

την κλιμάκωση των συγκρούσεων, με αφορμή τον ανεφοδιασμό των ομάδων από τις Βρετανικές ρίψεις πολεμοφοδίων και λιρών. Η διεκδίκηση θα καταλήξει συχνά σε ένοπλες αναμετρήσεις⁷⁶.

Στο σημείο αυτό αξίζει να γίνει μια αναφορά στη δράση του Παπαδόγκωνα, που όταν αποκαλυφθεί θα αναγκάσει το Γιαννακόπουλο σε αλλαγή πορείας. Στις 18 Αυγούστου του 1943 δημοσιεύεται από το ΕΑΜ Μεσσηνίας το κείμενο μιας συμφωνίας⁷⁷ ανάμεσα στο διοικητή του 64^{ου} Συντάγματος Πεζικού, Ντομένικο Ντόρια και τον Συνταγματάρχη Διονύσιο Παπαδόγκωνα. Το κείμενο περιέχει τις διάφορες εγγυήσεις του Ντομένικο Ντόρια στο Παπαδόγκωνα, καθώς και την πρόθεση συνεργασίας του συνταγματάρχη με τις Αρχές Κατοχής.

«...έχοντας υπόψη τον εκ' του κομμουνισμού κίνδυνον και τη δημιουργία επεισοδίων εις βάρος του στρατού κατοχής και του εθνικού στοιχείου Καλαμών και δια την πρόληψιν οιασδήποτε ενέργειας εκ μέρους των αναρχικών στοιχείων [...] την παροχήν οιασδήποτε βοήθειας».

Ο Παπαδόγκωνας από την άλλη δεσμεύεται με το λόγο της τιμής του δια συνεργασίαν [...] *Θα οργανώσει αποσπάσματα εθνικιστικά, υπό τη διοίκηση του συνταγματάρχη Γιαννακόπουλου με τον αποκλειστικό σκοπό να διαλύσει τας κομμουνιστικές οργανώσεις ΕΑΜ, ΕΛΑΣ κλπ, συνεργαζόμενος μετά πλήρους συναδελφoσύνης μετά των στρατευμάτων κατοχής».*

Ο Παπαδόγκωνας, που φέρεται ως ο εμπνευστής της συμφωνίας με τους Ιταλούς, αξίζει να σημειωθεί, πως λίγο αργότερα θα προσεγγίσει τους Γερμανούς στα πλαίσια της αντικομμουνιστικής του εκστρατείας, προτείνοντας στη διοίκηση της 117^{ης} Μεραρχίας Κυνηγών, τη συγκρότηση ένοπλων ομάδων, που θα συνεργαζόταν ανοιχτά με τις Αρχές Κατοχής. Η αξίωση του όμως για παραχώρηση 2000 τουφεκίων θα αποτρέψει τους Γερμανούς να συμφωνήσουν. Παρόλα αυτά ένα χρόνο αργότερα

⁷⁶ Περισσότερο για την απαρχή των ένοπλων συγκρούσεων μεταξύ ΕΛΑΣ και Ε.Σ. Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, Στέμμα και Σβάστικα, Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης 1941-1944, Αθήνα 1995, εκδ. Παπαζήση, τόμ.Β', σ 100-101.

⁷⁷ Το κείμενο της συμφωνίας αμφισβητήθηκε ως πλαστό, αλλά φαίνεται πως δεν ήταν. Ο Γιαννακόπουλος όμως πράγματι φαίνεται να μην είχε γνώση της συμφωνίας. Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 103-104.

Βλ. Ηλίας Παπαστεριόπουλος, ο Μωρηάς στα Όπλα, Εθνική Αντίσταση 1941-1944, Έρευνα-Ιστορία-Κριτική, Αθήνα, 1965, εκδ. Έρευνα και Κριτική της Νεοελληνικής Ιστορίας. τομ.Α, σ 278-298.

θα διοριστεί αρχηγός των Ταγμάτων Ασφαλείας, πραγματώνοντας έτσι την αντικομμουνιστική του εκστρατεία⁷⁸.

Μετά την αποκάλυψη της συμφωνίας ο Γιαννακόπουλος θα αναγκαστεί αφενός να διαχωρίσει τη θέση του Ε.Σ από τον Παπαδόγκωνα και αφετέρου να έρθει σε συμφωνία με τον ΕΛΑΣ, χάνοντας όμως κάθε δυνατότητα παρέμβασης, τόσο στη στρατολογία, όσο και στη λήψη αποφάσεων. Αυτή η κατάσταση φαίνεται, πως θα δυσανεστήσει τους Βρετανούς και κάποιους αξιωματικούς του Ε.Σ, όπως τον Χρήστο Καραχάλιο και τον Τηλεμαχό Βρεττάκο. Αυτοί λίγο αργότερα θα αντιταχθούν στο Γιαννακόπουλο, που θα αναγκαστεί σε παραίτηση και θα αντικατασταθεί στην αρχηγία από τον Τηλέμαχο Βρεττάκο⁷⁹.

Ταυτόχρονα ο Παπαδόγκωνας έρχεται εκ νέου σε επαφή με τον Γερμανούς μετά από συνεννόηση με τον Βρεττάκο, ζητώντας όπλα για τις εθνικές ομάδες. Λίγο αργότερα ο Έλαρχος, μη αποδεχόμενος τη συμφωνία Γιαννακόπουλου με τον ΕΛΑΣ, θα τον εγκαταλείψει, ξεκινώντας τον αντικομμουνιστικό του αγώνα, με την εξουδετέρωση τοπικών ηγετικών στελεχών του ΕΑΜ και ασκώντας έντονη φιλοβασιλική προπαγάνδα. Στη προσπάθεια του αυτή θα έχει αρωγό τη γερμανική διοίκηση, που θα τον διευκολύνει με άδειες μετακίνησης, άλλα και με όπλα και πολεμοφόδια⁸⁰. Σύμφωνα με την αναφορά ενός Γερμανού υπαξιωματικού, που παρέμεινε ως αυτόματος στον Ε.Σ, ο Βρεττάκος θα φτάσει στο σημείο να παραδώσει το όπλο του σε Γερμανό Αξιωματικό στη Βυτίνα τον Οκτώβρη του 1943, όταν η ομάδα του ήρθε αντιμέτωπη με γερμανικό απόσπασμα, προκειμένου να εξασφαλίσει την εύνοια των Αρχών Κατοχής, λέγοντας χαρακτηριστικά, ότι «η ομάδα του αποτελείται από εθνικόφρονες, που αγωνίζονται κατά των κομμουνιστών»⁸¹.

Η τελική μάχη με τον ΕΛΑΣ θα λάβει χώρα στις 21 Οκτωβρίου και θα επιφέρει τη διάλυση του Ε.Σ. Οι αξιωματικοί του Ε.Σ είτε θα προσχωρήσουν στον ΕΛΑΣ, είτε θα εγκαταλείψουν τον ένοπλο αγώνα, είτε θα προσχωρήσουν αργότερα στα Τάγματα Ασφαλείας⁸².

⁷⁸ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 103-104.

⁷⁹ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 105.

Βλ. Ηλίας Παπαστεριόπουλος, ο.π, τομ.Α, σ 299-346.

⁸⁰ Την πληροφορία επιβεβαιώνει μεταπολεμικά ο Διευθυντής του Α' Γραφείου της 117^{ης} Μεραρχίας Κυνηγών. Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 107.

⁸¹ Περισσότερα για σχέσεις συνεργασίας Βρεττάκου με γερμανική διοίκηση, Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 106-107.

⁸² Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 107.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί, ότι θα ήταν ατόπημα, να επωμιστούν το χαρακτηρισμό του δωσίλογου, όλοι οι αξιωματικοί του Ε.Σ, αφού στη πλειοψηφία τους δε γνώριζαν τη παρασκηνιακή δράση του Παπαδόγκωνα και του Βρεττάκου, αλλά ανέβηκαν στο βουνό με κίνητρο την ανάγκη τους να συνδράμουν τον απελευθερωτικό αγώνα και με γνώμονα τις ιδεολογικές τους αναφορές, που έκριναν, ότι εξέφραζε ο Ε.Σ.

Ε.Δ.Ε.Σ

Όπως, προαναφέραμε λόγω των ραγδαίων πολιτικοστρατιωτικών εξελίξεων οι Βρετανοί και η Εξόριστη Κυβέρνηση επεδίωκαν τη δημιουργία αντίβαρου στη ραγδαία ανάπτυξη του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, που θα έθετε μεταπολεμικά, όπως πίστευαν, σε κίνδυνο την επάνοδο της αστικής τάξης στο πολιτικό status.

Ο ΕΔΕΣ, μια συνωμοτική οργάνωση που συστάθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου του 1941, με ιδρυτικά μέλη τον Ν. Ζέρβα, τον Λ. Σπάη, τον ΗΛ. Σταματόπουλο και τον Μ. Μυριδάκη, με σοσιαλιστικό προσανατολισμό, προσπάθησε μέσω του Ν. Ζέρβα να αναπτύξει αντάρτικο στρατό με την οικονομική υποστήριξη των Βρετανών συμμάχων. Ωστόσο δεν έχαιρε της εκτίμησης τους, εξαιτίας της συμπεριφοράς και του πολιτικού του παρελθόντος και προκαλούσε την καχυποψία τους, εξαιτίας της καθυστέρησης της εξόδου της οργάνωσης στο βουνό, παρότι είχε εξασφαλίσει πολλά χρήματα από τη οργάνωση Προμηθέα ΙΙ. Εντέλει μετά από απειλές της οργάνωσης Προμηθέας, ότι θα τον κατέδιδε στη Γκεστάπο, αν καθυστέρουσε και άλλο την έξοδο του στο βουνό, θα βγει στα βουνά της Ηπείρου στις 23 Ιουλίου του 1942⁸³.

Παρόλα αυτά θα αποτελέσει τελικά το μοναδικό αντίβαρο της βρετανικής πολιτικής εμπρός στη ραγδαία ανάπτυξη του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, κυρίως μετά τη δήλωση τυφλής υπακοής του, με επιστολή του προς το βασιλιά και το Στρατηγείο Μέσης Ανατολής, οπου δήλωνε κατηγορηματικά «*ότι ανέστη κατά του κομμουνισμού*» και ότι θα αποτελούσε το κύριο στήριγμα της βασιλικής επιδίωξης να διαλυθεί το ΕΑΜ. Οι Βρετανοί, που χρειάζονται στη παρούσα συγκυρία μια μαζική αντιστασιακή οργάνωση, με την προσδοκία να ανακόψει τη δυναμική πορεία του ΕΑΜ, εξυπηρετώντας έτσι τα

⁸³ Βλ Μιχάλης Λυμπεράτος "Οι Οργανώσεις της Αντίστασης", επιμ. στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, «*Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι. Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή – Αντίσταση*», Αθήνα 2007, εκδ. Βιβλιόραμα, том Γ2, σ 35-36.

συμφέροντα τους, θα υποστηρίξουν τη στροφή του Ζέρβα, παρά τους κινδύνους, που ελλόχευαν από την οπορτουνιστική συμπεριφορά του, να μετατρέψει τον ΕΔΕΣ σε καταφύγιο όλων των βασιλοφρόνων. Εντέλει, ο Ζέρβας μετά από προτροπή των Βρετανών μετονόμασε την οργάνωση του σε «Εθνικαί Ομάδαι Ελλήνων Ανταρτών» ΕΟΕΑ, αφαιρώντας το επίθετο «Δημοκρατικός»⁸⁴.

Παρά την υλική και ηθική υποστήριξη των Βρετανών συμμάχων, ο Ζέρβας δεν κατάφερε να εμφανίσει τον ΕΔΕΣ, ως μια οργάνωση πανελλαδικής εμβέλειας, αφού κοινωνικά ερείσματα διέθετε μόνο στην Ήπειρο. Η παρουσία του ΕΔΕΣ το 1943 στη Μακεδονία, τη Θεσσαλία καθώς και στη Πελοπόννησο ήταν ανύπαρκτη⁸⁵.

Η προσπάθεια του ΕΔΕΣ, μέσω του αντισυνταγματάρχη Κωνσταντίνου Γεωργίου, απεσταλμένου του Ζέρβα στη Πελοπόννησο, να θέσει υπό τον έλεγχο του τις αντιστασιακές ομάδες της Πελοποννήσου, που είχαν συγκροτήσει κυρίως κατώτεροι αξιωματικοί απέβησαν άκαρπες. Ο Γεωργίου χάρη στην υποστήριξη του Ζέρβα και του Γουντχάουζ καταφέρνει να εξασφαλίσει την υποστήριξη της «Εθνικής Δράσης»⁸⁶, όμως δε θα βρει ανταπόκριση από τους αξιωματικούς του Ε.Σ, εξαιτίας της ιδεολογικής απόστασης, που τους χώριζε. Επίσης, είναι αναγκασμένος να αντιμετωπίσει και τον ΕΛΑΣ, που όπως προαναφέραμε, είχε επιτύχει τη διεύρυνση της κοινωνικής του βάσης στη περιοχή⁸⁷.

Η αδυναμία του Γεωργίου να ανταπεξέλθει στο σκοπό της άφιξής του και να συνενωθεί με τους βασιλόφρονες αξιωματικούς του Ε.Σ, τον οδηγούν να ζητήσει την υποστήριξη των ιταλικών δυνάμεων κατοχής, με την προσδοκία, ότι με τη συνδρομή τους, θα κατέστειλε τις δυνάμεις του ΕΛΑΣ. Έτσι διοργανώνει μια συνάντηση, χωρίς

⁸⁴ Βλ. ο.π

⁸⁵ Βλ. ο.π

⁸⁶ ⁸⁶ *Η Εθνική Δράση*, ιδρύθηκε σύμφωνα με αναφορές του αρχηγού της Π. Σιφναίου στις 8-11-41, ενώ σύμφωνα με άλλες πηγές ένα χρόνο αργότερα. Υπήρξε ιδιαίτερα πολυπληθής και δραστήρια οργάνωση. Αρχικά, στόχος της έθεσε, την αφύπνιση του ελληνικού λαού, μέσω της συνεχούς ενημέρωσης του, τη συλλογή πληροφοριών υπέρ των συμμαχικών υπηρεσιών, φυγαδεύσεις καταζητούμενων στη Μέση Ανατολή, καθώς και μικρές πράξεις δολιοφθοράς. Μέχρι το Μάρτιο του 1943 η οργάνωση είχε αποκλείσει κάθε είδους ένοπλη δραστηριότητα, εξαιτίας του φόβου των αντιποίνων. Η λογική αυτή θα μεταβληθεί, εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης του ΕΑΜ και η οργάνωση σε συνεργασία με το σώμα των Ελλήνων Αξιωματικών θα αναγκαστεί να συγκροτήσει αντάρτικα σώματα. Η Ε.Δ θα δώσει έμφαση στη Πελοπόννησο ενθαρρύνοντας τους αξιωματικούς να βγουν στο βουνό και ενισχύοντας όλες τις εθνικόφρονες προσπάθειες με ανθρώπινο δυναμικό και υλικά μέσα.

Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 32-35.

⁸⁷ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π, σ 109-110.

όμως να ενημερώσει για τις προθέσεις του τον Βρετανό σύνδεσμο, που θα παρευρισκόταν, με ένα απεσταλμένο της ιταλικής φρουράς Καλαμάτας από τον οποίο ζητά τη συνεργασία του εναντίον των κομμουνιστών. Η τροπή της συνάντησης εξέπληξε τον Βρετανό σύνδεσμο και ματαιώθηκε κάθε μορφή συνεργασίας. Το αποτέλεσμα ήταν να εξανεμιστεί κάθε πιθανότητα επιβίωσης του ΕΔΕΣ στη Πελοπόννησο⁸⁸.

Οι παλινωδίες της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης 1941-1944.

Ο βρετανικός παράγοντας.

Η εξόριστη ελληνική κυβέρνηση δεν αποτέλεσε ελληνική ιδιαιτερότητα κατά τη διάρκεια του β' παγκοσμίου πολέμου. Όλες οι κατεχόμενες χώρες συγκροτούν τις δικές τους εξόριστες κυβερνήσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται από τη Μ. Βρετανία και τους συμμάχους, ότι εκπροσωπούν τις χώρες τους, που έχουν καταληφθεί από τις δυνάμεις του Άξονα. Έτσι από την έναρξη του πολέμου, με τη γερμανική εισβολή στη Πολωνία το Σεπτέμβριο του 1939, μέχρι και την κατάληψη της Κρήτης τον Μάιο του 1941, έχουν συγκροτηθεί μια σειρά από κυβερνήσεις, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο Λονδίνο. Στόχος αυτών των κυβερνήσεων αποτελεί, αφενός η συνέχιση του πολέμου, με την ανασυγκρότηση των ενόπλων δυνάμεων τους και αφετέρου η διάσωση του καθεστώτος αστικής δημοκρατίας από τυχόν συνεργασία με τον εχθρό, ώστε μετά την λήξη του πολέμου, να το επαναφέρουν αλώβητο. Η ιδιαιτερότητα της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης έγκειται στο γεγονός, ότι τελικά θα επιχειρήσει να αποστασιοποιηθεί από το προπολεμικό Μεταξικό καθεστώς, και θα προσπαθήσει να αποδείξει, ότι δεν αποτελεί συνέχεια του, προκειμένου να αποκτήσει την απαιτούμενη λαϊκή νομιμοποίηση, που θα της επιτρέψει να διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στα μεταπολεμικά πολιτικά δρώμενα⁸⁹.

Ο θάνατος του Μεταξά και η αυτοκτονία του Αλ. Κορυζή στις 18 Απριλίου θα αφήσει ένα κενό εξουσίας στη χώρα, που η Μεγάλη Βρετανία θα επιχειρήσει να προσπελάσει, μέσω έντονων διαβουλεύσεων και παρεμβάσεων στις πολιτικές

⁸⁸ Βλ. ο.π

⁸⁹ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, 'Οι Κυβερνήσεις Εξορίας : Ένα Ευρωπαϊκό Φαινόμενο', επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης « *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι , β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση*, Αθήνα 2007, τομ.Γ2, εκδ. Βιβλιόραμα, σ 198-258.

επιλογές του Γεωργίου. Η αναζήτηση λοιπόν νέου πρωθυπουργού είναι το ζητούμενο και το δίλημμα αφορά τη συγκρότηση εθνικής ή στρατιωτικής κυβέρνησης. Οι ραγδαίες εξελίξεις στο μέτωπο και η συνθηκολόγηση των στρατηγών θα επιταχύνουν τις προσπάθειες να βρεθεί άμεση λύση. Εντέλει, θα επιλεγεί ως πρωθυπουργός της χώρας ο Εμμ. Τσουδερός⁹⁰, ο οποίος αποτελεί την τρίτη⁹¹ επιλογή της βρετανικής πρεσβείας. Η νέα κυβέρνηση φαίνεται αρχικά να μην αποστασιοποιείται από το προηγούμενο καθεστώς, αφού κορυφαία στελέχη της δικτατορίας αναλαμβάνουν σημαντικά υπουργεία. Όμως όταν φτάνει στο Κάιρο στα τέλη Μαΐου του 1941 ανασυγκροτείται, προκειμένου να μπορέσει να διαχειριστεί σωρεία προβλημάτων και ειδικότερα, όσα αφορούν την υπόστασή της. Μονόδρομος για την νομιμοποίηση εντέλει της ελληνικής κυβέρνησης συνιστά η απομάκρυνση της από τις πολιτικές επιλογές και πρακτικές του παρελθόντος. Έτσι θα αναγκαστεί να παύσει επιφανή στελέχη της δικτατορίας, προκειμένου να γίνει πιο ευέλικτη και να τύχει μιας περισσότερο ευρείας αποδοχής, δεδομένων των πολιτικών συνθηκών, που επικρατούσαν στην Αίγυπτο και σχετίζονταν με τη πολιτική στάση της ελληνικής παροικίας, η οποία στη πλειοψηφία της ήταν φιλοβενιζελική. Παρόλα αυτά το πολιτικό κλίμα στην Αίγυπτο δεν ήταν ευνοϊκό για τον Γεώργιο και τον Τσουδερό, αφού η Αιγυπτιακή κυβέρνηση δεν δεχόταν τη παραμονή τους στη χώρα. Έτσι μετά από έντονες διαβουλεύσεις με τη Βρετανία αποφασίστηκε η διχοτόμηση της ελληνικής κυβέρνησης, προκειμένου να αποσοβηθεί η υποβόσκουσα ένταση. Αποφασίστηκε ο βασιλιάς και ο Τσουδερός, μετά την τρίμηνη παρουσία τους στο Κάιρο, να φύγουν για το Λονδίνο, ενώ στην Αίγυπτο παρέμειναν ο υπουργός Στρατιωτικών Σ. Δημητρακάκης και οι τρεις υφυπουργοί του.⁹²

Το ενδιαφέρον του Τσουδερού επικεντρώνεται την περίοδο αυτή στις εθνικές διεκδικήσεις της Ελλάδας και στη χρήση των κατάλληλων μέσων, ώστε αυτές να επιτευχθούν, στην αναδιοργάνωση των ενόπλων δυνάμεων και στην κατάσταση που θα επικρατήσει στη μεταπολεμική Ελλάδα. Αν και αρχικά αντιτίθεται στη συμμετοχή των ενόπλων δυνάμεων στον πόλεμο, λίγο αργότερα αντιλαμβάνεται, ότι αυτό που προέχει είναι η πολεμική προσπάθεια, με ότι αυτό συνεπάγεται. Ο Τσουδερός θέτει επίσης με σαφήνεια το ζήτημα της εξουσίας στη μεταπολεμική Ελλάδα,

⁹⁰ Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π., Στέμμα..., τομ.Α 172-192.

⁹¹ *Οι δύο προηγούμενες αφορούν, τον Κ. Κοτζιά, υπουργό -διοικητή της Αθήνας και βασικό στέλεχος της δικτατορίας και τον απόστρατο βενιζελικό στρατηγό Αλέξανδρο Μαζαράκη.* Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 203-204.

⁹² Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 205-208.

προσδοκώντας με τη βοήθεια των Βρετανών να το μεθοδεύσει υπέρ του. Η βρετανική πολιτική όμως δεν έχει ακόμα αποκρυσταλλωθεί αναφορικά με την τύχη της Ελλάδας και της εξόριστης κυβέρνησης μεταπολεμικά. Περιορίζεται στη σύσταση καταλόγου επειγόντων διμερών ζητημάτων, που εκτός των άλλων « δεν αποκλείονται επαφές με μέλη της κυβέρνησης ανδρεικέλων, όπως τα χαρακτηρίζει, τα οποία δεν είναι απαραίτητα «κουίσλινγκ» με την προοπτική, ότι κάποια στιγμή, αυτές οι επαφές μπορεί να φανούν χρήσιμες.⁹³

Το πρώτο εξάμηνο της θητείας του ο Τσουδερός θα πάρει μέτρα, προκειμένου στις νέες συνθήκες εξορίας, να μπορέσουν στοιχειωδώς να λειτουργήσουν οι κρατικοί θεσμοί. Το βασικό θέμα, που θα τον απασχολήσει και πάλι, είναι να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις, που θα του επιτρέψουν να γυρίσει στην Ελλάδα, ως πρωθυπουργός. Η έλλειψη ερεισμάτων σχετίζεται με την εμμονή του, να επανέλθει ο Γεώργιος στην εξουσία με κάθε μέσο ακόμα και με « βρετανικές ξιφολόγχες». Στη προσπάθεια του αυτή απαξιώνει όλους τους αστούς πολιτικούς, παρουσιάζοντας τους ως ακατάλληλους, προσπαθώντας έτσι να καταστήσει εαυτόν, ως το μοναδικό συνομιλητή της Βρετανίας, αναφορικά με τη διαχείριση μεταπολεμικά του πολιτικού ζητήματος της χώρας. Η λύση σύμφωνα με τον Τσουδερό συνάδει με την επαναφορά της μοναρχίας. Εξ' ου και η εμμονή του, παρά τις βρετανικές παραινέσεις, να κωλυσιεργεί στο συνταγματικό ζήτημα.⁹⁴

Η πολιτική της Βρετανίας στο σημείο αυτό είναι ξεκάθαρη, σχετικά με την αναγκαιότητα αποκατάστασης των συνταγματικών ελευθεριών και της σύστασης κρατών δικαίου, που η παρουσία τους θα νομιμοποιεί τον αγώνα των συμμάχων ενάντια στα αυταρχικά καθεστώτα, που έχει εγκαταστήσει ο Άξονας. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής στα μέσα Ιανουαρίου του 1942 θα πραγματοποιηθεί Διασυμμαχική Διάσκεψη, στην οποία δεκαοκτώ κράτη καταδικάζουν τις πράξεις βίας και τα εγκλήματα, που διαπράττουν οι Κατοχικές Αρχές και οι ντόπιοι συνεργάτες τους και αποφασίζουν τη μεταπολεμική δίωξη των δραστών.⁹⁵

⁹³ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 208-210.

⁹⁴ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 210-212.

Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, ο.π. Στέμμα..., τομ.Α 172-192

⁹⁵ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 212-214.

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, 'Η εκκαθάριση του Πανεπιστημίου μετά την απελευθέρωση, επιμ στο συλλ. Mark Mazower «Μετά τον πόλεμο», Αθήνα 2000, εκδ. Αλεξάνδρεια, σ 73-84.

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, 'Η εκκαθάριση των δημόσιων υπηρεσιών στην Ελλάδα τις παραμονές του εμφυλίου πολέμου'' επιμ. στο συλλ. Larw Baerentzen, Γιάννης Ο. Ιατρίδης, Ole L. Smith, «Μελέτες για τον Εμφύλιο Πόλεμο 1945-1949», Αθήνα 2002, εκδ. Ολκός, σ 47- 66.

Στη περίπτωση της Ελλάδας η μακροπρόσθεμη βρετανική επιρροή θα διασφαλιζόταν με την αποκατάσταση των συνταγματικών ελευθεριών στη χώρα. Οι Βρετανοί προσδοκούσαν, ότι έτσι θα ανατρεπόταν σταδιακά το αρνητικό κλίμα σε βάρος τους, που εκπορευόταν από τον αυστηρό αποκλεισμό, που είχαν επιβάλει στη χώρα, με αποτέλεσμα να θρηνήσει χιλιάδες νεκρούς από πείνα. Βέβαια στη παρούσα χρονική συγκυρία δεν είχαν άλλη επιλογή από την συνεργασία με την υφιστάμενη κυβέρνηση εξορίας. Στο πλαίσιο αυτό πίεζαν τον βασιλιά και τον Τσουδερό να αποκαταστήσει τις συνταγματικές ελευθερίες αφενός και αφετέρου να επιστρέψουν στη Μέση Ανατολή, προκειμένου να επιληφθούν των ελληνικών υποθέσεων. Το αίτημα του Τσουδερού για υπογραφή βρετανοελληνικής συμμαχίας για τη μεταπολεμική περίοδο έπεσε στο κενό. Η μονή παραχώρηση της Βρετανίας στη κυβέρνηση Τσουδερού ήταν η υπογραφή στρατιωτικής συμφωνίας, η οποία προέβλεπε τη στενότερη συνεργασία των δύο κυβερνήσεων την περίοδο του πολέμου καθώς και στη περίοδο της απελευθέρωσης της Ελλάδας από τους εισβολείς.⁹⁶

Τελικά ο Τσουδερός και ο βασιλιάς μετά από πολλές πιέσεις θα αναγκαστούν στα τέλη Ιανουαρίου του 1941 να δηλώσουν « **α.** ότι το σύνταγμα του 1911 παραμένει προσωρινά σε ισχύ **β.** μετά το πόλεμο θα καθιερωθεί στην Ελλάδα πολίτευμα βασιλευόμενης δημοκρατίας μετά από έγκριση από τον λαό και **γ.** ότι η κυβέρνηση Τσουδερού είναι έτοιμη να παραδώσει την εξουσία, αμέσως μετά την υπογραφή της ειρήνης, σε νέα κυβέρνηση « *στηριζόμενην εις την Κοινή Γνώμην*»». Επίσης στις 4 Φεβρουαρίου του 1942 ακυρώνεται με συντακτική πράξη το διάταγμα της 4^{ης} Αυγούστου, που ανέστειλε τις λαϊκές ελευθερίες και απομακρύνεται και το τελευταίο από τα στελέχη του Μεταξικού καθεστώτος, ως μια ύστατη προσπάθεια της κυβέρνησης να διαρρήξει τις σχέσεις της με το παρελθόν.⁹⁷

Στη Μέση Ανατολή από την άλλη οι βρετανικές υπηρεσίες και μια σειρά από μυστικές υπηρεσίες παρακολουθούν τόσο την ανασυγκρότηση των ενόπλων δυνάμεων στην Ανατολή, όσο και την κατάσταση στην κατεχόμενη Ελλάδα. Η βρετανική διείσδυση σταδιακά θα αυξάνεται όλο και περισσότερο, γεγονός που γίνεται αισθητό, στην έντονα πολιτικοποιημένη ελληνική παροικία της Αιγύπτου και στις ένοπλες δυνάμεις του στρατού, στον οποίο οι πολιτικές ζυμώσεις είναι ιδιαίτερα έντονες. Ήδη από τους πρώτους μήνες του 1942 η πολιτικοποίηση του στρατού

⁹⁶ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 212-214

Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, οπ. Στέμμα..., τομ.Α 179

⁹⁷ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π.

Βλ. Χάγκεν Φλάισερ, οπ. Στέμμα..., τομ.Α 172-192

αλλάζει τα πολιτικά δεδομένα στις ένοπλες δυνάμεις. Στους βενιζελικούς και μοναρχικούς του στρατεύματος έχει προστεθεί ένας τρίτος πόλος, από τον Οκτώβριο του 1941, η συγκρότηση της Αντιφασιστικής Στρατιωτικής Οργάνωσης (ΑΣΟ), η οποία θα βρει ερείσματα στους στρατιώτες και στους κατώτερους αξιωματικούς, τόσο στο πεζικό, όσο και στην αεροπορία και το ναυτικό.⁹⁸

Η υπάρχουσα κατάσταση θα υπαγορεύσει στη κυβέρνηση Τσουδερού, από τον Μάρτιο του 1942, μια πολιτική διατήρησης των ισορροπιών στο στράτευμα με μικρής κλίμακας διοικητική αναδιοργάνωση και με αντικατάσταση Διοικητών μεγάλων μονάδων με τη σύμφωνη γνώμη του Βρετανού στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής. Για να ενισχυθούν αυτές οι αλλαγές κρίθηκε σκόπιμος ο ανασχηματισμός της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης (3 Μαΐου του 1942), που έλαβε χώρα, μετά την άφιξη στην Αίγυπτο τον Απρίλιο του 1942 του Π. Κανελλόπουλου. Το πρόσωπο του, σύμφωνα με τους Βρετανούς, θα προσέφερε μια ικανοποιητική λύση στο πρόβλημα ανανέωσης της κυβέρνησης εξορίας και θα άμβλυνη την υποβόσκουσα ένταση. Παρά τη λήψη κάποιων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση ο Π. Κανελλόπουλος εντέλει δεν κατάφερε να αμβλύνει την επικρατούσα δυσaréσκεια στο στράτευμα, ούτε και τις ιδιαίτερα έντονες πολιτικές ζυμώσεις, που θα οδηγήσουν σε κρίση το Μάρτιο του 1943.⁹⁹

Το κίνημα του Μαρτίου 1943

Από τον Μάιο του 1942 ο στρατός κλυδωνίζεται από πολυάριθμα επεισόδια, που εκδηλώθηκαν μεταξύ βενιζελικών και μοναρχικών αξιωματικών. Η ΑΣΟ ζητά από την εξόριστη κυβέρνηση να παραιτηθεί, θεωρώντας την υπεύθυνη για τις αναταραχές στο στράτευμα. Με βρετανική παρέμβαση αποσοβείται η χρήση της βίας για την καταστολή του κινήματος και επιλέγεται η πολιτική λύση του θέματος, που σήμανε εντέλει νέο ανασχηματισμό στις 24 Μαρτίου 1943. Η αριστερή κλίση της

⁹⁸ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...* 218-224.

Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος, 'Το Σώμα των Ελλήνων Αξιωματικών στον Πόλεμο και την Πολιτική', επιμ.στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, « *Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, Β. Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-45, Κατοχή-Αντίσταση*», τομ.Γ1, εκδ. Βιβλιόραμα, σ. 313-317.

⁹⁹ Βλ.οπ

ανασηματισμένης κυβέρνησης θορυβεί τους Βρετανούς, των οποίων οι πολιτικές επιλογές μπορούν να συνοψισθούν στην απόλυτη στήριξη του Γεωργίου και στην εγκατάσταση μεταπολεμικά μιας ισχυρής κυβέρνησης, χωρίς τη διενέργεια δημοψηφίσματος για το πολιτειακό.¹⁰⁰

Λίγους μήνες αργότερα η βρετανική πολιτική θα διαφοροποιηθεί, εν' όψει των νέων πολιτικών συνθηκών, χωρίς όμως να εγκαταλείψει την πολιτική υποστήριξής του Γεωργίου. Αφετηρία αυτής της νέας τροπής υπήρξε τον Αύγουστο του 1943, η κοινή δήλωση του Π. Κανελλόπουλου, των αστικών πολιτικών κομμάτων, καθώς και όλων των αντιστασιακών οργανώσεων ΕΑΜ/ΕΛΑΣ, ΕΔΕΣ, ΕΚΚΑ, με την οποία ζητούν να μην επιστρέψει ο βασιλιάς, πριν γίνει δημοψήφισμα. Η Βρετανία θα ζητήσει από τον Γεώργιο να δηλώσει, πως δεν θα επιστρέψει στη χώρα, μέχρι να λυθεί το καθεστωτικό, διορίζοντας ως αντιβασιλέα τον Δαμασκηνό. Το αίτημα αυτό αποτελεί ουσιαστική παράμετρο για την υλοποίηση ενός νέου σχεδίου, που προβλέπει τη διάρρηξη των επαφών της με το ΕΑΜ, τη δυσφήμισή του και τον προσεταιρισμό των μετριοπαθών στελεχών του. Όμως ο Γεώργιος αρνείται, με αποτέλεσμα να αλλάξει άρδην η βρετανική πολιτική. Το νέο σχέδιο είναι να αναγνωριστεί το ΕΑΜ ως πολιτικό κόμμα σε μια κυβέρνηση συνεργασίας, στην οποία ο πολιτικός συσχετισμός δυνάμεων να το ζημιώνει.¹⁰¹

Η συγκρότησή της (ΠΕΕΑ) Πολιτικής Επιτροπής Εθνικής Απελευθέρωσης στις 11 Μαρτίου του 1944 θα πυροδοτήσει και θα επισπεύσει τις εξελίξεις στη Μ. Ανατολή. Η ΑΣΟ και ο ΕΑΣ θα δραστηριοποιηθούν πιο έντονα, ζητώντας οι ένοπλες δυνάμεις να εκδηλωθούν ανεπιφύλακτα υπέρ της ΠΕΕΑ, αν και με διαφορετικό τρόπο η καθεμιά. Εντέλει στις 31 Μαρτίου του 1944 δέκα τρεις αξιωματικοί της Επιτροπής Εθνικής Ενότητας των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων ζητούν από τον Τσουδερό να προσχωρήσει σε συγκρότηση κυβέρνησης με βάση την ΠΕΕΑ. Απότοκο αυτής της πρωτοβουλίας είναι η εκδήλωση στις 5 Απριλίου κυβερνητικής κρίσης και η απόφαση των Βρετανών να αρχίσουν συλλήψεις, προκειμένου να προλάβουν την ανταρσία. Παράλληλα και μετά από πίεση των Βρετανών αναλαμβάνει την πρωθυπουργία ο Σ. Βενιζέλος. Παρόλα αυτά η πλειοψηφία των μονάδων του στρατού και του ναυτικού εκδηλώνονται υπέρ της ΠΕΕΑ, με συνέπεια οι Βρετανοί να αποφασίσουν την ένοπλη πλέον καταστολή της στάσης, τη νύχτα της

¹⁰⁰ Βλ. οπ

¹⁰¹ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 224-232.

Βλ. Ηλίας Νικολακόπουλος, *Η Καθεκτική Δημοκρατία, κόμματα και εκλογές*, 1946-1967, Αθήνα, 2000, εκδ. Πατάκη, σ 54.

23 Απριλίου, με απώλειες και από τις δυο πλευρές 50 νεκρούς και τραυματίες. Μετά την καταστολή του κινήματος έγινε έκδηλο, ότι την εξέγερση δεν την προκάλεσε μια μειοψηφία. Έτσι οι Βρετανοί προχώρησαν σε πλήρη αναδιοργάνωση των ενόπλων δυνάμεων και έκλεισαν φρουρούμενους σε στρατόπεδα, όσους δεν ενέπνεαν εμπιστοσύνη. Εξαιτίας της ανάπτυξης του ΕΑΜ την άνοιξη του 1944 κρίθηκε επιβεβλημένο, να μην επιτραπεί η ύπαρξη αξιόμαχου και συγκροτημένου στρατού συμπαθόντος του ΕΑΜ¹⁰².

Η λύση του Γεωργίου Παπανδρέου

Παράλληλα με τα στρατιωτικά μετρά, που έλαβαν οι Βρετανοί προσανατολίζονταν στην αντικατάσταση του Σ. Βενιζέλου από τον Γ. Παπανδρέου, που είχε κάνει έκδηλα τα αντικομμουνιστικά του συναισθήματα με τα αλλεπάλληλα υπομνήματα του. Ο Παπανδρέου τους προτείνει επίσης ένα συγκαλυμμένο σχέδιο εξουδετέρωσης του ΕΑΜ. Σύμφωνα με το σχέδιο του, θα σχημάτιζε ολιγομελή κυβέρνηση και θα προσκαλούσε το ΕΑΜ να στείλει αντιπροσώπους σε εθνική συνδιάσκεψη. Ήταν πεπεισμένος, ότι αυτοί λόγω των προκλήσεων, που θα δέχονταν, δεν θα συμπεριφέρονταν ανάλογα των περιστάσεων, με αποτέλεσμα να του δώσουν τη δυνατότητα να τους καταγγείλει στον ελληνικό λαό. Επίσης, προκειμένου να δικαιολογήσει την εγκατάλειψη των αντιμοναρχικών του θέσεων προτάσσει το εθνικό συμφέρον, που απειλείται από τα «αναρχικά» στοιχεία, που επιζητούν να καταλάβουν την εξουσία. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό το πολιτειακό δεν ήταν της παρούσης και προτεραιότητα όλων έπρεπε να είναι ο απελευθερωτικός αγώνας. Εντέλει, οι Βρετανοί τον ορίζουν πρωθυπουργό, αν και δεν καταφέρνει να σχηματίσει κυβέρνηση. Ορκίζεται μόνος του με διακηρυγμένο στόχο να οδηγήσει και να μεθοδεύσει τη διάσκεψη.¹⁰³

Η Βρετανική κυβέρνηση επιδίωκε η διάσκεψη να ολοκληρωθεί με το σχηματισμό Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας με τη συμμετοχή του ΕΑΜ, ως

¹⁰² Βλ.οπ

Βλ. Τάσος Σακελλαρόπουλος, ο.π 242-245.

¹⁰³ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , *Οι κυβερνήσεις εξορίας...* 232-240.

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, *Η Απελευθέρωση της Ελλάδας 1944*, Αθήνα 1964, εκδ.ΜΙΠΡΗΣ, (Ανατύπωση από εφημ. Βήμα, 2009), σ 49-61.

Βλ. Μαρία Σπηλιωτοπούλου- Προκόπης Παπαστράτης, *Χρονολόγιο Γεγονότων 1940-1944, Από τα Έγγραφα του Βρετανικού Υπουργείου των Εξωτερικών, Foreign Office 371*, Αθήνα 2004, εκδ. Ακαδημία Αθηνών, σ 224.

μειοψηφία. Για το λόγο αυτό κινητοποιήσε τους μηχανισμούς προπαγάνδας και λογοκρισίας που διέθετε, ώστε να αμαυρώσει τη δράση του και να το δυσφημίσει στον ελληνικό λαό. Η διάσκεψη, που θα μείνει γνωστή ως Συνέδριο του Λιβάνου έχει μεθοδευτεί απόλυτα και σε κάθε της λεπτομέρεια από τις βρετανικές υπηρεσίες.¹⁰⁴

Ο Λήπερ ενθαρρύνει μέλη του συνεδρίου να ακολουθήσουν σκληρή γραμμή εναντίον του ΕΑΜ. Ενώ ο Γ. Παπανδρέου, σύμφωνα με τις υποδείξεις του, θα ζητήσει τη διάλυση του ΕΛΑΣ και το μετασχηματισμό του σε εθνικό στρατό, χωρίς όμως να είναι πολιτικός. Το ΕΑΜ, εάν δεχτεί το συγκεκριμένο αίτημα, θα αποδεχτεί και τη συμμετοχή του στη κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Θα αποτελεί όμως μειοψηφία. Επίσης, θα εκτεθεί και στους οπαδούς του, αφού θα θεωρηθεί εξίσου υπεύθυνο για την τιμωρία των στασιαστών¹⁰⁵.

Στις 17 Μαΐου ξεκινούν οι εργασίες του Συνεδρίου, που θα διαρκέσουν τρεις μέρες, υπό τη στενή παρακολούθηση του Λήπερ. Ο Γεώργιος Παπανδρέου ανοίγει το συνέδριο ασκώντας σκληρή κριτική στο ΕΑΜ, το οποίο κατά τη γνώμη του δε περιορίζεται στον απελευθερωτικό αγώνα, αλλά προετοιμάζει την μεταπολεμική επικράτηση του, χρησιμοποιώντας θεμιτά και αθέμιτα μέσα, όπως τη βία και τη τρομοκρατία των πληθυσμών της υπαίθρου¹⁰⁶.

Σύμφωνα με το Παπανδρέου το ΕΑΜ προέβη στη συστηματική εξόντωση των αντιπάλων του, αφού, όσοι δε συμφωνούσαν μαζί του, « *εθεωρήθησαν εχθροί της πατρίδος* ». Με αυτή του τη στάση προσέφερε το « *νομιμοποιητικό πλαίσιο* » της συγκρότησης από τους Γερμανούς των Ταγμάτων Ασφαλείας, που προορισμός τους ήταν ο εμφύλιος πόλεμος. Η οξύτατη κριτική του φτάνει στο σημείο να τοποθετεί το ΕΑΜ στην ίδια κατηγορία με τους Γερμανούς και τα Τ.Α. Δηλώνει χαρακτηριστικά: « *Σφάζουν οι Γερμανοί, Σφάζουν τα Τάγματα Ασφαλείας. Σφάζουν και οι Αντάρται. Σφάζουν και καίουν* ». Τις απόψεις του φαίνεται να ενστερνίζονται σύσσωμοι οι αντιπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων και ιδιαίτερα ο Καρτάλης, ο οποίος συνιστά τον κύριο πολέμιο του, εξαιτίας της διάλυσης της ΕΚΚΑ και τη δολοφονία του συνταγματάρχη Δ. Ψαρού από τον ΕΛΑΣ, που στη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία λειτουργούσε ιδιαίτερα αρνητικά για το ΕΑΜ.¹⁰⁷

¹⁰⁴ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 232-240.

¹⁰⁵ Βλ. ο.π.

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο.π., σ 49-61.

¹⁰⁶ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 232-240.

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο.π., σ 65-72.

¹⁰⁷ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 232-240.

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο.π., σ 65-72.

Παρόλο το ιδιαίτερα αρνητικό κλίμα, το ΕΑΜ τελικά συμφώνησε να μπει στη Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και συνυπέγραψε στις 20 Μαΐου το Εθνικό Συμβόλαιο.

Συνοπτικά οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβολαίου μπορούν να συνοψιστούν

α. στην ανασύνταξη των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων **Μ.** Ανατολής **β.** στην ενοποίηση όλων των αντάρτικων ομάδων **γ.** στην κατάργηση της τρομοκρατίας στην ύπαιθρο και στην παγίωση της προσωπικής ελευθερίας του λαού **δ.** στον συνεχή εφοδιασμό της χώρας σε τρόφιμα και φάρμακα, **ε.** στην διασφάλιση κατά την απελευθέρωση της τάξης και της ελευθερίας, ώστε να μπορέσει απρόσκοπτα ο ελληνικός λαός να αποφασίσει για το πολιτειακό, **στ.** στην επιβολή σκληρών κυρώσεων κατά των προδοτών της πατρίδας και κατά των εκμεταλλευτών της δυστυχίας του λαού, **ζ** στην πρόνοια για την άμεση ικανοποίηση μετά την απελευθέρωση των υλικών αναγκών του ελληνικού λαού, **η.** στην πλήρη εθνική αποκατάσταση και την πλήρη ασφάλεια των νέων συνόρων.¹⁰⁸

Στις 24 Μαΐου του 1944 εντέλει σχηματίστηκε Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας με πρωθυπουργό τον Γ. Παπανδρέου και Αντιπρόεδρο τον Σ. Βενιζέλο, χωρίς όμως να διευκρινιστεί ο ρόλος και η συμμετοχή του ΕΑΜ στη κυβέρνηση αυτή. Η ηγεσία της οργάνωσης μόλις αντιλήφθηκε, ότι οι αρχικοί όροι της δεν είχαν εκπληρωθεί απαγόρευσε στους αντιπροσώπους της να συμμετάσχουν στην εν λόγω κυβέρνηση, εκτός και αν γίνονταν αποδεκτές οι προτάσεις τους. Άμεση προτεραιότητα συνιστούσε για το ΕΑΜ η εγκατάσταση τμήματος της κυβέρνησης στην Ελεύθερη Ελλάδα, καθώς και η άμεση επίλυση του συνταγματικού ζητήματος, πριν την είσοδο τους στη κυβέρνηση. Λίγες μέρες αργότερα το ΚΚΕ, το ΕΑΜ και η ΠΕΕΑ επανέρχονται με νέα αιτήματα¹⁰⁹, που ο Γ. Παπανδρέου θεωρεί απαράδεκτα. Δεν αποτολμά όμως τη διακοπή των διαπραγματεύσεων με το ΕΑΜ, χωρίς την άμεση

Βλ. Μαρία Σπηλιωτοπούλου- Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Χρονολόγιο Γεγονότων...*, σ 286-287.

¹⁰⁸ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , 232-240.

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο.π , σ 73-82.

Βλ. Μαρία Σπηλιωτοπούλου- Προκόπης Παπαστράτης, ο.π *Χρονολόγιο Γεγονότων...*, σ 287-302.

¹⁰⁹ Τις νέες οριστικές προτάσεις μπορούμε να τις συνοψίσουμε ως εξής:

- Να εφαρμοστεί η Συμφωνία της Πλάκας από τον Ζέρβα.
- Να αποκηρυχθούν δημόσια τα Τάγματα Ασφαλείας.
- Προσωπική δέσμευση του Γ.Παπανδρέου , ότι μετά την είσοδο του ΕΑΜ στη κυβέρνηση θα εφαρμοστεί πλήρως η Συμφωνία του Λιβάνου.
- Να δοθεί αμνηστία στους συμμετέχοντες στο κίνημα του Απριλίου και να μη γίνουν εκτελέσεις.
- Να δοθούν πέντε από τα δέκα Υπουργεία στο ΕΑΜ και την ΠΕΕΑ, μεταξύ των οποίων το Υπουργείο Στρατιωτικών και Εσωτερικών.

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 240-243.

στήριξη του Λήπερ¹¹⁰, ο οποίος για λόγους στρατιωτικής σκοπιμότητας, περιορίζεται στην άσκηση πιέσεων προς την οργάνωση. Στις 4 Αυγούστου η ΠΕΕΑ και το ΚΚΕ δηλώνουν την απόφαση τους να συμμετάσχουν στη κυβέρνηση, υπό την προϋπόθεση να αντικατασταθεί ο Παπανδρέου. Η βρετανική υποστήριξη όμως, όσον αφορά τον Παπανδρέου δεν είναι διαπραγματεύσιμη, ενώ τα ερείσματα του ΕΑΜ στη παρούσα χρονική συγκυρία είναι ανύπαρκτα. Τα μη κομμουνιστικά μέλη της ΠΕΕΑ ασκούν πιέσεις για τη συμμετοχή του ΕΑΜ στη κυβέρνηση, ενώ έχει αρχίσει να γίνεται έκδηλη στη κομμουνιστική ηγεσία, ή έλλειψη υποστήριξής της Σοβιετικής Ένωσης για την ΠΕΕΑ. Μετά τις παροτρύνσεις του πρεσβευτή της στο Κάιρο, Νοβίκωφ να συμμετάσχουν στην κυβέρνηση, πρόταση, που φαίνεται, πως ενίσχυσε και η άφιξη του Συντ/άρχη Ποπώφ και του Ταγματάρχη Τσερνίκωφ στις 2 Αυγούστου. Το ΕΑΜ αποφασίζει, ένα μήνα αργότερα στις 2 Σεπτεμβρίου, να προσχωρήσει τελικά στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας.¹¹¹

Η ώρα της Απελευθέρωσης πλησίαζε με πρωταρχικό μέλημα των Βρετανών να διασφαλίσουν, ότι το ΕΑΜ δεν θα καταλάβει την εξουσία, αμέσως μετά την αποχώρηση των Γερμανών. Η είσοδος του στη Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας διασφάλιζε μέχρι ενός σημείου αυτή την προοπτική. Όμως ήδη από την άνοιξη του 1944 οι Βρετανοί επιχειρούσαν να μεθοδεύσουν και να διασφαλίσουν, μέσω διπλωματικών επαφών τους με τη Μόσχα, την επιρροή τους στην Ελλάδα. Έτσι τον Μάιο του 1944 καταλήγουν στη συμφωνία των Ποσοστών¹¹², την οποία και προσυπογράφουν ένα μήνα πριν την απελευθέρωση, χωρίς να το γνωρίζει το ΕΑΜ. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής αποστέλλουν τον Αύγουστο του 1944 στην Ελλάδα 10.000 άνδρες και μεταφέρουν ένα μήνα αργότερα την κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας στην Ιταλία, προκειμένου να την απομακρύνουν από το πολιτικό περιβάλλον του Καΐρου, ώστε να την ελέγχουν απόλυτα. Ο ρόλος της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας καταλήγει σε ρόλο κομπάρσου, αφού η συμμετοχή της στη λήψη αποφάσεων είναι υποτυπώδης. Οι φόβοι των Βρετανών, παρά την πλήρη συνεργασία των υπουργών

¹¹⁰ Ο Ρεξ Λήπερ διετέλεσε υπεύθυνος του τμήματος πληροφοριών του Φορέιν Όφφισ και αργότερα πρεσβευτής στην ελληνική κυβέρνηση. Επίσης στις αρχές του 1943 επιλέχθηκε ως αρχηγός της SO1, αρμοδιότητα της οποίας ήταν η οργάνωση της « μαύρης» προπαγάνδας. Βλ. περισσότερα Χάγκεν Φλάισερ, ο.π., Στέμμα..., том Α, σ 188.

¹¹¹ Βλ. οπ

Βλ. Γεώργιος Παπανδρέου, ο.π., σ 85..

¹¹² Πρόκειται για μια συμφωνία, ανάμεσα στη Βρετανία και στη Μόσχα, που διαιρεί σε ζώνες επιρροής τα Βαλκάνια. Η Ελλάδα θα ανήκει στη σφαίρα επιρροής της Βρετανίας, η οποία θα έχει τον πρώτο λόγο στις ελληνικές υποθέσεις, ενώ η Ρωσία στη Ρουμανία. Έτσι προσυπογράφεται η κυριαρχία της Ρωσίας στη Ρουμανία σε ποσοστό 90% και η κυριαρχία της Βρετανίας με αντίστοιχο ποσοστό στην Ελλάδα.. Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., Οι κυβερνήσεις εξορίας..., 240-243.

του ΕΑΜ, για κατάληψη από την οργάνωση της εξουσίας, θα οδηγήσει στη Συμφωνία της Καζέρτας στις 26 Σεπτεμβρίου του 1944. Σύμφωνα με αυτή τη συμφωνία όλες οι δυνάμεις των ανταρτών θα τεθούν υπό τις διαταγές του Στρατηγού Σκόμπυ, ενώ οι ελληνικές δυνάμεις στην Αττική θα υπάγονται στον στρατηγό Σπηλιωτόπουλο. Επίσης, Τα Τάγματα Ασφαλείας χαρακτηρίζονται όργανα του εχθρού και αν δεν παραδοθούν θα αντιμετωπισθούν ως μονάδες του εχθρού. Ο ΕΛΑΣ διατάσσεται να κρατήσει τις δυνάμεις του έξω από την Αθήνα. Ενώ ο Στρατηγός Σπηλιωτόπουλος, ήδη από το καλοκαίρι του 1944 εφοδιάζεται με τη συνδρομή της δωσίλογης οργάνωσης Χ με όπλα και χρήματα, προκειμένου να συγκροτήσει μια αντίπαλη δύναμη του ΕΛΑΣ στην Αθήνα, εν αγνοία φυσικά των Υπουργών του ΕΑΜ. Στο μεταξύ έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Βρετανών και Γερμανών, για την παράδοση τους και την αποχώρησή τους από τη χώρα, με γνώμονα να εξασφαλίσουν, ότι τα γερμανικά όπλα δεν θα πέσουν στα χέρια του ΕΛΑΣ. Τελικά οι Γερμανοί, διαπιστώνοντας την έλλειψη ισχυρών βρετανικών δυνάμεων, θα εκκενώσουν την Αθήνα και τον Πειραιά στις 12 Οκτωβρίου χωρίς να παραδοθούν.¹¹³

Πρώτιστη σημασία για την επίτευξή της βρετανικής πολιτικής στην Ελλάδα και για την αποσόβηση του κινδύνου της κατάληψης της εξουσίας από το ΕΑΜ συνιστούσε η συγκρότηση ενός ισχυρού στρατιωτικού αντίβαρου στο ΕΛΑΣ. Για το λόγο αυτό οι Βρετανοί στέλνουν στην Αθήνα, με το πρόσχημα της διανομής βοήθειας, στρατιωτική δύναμη. Επειδή στη παρούσα χρονική συγκυρία δε μπορούσε, για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, να αποσταλλεί η 3^η Ταξιαρχία και να συγκροτηθεί εθνικός στρατός, επιλέγουν ως δυνάμεις αναχαίτισης του ΕΛΑΣ, ένα ετερόκλητο σύνολο οργανώσεων και ομάδων, που εκτείνονται από τον Ζέρβα μέχρι και τα Τάγματα Ασφαλείας. Ο αντικομμουνισμός συνιστούσε το σημείο αναφοράς όλων αυτών των ομάδων¹¹⁴.

Η αντιμετώπιση των Ταγμάτων Ασφαλείας από τους Βρετανούς και τα αστικά κόμματα είναι ενδεικτική των παραπάνω επιλογών. Ήδη από τον Μάιο του 1944 συζητείται η ένταξη των Τ.Α και ανάλογων οργανώσεων στον εθνικό στρατό. Επίσης

¹¹³ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 243-250.

Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, "Η ποινική δίωξη των δωσιλόγων της Κατοχής (1944-1949)" επιμ. στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, «*Ιστορία της Ελλάδος του 20^{ου} αιώνα. Ανασυγκρότηση-Εμφύλιος-Παλινόρθωση 1945-1952*», Δ1 ' Τόμος, σ 105-107.

Βλ. Κων/νος Σβολόπουλος, *Η ελληνική εξωτερική πολιτική 1900-1945*, Αθήνα 1997, εκδ.Εστία, σ 309.

¹¹⁴ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , *Οι κυβερνήσεις εξορίας...*, 243-250.

σταματούν, με τη σύμφωνη γνώμη Παπανδρέου και Λήπερ, οι ρίψεις φυλλαδίων στην Ελλάδα, που καταγγέλλουν ως προδοτικά τα Τάγματα Ασφαλείας και δίνεται εντολή στο BBC να σταματήσει στις ραδιοφωνικές εκπομπές του, τις καταγγελίες των Τ.Α. Έχει προηγηθεί εισήγηση του Βρετανού υπουργού Μ.Ανατολής από το Κάιρο, σύμφωνα με την οποία, όχι μόνο δεν πρέπει να αποξενωθούν τα μέλη των Τ.Α, που τάσσονται υπέρ των συμμάχων, αλλά τα καλύτερα στοιχεία από αυτά πρέπει να ενταχθούν στον εθνικό στρατό. Η ανακολουθία της παραπάνω πολιτικής, με τη στάση απέναντι στα Τ.Α, που προέβλεπε το Εθνικό συμβόλαιο, είναι έκδηλη. Τα αλληπάλληλα αιτήματα του ΕΑΜ και της ΠΕΕΑ αναγκάζουν τελικά τον Παπανδρέου να εγκαταλείψει το σχέδιο του να τα εντάξει στον εθνικό στρατό, όμως κωλυσιεργεί χαρακτηριστικά, ως προς την δημόσια αποκήρυξη τους. Εντέλει τα αποκηρύσσει στις 6 Σεπτεμβρίου με ανακοίνωση που μεταδίδει το BBC και τα προειδοποιεί να περάσουν στο πλευρό των συμμάχων, χωρίς ωστόσο να δώσει συγκεκριμένες διαταγές για το πώς αυτό θα πραγματοποιηθεί.¹¹⁵

Η δημόσια αποκήρυξη τους προφανώς σχετίζεται με την κατάρρευση της ψευδαίσθησης, ότι τα Τ.Α συνιστούν ένα ισχυρό αντίβαρο κατά του ΕΛΑΣ. Η διάλυση των Τ.Α¹¹⁶ στη Πελοπόννησο ενισχύει τους φόβους τόσο των Βρετανών, όσο και του αστικού κόσμου, ότι το ΕΑΜ θα επιχειρήσει κατάληψη της εξουσίας. Παρόλα αυτά η συμπεριφορά του ΕΑΜ, που αρχικά πυροδοτεί την ανασφάλεια και τους παραπάνω φόβους των συμμάχων και του αστικού κόσμου, εντέλει κατορθώνει να τους αμβλύνει, αφού με τη συνεργασία του αφοπλίζονται χωρίς αιματοχυσία, τα Τάγματα Ασφαλείας στην Τρίπολη και στην Πάτρα. Η αποχώρηση των Γερμανικών Στρατευμάτων στις 12 Οκτωβρίου 1944 από την Αθήνα και τον Πειραιά, πραγματοποιήθηκε, όπως επισημαίνει ο αντισυνταγματάρχης Ρ. Σέπαρντ, σε κλίμα

¹¹⁵ Βλ. οπ

Βλ. Mark Mazower, ο.π, *Στην Ελλάδα....*, σ 359.

Ο Στράτος Δορδανάς από την άλλη υποστηρίζει, ότι η άτεγκτη βούληση της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης να τιμωρηθούν τα Τ.Α , γίνεται έκδηλη μέσα από τις αλληπάλληλες προειδοποιητικές ανακοινώσεις, που εξέδιδε καθ' όλη τη διάρκεια του 1944.

Βλ. Στράτος Ν.Δορδανάς, *Η Γερμανική στολή στη Ναφθαλίνη, Επιβιώσεις του Λωσιλογισμού στη Μακεδονία, 1945-1974*, Αθήνα 2011, εκδ.Εστία, σ 66-75.

Βλ. Βλ. Μαρία Σπηλιωτοπούλου- Προκόπης Παπαστράτης, ο.π *Χρονολόγιο Γεγονότων....*, σ 292.

¹¹⁶ *Πρόκειται για τη διάλυση των Τ.Α στο Μελιγαλά και την Καλαμάτα, παρά τις παραινήσεις της κυβέρνησης οι δωσίλογοι να δικαστούν και να καταδικαστούν σύμφωνα με το νόμο και να αντιμετωπιστούν ως αιχμάλωτοι πολέμου.*

Βλ. Mark Mazower, " Τρεις μορφές πολιτικής δικαιοσύνης :Ελλάδα, 1944-1945", επιμ.στο συλλ. Mark Mazower, *Μετά τον πόλεμο. Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960*, Αθήνα 2003, εκδ.Αλεξάνδρεια, σ 37.

απόλυτης ησυχίας, με τις δυνάμεις του ΕΛΑΣ και τις άλλες οργανώσεις να περιπολούν με πειθαρχία.¹¹⁷

Από την Απελευθέρωση στη Συμφωνία της Βάρκιζας

Μετά την αποχώρηση των Γερμανικών Στρατευμάτων έφτασε στην Αθήνα η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και στις 18 Οκτωβρίου στο κατάμεστο, από ενθουσιώδη κόσμο, Σύνταγμα ο Γ. Παπανδρέου εκφώνησε τον λόγο της απελευθέρωσης. Μεταξύ άλλων επισήμανε την ανάγκη σύμπνοιας του ελληνικού λαού, ως προϋπόθεση για την επίλυση των ζωτικών προβλημάτων, που αντιμετώπιζε η χώρα και επιβεβαίωσε την απόφαση του να τιμωρηθούν οι προδότες της πατρίδας.¹¹⁸

Η κυβέρνηση Παπανδρέου, προκειμένου να διατηρήσει τη λαϊκή αποδοχή, ως νόμιμη κυβέρνηση του κράτους, έπρεπε να βελτιώσει την εικόνα της, που θα της διασφάλιζε την επιστροφή της στην απελευθερωμένη Ελλάδα, ικανοποιώντας εξίσου και τις προσδοκίες των Βρετανών, που φοβούνταν, ότι το ΕΑΜ/ΕΛΑΣ θα επιχειρούσε να καταλάβει την εξουσία. Στα πλαίσια λοιπόν αυτών των πολιτικών σκοπιμοτήτων ο Παπανδρέου, όπως είδαμε, επικέντρωσε λίγους μήνες νωρίτερα τις προσπάθειες του, με την υπογραφή του Εθνικού Συμβολαίου, αφενός στη διασφάλιση της εθνικής ενότητας και αφετέρου στη τιμωρία των δωσιλόγων, γεγονός που θα ικανοποιούσε το λαϊκό αίτημα,¹¹⁹.

Ωστόσο, παραμονές της απελευθέρωσης πολιτικές σκοπιμότητες υπονόμευαν σοβαρά τη προώθηση αυτών των δύο ζητημάτων, γεγονός που γίνεται έκδηλο από μια σειρά ενεργειών και παραλείψεων τόσο Ελλήνων, όσο και Βρετανών αξιωματούχων, καθώς και από τις ενέργειες της Κυβέρνησης Ράλλη, που συνέχισε απτόητη να ψηφίζει νόμους, που αφορούσαν τα Τάγματα Ασφαλείας, αυξάνοντας μάλιστα τον αριθμό των αξιωματικών, που υπηρετούσαν σε αυτά. Στο λόγο της

¹¹⁷ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., *Οι κυβερνήσεις εξορίας...* 243-250.

¹¹⁸ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π., 250-254.

¹¹⁹ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π. Η Εκκαθάριση σ 73-84.

απελευθέρωσης ο Παπανδρέου φαίνεται, πως επιχειρεί να υποβαθμίσει το πρόβλημα του δωσιλογισμού, καθώς αναφέρει, ότι ελάχιστα ήταν τα περιστατικά προδοσίας¹²⁰.

Παρά τις προσδοκίες, που δημιούργησε ο λόγος της απελευθέρωσης του Γ. Παπανδρέου, για άμεσο εκδημοκρατισμό της χώρας, η κατάσταση δεν θα εξελιχθεί ομαλά. Για τους Βρετανούς και την αστική τάξη το μείζον ζήτημα ήταν αυτό του αφοπλισμού του ΕΛΑΣ. Προϋπόθεση για την επίλυση του συνιστούσε η παραμονή του Παπανδρέου στην εξουσία. Την περίοδο αυτή ήταν ήδη ευδιάκριτες οι φυγόκεντρες δυνάμεις του ΕΑΜ, ενδεικτικά ο Τσιριμώκος είχε δηλώσει εμπιστευτικά στον πρωθυπουργό, ότι περίμενε τις κατάλληλες συνθήκες, ώστε να αποστασιοποιηθεί «από τον εναγκαλισμό των κομμουνιστών και να ταχθεί ανοικτά με το μέρος του». Η προοπτική διάσπασης του ΕΑΜ διευκόλυνε την βρετανική πολιτική, που προσανατολιζόταν στην εξουδετέρωση του ΕΑΜ, μέσω της συμμετοχής του στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Συνεπώς για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, η βρετανική πολιτική και συμπεριφορά καθίστατο ιδιαίτερα προκλητική απέναντι του και δημιουργούσε όλες τις προϋποθέσεις άμεσης ρήξης μαζί του. Οι αξιώσεις της για αφοπλισμό του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ, σε συνδυασμό με την επιμονή διατήρησης του Ιερού Λόχου και Ορεινής Ταξιαρχίας οδήγησαν σε μεθοδευμένη οξεία πολιτική κρίση¹²¹.

Έτσι το εορταστικό κλίμα της απελευθέρωσης, θα διαδεχτεί ένα εμφυλιοπολεμικό κλίμα, που αιτιολογείται από τα συγκρουόμενα πολιτικά διακυβεύματα της εποχής, το οποίο πολώνεται, όσο οι μέρες περνούν, για να καταλήξει στη Μάχη της Αθήνας. Ενώ οι Γερμανοί δεν είχαν εκκενώσει ακόμα την Ελλάδα, ο στρατηγός Σκόμπυ, δια στόματος της Κυβέρνησης Παπανδρέου, απαιτεί τον αφοπλισμό του αντάρτικου στρατού πριν από τις 10 Δεκεμβρίου προκαλώντας την αντίδραση των Υπουργών του ΕΑΜ, οι οποίοι παραιτούνται, αρνούμενοι τον αφοπλισμό του ΕΛΑΣ, εφ' όσον δεν διαλυθούν παράλληλα με τις αντάρτικες ομάδες και η Ορεινή Ταξιαρχία και ο Ιερός Λόχος και δεν σταλούν όλοι οι χωροφύλακες στις εστίες τους. Την άρνηση της ελληνικής κυβέρνησης να αποδεχτεί τους παραπάνω όρους θα διαδεχτεί το απαγορευμένο συλλαλητήριο στις 3 Δεκεμβρίου στην Αθήνα, όπου θα σημειωθούν και οι πρώτες ένοπλες συγκρούσεις¹²².

¹²⁰ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π. Η Εκκαθάριση.... σ 73-84.

¹²¹ Βλ.οπ

¹²² Βλ.οπ

Βλ. οπ. Νίκος Γ. Σβορώνος, Επισκόπηση.....σ. 142.

Βλ. Απόστολος Ε. Βακαλόπουλος, νέα ελληνική ιστορία 1204-1985,Θεσσαλονίκη 1998,

Η αστυνομία στις 3 Δεκεμβρίου θα ανοίξει πυρ κατά των διαδηλωτών υπονομεύοντας κάθε προσπάθεια ανεύρεσης πολιτικής λύσης. Σύμφωνα με τους times «η ενέργεια της αστυνομίας να ανοίξει πυρ είχε αποφασιστική επίδραση στην πολιτική κατάσταση, η οποία διαφορετικά θα μπορούσε να διευθετηθεί και έσπειρε τους σπόρους του εμφυλίου πολέμου». Βέβαια η αντίδραση των Βρετανών σε αυτά τα δημοσιεύματα ήταν άμεση. Οι ξένοι ανταποκριτές σύμφωνα με το Φόρεϊν Όφισ αγνοούσαν την συνολική κατάσταση στη χώρα και έχρηζαν καθοδήγησης.¹²³

Ο Πρωθυπουργός εμπρός στην επικείμενη ρήξη, που προβλέπει, ότι έρχεται αμφιταλαντεύεται, γεγονός που προκαλεί τη δυσaréσκεια των Βρετανών. Πλέον δεν τους είναι χρήσιμος, αφού αρνείται να αναλάβει την ευθύνη της εμπλοκής της χώρας σε εμφύλιο πόλεμο. Η παραίτηση του στις 4 Δεκεμβρίου θα γίνει αποδεκτή, με την προϋπόθεση, ότι θα ανακοινώσει αφενός, ότι είναι κληήρης και αφετέρου, ότι θα συναινέσει να τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό, μέχρι να συνέλθει. Τελικά, η κυβέρνηση του παραιτείται στις 30 Δεκεμβρίου και αναλαμβάνει ο Σοφούλης μετά από εισήγηση του Φόρεϊν Όφισ.¹²⁴

Οι ένοπλες συγκρούσεις θα διαρκέσουν πολύ περισσότερο, από ότι είχαν προβλέψει οι Βρετανοί, οι οποίοι πλέον θα επιδιώξουν πολιτική λύση, την αναγκαιότητα της οποίας θα δηλώσουν περίτρανα με την παρουσία τους, ο Τσώρτσιλ και ο Ηντεν στην Αθήνα στις 25 Δεκεμβρίου. Θα επιδιώξουν σύγκληση διάσκεψης με την συμμετοχή όλων των πολιτικών αρχηγών και του ΕΛΑΣ, προσδοκώντας, ότι ο ΕΛΑΣ και ότι αυτός αντιπροσώπευε, θα μπορούσε να διασπαστεί πιο εύκολα στο πεδίο των διαπραγματεύσεων απ' ότι στο πεδίο των μαχών. Εντέλει στις 3 Φεβρουαρίου στη Βάρκιζα θα αρχίσει η διάσκεψη με πρόεδρο τον Δαμασκηνό, η οποία λίγες μέρες αργότερα θα ολοκληρώσει τις εργασίες της και θα τερματίσει την εμφύλια σύγκρουση του Δεκεμβρίου¹²⁵.

Δυστυχώς πολύ γρήγορα, τα εννιά άρθρα της θα μετατραπούν σε «νεκρό γράμμα», συμβάλλοντας στην όξυνση της αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο αντιπάλων δυνάμεων. Ενδεικτικά παραβιάζεται συστηματικά το άρθρο 3, που αμνήστευε τα

εκδ. Βάνιας, σ 435-436.

Βλ. Άγγελος Ελεφάντης, *Μας πήραν την Αθήνα*, Αθήνα 1994, εκδ. Βιβλιόραμα, σ, 59-70.

¹²³ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , 250-254.

Βλ. Άγγελος Ελεφάντης, ο.π , σ 59-70.

¹²⁴ Βλ.οπ

¹²⁵ Βλ.οπ

Βλ. Γιάννης Γιαννουλόπουλος, *ο Μεταπολεμικός Κόσμος, Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία(1945-1963)*, Αθήνα, 1992, εκδ.Παπαζήση, σ 212-219.

πολιτικά αδικήματα. Αυτό εξαιτίας της διασταλτικής ερμηνείας της αναφοράς στα «μη πολιτικά αδικήματα» τόσο κατά την περίοδο της Κατοχής, όσο και μετά την 3^η Δεκεμβρίου του 1944, χρησιμοποιήθηκε τόσο από το κράτος όσο και από τις δικαστικές αρχές κατά το δοκούν, ανοίγοντας το δρόμο για τη συστηματική δίωξη των μεσαίων και κατώτερων στελεχών του ΕΑΜ σε όλη την Ελλάδα. Η συμφωνία προέβλεπε επίσης, την αποκατάσταση των ατομικών ελευθεριών, την άρση του στρατιωτικού νόμου, την απελευθέρωση των ομήρων, τη συγκρότηση εθνικού στρατού και παράλληλα την αποστράτευση του ΕΛΑΣ, την εκκαθάριση των δημοσίων υπαλλήλων και των σωμάτων ασφαλείας καθώς και τη διενέργεια δημοψηφίσματος και εκλογών.¹²⁶

Η διαφορούμενη στάση της Βρετανικής πολιτικής απέναντι στα Τάγματα Ασφαλείας.

Όπως παρακολουθήσαμε, η πολιτική της εκάστοτε εξόριστης κυβέρνησης καθορίζονταν σε μεγάλο βαθμό από τη στάση των συμμάχων, που μέσω της ποδηγέτησης των εξόριστων κυβερνήσεων, επιχειρούσαν να διασφαλίσουν τα συμφέροντα τους στη μεταπολεμική Ελλάδα. Βασικός πυλώνας της πολιτικής της Μ. Βρετανίας υπήρξε η επαναφορά του Γεωργίου με κάθε τρόπο στα μεταπολεμικά πολιτικά δρώμενα της χώρας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, που έφτανε σε σημείο εμμονής εκ μέρους των Τσώρτσιλ χρειαζόταν ένα αντίβαρο στη διαρκώς αυξανόμενη δύναμη του ΕΑΜ.

Η επίθεση του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ τον Οκτώβριο του 1943 κατά του Ν. Ζέρβα, με συνέπεια την εξασθένηση του ΕΔΕΣ επέτεινε την ανάγκη ενός αντιβάρου, που θα λειτουργούσε ως ανάχωμα στη πολιτική του ΕΑΜ και θα εξυπηρετούσε τους μακροπρόθεσμους στόχους της βρετανικής πολιτικής. Τα Τάγματα Ασφαλείας του Ι.Ράλλη, ήδη από την άνοιξη και το καλοκαίρι του 1944, φάνταζαν ως η μοναδική καλά εξοπλισμένη δύναμη στην Ελλάδα, που θα μπορούσε να αναχαιτίσει την ισχύ του ΕΑΜ. Η Μ. Βρετανία υπό αυτές τις συνθήκες δε σκόπευε να κλείσει τις πόρτες

¹²⁶ Βλ.οπ

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π , 250-254.

Βλ. Ηλίας Νικολακόπουλος, ο.π, σ 56.

της στα Τ.Α, αν και, όπως υποστήριζε ο M.Hadas¹²⁷, στον προϊστάμενο του Διευθυντή του Γραφείου Στρατηγικών Υπηρεσιών (OSS), τον W.L Langer «τα Τ.Α είχαν καταστεί υπερβολικά βαρύ όπλο και δε μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν επειδή τα είχαν ιδρύσει οι Γερμανοί.»¹²⁸

Η προσπάθεια να καλλιεργήσουν το έδαφος για ενδεχόμενη χρησιμοποίηση των Τ.Α έγινε έκδηλη το Νοέμβριο του 1943 στη Τεχεράνη. Εκεί ο πρόεδρος Ρούσβελτ, ο πρωθυπουργός Τσώρτσιλ και ο στρατάρχης Στάλιν συμφώνησαν να ιδρύσουν, όπως είδαμε την Επιτροπή Εγκλημάτων Πολέμου των Ηνωμένων Εθνών, που θα κατήγγειλε τις δυνάμεις του Άξονα για εγκλήματα πολέμου. Στη δικαιοδοσία της επιτροπής όμως δεν υπάγονταν οι συνεργάτες των κατακτητών, γεγονός που έγινε αιτία διαπραγματεύσεων μεταξύ των δυο εταίρων. Οι ΗΠΑ και η Μ.Βρετανία εντέλει συμφώνησαν στην κατηγοριοποίηση των «κουισλίνγκς». Έτσι προέκυψαν τρεις κατηγορίες **α)** υπήκοοι συμμαχικών χωρών, που φόρεσαν γερμανικές στολές **β)** υπήκοοι συμμαχικών χωρών, που είχαν καταταγεί σε στρατιωτικές ή παραστρατιωτικές ομάδες «κουισλίνγκς» και **γ)** υπήκοοι συμμαχικών χωρών, που συνεργάστηκαν με τις δυνάμεις του Άξονα, αλλά δεν πολέμησαν εναντίον των συμμάχων. Η τελευταία αυτή κατηγορία θα μπορούσε να υποστηριχθεί, ότι έθετε το πλαίσιο, που θα νομιμοποιούσε και θα διευκόλυνε την ένταξη μελών των Τ.Α στον αναδιοργανωμένο ελληνικό στρατό.¹²⁹

Η δράση των Τ.Α ενάντια του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ προκάλεσε διαμαρτυρίες και αρκετοί ζητούσαν την καταδίκη τους. Ο Γ. Σιάντος, ηγετικό στέλεχος του ΚΚΕ ζήτησε τόσο από την εξόριστη κυβέρνηση του Τσουδερού, όσο και από το Φορέιν Όφφισ τη επίσημη καταδίκη των Τ.Α, η οποία όμως άργησε να έρθει, με δεδομένη τη προσπάθεια να κερδηθεί χρόνος. Τελικά μετά από παρέμβαση του συνταγματάρχη Γουντχάουζ, επικεφαλής της Συμμαχικής Στρατιωτικής Αποστολής στην Ελλάδα, ο οποίος πίστευε, ότι η μη αποκήρυξη του θα μεταφραζόταν ως ενθάρρυνση των δωσίλογων στρατιωτικών, προκάλεσε τη χλιαρή δήλωση του βασιλιά από το Κάιρο στις 6 Ιανουαρίου του 1944 «ότι οι Ταγματασφαλίτες θα έχαναν την ελληνική υπηκοότητα τους, αν δεν διέκοπταν τη δραστηριότητα τους». Παρόλα αυτά και τους επόμενους μήνες, μέχρι και τη διάσκεψη του Λιβάνου, παρά τις έντονες πιέσεις για τη

¹²⁷ Ο M.Hadas , ήταν αμερικανός κλασικός φιλόλογος, ο οποίος διατελούσε αξιωματικός στην Υπηρεσία Πληροφοριών.

¹²⁸ Βλ. J.L Hondros, "Η Μ.Βρετανία και τα ελληνικά Τάγματα Ασφαλείας, 1943-1944." επιμ.στο συλλ. Χ.Φλάισερ- Ν.Σβορώνος «Ελλάδα 1936-1944 Δικτατορία-Κατοχή- Αντίσταση, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Σύγχρονης Ιστορίας», Αθήνα 1989, εκδ. Μορφωτικό Ινστιτούτο ΑΤΕ, σ 263.

¹²⁹ Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 264.

δημόσια αποκήρυξη τους η βρετανική προπαγάνδα εξακολουθεί να χρησιμοποιεί ήπιους χαρακτηρισμούς, όταν αναφέρεται σε αυτά και θα πάψει να τα επικρίνει, όπως είδαμε παραπάνω τη περίοδο που λάμβανε χώρα η διάσκεψη του Λιβάνου.¹³⁰

Οι επικρατούσες εκείνη τη περίοδο συνθήκες, ο εμφύλιος μεταξύ του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ και η συγκρότηση στις 10 Μαΐου της ΠΕΕΑ οδηγούσε σε στάση αναμονής τους Βρετανούς, που παλινωδούσαν ανάμεσα στο ενδεχόμενο να διαρρήξουν τις σχέσεις τους με το ΕΑΜ και της άποψης του Γουντχάουζ να διατηρηθεί το υπάρχον καθεστώς, μέχρι να αποφασίσουν, αν και πως θα χρησιμοποιούσαν τα Τ.Α. Τόσο ο Γουντχάουζ, όσο και ο αντικαταστάτης του Tom Barnes πίστευαν, ότι τα Τ. Α *«θα ταχθούν ολόψυχα στο πλευρό οποιαδήποτε συμμαχικής δύναμης που θα εισβάλει στην Ελλάδα.»* Την αντίληψη αυτή ενίσχυαν και Βρετανοί αξιωματικοί από επαφές που είχαν με τους Διοικητές των Τ.Α τον συνταγματάρχη Ντερτιλή και τον συνταγματάρχη Παπαγεωργίου, οι οποίοι τους πρότειναν συνεργασία στη φάση της απελευθέρωσης.¹³¹

Εντέλει η πολιτική της Μ. Βρετανίας, η οποία ήταν έντονα διλληματική, αποκρυσταλλώθηκε στη καταγγελία τόσο των Τ.Α, όσο και των εξτρεμιστών του ΕΑΜ, οι ενέργειες των οποίων ώθησαν στη συγκρότηση των Τ.Α, προσδοκώντας την προσέλκυση των μετριοπαθών στοιχείων και από τις δύο πλευρές, που θα μπορούσαν να συγκροτήσουν τον εθνικό στρατό. Την αναγκαιότητα της αποκήρυξης των Τ.Α προκάλεσε η δήλωση του Σιάντου τον Αύγουστο του 1944, ότι το ΕΑΜ τελικά θα συμμετάσχει στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Έτσι στις 6 Σεπτεμβρίου ο Γ. Παπανδρέου θα υποχρεωθεί να καταδικάσει δημόσια τα Τ.Α. και θα ζητήσει από τους Ταγματασφαλίτες να λιποτακτήσουν ή να παραδοθούν σ' αυτόν. Όσοι παραδίδονταν θα αφοπλιζόνταν και θα αντιμετωπίζονταν ως αιχμάλωτοι πολέμου Παρόλα αυτά η στάση των Βρετανών παρέμενε αμφίσημη σε σχέση με τα Τ.Α.¹³²

Οι Βρετανοί είχαν αποφασίσει, ότι θέμα μείζονος σημασίας για να διατηρήσουν τον έλεγχο της χώρας, όπως προαναφέραμε, ήταν τα γερμανικά όπλα να μην περιέλθουν στα χέρια του ΕΛΑΣ. Έτσι στις 29 Αυγούστου του 1944 το αρχηγείο των συμμαχικών δυνάμεων στην Ιταλία έδωσε οδηγίες για τον τρόπο παράδοσης του εχθρού κατά τόπους. Στον όρο εχθρό περιλαμβάνονταν και τα Τάγματα Ασφαλείας, που είχαν συγκροτηθεί υπό τον Ι.Ράλλη. Στη διαταγή γινότανε σαφές, ότι ο οπλισμός

¹³⁰ Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 264-265.

¹³¹ Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 266.

¹³² Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 266.

δεν έπρεπε να περιέλθει σε “αναρμόδια” χέρια, δηλαδή στον ΕΛΑΣ και προτεινόταν η συγκρότηση ενός ένοπλου σώματος από αξιόπιστα στοιχεία, πρώην αντάρτες. Η διαταγή αυτή προκάλεσε την αντίδραση του Διοικητή του ΕΛΑΣ Στ. Σαράφη στις 3 Σεπτεμβρίου, επισημαίνοντας, ότι οι Γερμανοί έπρεπε να παραδοθούν στον ΕΛΑΣ. Η αντίδραση των Βρετανών ήταν άμεση. Το Συμβούλιο Ψυχολογικού Πολέμου στο Κάιρο ενέκρινε μυστική προπαγανδιστική εκστρατεία, η οποία θα πληροφορούσε τους Γερμανούς « ότι η παράδοση στον ΕΛΑΣ θα ήταν χειρότερη σε σύγκριση με την παράδοση στον Τίτο», προκειμένου να αποφευχθεί τέτοιο ενδεχόμενο.¹³³

Πάρα την καταδίκη πλέον των Τ.Α και τη διαταγή του Σκόμπυ στις 3 Σεπτεμβρίου προς τον Σπηλιωτόπουλο. Οι ταγματاسφαλίτες στην Πελοπόννησο δεν υπάκουσαν, με αποτέλεσμα να μην λιποτακτήσουν, ούτε να παραδοθούν. Το αποτέλεσμα ήταν οξείες συγκρούσεις με τον ΕΛΑΣ . Στη περιοχή του Πύργου η κατάσταση ήταν τόσο τεταμένη, που Βρετανός αξιωματικός ζήτησε την παρέμβαση των βρετανικών αρχών για «ανθρωπιστικούς λόγους». Παρά την οδυνηρή κατάσταση στον Πύργο απαγορεύθηκε σε κάθε Βρετανό Σύνδεσμο να δεσμευθεί ή να διαπραγματευθεί με τα Τ.Α. Λίγες μέρες αργότερα στις 16 Σεπτεμβρίου ο Σκόμπυ και ο Παπανδρέου καθόρισαν τους όρους εφαρμογής της διαταγής Ουίλσον¹³⁴. Συνοπτικά τα Τ.Α στην Αθήνα και στην Αττική, θα συνέχιζαν να τελούν υπό τις διαταγές, που είχε δώσει ο Σκόμπυ στον Σπηλιωτόπουλο, τα Τ.Α που βρίσκονταν σε περιοχές, από τις οποίες είχαν αποχωρήσει οι Γερμανοί θα παρέμεναν υπό περιορισμό στους στρατώνες τους, ενώ στις κατεχόμενες από τους Γερμανούς περιοχές θα έπρεπε να δοθεί μυστικά εντολή στους ταγματاسφαλίτες να λιποτακτήσουν με τα όπλα τους στον ΕΛΑΣ και να συμμετάσχουν στις επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών. Ωστόσο δεν αποσαφηνιζόταν με τη συγκεκριμένη διαταγή, ποια θα ήταν η μεταχείριση των Ταγματاسφαλιτών. Η απάντηση θα δοθεί με τη συμφωνία της Καζέρτας στις 26 Σεπτεμβρίου, που κατηγορηματικά όλοι συμφώνησαν, ότι τα Τ.Α είναι όργανα του εχθρού και αν δεν παραδίδονταν σύμφωνα με τις διαταγές του Σκόμπυ θα έπρεπε «να *τύχουν μεταχείρισης που αρμόζει σε εχθρικά στρατεύματα*»¹³⁵

¹³³ Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 267-268

¹³⁴ Ο Ουίλσον διέταξε τον Σκόμπυ να θεωρήσει « όλες τις δυνάμεις του τακτικού στρατού ή άλλων οργανώσεων , ανεξαρτήτως εθνικότητας , που προβάλλουν ένοπλη αντίσταση ως εχθρικά τμήματα, που θα πρέπει να τύχουν μεταχείρισης αιχμαλώτων πολέμου.

¹³⁵ Βλ. J.L Hondros, *οπ* , σ 266-269.

Με την πολιτική των Βρετανών αναφορικά με τη στάση τους απέναντι στα Τ.Α δε συμφωνούσαν πολλοί Έλληνες Αξιωματικοί, όπως ο αντιστράτηγος Κ.Βεντήρης, αρχηγός του Γενικού Επιτελείου στη Μέση Ανατολή και ο διοικητής της ελληνικής βάσης Μεσογείου και Κέντρου Εκπαίδευσης, Μούντριχας. Και οι δύο θεωρούσαν επιβεβλημένη τη συντριβή του ΕΑΜ. Ο Μούντριχας μάλιστα αναφερόταν για τους ταγματασφαλίτες « σαν σε καλά παλικάρια που συνεργάστηκαν με τους Γερμανούς για να σώσουν την Ελλάδα από ΕΑΜ» Οι Βρετανοί όντας ενημερωμένοι για τις επαφές αξιωματικών με ταγματασφαλίτες φοβούνταν, ότι η άφιξη της Ταξιαρχίας στην Αθήνα θα πυροδοτούσε εμφύλιο πόλεμο, στη λογική αυτή υπήρξαν φωνές, όπως του Ταξίαρχου Arkwright, που ζητούσαν παράλληλα με τον αφοπλισμό του ΕΛΑΣ και τη διάλυση της Ταξιαρχίας. Βέβαια ο Τσώρτσιλ απέρριπτε κατηγορηματικά τη διάλυση της Ορεινής Ταξιαρχίας.¹³⁶

Ωστόσο το Νοέμβριο, το OSS ανέφερε, ότι ενημερώθηκε από ανώτερους Έλληνες Αξιωματικούς, πως ο Βεντήρης και ο Σπηλιωτόπουλος προετοίμαζαν τη συγκρότηση ενός σώματος, το οποίο θα αποτελείται από πρώην ταγματασφαλίτες και άνδρες της Ειδικής Ασφάλειας. Η παραπάνω πληροφορία επιβεβαιώθηκε κατά τα Δεκεμβριανά . Τότε δόθηκε εντολή από τον Συνταγματάρχη Σπαή του Γενικού Επιτελείου να οργανωθεί τάγμα από πρώην ταγματασφαλίτες, για να υποστηριχθεί η Ορεινή Ταξιαρχία.Ο Ταξίαρχος Austin διαμαρτυρήθηκε έντονα με αποτέλεσμα να ανασταλεί η εφαρμογή της εντολής.¹³⁷

Από όλα τα παραπάνω ο J.L Hondros ανάγει το συμπέρασμα, ότι οι Βρετανοί δεν αποτέλεσαν μέρος του συγκεκριμένου σχεδίου, αφού ο Βρετανός Ταξίαρχος υπεύθυνος για τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, δεν είχε ενημερωθεί σχετικώς γι'αυτό και παρεμπόδισε την υλοποίηση του παραπάνω σχεδίου.¹³⁸

Από την άλλη ο Γ. Μαργαρίτης αναφέρει, ότι καθ' όλη τη διάρκεια του Νοεμβρίου μέλη των αφοπλισμένων Ταγμάτων Ασφαλείας μεταφέρονταν στην Αθήνα και τοποθετούνταν σε στρατηγικές θέσεις, στο Γουδί. Ενδεικτικά, γύρω από την Ορεινή Ταξιαρχία είχαν συγκεντρωθεί 1500 πρώην στελέχη των Ταγμάτων Ασφαλείας και 500 « αφοπλισμένοι χωροφύλακες», με σκοπό τον επανεξοπλισμό τους και την ένταξή τους στο αντιαστικό στρατόπεδο με την πρώτη ευκαιρία. Ήδη

¹³⁶ Βλ. J.L Hondros, οπ , σ 270-272

¹³⁷ Βλ. J.L Hondros, οπ , σ 273

¹³⁸ Βλ. . J.L Hondros, οπ , σ 273

από τις πρώτες μέρες των συγκρούσεων που έλαβαν χώρα στην Αθήνα το Δεκέμβριο του 1944, αναβαπτίστηκαν σε « Εθνοφυλακή». ¹³⁹

Η ενεργή παρουσία της οργάνωσης Χ στην Αθήνα κατά τα Δεκεμβριανά και η επέμβαση των Βρετανών μόλις έγινε ορατός ο κίνδυνος της συντριβής της από δυνάμεις του ΕΛΑΣ, μας δημιουργεί ερωτηματικά αναφορικά με τις προθέσεις της βρετανικής πολιτικής αναφορικά με τα Τάγματα Ασφαλείας.

Η οργάνωση Χ συνιστούσε μια εθνικιστική οργάνωση, που συγκροτήθηκε κατά το τέλος της Κατοχής. Χαρακτηρίζονταν από έντονο αντικομμουνισμό και έχαιρε της εκτίμησης τόσο των Γερμανών, όπως και των Βρετανών, που την είχαν εξουσιοδοτήσει κατά την τελευταία φάση της Κατοχής, με μυστικές αποστολές, όπως η «μυστική» αποστολή βρετανικού οπλισμού για την Αστυνομία και τη Χωροφυλακή και τις εθνικές οργανώσεις λίγο πριν την απελευθέρωση. ¹⁴⁰

Ο κύριος όγκος της οργάνωσης κατά τα Δεκεμβριανά είχε εγκατασταθεί στο Θησείο και τα Πετράλωνα με σκοπό την προστασία του «οχυρού» των εθνικιστικών δυνάμεων στο στρατόπεδο του Μακρυγιάννη και αποτέλεσε από τους πρώτους στόχους του ΕΛΑΣ. Την εν λόγω οργάνωση είχαν επανδρώσει κατώτερα στελέχη του στρατού και των σωμάτων ασφαλείας, καθώς και πρώην ταγματасφαλίτες. Ο ΕΛΑΣ δε δυσκολεύτηκε να εξουδετερώσει τους ενόπλους της οργάνωσης Χ, παρόλο που ο βαρύς οπλισμός τους του προκάλεσε πολυάριθμους νεκρούς και τραυματίες. ¹⁴¹

Τόσο η παρουσία των Ταγμάτων Ασφαλείας περιμετρικά της Ορεινής Ταξιαρχίας όσο και η βρετανική παρέμβαση για την αποφυγή της ολοκληρωτικής καταστροφής από τον ΕΛΑΣ της οργάνωσης Χ, μας δημιουργούν ερωτηματικά αναφορικά με το αν τελικά η χρησιμοποίηση των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Μάχη της Αθήνας ήταν μέρος των επιτελικών σχεδίων της Βρετανίας ή όπως υποστηρίζει ο J.L Hondros έλαβε χώρα εν αγνοία της με πρωτοβουλία εθνικιστών αξιωματικών; Πάντως ακόμα και αν αρχικά οι Βρετανοί είχαν αποκλίσει τη χρησιμοποίηση των Τ.Α στα Δεκεμβριανά, σταδιακά φαίνεται να διαφοροποιούν τη στάση τους. Η ανοχή και η χρήση των σωμάτων αυτών, θεωρούμε, ότι σίγουρα δε κρινόταν απαραίτητη για τη

¹³⁹ Βλ. Γιώργος Μαργαρίτης, *'' Η Μάχη της Αθήνας. Στρατιωτικές Επιχειρήσεις, Από 4 Δεκεμβρίου 1944 ως 6 Ιανουαρίου 1945. ''*, στο περιοδ. Ιστορικά « Δεκέμβρης 44, Οι μάχες στις γειτονιές της Αθήνας, εκδ.εφ.Ελευθεροτυπία, σ.12.

Βλ. Μιχάλης Λυμπεράτος *''Οι Μάχες στο « Σωτηρία» και στου « Μακρυγιάννη» Στην Αθήνα των Δεκεμβριανών''*, στο περιοδ. Ιστορικά « Δεκέμβρης 44, Οι μάχες στις γειτονιές της Αθήνας, εκδ.εφ.Ελευθεροτυπία, σ.38-40.

¹⁴⁰ Γιώργος Μαργαρίτης, *ο.π '' Η Μάχη της Αθήνας... ''* σ.20

¹⁴¹ Γιώργος Μαργαρίτης, *ο.π '' Η Μάχη της Αθήνας... ''* σ.20

διεξαγωγή της Μάχης της Αθήνας, αφού η υπεροπλία των Βρετανών ήταν δεδομένη. Το ζήτημα ήταν κατά τη γνώμη μας πολιτικό και σχετιζόταν με τη διαμόρφωση του πολιτικού σκηνικού τη μεταδεκεμβριανή εποχή, όπου οι αντιστασιακές δυνάμεις θα αποτελούσαν εχέγγυο της βρετανικής πολιτικής στην Ελλάδα.

Το θεσμικό πλαίσιο της δίκης των δωσίλογων

Όπως ήδη προαναφέραμε η τιμωρία των δωσίλογων αποτέλεσε επιτακτικό αίτημα των καιρών, ήδη από την κατοχική περίοδο. Βέβαια η προσέγγιση του φαινομένου δεν ήταν κοινή από όλους. Το ζήτημα της πολιτικής δικαιοσύνης στην Ελλάδα, όπως εύγλωττα επισημαίνει ο Mazower, ερμηνευόταν διαφορετικά από τις διάφορες ομάδες, που προσδοκούσαν να διαδραματίσουν πολιτικό ρόλο στη μεταπολεμική Ελλάδα. Αναφέρεται στην ύπαρξη τριών μορφών πολιτικής δικαιοσύνης, οι οποίες εκφράστηκαν αντίστοιχα από τον ΕΔΕΣ, το ΕΑΜ και την Εξόριστη Ελληνική Κυβέρνηση του Καΐρου. Και οι τρεις αυτές δυνάμεις ερμήνευαν και νοηματοδοτούσαν από εντελώς διαφορετική σκοπιά τον όρο δικαιοσύνη, γεγονός που γίνεται άμεσα αντιληπτό, παρακολουθώντας τη δράση και τις επιλογές τους.

Για τον ΕΔΕΣ λοιπόν, πολιτική δικαιοσύνη συνιστούσε η συλλογική εκδίκηση ενάντια στον εθνικό εχθρό. Ο ΕΔΕΣ ήταν μια οργάνωση με αλτρωτικές και μοναρχικές τάσεις. Στόχος του ήταν η συγκρότηση ενός ομοιογενούς κράτους, που να καλύπτει, όσο το δυνατόν περισσότερα εδάφη. Υπό το πρίσμα αυτό ερμήνευε την πολιτική δικαιοσύνη ως «εθνοκάθαρση», εκμεταλλευόμενος το κλίμα της εθνοτικής διχόνοιας, που είχαν σπείρει οι κατακτητές. Στο στόχαστρο του βρέθηκαν οι Τσάμηδες, μουσουλμάνοι Αλβανοί, της Ηπείρου, οι οποίοι αντιμετωπίζονταν εχθρικά από την ελληνική κοινότητα, λόγω της οικονομικής τους ευμάρειας ήδη από το 1913, όταν η Ήπειρος προσαρτήθηκε στο ελληνικό κράτος. Οι σχέσεις τους με τον ελληνικό πληθυσμό της Ηπείρου επιδεινώθηκαν το 1940, όταν οι ελληνικές αρχές αφόπλισαν 1800 επιστρατευμένους Τσάμηδες και τους έστειλαν να εργαστούν στη διάνοιξη επαρχιακών δρόμων, επίσης όσους δεν είχαν επιστρατευθεί τους μετέφεραν

σε στρατόπεδα ή σε νησιά εξορίας. Η στάση των ελληνικών αρχών εξώθησε πολλούς σε συνεργασία είτε με τους Ιταλούς κατακτητές, είτε με την Βέρμαχτ.¹⁴²

Τις παραμονές του Πολέμου η πλειοψηφία του μουσουλμανικού πληθυσμού είχε εναποθέσει τις ελπίδες της στην Αλβανία. Ήδη από το 1939 φαίνεται, πως πραγματοποιήθηκε είσοδος ένοπλων ομάδων από την Αλβανία με σκοπό την οργάνωση του μουσουλμανικού πληθυσμού της περιοχής. Η συγκεκριμένη ομάδα ενεπλάκη με την χωροφυλακή εισερχόμενη στο ελληνικό έδαφος μετά από ενέδρα στις 18.5.1939. Η κατάληψη της Αλβανίας από την Ιταλία τον Απρίλιο του 1939 θα αποτελέσει ορόσημο για τη στάση των μουσουλμάνων Τσάμηδων την περίοδο του πολέμου, σε συνάρτηση πάντα με την ελληνική πολιτική απέναντι στη κοινότητα, που θα πυροδοτήσει τη δυσaráσκεια της. Το ελληνικό κράτος θα υιοθετήσει αρχικά μια πολιτική επιλεκτικών εκτοπίσεων ατόμων, που θεωρούσε επικίνδυνα, την οποία θα διευρύνει τον Ιούλιο του 1940, εν όψει των ιταλικών κινήσεων στη περιοχή. Ενδεικτικά στο χωριό Φιλιάτη, η τρομοκράτηση και οι εκφοβισμοί φτάνουν σε τέτοιο σημείο, ώστε να ληφθούν μέτρα έκτακτης ανάγκης.¹⁴³

Με την κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου, τόσο από το χωριό Φιλιάτη, όσο και από ολόκληρη την Τσαμουριά συνελήφθησαν οι επικεφαλείς της μουσουλμανικής κοινότητας και στάλθηκαν εξορία. Η πολιτική αυτή σε συνάρτηση και με την επόμενη μαζική εξορία αιτιολογεί σε μεγάλο βαθμό την διαμορφωθείσα κατάσταση στη περιοχή, με πρωταγωνιστή τη βία από τον Οκτώβριο του 1940 έως το Μάιο του 1941. Τις ήδη τεταμένες σχέσεις μεταξύ των μουσουλμάνων και χριστιανών της περιοχής θα πυροδοτήσει η ενεργή συμμετοχή στην ιταλική εισβολή, εκατό πενήντα Τσάμηδων, που είχαν διαφύγει στην Αλβανία. Η είσοδος των Ιταλών και του Αλβανικού στρατού, η οποία συνοδεύτηκε από λεηλασίες και εκφοβισμούς θα προκαλέσει αντίποινα αμέσως μετά την υποχώρηση των Ιταλών. Τότε η μουσουλμανική κοινότητα θα υποστεί την άλογη βία εκ μέρους των χριστιανών της περιοχής. Εξορίες των μουσουλμάνων ανδρών άνω των 18 χρονών και σε κάποιες περιπτώσεις άνω των δέκα πέντε και άνω των εβδομήντα. Δολοφονίες με θύτη το στρατό και πολίτες, λεηλασίες και βιασμοί.¹⁴⁴

¹⁴² Βλ. Mark Mazower, ο.π, *Τρεις μορφές...*, σ 33-36.

¹⁴³ Βλ. Λάμπρος Μπαλτιώτης, *Οι μουσουλμάνοι Τσάμηδες από την είσοδό τους στο ελληνικό κράτος μέχρι την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου (1913-1940) .Η ιστορία μιας κοινότητας από το millet στο έθνος*, Αδημοσίευτη διδακτορική εργασία, 2009, Πάντειο Πανεπιστήμιο, σ 405-407.

¹⁴⁴ Βλ. Λάμπρος Μπαλτιώτης, ο.π, σ 407-410.

Η επιστροφή των μουσουλμάνων ανδρών από την εξορία τον Μάιο του 1941 θα αποτελέσει την πρώτη πράξη του δράματος. Είναι σκόπιμη μια διαφοροποίηση της στάσης που ακολούθησαν κάποια χωριά σε σχέση με κάποια άλλα, η οποία προφανώς σχετίζεται με το πολιτικό τους παρελθόν. Η συμμετοχή στην « αλβανική διοίκηση» και στα ένοπλα σώματα της κατοχής, με εξαίρεση την πόλη της Παραμυθιάς, διαφοροποιείται σημαντικά καθώς προχωρούμε στο νότο. Ενδεικτικά, η προσχώρηση μουσουλμάνων στην ΕΟΝ είναι ιδιαίτερα σημαντική στο χωριό Μαργαρίτι, σε αντίθεση με το χωριό Φιλιάτη, όπου η έγγραφη ήταν σχεδόν ανύπαρκτη, αν αναλογιστούμε και τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της.

Στο χωριό Φιλιάτη τόσο η προσωπικότητα του Μουσά Ντέμη, όσο και το πολιτικό παρελθόν του χωριού θα αποτρέψει τη συγκρότηση ένοπλων σωμάτων και συμπαγών αλβανικών φασιστικών οργανώσεων. Ο Μουσά Ντέμη επηρεαζόμενος από τις « σοσιαλίζουσες » ιδέες του Φαν Νολί, θα αποτρέψει τη μαζική συμμετοχή των κατοίκων τόσο σε ένοπλο σώματα, όσο και στην « ΚΣΙΛΙΑ», στο Γενικό Αμυντικό Συμβούλιο. Η συμμετοχή από το χωριό Φιλιάτες στο Συμβούλιο είναι υποτυπώδης, γεγονός, που ίσως σχετίζεται και με τον τρόπο σκέψης του Μουσά Ντέμη, ο οποίος επιστρέφοντας από την εξορία προειδοποιεί τους προύχοντες « να μην πάρουν τα κεφάλια σας αέρα [...] η κατάσταση θα αλλάξει πάλι.». Το λεγόμενα του προφανώς καταδεικνύουν τη συνειδητή επιλογή του χωριού, εκτός ελάχιστων εξαιρέσεων, να μη συμμετάσχει στη «νέα διοίκηση». Ο ΕΛΑΣ στη περιοχή του Φιλιατίου θα συγκροτήσει τις πρώτες ομάδες του στις αρχές του 1943, με πρωτοστάτη τον Προκόπη Σκεύη, οι οποίες σταδιακά θα ενισχυθούν από τον ντόπιο πληθυσμό.¹⁴⁵

Η συμμετοχή των Τσάμηδων σε πυρπόληση ελληνικών χωριών είχε διαρρήξει εντελώς τις σχέσεις του με τον ντόπιο πληθυσμό. Το 1944, όταν πλέον η αποχώρηση των Αρχών Κατοχής ήταν ζήτημα χρόνου, ο ΕΔΕΣ ζήτησε από τους Τσάμηδες να συνενωθούν μαζί του εναντίον του ΕΛΑΣ. Η άρνηση τους να συνεργαστούν σήμανε την απαρχή του τέλους τους στη περιοχή. Ο Ζέρβας διέταξε την πυρπόληση πολλών χωριών τους και περίπου 18.000 άνθρωποι αναγκάστηκαν να διασχίσουν τα σύνορα για Αλβανία. Η όλη επιχείρηση στηρίχθηκε σε άλογη βία, λεηλασίες και καταστροφές. Στις αρχές του 1945 η σύντομη επικράτηση του ΕΛΑΣ στη περιοχή, ο οποίος διατηρούσε καλές σχέσεις με την κοινότητα και δεν ενστερνιζόταν τη συλλογική τιμωρία, άλλαξε τις ισορροπίες, με αποτέλεσμα να επιστρέψουν 4.000-

¹⁴⁵ Βλ. Λάμπρος Μπαλτιώτης, ο.π., σ 410-413.

5.000 πρόσφυγες στα σπίτια τους. Όμως μετά την ήττα του ΕΛΑΣ και τη Συμφωνία της Βάρκιζας, οι Τσάμηδες θα αντιμετωπίσουν εκ νέου την βία και την τρομοκρατία, η οποία πήρε διαστάσεις αιματοκυλίσματός, όταν στο χωριό Φιλιάτες στις 13 Μαρτίου 1945 σφαγιάστηκαν εξήντα με εβδομήντα κάτοικοι. Η σφαγή αυτή ανάγκασε τον εναπομένοντα πληθυσμό σε διαφυγή προς την Αλβανία.¹⁴⁶

Στο σημείο αυτό τίθεται το εύλογο κατά τη γνώμη μας ερώτημα, αν το μένος, που επέδειξε ο ΕΔΕΣ απέναντι στο χωριό Φιλιάτη σχετίζεται αποκλειστικά με την εν γένει εθνικιστική ιδεολογία του ή συνέβαλε σ' αυτό η παρουσία του ΕΛΑΣ στη περιοχή; Θα ήταν ενδιαφέρον να γνωρίζαμε αν τα χωριά, που πυρπολήθηκαν ήταν οργανωμένα στον ΕΛΑΣ, αλλά ελλείπει επιπλέον στοιχείων, δε μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα για τα κίνητρα της «εκκαθάρισης» των Τσάμηδων από τον ΕΔΕΣ.

Από την άλλη ο ΕΛΑΣ, όντας ιδεολογικά αντίθετος σε κάθε είδους εθνικιστικά αιτήματα, ανέπτυξε μια «επαναστατική δικαιοσύνη» στα πλαίσια της ιδεολογίας του, η οποία υπαγόρευε τη μεταρρύθμιση των κοινωνικών θεσμών. Έτσι πρωταρχικός στόχος της οργάνωσης ήταν η αποκάλυψη και η τιμωρία των προδοτών. Λίγο πριν την απελευθέρωση ο ΕΛΑΣ έλεγχε σχεδόν ολόκληρη την Ελλάδα και είχε αρχίσει ήδη να εφαρμόζει τη «Λαϊκή Κυριαρχία», η εφαρμογή της οποίας σε πολλές περιπτώσεις οδηγούσε σε ωμή βία του ΕΛΑΣ προς του αντιπάλους του. Πολύ συχνά τα θύματα της βίας αυτής ήταν πολίτες, που σε καμιά περίπτωση δεν εμπλέκονταν με τους δωσιλογικούς μηχανισμούς της εποχής. Από το καλοκαίρι του 1944 το ΕΑΜ δημιούργησε στην Ελεύθερη Ελλάδα την δική του αστυνομία, την Εθνική Πολιτοφυλακή, που ανέλαβε καθήκοντα αστυνόμευσης από τους αντάρτες του ΕΛΑΣ και ουσιαστικά υποκαθιστούσε την «ανύπαρκτη αστυνομία ή χωροφυλακή». Στο στόχαστρο του ΕΑΜ ήταν κυρίως τα μέλη της χωροφυλακής και τα Ταγμάτων Ασφαλείας¹⁴⁷.

Αυτή η επιλογή του σχετίζεται με τη νοηματοδότηση εκ μέρους του, του όρου συνεργασία. Για το ΕΑΜ, αντίθετα με τους εκπροσώπους της αστικής τάξης, που αντιλαμβάνονταν τη συνεργασία στο επίπεδο των μελών των Κατοχικών Κυβερνήσεων και όσων ανέλαβαν αποκλειστικά υπηρεσία από τις Αρχές Κατοχής (κατασκόπους, καταδότες, πληροφοριοδότες κτλ), η συνεργασία οριζόταν σαν ένα

¹⁴⁶ Βλ. Mark Mazower, ο.π, *Τρεις μορφές.....*, σ 33-36.

¹⁴⁷ Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 36-42.

πολιτικό, κρατικό έγκλημα, που αφορούσε κατ' αρχήν τα Σώματα Ασφαλείας, άλλα και όσους συνεργάστηκαν σε πολιτικό ή οικονομικό επίπεδο με τις Αρχές Κατοχής¹⁴⁸.

Στη λογική αυτή, η ΠΕΕΑ ήδη από τις αρχές Μαρτίου του 1944 έθεσε σε ισχύ την πρώτη νομοθετική πράξη, που ποινικοποιούσε την πολιτική, στρατιωτική και οικονομική συνεργασία με τις κατοχικές δυνάμεις, την πράξη υπ' αριθμ.4 . Ουσιαστικά επρόκειτο για την κωδικοποίηση των διατάξεων, που είχε εφαρμόσει μέχρι τότε το ΕΑΜ και τον καθορισμό του νομικού πλαισίου μέσα στο οποίο θα λειτουργούσαν τα «ανταρτοδικεία» του ΕΛΑΣ κατά το τελευταίο εξάμηνο της Κατοχής¹⁴⁹.

Λίγο πριν την απελευθέρωση οι Βρετανοί προειδοποιούσαν τον ΕΛΑΣ να μην πάρει το νόμο στα χέρια του, αλλά να αντιμετωπίσει τους ταγματασφαλίτες, ως αιχμαλώτους πολέμου. Τα αστικά δικαστήρια μεταπολεμικά θα αναλάμβαναν να αποδώσουν δικαιοσύνη. Παρά τις προειδοποιήσεις των συμμάχων ο ΕΛΑΣ στις 18 Σεπτεμβρίου θα εμπλακεί, όπως είδαμε, σε ανταλλαγή πυρών στο Μελιγαλά και στην Καλαμάτα με τους εκεί πολιορκημένους ταγματασφαλίτες, που θα οδηγήσει σε πραγματική σφαγή. Η ωμή βία εκ μέρους του ΕΛΑΣ θα φέρει σε πολύ δύσκολη θέση την ηγεσία του ΕΑΜ, που αν και αρχικά αρνήθηκε τις σφαγές, λίγο αργότερα τις αποκήρυξε και εξέδωσε διαταγή σύμφωνα με την οποία έπρεπε άμεσα να παύσουν οι εκτελέσεις και να περιμένουν τις ποινές των δικαστηρίων, με βάση το νόμο « περί δωσιλογισμού». Παρά τις εντολές της ηγεσίας του ΕΑΜ, φαίνεται πως κάποιοι, μέσα από τους κόλπους του, ακολουθούσαν πιο ριζοσπαστική γραμμή και δεν ήταν διατεθειμένοι να περιμένουν τις ποινές των δικαστηρίων, με αποτέλεσμα, συχνά να αναφέρονται περιπτώσεις αυτοδικίας εκ μέρους του ΕΛΑΣ, κυρίως προς μέλη της αστυνομίας ή της χωροφυλακής¹⁵⁰. Για άλλους ερευνητές η πολιτική που εφάρμοσε το ΕΑΜ απέναντι στους δωσίλογους, λίγο πριν την απελευθέρωση, υπαγορευόταν από ένα σχέδιο, που εξυπηρετούσε διττό στόχο. Αφενός, με την επιθετική του δράση θα αφόπλιζε πλήρως τα Τάγματα Ασφαλείας και θα διατηρούσε το κύρος του, μέσω της ικανοποίησης της εκδικητικής οργής των πληθυσμών και αφετέρου θα αποσπούσε την παροχή εγγυήσεων από τη Μ. Βρετανία, γεγονός, που γίνεται έκδηλο

¹⁴⁸ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π, σ 108.

¹⁴⁹ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, '' Η ποινική δίωξη των δωσιλόγων της Κατοχής (1944-1949)'' επιμ. στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, «Ιστορία της Ελλάδος του 20^{ου} αιώνα. Ανασυγκρότηση-Εμφύλιος-Παλινόρθωση 1945-1952», Δ1 ' Τόμος, σ 105-107.

¹⁵⁰ Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 36-42

από τη μετέπειτα επιλογή του να συνεργαστεί μαζί της στα πλαίσια του ειρηνικού αφοπλισμού των εναπομείναντων Τ.Α.¹⁵¹.

Η αντίληψη του ΕΑΜ για τη δικαιοσύνη εκφράστηκε ήδη από τις αρχές του 1943 με τη συγκρότηση των «Λαϊκών Δικαστηρίων» και αργότερα των Στρατοδικείων του ΕΛΑΣ. Ήδη από τα τέλη του 1944 ή Λαϊκή δικαιοσύνη του ΕΑΜ άρχισε να αμφισβητείται και να γίνεται όλο και λιγότερο δημοφιλής. Η βάνανυση δικαιοσύνη, που συχνά απένειμε η Ε. Π και ο ΕΛΑΣ στους πολιτικούς του αντιπάλους, προκαλούσε τη καχυποψία του ντόπιου πληθυσμού. Τα Λαϊκά δικαστήρια του ΕΑΜ και τα Στρατοδικεία του ΕΛΑΣ λειτουργούσαν, ακόμα και μετά την εγκαθίδρυση της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας τον Οκτώβριο του 1944 και της συντακτικής πράξης 1, η οποία καθόριζε τις διαδικασίες της δίκης των δωσιλόγων, από Λαϊκά δικαστήρια, στα οποία η συμμετοχή εκπροσώπων του ΕΑΜ, ήταν θεσμοθετημένη. Ένα μήνα νωρίτερα το ΕΑΜ με τη συγκρότηση ενός υποτυπώδους δικαστικού μηχανισμού είχε ήδη αρχίσει να συγκροτεί δικογραφίες δωσιλόγων.¹⁵²

Από την άλλη, οι Βρετανοί και η εξόριστη κυβέρνηση ετεροκαθόριζαν τη στάση τους και την αντίληψη τους περί δικαίου, ανάλογα με τα πολιτικά διακυβεύματα της εκάστοτε χρονικής συγκυρίας, ενώ το ΕΑΜ αδιάλειπτα ζητούσε την σκληρή τιμωρία, όλων όσων συνεργάστηκαν με τις Αρχές Κατοχής. Οι πιέσεις του προς αυτή την κατεύθυνση σε συνάρτηση και με το Διεθνές πλαίσιο, έτσι όπως διαμορφώθηκε από τη Διασυμμαχική Διάσκεψη, τον Ιανουάριο του 1942, θα αναγκάσουν την εξόριστη ελληνική κυβέρνηση να δηλώσει, ότι στις προθέσεις της είναι η κάθαρση του κράτους από τους δωσίλογους. Οι εξαγγελίες της και οι προειδοποιήσεις της κυβέρνησης προς τους συμμετέχοντες στα Τ.Α, ότι θα τιμωρηθούν μεταπολεμικά, πύκνωσαν την περίοδο λίγο πριν την απελευθέρωση. Στα πλαίσια αυτά ήδη από το Δεκέμβριο του 1943 η εξόριστη ελληνική κυβέρνηση θα προσανατολιστεί στη λήψη δραστικών μέτρων κατά των συνεργατών του εχθρού.

Έτσι η εξόριστη ελληνική κυβέρνηση του Καΐρου, με την απόφαση της 174 στις 23 Δεκεμβρίου 1943 « περί λήψεως από τούδε μέτρων κατά των συνεργαζόμενων μετά των εχθρών της πατρίδος» προχώρησε στη δημιουργία ενός θεσμικού πλαισίου για την τιμωρία των δωσιλόγων. Το Υπουργικό Συμβούλιο στα πλαίσια αυτά έδωσε κατευθύνσεις αναφορικά με τις κατηγορίες των συνεργατών, που

¹⁵¹ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π., σ 106-107.

¹⁵² Βλ. Mark Mazower, ο.π., σ 36-42

Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π., σ 107.

θα αφορούσαν τα μέτρα αυτά και συγκρότησε «την Ανακριτική Επιτροπή Εγκλημάτων Πολέμου». Στις αρμοδιότητες της ήταν η συλλογή στοιχείων περί δωσιλογισμού, που αφορούσαν δημοσίους υπαλλήλους, αξιωματικούς και κρατικούς λειτουργούς, που είχαν καταφύγει στη Μέση Ανατολή ή στο εξωτερικό. Όσοι τελικά συλλαμβάνονταν με στοιχειοθετημένες κατηγορίες για συνεργασία, εγκλείονταν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης.¹⁵³

Το καλοκαίρι του 1944, ενόψει πλέον της απελευθέρωσης της χώρας εντάθηκε η προσπάθεια από μέρους της κυβέρνησης να συντάξει νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία θα δικάζονταν και θα τιμωρούνταν οι συνεργάτες των Αρχών Κατοχής. Έτσι ο Κλεινιάς¹⁵⁴, ως μέλος της Επιτροπής Μελετών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, συνέταξε ένα υπόμνημα προς το Υπουργείο, το οποίο περιλάμβανε όλες τις περιπτώσεις συνεργασίας, τη νομοθεσία και τις προβλεπόμενες ποινές. Συνοπτικά πρότεινε για τους οικονομικούς δωσιλόγους «χωρίς εσκεμμένην επιβουλήν των Ελληνικών συμφερόντων και χωρίς πολεμικήν ή πολιτικήν σύμπραξιν» πιο επιεικείς ποινές από τις άλλες κατηγορίες δωσιλόγων, όπως η στέρηση των κερδών τους και όχι την στέρηση των πολιτικών τους δικαιωμάτων. Έκρινε, ότι για τους υπόλοιπους συνεργάτες δεν επιτρεπόταν καμία επιείκεια. Έπρεπε να δικαστούν σύμφωνα με τον κοινό ποινικό και στρατιωτικό νόμο και να στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα. Όσο για τους Κατοχικούς Πρωθυπουργούς δεν αναγνώριζε κανένα ελαφρυντικό στον Ι.Ράλλη, σε αντίθεση με τον Λογοθετόπουλο. Για τις μειονότητες, που λειτούργησαν αποσχιστικά πρότεινε την οδό της λήθης, προκειμένου το ελληνικό κράτος να καταφέρει να τις ενσωματώσει στους κόλπους του¹⁵⁵.

Οι προτάσεις του Κλεινιά, αναφορικά με την αντιμετώπιση των δωσιλόγων δεν εισακούστηκαν. Εξαρχής φάνηκε η πρόθεση της κυβέρνησης να μην παραπέμψει σε δίκη τους κατηγορούμενους με βάση τον ισχύοντα ποινικό κώδικα, αλλά με τη θέσπιση νομοθετήματος, όπως και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη. Η νομοθεσία και τα ειδικά δικαστήρια της Γαλλίας θα αποτελέσουν το πρότυπο, για συγκρότηση ανάλογων δικαστηρίων και στην Ελλάδα¹⁵⁶.

¹⁵³ Βλ. Στράτος Ν.Δορδανάς, *Η Γερμανική στολή στη Ναφθαλίνη, Επιβιώσεις του Δωσιλογισμού στη Μακεδονία, 1945-1974*, Αθήνα 2011, εκδ.Εστία, σ 66-75.

¹⁵⁴ Ο Κωνσταντίνος Κλεινιάς διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Μελετών επί των κυρώσεων κατά των συμπραζάντων με τον εχθρό «προς την παρά τω Υπουργείω Δικαιοσύνης Επιτρ. Μελετών Επί συζητήσεως των κυρώσεων κατά των συμπραζάντων με τον εχθρόν. Βλ.ο.π σ 69.

¹⁵⁵ Βλ. Στράτος Ν.Δορδανάς, οπ. σ. 66-75.

¹⁵⁶ Βλ. ο.π

Στο σημείο αυτό αναρωτιόμαστε, ποιοι λόγοι οδήγησαν στην υιοθέτηση της άποψης, η απονομή δικαιοσύνης να γίνει από Ειδικά Δικαστήρια και όχι σύμφωνα με τον ισχύοντα ποινικό και στρατιωτικό νόμο. Η εκ των υστέρων γνώση, αναφορικά με την ατιμωρησία της πλειοψηφίας των δωσιλόγων, όπως θα παρακολουθήσουμε παρακάτω, δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά σε σχέση με την πολιτική βούληση στο θέμα αυτό, που σίγουρα θα εκφραζόταν καλύτερα μέσα από ένα ειδικό νομοθέτημα, όπως οι Συντακτικές Πράξεις περί δωσιλογισμού, που ψηφίστηκαν και τροποποιηθήκαν από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Οι απόψεις του Κλεινία, προφανώς δεν εξέφραζαν την πολιτική βούληση για το θέμα αυτό. Η έλλειψη επιεικείας, που προτείνει για όλους τους συνεργάτες των κατακτητών, εκτός των οικονομικών δωσιλόγων, υπό προϋποθέσεις, προφανώς δεν βρίσκει σύμφωνη την πολιτική ηγεσία, η οποία παλινωδεί αναφορικά με τη διαχείριση του θέματος, αφού χρειάζεται ερείσματα, ώστε να επανακάμψει στα μεταπολεμικά πολιτικά δρώμενα.

Ποιοι όμως σύμφωνα με το νόμο μπορούν να χαρακτηριστούν συνεργάτες του εχθρού και πώς και από ποιους θα δικάζονταν οι συνεργάτες των Αρχών Κατοχής;

Την απάντηση θα δώσει η Συντακτική Πράξη υπ' αριθμ 1/44 «Περί επιβολής ποινικών κυρώσεων κατά των συνεργασθέντων μετά του εχθρού.

Για την εκδίκαση των παραπάνω αδικημάτων ο νομοθέτης προέβλεπε τη σύσταση Ειδικών Δικαστηρίων στις έδρες των κατά τόπους Εφετείων ή και Πρωτοδικείων. Η σύνθεση των μελών των δικαστηρίων ήταν μεικτή, αφού εκτός από τον δικαστικό, με βαθμό Πρωτοδίκη ή Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, στη θέση του Προέδρου, συμμετείχαν και δυο αξιωματικοί (ένας μόνιμος και ένας έφεδρος) με το βαθμό του υπολοχαγού και τέσσερα τακτικά λαϊκά μέλη. Επίσης, την σύνθεση του δικαστηρίου ολοκλήρωναν ένας Ειδικός Επίτροπος και Αντεπίτροποι, που θα ασκούσαν τα καθήκοντα του Εισαγγελέα και Αντεισαγγελέα. Οι πρόεδροι, οι Επίτροποι και οι Αντεπίτροποι θα ορίζονταν από το Υπουργικό Συμβούλιο, υπό την προϋπόθεση, ότι είχαν επιδείξει εξαιρετική εθνική διαγωγή την κατοχική περίοδο, όπως επίσης και τα στρατιωτικά μέλη, με κριτήριο την συμμετοχή τους στον πόλεμο κατά της Ιταλίας και Γερμανίας ή στον ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα στο εσωτερικό της χώρας και στη Μέση Ανατολή. Τα λαϊκά μέλη προτείνονταν από επαγγελματικές ενώσεις ή σωματεία, με κριτήριο της εθνική διαγωγή και κατόπιν κλήρωσης από

καταλόγους, που είχαν καταρτίσει προηγουμένως, επιλέγονταν ουσιαστικά οι τέσσερις ένορκοι.¹⁵⁷

Η Συντακτική Πράξη 1 « περί επιβολής ποινικών κυρώσεων κατά των συνεργασθέντων μετά του εχθρού» με το άρθρο 1 προέβλεπε την τιμωρία « όστις κατά τη διάρκεια της εχθρικής κατοχής συνειργάσθη **εκ προθέσεως** προδοτικώς μετά του εχθρού, εντεύθεν δε προέκυψεν οιαδήποτε ωφέλεια εις αυτόν ή ζημία εις το Εθνικόν ή Συμμαχικόν αγώνα ή εις Έλληνας πολίτας, ή εις πολίτας Συμμάχου Κράτους, τιμωρείται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου» . Με το άρθρο 2 ο νομοθέτης κατηγοριοποιούσε τους ενόχους της συνεργασίας. Η Συντ. Πράξη 1 αφορούσε καταρχάς τα μέλη των Κατοχικών Κυβερνήσεων, επίσης τους κατέχοντες δημόσια θέση, στρατιωτική, διοικητική, δικαστική ή άλλη, οι οποίοι έγιναν συνειδητά όργανα του εχθρού. Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση θεωρούνταν η ανάληψη αξιώματος κατά τη διάρκεια της κατοχής. Επίσης, όσους ανέλαβαν υπηρεσία από τις Αρχές Κατοχής, όσους μέσω άσκησης προπαγάνδας έγιναν συνειδητά όργανα του εχθρού, τους καταδότες και όσους προέβησαν σε πράξεις βίας εναντίον Ελλήνων με τη σύμπραξη ή μη των Αρχών Κατοχής. Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση συνιστούσε ο εξοπλισμός των δραστών από τις Αρχές Κατοχής και η συμμετοχή στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας ή τα Σώματα Ασφαλείας. Τέλος, ένοχοι σύμφωνα με τη νομολογία ήταν, οι πληροφοριοδότες, όσοι παρεμπόδιζαν με οποιοδήποτε μέσο την Εθνική ή Συμμαχική πολεμική ενέργεια, όσοι υπονόμευσαν τη ακεραιότητα της χώρας όντας αρχηγοί ή οδηγοί κινήσεως και οι οικονομικοί συνεργάτες των Αρχών Κατοχής, οι μαυραγορίτες.¹⁵⁸

Ουσιαστικά η Συντακτική Πράξη 1 εφαρμόστηκε μόνο σε μια περίπτωση. Μέχρι τέλη Νοεμβρίου πάσης φύσεως κωλύματα εμπόδιζαν τη λειτουργία του δικαστικού μηχανισμού. Η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής και η διαφωνία, που ανέκυψε στους κόλπους της κυβέρνησης, όσον αφορά τον εισαγγελέα, που θα επέβλεπε το σύνολο των δικών ως «Γενικός Επίτροπος» ήταν κάποια απ' αυτά. Τελικά στις 4 Δεκεμβρίου, μέσα σε ένα κλίμα ιδιαίτερα τεταμένο λόγω της παραίτησης των Εαμικών Υπουργών και της έναρξης των Δεκεμβριανών, έλαβε χώρα η πρώτη και τελευταία δίκη σύμφωνα με την Συντακτική Πράξη 1, που πραγματοποιήθηκε σε μια αίθουσα του Πρωτοδικείου Αθηνών. Το δικαστήριο

¹⁵⁷ Βλ. Στράτος Ν. Δορδανάς, ο.π., σ 72-73.

Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π., σ 110.

¹⁵⁸ Βλ. Εφημερίδα της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδος, 6 Νοέμβριου 1944, τευχ. 1 αριθμ. φύλλου 12.

καταδίκασε σε θάνατο με συνοπτικές διαδικασίες τον κατηγορούμενο Ι. Γιαν. 21 ετών, ως καταδότη, βασανιστή και πράκτορα των SS¹⁵⁹.

Τα Δεκεμβριανά θα αποτελέσουν τομή και στο επίπεδο της απονομής δικαιοσύνης. Η Κυβέρνηση Πλαστήρα θα αντικαταστήσει την ουσιαστικά ανενεργή Συντακτική Πράξη 1 τον Ιανουάριο του 1945, με την υπ' αριθμ 6/45 «Περί επιβολής κυρώσεων κατά των συνεργασθέντων μετά του εχθρού» με τη λογική, ότι ο νόμος χρειαζόταν διασαφηνίσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αμερόληπτη απονομή δικαιοσύνης στους κατηγορούμενους.

Οι τροποποιήσεις της Συντ. Πράξης 6/45 αφορούν πρωτίστως το άρθρο 1. Δεδηλωμένος στόχος της κυβέρνησης ήταν να διασφαλίσει την βέβαιη τιμωρία των Κατοχικών Κυβερνήσεων, αφού σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο, ελλόχευε ο κίνδυνος της απαλλαγής τους, αν δεν αποδεικνυόταν δόλος προς προδοσία της πατρίδας. Η συλλογιστική του νομοθέτη έγκειται στο γεγονός ότι «*αι Κυβερνήσεις της Ξένης Κατοχής δεν ήσαν Ελληνικάι Κυβερνήσεις, αλλά Κυβερνήσεις των κατακτητών, υπέχουσαι βαρύτατες ευθύνες, δεν δύναται να υπάρξη αμφισβήτησις δια τους επόμενους λόγους*». Ο συλλογισμός αυτός τεκμηριώνεται από το άρθρο 43 της Σύμβασης της Χάγης. Σύμφωνα με τις διατάξεις της, κάθε εξουσία σε κατεχόμενη χώρα περιέρχεται στον κατακτητή και δεν υπάρχει δυνατότητα άσκησης αυτοτελώς εξουσίας από άλλους. Επομένως, οι Κατοχικές Κυβερνήσεις υπήρξαν κυβερνήσεις στηριζόμενες στη θέληση των Αρχών Κατοχής. Επίσης, ο νομοθέτης υποστηρίζει, ότι η ύπαρξη πολιτικής Κυβέρνησης είναι «*de facto, ανέφικτος*» αφού προϋποθέτει άσκηση ανεξάρτητης πολιτικής εξουσίας και ελληνικής κυριαρχίας. Έτσι, συνάγεται το συμπέρασμα ότι «*οι αποτελέσαντες τας λεγομένας Ελληνικές Κυβερνήσεις ήσαν τα κυριώτερα όργανα, δι' ων ησκήθη η εξουσία του κατακτητού επί του ελληνικού εδάφους*». Η έκδοση νόμων από τις Ελληνικές Κυβερνήσεις ενισχύει το επιχείρημα, ότι διετέλεσαν ως όργανα του εχθρού, αφού η Ελληνική κυβέρνηση δικαιούταν να εκδώσει νόμους αποκλειστικά και μόνο για τη διασφάλιση της δημόσιας τάξης, παρόλα αυτά νομοθετούσε συνεχώς, ενεργώντας ως όργανο του εχθρού. Επίσης, η ανυπαρξία των βασικών ερεισμάτων μιας κυβέρνησης, όπως η ελευθερία έκφρασης, η δυνατότητα εκλογών με σκοπό την ανάδειξη της, η απουσία στρατού καταδείκνυε, ότι οι Κατοχικές Κυβερνήσεις στηρίζονταν αποκλειστικά στις Αρχές Κατοχής. Εντέλει η αδυναμία αυτών των κυβερνήσεων να επιλύσουν το μείζονα επισιτιστικό

¹⁵⁹ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π., σ 110.

πρόβλημα, να αποτρέψουν ομηρίες και ομαδικές εκτελέσεις, σύμφωνα με το νομοθέτη, αποδεικνύει περίτρανα, πως λειτουργούσαν ως φερέφωνα των Αρχών Κατοχής. Η δράση τους αποτέλεσε ένα κάκιστο παράδειγμα για τους απλούς πολίτες, και δεν έπρεπε να μείνει ατιμώρητη. Συνεπώς από τα παραπάνω προκύπτει, ότι η αποδοχή της εντολής εκ μέρους των κατακτητών για σχηματισμό κυβέρνησης αποτελεί αδίκημα και δεν χρειάζεται να αποδειχθεί δόλος για την τιμωρία τους¹⁶⁰.

Η δεύτερη και ουσιώδη καινοτομία, αφορούσε τη σύσταση του δικαστηρίου. Πλέον οι κατηγορούμενοι θα δικάζονται από τακτικούς δικαστές, προκειμένου το ελληνικό κράτος να παρέχει τις απαραίτητες εγγυήσεις για την αμερόληπτη απονομή της δικαιοσύνης, καθώς το αδίκημα πλέον ορίζεται όχι ως πολιτικό, αλλά του κοινού ποινικού δικαίου¹⁶¹.

Είναι έκδηλη λοιπόν η προσπάθεια της Κυβέρνησης Πλαστήρα να μην αφήσει ατιμώρητες τις Κατοχικές Κυβερνήσεις, προτάσσοντας το λαϊκό αίτημα για εκκαθάριση του κράτους από τους δωσίλογους, προκειμένου να διασφαλίσει τη νομιμοποίηση της. Όμως θα δώσει έμφαση, όπως είναι οφθαλμοφανές με τις τροποποιήσεις της Συντ. Πράξης 6/45 στη τιμωρία των μελών των κατοχικών κυβερνήσεων, αφήνοντας χώρο για ατιμωρησία των πολιτών, που εμπλέκονταν με τον ένοπλο δωσιλογικό μηχανισμό. Η επισήμανση του νομοθέτη, ότι οι Κατοχικές Κυβερνήσεις είχαν τη νομιμοποίηση να εκδίδουν νόμους για τη διασφάλιση της δημοσίας τάξης, θα προσφέρει αργότερα το επιχείρημα για την απαλλαγή των Τ.Α από τις κατηγορίες περί δωσιλογισμού. Κατά τη γνώμη μας η 6/45 Σ.Π απεικονίζει τις νοηματοδοτήσεις της αστικής τάξης στον όρο 'συνεργασία', όπως είδαμε παραπάνω και εξυπηρετεί το διττό σκοπό αφενός της νομιμοποίησης των διάδοχων κυβερνήσεων τη μεταδεκεμβριανή εποχή, στα μάτια του ελληνικού λαού και των συμμάχων του και αφετέρου της συνέχειας του κράτους με την ενσωμάτωση σε αυτό, μεγάλου μέρους εμπλεκόμενων πολιτών στους δωσιλογικούς μηχανισμούς της Κατοχής, με κριτήριο πλέον τον αντικομμουνισμό, απαραίτητο εχέγγυο για την επιβολή και λειτουργία του κράτους της «εθνικοφροσύνης»¹⁶².

Η κατάργηση επίσης των «Λαϊκών Δικαστηρίων» κινείται προς την ίδια κατεύθυνση. Η εκδίκαση των υποθέσεων από τακτικούς δικαστές, που είχαν την

¹⁶⁰ Βλ. Εφημερίδα της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδος, 20 Ιανουαρίου 1945, τευχ. 1 αριθμ. φύλλου 12.

¹⁶¹ Βλ.οπ

¹⁶² Βλ.οπ

Βλ. Δημήτρης Κουσουρή, ο.π, σ 111-112.

απόλυτη πλειοψηφία έναντι των ενόρκων, οι οποίοι πλέον επιλέγονταν από τακτικούς καταλόγους και όχι από τα σωματεία και τις επαγγελματικές ενώσεις « με πατριωτικά κριτήρια», δίνει τη δυνατότητα στο κράτος να ελέγχει τη δικαιοσύνη και να συναλλάσσεται μαζί της, όπως θα δούμε παρακάτω¹⁶³.

Η ατιμωρησία των Δωσιλόγων

Η «εκκαθάριση» στο Δικαστικό Σώμα

Τομή στο ζήτημα του δωσιλογισμού θα επιφέρουν τα Δεκεμβριανά, αφού θα αναβληθούν προσωρινά όλες οι δίκες και θα διευρυνθεί η εκκαθάριση, ώστε να συμπεριλάβει τους «στασιαστές» της 3^{ης} Δεκεμβρίου και όσους είχαν επιδείξει αντεθνική στάση από την εγκαθίδρυση της δικτατορίας του Μεταξά τον Αύγουστο του 1936.¹⁶⁴ Εντέλει οι επόμενοι μήνες θα χαρακτηριστούν από την ατιμωρησία των συνεργατών του εχθρού και την τιμωρία των στασιαστών με συνοπτικές διαδικασίες κατ' εφαρμογή του Γ' ψηφίσματος¹⁶⁵.

Όπως κατά τη γνώμη μας έχει αποτυπωθεί, η προσδοκούμενη «εκκαθάριση» θα λάμβανε χώρα υπό συνθήκες αντίξοες, σε μια εποχή ιδεολογικά φορτισμένη και με ισχυρά πολιτικά διακυβεύματα, που θα υπαγόρευαν συμπεριφορές και πολιτικές ανάλογα με τα συμφέροντα στην εκάστοτε χρονική συγκυρία. Αρμόδιες για την «εκκαθάριση» ήταν οι Δικαστικές Αρχές, με τη συγκρότηση τόσο στη πρωτεύουσα, όσο και σε διάφορες επαρχιακές πόλεις Ειδικών Δικαστηρίων, τα οποία σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο, ήταν εξουσιοδοτημένα να διενεργούν την προανάκριση, την εκδίκαση και την έκδοση των αποφάσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα κατά καιρούς νομοθετήματα της εποχής, που αφορούσαν την εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών τις παραμονές του εμφυλίου πολέμου και τον τρόπο, που αυτά εφαρμόστηκαν, γίνεται έκδηλο, ότι η εκκαθάριση, κυρίως μετά τα Δεκεμβριανά, στόχευε αποκλειστικά στους υποστηρικτές της Αριστεράς και κατ' επίφαση στους συνεργάτες των Αρχών Κατοχής. Έτσι νομοθετούνται μια σειρά από Συντακτικές Πράξεις την άνοιξη του 1945, που,

¹⁶³ Βλ.οπ

¹⁶⁴ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π. Η Εκκαθάριση.... σ 73-84.

¹⁶⁵ Το Γ' Ψήφισμα

φαινομενικά μόνο, απέβλεπαν στην εκκαθάριση του κρατικού μηχανισμού από τους συνεργάτες των Αρχών Κατοχής. Ενδεικτικά, η Συντακτική Πράξη 26 το Μάρτιο του 1945, αφορά τους δημοσίους υπαλλήλους, που συνεργάστηκαν με τον εχθρό. Η συντακτική πράξη 31 διευρύνει την εκκαθάριση, ώστε να συμπεριληφθούν και εκείνοι, που προσελήφθησαν στο Δημόσιο από τον Αύγουστο του 1936. Ενώ ένα μήνα αργότερα ψηφίζεται η Συντακτική Πράξη 27, που αφορά την εξυγίανση των δικαστικών υπηρεσιών, από τους δικαστές, των οποίων η διαγωγή κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Μεταξά και της ξένης κατοχής θεωρήθηκε ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα τους ως δημόσιων λειτουργών και υπαλλήλων. Βέβαια, η εξαγγελθείσα εκκαθάριση στο δημόσιο τομέα από όσους είχαν διοριστεί ή προαχθεί την τελευταία οκταετία συναντούσε πολλά προσκόμματα, εξαιτίας της σθεναρής αντίστασης των δημοσιοϋπαλληλικών ενώσεων, τουλάχιστον μέχρι το καλοκαίρι του 1945¹⁶⁶.

Όλες αυτές οι συντακτικές πράξεις, είτε δε θα εφαρμοστούν καθόλου, είτε θα αντικατασταθούν άμεσα, είτε θα εφαρμοστούν κατά το δοκούν, για να εξυπηρετήσουν οικονομικές και πολιτικές σκοπιμότητες, καταστρατηγώντας το πνεύμα της συμφωνίας της Βάρκιζας και εγκαινιάζοντας σε επίπεδο πλέον θεσμικό τις διώξεις των οπαδών της Αριστεράς. Η Συντακτική Πράξη 59 που ψηφίστηκε τον Ιούνιο του 1945 «περί καθορισμού της οργανικής συνθέσεως των δημοσίων ή δημόσιου χαρακτήρος υπηρεσιών» αντικαθιστώντας τις προηγούμενες, καθιστά πασιφανείς τις προθέσεις της κυβέρνησης. Ο τότε υπουργός οικονομικών Κ. Βαρβαρέσος στα πλαίσια της πολιτικής εξυγίανσης του δημοσίου κατάργησε όλες τις οργανικές θέσεις, που είχαν συσταθεί από το Μεταξικό καθεστώς και τις κατοχικές κυβερνήσεις. Απέλυσε όσους διορίστηκαν κατά τη περίοδο της Κατοχής, για οικονομικούς κυρίως λόγους, εξαιρώντας όμως ανάμεσα σε άλλους, τους Δικαστικούς του Συμβουλίου της Επικρατείας και της τακτικής δικαιοσύνης, εισαγγελείς, ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες.¹⁶⁷

Υπό τις συνθήκες αυτές τίθεται λοιπόν το ερώτημα κατά πόσο οι δικαστές, που στελέχωσαν τα Ειδικά Δικαστήρια, από τη στιγμή, που είχαν εξαιρεθεί των εκκαθαρίσεων, ήταν ανεξάρτητοι και μπορούσαν να αποτελέσουν εχέγγυο για την αμερόληπτη απονομή δικαιοσύνης;

¹⁶⁶ Βλ. Δημήτρης Κουσυρής, ο.π., σ 112-115.

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π. *Η Εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών...* σ 47-66.

¹⁶⁷ Βλ. ο.π

Στο δικαστικό σώμα, παρά την πληθώρα νόμων που εκπονήθηκαν το 1945, η εκκαθάριση δεν προχώρησε. Την ευθύνη της εκκαθάρισης την είχαν Ανώτεροι Δικαστικοί, οι οποίοι είχαν παραμείνει στη θέση τους από την προηγούμενη περίοδο. Για την κάλυψη των αναγκών και τη στελέχωση του δικαστικού σώματος προτάθηκε η εφαρμογή των αμοιβαίων μεταθέσεων των δικαστών μακριά από την έδρα τους και επανήλθε στο σώμα ένας αριθμός απολυμένων φιλοβενιζελικών δικαστών από την εκκαθάριση του 1935. Οι αριθμοί αναφορικά με την εφαρμογή της προσδοκούμενης εκκαθάρισης μιλούν από μόνοι τους : 43 δικαστικοί αποχώρησαν οικιοθελώς, επωφελούμενοι από ευνοϊκά κίνητρα τιμητικής συνταξιοδότησης, που τους παρείχε η νομοθεσία, 52 απολύθηκαν με τη κατηγορία, ότι προσελήφθησαν παράνομα τη Μεταξική και Κατοχική περίοδο, 42 τέθηκαν σε εξάμηνη διαθεσιμότητα, για να επιστρέψουν λίγο αργότερα στις δικαστικές αίθουσες, όταν στα τέλη του 1945 η Κυβέρνηση Σοφούλη έθεσε σε ισχύ την Συντ.Πράξη αρ.84, σύμφωνα με την οποία *«όσοι είχαν απολυθεί ή τεθεί σε διαθεσιμότητα ανακτούσαν αυτοδικαίως τις θέσεις, που κατείχαν πριν από την απομάκρυνση τους»*¹⁶⁸.

Η έλλειψη βούλησης των μετακατοχικών κυβερνήσεων για πραγματική εκκαθάριση είναι εμφανής και δικαιολογημένη, στο βαθμό που αυτές προσδοκούσαν να μετατρέψουν το δικαστικό σώμα σε βασικό έρεισμα τους, εναντίον του κομμουνισμού και της άνδρωσης του υπό ανασυγκρότηση κράτους της «εθνικοφροσύνης». Στο μόρφωμα αυτό θα έβρισκαν άσυλο, όλοι όσοι ενστερνίζονταν την ιδεολογία του, ανεξάρτητα από το παρελθόν τους, ενώ όσοι τολμούσαν να αρθρώσουν διάφορο πολιτικό λόγο, θα βρίσκονταν αντιμέτωποι με το κράτος. Για όσους έδειχναν επιείκεια στους Εαμικούς ελλόχευε ο κίνδυνος να τεθούν σε διαθεσιμότητα, ενώ όσοι θα επιχειρούσαν να εφαρμόσουν με αυστηρότητα το νόμο για τους δωσίλογους μπορούσαν να διακινδυνεύσουν την ακεραιότητα τους ή ακόμα και να πληρώσουν με την ίδια τους τη ζωή¹⁶⁹.

Οι δίκες που άρχισαν τελικά την άνοιξη του 1945, θα λάβουν χώρα μέσα σε ένα κλίμα ιδιαίτερα πολωτικό με έντονα ιδεολογικά χαρακτηριστικά, που θα μετασηματίζονται σταδιακά, παράλληλα με την ανάπτυξη και άνδρωση του κράτους της «εθνικοφροσύνης». Το δίπολο Προδότη-Πατριώτη, που αρχικά αποτέλεσε το νομιμοποιητικό πλαίσιο για την απονομή δικαιοσύνης θα μετασηματιστεί σε αυτό του Εθνικόφρονα-Αναρχοκομμουνιστή, αφού το πολιτικό διακύβευμα της εποχής

¹⁶⁸ Βλ.οπ

¹⁶⁹ Βλ. Δημήτρης Κουσουρή, ο.π, σ 112-115.

ήταν η απαξίωση του αντιστασιακού αγώνα και η ταύτιση των μελών του με προδοτικές συμπεριφορές. Επίσης, για την καλύτερη κατανόηση του κλίματος που επικρατούσε στη χώρα, όταν άρχισαν οι δίκες των δωσίλογων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι η Συμφωνία της Βάρκιζας, που θα διασφάλιζε συνθήκες ομαλής μετάβασης στους κοινοβουλευτικούς θεσμούς, καταστρατηγήθηκε αμέσως μετά την υπογραφή της, γεγονός, που καταδεικνύει η έξαρση της τρομοκρατίας με θύτες αυτή τη φορά «εθνικόφρονες» πολίτες και θύματα όσους εμφορούνταν από αριστερές ιδέες και όχι αποκλειστικά κομμουνιστές, με τη σιωπηλή φυσικά ανοχή του επίσημου ελληνικού κράτους¹⁷⁰.

Ήδη από τον Απρίλιο του 1945 το πολιτικό κλίμα άρχισε να οξύνεται, εξαιτίας της εξάπλωσης της « λευκής τρομοκρατίας » από διάφορες παραστρατιωτικές φιλοβασιλικές ομάδες, οι οποίες αναπτύχθηκαν ραγδαία αμέσως μετά τον αφοπλισμό του ΕΛΑΣ και τον πλήρη έλεγχο της χώρας από τα βρετανικά στρατεύματα και την ανασυγκροτούμενη χωροφυλακή. Παράλληλα, αποβάλλονται από τον στρατό οι αξιωματικοί του ΕΛΑΣ και επανεντάσσονται αξιωματικοί, που είχαν διατελέσει μέλη των Τ.Α, ενώ αρχίζει, μετά από προσηχηματικές καταγγελίες, ένα κύμα συλλήψεων, μελών του ΕΑΜ, που τον Σεπτέμβριο του 1945 θα φτάσουν περίπου τις 15.000.¹⁷¹

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της επικρατούσας κατάστασης και της αδυναμίας εκ μέρους του δικαστικού σώματος να αποδώσει δικαιοσύνη συνιστά η περίπτωση του εισαγγελέα Αग्रινίου. Εννέα μήνες μετά την απελευθέρωση δεν είχε καταφέρει να προσάγει σε δίκη ούτε έναν δωσίλογο, ενώ είχε 200 υποθέσεις να διερευνήσει. Η αδυναμία των δικαστικών να ελέγξουν τις επίσημες δυνάμεις της τάξης και του νόμου σε όλη τη χώρα ήταν εμφανής και σε άλλες περιπτώσεις. Στη Μεσσηνία ήταν τέτοια η τρομοκρατία που « *θα χρειαζόταν ένας άνδρας που να το λέει η καρδιά του για να αναλάβει καθήκοντα ειρηνοδίκη*».¹⁷²

Ο Εισαγγελέας Καλαμάτας, το καλοκαίρι του 1945, ενημέρωσε τον C.M Woodhouse (πρώην επικεφαλής της βρετανικής στρατιωτικής αποστολής στην ελληνική αντίσταση), ότι οι δικαστικές αρχές αδυνατούν να κάνουν συλλήψεις δωσίλογων, αφού η πρακτική των συλλήψεων χωρίς ένταλμα επιβαλλόταν, για όσους

¹⁷⁰ Βλ. περισσότερα Γιάννης Γιαννουλόπουλος, ο.π...σ 225-273.

Βλ. Δέσποινα Ι. Παπαδημητρίου, *Από τον λαό των νομιμοφρόνων στο έθνος των εθνικοφρόνων, Η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα 1922-1967*, Αθήνα 2006, εκδ. Σαββάλας, σ 177-170.

¹⁷¹ Βλ. Ηλίας Νικολακόπουλος, ο.π, σ 56-57.

¹⁷² Βλ. Mark Mazower, ο.π, τρεις μορφές...σ 45-49.

είχαν διαπράξει εγκλήματα την κατοχική περίοδο, δηλ το ΕΑΜ/ ΕΛΑΣ . Για να δικαιολογήσει την επικρατούσα απροθυμία των Αρχών να κάνουν προσαγωγές δωσιλόγων, ισχυρίστηκε, ότι οι κατηγορούμενοι για δωσιλογισμό δε συλλαμβάνονταν με τη λογική, ότι δεν θα ήταν ασφαλείς, αν κρατούνταν στην ίδια φυλακή με πρώην αντάρτες και ότι σε αντίθεση με τους πρώην αριστερούς, θα έμεναν στα σπίτια τους εάν δεν συλλαμβάνονταν! Ενδεικτικοί, για την κατάσταση της ατιμωρησίας που επικρατούσε, είναι επίσης οι αριθμοί των φυλακισμένων δωσιλόγων σε πολλές πόλεις της χώρας. Στο Γύθειο για παράδειγμα, ο Εισαγγελέας είχε φυλακίσει 3 δωσίλογους και 290 αντάρτες του ΕΛΑΣ, ενώ στη φυλακή του Ναυπλίου στους 460 κρατούμενους τέσσερις ήταν δωσίλογοι και 407 αριστεροί, εκ των οποίων μόνο οι 30 είχαν δικαστεί και καταδικαστεί¹⁷³.

Η Δίκη των Κατοχικών Κυβερνήσεων

Μια εβδομάδα μετά την υπογραφή της συνθήκης της Βάρκιζας στις 21 Φεβρουαρίου ξεκίνησε στο Πρωτοδικείο Αθηνών η δίκη των πρωθυπουργών και των υπουργών των Κατοχικών Κυβερνήσεων, η οποία διήρκεσε αρκετούς μήνες και έμεινε γνωστή ως « δίκη των δωσιλόγων». Επρόκειτο για μια δίκη, που το αποτέλεσμα της είχε ουσιαστικά «προδικάσει» η Σ.Π 6/45 με τις τροποποιήσεις, που επέφερε, εξυπηρετώντας την επιτακτική πλέον ανάγκη του κράτους να αντλήσει την απαιτούμενη νομιμοποίηση από την τιμωρία των ενόχων¹⁷⁴.

Έτσι με συνοπτικές διαδικασίες συγκροτήθηκε το κατηγορητήριο, που παρέπεμπε από κοινού και τα 33 μέλη των Κατοχικών Κυβερνήσεων να λογοδοτήσουν στη δικαιοσύνη. Παράλληλα οργανώθηκε η επιστροφή σημαντικών δωσιλόγων από την Ανατολική Αφρική¹⁷⁵ στην Αθήνα για να δικαστούν. Ορίστηκαν, από τον Ειδικό Επίτροπο και τον Υπουργό Δικαιοσύνης Κολυβά, οι 25 μάρτυρες κατηγορίας και άρχισε η δίκη. Οι μάρτυρες κατηγορίες ήταν κατά το ήμισυ αστοί με

¹⁷³ Βλ.ο.π

¹⁷⁴ Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 43-44.

Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π , σ 114-116.

¹⁷⁵ Κατά τη περίοδο των Δεκεμβριανών , οι βασικοί δωσίλογοι, που εκείνη την περίοδο βρίσκονταν στις φυλακές της Αθήνας είχαν μεταφερθεί για λόγους ασφαλείας στην Ανατολική Αφρική, εξαιτίας του γεγονότος, ότι κατά τις συμπλοκές ο ΕΛΑΣ απήγαγε και σκότωσε δυο πρώην δωσίλογους υπουργούς. Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 43-44.

υψηλόβαθμες θέσεις και οι υπόλοιποι προέρχονταν από τις δυνάμεις « του εθνικού και συμμαχικού αγώνος», η εκπροσώπηση του ΕΑΜ ήταν ισχύ, με αποτέλεσμα να γίνεται αντιληπτή η προσπάθεια εξοβελισμού του. Οι μάρτυρες κατηγορίας, που εκπροσωπούσαν την Εξόριστη Ελληνική Κυβέρνηση εμφορούνταν από έντονο αντικομμουνισμό, με συνέπεια συχνά από μάρτυρες κατηγορίες, να μετατρέπονται σε μάρτυρες υπεράσπισης τουλάχιστον, αναφορικά με τη συγκρότηση των Ταγμάτων Ασφαλείας.¹⁷⁶

Το γεγονός ήταν, ότι η πολλά υποσχόμενη δίκη μεταβαλλόταν σταδιακά σε δίκη παρωδία, εξαιτίας της διαφαινόμενης χρονοτριβής στην εξέλιξη της, της παρουσίας στο δικαστήριο οπαδών των δωσιλόγων, που καθύβριζαν και τρομοκρατούσαν, των προκλητικά καλών σχέσεων των κατηγορούμενων με τους αστυνομικούς φρουρούς και της απόφασης του δικαστηρίου, ότι καμία θανατική ποινή δεν θα εκτελούνταν, εάν δεν επικυρωνόταν από τη βουλή, που θα προέκυπτε από τις επερχόμενες εκλογές.¹⁷⁷

Η υπερασπιστική τακτική των συνηγόρων στηρίχθηκε σε δύο βασικούς πυλώνες. Υποστήριζαν αφενός, παραθέτοντας και ισχυρές πειστικές αποδείξεις, ότι μέλη του αστικού πολιτικού κόσμου, όπως ο Γ.Παπανδρέου και ο Ν. Πλαστήρας είχαν ενθαρρύνει τις κατοχικές κυβερνήσεις να αναλάβουν αξιώματα και αφετέρου, ότι τα κίνητρα των κατηγορουμένων ήταν καθαρά πατριωτικά. Ο Τσολάκογλου σχημάτισε κυβέρνηση προασπιζόμενος την εθνική κυριαρχία, από τους Βούλγαρους υπονομευτές και ο Ράλλης από τον εσωτερικό εχθρό, τους κομμουνιστές.¹⁷⁸

Εντέλει, η δημοσιοποίηση μιας παλαιότερης επιστολής¹⁷⁹ του Πλαστήρα προς το Βισύ της Γαλλίας στην οποία δήλωνε, ότι ήταν πρόθυμος να σχηματίσει φιλογερμανική κυβέρνηση στην Αθήνα, τον οδήγησε σε παραίτηση. Έτσι στις 8 Απριλίου 1945 την κυβέρνηση ανέλαβε ο φιλοβασιλικός ναύαρχος Βούλγαρης¹⁸⁰.

Μετά την ανάληψη της εξουσίας από τον Βούλγαρη η δίκη θα διεξαγόταν σε ένα καθεστώς όξυνσης των σχέσεων μεταξύ φιλελεύθερων και βασιλικών για τον έλεγχο του κράτους. Το προβάδισμα σε αυτή την αναμέτρηση εντέλει απέκτησαν οι βασιλικοί, που σταδιακά θα εξοβελίσουν και το κεντρώο χώρο από το πολιτικό στίβο,

¹⁷⁶ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π, σ 114-116.

¹⁷⁷ Βλ.οπ

¹⁷⁸ Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 43-44.

¹⁷⁹ Βλ, την επιστολή του Πλαστήρα στο Βισυ, Σόλων Νεοκ. Γρηγοριάδης, ο.π, σ 47-48.

Βλ. Ηλίας Νικολακόπουλος, ο.π, 56

¹⁸⁰ Βλ.οπ

Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π, , σ 114-116.

ανεχόμενοι τη βία και την τρομοκρατία των παρακρατικών οργανώσεων σε βάρος όχι πλέον μόνο των κομμουνιστών, άλλα και των φιλελεύθερων¹⁸¹.

Τελικά η δίκη έληξε με την καταδίκη του Τσολάκογλου σε θάνατο, με την ευχή, ότι θα μετατρεπόταν η ποινή του σε ισόβια δεσμά (η οποία τελικά εισακούστηκε) .Ο Λογοθετόπουλος και ο Ράλλης καταδικάστηκαν σε ισόβια δεσμά και αρκετοί υπουργοί σε διάφορες ποινές φυλάκισης.¹⁸² Η απόφαση του δικαστηρίου να απενοχοποιήσει τους συμμετέχοντες στα Τ.Α, υποστηρίζοντας, ότι η συμμετοχή σε αυτά δεν συνιστούσε έγκλημα, θα ανοίξει το δρόμο για την επανένταξη και ενσωμάτωση των δωσιλόγων στο υπό ανασυγκρότηση κράτος, με την πολύτιμη αρωγή του δικαστικού σώματος.

Η ατιμωρησία του ένοπλου δωσιλογισμού

Ο ένοπλος δωσιλογισμός συνιστούσε σύμφωνα με τις εξαγγελίες τόσο της Εξόριστης Ελληνικής Κυβέρνησης, όσο και των Βρετανών συμμάχων, όπως είδαμε, συνώνυμο της προδοσίας. Η αντίληψη αυτή θα μεταβληθεί σταδιακά, κυρίως μετά την Μάχη της Αθήνας, προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες του υπό ανασυγκρότηση κράτους. Για την διεξαγωγή της αντικομμουνιστικής σταυροφορίας του, βασικό έρεισμα αποτελούσαν τα Σώματα Ασφαλείας και οι Ένοπλες Δυνάμεις. Ήταν αυτονόητο λοιπόν, ότι μια πραγματική εκκαθάριση από τους δωσιλόγους, θα ζημίωνε την κυβερνητική πολιτική του «εθνικόφρονα» κράτους.

Η Συντ. Πράξη 6/45 προσέφερε το νομικό πλαίσιο της απαλλαγής των ενόπλων σχηματισμών, κυρίως των Τ.Α από την κατηγορία του δωσιλογισμού, ενώ η δίκη των δωσιλόγων προσέφερε το δεδικασμένο, με την απαλλαγή Ταγματασφαλιτών, με το σκεπτικό, ότι τα Τ. Α συγκροτήθηκαν με σκοπό να συμβάλουν στη τήρηση της δημοσίας τάξης. Οι δίκες των Ταγματασφαλιτών θα ξεκινήσουν προς το τέλος του καλοκαιριού του 1945. Εντωμεταξύ στο μεσοδιάστημα πολλά μέλη των Τ.Α θα ενταχθούν στην Εθνοφυλακή και στις δυνάμεις της Χωροφυλακής. Πολλοί βασιλόφρονες αξιωματικοί, που υπηρετούσαν στον ΙΔΕΑ θα προσφέρουν την αμέριστη υποστήριξη τους σε πρώην μέλη των Τ.Α και των SS, εφοδιάζοντας τους με βεβαιώσεις συμμετοχής σε κάποιο κατασκοπευτικό δίκτυο ή σε

¹⁸¹ Βλ.οπ

¹⁸² Βλ. Βλ. Mark Mazower, ο.π, σ 43-44.

οργάνωση του «συμμαχικού αγώνος». Τελικά δικάστηκαν μόνο 2.000 από τις 18.000 μνησείς. Οι υπόλοιποι απαλλάχτηκαν με βουλεύματα κατά την προδικασία. Βέβαια και οι ποινές, όσων δικάστηκαν ήταν ιδιαίτερα επιεικείς, αφού στη πλειοψηφία αναγνωρίστηκε το ελαφρυντικό «της βλακείας» ή μετρίας συγχύσεως».¹⁸³

Οι αναφορές στον ένοπλο δωσιλογισμό βέβαια εκτός από τα Τ.Α αφορούν και το σώμα της Ειδικής Ασφάλειας . Η δίκη των στελεχών της Ειδικής Ασφάλειας άρχισε στις 18 Οκτωβρίου του 1945 και διήρκεσε μέχρι τις 11 Νοεμβρίου. Οι προκλητικά επιεικείς ποινές στους κατηγορούμενους, που είχαν επιδείξει κατά τη διάρκεια της κατοχής ιδιαίτερα βάνανση συμπεριφορά προκάλεσε τη δυσaréσκεια σύσσωμου του αστικού κόσμου και της Εαμικής Αντίστασης, που είχε υποστεί άλογη βία και βασανισμούς κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Η υπερασπιστική πολιτική των συνηγόρων εστιαζόταν στο γεγονός, ότι η βασική δραστηριότητα της Ειδικής Ασφάλειας ήταν η δίωξη των κομμουνιστών, η οποία συντελέστηκε σύμφωνα με τους κείμενους νόμους.¹⁸⁴

Οι Δίκες των Οικονομικών Δωσιλόγων.

Μια άλλη κατηγορία δωσιλόγων, που σύμφωνα με τη Συντ.Πράξη 6/45 έπρεπε να τιμωρηθούν ήταν οι οικονομικοί συνεργάτες του εχθρού, οι οποίοι, « προκάλεσαν ζημίας εις τον ελληνικόν λαόν ή Έλληνας Πολίτας ή υπεβοήθησαν οπωσδήποτε την πολεμικήν του εχθρού προσπάθειαν ή απεκόμισαν ασυνήθη οικονομικά ωφελήματα».

Οι οικονομικοί δωσίλογοι συνιστούσε την πιο ευρεία κατηγορία δωσιλόγων και περιλάμβανε τις πλέον ετερόκλητες περιπτώσεις στο βαθμό που εμπλέκονταν σε κάποιου τύπου συναλλαγή με τις Αρχές Κατοχής. Σύμφωνα με το νόμο οι διοικήσεις των κατά τόπων Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων ήταν αρμόδιες να κινήσουν τις διαδικασίες εκκαθάρισης στους κλάδους τους. Μετά από χαρακτηριστική χρονοτριβή εντέλει συγκρότησαν την « Επιτροπή Δωσιλόγων», η οποία παρέπεμψε σε δίκη 158 περιπτώσεις υπόπτων για οικονομική συνεργασία με τον κατακτητή. Απ' αυτές ελάχιστοι ήταν αυτοί που άνηκαν προπολεμικά στις επαγγελματικές ενώσεις, αφού « το 95% των παραδοσιακών εμπορών και βιομηχάνων» είχαν επιδείξει υποδειγματική συμπεριφορά μέσα στην κατοχή!

¹⁸³ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π , σ 117-119.

¹⁸⁴ Βλ.οπ

Ερμηνεύοντας το νόμο, η Επιτροπή αποφάνθηκε, προφανώς υπερασπιζόμενη την προπολεμική οικονομική ελίτ, ότι οι διατάξεις του νόμου αφορούν αποκλειστικά όσους μεταπολεμικά έγιναν εισαγωγείς ή δραστηριοποιήθηκαν, υποβοηθώντας τη πολεμική προσπάθεια του εχθρού. Στις μεγάλες δίκες των οικονομικών δωσιλόγων οι αποφάσεις ήταν αθωωτικές και τα επιχειρήματα διάφορα. Μερικά από αυτά συνιστούσαν, ότι οι κατηγορούμενοι ήταν ήδη πλούσιοι, συνεπώς δεν θα μπορούσαν να έχουν δράσει με σκοπό τον πλουτισμό, ότι η συνεργασία είχε επιβληθεί δια της βίας από τις Κατοχικές Αρχές ή ότι στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας αποσπούσαν ή παρείχαν πληροφορίες στους κατακτητές¹⁸⁵.

Τελικά αυτοί που θα δικαστούν και θα καταδικαστούν με μικρές ποινές ήταν αυτοί που είχαν επωφεληθεί λιγότερο, αλλά δεν είχαν ισχυρά ερείσματα για να τους προστατέψουν. Επρόκειτο για ιδιοκτήτες γκαράζ, μικροεμπόρους, ξυλοκόπους και μαυραγορίτες λαδιού.¹⁸⁶

Η Εκκαθάριση στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Ένας άλλος νευραλγικός τομέας στον οποίο έπρεπε να επεκταθούν οι εκκαθαρίσεις συνιστούσαν ο χώρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα πανεπιστήμια. Όμως και εκεί η εκκαθάριση ναυάγησε, εξαιτίας της σθεναρής αντίστασης των πανεπιστημιακών δασκάλων.

Ο Γ. Παπανδρέου στο λόγο της απελευθέρωσης αναφερόμενος στα πανεπιστήμια δήλωσε ότι «*έχουν χρεοκοπήσει ηθικά, εκτός ολίγων λαμπρών εξαιρέσεων*» και ένα μήνα αργότερα κοινοποίησε τις προθέσεις της κυβέρνησης, να απολύσει όλους τους καθηγητές, που είχαν διοριστεί μετά την εγκαθίδρυση της Μεταξικής δικτατορίας, τον Αύγουστο του 1936. Με ομόφωνη απόφαση της, η Σύγκλητος του παν/μιου Αθηνών αποφάσισε να υποβάλει στον πρωθυπουργό την παραίτηση της, διαμαρτυρόμενη για τις δηλώσεις του περί χρεοκοπίας του πανεπιστημίου. Μετά το αίτημα του Υπουργείου Παιδείας να του αποσταλούν τα πρακτικά της πανεπιστημιακής κοινότητας, η ένταση κορυφώθηκε, αφού οι ακαδημαϊκοί ένιωθαν, ότι τελούν υπό διωγμό, εξαιτίας της διττής πολιτικής του υπουργείου, αφενός της εκτεταμένης εκκαθάρισης και αφετέρου της μείωσης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης για τους καθηγητές. Έτσι στα τέλη Νοεμβρίου η

¹⁸⁵ Βλ. Δημήτρης Κουσουρής, ο.π., σ 119-123

¹⁸⁶ Βλ. ο.π

Σύγκλητος αποφάσισε να επιμείνει στην παραίτηση της, επιλογή που θα ανακόψει η παραίτηση της κυβέρνησης Παπανδρέου από την πρωθυπουργία¹⁸⁷.

Η ατμόσφαιρα στο πανεπιστήμιο ήταν εκείνη την περίοδο, ιδιαίτερα φορτισμένη, αντανακλώντας την επικρατούσα πολιτική κατάσταση της χώρας. Η έντονη πολιτική δραστηριότητα των φοιτητών, έδειχνε να υπονομεύει τα κεκτημένα της ακαδημαϊκής κοινότητας και στα πλαίσια της επικείμενης εκκαθάρισης αναδύθηκαν οι ανταγωνισμοί και οι προσωπικές έριδες, που αναπτύσσονται συχνά στον ακαδημαϊκό χώρο. Έτσι η διαδικασία της εκκαθάρισης θα ξεκινήσει από το λιγότερο ισχυρό πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, στις αρχές Απριλίου του 1946. Οι καθηγητές των σχολών της Θεολογίας και της Ιατρικής είναι οι πρώτοι και οι τελευταίοι, που θα απολυθούν ως δωσίλογοι. Η διεύρυνση της εκκαθάρισης στα άλλα ιδρύματα καθυστέρησε χαρακτηριστικά και σε κάθε προσπάθεια του Υπουργείου να συλλέξει πληροφορίες για τους κατόχους των εδρών, που είχαν ιδρυθεί κατά τη διάρκεια της Κατοχής, η ακαδημαϊκή κοινότητα έθετε συνεχώς προσκόμματα.

Αντίθετα, σε ότι αφορούσε τους Καθηγητές, που είχαν συμμετάσχει στο ΕΑΜ, τόσο η ακαδημαϊκή κοινότητα, όσο και το Υπουργείο Παιδείας έδειχναν ιδιαίτερο ζήλο, προκειμένου να εξοβελιστούν από το χώρο των πανεπιστημίων. Η απόφαση του Υπουργείου στα μέσα Μαρτίου του 1945 να θέσει σε διαθεσιμότητα τους καθηγητές, που άνηκαν στο ΕΑΜ δε βρήκε σύμφωνη την ακαδημαϊκή κοινότητα, που επεδίωκε πιο ριζικές λύσεις, προτείνοντας να προχωρήσει σε δική της έρευνα για τη συμπεριφορά των καθηγητών, στοχεύοντας αφενός στο να αποπροσανατολίσει την κυβέρνηση από τη διευρυμένη εκκαθάριση και αφετέρου να εξοβελίσει τους ιδεολογικούς της αντιπάλους από το χώρο των πανεπιστημίων. Στα μέσα Μαΐου η κυβέρνηση δεχόμενη έντονη πίεση, αποφάσισε την απομάκρυνση των καθηγητών, που άνηκαν στο ΕΑΜ από το πανεπιστήμιο Αθηνών και τον Πρύτανη του Πολυτεχνείου, την στιγμή που ούτε ένα καθηγητής διορισμένος την κατοχική περίοδο δεν είχε απολυθεί.¹⁸⁸

Παρά τις αλλεπάλληλες συντακτικές πράξεις, τρεις στον αριθμό, μέχρι τον Οκτώβριο του 1945, η εκκαθάριση παρακωλύοταν από την Σύγκλητο, που κωλυσιεργούσε, αναφορικά με την αποστολή των απαντητικών εγγράφων στο Υπουργείο Παιδείας. Η κυβέρνηση θα απαντήσει με μια τέταρτη Συντακτική Πράξη, τον Ιανουάριο του 1946, την οποία όμως εντέλει θα ακυρώσει ο αντιβασιλέας της

¹⁸⁷ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, Η εκκαθάριση του Πανεπιστημίου..., σ 77-78.

¹⁸⁸ Βλ.οπ, σ 78-81.

Κυβέρνησης, Δαμασκηνός. Η καινοτομία της συγκεκριμένης πράξης αφορά στην εισαγωγή του όρου «*ηθική αναξιοότητα*» για να προσδιοριστεί τότε ένας καθηγητής επεδείκνυε «*διαγωγήν ασυμβίβαστον προς το αξίωμα του*», επιταχύνει τις διαδικασίες και στερεί από τα πανεπιστήμια τον έλεγχο της διαδικασίας της εκκαθάρισης, γεγονός, που αποτέλεσε το σοβαρότερο σημείο τριβής. Επίσης, προβλέπει και μια ρύθμιση που αποτελούσε το μόνιμο αγκάθι στις σχέσεις των καθηγητών και αφορούσε το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης τους¹⁸⁹.

Η απάντηση της Συγκλήτου και του Συλλόγου των καθηγητών ήταν, ότι ο νέος νόμος παραβίαζε την αυτονομία των πανεπιστημίων. Στα τέλη Μαρτίου του 1946 ο πρόεδρος ενημέρωσε τη σύγκλητο, ότι συνοδευόμενος από τον αντιπρόεδμο και τον κοσμήτορα της Νομικής Σχολής, είχε παρουσιαστεί στον αντιβασιλέα Δαμασκηνό, ο οποίος απαφάνθηκε, ότι θα υπογράψει τη Συντ.Πράξη επαφιόμενος στην κρίση τους. Οι καθηγητές δήλωσαν αντίθετοι με το επιχείρημα, ότι η δημοσιοποίηση ενός τέτοιου νόμου, λίγες μέρες πριν τις εκλογές θα ήταν ατελέσφορη, έτσι ο Δαμασκηνός, παρακάμπτοντας το Υπουργείο Παιδείας και το υπουργικό συμβούλιο, ακύρωσε τη Συντ.Πράξη, επιλέγοντας να μην την υπογράψει. Έτσι έληξε και η απόπειρα εκκαθάρισης των πανεπιστημίων¹⁹⁰.

Η εκκαθάριση στο Δημόσιο

Τελικά εκκαθάριση σε εκτεταμένο βαθμό θα λάβει χώρα μόνο στο δημόσιο τομέα, αφού περίπου το ένα πέμπτο των δημοσίων υπαλλήλων θα απολυθεί, παρερμηνεύοντας όμως τα σχετικά νομοθετήματα, όπως θα δούμε παρακάτω. Για την εκκαθάριση της δημόσιας διοίκησης είχαν νομοθετηθεί οι Συντ. Πράξεις 26 και 31. Η πρώτη όριζε την απόλυση των δημοσίων υπαλλήλων, που είχαν συνεργαστεί με τον εχθρό στη διάρκεια της Κατοχής και η δεύτερη αύξανε τον αριθμό των υπό κρίση υπαλλήλων, συμπεριλαμβάνοντας και αυτούς που προσελήφθησαν την περίοδο της Μεταξικής δικτατορίας έως και την απελευθέρωση, εισάγοντας παράλληλα και τα κριτήρια¹⁹¹ για την απόλυση τους. Ένα από αυτά ήταν η αντεθνική συμπεριφορά των

¹⁸⁹ Βλ.οπ, σ 78-81

¹⁹⁰ Βλ.οπ, σ 81-84.

¹⁹¹ *Συνοπτικά τα κριτήρια για την απόλυση των δημοσίων υπαλλήλων συνιστούσαν η υπηρεσιακή ανεπάρκεια, η έλλειψη εν γένει ήθους, η αναξιοπρεπής ή αντεθνική διαγωγή κατά το χρονικό διάστημα από την 4^η Αυγούστου μέχρι σήμερα, η πρόσληψη, κατά παράβαση των διατάξεων που ίσχυαν στις 27 Απριλίου 1941 για τα απαραίτητα προσόντα.*

υπαλλήλων, που επεκτάθηκε μέχρι την ημερομηνία εφαρμογής της Συντ. Πράξης, ώστε να συμπεριληφθούν στην εκκαθάριση και οι συμμετέχοντες στα Δεκεμβριανά¹⁹².

Στόχος της κυβέρνησης, όπως αποδεικνύεται, συνιστά όχι τόσο η αναγκαιότητα της τιμωρίας, όσων συνεργάστηκαν με τις Κατοχικές Αρχές, αλλά η μείωση του προϋπολογισμού από τους υπεράριθμους υπαλλήλους του δημοσίου τομέα. Συνεπώς οι λόγοι που πραγματοποιήθηκε σε αυτό τον βαθμό η εκκαθάριση ήταν οικονομικοί.¹⁹³

Η αναγκαιότητα μείωσης των δημοσίων υπαλλήλων έχει προαναγγελθεί ήδη από τον Νοέμβριο του 1944 από την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Εντέλει, θα πραγματοποιηθεί μετά τη Συμφωνία της Βάρκιζας, ξεσηκώνοντας θύελλα αντιδράσεων, από τις συνδικαλιστικές ενώσεις των δημοσίων υπαλλήλων. Ο υπουργός Οικονομικών Γ. Σίδερης θα προσπελάσει την επικρατούσα απροθυμία να τεθεί σε εφαρμογή η δημοσιονομική εξυγίανση, στηριζόμενος στο άρθρο 7 της Συμφωνίας της Βάρκιζας, που προβλέπει την εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών. Το συγκεκριμένο άρθρο προσφέρει στον Υπουργό Οικονομικών τη δυνατότητα να αποφύγει κάθε δέσμευση απέναντι στα αιτήματα των δημοσίων υπαλλήλων για αυξήσεις μισθών, ενώ την ίδια στιγμή, αυξάνει τους μισθούς των αξιωματικών και τους εξαιρεί από την εκκαθάριση. Η συγκεκριμένη πολιτική στηρίζεται σε δύο μέτρα και δύο σταθμά και προφανώς υπαγορεύεται από συγκεκριμένες πολιτικές σκοπιμότητες. Τελικά η εφαρμογή της Συντ. Πράξης 31 ξεκινά στις αρχές Απριλίου του 1945.¹⁹⁴

Όμως λίγους μήνες αργότερα στα πλαίσια της νέας δημοσιονομικής πολιτικής του Κυριάκου Βαρβαρέσου, υπουργού εφοδιασμού και αντιπροέδρου της κυβέρνησης Βούλγαρη, η Συντ. Πράξη 31 θα αντικατασταθεί από τη Συντ.Πράξη 59 « *περί καθορισμού της οργανικής συνθέσεως των δημοσίων ή δημοσίου χαρακτήρος υπηρεσιών*». Ο χαρακτήρας της συγκεκριμένης πράξης είναι ιδιαίτερα ριζοσπαστικός. Καταργεί όλες τις οργανικές θέσεις που συστάθηκαν την Κατοχική περίοδο και απολύει όσους διορίστηκαν κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Επίσης, ακυρώνει όλες τις προαγωγές και τις μονιμοποιήσεις των δοκίμων υπαλλήλων και επαναφέρει όλους

Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, '' Η εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών στην Ελλάδα τις παραμονές του εμφυλίου πολέμου '', στο συλλ. «Μελέτες για τον Εμφύλιο Πόλεμο 1945-1946», Αθήνα 2002, εκδ. ΟΛΚΟΣ, σ 58.

¹⁹² Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Η εκκαθάριση των δημοσίων σ 57.*

¹⁹³ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Η εκκαθάριση των δημοσίων σ 57-60.*

¹⁹⁴ Βλ.οπ.

τους υπαλλήλους στους βαθμούς και στις θέσεις, που είχαν πριν από την Κατοχή. Επιπλέον προνοεί για επαναφορά μελλοντικά κάποιων δημοσίων υπαλλήλων στο δημόσιο, με την προϋπόθεση, ότι έχουν τα απαραίτητα προσόντα. Βέβαια η Συντ. Πράξη 59 εξαιρεί, όπως προαναφέραμε, τους ανώτατους δημόσιους υπαλλήλους στο δικαστικό σώμα, τους ακαδημαϊκούς, το προσωπικό της Αστυνομίας Πόλεων και της Πυροσβεστικής υπηρεσίας. Οι τροποποιήσεις που επιφέρει η Συντ. Πράξη 59 σε σχέση με την προηγούμενη είναι ουσιώδεις, αφού οι αποφάσεις είναι συνολικές και άμεσα εκτελεστές και όχι επιλεκτικές, όπως προβλεπόταν με τη Συντ. Πράξη 31. Επίσης, παρουσιάζει ενδιαφέρον η έλλειψη οποιασδήποτε αναφοράς στο θέμα της εκκαθάρισης του δημοσίου από τους συνεργασθέντες των Αρχών Κατοχής¹⁹⁵.

Το διακύβευμα ήταν λοιπόν η επιτάχυνση του οικονομικού προγράμματος και τα προσδοκώμενα οικονομικά οφέλη και όχι η χρονοβόρα εκκαθάριση του δημοσίου τομέα από τους συνεργασθέντες με τις κατοχικές αρχές. Παρά τις έντονες αντιδράσεις των συνδικαλιστών και των πολιτικών κομμάτων, που ζητούν ανάκληση της πράξης ο Βαρβαρέσος είναι ανένδοτος. Έτσι τον Ιούλιο του 1945 αρχίζει η εφαρμογή της με τις πρώτες απολύσεις, που θα επεκταθούν το Δεκέμβριο του 1945 και στο προσωπικό των τραπεζών, που είχε προσληφθεί την περίοδο της Μεταξικής δικτατορίας και κατά τη διάρκεια της Κατοχής.¹⁹⁶

Νέα τροπή θα πάρει η εκκαθάριση στο δημόσιο μετά τις εκλογές και την επικράτηση του Λαϊκού κόμματος. Ανακοινώνεται τότε η εκκαθάριση των δημοσίων υπηρεσιών από το πλεονάζον προσωπικό, που δεν προσφέρει χρήσιμες υπηρεσίες στο κράτος. Αυτή τη φορά οι λόγοι είναι πολιτικοί και στο στόχαστρο με το Ψήφισμα Θ (31 Μαρτίου 1946) μπαίνουν, όσοι εμφορούνται από αριστερές ιδέες. Σύσσωμος ο κόσμος του κέντρου και της Αριστεράς το καταγγέλλουν ως φασιστικό. Το νομοθέτημα της Κυβέρνησης Τσαλδάρη προβλέπει, ότι η επικείμενη εκκαθάριση θα βασίζεται στα εξής κριτήρια :

« 1. Διαγωγή ασυμβίβαστος προς την ιδιότητα (του δημοσίου υπαλλήλου) επιδειχθείσα κατά το χρονικόν διάστημα από της αναστολής μέχρι της αποκαταστάσεως του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος.»

¹⁹⁵ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Η εκκαθάριση των δημοσίων σ 60-63.*

¹⁹⁶ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Η εκκαθάριση των δημοσίων σ 63-65.*

2. «Εκούσια και συνειδητή συνεργασία μετά των κατακτητών ή επιδρομέων της χώρας, προς υποβοήθησιν των ...σκοπών των ή προς επίτευξιν οιαδήποτε ωφελημάτων»³.

« Οιαδήποτε συμμετοχή ή συνέργεια εις την εκδήλωσιν της από 3 Δεκεμβρίου 1944 μέχρι 12 Φεβρουαρίου στάσεως και οιαδήποτε...έκτοτε δράσις (η συμμετοχή εις τοιαύτην) κατά της εν τω Κράτει εννόμου τάξεως, ή υπερ των συμμετασχόντων εις την άνω στάσιν ή υπερ των αντικρατικών και αντεθνικών επιδιώξεων αυτών»

4. « Έλλειψις επιστημονικής ή τεχνικής επαγγελματικής εν γένει επάρκειας...ή έλλειψις ήθους ή και ανικανότητας προς εκπλήρωσιν των καθηκόντων των λόγω σωματικής ή ψυχικής καταπτώσεως»¹⁹⁷

Και με αυτό το νομοθέτημα εξαιρούνται οι δικαστές, οι καθηγητές πανεπιστημίου και οι υπάλληλοι της κεντρικής διοίκησης. Το νομοθέτημα, αν και φαινομενικά στοχεύει σε εκκαθαρίσεις του δημοσίου τομέα από τα δύο άκρα, στην ουσία στρέφεται στους συμπαθούντες των κομμάτων της αριστεράς. Αυτό γίνεται εμφανές από τη διατύπωση των σχετικών διατάξεων : συγκεκριμένα για τους συνεργάτες του εχθρού απαιτείται η αξιόμεμπτη δράση να είναι «εκούσια» και « συνειδητή», σε αντίθεση με το χαρακτηρισμό των πράξεων των στασιαστών, που διατυπώθηκε με εσκεμμένη ευρύτητα.¹⁹⁸

Οι δίκες των δωσιλόγων στη Πάτρα και στη Καλαμάτα

Η μελέτη του Γ. Νικητόπουλου στα πρακτικά του Ειδικού Δικαστηρίου στη Πάτρα και τη Καλαμάτα θέτει διάφορα ερωτήματα σχετικά με την αξιοπιστία των αποφάσεων του Δικαστικού Σώματος, επισημαίνοντας αντιφάσεις και κενά στη συλλογιστική για την έκδοση καταδικαστικών αποφάσεων ή μη. Επίσης, με τη βοήθεια του τοπικού τύπου, μας μεταφέρει το κλίμα, που επικρατούσε στις τοπικές κοινωνίες λίγο πριν την έναρξη των δικών, το οποίο είναι δηλωτικό του διχασμού της

¹⁹⁷ Βλ. Προκόπης Παπαστράτης, ο.π, *Η εκκαθάριση των δημοσίων σ 63-65.*

¹⁹⁸ Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, *Δοσίλογοι στη Πελοπόννησο, Οι διώξεις του 1945-1946. Το παράδειγμα της Καλαμάτας και της Πάτρας* , επιμ στο συλλ. Γιάννης Καρακατσιάνης « Νότια Πελοπόννησος 1935-1950», εκδ. Αλφειός

τοπικής κοινωνίας, αφού εισάγεται το δίπολο πατριώτη-προδότη¹⁹⁹, που ουσιαστικά θα αποτελέσει την αφετηρία μιας εμφυλίοπολεμικής λογικής, που μοιραία θα οδηγήσει στη σύγκρουση.

Οι τοπικές εφημερίδες ανάλογα με τον ιδεολογικό τους προσανατολισμό τοποθετούνται στο ζήτημα του δωσιλογισμού με διαφορετικό τρόπο, γεγονός που δε μας ξαφνιάζει, αφού όπως ήδη περιγράψαμε, το φαινόμενο νοσηματοδοτείται διαφορετικά, ανάλογα με την πολιτική τοποθέτηση του εντύπου και τα εν δυνάμει πολιτικά διακυβεύματα.

Η εφημερίδα του ΕΑΜ Αχαΐας “Ελεύθερη Αχαΐα” προτάσσει την εκκαθάριση από τους προδότες, τους οποίους και εντοπίζει στο χώρο της αστυνομίας και της χωροφυλακής, ως προϋπόθεση για την ανοικοδόμηση του κράτους. Οι εφημερίδες του κέντρου και της μη κομμουνιστικής αριστεράς ο “Νεολόγος” και η “Σημερινή” υιοθετούν την ίδια λογική, όντας όμως λιγότερο καταγγελτικές, αφού δεν δημοσιεύουν ονόματα δωσιλόγων. Από την άλλη ο ιδεολογικά αντίθετος “Εθνικός Κήρυκας” αναδημοσιεύει άρθρα από τον Αθηναϊκό τύπο, που καταγγέλλουν το ΕΑΜ Πελοποννήσου για προδοτική στάση²⁰⁰.

Η ιδεολογική σύγκρουση δυστυχώς δεν θα παραμείνει έντυπη. Στην Αθηναϊκή εφημερίδα “Ελευθερία” δημοσιεύεται στις αρχές Μαΐου, άρθρο, το οποίο αναφέρεται σε επίθεση, που δέχτηκε η εφημερίδα «Ελεύθερη Αχαΐα» από τέσσερις εθνοφύλακες. Σύμφωνα με τον αρθρογράφο μόνο ένας από τους δράστες συνελήφθη. Αυτός ισχυρίστηκε, ότι η πράξη του, ήταν πράξη αντεκδίκησης, αφού οι Εαμικοί είχαν σκοτώσει τον αδελφό του, ενώ οι υπόλοιποι καταζητούνταν²⁰¹.

Παρά την ιδεολογική απόσταση των εν λόγω εφημερίδων υπάρχει και ένα κοινό σημείο αναφοράς, σε σχέση με τα αίτια της γέννησης του φαινομένου του δωσιλογισμού, που τα εντοπίζουν σε ένα Γερμανικό Σχέδιο. Το άλλοθι των δωσιλόγων για την “Ελεύθερη Αχαΐα” συνιστά μια δήθεν αντικομμουνιστική εκστρατεία, ενώ για τον “Εθνικό Κήρυκα” η λησμόνηση του πατριωτικού καθήκοντος και τα προσωπικά κίνητρα ορισμένων, που εξυπηρέτησαν τις Αρχές Κατοχής και λειτούργησαν διχαστικά για το έθνος. Μέσα σ’ αυτό το κλίμα και με το δίπολο Πατριώτη-Προδότη ιδιαίτερα ενισχυμένο θα ξεκινήσει η πολυσυζητημένη

¹⁹⁹ Βλ. περισσότερα, Δέσποινα Παπαδημητρίου, *Από τον λαό των νομιμοφρόνων στο έθνος των εθνοφρόνων, Η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα 1922-1967*, Αθήνα 2006, εκδ.Σαββάλας.

²⁰⁰ Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, *Δωσίλογοι στην Πελοπόννησο. Οι διώξεις του 1945 και 1946. Το παράδειγμα της Καλαμάτας και της Πάτρας*, στο συλλογικό *Νότια Πελοπόννησος 1935-1950*, Αθήνα, εκδ. Αλφειός, σς 159.

²⁰¹ Βλ. *Ελευθερία*, 4-5-1945, σελ.2 αρθρ. “Οι επιτεθέντες κατά γραφείον εφημερίδος εις τας Πάτρας.

δίκη των δωσιλόγων στη Πάτρα. Τα ιδεολογικά στρατόπεδα είναι πλέον απόλυτα ορατά και αποτυπώνονται ευθαρσώς στην αρθρογραφία των εφημερίδων. Οι δυο πυλώνες, που πλέον διαχωρίζουν τους πολίτες σε “πατριώτες” και “προδότες”, συνιστούν αφενός η συνεργασία με τον κατακτητή και αφετέρου η πολιτική τους ιδεολογία, που θα τους κατατάξει σε αριστερούς και δεξιούς.²⁰²

Στη Μεσσηνία η ιδεολογική σύγκρουση διαμέσου του τύπου ήταν περισσότερο οξεία, αφού το δίπολο πατριώτη-προδότη έχει ήδη μετασηματιστεί, λίγο πριν την έναρξη των δικών σε Εαμοκομμουνιστή- Εθνικιστή και τρομοκρατη νομιμόφρονα. Η εφημερίδα “Θάρρος” καταγγέλλει τρομοκρατικές ενέργειες κομμουνιστών απεργών, ενώ η εφημερίδα “Ελεύθερη Μεσσηνία” καταγγέλλει το “Θάρρος” και τη “Σημαία” ως δωσίλογο τύπο και ντόπια όργανα του δοσιλογισμού. Το εμφυλιοπολεμικό κλίμα, μέσα στο οποίο θα ξεκινήσουν οι δίκες, είναι πλέον έκδηλο.²⁰³

Οι δίκες των δωσιλόγων στη Πάτρα θα λάβουν χώρα στο Εφετείο της πόλης, όπου λειτουργούσε το Ειδικό Δικαστήριο, σύμφωνα με τη Σ.Π 6/45. Ο Νικητόπουλος παρατηρεί αναφορικά με τη σύνθεση του δικαστηρίου, ότι οι ένορκοι (τα δυο λαϊκά μέλη) που συμμετέχουν στη διαδικασία, μετά από κλήρωση από κατάλογο 12 ατόμων, δεν εκπροσωπούν τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, αφού στη πλειοψηφία τους είναι έμποροι, βιομήχανοι, δικηγόροι, διευθυντές, υπάλληλοι τραπεζών και εργοστασιάρχες.

Υπογραμμίζει επίσης, ότι πολλοί από τους κατηγορούμενους, που θα δικάζονταν σύμφωνα με τη Συντακτική Πράξη περί δωσιλογισμού, δε παρουσιάζονται στο δικαστήριο, αφού έχουν διαφύγει μαζί με τις Αρχές Κατοχής αμέσως μετά την απελευθέρωση, όντας υποστηρικτές της «Νέας Τάξης». Για όσους λοιπόν δικάζονται ερήμην οι ποινές είναι ισόβια ή θάνατος, ενώ οι δικαστές είναι ιδιαίτερα επιεικείς σε όσους παρουσιάζονται. Οι ποινές γι’ αυτούς ποικίλουν από έξι μήνες έως οκτώ έτη. Η πλειοψηφία, όσων δικάζονται και καταδικάζονται, αντιμετωπίζουν τις ελάχιστες ποινές, αφού το κατηγορητήριο τους μετατρέπεται από παράβαση του άρθρου 1 σε παράβαση του άρθρου 4 «επί εθνική αναξιοότητα», έστω και αν το αδίκημα φέρει όλα τα στοιχεία του άρθρου 1. Έτσι το δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να κρατάει τα προσχήματα δικάζοντας με την εσχάτη των ποινών, όσους έχουν ήδη διαφύγει, ενώ καταδικάζει σε πολύ μικρές ποινές τους παρόντες, μη

²⁰² Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, ο.π., σ 160

²⁰³ Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, ο.π., σσ 160.

αποδίδοντας τελικά ευθύνες σε κανέναν. Εντέλει μέχρι τον Ιούνιο του 1945 από τους 25 κατηγορούμενους, αυτοί που καταδικάζονται, όντας παρόντες, είναι μόνο έξι²⁰⁴.

Το απολογητικό πλαίσιο όσων κατηγορούνται για μαυραγοριτισμό ή καταδόσεις συμπολιτών τους είναι ο φόβος για τους κατακτητές, αν και στη πλειοψηφία των περιπτώσεων οι κατηγορούμενοι υποστηρίζουν, ότι έδρασαν με γνώμονα τη πάλη εναντίον του κομμουνισμού. Έτσι οι ιδεολογικές αναφορές και τα πολιτικά πιστεύω θα αποτελέσουν στις περισσότερες περιπτώσεις εργαλεία των μαρτύρων κατηγορίας και των μαρτύρων υπεράσπισης²⁰⁵.

Η αξιοπιστία των μαρτύρων θα αποτελούσε σίγουρα εχέγγυο για την αμερόληπτη απονομή δικαιοσύνης. Όμως όπως προκύπτει κάτι τέτοιο δε συνέβαινε, αφού στο δικαστήριο σε αρκετές περιπτώσεις οι μάρτυρες κατηγορίας βαρύνονταν οι ίδιοι με κατηγορίες δωσιλογισμού, γεγονός όμως που παραγνωριζόταν από τις δικαστικές αρχές, που αποδέχονταν την μαρτυρία τους ως έγκυρη και αποδεκτή. Σε πολλές περιπτώσεις επίσης, ήταν ανέφικτο να γίνει διακριτή η κατάθεση του μάρτυρα υπεράσπισης από εκείνη του μάρτυρα κατηγορίας, γεγονός που δημιουργεί ερωτηματικά, αφενός για το ποιόν των μαρτύρων και αφετέρου για το κλίμα που επικρατούσε μέσα στις δικαστικές αίθουσες²⁰⁶.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζουν οι αναφορές για τα Τάγματα Ασφαλείας. Η συμμετοχή και η δράση τους, όπως διαφαίνεται από τις καταθέσεις τόσο των μαρτύρων υπεράσπισης, όσο και των μαρτύρων κατηγορίας δεν στοιχειοθετεί πλέον κατηγορία και «έχει αποποινικοποιηθεί» στη συνείδηση και των μεν και των δε.

Είναι άξιο προσοχής, αν σκεφτεί κανείς, πως λίγους μήνες νωρίτερα τα Τάγματα Ασφαλείας είχαν καταδικαστεί επανειλημμένα²⁰⁷ από την εξόριστη

²⁰⁴ Βλ. Γιώργος Νικητόπουλος, ο.π., σσ 157-180.

²⁰⁵ Βλ. Γ.Νικητόπουλος, ο.π... σ 157-180.

²⁰⁶ Βλ. Γ.Νικητόπουλος, ο.π... σ 157-180.

²⁰⁷ Είχαν καταδικαστεί με ραδιοφωνικό μήνυμα της κυβέρνησης Τσουδερού (6.1.1944), ως προδότες

- Με κοινή απόφαση των ΕΑΜ-ΕΔΕΣ-ΕΚΚΑ, προσυπογραμμένη από τον επικεφαλής της βρετανικής αποστολής Κρίς Γουντχάουζ (19.2.44), ως «εχθροί του έθνους, εγκληματίαι πολέμου, υπόλογοι εις αυτό δια πράξεις προδοσίας»
- Με κυβερνητική απόφαση της ΠΕΕΑ (24.4.44), ως εχθροί της πατρίδας, ένοχοι εσχάτης προδοσίας»
- Με ραδιοφωνικό μήνυμα της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας του Παπανδρέου (6.9.1944), ως «ένοπλα σώματα στην υπηρεσία του εχθρού και εγκλημα κατά της πατρίδος»
- Με τη συμφωνία της Καζέρτας (26.9.1944) ως «όργανα του εχθρού και εχθρικοί σχηματισμοί»
- Με προκηρύξεις τοπικών στρατιωτικών συνδέσμων των Συμμάχων, όπως οι Αμερικάνοι Κάλβο και Στίξ στην Εύβοια. **Βλ. περισσότερα Τάσος Κωστόπουλος, Η αυτολογοκριμένη μνήμη....σ 64-65.**

κυβέρνηση, τις εγχώριες αντιστασιακές οργανώσεις και τους Βρετανούς συνδέσμους σαν οργανικό τμήμα του εχθρικού στρατοπέδου.

Παρόλα αυτά το κλίμα έχει αντιστραφεί και το Ειδικό Δικαστήριο Πατρών δεν θα δικάσει κανέναν με την κατηγορία της συμμετοχής στα Τ.Α, που στη παρούσα συγκυρία χρήζουν της προστασίας των Βρετανών. Έτσι οι δίκες του 1945 θα συμβάλουν ουσιαστικά στην απενοχοποίηση του ρόλου τους. Σε μία δίκη η επιχειρηματολογία, που θα χρησιμοποιηθεί για το σκοπό αυτό, είναι πως το Τάγμα Ασφαλείας της Πάτρας συνέβαλε στο συμμαχικό αγώνα, βοηθώντας την ομάδα Κατασκοπείας και την ομάδα σαμποτάζ, προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες στους Άγγλους και σκοτώνοντας, όποιον επιχειρούσε να τους προδώσει στους Γερμανούς.²⁰⁸

Άξιος προσοχής είναι και ο ρόλος των Συμμάχων για την αθώωση κάποιων κατηγορουμένων. Το Συμμαχικό Στρατηγείο προμηθεύε με πιστοποιητικά Αντιστασιακής Δράσης, υπόδικους για δωσιλογισμό, τα οποία έφεραν υπογραφές Στρατηγών και χρησιμοποιούνται στο δικαστήριο ως τεκμήρια αθωότητας²⁰⁹.

Από την άλλη τεκμήριο αθωότητας ή ενοχής συνιστά η ιδεολογική ταυτότητα του κατηγορούμενου. Ενδεικτική είναι η αθωωτική απόφαση για επτά κατηγορούμενους, με τη συλλογιστική, ότι οι κατηγορίες ήταν χαλκευμένες από μέλη του ΕΑΜ, αφού οι κατηγορούμενοι παρουσιάζονται ως μέλη αντίπαλης οργάνωσης του ΕΔΕΣ. Σε άλλη περίπτωση η ιδιότητα του αντιστασιακού χρησιμοποιείται για να ελαφρύνει τη θέση του κατηγορούμενου²¹⁰.

²⁰⁸ Βλ. Γ.Νικητόπουλος, ο.π... σ 157-180.

²⁰⁹ Βλ. Γ.Νικητόπουλος, ο.π... σ 168.

²¹⁰ Βλ. οπ

*Απαλλακτικά Βουλεύματα από το Εφετείο Ναυπλίου τα έτη
1945- 1946 για κατοίκους του νομού Αργολιδοκορινθίας.*

Παράλληλα με το αρχειακό υλικό, που αφορά τα πρακτικά από τις Δίκες του Ειδικού Δικαστηρίου Δωσιλόγων, που εκδικάστηκαν τα έτη 1945-1946 στο Εφετείο του Ναυπλίου, διατίθεται και το αρχειακό υλικό των βουλευμάτων, που εξέδωσαν οι αρμόδιες Δικαστικές Αρχές, με το οποίο και θα ασχοληθούμε στη παρούσα εργασία. Αν και το Ειδικό Δικαστήριο εκδίκασε υποθέσεις και όμορων νομών, εμείς θα ασχοληθούμε συγκεκριμένα με το νομό Αργολιδοκορινθίας και για την περιορισμένη χρονική περίοδο 1945-46 (αν και διασώζονται τα βουλεύματα μέχρι το 1948 και τα πρακτικά των δικών μέχρι το 1951), εξαιτίας του όγκου του αρχειακού υλικού, που είναι ανέφικτο να παρουσιαστεί εξ' ολοκλήρου στο παρόν πόνημα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να υπογραμμίσουμε, ότι η έλλειψη του προανακριτικού υλικού, των δικογραφιών στις οποίες μας παραπέμπουν τα βουλεύματα, μας στερεί τη δυνατότητα να έχουμε μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα για το πλαίσιο έκδοσης της εκάστοτε απόφασης από το Δικαστικό Σώμα του Εφετείου Ναυπλίου, καθώς και να εξάγουμε ασφαλή συμπεράσματα.

Τα έτη 1945-1946 το Ειδικό Δικαστήριο Ναυπλίου, κατά τη διάρκεια της προδικασίας εξέδωσε μόνο για τους κατοίκους της Αργολιδοκορινθίας συνολικά 626 βουλεύματα. Απ' αυτά, τα απαλλακτικά βουλεύματα αριθμούν, 590 αριθμός, που κατά τη γνώμη μας δημιουργεί ερωτηματικά, αν αντιδιασταλεί με τον αριθμό των υποθέσεων, που οι αρμόδιες Δικαστικές Αρχές παρέπεμψαν σε δίκη, κρίνοντας, ότι χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. Οι αριθμοί σε συνάρτηση με τη λογική, που διέπει τις απαλλακτικές αποφάσεις θεωρούμε, ότι είναι δηλωτικοί του κλίματος της εποχής, καθώς και της λειτουργίας του θεσμού της δικαιοσύνης.²¹¹

Θα επιχειρήσουμε στο παρόν κεφάλαιο να ομαδοποιήσουμε τις καταγγελίες για παράβαση της Συντακτικής Πράξης 6/45, με κριτήριο το αδίκημα και να προβάλλουμε τα επιχειρήματα και τη λογική, που οι αρμόδιες Αρχές παρέπεμπαν σε δίκη ή όχι τους φερόμενους ενόχους για δωσιλογισμό, όπου αυτό είναι εφικτό. Ποιοι όμως καταγγέλλονται για δωσιλογισμό και από ποιους; Συνιστά κατά τη γνώμη μας μια ενδιαφέρουσα παράμετρο, που θα προσέθετε στη παρούσα έρευνα, επιπλέον

²¹¹ Βλ. Παράρτημα, Γραφήματα 1945- 1946.

πληροφορίες για τις εκφάνσεις του φαινομένου στο νομό. Όμως η ελλειπτικότητα του υλικού καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη μια τέτοια προσέγγιση.

Η πλειοψηφία των καταγγελιών αφορούσε το αδίκημα της προδοσίας, έτσι όπως ορίζεται από το άρθρο 1, εδαφ. **στ** « *Όσοι κατέδωσαν εις τον εχθρό Έλληνας ή ξένους υπηκόους, εργαζόμενους χάριν του Εθνικού ή Συμμαχικού αγώνος ή ενήργησαν δια την ανακάλυψιν ή την σύλληψιν των*». Επίσης πολυάριθμες ήταν οι καταγγελίες για παράβαση του άρθρου 1 εδαφ. **ζ** « *Όσοι προέβησαν εις πράξεις βίας Ελλήνων ένεκα της δράσεως των κατά του εχθρού*» « *Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση θεωρείται ο εξωπλισμός του δράστου παρά των Αρχών Κατοχής.*» Σύμφωνα με διευκρινίσεις του νομοθετήματος, « *Αποτελεί ιδιαίτερα επιβαρυντικήν περίπτωσιν δια τα αδικήματα των εδαφίων 5 και 6 του παρόντος άρθρου η ιδιότης του δράστου ως ανήκοντος εις τας ενόπλας δυνάμεις της χώρας.*» και « *Εάν εκ πράξεων προβλεπόμενων εις τα άνω εδάφια επήλθε θάνατος Έλληνος ή Συμμάχου, αποκλείεται η παροχή ελαφρυντικών περιπτώσεων κατά το άρθρο 2.*» Άλλες καταγγελίες, σχετικά περιορισμένες στον αριθμό αναλογικά με τις προηγούμενες, αφορούν αδικήματα, όπως ορίζονται από τα εδάφια **γ, δ, ε, η, θ, ια**. Το εδάφιο **γ** αφορούσε όσους « *κατέχοντες δημόσιαν θέσιν στρατιωτικήν, διοικητικήν, δικαστικήν ή άλλην εγένοντο συνειδητά όργανα του εχθρού ή ήσκησαν το λειτούργημα των προς διευκόλυνσιν του έργου της Κατοχής, κατά τρόπον πειστικόν δια τον Λαόν, ή οπωσδήποτε διηκόλυναν το έργο της Κατοχής*» « *Ως ιδιάζουσα επιβαρυντική περίπτωσης, θεωρείται σύμφωνα με τη νομοθετική πράξη 6/45, η ανάληψις δημοσίου αξιώματος διαρκούσης της Κατοχής. Η διάταξις αυτή ισχύει και δια τα όργανα της αυτοδιοικήσεως αιρετά ή μη, ως και τους διοικητάς, διευθυντάς και υπαλλήλους Νομικών προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου*» το εδάφιο **δ** αφορούσε, όσους «*ανέλαβον υπηρεσίαν παρά ταις Αρχαίς Κατοχής και ενήργησαν κατά τρόπον πειστικόν δια τον Λαόν ή διευκόλυναν το έργον της Κατοχής*». Το εδάφιο **ε** ορίζει το αδίκημα της προπαγάνδας, το οποίο αφορούσε όσους « *εγένοντο συνειδητά όργανα του εχθρού προς διάδοσιν της προπαγάνδας του, εξαίροντος το έργον του κατακτητού ή προκαλούντες την ηττοπάθειαν παρά τω Ελληνικώ Λαώ ή την περιφρόνησιν του Εθνικού ή Συμμαχικού Αγώνος. Η ιδιότης του δραστού ως εκδότου, διευθυντού εφημερίδος ή περιοδικού αποτελούν ιδιαίτεραν επιβαρυντικήν περίπτωσιν*». Επίσης τα εδάφια **η** και **θ** αντίστοιχα, σύμφωνα με τα οποία κάποιοι καταγγέλθηκαν για δωσιλογισμό αφορούν όσους « *παρέσχον συστηματικώς εις τον εχθρόν πληροφορίας περί κινήσεων ατόμων ή οργανώσεων, εργαζομένων δια τον Εθνικόν ή Συμμαχικόν Αγώνα*» και « *όσοι παρημπόδισαν δι'*

*οιουδήποτε μέσου Εθνικήν ή Συμμαχικήν πολεμικήν εν γένει ενέργειαν.» Τέλος, κάποιιοι καταγγέλθηκαν για οικονομική συνεργασία, σύμφωνα με το εδάφιο **ια** « όσοι εκμεταλλευθέντες την μετά του εχθρού οικονομικήν αυτών συνεργασίαν προυκάλεσαν ζημίας εις τον Ελληνικόν Λαόν ή Έλληνας Πολίτας ή υπεβοήθησαν οπωσδήποτε την πολεμικήν προσπάθειαν του εχθρού ή απεκόμισαν ασυνήθη οικονομικά ωφελήματα²¹².*

Η επεξεργασία του συγκεκριμένου αρχειακού υλικού κατέδειξε πολλά κενά, που δημιουργούν ερωτηματικά, αναφορικά με την αξιοπιστία του δικαστηρίου και της όλης διαδικασίας, τα οποία είναι διακριτά ακόμα και με μια επιπόλαια ανάγνωση του. Σε σημαντικό αριθμό βουλευμάτων απουσιάζει παντελώς το όνομα του κατηγορού, όπως και ενδεικτικά, α μη τι άλλο, στοιχεία της προανάκρισης, που να στοιχειοθετούν την απαλλακτική απόφαση των Δικαστικών Αρχών. Αν και η συλλογιστική μιας απαλλακτικής απόφασης, θεωρείται επιβεβλημένο να στοιχειοθετείται, σε πολυάριθμες υποθέσεις το δικαστήριο περιορίζεται σε γενικότατες αναφορές, όπως « *επειδή εκ της ενεργηθείσης προανακρίσεως δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, όπως υποστηρίζωσιν δημόσια επ' ακροατηρίου την προκείμενην κατηγορίαν κατά του Χ κατηγορούμενου...*» το δικαστήριο αποφαινεται « *ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορίαν κατά του Χ.*» Στα υπόλοιπα βουλευματα οι δικαστικές αρχές δεν είναι τόσο φειδωλές στις αναφορές του, γεγονός που δημιουργεί ερωτηματικά, αφού, όπως είναι οφθαλμοφανές, χρησιμοποιούνται άλλα μέτρα και σταθμά κατά το δοκούν στον τρόπο εφαρμογής του νόμου²¹³.

Επίσης, το γεγονός, ότι το δικαστήριο εξέδωσε αλληπάλληλα απαλλακτικά βουλευματα για τα ίδια κάθε φορά άτομα, μετά από πολυάριθμες καταγγελίες, σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και από διαφορετικούς κατηγορούς, μας προβληματίζει, αναφορικά με την αξιοπιστία και εγκυρότητα των αποφάσεων, που ανάγονται με γνώμονα την αντίληψη του δικαστικού σώματος περί της «αξιοπιστίας» των μαρτύρων κατηγορίας και υπεράσπισης. Πολύ συχνά οι «αξιόπιστοι» μάρτυρες υπεράσπισης, σύμφωνα με την κρίση του δικαστηρίου, είναι υπόδικοι για δωσιλογισμό ή έχουν απαλλαγή από τις κατηγορίες με προηγούμενα βουλευματα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει σε κάποια βουλευματα ο λόγος που χρησιμοποιεί το δικαστήριο για να στοιχειοθετήσει την απόφαση του. Τα λήμματα, που συναντάμε στη συλλογιστική του δικαστηρίου, αποτυπώνουν τον λόγο, που ανέπτυξε σταδιακά το κράτος της 'Εθνικοφροσύνης' στη προσπάθεια του να

²¹² ΦΕΚ , 20 Ιανουαρίου 1945, τευχ. Αριθμ. φύλλου 12.

²¹³ Βλ.Παράρτημα, Βουλευματα Ειδικού Δικαστηρίου 1945.

νομιμοποιήσει τόσο τις πολιτικές επιλογές του, όσο και την υπόσταση του. Οι αναφορές σε «*αναρχικά στοιχεία*», τα οποία «*ηπεύλουν τη ζωή και την περιουσίαν των πολιτών*» καταδεικνύουν περίτρανα τον ιδεολογικό πόλεμο, που έχει ανακύψει μετά τη Συνθήκη της Βάρκιζας. Η υιοθέτηση των συγκεκριμένων λημμάτων από τις αρμόδιες Δικαστικές Αρχές στοιχειοθετούν, κατά τη γνώμη μας, ένα είδος μεροληψίας σε βάρος των αριστερά φρονούντων, που ταυτίζονται έμμεσα με δολοφόνους και ληστές.

Εξίσου, ενδιαφέρουσα είναι η ερμηνεία κάποιων εδαφίων της Συντακτικής Πράξης 6/45 από το δικαστικό σώμα στο επίπεδο απονομής δικαιοσύνης. Αν και σε κάποια εδάφια του παραπάνω νομοθετήματος διατυπώνεται ευθαρσώς, πως η συμμετοχή στους ένοπλους σχηματισμούς, που εξοπλίζονταν από τον εχθρό συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση, το δικαστήριο φαίνεται σε πολλές περιπτώσεις να την αγνοεί, χρησιμοποιώντας την πεπατημένη πλέον επιχειρηματολογία με στόχο την απαλλαγή των κατηγορουμένων. Έτσι η συμμετοχή των εκάστοτε κατηγορουμένων στα Τάγματα Ασφαλείας και η δράση τους απενοχοποιείται, εφ' όσον οι κατηγορούμενοι έδρασαν «*κανονικώς και βάσει εντολής της προϊστάμενης Στρατιωτικής Αρχής, προς ην όφειλαν να πειθαρχώσιν κατά τους Στρατιωτικούς κανονισμούς*²¹⁴». Επίσης το λήμμα «*κατάδοση*» νοηματοδοτείται διαφορετικά, εφ' όσον η κατάδοση δεν έγινε απευθείας στους Γερμανούς, άλλα στις προϊστάμενες Στρατιωτικές Αρχές για λόγους υπηρεσιακού²¹⁵, όπως η διασφάλιση της τάξεως από τις επιβουλές του εσωτερικού εχθρού, που σε κάποιες περιπτώσεις προβάλλεται συγκαλυμμένα και σε άλλες απροκάλυπτα. Το βούλευμα με αριθμό 263/1945, όπως και τα υπόλοιπα, που ενδεικτικά θα παραθέσουμε παρακάτω, είναι κατά τη γνώμη μας αποκαλυπτικά των προθέσεων του δικαστικού σώματος, αναφορικά με την επιβολή ποινών σε όσους ή συμμετείχαν ή συνεργάστηκαν με τα Τ.Α. Στη περίπτωση αυτή ο κάτοικος Π.Δ.Α του χωριού Βρουστίου Άργους καταγγέλθηκε για παράβαση του άρθρου 1,εδαφ. στ της Συντ. Πράξης 6/45. Σύμφωνα με το δικαστήριο δεν αποδείχθηκε από την προανακριτική διαδικασία, ότι ο κατηγορούμενος έλαβε μέρος στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις του Ταγματος Ασφαλείας Άργους στο χωριό Βρούστι, τον Ιούλιο του 1944, το οποίο επέδραμε «*προς σύλληψιν κακοποιών στοιχείων τρομοκρατούντων τότε την ύπαιθρον δια φόνων και λεηλασιών, υπό το προσωπείο του Εθνικού Αγώνος, ο κατηγορούμενος ουδόλως έλαβον μέρος εκ τας*

²¹⁴ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 210 ΓΑΚ Ναυπλίου.

²¹⁵ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ 261. ΓΑΚ Ναυπλίου

γενομένας συλλήψεις, αίτινες άλλως τε δεν εστρέφοντο, ως είρηται κατά προσώπων δρώντων, αλλά κατ' εγκληματιών...απλώς μόνον τίνες εκ των κατηγορουμένων παρευρέθησαν εκεί, επί τη ευκαιρία της παρουσίας των ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας, ίνα περισυλλέξωσιν τας περιουσίας των, τας οποίας είχαν εγκαταλείψει εις το έλεος...των, λόγω καταδιώξεως των υπό των αναρχοκομμουνιστών».²¹⁶

Ο λόγος των αρμόδιων Δικαστικών Αρχών, όπως διατυπώνεται, μέσα στη συλλογιστική του παραπάνω απαλλακτικού βουλεύματος θεωρούμε, ότι θέτει πολλαπλά ερωτηματικά σχετικά με αξιοπιστία τους. Ακόμα και αν τα αποτελέσματα της προανακριτικής διαδικασίας καταδείκνυαν, ότι πράγματι στην περιοχή επικρατούσε τρομοκρατία. Αρμόζει άραγε σε ένα αμερόληπτο Δικαστικό Σώμα να προβαίνει σε αξιολογικούς χαρακτηρισμούς τέτοιου τύπου; Να υιοθετεί τα λεκτικά σχήματα, που το καλοκαίρι του 1945 χρησιμοποιούσαν μόνο οι παρακρατικές οργανώσεις, προκειμένου να νομιμοποιήσουν την άλογη τρομοκρατία ενάντια στο δημοκρατικό και αριστερό κόσμο; Οι αποφάσεις κατά τη γνώμη μας ενός τέτοιου δικαστικού σώματος τίθενται σε αμφισβήτηση, όταν μάλιστα υπάρχουν και ενδείξεις κλίματος τρομοκρατίας μέσα στις δικαστικές αίθουσες, από μέλη του δικαστηρίου.

Η επεξεργασία του υλικού κατέδειξε δύο απαλλακτικά βουλεύματα, που αφορούσαν τον Γραμματέα του Δικαστηρίου, Α. Κ. Το πρώτο απάλλασσε τον Α.Κ και τον Σ. Κ από την κατηγορία για παράβαση της Συντ. Πράξης 6/45, αφού από την προανάκριση δεν αποδείχθηκαν τα αναφερόμενα περιστατικά, ότι δηλαδή «*οι κατηγορούμενοι ύβρισαν τον μυνητήν κομμουνιστήν και ηπήλησαν τούτον, ότι του απέδωσαν κλοπήν ξύλων κτλ.... Εκ τούτων αορίστως εκτιθέμεθα δε συνιστώσιν παράβασιν της υπ' αριθμ 6 Συντ.Πράξης, δέον να μη γίνει κατηγορία.*»²¹⁷ Με απαλλακτικό βούλευμα ένα μήνα αργότερα ο Α. Κ απαλλάσσεται εκ νέου από την κατηγορία της κατάδοσης του ταμειακού υπαλλήλου Ι. Α, ως στρατιώτην αντιστάσεως, (αντάρτην) και της επιδίωξης σύλληψής του από τις Αρχές Κατοχής. Το δικαστήριο, αν και διατυπώνει την κρίση, ότι πράγματι από τις καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας, αποδεικνύεται, ότι ο κατηγορούμενος διατηρούσε φιλικές σχέσεις με τους Γερμανούς, που προκαλούσαν το κοινό αίσθημα, παρόλα αυτά, «*ουδόλως αποδεικνύεται, ότι εξελίχθησαν ή χρησιμοποιήθησαν εις βάρος Ελληνοσ τινός ή ξένου υπηκόου.*» Αποφασίζει να μην τον παραπέμψει σε δίκη, με το αιτιολογικό, ότι

²¹⁶ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ 266. ΓΑΚ Ναυπλίου

²¹⁷ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ 139. ΓΑΚ Ναυπλίου

ακόμα και οι μάρτυρες κατηγορίας «*δε γνωρίζουν συγκεκριμένη πράξιν συνεργασίας του κατηγορούμενου μετά των Γερμανών εις βάρος Ελλήνων και Συμμάχων*» Θεωρεί τους μάρτυρες προκατειλημμένους «*ως παλαιών και συνειδητών κομμουνιστών*» και επικαλείται τις μαρτυρίες «αξιόπιστων» μαρτύρων, «*ότι ο κατηγορούμενος επέδειξε εθνικήν και αξιοπρεπή συμπεριφοράν και ως πολίτης και ως υπάλληλος.*» Να σημειωθεί, ότι από τους τέσσερις «αξιόπιστους» μάρτυρες, οι τρεις έχουν κατηγορηθεί για δωσιλογισμό, κάποιοι πάνω από μια φορά, αλλά κανένας δε παραπέμφθηκε σε δίκη. Προφανώς είναι υπεράνω υποψίας κατά την κρίση του δικαστηρίου, αφού η κοινωνική τους θέση, οι δύο είναι δικηγόροι και ο ένας δημόσιος υπάλληλος και συγκεκριμένα φύλακας στην Ακροναυπλία²¹⁸, προφανώς τους διασφαλίζει ένα είδος ασυλίας, όπως θα δούμε και σε πολλές περιπτώσεις παρακάτω.²¹⁹

Μελετώντας το αρχειακό υλικό διαπιστώσαμε αρκετές καταγγελίες για δωσιλογισμό επιφανών πολιτών της τοπικής κοινωνίας. Πρόκειται για καταγγελίες που αφορούσαν, δημοδιδάσκαλους, δικηγόρους, γιατρούς, βιομηχάνους και εμπόρους, Διευθυντές Δημοσίων υπηρεσιών, π.χ της Νομαρχίας, του Ταμείου Ναυπλίας, των Φυλακών Ακροναυπλίας, Κοινοτάρχες, Αξιωματικούς του Στρατού και των Σωμάτων Ασφαλείας καθώς και δημοσίους υπαλλήλους²²⁰. Απ' όλους αυτούς κανείς δε παραπέμφθηκε σε δίκη, ελλείψει κάποιες φορές αιτιολογίας εκ μέρους του δικαστηρίου ή και στοιχειοθετημένα, με συγκεκριμένα επιχειρήματα.

Ένα από τα επιχειρήματα, που συνάγονται από τις προανακριτικές διαδικασίες, σε διάφορα βουλεύματα, συνιστά, ότι οι κατηγορούμενοι έπεσαν θύματα συκοφάντησης, εξαιτίας της συμμετοχής τους σε εθνικιστική οργάνωση (που δεν κατονομάζεται) στην περιοχή. Κατηγορήθηκαν για κατάδοση στους Γερμανούς συμπολιτών τους, «*όχι στηριζόμενοι εις θετικά στοιχεία ή έγγραφα δικά τους, αλλά εις την υποψίαν, ότι οι αποτελούντες ούτοι μέλη εθνικιστικής παράταξης Ναυπλίου, θα έστελναν εντεύθεν τον κατάλογον των συλληφθησομένων υπό των Γερμανών εις τας Αθήνας, εις την εκεί Γερμανική Αστυνομία ή εις την Κόρινθο, διότι εκείθεν διεβιβάσθη εις Ναύπλιο ο κατάλογος των συλληφθέντων....*» δια τούτο δεν δύναται να στηριχθεί

²¹⁸ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ 190/ αριθμ. 135, 138, 181 ΓΑΚ Ναυπλίου

²¹⁹ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ 232. ΓΑΚ Ναυπλίου

²²⁰ Βλ. Βουλεύματα 1945, ενδεικτικά: αριθμ 117, 118, 132, 135, 136, 137, 138, 139, 141, 159, 180, 182, 229, 232, 234, 237, 255, κτλ. ΓΑΚ Ναυπλίου

κατηγορία.» Επιπλέον το δικαστήριο εξαίρει το ήθος τους, που δε συνάδει με την κατηγορία της κατάδοσης συμπολιτών τους. Πρόκειται για ανθρώπους της διάνοησης, « *επίλεκτων μελών και ανώτερων δημοσίων υπαλλήλων κατ' αμάχητον τεκμήριον αδύνατον να κατέλθωσιν εις ενέργειαν πράξεων ασυμβίβαστων με τας ηθικάς αρχάς εις την ανθρώπινην αλληλεγγύη εις των απλοικότερων Ελλήνων πολιτών. Επειδή η ποιότης αυτών και ανηκόντων εις την εθνικιστικήν οργάνωσιν δεν είναι από ουδεμία Συντακτικής Πράξης ή τινής άλλης διατάξεως μεπτέα . Προτείνει να μη γίνει κατηγορία κατά των κατηγορούμενων.....*». Πράγματι ο πρότερος έντιμος βίος θα μπορούσε να αποτελέσει ένα θετικό πρόσχημο για τους κατηγορούμενους, και φυσικά η ποινικοποίηση της ιδεολογίας αντιβαίνει σε κάθε λογική. Όμως αυτό που μας προβληματίζει είναι οι αλλεπάλληλες καταγγελίες, που αφορούσαν τα ίδια άτομα κάθε φορά, για τα οποία, παρόλ' αυτά δεν υπήρχαν ούτε καν ενδείξεις εμπλοκής τους στο δωσιλογικό μηχανισμό της εποχής, σύμφωνα με τις Δικαστικές Αρχές.²²¹

Για παράδειγμα για το Διευθυντή Νομαρχίας Αργολιδοκορινθίας Ι. Γ, ο οποίος διετέλεσε και μέλος της παραπάνω εθνικιστικής οργάνωσης, συναντάμε περισσότερα από ένα απαλλακτικά βουλεύματα. Το απαλλακτικό βούλευμα 117 απλά επισημαίνει, ότι από την προανακριτική διαδικασία δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, για παράβαση της υπ' αριθμ 6/45 Σ.Π. Επίσης, απαλλάσσεται με το βούλευμα 135 μαζί με τους υπόλοιπους εθνικόφρονες πολίτες και με το βούλευμα 288, το οποίο παρουσιάζει κατά τη γνώμη μας ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Αφού ο Ι. Γ καταγγέλθηκε από τον καθηγητή Κ.Α για προπαγάνδα υπέρ του άξονα. Ο μηνυτής υποστηρίζει, «*ότι με την αποστολή εγκυκλίου με αριθμ.πρωτ 30800 προς διάφορας αρχάς μετά των υπό των Ιταλικών Αρχών εκδοθέντος εντύπου προς τον Ελληνικόν λαόν σκοπούντος υπέρ του άξονος προπαγάνδα ...*» Επισημαίνει, ότι με μια προσεκτική ανάγνωση του εν λόγω εντύπου και της φρασεολογίας, που επιλέγεται επιβεβαιώνεται η καταγγελία του. Ο κατηγορούμενος στην απολογία του ισχυρίζεται, ότι η εν λόγω εγκύκλιος είχε σχεδιασθεί από τις Ιταλικές Αρχές και μεταφράστηκε από τον διερμηνέα της Νομαρχίας Φοντάνα. Κοινοποιήθηκε μετά από απειλές, όπως επιβεβαιώνουν με τις καταθέσεις τους και «αξιόπιστοι» μάρτυρες²²². Το δικαστήριο αποδεχόμενο, ότι ο κατηγορούμενος υπέγραψε την εγκύκλιο «*ούχι εκουσίως και ως*

²²¹ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 135 ΓΑΚ Ναυπλίου

²²² Πρόκειται για τα ίδια πρόσωπα που είχαν κατηγορηθεί για κατάδοση και απαλλαγή με το βούλευμα 135, ο βιομήχανος Η.Π, ο Δήμαρχος Κ. Κ, ο Πρ. Μ. , Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου. Επίσης πολλούς από τους υπόλοιπους μάρτυρες υπεράσπισης του συναντάμε σε άλλες καταγγελίες , όπως τον δικηγόρο Δ.Σ και τον γιατρό Β.Τ.

Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 135 , 137, 138, 288 , ΓΑΚ Ναυπλίου .

συνειδητό όργανο του εχθρού, ούτε με σκοπό να προκαλέσει την ηττοπάθειαν παρά του ελληνικού λαού, αλλά υπό το κράτος της βίας..» αποφάσισε την απαλλαγή του²²³.

Απαλλακτικά βουλεύματα εκδόθηκαν και για το δικηγόρο Τ.Μ, ο οποίος απαλλάχτηκε από τις κατηγορίες για παράβαση του άρθρου 1, εδαφ. στ, που του απέδιδαν οι χήρες, Τ. Τ και Ν. Μ, με το αιτιολογικό, ότι « *ή κατ' των άνω κατηγορουμένων κατάθεσης (της μάρτυρος Τ.Τ και αντίστοιχα της χήρας Ν.Μ) τελείως άοριστες ει, δε φέρονται δε γινόμεναι εις τους Γερμανοιταλούς, αλλά εις τα Τάγματα Ασφαλείας με το χαρακτηρισμό αυτών, όχι ως εργαζομένων δια του εθνικού αγώνος, αλλά επί κομμουνιστών κτλ, δεν συντρέχουν επομένως τα στοιχεία του αρθρ. 1 εδαφ στ, της υπ' αριθ 6/45 Συντ.Πράξης»²²⁴*

Το συγκεκριμένο βούλευμα είναι δηλωτικό της ελλειπτικότητας, που παρουσιάζουν πολυάριθμα βουλεύματα τα έτη 1945-1946. Δεν μας κοινοποιεί καν τις καταγγελίες, τις οποίες απλά αναφέρει ως άοριστες και δεν είναι διακριτό, αν το αποτέλεσμα της κατάδοσης, έστω και στα Τ.Α, ήταν ο θάνατος των συζύγων τους και κάτω από ποιες συνθήκες.

Σε αρκετά επίσης βουλεύματα κάποιες καταγγελίες για δωσιλογισμό κρίθηκαν αναληθείς, αφού σύμφωνα με το δικαστήριο έγιναν υπό το κράτος της βίας και του φόβου. Ενδεικτικά με το απαλλακτικό βούλευμα 270 /1945 απαλλάσσονται οι κατηγορούμενοι από την κατηγορία της προδοσίας του Β.Τ, με το σκεπτικό, ότι οι κατηγορίες εναντίον τους, κατασκευάστηκαν τον Νοέμβριο του 1944 από την τότε οργάνωση της Πολιτοφυλακής των Ανταρτών στο Κρανίδι. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο τον Ιούνιο του 1944 ο Σ.Α και ο Α.Φ, κάτοικοι Κρανιδίου κατέδωσαν στους Γερμανούς τον Β. Τ, ως μέλος αντάρτικης οργάνωσης, ο οποίος μεταφέρθηκε στην Κόρινθο, όπου λίγο αργότερα εκτελέστηκε.²²⁵

Απαλλακτικό βούλευμα²²⁶ εκδόθηκε επίσης για τους κατηγορούμενους Δ. Α, Α. Β και Π. Σ, οι οποίοι καταγγέλθηκαν από την Δ. χήρα ΑΝ. Δ για παράβαση του αρθρ.1, εδαφ. στ της υπ' αριθμ 6/45 Συντακτικής Πράξης. Η μηνύτρια με νεότερη κατάθεση της θα αρνηθεί ως αναληθή « *όσα επιβαρυντικά στοιχεία, κατά την βεβαιώσιν αυτής, ανεγράφησαν υπό του συντάξαντος την μήνυσιν Διοικητού της Ανταρτοφυλακής Κρανιδίου κατά Ιούνιο του 1944, ούτε συνειργάσθησαν, μετά των Γερμανών, απλώς δε υπό την απειλήν της βίας, ως βεβαιοί η ετέρα μάρτυς Σ. Μ,*

²²³ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 288 , ΓΑΚ Ναυπλίου

²²⁴ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 136 και 137 , ΓΑΚ Ναυπλίου

²²⁵ Οι κατηγορούμενοι Α .Φ και Σ. Α έχουν απαλλαγεί με το βούλευμα 225 και 245 αντίστοιχα.

²²⁶ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 249 , ΓΑΚ Ναυπλίου

επεδείκνυναν εις τους Γερμανούς τας κατοικίας ωρισμένων καταζητούμενων υπ' αυτών πολιτών, χωρίς όμως να παρέχωσι πληροφορίας εις αυτούς εξ' ιδίας πρωτοβουλίας ή να διευκολύνωσι τον εχθρόν εις τας ενέργειας του, δέον ελλείψει πάσης ενδείξεως να μη γίνει κατ' αυτών κατηγορία...»²²⁷

Τα παραπάνω βουλεύματα και πολυάριθμα άλλα απαλλάσσουν τους κατηγορούμενους, παρουσιάζοντας τους ως θύματα της τρομοκρατίας και της βίας, που ασκούσε η Πολιτοφυλακή του ΕΑΜ στη περιοχή. Το δικαστήριο αναφέρεται σε κατασκευασμένες κατηγορίες, πράγμα όχι απίθανο, γεγονός όμως που δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τη συλλογιστική των απαλλακτικών βουλεύματων και θα ήταν ατόπημα να γίνει αβίαστα αποδεκτό.

Ενδιαφέροντα είναι επίσης τα απαλλακτικά βουλεύματα, που εκδόθηκαν στις παρακάτω περιπτώσεις. Με το βούλευμα 274/1945 κάτοικοι του χωριών Καρυάς και Βρουστίου Αργολίδας απαλλάχθηκαν από την κατηγορία της κατάδοσης συγχωριανών τους. Οι συγκεκριμένοι χωρικοί, όπως αναφέρεται, εξαιτίας της καταπίεσης και της βίας, που υφίσταντο από τις αντάρτικες οργανώσεις το καλοκαίρι του 1944, αποφάσισαν να συσπειρωθούν σε μία ενιαία δύναμιν. Βγήκαν μαζί με όλους τους « φιλόνομους» χωρικούς στο βουνό « εις καταδίωξιν και σύλληψιν των εγκληματικών τούτων στοιχείων και παράδοσιν αυτών εις τας νόμιμας Ελληνικάς και Στρατιωτικές Αρχάς» Άμεσα έθεσαν την απόφαση αυτή σε εφαρμογή και στις 3 Αυγούστου του 1944, 150 χωρικοί μεταξύ των οποίων και οι κατηγορούμενοι « εξήλθον άνευ συνοδείας Γερμανών ή άλλων εχθρών της χώρας εις καταδίωξιν των αναρχικών στοιχείων. Κατ' αυτήν συνέλαβον περί τους υπευθύνους των διαπραχθέντων εις βάρος των χωρικών εγκληματικών πράξεων, ους και παρέδωσαν εις τας εν Άργει Ελληνικάς Στρατιωτικές Αρχάς, δια την νόμιμον δίωξιν των. Αλλ' εκεί -οι Γερμανοί λόγω αντιποίνων –παρέλαβον αυτοίς εκ των χειρών των Ελληνικών Αρχών και εξετέλεσαν αυτοίς μετά δυο ημέρας». Συνεπώς σύμφωνα με το δικαστήριο η κατηγορία για κατάδοση δεν ευσταθή, αφού η σύλληψη τους έγινε με σκοπό την «νόμιμον τιμωρίαν» τους από τις Ελληνικές Αρχές και όχι με σκοπό την εκτέλεση τους από τους Γερμανούς. Ανάλογου περιεχομένου είναι και το βούλευμα 337/1945 με το οποίο απαλλάχθηκε ο Πρόεδρος της κοινότητας Καρυάς Γ.Σ και συγχωριανοί του από την κατηγορία της κατάδοσης των δημοδιδασκάλων Σ.Κ και της συζύγου

²²⁷ Αναφορικά με τον κατηγορούμενο Π. Σ έχουν εκδοθεί και άλλα απαλλακτικά βουλεύματα βλ. 224/209/250. Για τον κατηγορούμενο Α. Β εκδόθηκαν επίσης τα απαλλακτικά βουλεύματα με αριθμό 241, 258, 250, 257, 295.

του, καθώς και του Ι.Κ και Π. Τ, οι οποίοι εκτελεστήκαν μετά από λίγες μέρες από τους Γερμανούς. « *Επί της εξετάσεως των πολυάριθμων μαρτύρων της κατηγορίας και των απολογιών των κατηγορουμένων, προκύπτει ότι ο πρώτος κατηγορούμενος Γ.Σ, Πρόεδρος της Κοινότητας Καρυάς, καθ' ό κυρίως βάλλουν οι μηνυταί, καθ' ου σκοπών να αντιδράσουν εις τους εκ του Εαμ Κομμουνιστάς, οίτινες ελυμαίνοντο το χωρίον του, και οίτινες οι κάτοικοι είχαν εξαιτίας των συλλήψεων και εκτελέσεων υπό των ανταρτών, εξεγερθή, ετέθη επικεφαλής των νομοταγών κατοίκων, αντιπροσωπευόντων 300 εκ των 350 οικογενειών του χωριού και ωπλισμένοι όπλα, δίκανα, μαχαίρας, αζίνας και τη συνδρομή 4 ή 5 ανδρών Ταγμάτων Ασφαλείας, εξεστράτευσαν εις τα πλησίον του χωριού δάση, όπου εκρύπτοντο οι εκ του χωριού των υπεύθυνοι και καθοδηγηταί και λοιποί τιτλούχοι της οργανώσεως .Π εξ αυτών μεταξύ των οποίων και τους άνω 3 άνδρες και μια γυναίκα, ούς απέστειλον εις Άργος εις την εκεί Αστυνομίαν και κατέλυσαν αυτάς και παραλαβόντες δε τους εκεί κρατουμένους, τους εξετέλεσαν εν Άργει, μεταξύ αυτών και τους τρεις ως άνω παθόντας»²²⁸.*

Οι κατηγορούμενοι για μια ακόμα φορά απαλλάχτηκαν με το σκεπτικό, ότι η εκτέλεση των συγχωριανών τους δεν έγινε με δική τους υπαιτιότητα, αλλά ήταν απότοκο της βίας των κατακτητών. Οι κατηγορούμενοι ήταν σύννομοι, αφού μετά την σύλληψη τους, τους παρέδωσαν στις Ελληνικές Αρχές. Στο σημείο αυτό διερωτάται κανείς, ποιος ο ρόλος της χωροφυλακής και των σωμάτων Ασφαλείας γενικότερα, όταν οι συλλήψεις διενεργούνταν από ομάδες «εθνικοφρόνων» κατοίκων της τοπικής κοινωνίας; Επίσης γίνεται οφθαλμοφανές, μέσω της επιχειρηματολογίας του δικαστηρίου η διάκριση των πολιτών σε νομοταγείς και μη, διάκριση που αντικατροπτίζει τη ρητορική του κατοχικού Πρωθυπουργού Ι. Ράλλη και φαίνεται να αποδέχονται αξιωματικά οι Δικαστικές Αρχές. Τα μέλη του ΕΑΜ, εξαιτίας της δράσης τους, θεωρούνται μη νομοταγείς πολίτες, γεγονός, που νομιμοποιεί τη δράση των «νομοταγών» συγχωριανών τους, δηλαδή τη σύλληψη τους με τη συνδρομή των Τ.Α.

Από την άλλη, το συγκεκριμένο βούλευμα μας βάζει στη διαδικασία να σκεφτούμε για ποιο λόγο, οι κάτοικοι του χωριού αποφάσισαν να συσπειρωθούν και να συλλάβουν συγχωριανούς τους. Οι λόγοι, που τους ώθησαν σε μια τέτοια πράξη σχετίζονται με την πολιτική της τοπικής ηγεσίας του ΕΑΜ, η οποία ήταν πράγματι τόσο βίαιη ή ήταν υποκινούμενοι από ένα κατεστημένο, που στη συγκεκριμένη

²²⁸ Βλ. Βουλευματα 1945, αριθμ.274, 237 , ΓΑΚ Ναυπλίου

χρονική συγκυρία, βρήκε πρόσφορο έδαφος, ώστε να διασφαλίσει τα κεκτημένα χρόνων, που υπονόμει η παρουσία του ΕΑΜ στη περιοχή; Θα μπορούσαμε να απαντήσουμε, εάν το δικαστήριο με απτά στοιχεία, φώτιζε λίγο περισσότερο την «εγκληματική» δράση των θυμάτων, που νομιμοποιούσε τη σύλληψη τους από τους συγχωριανούς τους.

Ανάλογης συλλογιστικής απαλλακτικά βουλεύματα εκδόθηκαν και για κατοίκους της περιοχής Λυρκείας, οι οποίοι κατηγορούνταν για παράβαση της 6/45 Σ.Π. Με το βούλευμα 273/1945 απαλλάσσεται ο γιατρός του χωριού Ι.Μ, από την κατηγορία ότι « κατά τον Ιούνιο του 1944 συνειργάσθη μετά των Γερμανών, ίνα εξοπλίση χωρικούς κατά των αντάρτικων οργανώσεων. Προκύπτει μόνον, ότι ούτος συνεσκέφθη μετ' άλλων φιλονόμων πολιτών, πως θα ήτο δυνατό να οργανωθή η ασφάλεια του χωριού των και η προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών από την επιδρομήν των αναρχικών στοιχείων, τα οποία υπό το πρόσχημα των εθνικών αγωνιστών κατετυράνουν τους αγροτικούς πληθυσμούς». Εκτός από αυτά δεν προκύπτει καμία ένδειξη για συνεργασία με τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής, ούτε για κατάδοση Ελλήνων υπηκόων « ούτε οπωσδήποτε ενήργησεν ενάντια Εθνικών Οργανώσεων ή χάριν διευκολύνσεως του έργου του εχθρού.» Για τους παραπάνω λόγους ο κατηγορούμενος απαλλάσσεται.²²⁹

Το δικαστήριο στο συγκεκριμένο βούλευμα δεν διασαφηνίζει, αν τελικά συγκροτήθηκε ένοπλη ομάδα χωρικών και αν ναι από πού εξοπλίστηκε. Επίσης επισημαίνει, ότι ο κατηγορούμενος δεν «ενήργησεν ενάντια Εθνικών Οργανώσεων». Και στο σημείο αυτό τίθεται το ερώτημα αν το ΕΑΜ ήταν ή όχι Εθνική Οργάνωση, που έκανε απελευθερωτικό αγώνα ή τελικά αντιπροσώπευε κάτι άλλο; Το βούλευμα αριθμ.242 φωτίζει λίγο περισσότερο την επικρατούσα κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή . Ο γιατρός του χωριού, Ι. Μ και έξι συντοπίτες του, κάτοικοι της περιοχής Λυρκείας και Κουτσοποδίου κατηγορούνται, αυτή τη φορά, ότι κατέδωσαν στους Γερμανούς δυο συγχωριανούς τους, τους αδελφούς Η. και ότι τους προέτρεψαν, όντας όργανα οι δυο τελευταίοι της Γερμανικής Αστυνομίας, να εκτελέσουν τους συλληφθέντες. Από την προανακριτική διαδικασία διεπιστώθη, ότι οι πέντε πρώτοι από τους κατηγορούμενους, στις 3-8-1944 βρίσκονταν στο χωριό Κουτσοπόδι διωκόμενοι « λόγω της τρομοκρατίας των κυρίαρχων τότε ανταρτών» . Εκεί συνάντησαν τους συγχωριανούς τους Γ.Α.Η και Εμ.Α Η και θεωρώντας τους

²²⁹ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ.273 , ΓΑΚ Ναυπλίου

συνεργάτες των «*αναρχικών ανταρτών και ευθυνόμενους δι' εγκλήματα εις βάρος χωρικών*» τους κατήγγειλαν στην οργάνωση Εθνικοφρόνων πολιτών του Κουτσοποδίου, η οποία είχε αναλάβει τη φρούρηση του χωριού και την προστασία των πολιτών «*από τις έκνομες ενέργειες των κακοποιών στοιχείων*», ελλείψει Αστυνομικής Αρχής. Επικεφαλείς της οργάνωσης, ήταν οι δύο τελευταίοι κατηγορούμενοι, έφεδροι αξιωματικοί, οι οποίοι διέταξαν την σύλληψη των αδελφών Η. και μετά από μια πρόχειρη εξέταση τους έστειλαν συνοδεία με δυο χωρικούς στις Ελληνικές Στρατιωτικές Αρχές στη πόλη του Άργους και όχι στους Γερμανούς. Μετά από δυο μέρες οι Γερμανοί «*αφήρπασαν εκ των φυλακών Άργους τους κρατουμένους και εξέτελεσαν αυτοίς μετ' άλλων πολλών, προς εφαρμογήν αντιποίνων.*» Το Ειδικό Δικαστήριο έκρινε, ότι το συμβάν δεν πρέπει να καταλογισθεί στους κρατουμένους, αφού δεν υπήρχε καμιά είδους συνάφεια στις προθέσεις τους και στο αποτέλεσμα, την εκτέλεση δηλαδή των αδελφών Η.²³⁰

Απαλλακτικό βούλευμα εκδόθηκε και για πολίτες της πόλης του Άργους, οι οποίοι είχαν διωχθή αυτεπαγγέλτως για παράβαση της 6/45 Συντ.Πράξης. Σύμφωνα με το Δικαστήριο η προανακριτική διαδικασία, που έγινε κατ' εντολή του Πταισματοδίκη του Άργους, ανέδειξε την αθωότητα τους. Έτσι το δικαστήριο αποφάνθηκε, αφού εξέτασε «*τα πλέον ευηπόληπτα και αξιοπίστα μέλη της κοινωνίας Άργους, περί των σκοπών της οργανώσεως, ην είχαν συμπήξει οι κατηγορούμενοι εν Άργει κατά την διάρκειαν της εχθρικής Κατοχής και της σχέσεως αυτών μετά των Γερμανικών Αρχών, διεπιστώθη απολύτως, ότι οι κατηγορούμενοι, αποτελούντες τας πλέον εξεχούσας προσωπικότητας του Εμπορικού και Επαγγελματικού κόσμου του Άργους, εν συννενοήσει μετά της Ελληνικής Χωροφυλακής Άργους, προήλθεν εις την απόφασιν να ενισχύσωσιν τας δυνάμεις της χωροφυλακής, προς διατήρησιν της εννόμου τάξεως από των αναρχικών στοιχείων, τα οποία ηπείλουν τη ζωή και την περιουσίαν των πολιτών, και προς τούτο οργανώθησαν ως Πολιτοφυλακή, τεθέντες υπό τας διαταγάς της Χωροφυλακής δια την εσωτερικήν φρούρησιν της πόλεως του Άργους, πέραν της ενέργειας ταύτης νομίμου καθ' όλα και κατ' ουδέν αντικειμένης προς τας επιδιώξεις του Εθνικού Αγώνος εις ουδεμίαν άλλην ενέργειαν προέβησαν ούτοι, ούτε ο εχθρός διευκολύνετε υπ' αυτών επί βλάβη του Συμμαχικού αγώνος, ούτε άλλην τινά συνεργασίαν έσχεν τις εκ των κατηγορουμένων μετά των Γερμανών, άπαντα δε τα ενάντια, κατατεθέντα το πρώτον ενώπιον της Πολιτοφυλακής υπό το κράτος του*

²³⁰ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ.273, ΓΑΚ Ναυπλίου

τρόμου, όν ενέπνεεν τότε εις τους εξεταζόμενους μάρτυρας η επικράτησις των αντάρτικων οργανώσεων, ανηρέθησαν υπό των εκ νέου εξετασθέντων σήμερα μαρτύρων.»²³¹

Σύμφωνα λοιπόν με τη συλλογιστική των αρμόδιων Δικαστικών Αρχών, οι κατηγορούμενοι απαλλάσσονται, αφού οι προγενέστερες καταγγελίες εναντίον τους έγιναν υπό το καθεστώς της βίας ενώπιον της Πολιτοφυλακής, που τρομοκρατούσε τους μάρτυρες.²³² Η αντικατάσταση της Συντ/κης πράξης 1, που προέβλεπε « τα λαϊκά δικαστήρια» από την Σ.Π 6/45, που τα αντικατέστησε από τα τακτικά, εξασφάλιζε τα εχέγγυα για μια «δίκαιη δίκη» των κατηγορούμενων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι κατηγορούμενοι ήταν «ευυπόληπτα» μέλη της τοπικής κοινωνίας του Άργους. Οι κατηγορίες εναντίον τους για δωσιλογισμό ήταν ανυπόστατες, αφού η οργάνωση τους, έδρασε με γνώμονα το εθνικό συμφέρον ενάντια στον εσωτερικό εχθρό, συνεργαζόμενη με την Ελληνική Χωροφυλακή και όχι με τους Γερμανούς, με διακηρυγμένο στόχο την προστασία της τοπικής κοινωνίας από τα αναρχικά στοιχεία, που τη λυμαίνονταν. Ο συγκεκριμένος συλλογισμός, μπορεί να γίνει αποδεκτός αν συναινέσουμε στη λογική, που υποβιβάζει την οργάνωση του ΕΑΜ σε μια ομάδα αναρχικών στοιχείων με ληστρικές διαθέσεις, που λυμαινόταν το ντόπιο πληθυσμό και συγκροτήθηκε, όχι με σκοπό τον απελευθερωτικό αγώνα, αλλά την εξυπηρέτηση ευτελών και ιδιοτελών σκοπών. Στη λογική αυτή η συγκρότηση μια εξωθεσμικής οργάνωσης με « ρόλο χωροφύλακα» νομιμοποιείται να δρα εναντίον Ελλήνων, ως επικουρικό όργανο των Σωμάτων Ασφαλείας. Επίσης τίθεται το ερώτημα, ποια η σχέση της Ελληνικής Χωροφυλακής με τις Αρχές Κατοχής και κατ' επέκταση των τοπικών Πολιτοφυλακών, που συνεργάζονταν μαζί της, με αυτές;

Το απαλλακτικό βούλευμα 275 /45 παρουσιάζει κατά τη γνώμη μας ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γι' αυτό και θα παρουσιαστεί, σε μεγάλο μέρος του, αυτούσιο, προκειμένου ο αναγνώστης να μπορέσει να εξάγει τα συμπεράσματα του. Στη συγκεκριμένη περίπτωση κατηγορούμενος ήταν ο έμπορος Η.Π.²³³, ο οποίος καταγγέλθηκε από τον Μ Λ, κάτοικο Ναυπλίου για την κατάδοση του γιου του Ν.Λ και του Ι.Μ, οι οποίοι συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν από τους Γερμανούς.

²³¹ Βλ. Βουλευμάτα 1945, αριθμ. 253, ΓΑΚ Ναυπλίου .

²³² Αναλόγου περιεχομένου βουλευμάτα, βλ.253/ 263/270/249/272/1945

²³³ Ο κατηγορούμενος Η.Π έχει απαλλαγεί από την κατηγορία της κατάδοσης και με άλλα βουλευμάτα.βλ, 135/181/1945.

Όπως προκύπτει από την δικογραφία στις 22 Φεβρουαρίου του 1944 « εφονεύθη εν Ναυπλίω ο υπενωμοτάρχης Ηλ. Παναγ. υπό Εαμιτών. Την 2 Μαρτίου 1944, ο εν Αθήναις μετά τον φόνον του υπενωμοτάρχου Παναγ. μεταβάς εις την Δύναμιν της Ειδικής Ασφάλειας τοποθετείς χωροφύλαξ Δ.Κ. υπηρετών προηγουμένως εις την καταδίωξιν Ναυπλίου, μετά του υπενωμοτάρχου (διαγράφεται μια λέξη) Μοίραρχου Μ, εις τον σιδηροδρομικόν σταθμόν Αθηνών συνέλαβε τον εκ Ναυπλίου Ν.Α κατόπιν τον έτερον Ι.Μ δικηγόρον κάτοικον Ναυπλίου, συμπαθώς διακείμενον εις το ΕΑΜ, ως φημολογείται . Η σύλληψις των λαμβανομένου, υπ' όψει του άρτι γενομένου φόνου του υπενωμοτάρχου, πρέπει έστω και αδίκως ή αβασίμως, να έχη κάποια σχέσιν με τον εν λόγω φόνον, εκ μέρους προφανώς των συλλαβόντων τούτους Ελλήνων Αξιωματικών και Χωροφυλάκων. Συνελήφθησαν ως κομμουνισταί καταδοθέντες προφανώς υπό του χωροφύλακος Κ, γνώστου, της εν Ναυπλίω καταστάσεως και παραπέμφθησαν εις την Επιτροπήν Ειδικής Ασφάλειας Αθηνών, δηλαδή εις την νόμιμον διαδικασίαν των Ελληνικών Αρχών, υφ 'ής και εκρίθησαν απολυτέοι, μη απολυθέντες όμως υπό του Λάμπου.-

Ο πατήρ του ατυχούς Α, αιτιάται τον κατηγορούμενον Η.Παπ, ως αίτιον της εκτελέσεως του υιού του και του έτέρου ατυχούς Μ υπό των Γερμανών, οίτινες λόγω σαμποτάζ τινός, εξετέλεσαν εν τω Ισθμώ Έλληνας τινάς, ους παρέλαβον εκ των κρατηρίων της Ειδικής Ασφάλειας, μεταξύ των οποίων και τους δυο άνω δυο Ναυπλιείς, ένα μήνα περίπου μετά την σύλληψιν των, ως η αιτία των αυτή στηρίζεται εις το σημείωμα το εν δικογραφία ευρισκόμενον, το οποίο ως ισχυρίζεται ο μηνυτής απέστειλε ο κατηγορούμενος εις τον Συνταγματάρχην Πάτερην εις το οποίο σημείωμα καταθέτει ο μάρτυς Πάτερης, ουδέποτε έλαβον ούτος και το οποίον είχε ούτω:

« Αγαπητέ Τάσο και για τους δυο συλληφθέντες Ν.Α και Ι.Μ βεβαιώ και εγώ και ως αύριο το πρωί θα έλθω, εάν θέλεις να το βεβαιώσω εγγράφως. Παρακαλώ εχεμύθεια απόλυτος.» Ο Η.Π. εκ του σημειώματος αυτού, αληθούς αυτού εκλαμβανομένου, προκύπτει, ότι, όταν εγράφετο τούτο η σύλληψις είχε ενεργηθή και και ότι προσεφέρετο ως εγγράφη να βεβαιώση για τους συλληφθέντες, χωρίς όμως να γραφή τι :Εκ της καταθέσεως του μηνυτού και των καταθέσεων των μαρτύρων Α.Γ, ιατρού και Π.Μ εμπορου εν συνδυασμώ με την υπ' αριθμ 20117 βεβαιώσιν της Νομαρχίας Αττικής, προκύπτει, ότι όντος εξητάσθη ο Η. Παπ. μετά άλλων δυο προαναφερομένων, υπέρ των κρατουμένων, ώντινων ή προσωπικώς ή προφορικώς ητήσαντο την απόλυσιν. Όσον αφορά το περιεχόμενο των καταθέσεων τούτων, **αίτινες απολέσθησαν**, και της καταθέσεως του μηνυτού, βεβαιούντος, ότι η Επιτροπή

Ασφαλείας απεφάνθη της απολύσεως των, προκύπτει σαφώς, ότι αυτά δεν είναι δυνατόν, παρά να ήσαν υπέρ αυτών, την δε ευθύνη των επιγενομένων έχει η Ειδική Ασφάλεια, ήτις δεν τους απέλυσε. Η σύσταση της απόλυτου εχεμύθειας, ήν το σημείωμα συνιστά, **είναι δυσεξήγητος**, αλλά και άνευ αποτελέσματος, εφ' όσον το σημείωμα τούτο δεν περιήλθεν εις την υπηρεσίαν του Πάτερη και επηκολούθησε η υπέρ των κρατουμένων κατάθεσις του γράψαντος το σημείωμα, η ευνοϊκότης της οποίας εκ των προσαγόμενων αντιγράφων εκδόσεως εξαγομένου του Αντισυνταγματάρχου Παπαδόπουλου επιβεβαιούται.

Εκ των ανωτέρω εκτεθιμένων, προκύπτει ότι οι ατυχείς νέοι Α και Μ, συνελήφθησαν υπό της Ειδικής Ασφάλειας Αθηνών, ως κομμουνιστάι και δια την ιδιότητα των ταύτην εισήχθησαν εις την Επιτροπήν Ασφαλείας Αθηνών. Εάν καταδόθησαν ως κομμουνιστάι είτε υπό του χωροφύλακος Κ, είτε από οποιονδήποτε άλλων, καταδόθησαν εις τας Ελληνικάς Αρχάς και όχι εις τον εχθρόν ως προϋποθέτει το υπ' αριθμ άρθρο 1 στ' της υπ' αριθμ 6Σ.Π, ως αυτή δια του Α.Ν 533 εκωδικοποιήθη, επομένως η κατηγορία της παραβάσεως της Σ.Π δεν ευσταθή.....».

Το σκεπτικό της παραπάνω απαλλακτικής απόφασης ενέχει κατά τη γνώμη μας πολλά κενά και παράδοξα. Πρόκειται για κακοδικία, αφού ο κατηγορούμενος απαλλάσσεται με εικασίες. Εικάζεται, ότι το σημείωμα του προς τον Συντ/άρχη Πάτερη, που αφορούσε τη σύλληψη των κατηγορουμένων, συντάχθηκε με σκοπό να τους βοηθήσει. Αν είναι έτσι, γιατί ο Συνταγματάρχης Πάτερης ισχυριζόταν, ότι δεν το έλαβε ποτέ και αν δεν το έλαβε αυτός, ποιος το έλαβε και γιατί δεν εκλήθη ως μάρτυρας. Το συμπέρασμα ανάγεται με σοφιστικό θα λέγαμε τρόπο: Το σημείωμα, με το οποίο ο κατηγορούμενος βεβαιώνει για τους δυο συλληφθέντες (αν και δε γνωρίζουμε τι και επισημαίνεται απόλυτη εχεμύθεια) οδηγεί την Ειδική Ασφάλεια στην Αθήνα να συναινέσει στην απόλυση των κρατουμένων (αν και τελικά με παρέμβαση του Λάμπου παραμένουν έγκλειστοι). Συνεπώς ο Η.Παπ βεβαίωσε υπέρ τους, γεγονός, που επιβεβαιώνουν και μάρτυρες, οι καταθέσεις των οποίων έχουν κατά περίεργο τρόπο, χαθεί ! Το δικαστήριο εξάγει αυθαίρετα συμπεράσματα, χωρίς στην ουσία να αποδεικνύει και στον πιο αδαή ακροατή, του λόγου το αληθές, αφού τα επιχειρήματα του, ούτε καν αληθοφανή είναι. Ένας κακοήθης ακροατής θα μπορούσε να σκεφτεί το ακριβώς αντίθετο, ότι εξαιτίας του σημειώματος του κατηγορούμενου, η Ειδική Ασφάλεια, αν και αρχικά είχε αποφασίσει την απόλυση των κατηγορουμένων, τελικά δεν τους απέλυσε γεγονός, που οδήγησε στην εκτέλεση τους.

Εξίσου ενδιαφέρουσα είναι η συλλογιστική των Δικαστικών Αρχών στο βούλευμα με αριθμ.306. Οι κατηγορούμενοι καταγγέλλθηκαν από την χήρα Μ. Ι. Τ, κατοίκου Πρόνοιας, για παράβαση της Σ. Π 6/45. Το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών στο Ναύπλιο με το βούλευμα 424/45 κήρυξε αναρμόδιες τις Ανακριτικές και Δικαστικές Αρχές της περιφέρειας για την εκδίκαση, κατά των κατηγορούμενων Γ. Β. Σ, Θ. Ζ, Ν. Α και Δ. Μ, της ποινικής υποθέσεως « *επί φόνου, πράξει φερόμενη ως τελεσθείσα εν Κρανιδίω και εν Ναυπλίω εις βάρος του Εμμ Τ, κατά τον Ιούνιον 1944, παρά την πρότασιν του παρ' αυτώ Εισαγγελέως, στηριχθέν εις την σκέψιν, ότι κατά την κατάθεσιν της μυνήτριας ενώπιον του Ειδικού Αντεπιτρόπου την 1/12/45 ο υιός της εξετελέσθη εν Κρανιδίω κατά τας εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών συμπρατούντων μετά Ταγμάτων Ασφαλείας και Χωροφυλακής και δη μετά των τριών τελευταίων κατηγορουμένων κατόπιν καταδόσεως εκ μέρους των δυο πρώτων κατηγορουμένων*» Η συλλογιστική έγκειται στο γεγονός, πως η μηνύτρια σε προγενέστερες καταθέσεις της (6-11-44, 12-1-45) δεν αναφέρει την εκτέλεση του γιου της με τη σύμπραξη των Γερμανών, παρά μόνο στη μεταγενέστερη κατάθεση της (1-12-45) ισχυρίζεται, ότι ο γιος της εκτελέστηκε μετά από διαταγή του Διοικητή Τάγματος Ασφαλείας Μ, παρουσία του Γερμανού Φρούραρχου και των Δ.Σ και Ι.Π. Το ότι, κατά την εκτέλεση, παρίστατο ο Γερμανός Φρούραρχος δεν αποτελεί σύμφωνα με το δικαστήριο, ένδειξη συνεργασίας, ούτε κατάδοσης, εφ' όσον μόνο η μηνύτρια καταθέτει, ότι το παιδί της συνελήφθη από Ταγματασφαλίτες, συνέπεια καταδόσεως των κατηγορουμένων. Συνεπώς, ορθά σύμφωνα με τις Δικαστικές Αρχές, ο Ειδικός Επίτροπος δεν άσκησε καμιά ποινική αγωγή, αλλά παρέπεμψε την υπόθεση στον Εισαγγελέα, ως αρμόδιο να ασκήσει την ποινική αγωγή για φόνο. Επίσης, από την υπ' αριθμ 141 παραγγελία του δεν προέκυψαν στοιχεία « *βεβαιούται σύμπραξιν Γερμανών ή Ταγματασφαλιτών ή Ταγματασφαλιτών μετά Γερμανών κατά την εκτέλεσιν του υιού της μυνήτριας*», γεγονός που ενισχύει κατά την κρίση του δικαστηρίου, η μαρτυρία του Ενωματάρχη Μ, τον οποίο επικαλείται η μηνύτρια στη κατάθεση της. Σύμφωνα με την μαρτυρία του « *ο υιός της μυνήτριας συνελήφθη υπό των Γερμανών κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις μετά της αδελφής του, ενεκλείσθη εις τα κρατητήρια Κρανιδίου και εξετελέσθη υπό των Γερμανών, ως κομμουνιστής, προδοθείς υπό των κατοίκων του χωριού, άνευ αναμίξεως των κατηγορούμενων*» Το δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη του τα παραπάνω, το εκπρόθεσμο της αίτησης αφενός και αφετέρου τη μοναδική μαρτυρία της μηνύτριας, την οποία θεωρεί αβάσιμη, παραπέμπει τους κατηγορούμενους στο ποινικό δικαστήριο με το εξής

σκεπτικό « ..διότι η κατάδοση κατ' αυτών εγένοντο εκ τας ταγματасφалиτάς . Εάν υπό των Ταγματасφалиτών εφονεύθη ούτος δεν υπάρχει πάλιν παράβασις Συντακτικής Πράξεως, εάν τον συνέλαβον οι Γερμανοί κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις του Κρανιδίου κατά την κατάθεση του Μ και τον εξετέλεσαν, πάλιν παράβασις Συντακτικής Πράξεως δεν υπάρχει, διότι δεν είναι βεβαιούμενον, ότι ηδύναντο οι ταγματасφалίτες να προιδώσι τούτο, ή ότι ηδύναντο αυτό εμποδίσωσι, αφού και υπό τας φυλακάς Αγρινίου και άλλας φυλακάς επήραν κρατουμένους ...».

Είναι εμφανές θεωρούμε, ότι το δικαστήριο, ερμηνεύει το νόμο με τον δικό του τρόπο και δε λαμβάνει υπόψη του το άρθρου 1 εδαφ. ζ « Όσοι προέβησαν εις πράξεις βίας Ελλήνων ένεκα της δράσεως των κατά του εχθρού» « Ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση θεωρείται ο εξωπλισμός του δράστου παρά των Αρχών Κατοχής.» Σύμφωνα με διευκρινίσεις του νομοθετήματος, « Αποτελεί ιδιαίτερα επιβαρυντικήν περίπτωσιν δια τα αδικήματα των εδαφίων 5 και 6 του παρόντος άρθρου η ιδιότης του δράστου ως ανήκοντος εις τας ενόπλιας δυνάμεις της χώρας.» και « Εάν εκ πράξεων προβλεπόμενων εις τα άνω εδάφια επήλθε θάνατος Έλληнос ή Συμμάχου, αποκλείεται η παροχή ελαφρυντικών περιπτώσεων κατά το άρθρο 2.» Το Ειδικό Δικαστήριο Δωσιλόγων περιορίζεται στη παραπομπή της υπόθεσης στο Ποινικό Δικαστήριο, ενώ κατά την κρίση του χρειάζονται διαβεβαιώσεις για την « σύμπραξιν Γερμανών ή Ταγματасφалиτών ή Ταγμαтасφалиτών μετά Γερμανών κατά την εκτέλεσιν του υιού της μνήτριάς». Η συμμετοχή αμφοτέρων στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και ο εξοπλισμός των Τ.Α από τους Γερμανούς, προφανώς δεν εμπίπτει στις διατάξεις της Σ.Π, σύμφωνα με την αναθεωρημένη αντίληψη του δικαστηρίου περί του ένοπλου δωσιλογισμού. Το δικαστήριο αποφαινεται, ότι δεν υπάρχει παράβαση της 6/45 Σ.Π ακόμα και αν το θύμα εκτελέστηκε από Ταγμαтасφалίτες.!

Αναρμόδιες επίσης κρίθηκαν οι Δικαστικές Αρχές του Ειδικού Δικαστηρίου, αναφορικά με την εκδίκαση της υπόθεσης, στην οποία κατηγορείται ο Κάρολος Φερδινάνδος Μπάχ, κάτοικος Κορίνθου, για παράβαση του άρθρου 1 εδαφ. ζ και στ, της 6/45 Σ.Π. Σύμφωνα με τον Εισαγγελέα «Επειδή οι αποδιδόμεναι τω κατηγορουμένω τούτω κατηγορίαί καταδόσεως εις τον Γερμανικόν Στρατόν Ελλήνων υπηκόων και διαπράξεως πράξεων βίας εν συμπράξει μετά Γερμανών εις βάρος Ελλήνων, ένεκα της δράσεως των κατά του εχθρού κτλ και αληθείς τυχόν εκλαμβανόμεναι, δεν είναι ποινικώς τιμωρητέαι δι' αλλοδαπούς υπηκόους των εθνών των διενηργησάντων την κατοχήν, εφ' όσον ούτοι ως όργανα του Κράτους των και ουχί ατομικώς ενήργουν.....δέον υπό την ιδιότητα ταύτη να κριθώσι και ουχί με τους

όρους των Συντ.Πράξεων, αλλά με τις διατάξεις του κοινού ποινικού δικαίου, εφ' όσον ούτοι τοιαύτας παρέβησαν.» Εντέλει, ο κατηγορούμενος, σύμφωνα με το βούλευμα 232, παραπέμπεται για το αδίκημα του φόνου του Θ.Γ, κάτοικο Ζευγολατίου στα κοινά ποινικά δικαστήρια, ενώ το δικαστήριο κρίνει, ότι ο κατηγορούμενος πρέπει να απαλλαγεί από τις κατηγορίες για τις παρακάτω αξιόποινες πράξεις, που του καταλογίζονται δηλαδή : « 1. εν Ζευγολατιώ Κορινθίας κατά τα έτη 1943-1944 κατέδωσαν εις τον εχθρό ήτοι εις τον Γερμανικόν Στρατον Έλληνας υπηκόους, ήτοι τον Γ.Κ, χωροφύλακα και άλλους αγνώστους ενεργήσας άμα δια την ανακάλυψιν και σύλληψιν των 2. κατά τον αυτόν τόπον και χρόνον προέβη εις πράξεις βίας εν συμπράξει μετά των Αρχών Κατοχής εις βάρος Ελλήνων ένεκα της δράσεως του και του εχθρού συλλαβών και φυλακίσας Έλληνας πολίτας κατοίκους Ζευγολατίου αγνώστους εισέτι εκ του λόγου, ότι δεν προσήρχοντο να εργασθώσιν εις τα εκεί Γερμανικά έργα, εν οίς και τον Θεοδ.Γ όστις εξετελέσθη υπό των Γερμανών».²³⁴

Στη λογική της απόδοσης δικαιοσύνης, υπό την προϋπόθεση μιας « δίκαιης δίκης», την οποία διασφαλίζει η Σ.Π 6/45, με κάποια βουλεύματα καταργούνται αυτεπαγγέλτως προγενέστερα εντάλματα φυλάκισης ατόμων, που κατηγορήθηκαν και φυλακίστηκαν για προδοσία. Το βούλευμα 263 απαλλάσσει τους κατηγορούμενους Ι. Π, κάτοικο Πειραιά και Κ. Τ, κάτοικο Σπετσών από την κατηγορία της παράβασης της υπ' αριθμ 6/45 Σ.Π. Το αιτιολογικό της αποφυλάκισης των κατηγορουμένων είναι ότι « εκ της διεξαχθείσης προανακρίσεως διεπιστώθη σαφώς, ότι ουδείς εκ των άνω κατηγορουμένων συνειργάσθη προδοτικώς μετά του εχθρού κατά Ιούνιο 1944, ούτε κατέδωσαν εις αυτόν Έλληνας πολίτας, ως κατηγορούνται, αλλά αντιθέτως προκύπτει, ότι ο μεν πρώτος έφεδρος ανθ/γος υπηρέτησεν εις τας Εθνικάς Ομάδας των Ελλήνων Ανταρτών (Ε.Α.Ε.²³⁵) εν τη περιφέρεια Ερμιονίδος, προηγουμένως είχε καταταγεί εις τον στρατόν του ΕΑΜ, προσενεγκών εθνικάς υπηρεσίας και εργασθείς δια την διασφάλισιν της δημοσίου τάξεως κατά τας παραμονάς της αποχωρήσεως των

²³⁴ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ.233 , ΓΑΚ Ναυπλίου

²³⁵ Όπως είδαμε αναλυτικά παραπάνω ο ΕΔΕΣ δε μπόρεσε να συγκροτήσει οργανώσεις στη περιφέρεια της Αργολιδοκορινθίας. Η ύπαρξη τέτοιας οργάνωσης στη περιφέρεια Ερμιονίδας, τίθεται υπό αμφισβήτηση, αφού πολυάριθμες αναφορές συγκλίνουν στο γεγονός, ότι οι αντιστασιακοί σχηματισμοί της περιφέρειας εν μια νυκτί φόρεσαν στο μπράτσο ένα περιβραχιόνιο με τα αρχικά του ΕΔΕΣ, προκειμένου να νομιμοποιήσουν τη δράση τους. Έτσι στη περιοχή της Ερμιονίδας ο αρχηγός της αντιστασιακής οργάνωσης, ο γιατρός Σκαρτσιάρης , μετονόμασε την οργάνωση του σε ΕΔΕΣ και έδωσε εντολή στους άντρες του να χτυπήσουν τους αντάρτες αν εμφανιστούν στο χωριό.
Βλ. Γιόνα Μίκε Παιδούση, Κόκκινος Επιτάφιος , Αθήνα, εκδ. Βιβλιόραμα και Βασίλης Λαδάς, Οι αντάρτες της θάλασσας (δράση του ΕΛΑΝ Αργολοαργωνικού), Αθήνα, 2002, (αυτοέκδοση), σ 119.

Γερμανών εκ του Ελληνικού εδάφους, ο δε δεύτερος υπήρξεν στόχος διώξεως των αναρχικών στοιχείων δια τα εθνικιστικά φρονήματα αυτά και των...της οικογένειάς του δεον να μη γίνη κατηγορία κατ' αυτών και διαταχθή η κατάργησις των εκδοθέντων υπ' αριθμ 36 και 37 της 22/11/44 ενταλμάτων φυλάκισης, του Ειδικού Επιτρόπου του Ειδικού Δικαστηρίου Πειραιώς,.....Προτείνει να μη γίνη κατηγορία κατά των ως υπαιτίων του ότι από κοινού και εκ συστάσεως 1) κατέδειξαν εις τον εχθρόν 48 Έλληνας πολίτας, κατοίκους Σπετσών και Κρανιδίου και 2) Προέβησαν εις πράξεις βίας εν συμπράξει μετά των οργάνων κατοχής εις βάρος Ελλήνων ένεκα της δράσεως αυτών κατά του εχθρού»

Για πολλοστή φορά, είναι εμφανές, πως οι δικαστικές αρχές ταυτίζουν το ΕΑΜ με αναρχικά στοιχεία. Η συγκεκριμένη ερμηνεία φαίνεται να νομιμοποιεί τη δράση όλων των αντιαμικών σχηματισμών, και των ανδρών, που υπάγονταν σε αυτούς με τη λογική, ότι προσέφεραν « εθνικάς υπηρεσίας» και να τους απενοχοποιεί από οποιαδήποτε κατηγορία. Το άλλο επιχείρημα, που πολύ συχνά συναντάμε και που σε μεγάλο βαθμό έχει δόση αλήθειας, είναι η δίωξη εκ μέρους του ΕΛΑΣ ατόμων και οικογενειών, εξαιτίας των διαφορετικών πολιτικών φρονημάτων τους. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, στο νομό Αργολιδοκορινθίας, που στη προσπάθεια του ο ΕΛΑΣ να εκκαθαρίσει την περιοχή από την «αντίδραση» διώκει ανθρώπους, που στη πραγματικότητα δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με τους δωσιλογικούς μηχανισμούς, αλλά το μόνο έγκλημα τους είναι η πολιτική ιδεολογία τους.

Για το αδίκημα της οικονομικής συνεργασίας, καθ' όλη τη διάρκεια του 1945 έγιναν συνολικά τρεις καταγγελίες. Ενδεικτικά θα παρουσιάσουμε καταγγελία για οικονομική συνεργασία, που αφορούσε κατοίκους της πόλης του Άργους. Οι κατηγορούμενοι καταγγέλθηκαν, ότι συνεργάστηκαν οικονομικά με τον εχθρό και αποκόμισαν οικονομικά οφέλη. Και για τους δυο, σύμφωνα με το Δικαστήριο, η προανακριτική διαδικασία απέδειξε, ότι συνεργάστηκαν με τις Αρχές Κατοχής υπό το κράτος του φόβου και των απειλών. Ο μεν πρώτος, ο Α. Σ .Κ, ηλεκτρολόγος υποχρεώθηκε να χορηγήσει στους κατακτητές διάφορα είδη ηλεκτρικών εγκαταστάσεων από το μαγαζί, που διατηρούσε στην πόλη του Άργους. Για το εμπόρευμα του, είτε πληρώθηκε σε πολύ χαμηλές τιμές, είτε δεν πληρώθηκε καθόλου, γεγονός, που πιστοποιούν ανεξόφλητες καταστάσεις και πολλοί μάρτυρες. Ο δε δεύτερος, Δ. Ε. Μ, ως εργολάβος, αναγκάστηκε να εκτελέσει κάποιες επισκευές σε οικήματα, που στεγάζονταν οι Ιταλικές Στρατιωτικές Αρχές στη πόλη του Άργους, όχι οικιοθελώς, όπως επιβεβαιώνει και ο Έφορος του Άργους, αλλά μετά από άσκηση

βίας από τις Αρχές Κατοχής, σε σημείο, που να είχε προηγηθεί η φυλάκισή του, ώστε να εξαναγκαστεί να συναινέσει. Το δικαστήριο αποφάσισε την απαλλαγή των κατηγορουμένων²³⁶.

Ενδιαφέρον έχει και το απαλλακτικό βούλευμα 262/45. Η καταγγελία σε αυτή τη περίπτωση αφορά το αδίκημα της κατασκοπίας. Η κατηγορούμενη είναι η Β. Χ. Δ., κάτοικος Ν. Κίου, σύμφωνα με την καταγγελία, κατά τη διάρκεια της εχθρικής κατοχής ανέλαβε υπηρεσία ως μυστική πράκτορας στη Γερμανική Μυστική Αστυνομία της υπηρεσίας Ναυπλίου. Όμως η προανακριτική διαδικασία απέδειξε την αθωότητα της και την απάλλαξε από την κατηγορία για παράβαση της Σ.Π 6/45, αφού αποδείχθηκε « *εκ των καταθέσεων πάντων των εξετασθέντων μαρτύρων, ότι η άνω κατηγορούμενη δεν διετέλεσαν εις την μυστικήν υπηρεσίαν του εχθρού, αλλά η εξαδέλφη της Μ.Δ, ήτις και εξηφανίσθη μετά την αναχώρησιν των Γερμανών, μεταβάσα εις Αθήνας και εκείθεν εις άγνωστον διεύθυνσιν*». ²³⁷

Απαλλακτικά βουλεύματα εκδόθηκαν επίσης με το σκεπτικό, ότι οι κατηγορούμενοι υποκινούμενοι από λόγους εκδίκησης και όχι με πρόθεση συνεργασίας με τις Αρχές Κατοχής εκινήθησαν σε συνεργασία με τα Τάγματα Ασφαλείας, ενάντια στους προσωπικούς τους εχθρούς. Ενδεικτικό είναι το βούλευμα 277. Σύμφωνα με το δικαστήριο «*Εκ της γενόμενης προανακρίσεως δεν προκύπτει, ότι οι κατηγορούμενοι συνεργάζοντο μετά των Γερμανών, ούτε ότι παρέδωκαν αυτοίς κατάλογο συλληφθέντων προσώπων, άτινα και συνελήφθησαν .Προκύπτει μάλλον ότι ούτοι καταδιωχθέντες υπό των ανταρτών, πολλούς συγγενείς των οποίων ούτοι είχαν συλλάβει ομήρους ή εκτέλεση, εκινούντο εναντίον των προσωπικών εχθρών την παρά των Ταγμάτων Ασφαλείας, όχι με πρόθεση συνεργασίας μετά του κατακτητού, αλλά εκδικήσεις δια τας εναντίον διώξεων ωρισμένων συμπατριωτών προσωπικώς .Δεον όθεν να μη γίνη κατηγορία κατά τούτων δια πράξεις βίας κατά των Ελλήνων ένεκα της δράσεως την κατά του εχθρού, μη συντρεχούντων των όρων του Νόμου*». ²³⁸

Αν και στη πλειοψηφία τους τα βουλεύματα είναι απαλλακτικά υπάρχουν και περιπτώσεις, που το δικαστήριο παρέπεμψε σε δίκη τους κατηγορούμενους. Το βούλευμα 268/45 είναι απαλλακτικό για τους τρεις από τους τέσσερις κατηγορούμενους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση τέσσερις χήρες από το χωριό Μπόρσια Αργολίδας μηνύουν τέσσερις συγχωριανούς τους για παράβαση της 6/45

²³⁶ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 247, ΓΑΚ Ναυπλίου .

²³⁷ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 262, ΓΑΚ Ναυπλίου .

²³⁸ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 277, 279 ΓΑΚ Ναυπλίου .

Σ.Π, συγκεκριμένα για την σύλληψη και εκτέλεση των ανδρών τους, μετά από κατάδοση τους στις Αρχές Κατοχής. Οι μηνύτριες τους θεωρούν υπεύθυνους για την σύλληψη των ανδρών τους, τον Ιούνιο του 1944 από τους Γερμανούς στο χωριό Μπόρσια. Από την προανακριτική διαδικασία όμως προέκυψαν στοιχεία, που απάλλαξαν τους τρεις από τους τέσσερις κατηγορούμενους από τις κατηγορίες, με το σκεπτικό, ότι οι μηνύτριες επιρρίπτουν σε αυτούς ηθική ευθύνη, γιατί ενώ ήταν μέλη οργάνωσης στο χωριό (δεν κατονομάζεται), δεν ειδοποίησαν εγκαίρως, αν και γνώριζαν, ότι μεταβαίνουν εκεί γερμανικά αποσπάσματα, ώστε να απομακρυνθούν και να μη συλληφθούν οι παθόντες. Το δικαστήριο αποφαινεται, ότι οι κατηγορούμενοι δε φέρουν ποινική ευθύνη. Αναφορικά με τον πρώτο κατηγορούμενο τον Ν. Αθ έκριναν, ότι πράγματι οδήγησε τους Γερμανούς στο σπίτι, που ήταν εγκατεστημένο το τηλέφωνο της οργάνωσης, όπου και συνελήφθησαν και φονεύθησαν οι παθόντες, αλλά προέβη στη πράξη αυτή υπό το καθεστώς του φόβου, καθώς απειλήθηκε η ζωή του από τις Αρχές Κατοχής. Ποινική ευθύνη προκύπτει μόνο για τον τέταρτο τον Ν. Αν, ο οποίος κατά την κρίση του δικαστηρίου πρέπει να παραπεμφθεί σε δίκη, αφού προέκυψαν επαρκή στοιχεία « *ότι άμα τη συλλήψει του υπό των Γερμανών προσεφέρθη οικειοθελώς να παραδώσει το τηλέφωνο και τους φρουρούς αυτό χωρίς οι Γερμανοί ν' απαιτήσωσι τοιούτον τι παρατού, αφού δεν γνώριζαν την ύπαρξιν τηλεφώνου εις το χωρίον, αλλά απλώς ίνα προσφέρη υπηρεσίαν τους Γερμανούς και επιτύχη την απελευθέρωση του.*»²³⁹

Συνολικά έντεκα βουλεύματα²⁴⁰ εκδόθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 1945, αφού για τους κατηγορούμενους, προέκυψαν επαρκή στοιχεία κατά τη διάρκεια της προανάκρισης και κρίθηκε αναγκαία η περαιτέρω ανάκριση για επανεξέταση των υποθέσεων τους, ενώ ένας παραπέμφθηκε σε δίκη.

²³⁹ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 268, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁴⁰ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 148, 150, 221, 222, 224, 225, 227. ΓΑΚ Ναυπλίου

Βουλευματα 1946

Λίγους μήνες αργότερα στις 3 Σεπτεμβρίου του 1945 η κυβέρνηση Βούλγαρη θα εκδώσει τον Αναγκαστικό νόμο υπ' αριθμ. 533 *«Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως της υπ' αριθμ. 6)45 Συντακτικής Πράξεως περί επιβολής κυρώσεων κλπ. ως έχει τροποποιηθή.»* Ο νέος νόμος θα δώσει τη δυνατότητα να παραγραφούν κάποια αδικήματα, αφού με το άρθρο 7, που εισάγει περιορίζει σημαντικά τα χρονικά πλαίσια μέσα στα οποία πρέπει να ασκηθεί ποινική αγωγή είτε αυτεπαγγέλτως, είτε μετά από μήνυση των κατηγορών. Ορίζει την 20 Ιουλίου του 1945 ως καταληκτική ημερομηνία για αδικήματα, που τελέσθηκαν στη περιφέρεια του Εφετείου Αθηνών και 31 Οκτωβρίου 1945 για τα αδικήματα, που τελέσθηκαν εκτός της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών. Η υποβολή μηνύσεων μετά τις προκαθορισμένες ημερομηνίες θα θεωρείτο εκπρόθεσμη.

Παρατηρώντας κανείς τα βουλευματα, που εκδόθηκαν καθόλη τη διάρκεια του 1946 διαπιστώνει, ότι μνηθήθηκαν για διάφορα αδικήματα σύμφωνα με τη Σ.Π 6/45, όπως τροποποιήθηκε από τον Α.Ν 533, διακόσια ενενήντα έξι άτομα, από τα οποία κρίθηκε επιβεβλημένο να παραπεμφθεί σε δίκη μόνο ένα.

Είναι αξιοπρόσεκτο, ότι οι Αρμόδιες Δικαστικές Αρχές δε μπαίνουν στη διαδικασία να στοιχειοθετήσουν επαρκώς τις απαλλακτικές τους αποφάσεις, εκτός από ελάχιστες. Στη πλειοψηφία των βουλευμάτων κρίνονται ανεπαρκή τα στοιχεία για παραπομπή σε δίκη των κατηγορούμενων, αφού οι μνησεις δε στοιχειοθετούνται εξαιτίας των αοριστολογιών των μαρτύρων κατηγορίας!

Έτσι πολυάριθμα είναι τα βουλευματα²⁴¹, που οι απαλλακτικές αποφάσεις στοιχειοθετούνται με το «κλισέ» ότι « *δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, όπως υποστηρίζωσιν δημόσια επ' ακροατηρίω την προκείμενην κατηγορία κατά των..*» Οι Δικαστικές Αρχές είναι ιδιαίτερα φειδωλές στην επιχειρηματολογία τους και στην καλύτερη περίπτωση διατείνονται, ότι οι κατηγορίες στηρίζονται στις αοριστολογίες των μαρτύρων κατηγορίας, γεγονός, που επιβάλει την απαλλαγή τους.

Και στο σημείο αυτό τίθεται το ερώτημα, με ποιο σκεπτικό οι κατήγοροι αποφάσισαν να μνηύσουν επώνυμα συντοπίτες τους για το επαχθές έγκλημα του δωσιλογισμού και να ρισκάρουν να δημιουργήσουν επιπλέον πάθη σε μια εποχή

²⁴¹ Βλ. Βουλευματα 1946, αριθμ. 17,19, 30,34, 35,36, 37, 38,39, 41, 43, 44, 45, 46,47,49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69,70, 71,72, 74, 75, 76, 78,79, 80, 81, 83, 86,87,88, 89,90, 91, 92, 93, 94, 95,96, 97, 98, 99 ΓΑΚ Ναυπλίου.

ιδιαίτερα τεταμένη. Είναι βέβαιο, ότι χρειαζόταν ψυχικό σθένος για να εμπλακεί κάποιος επώνυμα σε μια δικαστική διαμάχη και είναι απορίας άξιο επίσης, ότι οι εμπλεκόμενοι στη συντριπτική τους πλειοψηφία, σύμφωνα με το δικαστήριο, δεν είχαν επαρκή στοιχεία, που να στοιχειοθετούν τις κατηγορίες τους. Θα παραθέσουμε κάποια βουλεύματα, των οποίων οι αποφάσεις διέπονται από μια στοιχειώδη συλλογιστική, γεγονός, που μας επιτρέπει, έστω ακροθιγώς και με τις επιφυλάξεις, που μας επιβάλλει η ελλειπτικότητα του υλικού, αν μη τι άλλο να προβληματιστούμε και να εξάγουμε νέα πραγματολογικά στοιχεία για την κατοχική περίοδο.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το απαλλακτικό βούλευμα, υπ' αριθμ 1/ 1946, με το οποίο απαλλάσσεται ο Ι. Μ, Διευθυντής των Αγροτικών Φυλακών Τίρυνθας, από την κατηγορία, ότι τα έτη που υπηρετούσε στη περιφέρεια Ναυπλίου, 1943-1944 και συγκεκριμένα από το Νοέμβριο του 1943 μέχρι και τον Μάρτιο του 1944, κατέχοντας Δημόσια Διοικητική θέση, έγινε συνειδητό όργανο του εχθρού ασκώντας το λειτουργήμα του προς διευκόλυνση των Αρχών Κατοχής κατά τρόπο πειστικό για το λαό. Συγκεκριμένα κατηγορήθηκε από τρεις φύλακες, που υπηρετούσαν στις Αγροτικές Φυλακές ότι « *συνεργάσθη μετά των Γερμανών Διοικητή Ναυπλίας θέσας εις την διάθεσιν του τας υπηρεσίας του ως δημόσιος υπάλληλος, ως επέτυχε να εξοπλίση τους φύλακας των φυλακών δια να στρεψώσιν τα όπλα εναντίον των δυνάμεων της εθνικής αντιστάσεως και ενήργησε την εγκατάσταση εν ταις φυλακαίς Γερμανικής Φρουράς, την δε 1 Μαρτίου ειδοποίησε τους Γερμανούς περί απόπειρας τμήματος του ΕΛΑΣ προς παραλαβήν του οπλισμού των φυλακών και παρέδωκεν στη Γκεστάπο τους φακέλους 10 φυλάκων με την κατηγορία, ότι ανήκων εις Εθνικάς Οργανώσεις, συνέπεια της οποίας συνελήφθησαν ούτοι υπό των Γερμανών..»*

Το δικαστήριο έκρινε τον κατηγορούμενο αθώο, αφού μετά από μακρά ανάκριση προέκυψε, ότι η εν λόγω κατηγορία σκηνοθετήθηκε από τους τρεις φύλακες και μάρτυρες κατηγορίας, για λόγους εκδίκησης, για ποινές που ο Ι.Μ τους είχε επιβάλλει. Ο μηνυτής Κ, απολύθηκε από την υπηρεσία, γεγονός που προκύπτει τόσο από την απολογία του, όσο και από επίσημα έγγραφα. Ο φύλακας Κου, τιμωρήθηκε κατ' επανάληψη, όπως και ο τρίτος κατηγορος ο Π.Α, μετά από έκθεση του κατηγορούμενου.

Επιπλέον την απόφαση του δικαστηρίου ενίσχυσαν οι καταθέσεις «αξιόπιστων» μαρτύρων, όπως του Επιθεωρητή των Φυλακών Τ, των

υπαρχιφυλάκων Σ και Ψ, του Διευθυντή των Ακροναυπλίας Α. Κ²⁴², του υπαρχιφύλακα Κ, του ιατρού Ψω και του οδοντιάτρου Θ. Ζ. Το δικαστήριο έκρινε, ότι οι κατηγορίες τόσο του εξοπλισμού των φυλάκων με γερμανικά όπλα, όσο και η κατηγορία παράδοσης στους Γερμανούς 10 φυλάκων, ως αντίποινα της απαγωγής ενός Γερμανού στρατιώτη, καταρρίπτονται από τις καταθέσεις των μαρτύρων. Για τη πρώτη κατηγορία βεβαιώνει ο Αρχιφύλακας των φυλακών Π, υπέρ του κατηγορούμενου και για τη δεύτερη ο γιατρός Ψ, ο οποίος υποστηρίζει, ότι πράγματι απήχθησαν 10 φύλακες από τους Γερμανούς για αντίποινα, μεταξύ των οποίων ήταν και ο κατηγορούμενος και μεταφέρθηκαν στο Άργος για εκτέλεση, αλλά μετά από δυο μέρες απολύθηκαν όλοι

*« χάριν του σθένους και της αναλήψεως υπ' αυτού της ευθύνης δια τους υφιστάμενους του».*²⁴³

Είναι εντυπωσιακό το γεγονός, ότι οι ως γνωστόν οι ανάλγητοι Γερμανοί, στη περίπτωση αυτή, δεν εφάρμοσαν το νόμο για τα αντίποινα και απελευθέρωσαν τους κρατούμενους μετά από παρέμβαση του Διευθυντή των Φυλακών. Βέβαια η στοιχειοθέτηση της απαλλακτικής απόφασης αφήνει, όπως και οι περισσότερες διάφορα κενά, για παράδειγμα δεν διατυπώνονται ευθαρσώς τα παραπτώματα των μηνυτών, που στη περίπτωση του φύλακα Κ, η ποινή ήταν η απόλυση του από την υπηρεσία. Από την άλλη η έλλειψη δυνατότητας να δούμε το προανακριτικό υλικό, τις καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας και υπεράσπισης, μας στερεί τη δυνατότητα να έχουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για μια τόσο σοβαρή υπόθεση. Τέλος μας δημιουργούν για μια ακόμα φορά ερωτηματικά τα κριτήρια του δικαστικού σώματος, αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων, που επικαλείται, αφού για πολλοστή φορά, οι μάρτυρες υπεράσπισης έχουν απαλλαγεί σε προγενέστερο χρόνο από ανάλογες κατηγορίες.

Το βούλευμα με αριθμ. 2/1946 αθώνει τον δικηγόρο Κ.Π. Β, από την κατηγορία της συνεργασίας με τις Αρχές Κατοχής κατά το διάστημα αρχές του 1944 μέχρι και Νοέμβριο του ίδιου έτους. Ο μηνυτής Δ.Σ. Μ στη περίπτωση αυτή ήταν υπόδικος στις φυλακές της Ακροναυπλίας για παράβαση της Σ.Π 6/45. Το κατηγορητήριο συνιστούσε, ότι ο κατηγορούμενος ανέλαβε υπηρεσία από τις Αρχές Κατοχής, ότι συνεργαζόταν με τον Διευθυντή της Γερμανικής Αστυνομίας Ναυπλίου

²⁴² Ο Διευθυντής των Φυλακών Ακροναυπλίας να υπενθυμίσουμε ότι είχε μηνυθεί για κατάδοση Ελλήνων στους Γερμανούς και συνεργασία με το εχθρό και είχε απαλλαγεί με το βούλευμα αριθμ.198/1945.

²⁴³ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 1, ΓΑΚ Ναυπλίου.

και ότι ζήτησε από την σύζυγο του μηνυτή εκατόν είκοσι οκάδες σιτάρι και 50 εκκατομύρια δραχμές για την απελευθέρωση της εγγονής της Μ. Μ από το Γερμανικό Στρατόπεδο Κορίνθου.

Οι Δικαστικές Αρχές εξέδωσαν απαλλακτικό βούλευμα για τον κατηγορούμενο, αφού, δεν αποδείχθηκαν οι αποδοθείσες κατηγορίες. Αντίθετα από τις καταθέσεις των μαρτύρων υπεράσπισης προκύπτει « *ελληνοπρεπής συμπεριφορά του κατηγορούμενου κατά το στάδιον της κατοχής, εξυπηρετική των συμπολιτών του και όχι καταπιεστική*». Για τον μηνυτή από την άλλη και τις αξιόποινες πράξεις, που είχε διαπράξει δεν μας δίνεται κανένα απολύτως στοιχείο, που να φωτίζει λίγο περισσότερο τη συγκεκριμένη υπόθεση, όπως για παράδειγμα τα κίνητρα του.²⁴⁴

Το επόμενο βούλευμα με αριθμ.3/46, απαλλάσσει τους κατηγορούμενους, κατοίκους Μαλανδρενίου, κρίνοντας ότι δε συντρέχει λόγος να παραπεμφθούν σε δίκη, από τις κατηγορίες για παράβαση της Σ.Π 6/45. Ο μηνυτής Γ.Β.Μ και συγχωριανός τους, είναι επίσης υπόδικός και βρίσκεται στις φυλακές της Ακροναυπλίας, επίσης για παράβαση της Σ.Π 6/45. Σύμφωνα με το δικαστήριο « *ο μηνυτής διατελών εαμίτης συνέλαβεν τον υιόν του ανωτέρου και πολλούς άλλους ομοχωρίους των και τους εφόνευσεν... Μετέβησαν κατά τον Ιούνιο 1944 μετά του Τάγματος Ασφαλείας και ανεύ της συμπράξεως των Γερμανών προς καταδίωξιν, συνέλαβον την σύζυγον του μηνυτή και τρεις άλλους, ους, αφού εκράτησαν επί δίμηνον διάστημα τους απέλυσαν.*»²⁴⁵

Το δικαστήριο στα πλαίσια αυτής της συλλογιστικής εξέδωσε απαλλακτικό βούλευμα για τους κατηγορούμενους, ερμηνεύοντας τις πράξεις τους, ως απότοκο θυμού και εκδίκησης, εξαιτίας των πράξεων του μηνυτή. Το δικαστήριο, αν και εκκρεμεί η δίκη του, τις θεωρεί προφανώς γενόμενες, και τις παρουσιάζει ως βέβαιο γεγονός. Από την άλλη, η συνεργασία με τα Τάγματα Ασφαλείας των κατηγορουμένων, με σκοπό τη σύλληψη του μηνυτή απενοχοποιεί τους κατηγορούμενους από την κατηγορία της συνεργασίας με τον εχθρό.

Ο Ν. Ι.Φ, κάτοικος Μαλανδρενίου και ακόμα έντεκα συγχωριανοί του, καταγγέλθηκαν επίσης από το Γ. Α.Ν, κάτοικο Σχοινοχωρίου για παράβαση του άρθρου 1, εδαφ.γ και ζ της 6/45 Σ.Π και για φόνο εις βάρος του Α.Ν, « *πράξει τελεσθείση εις Σχοινοχώρι και αλλαχού κατά τον Μάιον του 1944.*» Το δικαστήριο τους απάλλαξε με το σκεπτικό, ότι από την προανακριτική διαδικασία δεν προέκυψαν

²⁴⁴ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 2, ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁴⁵ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 3, ΓΑΚ Ναυπλίου.

επαρκείς ενδείξεις, ώστε να παραπεμφθούν σε δίκη αφενός και αφετέρου « αυτός ο μηνυτής βεβαιώνει, ότι εν φυλακαίς ευρισκόμενος παρεπλανήθη κατ' άλλων και **μάλλον** του επέβαλλον να υποβάλει μεν την κρινόμενη μήνυση, παριστήσα, ότι οι κατηγορούμενοι συμπράττοντας μετά των Γερμανών, του εφόνευσαν τον πατέρα του τον Μάιον του 1944, τα καταγγελθέντα δεν τυγχάνουσι αληθή ως και η μητήρ του εκθέτει». ²⁴⁶

Η απόφαση του δικαστηρίου για μια ακόμα φορά προφανώς στηρίζεται σε εικασίες. Το λήμμα « μάλλον» είναι δηλωτικό μιας αληθοφανούς επιχειρηματολογίας, που χρησιμοποιείται με προφανή σκοπό την απαλλαγή των κατηγορουμένων. Επίσης αγνοούμε τα αίτια και το χρόνο, που ο κατηγορούμενος ήταν στη φυλακή, καθώς και τους « ηθικούς αυτουργούς» της πράξης του, που «μάλλον» τον ανάγκασαν να υποβάλει μήνυση για τον φόνο του πατέρα του στους έντεκα κατηγορούμενος. Κάτω από ποιες συνθήκες ο μηνυτής και η μητέρα του ανασκεύασαν την κατάθεση τους, δεν είμαστε σε θέση να το απαντήσουμε με σαφήνεια. Είναι εμφανές όμως, ότι οδηγός του μηνυτή ήταν ο φόβος, είτε δεχτούμε τη συλλογιστική του δικαστηρίου, είτε όχι.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το βούλευμα υπ' αριθμ 11, σύμφωνα με το οποίο ο Α.Κ και ο Γ.Π, κάτοικοι Άργους, απαλλάχτηκαν από τις κατηγορίες « της καταδόσεως εις τον εχθρόν Ελλήνων, βιαιοπραγίας συμπράξει του εχθρού εναντίον Ελλήνων και φόνου ήτοι εις βάρος του Ι.Μ, κατοίκου Άργους, πράξει τελεσθείσει εν Κορίνθω τον Ιούνιον του 1944.» Η προανακριτική διαδικασία σε αυτή την περίπτωση επέδειξε, ότι « Ο Α.Κ και ο Γ.Π, καθόσον καθορίζεται σαφώς υπό των αυτοπτών μαρτύρων Χ.Α, Δ.Γ και Κ.Κ, προς τας καταθέσεις των οποίων συμφωνεί και η κατάθεσις του Π.Μ, αδελφού του θύματος Ι.Μ, ότι ο τελευταίος αυτός όργανον τυγχάνων της ΟΠΛΑ το 1944, εντέλει κατέφυγε και κατετάγη εις τα Τάγματα Ασφαλείας Κορίνθου. Το γεγονός αυτό ως και η δράσις του, ότι ως όργανον της ΟΠΛΑ είχε φονεύσει τον Γ.Κ, περιήλθεν εις γνώσιν των Γερμανών από γενόμενην αποκάλυψιν εκ μέρους του Δ.Δ, διότι εγνώριζεν τούτο ως διατελέσαντες και αυτού οργάνου της ΟΠΛΑ και μετέπειτα καταταγέντος εις τα Τάγματα Ασφαλείας Κορίνθου. Αι υπό των μαρτύρων βεβαιούνται. Συνέπεια της γενομένης αποκάλυψης περί της δράσεως του ειρημένου, οι Γερμανοί τον καταδίκασαν δια του Στρατοδικείου του εις θάνατον, ως και ο αδελφός

²⁴⁶ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 4, ΓΑΚ Ναυπλίου.

τον θύματος αναφέρει, όν και εξετέλεσαν. Κατάδοσις εκ μέρους των κατηγορούμενων ουδαμόθεν ενδείκνυται.»

Και στο σημείο αυτό κανείς αναρωτιέται, γιατί ο αδελφός του θύματος Π.Μ, μίλησε τους κατηγορούμενους και όχι τον πληροφοριοδότη των Γερμανών, αφού τον γνώριζε. Πάντως οι κατηγορούμενοι είχαν στο ενεργητικό τους, ο μεν πρώτος δυο²⁴⁷ απαλλακτικά βουλεύματα, και ο δεύτερος ένα²⁴⁸.

Το παραπάνω βούλευμα θεωρούμε, ότι φωτίζει μια άλλη πτυχή της επικρατούσας κατάστασης, έτσι όπως είχε διαμορφωθεί τον τελευταίο χρόνο της Κατοχής. Το θύμα και ο πληροφοριοδότης αρχικά υπήρξαν μέλη της ΟΠΛΑ και μετέπειτα εντάχθηκαν στα Τάγματα Ασφαλείας Κορίνθου. Μένει κανείς να αναρωτηθεί γιατί; Θα μπορούσε να ερμηνευθεί η συγκεκριμένη επιλογή με δυο τρόπους, είτε η ηθική τους δεν ταυτιζόταν με τη δράση της ΟΠΛΑ και με τον τρόπο, που αυτή απέδιδε δικαιοσύνη, είτε στην οργάνωση του ΕΑΜ είχαν παρεισφρύσει άνθρωποι, που δεν ενστερνίζονταν τις Αρχές και τις ιδέες του ΕΑΜ και αμαυρώνοντας με τη δράση τους την οργάνωση, λειτουργούσαν διαβρωτικά. Πάντως η εικαζόμενη κατάδοση εκ μέρους του Δ.Δ, που είχε και αυτός διατελέσει όργανο της ΟΠΛΑ και μετά κατετάγη στα Τ.Α, αν ισχύει, δείχνει άνθρωπο αμφιβόλου ηθικής και ποιότητας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα απαλλακτικά βουλεύματα, που εκδόθηκαν και αφορούσαν καταγγελίες για οικονομική συνεργασία με τον εχθρό. Το βούλευμα αριθμ.32 /1946 απαλλάσσει τους κατηγορούμενους Η. Π, Γ. Δα, Ι, Δαρ. Δ. Μ για το αδίκημα της οικονομικής συνεργασίας με τον εχθρό.

Σύμφωνα με το δικαστήριο « *κατά την προέχουσαν γνώμην των εξετασθέντων μαρτύρων και ειδικώτερα του μάρτυρος Γ.Ι Κ, μηχανικού του εργοστασίου των κατηγορούμενων*», ο οποίος ήταν στη θέση να γνωρίζει τις σχέσεις των κατηγορούμενων κατά τα έτη 1941 και 1942, και για διάστημα περίπου τεσσάρων μηνών, λόγω της εργασίας του στο εργοστάσιο « Κ.» προέβησαν στην κονσερβοποίηση τροφίμων, προοριζόμενων για το Γερμανικό Στρατό, χωρίς να καθορίζεται η μορφή της αναληφθείσας εργασίας. Αν δηλαδή προέκυψε εξαιτίας επιτάξεως ή συνεργασίας, δεδομένου, ότι στο εργοστάσιο, δεν εμφανίσθηκαν ποτέ Γερμανοί, καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας του εκεί. Σύμφωνα με το δικαστήριο

²⁴⁷ Βλ. Βουλεύματα 1945, αριθμ. 248/290, ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁴⁸ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 5, ΓΑΚ Ναυπλίου.

μετά την εξέταση όλων των εξετασθέντων μαρτύρων, προκύπτει ότι «*ηρύσθη τας πληροφορίας, ότι οι κατηγορούμενοι πολλά απεκόμισαν κέρδη και χιλιάδας οκάδας ορίζης και ελαίου εκ των Γερμανών παραδιδόμενων αυτάς κατεκράτησαν και εις πλεονακτικές τιμάς ταύτα τα επώλησαν, ότι πάντων μηδεν τυγχάνουσιν αληθέν ή μηδέποτε λαβόντα χώραν, ούτε κέρδη απεκόμισαν οι κατηγορούμενοι, διότι η εργασία ήτο μικράν μόλις επαρκούσα δια την εξοικονόμησιν των αναγκαίων και τους εργάτας, ούτινες τα μάλα ανεκουφίζοντο, διότι παρείχετο η αμοιβή της εργασίας των εις τρόφιμα, ουδέ κατηγορούμενοι μη εμφανίζοντες σοβαρόν κύκλον εργασίας δεν ωφελήθησαν τι περισσότερο της εκ συνήθους εργασίας αμοιβής, ούτε και τον συμμαχικόν αγώνα εξημίωσαν*» Η παραπάνω επιχειρηματολογία θα οδηγήσει τις αρμόδιες Δικαστικές Αρχές στην έκδοση απαλλακτικού βουλεύματος για τους κατηγορούμενους, ελλείψει ενδείξεων. Όμως και σε αυτή την υπόθεση υπάρχουν κενά, κατά τη γνώμη μας, στη συλλογιστική για την έκδοση της παραπάνω απόφασης. Είναι λογικό το δικαστήριο να αμφισβητεί τις καταθέσεις των μαρτύρων, οι οποίοι επικαλούνται πληροφορίες, που άκουσαν σε βάρος των κατηγορούμενων, για οικονομική συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής και μαυραγοριτισμό. Όμως υπάρχει και ένα σοβαρό κενό στη συλλογιστική για την έκδοση του παραπάνω απαλλακτικού βουλεύματος. Το δικαστήριο δεν μας απάντησε ποια τελικά ήταν η σχέση εργασίας των εργοστασιαρχών με τους Γερμανούς. Δεν παρουσιάζει έγγραφα επιτάξεως του εργοστασίου από τις Αρχές Κατοχής ή έστω έγγραφα, που να επιβεβαιώνουν τα λεγόμενα του, ότι τα επίπεδα παραγωγής του εργοστασίου ήταν τα συνήθη και ότι οι κατηγορούμενοι « *δεν ωφελήθησαν τι περισσότερο της εκ συνήθους εργασίας αμοιβής*».²⁴⁹

Το βούλευμα με αριθμ 20/1946 απαλλάσσει τους κατηγορούμενους Γ.Ρ και Ι.Κ από την κατηγορία της οικονομικής συνεργασίας με τον εχθρό. Κατά την προανακριτική διαδικασία εξετάσθηκαν αξιόπιστοι, σύμφωνα με το δικαστήριο, μάρτυρες²⁵⁰, που με πειστικά επιχειρήματα αποδεικνύουν την αθωότητα των κατηγορούμενων. Σύμφωνα με τις μαρτυρικές καταθέσεις ο πρώτος από τους δυο κατηγορούμενους, το έτος 1942, ειδοποιήθηκε από τον Έφορο Ναυπλίου, μετά από εντολή του στρατού κατοχής, όντας Πρόεδρος της Επιτροπής (Ε.Π.Α.Κ). Η συγκεκριμένη επιτροπή ανεύρισκε εργολάβους και μηχανικούς, στους οποίους

²⁴⁹ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 32, ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁵⁰ Ο ένας από τους τέσσερις αξιόπιστους μάρτυρες ο Δ.Σ έχει απαλλαγή με δυο απαλλακτικά βουλεύματα, το υπ' αριθμ 181/45 και το υπ' αριθμ 90/46.

ανέθετε την κατασκευή διάφορων επισκευών επί πληρωμή. Ο κατηγορούμενος κλήθηκε να εμφανιστεί και να αναλάβει τέτοιου είδους εργασία, μαζί με τον μηχανικό, ο οποίος τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή βρισκόταν στο Λουτράκι και ειδοποιήθηκε σχετικά από τον μάρτυρα Σ. Του ανατέθηκε από την Επιτροπή «*η επισκευή έργων ήσσονος σημασίας και πολεμικής σπουδαιότητας, ήτοι επισκευές οικιών στρατωνισμού, επιδιόρθωσις δρόμων τινών και η κατασκευή καταφυγίων, μη δυνάμενος να αποφύγει την εργασίαν αυτήν, ως ετίθετο, ούτε δι' αυτήν εξυπνήρησαν την πολεμικήν μηχανήν του εχθρού, ως .. παρά των εκτιθέμενων και διότι κατά την διαδρομήν της εργασίας αυτής εθεωρήθη ύποπτος κατασκοπείας διαφυγών τας σοβαράς αυτών συνέπειας εκ του ειδοποιήθη εγκαίρως και απεκρύβη μέχρι αναχωρήσεως του εχθρού*». Επιπλέον δεν προέκυψε, ότι οι κατηγορούμενοι είχαν οικονομικά οφέλη από τη συνεργασία τους με τις Αρχές Κατοχής, « *πέραν της αξίας του καθημερινού ημερομισθίου*».

Πράγματι μη την αναγκαστική εργασία οι κατακτητές κάλυπταν πάσης φύσεως πολεμικές ανάγκες τους. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η αθωωτική απόφαση του δικαστηρίου δεν θα μπορούσε να αμφισβητηθεί, εφ' όσον το δικαστήριο προσκόμιζε επίσημα έγγραφα και δε στηριζόταν αποκλειστικά στις καταθέσεις των μαρτύρων υπεράσπισης.²⁵¹

Ανάλογα απαλλακτικά βουλεύματα για οικονομική συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής εκδόθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 1946. Η επιχειρηματολογία των Δικαστικών Αρχών αναφορικά με την έκδοση των απαλλακτικών αποφάσεων είναι ιδιαίτερα φειδωλή. Στο βούλευμα υπ' αριθμ 56/1946, αναφέρεται επιγραμματικά, ότι ο κατηγορούμενος Β.Γ απαλλάσσεται από την κατηγορία της οικονομικής συνεργασίας, αφού « *απλώς όντος υπάλληλος, προς εξοικονόμησιν προς διατροφήν και συντήρησιν του αναγκαίων*». Πώς εξάγεται το συγκεκριμένο συμπέρασμα, δε γνωρίζουμε, δεν αναφέρονται καν ούτε μάρτυρες κατηγορίας ή υπεράσπισης, ούτε στοιχεία περισσότερα για τον κατηγορούμενο, όπως που εργαζόταν και τις υπηρεσίες προσέφερε για να εξασφαλίσει τα προς το ζην.²⁵²

Η ίδια λογική διέπει και το απαλλακτικό βούλευμα υπ' αριθμ 73/ 1946. Αυτή τη φορά, κατηγορούμενος για οικονομική συνεργασία, είναι ο Σ.Τ κάτοικος Αθηνών. Σύμφωνα με την δικογραφία και από το έγγραφο 703/1.7.41 των Υπολιμενικών Αρχών Ναυπλίου προς το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, «*φέρεται απλώς ως*

²⁵¹ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 20, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁵² Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 56, ΓΑΚ Ναυπλίου

ωφεληθείς οικονομικώς εκ της παρ' αυτού αγοράς του φορτίου του εν τω λιμένι Ναυπλίου βυθισμένου πλοίου « Γ. Νικολάου Β' », λεία πολέμου υπό των Γερμανικών Αρχών Κατοχής, εξ' ου γεγονότος και μόνον δεν νοείται η προκείμενη παράβασις...»²⁵³ Δε φαίνεται όμως πουθενά το δικαστήριο να προσανατόλισε τις έρευνες του, για το που διοχευτέθηκε το εμπόρευμα και με ποιο αντίτιμο. Επίσης δεν έχουμε στοιχεία, αναφορικά με τον κατηγορούμενο και τις δραστηριότητές του στην Αθήνα, που να συνηγορούν στην αθώωσή του.

Ενδιαφέροντα είναι τα βουλεύματα, που εκδόθηκαν από το Εφετείο του Ναυπλίου και αφορούν ανθρωποκτονίες, που διαπράχθηκαν κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Με το βούλευμα υπ' αριθμ. 77/1946 το Ειδικό Δικαστήριο Δωσιλόγων κρίνεται αναρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης της ανθρωποκτονίας του Α. Τ ή Τσέκα ή Ρήγα. Ο κατήγορος Δ.Π καταγγέλει τους Γ.Α, Α.Γ, Γ.Κ, Ι. Ρ, Δ.Μ για τον φόνο του Α.Τ, που διαπράχθηκε τον Αύγουστο του 1944 στο Ναύπλιο εμπρός του Δικαστικού Μεγάρου. Από τις καταθέσεις όλων των μαρτύρων και τις απολογίες των κατηγορούμενων προκύπτει « *ότι ο παθών συλληφθείς υπό ιδιωτών εν τη υπαίθρῳ ως κακοποιόν στοιχείον, κατηγορούμενος δια πολλούς φόνους, κτλ, παρεδόθη εις τα Τάγματα Ασφαλείας, άτινα είχαν εγκατασταθή εν τῷ Δικαστικῷ Μέγαρῳ Ναυπλίας, άνευ ουδεμίας αναμίξεως των Γερμανών. Όταν δε οι άνδρες των Τ.Α φοβούμενοι επίθεσιν των συγκεντρωθέντων έξωθι του Δικαστηρίου συγγενών ..υπό τούτου φονευθέντων και κακοποιηθέντων, ηθέλησαν να τον εξαγαγώσι του δικαστηρίου, ίνα επί το ασφαλέστερον, τον εκράτησαν εις το αστυνομικό τμήμα, ο κόσμος επιτέθη να τον λιντσάρει, ότε και επυροβολήθη και εφονεύθη υπό τον λοχαγόν Δ.Μ, είτε από άλλου τινός, είτε επίτηδες, είτε εξ' αμελείας.*»

Σύμφωνα με το Δικαστήριο μετά απ' όλα όσα εκτέθηκαν παραπάνω δεν μπορεί να εφαρμοστεί η Σ.Π 6/45, όπως τροποποιήθηκε από τον Α.Ν 533, αφού δεν αποδείχθηκε καμία ανάμειξη των Αρχών ή των Στρατευμάτων Κατοχής, συνεπώς το Ειδικό Δικαστήριο κηρύσσεται αναρμόδιο, μετά από εισήγηση του Επιτρόπου και τη σύμφωνη γνώμη του δικαστηρίου.²⁵⁴

Ανάλογου περιεχομένου είναι και το βούλευμα υπ' αριθμ 82/ 1946. Το Ειδικό Δικαστήριο Δωσιλόγων κρίθηκε αναρμόδιο να εκδικάσει την υπόθεση του φόνου των

²⁵³ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 73, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁵⁴ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 77, ΓΑΚ Ναυπλίου

αδελφών Ζ, που διαπράχθηκε στις 11 Ιουλίου του 1944 στο Ναύπλιο, από Σ.Ν, Λ.Φ και Β.Κ. Το σκεπτικό της απόφασης είναι το εξής « *Επειδή ως προκύπτει της διεξαχθείσης προανακρίσεως και των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων απάντων, οι παθόντες αδελφοί Ζ, συνελήφθησαν εν Χελίω υπό των κατοίκων της περιοχής δια την δράσιν των οδηγήθησαν υπό τούτων εν Ναυπλίω και παρεδόθησαν εις τα Τάγματα Ασφαλείας. Από το κρατητήριο των.. παρελήφθησαν υπό των κατηγορουμένων και εξετελέσθησαν, ανευ ουδεμίας αναμίξεως των Γερμανών*». Συνεπώς δεν υπάρχει παράβαση της υπ' αριθμ 6 Σ.Π, ούτε κατάδοση στον εχθρό, αλλά παράβαση του κοινού ποινικού νόμου, για την εφαρμογή του οποίου είναι αρμόδια τα κοινά ποινικά δικαστήρια.

Η λογική, που διέπει τα παραπάνω βουλεύματα αντικατροπτίζει την εικόνα, που πλέον έχει παγιωθεί αναφορικά με τη νομιμότητα της δράσης των Τ.Α, έστω και αν αυτά εξοπλίζονταν από τον εχθρό, συμμετείχαν στις εκκαθαριστικές του επιχειρήσεις και συνιστούσαν εντολοδόχοι των Γερμανών. Τα Τ.Α παρουσιάζονται νομότυπα ως εγγυητές της δημόσιας τάξης, έχοντας αναλάβει το ρόλο της χωροφυλακής. Μόνο που δεν επιτελούν το ρόλο τους ορθά, αν αναλογιστούμε, ότι κρατούμενοι αρπάζονται μέσα από τα χέρια τους ή πυροβολούνται από τους ίδιους «*είτε επίτηδες, είτε εξ' αμελείας*».

Αντίθετα, με το βούλευμα με αριθμ 104/1946, διατάσσεται η προφυλάκιση του κατηγορούμενου Κ.Ι Γ για παράβαση του άρθρου 1, εδ.ζ της 6/45 Σ.Π και για φόνο. Όπως προκύπτει από τη συλλογιστική του παραπάνω βουλεύματος υπήρχε διχογνωμία ανάμεσα στον Ειδικό προανακριτή και το Συμβούλιο, αναφορικά με την αναγκαιότητα προφυλάκισης του κατηγορουμένου. Το Συμβούλιο εισήγαγε την σχετικήν δικογραφίαν « *προς άρσιν της διαφωνίας υπέρ των απόψεων ημών*» και κατέληξε στο εξής συμπέρασμα λαμβάνοντας υπόψη τις καταθέσεις των μαρτύρων και την απολογία του κατηγορουμένου. «*....προκύπτει σαφώς, ότι ούτος ανήκων εις το ενταύθα τότε εδρεύον Τάγμα Ασφαλείας μετά τινών ανδρών αυτού και χωροφυλάκων μετέσχε του δεκαμελούς περίπου αποσπάσματος, όπερ σχηματισθέν και εκίνησαν δι' άλλων αποστολών, όλως αυθαιρέτως παρέλαβε μεθ' εαυτού το θύμα Χ.Π, κρατούμενον τότε εις τα εδώ κρατητήρια του ανωτέρω τάγματος. Και άνευ ουδεμίας εντολής μετέφερον αυτόν έξωθι του Λυγουριού και εν θέσει Καζάρμα, εσταμάτησε, το μεταφέρειν ..αυτοκίνητο, κατήλθον τρεις άνδρες (μη κατανομαζόμενοι, εξαιρέσει του Ν.Β), αίτινες και εκτέλεσαν το θύμα επί τόπου, χωρίς ουδέ πόρρωθεν να δικαιολογήται οπωσδήποτε η τοιαύτη εκτέλεσις*».

Προκύπτουσι ούτω καθ' ημας τουλάχιστον θετικώταται υπόνοιαι περί της κατά το άρθρον 56 παρ. η Π.Ν ενοχής του κατηγορούμενου εις τον περί ου φόνον, απαιτήτου ούτω καθιστάμενης της προφυλακίσεως αυτού δια την διευκόλυνσιν της περαιτέρω ανάκρισις...»²⁵⁵

Διαβάζοντας το συγκεκριμένο βούλευμα αναρωτιόμαστε, πως γίνεται στη περίπτωση αυτή το Ειδικό Δικαστήριο να είναι αρμόδιο να διατάξει την προφυλάκιση του κατηγορούμενου για το ποινικό αδίκημα του φόνου. Από τις πληροφορίες, που μας δίνονται δε φαίνεται οι κατηγορούμενοι να έδρασαν συνεπικουρούμενοι των Αρχών Κατοχής. Αν δεχτούμε ως ορθή τη συλλογιστική του δικαστηρίου, για αντίστοιχες περιπτώσεις, όπως εκφράστηκε παραπάνω, υπάρχει εξόφθαλμη αντίφαση. Με την παραπάνω λογική δεν υπάρχει παράβαση της 6/45 Σ.Π, συνεπώς το αδίκημα άπτεται της αρμοδιότητας των ποινικών δικαστηρίων. Στη περίπτωση αυτή το δικαστήριο φαίνεται να αυτοαναιρείται. Προφανώς, το δικαστήριο χρησιμοποιεί άλλα μέτρα και άλλα σταθμά, αναφορικά με την απονομή της δικαιοσύνης. Βλέποντας κανείς τα τρία παραπάνω βουλεύματα οδηγείται στη σκέψη, ότι στις υποθέσεις υπ' αριθμ 77/82 το δικαστήριο θέλησε να αποστασιοποιηθεί από την εκδίκαση των συγκεκριμένων υποθέσεων, και αν λάβουμε υπόψη, ότι δεν κλήθηκε να δικάσει, τουλάχιστον στη πρώτη περίπτωση, κάποιο τυχαίο πρόσωπο, αλλά τον λοχαγό Δ.Μ διοικητή της Στρατιωτικής Διοίκησης Ναυπλίου, ενισχύονται οι υπόνοιες μας.

Το βούλευμα υπ' αριθμ 85 /1946 απαλλάσσει τους κατηγορούμενους Χ.Κ, Ι.Κ, Μ.Κ, Δ.Μ, Δ.Κ, Β.Κ από τις κατηγορίες α) ότι εκ συστάσεως στο Ναύπλιο το έτος 1944 κατά τη διάρκεια της ξένης κατοχής ανέλαβαν υπηρεσία από τις Αρχές Κατοχής και ενήργησαν κατά τρόπο πειστικό για τον λαό, διευκολύνοντας το έργο των Αρχών Κατοχής, αναλαμβάνοντας υπηρεσία στη γερμανική αστυνομία. β) στο Ναύπλιο τον Ιούνιο του 1944 κατέδωσαν στον εχθρό Έλληνα και συγκεκριμένα τον Δ.Μ γ) στο Ναύπλιο στις 27 Ιουνίου του 1944 ο Β.Κ εκ προμελέτης αποφάσισε και εσκεμμένα εκτέλεσε ανθρωποκτονία κατά του Δ.Μ, αφού πυροβόλησε αυτόν από πολύ κοντινή απόσταση με πυροβόλο όπλο, ενώ οι υπόλοιποι κατηγορούμενοι παρακίνησαν αυτόν στην εκτέλεση της παραπάνω πράξης, στο φόνου του Μ, με απειλές, προσταγές ή χορηγώντας μισθό και συμβουλές²⁵⁶.

²⁵⁵ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 77, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁵⁶ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 85, ΓΑΚ Ναυπλίου.

Η συλλογιστική του Δικαστηρίου αναφορικά με την έκδοση της απαλλاکτικής απόφασης στηρίζεται στις καταθέσεις των μαρτύρων που βεβαιώνουν τα εξής: « ο παθών συνελήφθη υπό των χωρικών και οδηγήθη παραδοθείς στα Τάγματα Ασφαλείας λόγω της εν τω υπαίθρω κακοποιού δράσεως του, άνευ μεσολαβήσεως των Αρχών Κατοχής, επομένως η πρώτη και η δεύτερη κατηγορία δεν ευσταθεί εκ της δικογραφίας. Όσον αφορά την κατηγορία του φόνου του εν λόγω Μ, αυτή από τις καταθέσεις των μαρτύρων Δ.Κ, Κ.Α, Χ.Χ, εγένετο υπό των Γερμανών της Κορίνθου, όπου τον είχαν τούτοι μεταφέρει και παραλαβόντες τούτον εκ των Ταγμάτων Ασφαλείας αυθαιρέτως, δέον όθεν και επί πράξει τοιαύτην να μη γίνει κατηγορία κατά των κατηγορούμενων ελλείψει ενδείξεων ενοχής».²⁵⁷

Με το βούλευμα υπ' αριθμ 40 η Μ. Ι. Τ κάτοικος Πρόνοιας καταγγέλλει τους Γ.Ζ, Ν.Κ.Α, Δ.Μ, Θ.Γ.Ζ, Β.Σ για τον φόνο του συζύγου της Ι. Τ, τον Ιούνιο του 1944 στο Κρανίδι.. Ο Επίτροπος μετά την δέουσα προανάκριση και αφού υπέβαλε στο Συμβούλιο την σχηματισθείσα δικογραφία πρότεινε να « κηρυχθώσιν αναρμόδιαι αι Δικαστικάί Αρχαί Δοσιλόγων Ναυπλίου και την εκδίκασιν ανάκρισιν και απόφασιν επί της κατηγορίας του φόνου του Μ. Τ, καθ' όσον αυτή εμπίπτει εις αρμοδιότητα και δικαιοδοσία των κοινών ποινικών δικαστηρίων ως εκ της γενόμενης ανακρίσεως πιστούται.» Όμως προφανώς το Συμβούλιο διαφώνησε αποδεχόμενο με βούλευμα, που εξέδωσε υπ' αριθμ.306, ότι η αποδιδόμενη πράξη εμπίπτει στις διατάξεις της υπ' αριθμ 6/1945 Σ.Π και διέταξε περαιτέρω ανάκριση.

Με βάση τα στοιχεία της προανάκρισης ο Αντεπίτροπος Αντεισαγγελέας Πλημμελειοδικών Γ.Π υποστήριξε προς το Συμβούλιο, ότι « επειδή εκ της ενεργηθείσης προανακρίσεως δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, όπως επιστηρίζωσιν δημόσια επ' ακροατηρίω την προκείμενην κατηγορίαν κατά των Γ.Ζ, Ν.Κ.Α, Δ.Μ, Θ.Γ.Ζ, Β.Σ, καθ' όσον οι φερόμενοι ως αυτήκοοι και αυτόπται μάρτυρες (Σ, Τ Γ, κτλ) ουδέν καταθέσι περί της οιασδήποτε ενοχής σχετικής των κατηγορουμένων φερόμενων, εξ' ουδενός ευσταθούς ανακριτικού στοιχείου αναμιχθέντων οπωσδήποτε εις την προκείμενην υπόθεσιν....Προτείνω να μη γίνη κατηγορία κατά των κατηγορούμενων επί παραβάσει του άρθρου 1, εδαφ, ζ, στ και ι, γ, ε Α.Ν φόνω πράξει τελεσθείσα εν Κρανιδίω κατά Ιούνιον Μ. Τ.» Το Συμβούλιο δεχόμενο την πρόταση του

²⁵⁷ Βλ.ο.π

Αντεπιτρόπου έκρινε, ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις κατά των κατηγορούμενων, ώστε να δικαιολογείται η παραπομπή σε δίκη.²⁵⁸

Η διχογνωμία στο συγκεκριμένο βούλευμα μας προβληματίζει αναφορικά με την ερμηνεία της Σ.Π από τις αρμόδιες Αρχές. Θα ήταν κραυγαλέο να γίνει αποδεκτή η εισήγηση του Επιτρόπου, ώστε να εξαιρεθεί το Ειδικό Δικαστήριο Δωσιλόγων, ως αναρμόδιο, από την εκδίκαση της συγκεκριμένης υπόθεσης, αφού προφανώς ο φόνος του Μ.Τ έλαβε χώρα στο Κρανίδι τον Ιούνιο του 1944 κατά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών με τη συμμετοχή και των Τ.Α

Το Συμβούλιο με τη σύμφωνη γνώμη του Εισαγγελέα, ότι το αδίκημα εμπίπτει στις διατάξεις της Σ.Π 6/45 διέταξε περαιτέρω ανάκριση. Όμως κατά την προανακριτική διαδικασία οι ενδείξεις δεν ήταν αρκετές, ώστε να στοιχειοθετηθεί κατηγορία. Οι μαρτυρικές καταθέσεις δεν προσάπτουν το παραμικρό στους κατηγορούμενους, ώστε να δικαιολογείται η παραπομπή τους σε δίκη. Τα στοιχεία που εξάγονται από το συγκεκριμένο βούλευμα, όπως άλλωστε και από τα περισσότερα, είναι ιδιαίτερα ελλειπτικά. Δεν διαθέτουμε το προανακριτικό υλικό, ούτε καμιά πληροφορία για το θύμα, ή για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκε το έγκλημα. Ο χρόνος και ο τόπος, που δηλώνεται ότι έγινε, σε συνδυασμό με την απόφαση του Συμβουλίου να εκδικάσει την απόφαση μας οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι διαπράχθηκε κατά τη διάρκεια των εκκαθαριστικών επιχειρήσεων των Γερμανών, αλλά η έλλειψη επιπλέον πραγματολογικών στοιχείων μας εμποδίζει να κατανοήσουμε καλύτερα την υπόθεση.

Αρκετά είναι και τα απαλλακτικά βουλεύματα, που αφορούν το αδίκημα της κατάδοσης στον εχθρό Ελλήνων πολιτών. Το βούλευμα με αριθμ 67/1946, απαλλάσσει τους Α. Α ή Καρασούλα και Μ.Α.Α από την κατηγορία, που τους επισυνάπτει η χήρα Ι.Κ, κάτοικος Διδύμων για κατάδοση του συζύγου της στους Γερμανούς, με αποτέλεσμα την εκτέλεση του. Η πρόταση του Αντεπιτρόπου στο Συμβούλιο, μετά το πέρας της ανάκρισης ήταν η εξής: « *Επειδή δεν εβεβαιώθη επαρκώς εκ των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων, ότι η σύλληψις του παθόντος Ι.Κ υπό των Γερμανών και η εκτέλεση αυτού οφείλεται εις κατάδοσιν των κατηγορουμένων . Τα υπό των μαρτύρων Γ.Σ και Σ.Π λεγόμενα, ότι έμαθον παρ' αγνώστου προσώπου υπηρετούντος την εποχήν της πράξης στα Τάγματα Ασφαλείας και*

²⁵⁸ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 104, ΓΑΚ Ναυπλίου

παρισταμένου εις την σύλληψιν του παθόντος, ότι τον κατέδωκαν εις τους Γερμανούς αι κατηγορούμενοι κρίνονται ασαφή και αβάσιμα, διότι το πρόσωπον τούτο δεν ανευρέθη ίνα ...και διότι οι υπόλοιποι έξι μάρτυρες τις κατηγορίας ουδέν επιβαρυντικών προσθέτουσιν κατά των κατηγορουμένων, ώστε να δύναται ασφαλώς να υποστηριχθεί η παραπομπή των κατηγορούμενων εις το ακροατήριον.»²⁵⁹

Είναι απορίας άξιο, τι πραγματικά κατέθεσαν οι έξι μάρτυρες κατηγορίας, οι οποίοι τίποτα το επιβαρυντικό δεν προσάπτουν στον κατηγορούμενο. Και αναρωτιέται κανείς για ποιο λόγο κλήθηκαν, ως μάρτυρες κατηγορίας, αφού σύμφωνα με το δικαστήριο δε μπορούσαν να υποστηρίξουν με την κατάθεση τους την παραπομπή των κατηγορούμενων σε δίκη.

Η εισήγηση όμως του Αντεπιτρόπου δεν έγινε δεκτή από το Συμβούλιο, το οποίο ζήτησε περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης, χωρίς ωστόσο η ανακριτική διαδικασία να προσθέσει κάτι επιβαρυντικό για τους κατηγορούμενους, με αποτέλεσμα να απαλλαγούν.²⁶⁰

Το Βούλευμα υπ' αριθμ 20/1946 απαλλάσσει τους κατηγορούμενους Μ.Χ, Γ.Α.Μ, Ι.Π, Ν.Β, Κ.Α.Μ, κατοίκων Ν.Επιδαύρου, από την κατηγορία της κατάδοσης και της συνεργασίας με τον εχθρό. Σύμφωνα με την προανακριτική διαδικασία και μετά την εξέταση των μαρτύρων Γ.Ο, Δ.Τ, Γ.Λ, Γ.Ξ, Ι.Κ, Γ.Κ και Σ.Γ, « ομοιομερώς καθορίζεται ότι κατά τον Ιούλιο του 1941, ιταλικόν απόσπασμα έχον προφανώς πληροφορίας, ότι εις την περιφέρειαν της Νέας Επιδαύρου, εκρύπτοντο δυο Άγγλοι στρατιώται, επέδραμον κατά του χωρίου και αφού συγκέντρωσαν περί τους πενήντα χωρικούς, υπό το κράτος της βίας και της αμέσου εξοντώσεως, υποχρέωσε και μετέβησαν από κοινού μετ' αυτών και ενήργησαν εις την περιφέρειαν του δάσους έρευναν, από όπου και ανεύραν τους δυο Άγγλους στρατιώτας, τους οποίους συνέλαβαν οι Ιταλοί. Παρ' όλων ανεξαιρέτως των μαρτύρων αποκλείεται οιαδήποτε συμμετοχή των κατηγορούμενων, όχι μόνον, περί του ότι αυτοί δεν κατέδωσαν Άγγλους αλλά και ότι δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των υπό των Ιταλών δια την γενόμενην έρευναν εκβιασθέντων χωρικών, οίτινες χωρικοί σημειωτέον, ότι υπέθαλπτον τους στρατιώτας. Καθορίζεται δε απάντων, ότι καταδότης υπήρξε ο Κ, μετέπειτα φονευθείς .Οι δε κατηγορούμενοι κατεμηνύθησαν προς αντιπερισπασμό της μηνύσεως την κατά την ήδη κατηγορουμένων κατά του ήδη μηνυτού, διότι ο τελευταίος μετέσχεν εις σφαγάς και

²⁵⁹ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 67, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁶⁰ Βλ. ο .π

εμπρησμούς της Ν. Επιδαύρου μετ' άλλων ανταρτών, δι' ην αιτίαν τω όντι ετύχχανεν προφυλακισμένος και απελύθη τελευταίος δυνάμει του νόμου 753.»²⁶¹

Πράγματι σε αρκετές περιπτώσεις καταγγελίες για δωσιλογισμό, μπορεί να είχαν αφετηρία προσωπικές διαφορές και διχόνοιες. Στη προκειμένη περίπτωση δεν έχουμε επιπλέον στοιχεία για τη δράση του μηνυτή, καθώς και για τα γεγονότα, που οδήγησαν στην προφυλάκιση του, εκτός της αόριστης πληροφορίας, ότι συμμετείχε σε σφαγές και εμπρησμούς. Αποφυλακίστηκε με τον Α.Ν 753²⁶² « *περί αποσυμφορήσεως των φυλακών.*» Σύμφωνα με τον Α.Ν 753 θεωρούνται παραγεγραμμένα όλα τα αδικήματα «τα τελεσθέντα από 27 Απριλίου 1941 μέχρι 12 Φεβρουαρίου 1945» και σύμφωνα με την συλλογιστική του Δικαστηρίου ο κατηγορος υπέβαλε για λόγους αντεκδίκησης τη συγκεκριμένη μήνυση, η οποία ήταν ψευδής, γεγονός που επιβεβαιώνουν ομόφωνα και οι καταθέσεις των μαρτύρων . Το Δικαστήριο όχι μόνο απάλλαξε τους κατηγορούμενους, αλλά θεώρησε τη μήνυση ψευδή και επέβαλλε στον μηνυτή μέρος της δικαστικής δαπάνης.

Απαλλακτικό ήταν και το βούλευμα υπ' αριθμ. 22 /1946 για τους κατηγορούμενους Β.Δ.Λ και Σ.Δ.Κ. Αυτοί καταγγέλθηκαν από την Α.Π για κατάδοση Ελλήνων και βιαιοπραγία κατ' αυτών. Σύμφωνα με το δικαστήριο «.....ως δε σαφώς καθορίζεται κατά τον Μάιον του 1944 οι Γερμανοί συνέλαβαν στην ορεινή περιοχή Λιμνών τέσσερας πολίτας εν οίς και τον παθόντα Μ.Π άνευ της συμπράξεως των κατηγορουμένων. Τους συλληφθέντες τους μετέφεραν Γερμανοί στρατιώται εις το χωριό Δήμαινα, όπου ως εκθέτουσι οι παριστάμενοι μάρτυρες Κ.Ο και Γ.Κ, διότι και αυτοί είχαν συλληφθεί, τους εξετέλεσαν εις απόστασιν 20 μέτρων χωρίς να υπάρχουν ή να θεαθώσιν εν τη περιφέρεια εκείνην αι κατηγορούμεναι περί ων ουδείς απολύτως των μαρτύρων κατηγορεί αυτοίς, ότε οπουδήποτε ενήργησαν δια καταδόσεως εις βάρος των παθόντων, τοσαύτω μη άλλον καθ' όσον και η μυνήτρια πεισθείσα περί της αθωότητας των κατηγορουμένων και της αληθείας των εις άνω περιστατικών, δεν αποδίδει τον φόνον του υιού της εις ανωτέρω.»²⁶³

Το συγκεκριμένο βούλευμα είναι απαλλακτικό για τους κατηγορούμενους και την ετυμηγορία του Δικαστηρίου, το οποίο, όπως προκύπτει, αποδέχθηκε και η μητέρα του εκλιπόντος, που είχε υποβάλλει τη μήνυση. Δεν μας δίνονται περισσότερα στοιχεία από τη διαδικασία της προανάκρισης, εκτός από τις δυο

²⁶¹ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 25, ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁶² Βλ. ΦΕΚ 311/21.12.1945 « Περί αποσυμφορήσεως των φυλακών».

²⁶³ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 22, ΓΑΚ Ναυπλίου.

μαρτυρικές καταθέσεις, που ακυρώνουν τις αρχικές καταγγελίες της μηνύτριας. Το γεγονός όμως ότι η μητέρα του θύματος πείστηκε, μας προβληματίζει, αναφορικά με την αρχική της καταγγελία. Η ενάγουσα ελαφρά τη καρδία και χωρίς επαρκή στοιχεία κατήγγειλε δύο αθώους ανθρώπους, και αν ναι πόσο συχνά συνέβαινε αυτό; Υπήρξε θύμα παραπληροφόρησης ή υπήρχε σκοπιμότητα στη μήνυση της; Η δεύτερη περίπτωση φαντάζει λίγο απίθανη, γιατί αν πίσω από την καταγγελία της υπήρχε δόλος, δεν θα πειθόταν κατά τη διάρκεια της προανακριτικής διαδικασίας.

Το βούλευμα υπ' αριθμ 21 είναι επίσης απαλλακτικό για τους κατηγορούμενους. Αυτή τη φορά η καταγγελία για παράβαση της Σ.Π 6/45 έγινε από τον δημοδιδάσκαλο του χωριού Μάνεσι, Α.Π κατά των Π.Μ, Β.Τ, Μ.Δ, Γ.Χ, Σ.Σ, Σ.Π, Μ.Κ για « *αδίκω επίθεσει μετά βιαιοπραγιών πράξεσι τελεσθείσαις εν Ναυπλίω τη 28 Ιουνίου 1944.*»

Οι Αρμόδιες Δικαστικές Αρχές κατά την προανάκριση διαπίστωσαν, ότι δεν προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις κατά των κατηγορουμένων, που να επιβάλλουν τη προσφυγή σε δίκη. « *Η περί παραπομπής των ανωτέρω αντίληψις, επιρρανύεται ου μεν εκ των ρηθεισών καταθέσεων, αλλά και εκ της συνημμένης βεβαιώσεως του Νοσοκομείου Ναυπλίου εις ο εισήλθεν προς νοσηλείαν ο Α. Π, κατόπιν των προξενηθείσων επί αυτού κακώσεως υπό των καθ' ων αι ενδείξεις κατηγορουμένων, οίτινες και παρέδωκαν τούτον εις την Γερμανικήν υπηρεσίαν Ναυπλίου, ήτις και μετήγαγεν αυτόν εις Κόρινθον, υφ' ης και τέλος απελύθη*».....

«*Επειδή ο μηνυτής καταθέτει ότι κατά την γνώμην του υπέδειξε τη σύλληψιν του ο Μ.Δ και έγινε αυτή από τον Σ, ο μάρτυς Γ.Θ καταθέτει, ότι του διηγήθη ο μηνυτής, ότι συνελήφθη τη υποδείξει του Μ.Δ και εκακοποιήθη υπό Τσολιάδων, ο μάρτυς Θ.Μ καταθέτει ότι παρίσταται κατά τη σύλληψη του μηνυτού υπό τον Σ.Σ χωρίς να του ειπή ο μηνυτής ονόματα κακοποιησάντων αυτόν και η μάρτυς ΑΝ. Δ, ότι της είπε ο μηνυτής ότι εκτυπήθη από Τσολιάδες και συγκεκριμένα από τον Κ., Εν ω άπαντες οι λοιποί μάρτυρες Γ.Π, Ε.Μ, ιατρός νοσοκομείου, Ι,Μ υπάλληλος νοσοκομείου και Ι.Ξ, βοηθός φαρμακείου καταθέτει, ότι τους είπεν ο μηνυτής, ότι εκακοποιήθη υπό τσολιάδων χωρίς να αναφέρει τα ονόματα των κατηγορουμένων και δη των λοιπών.*»²⁶⁴

Η συγκεκριμένη υπόθεση θεωρούμε, ότι θα άξιζε περαιτέρω διερεύνησης από το δικαστήριο. Για να εξάγουμε συμπεράσματα όμως μας λείπουν επιπλέον

²⁶⁴ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 21, ΓΑΚ Ναυπλίου.

πραγματολογικά στοιχεία. Για παράδειγμα αγνοούμε κάτω από ποιες συνθήκες και για ποιο λόγο ο μηνυτής κακοποιήθηκε από τους τσολιάδες, γεγονός που δεν αμφισβητείται από κανέναν μάρτυρα. Εκ του γεγονότος αυτού και μόνο το δικαστήριο όφειλε, αν ήθελε να αποδώσει δικαιοσύνη και να τιμωρηθούν οι υπαίτιοι, να παραπέμψει σε ανοικτή ακροαματική διαδικασία την υπόθεση, ώστε να τιμωρηθούν οι ένοχοι. Επιπλέον δε γίνεται διακριτό, ποιοι στη συγκεκριμένη υπόθεση είναι μάρτυρες υπεράσπισης και ποιοι μάρτυρες κατηγορίας.

Με το βούλευμα υπ' αριθμ. 84 /1946, απαλλάσσονται οι κατηγορούμενοι Α.Φ, Η.Χ, Θ.Γ, Π.Μ, Τ.Μ, Β.Τ, Γ.Κ, Γ.Σ κάτοικοι Ναυπλίου και Αθηνών « *ως υπαιτίων του ότι εν Ναυπλίω και Κορίνθω κατά το 1944 διαρκούσης της Κατοχής εκ συστάσεως ενεργούν και ανέλαβον υπηρεσίαν παρά τας αρχάς κατοχής και ενήργησαν κατά τρόπον πιεστικόν δια τον Λαόν, διευκολύνοντες τα έργα της κατοχής, ήτοι ανέλαβον υπηρεσίαν παρά τη γερμανική αστυνομία Γκεστάπο*»

Η συλλογιστική της απαλλακτικής απόφασης του δικαστηρίου στηρίζεται στο εξής επιχείρημα Όπως προκύπτει από την δικογραφία και τις καταθέσεις των μαρτύρων. Δ.Ζ, Μ.Κ, Ι.Κ, Δ.Τ, Ε.Π, Μ.Μ,Π.Ο, Η.Π κτλ. « ουδέν στοιχείον ενισχυτικόν της μηνύσεως του Β.Ι, πρωτοδίκου κατά της ως άνω κατηγορουμένων προέκυψαν, η δε μήνυσις αυτή οφείλεται εις την μήνην του μηνυτού, διότι ως απεσταλμένος του ΕΑΜ Ναυπλίου κατά την μάχην των Αθηνών εν Αθήναις ευρισκόμενος (29 Δεκεμβρίου 1944) συνελήφθη και επί τινάς ώρας και ..τοιαύτα απελύθη, δέον όθεν να μη γίνη κατηγορία του την ως άνω κατηγορουμένων δι' έλλειψιν ενδείξεων..»²⁶⁵

Η παραπάνω επιχειρηματολογία εμφανίζει ουσιαστικά κενά στην στοιχειοθέτηση του απαλλακτικού βουλεύματος. Αφού ο μηνυτής συνελήφθη, θα ήταν φανταζόμαστε εύκολο να μάθει το δικαστήριο από ποιους, αφού κάπου θα κρατείτο, ώστε μετά από κάποιες ώρες να αφεθεί ελεύθερος. Το Δικαστήριο δεν εμφανίζει επίσημα έγγραφα, στηρίζεται αποκλειστικά στις καταθέσεις των μαρτύρων και δεν μας εμφανίζει το άλλοθι, που προέκυψε από την προανακριτική διαδικασία. Από την άλλη η σύλληψη του μηνυτή έγινε κατά τα Δεκεμβριανά στην Αθήνα, δε γίνεται διακριτό όμως, αν και οι κατηγορούμενοι βρίσκονταν στην Αθήνα και με ποια ιδιότητα. Τέλος θα ήταν ενδιαφέρον να ξέραμε, πως στοιχειοθετείται η μήνη του ενάγοντα, αφού οι κατηγορούμενοι δεν εμπλέκονταν στη σύλληψη του.

²⁶⁵ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 84, ΓΑΚ Ναυπλίου.

Ας σημειωθεί, ότι για τους μισούς από τους κατηγορούμενους²⁶⁶ έχουν εκδοθεί και άλλα απαλλακτικά βουλεύματα, γεγονός, που μας κάνει να αναρωτιόμαστε, αναφορικά με την αξιοπιστία των αποφάσεων.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον είναι το βούλευμα υπ' αριθμ.28/1946. Ο Χ.Κ, κάτοικος Πρόνοιας κατήγγειλε τους Ν.Χ, Ν.Σ, Τ.Κ, Μ Κ, Ι Σ, Γ και Δ Μ, Δ.Μ, Η.Π,Γ.Ρ για παράβαση της Σ.Π 6/45.

Όπως προκύπτει από την προανακριτική διαδικασία « κατά τον Σεπτέμβριο 1944 και εντεύθεν είχαν υποχωρήσει και δεν υπήρχεν πλέον ο εχθρός, αντάρτικη ομάς κατήλθεν εις το Πολύγωνον και κατέστρεψε το υδραγωγείον της πόλεως του Ναυπλίου. Συνέπεια τούτου εκ Ναυπλίου επέδραμον κατ' αυτής αι κατηγορούμενοι ή τίνες εκ τούτων ως αποτελούντες τμήμα του Τάγματος Ασφαλείας μεθ' ων συνεπλάκησαν και φόνευσαν τινάς των ανταρτών. Ως σαφώς εκ των άνω...της συμπλοκής προκύπτει αυτή εγένετο μεταξύ αντιφρονούντων τμημάτων αποσκοπούντων εις την επικράτησιν της αυτού παρατάξεως εκάτερου δια της καταλήψεως της εξουσίας μετά την αποχώρησιν του εχθρού και ειδικώτεραν εν προκειμένω ένεκα της καταστροφής του υδραγωγείου. Επομένως τα εκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά συγκροτούσιν το αδίκημα του φόνου μόνον και ουχί έτερος τι της υπ' αριθμ 6/45 Συντ.Πράξεως βίας κατά Ελλήνων πολιτών ένεκα της δράσεως τους κατά του εχθρού, αφού η συμπλοκή δεν εγένετο εκ της αιτίας αυτής, ούτε και εχθρός υπήρχεν εν τη περιφέρεια». Συνεπώς το δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση στα κοινά ποινικά δικαστήρια. Τα θύματα της συμπλοκής, που έλαβε χώρα στη πόλη του Ναυπλίου την περίοδο της απελευθέρωσης μεταξύ του ΕΛΑΣ και των Τ.Α ήταν οι αντάρτες Β.Δ, ο Λ.Λ και οκτώ ακόμα άγνωστα πρόσωπα²⁶⁷

Για να κατανοήσουμε λίγο καλύτερα τη συγκεκριμένη υπόθεση κρίναμε σκόπιμο να παρουσιάσουμε λίγα επιπλέον πραγματολογικά στοιχεία για την περίοδο της απελευθέρωσης στην πόλη. Όπως προκύπτει από το παραπάνω βούλευμα η αποχώρηση των οχυρωμένων ταγματασφαλιτών από τη πόλη του Ναυπλίου δεν έγινε αναίμακτα. Στο Ναύπλιο είχαν συγκεντρωθεί τα Τάγματα Ασφαλείας από την πόλη του Άργους, αλλά και από άλλες περιοχές της Πελοποννήσου και ανέμεναν

²⁶⁶ Βλ. για τον Λ.Φ, Βουλεύματα 1945, αριθμ.1 81, ΓΑΚ Ναυπλίου.
Για τον Θ.Γ , Βουλεύματα 1945, αριθμ.140, ΓΑΚ Ναυπλίου.
Για τον Τ.Μ , Βουλεύματα 1945, αριθμ.136, 137, ΓΑΚ Ναυπλίου
Για τον Β.Τ Βουλεύματα 1945, αριθμ.136, 140, ΓΑΚ Ναυπλίου
Βουλεύματα 1946, αριθμ.21, ΓΑΚ Ναυπλίου

²⁶⁷ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 28 , ΓΑΚ Ναυπλίου.

οπλισμένοι επίθεση του ΕΛΑΣ, ο οποίος είχε κυκλώσει την πόλη και είχε προβεί σε περιοριστικά μέτρα αναφορικά με την κυκλοφορία των κατοίκων από τα περίχωρα Άργος, Κατσίκρι, Λυγουριό, Ασίνη, Χαιδάρι προς το Ναύπλιο. Ο ΕΛΑΣ εν όψει μιας εμφύλιας σύγκρουσης, με κόστος τόσο τον πληθυσμό της πόλης, όσο και στους εκατοντάδες κρατούμενους στις φυλακές της Ακροναυπλίας, αποφάσισε να διαπραγματευθεί μαζί τους, προκειμένου να αποφευχθεί συμπλοκή²⁶⁸.

Ο ΕΛΑΣ ζητούσε τον αφοπλισμό τους και την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων της Ακροναυπλίας. Στα αιτήματα του όμως τα Τ.Α δεν ανταποκρίνονταν. Αναφορικά με τον αφοπλισμό τους, επεσήμαναν, ότι δεν σκόπευαν να τον παραδώσουν στον ΕΛΑΣ, γιατί ελλόχευε κίνδυνος να χτυπήσει τους πολιτικά αντιφρονούντες, όπως έκανε στο Χέλι, στο Κρανίδι και στον Αχλαδόκαμπο. Επιπλέον τόνιζαν, ότι σύμφωνα με το Σύμφωνο του Λιβάνου, ο στρατός του δεν ήταν εθνικός, αλλά ταξικός, γεγονός που επιχειρούσαν να στοιχειοθετήσουν με την μη επίθεση τμημάτων του ΕΛΑΣ κατά την αποχώρηση των γερμανικών στρατευμάτων στην Τίρυνθα. Αναφορικά με την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων πρότειναν την απελευθέρωση, μόνο όσων δεν βαρύνονταν με διάπραξη εγκλημάτων και καλούσαν τον ΕΛΑΣ να συμπράξει μαζί τους, ώστε να χτυπήσουν τα γερμανικά στρατεύματα, που είχαν ήδη αποχωρήσει²⁶⁹.

Οι διαπραγματεύσεις φαίνεται, πως οδηγούσαν σε αδιέξοδο και ο ΕΛΑΣ αποφάσισε την καταστροφή του υδραγωγείου, ως μορφή πίεσης για να τους αναγκάσει να παραδοθούν. Στις συνθήκες αυτές προφανώς έλαβε χώρα και η συμπλοκή στο Πεντάγωνο με απώλεια δέκα άντρες για τον ΕΛΑΣ. Τα Τ.Α ήταν ευδιάκριτο, ότι δεν επρόκειτο να υποχωρήσουν και ότι περίμεναν την άφιξη αρμόδιας Αγγλικής αποστολής για την επίλυση των διαφορών τους με τον ΕΛΑΣ. Επιπλέον σε αίτημα για τον αφοπλισμό της Χωροφυλακής πρόβαλαν άρνηση στηριζόμενοι στο διάγγελμα της Εθνικής Κυβέρνησης, ότι η Χωροφυλακή αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για την τήρηση της τάξης. Υποχώρησαν σε σχέση με την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων, η οποία έπρεπε να γίνει αμφίδρομα. Επίσης ζήτησαν από το ΕΑΜ εκκευρία πέντε ημερών και να αφεθούν ελεύθερες οι συγκοινωνίες²⁷⁰.

²⁶⁸ Βλ. Έγγραφο ΓΑΚ Ναυπλίου, Φάκελοι Ιστορικού Αρχείου Γρηγόρη Φαράκου, αρ. πρ. .../25-9-44
Έγγραφο ΓΑΚ Ναυπλίου, Φάκελοι Ιστορικού Αρχείου Γρηγόρη Φαράκου, αρ. πρ. .../27-9-44
Βλ. Θοδωρής Κοΐνης, *Έτσι...σαν παραμύθι (Μνήμες Αγώνων)*, Αθήνα 1995, εκδ.Πειραματικό Μουσείο Λογοτεχνίας, σ 104-107.

²⁶⁹ Βλ. Έγγραφο ΓΑΚ Ναυπλίου, Φάκελοι Ιστορικού Αρχείου Γρηγόρη Φαράκου, αρ. πρ. .../25-9-44

²⁷⁰ Βλ. Έγγραφο ΓΑΚ Ναυπλίου, Φάκελοι Ιστορικού Αρχείου Γρηγόρη Φαράκου, αρ. πρ. .../27-9-44

Το μάταιο των διαπραγματεύσεων καθίσταντο ορατό. Κατόπιν η επικρατούσα κατάσταση πήρε νέα τροπή τον Οκτώβριο. Την πρώτη του μήνα έφτασε στο Άργος ολόκληρο το 6^ο Σύνταγμα το οποίο όδευε για την απελευθέρωση της Κορίνθου. Η άφιξη ολόκληρης της δύναμης του 6^{ου} Συντάγματος στάθηκε αφορμή να κυκλοφορήσει η φήμη στο Ναύπλιο, ότι οι αντάρτες προετοίμαζαν επίθεση κατά των Τ.Α. με αποτέλεσμα την άμεση μεταφορά τους στις Σπέτσες μετά από επέμβαση του Αντιπρόεδρου της Εθνικής Κυβέρνησης Κανελλόπουλου και Άγγλων αξιωματούχων.²⁷¹

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το απαλλακτικό βούλευμα υπ' αριθμ 24/1946, αν αναλογιστούμε, ότι είναι το τρίτο, που εκδίδεται για το ίδιο άτομο. Οι κατηγορούμενοι Η.Π και Β.Π αντιμετωπίζουν την κατηγορία της κατάδοσης στον εχθρό δεκαέξι Ελλήνων πολιτών, οι οποίοι θα απαλλαγούν από το Δικαστήριο, αφού δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, που να επιβάλλουν ανοικτή ακροαματική διαδικασία. Σύμφωνα λοιπόν με το δικαστήριο *«εις τα κατασχεθέντα αρχεία του ΕΑΜ Ναυπλίου τα οποία και απεστάλησαν εις το Υπουργείο των Εσωτερικών, όπερ και την ποινικήν δίωξιν επεζήτησαν ανεγράφετο, ότι αι ειρημένοι κατηγορούμενοι πολλούς πολίτας κατέδωσαν εις τους Γερμανούς κατά το έτος 1944. Επί της κατηγορίας αυτής εξητάσθησαν τα εν Ναυπλίω κύρια στελέχη του ΕΑΜ ως μάρτυρες, οι Α.Δ.Α και Ι.Χ εκ των οποίων ο πρώτος επικαλείται φημολογίες πολιτών ότι ο κατηγορούμενος Η.Π κατέδωσεν εις τους Γερμανούς τους Β.Κ και άλλους δεκαπέντε πολίτας χωρίς να διακρίνη καν την πηγή των πληροφοριών, ούτε αναλάμβανε την σοβαρότητα αυτών, ενώ ο άλλος ουδέν περί αυτών λέγει. Επί τούτοις δέον όπως ελλείψει ενδείξεων να μη γίνη κατηγορία.....»*²⁷²

Εκδόθηκαν επίσης και απαλλακτικά βουλεύματα, στηριζόμενα σε δεδικασμένο, όπως το βούλευμα υπ' αριθμ 29/1946. Η μήνυση αφορούσε την κατάδοση του Α.Σ στις Αρχές Κατοχής, στις Σπέτσες των Α.Π και του γιου του Γ.Π, με συνέπεια την εκτέλεση τους. Σύμφωνα με το δικαστήριο ο κατηγορούμενος, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμ 44/946 απόφαση του Ειδικού Δικαστηρίου δικάστηκε στις 7 Μαρτίου 1946 *«κατ' αντιμωλίαν και εκηρύχθη αθώος. Η δε απόφασις αυτή*

²⁷¹ Βλ. Θοδωρή Κοΐνης, *Έτσι...σαν παραμύθι (Μνήμες Αγώνων)*, Αθήνα 1995, εκδ. Πειραματικό Μουσείο Λογοτεχνίας, σ 104-107.

²⁷² Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 24, ΓΑΚ Ναυπλίου.

καταστάσα αμετάκλητη, δημιουργεί δεδικασμένο, μη συγχωρούμενης νέας δικαστικής ερεύνης λόγω αποσβέσεως της ασκηθείσης ποινικής αγωγής.»²⁷³

Με το βούλευμα υπ' αριθμ 26 απαλλάσσεται ο κατηγορούμενος Σ.Κ, κάτοικος Ναυπλίου από την κατηγορία για κατάδοση στον εχθρό Ελλήνων πολιτών, πράξη που έλαβε χώρα στο Ναύπλιο το 1941 εις βάρος του Δ. Ν και πέντε ατόμων από τους Μύλους και το Άργος. Το δικαστήριο αποδίδει τη μήνυση του Γ.Ν εναντίον του κατηγορούμενου, ως απότοκο της βίας, που δέχθηκε ο μηνυτής από την Πολιτοφυλακή των ανταρτών. Συγκεκριμένα αναφέρει « *επειδή εκ της ενεργηθείσης προανακρίσεως δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις, όπως υποστηρίζωσιν δημόσια επ' ακροατηρίω την προκείμενην κατηγορίαν καθ' όσον ο εμφανιζόμενος μοναδικός μάρτυς εις την διωκόμενην πράξιν Γ.Ν, όστις καθ'όλον το διάστημα της Κατοχής ετύγχανε εντεταλμένος εις την Γερμανικήν υπηρεσίαν και ήδη δια διάφορας εγκληματικές πράξεις εκτίει ποινήν πρόσκαιρων δεσμών δια της ενώπιον του Πταισματοδίκου εξέτασης του, αναιρεί όλα εις βάρος του κατηγορούμενου Σ.Κ κατέθεσεν ενώπιον της Πολιτοφυλακής των ανταρτών, καθορίζων ότι συνέπεια απειλών και ασκηθείσης βίας ανέφερεν αυτοίς περί του ότι ο ειρημένος παρέστησεν εις τους Γερμανούς κατά το έτος 1944, ότι ετύγχανον κομμουνισταί, οι υπό των Γερμανών εν Ναυπλίω προσαχθέντες εκ Μύλων Δ.Ν και έτεροι πέντε κρατούμενοι και συνετέλεσεν εις την σφαγήν του Γ.Τ, τίνες των οποίων εκρατήθησαν επί τι διάστημα υπό των Γερμανών*».²⁷⁴

Το ίδιο άτομα και για τους ίδιους λόγους φαίνεται, πως έχει αναιρέσει άλλες δύο καταγγελίες του με την αιτιολογία, πως υπέστη βία από την Πολιτοφυλακή των ανταρτών για να καταθέσει σε βάρος συγκεκριμένων ατόμων.²⁷⁵

Τέλος εκδόθηκαν και βουλεύματα σύμφωνα με τα οποία, το Ειδικό Δικαστήριο Ναυπλίου, κρίθηκε αναρμόδιο να εκδικάσει τις καταγγελίες, αφού από την προανάκριση προκύπτει, ότι οι καταγγελλόμενες πράξεις έλαβαν χώρα στη περιφέρεια της Κορίνθου, όπου και κατοικούν οι κατηγορούμενοι. Σύμφωνα με τον Α.Ν 533/45, το δικαστήριο « *προτείνει να κηρυχθώσιν αναρμόδιαι αι καθ' υμάς ανακριτικάί και δικαστικάί αρχαί προς ανάκρισιν, εκδίκασιν και απόφασιν κατά των κατηγορούμενων*».²⁷⁶

²⁷³ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 29 , ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁷⁴ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 26 , ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁷⁵ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 47 , 49 ΓΑΚ Ναυπλίου.

²⁷⁶ Βλ. Βουλεύματα 1946, αριθμ. 100, 101, 102, 103 , ΓΑΚ Ναυπλίου.

Συμπεράσματα

Στόχος της παραπάνω εργασίας ήταν να προσεγγίσει το φαινόμενο του δωσιλογισμού και τις εκφάνσεις του και να παρουσιάσει νέα πραγματολογικά στοιχεία για τις διαστάσεις του φαινομένου σε τοπικό επίπεδο, και συγκεκριμένα στο νομό Αργολιδοκορινθίας.

Κρίθηκε αναγκαία για την κατανόηση του, η παρουσίαση του αφενός ως πραγματικότητα με πολλαπλές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες και αφετέρου η ανάδειξη της πολυπλοκότητας του φαινομένου μέσα στην ιστορική συγκυρία στην οποία γεννήθηκε και ανδρώθηκε. Θεωρούμε, ότι έγινε αντιληπτό, ότι πρόκειται για ένα φαινόμενο πολυσύνθετο, στην ανάπτυξη του οποίου συντέλεσαν με τον άλφα ή βήτα τρόπο πολλοί παράγοντες.

Με αφετηρία τις Κατοχικές Κυβερνήσεις και τις πολιτικές, που αυτές, την εκάστοτε χρονική συγκυρία, υιοθέτησαν είτε συγκαλύπτοντας, είτε νομιμοποιώντας δωσιλογικές συμπεριφορές, το φαινόμενο διολισθαίνει προς τα κάτω της κοινωνικής πυραμίδας, συμπαρασύροντας ανθρώπους όλων των κοινωνικών τάξεων σε κάθε είδους συνεργασία. Συναντούμε λοιπόν τον μικρομαυραγορίτη αγρότη, πλάι σε βιομήχανους, που συνεργάστηκαν απροκάλυπτα με τον κατακτητή, τον καταδότη με κίνητρο τα αντίποινα, πλάι στους γερμανοντυμένους Έλληνες ή τους συνεργάτες της Γκεστάπο στην Ειδική Ασφάλεια. Τους ταγματασφαλίτες, που εντάχθηκαν στον δωσιλογικό μηχανισμό δια της βίας, δίπλα σε αυτούς, που τα οργάνωσαν με διακηρυγμένο στόχο να συνθλίψουν την αντίσταση και τις ανατροπές, που αυτή επέφερε στο κοινωνικοπολιτικό status.

Ο καθένας απ' αυτούς συνιστά ένα κρίκο στο εν λόγω φαινόμενο, όμως δεν έχουν όλοι το ίδιο μερίδιο ευθύνης, με αποτέλεσμα να μη μπορούμε να αποτιμήσουμε με τον ίδιο τρόπο την επιλογή τους να εμπλακούν στο δωσιλογικό μηχανισμό, που αναπτύχθηκε και ανδρώθηκε την κατοχική περίοδο. Πάντως, κατά τη γνώμη μας, η οποιαδήποτε συμμετοχή στο δωσιλογικό μηχανισμό συνιστά επιλογή και μάλιστα πολιτική, με την ευρεία διατύπωση του όρου και ανεξάρτητα από τον βαθμό πολιτικής ωριμότητας του υποκειμένου. Έτσι επιλογή συνιστά η οποιαδήποτε συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής, επιλογή όμως, που υποβοηθήθηκε από ένα καλά

στημένο μηχανισμό προπαγάνδας, για την απήχηση του οποίου έχει και σημαντικό μερίδιο ευθύνης η Αντίσταση.

Ο βίαιος τρόπος με τον οποίο διαχειρίστηκε σε αρκετές περιπτώσεις το ΕΑΜ τους πολιτικούς του αντιπάλους, υπαρκτούς ή μη, το τελευταίο χρόνο της κατοχής έδωσε το όπλο μέσω της προπαγάνδας, στο τότε παροπλισμένο πολιτικό κατεστημένο άμεσα ή έμμεσα να προβάλει μια άλλη πραγματικότητα, που απενοχοποιούσε το δωσιλογισμό ή τη συνεργασία με τις Αρχές Κατοχής κατά το δοκούν, στο βαθμό που αυτή θα εξυπηρετούσε μια ανώτερη ανάγκη, την κοινωνική συνοχή, εχέγγυο της οποίας θα αποτελούσε η μεταπολεμική επιστροφή της καθεστυκίας τάξης στα πολιτικά πράγματα. Έτσι η συμμετοχή για παράδειγμα στους μηχανισμούς του ένοπλου δωσιλογισμού ήταν ο δίαυλος για την διασφάλιση της επιστροφής της αστικής ελίτ στη μετακατοχική πολιτική σκηνή αφενός και αφετέρου πρόσφερε τη δυνατότητα αναρρίχησης μιας μέχρι τότε «ανύπαρκτης» μερίδας ανθρώπων στο νέο και υπό διαμόρφωση κοινωνικό status με, ότι αυτό συνεπάγεται. Συνεπώς, τα Τάγματα Ασφαλείας, με τη συμμετοχή σε αυτά, τόσο μελών της αστικής τάξης, όσο και ενός «λούμπεν» προλεταριάτου, αποτέλεσαν το μέσο για την επιστροφή στη παλαιά τάξη πραγμάτων, που θα διασφάλιζε τα κατεστημένα συμφέροντα τους. Ούτε η πείνα, ούτε η βία μπορεί να αποτελέσουν επιχείρημα, που να νομιμοποιεί οποιαδήποτε συμμετοχή στο δωσιλογικό μηχανισμό, αφού στον αντίποδα επίσης άνθρωποι πεινούσαν και βασανίζονταν. Όλοι αυτοί με κινητήρια δύναμη την πολιτική τους σκέψη ήταν αναγκασμένοι να επιλέξουν στρατόπεδο.

Σχηματικά μπορούμε να μιλήσουμε για τρεις κατηγορίες ανθρώπων, όσοι ζητούσαν ρηξικέλευθες λύσεις για την ανατροπή μεταπολεμικά των παρωχημένων κοινωνικών και πολιτικών δομών, εκφραστής των οποίων υπήρξε το ΕΑΜ. Όσοι επεδίωκαν την ασφάλεια του κατεστημένου, εχέγγυο των πάσης φύσεως συμφερόντων τους και ήταν διατεθειμένοι να το διασφαλίσουν με θεμιτά ή αθέμιτα. Αυτοί, είτε ενισχύοντας οικονομικά ένοπλους αντιστασιακούς σχηματισμούς και κυρίως τα Τ.Α, είτε συμμετέχοντας στο δωσιλογικό μηχανισμό των Τ.Α, ως φυσικά πρόσωπα, επιχειρούν είτε έμμεσα, είτε άμεσα να συνθλίψουν τον επικηρυγμένο εχθρό τους το ΕΑΜ, διασφαλίζοντας έτσι τα ιδιοτελή συμφέροντα τους. Και τέλος εκείνοι, που ζούσαν και δρούσαν στο μεταίχμιο, ανεξαρτήτως πολιτικής ιδεολογίας και ταυτότητας. Αυτοί πολύ συχνά αποτελούσαν τις παράπλευρες απώλειες ενός «ακήρυχτου» ιδεολογικού πολέμου.

Τόσο η καθυστέρηση της δημόσιας καταδίκης των δωσιλόγων, όσο και η προσπάθεια υποβιβασμού του φαινομένου από την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας καθώς και η μετέπειτα στάση των διάδοχών της κυβερνήσεων αναδεικνύει την ανάγκη ανανοηματοδότησης των όρων συνεργασία και δωσιλογισμός στα πλαίσια της επιτακτικής ανάγκης ανασύστασης του κράτους της «εθνικοφροσύνης», χωρίς να τίθεται καν θέμα εξοβελισμού από τις δομές του, όλων των ιδεολογικά συγγενών του πολιτικού κατεστημένου, ακόμα και αν την περίοδο της Κατοχής, μετείχαν είτε οικονομικά, είτε στρατιωτικά στο δωσιλογικό μηχανισμό. Εξάλλου, η συμμετοχή τους στα ένοπλα δωσιλογικά σώματα, όπως τα Τ.Α αποτελέσει για το πολιτικό κατεστημένο εχέγγυο στη προσπάθεια αναχαίτισης του «κομμουνιστικού κινδύνου». Η επιείκεια και η ατιμωρησία, σε πολυάριθμες περιπτώσεις, όλων όσων συνεργάστηκαν με τους κατακτητές ήταν εξόφθαλμη και συνιστούσε μέρος μιας πολιτικής, αποκατάστασης της καθεστηκυίας τάξης και συγκρότησης ενός κράτους «εθνικοφρόνων πολιτών», που θα διασφάλιζε τη συνέχεια της στο πολιτικό στίβο, ενώ παράλληλα θα συνέτριβε τον επικηρυγμένο εχθρό της, την αριστερά στην Ελλάδα. Η επιείκεια, που σε πολυάριθμες περιπτώσεις θα αγγίξει τα όρια της επιβράβευσης, των μέχρι χθες συνεργατών του εχθρού, με τη βαθμολογική εξέλιξη π.χ στο στρατό αξιωματικών των Τ.Α θα αποτελέσει πρόκληση, για όλους όσους τον πολέμησαν ανεξαρτήτως ιδεολογίας.

Έτσι οι πολλά υποσχόμενες εκκαθαρίσεις των δωσιλόγων από τον κρατικό μηχανισμό, στα πλαίσια της απαίτησης του ελληνικού λαού για παραδειγματική τιμωρία όλων όσων «παρασιτούσαν» την περίοδο της κατοχής συνεργαζόμενοι με τους κατακτητές, είτε δεν έγιναν καθόλου, είτε πραγματοποιήθηκαν για άλλους λόγους, όπως ο οικονομικός εξορθολογισμός του δημοσίου. Η ατιμωρησία της πλειοψηφίας των εμπλεκόμενων με το δωσιλογικό μηχανισμό, στο χώρο της δικαιοσύνης θέτει ποικίλα ερωτηματικά, όπως κατά πόσο οι δικαστές, που κλήθηκαν να δικάσουν, μπορούσαν να είναι αμερόληπτοι και να απονείμουν δικαιοσύνη στις συγκεκριμένες συνθήκες, όταν μάλιστα οι κυβερνήσεις σιωπηλά προσανατολιζόνταν στην κατ' επίφαση τιμωρία των ενόχων.

Τα πράγματα όμως δεν είναι ούτε μαύρα, ούτε άσπρα, αναφορικά με τις εκφάνσεις, τις διαστάσεις και τα κίνητρα, όλων ενεπλάκησαν στο δωσιλογικό μηχανισμό. Παρόλ' αυτά οι λεπτές αποχρώσεις μεταξύ τους δε γίνονται διακριτές, όταν δεσπόζει ένα διάτρητο σύστημα, που εμποδίζει την απονομή πραγματικής δικαιοσύνης. Αν η δικαιοσύνη λειτουργούσε ανεξάρτητα από την πολιτική, τη

συγκεκριμένη χρονική συγκυρία και δικάζονταν οι πραγματικά ένοχοι, από όποιον ιδεολογικό χώρο και αν προέρχονταν, τότε δεν θα χρειάζονταν τα όπλα και δεν θα εμπλεκόταν η χώρα σ' έναν ατέρμονο εμφύλιο σπαραγμό. Όμως η ποινικοποίηση της αριστερής ιδεολογίας και η απονομή της δικαιοσύνης, σύμφωνα με την κυρίαρχη ιδεολογία θα περιπλέξει την ήδη τεταμένη επικρατούσα κατάσταση.

Η δικαιοσύνη τη μεταπολεμική περίοδο, όπως προκύπτει από αυτή την πρώτη επιδερμική προσέγγιση του φαινομένου, μέσα από τα βουλεύματα του 1945-46 του Ειδικού Δικαστηρίου Ναυπλίου, φαίνεται, πως δεν κατάφερε να επιτελέσει στο ακέραιο το έργο της. Μπορεί η εξαγωγή ενός τέτοιου συμπεράσματος να θεωρηθεί από κάποιους αυθαίρετη ή από κάποιους άλλους μεροληπτική, αλλά το αρχειακό υλικό, που διαθέτουμε θα μπορούσε να οδηγήσει σε δυο συμπεράσματα : α) είτε στο νομό Αργολιδοκορινθίας δεν υπήρξαν δωσίλογοι ή ήταν τόσοι λίγοι, γεγονός που δε μας επιτρέπει να μιλάμε για «φαινόμενο», αλλά για μεμονωμένες πράξεις, μερικών διεφθαρμένων πολιτών β) είτε οι Δικαστικές Αρχές ποδηγετούμενες από τους κρατικούς μηχανισμούς και τις μεταπολεμικές πολιτικές του, λειτούργησαν μεροληπτικά συγκαλύπτοντας πράξεις δωσιλογισμού, στη προσπάθεια τους να αναδομήσουν το κράτος της « εθνικοφροσύνης», που κινδύνευε από «αλλότριες» ιδεολογίες και «αναρχικά» στοιχεία.

Σίγουρα θα είχαμε μια περισσότερο ολοκληρωμένη εικόνα, αν διαθέταμε το προανακριτικό υλικό, πάνω στο οποίο στηρίχθηκε η έκδοση των βουλευμάτων, αφού πάρα πολύ συχνά τα πραγματολογικά στοιχεία, που διαθέτουμε είναι από ελλιπή, έως ανύπαρκτα και δε βοηθούν στο ελάχιστο στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Μελετώντας κανείς το συγκεκριμένο αρχείο μπορεί να σχηματίσει την εικόνα, ότι το ΕΑΜ, δεν ήταν τίποτε άλλο από μια «έκνομη» οργάνωση από «αναρχικά στοιχεία », που τρομοκρατούσε τους πολίτες του νομού, οι οποίοι δεν είχαν άλλο τρόπο να αντιδράσουν από το να πάρουν το νόμο στα χέρια τους, με τη συνδρομή κάποιες φορές και των Ταγμάτων Ασφαλείας. Όμως η εικόνα αυτή δεν τεκμηριώνεται από το συγκεκριμένο αρχειακό υλικό, έστω και αν είναι αληθή. Φαίνεται, οι Δικαστικές Αρχές να δέχονται αξιωματικά την ενοχή των συλληφθέντων, από τους « νομοταγείς πολίτες», ακόμα και αν δεν έχει προηγηθεί η διερεύνηση της ορθότητας των καταγγελιών, που τους αποδίδονταν. Η άσκηση τρομοκρατίας από μέλη του ΕΑΜ μπορεί πράγματι να αληθεύει ως ένα βαθμό, αλλά η συνολική προβολή της οργάνωσης μέσα από αλλεπάλληλα βουλεύματα, ως τρομοκρατικής, δημιουργεί αμφιβολίες σχετικά με την ακεραιότητα της δικαιοσύνης, αφού δημιουργείται στον

αναγνώστη η αίσθηση, ότι αποδίδεται μεροληπτικά, αφού εκ των προτέρων και με γνώμονα τη συγκεκριμένη αντίληψη, απονέμεται δικαιοσύνη.

Επίσης, ο αριθμός των απαλλακτικών βουλευμάτων, σε αντιδιαστολή με τα παραπεμπτικά βουλεύματα, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο προκαλεί επίσης πολλαπλά ερωτηματικά. Αν υποθέσουμε, ότι η δικαιοσύνη ανταποκρίθηκε στο ρόλο της με σύνεση, τότε προκύπτει, ότι δεκάδες πολιτών, με ονοματεπώνυμο, ενεπλάκησαν σε μια δικαστική διαμάχη, με απώτερο στόχο να πλήξουν συμπολίτες τους, υποκινούμενοι από ιδεολογικούς, ταξικούς ή προσωπικούς λόγους. Η συγκεκριμένη υπόθεση θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή, εφ' όσον, το δικαστήριο με επιχειρήματα και τεκμήρια αναδείκνυε και τιμωρούσε τους πραγματικά ενόχους. Όμως ο παραπάνω συλλογισμός δεν τεκμηριώνεται, εξαιτίας των αντιφάσεων, που προκύπτουν από την μελέτη του διαθέσιμου υλικού. Σε αρκετές περιπτώσεις, όπως παρακολουθήσαμε, τα εκδοθέντα βουλεύματα, όχι απλά δεν πείθουν με τη συλλογιστική τους, αλλά αντίθετα δικαιολογούν υπόνοιες διαπλοκής και διαφθοράς.

Θεωρούμε εύλογο σε μια εποχή τόσο τεταμένη και ρευστή, ότι πράγματι θα υπήρξαν και κάποιοι, οι οποίοι βρήκαν χώρο να λύσουν τις προσωπικές ή ιδεολογικές διαφορές τους, κατηλευόμενοι το νόμο « περί δωσιλογισμού». Όμως η αοριστολογία των βουλευμάτων, η έλλειψη επιχειρηματολογίας στηριζόμενης σε απτά πραγματολογικά στοιχεία εμποδίζει να αναδειχθούν αυτές οι περιπτώσεις, ώστε να εξάγουμε σαφή συμπεράσματα για το πόσοι ήταν και ποια τα κίνητρα τους.

Η διάκριση των μαρτύρων σε αξιόπιστους και μη, μας δημιουργεί ερωτηματικά, αναφορικά με τα κριτήρια αξιολόγησης, που θέτει το δικαστήριο. Αρκετά συχνά η αξιοπιστία των μαρτύρων ταυτίζεται με την κοινωνική τους θέση και την « ελληνοπρεπή» συμπεριφορά τους. Στον αντίποδα οι καταγγελίες των μηνυτών θεωρούνται αβάσιμες και αόριστες, γεγονός, που ενισχύεται από τις καταθέσεις των μαρτύρων υπεράσπισης, που σε αρκετές περιπτώσεις οι ίδιοι ήταν υπόδικοι για δωσιλογισμό και είχαν απαλλάξει με πρότερα βουλεύματα. Η έλλειψη πραγματολογικών στοιχείων δεν τεκμηριώνει την αβασιμότητα των καταγγελιών αφενός και αφετέρου η επίκληση των συγκεκριμένων μαρτύρων υπεράσπισης προβληματίζει τον αναγνώστη.

Επιπλέον, οι διαφορετικές κατά το δοκούν ερμηνείες της Συντακτικής Πράξης 6/45 από το δικαστικό σώμα κυρίως, σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή και τη δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας είναι αποκαλυπτική του τρόπου σκέψης τους. Τα Τάγματα Ασφαλείας, όταν πλέον αρχίζουν οι δίκες έχουν προφανώς αποκαθαρθεί στη

συνείδηση μέρους του δικαστικού σώματος. Οι Ταγματασφαλίτες δεν είναι υπόλογοι πράξεων δωσιλογισμού, αφού το μόνο ατόπημα τους, αποτελεί η ένταξη τους στο συγκεκριμένο σώμα, προκειμένου να επιτελέσουν το «πατριωτικό» τους καθήκον, που συνιστούσε, όπως όριζε ο νόμος, η τήρηση της τάξεως και κατ' επέκταση η προστασία του έθνους, από τα « αναρχικά στοιχεία». Το ότι εξοπλίζονταν από τον εχθρό και συμμετείχαν στις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις βιαιοπραγώντας εναντίον Ελλήνων πολιτών, συνιστούσε μια μικρή λεπτομέρεια, που είχε παραγραφεί στη συνείδηση των πλέον αρμόδιων να απονείμουν δικαιοσύνη.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει η κοινωνική προέλευση των κατηγορουμένων, αν και δε μπορούμε να εξάγουμε συμπεράσματα, εξαιτίας της ελλειπτικότητας του υλικού. Από τα δεδομένα που έχουμε φαίνεται, πως αρκετές καταγγελίες αφορούσαν κυρίως άτομα, που υπηρετούσαν κυρίως στα σώματα ασφαλείας, όπως στο στρατό και τη χωροφυλακή, καθώς και στο δωσιλογικό σώμα των Ταγμάτων Ασφαλείας. Επίσης αφορούσαν υψηλόβαθμους υπαλλήλους της τοπικής κοινωνίας, όπως τους Διευθυντές της Νομαρχίας, του Ταμείου Ναυπλίας, των Φυλακών Ακροναυπλίας, των Φυλακών Τίρυνθας και της Χωροφυλακής Άργους. Επίσης καταγγελίες αφορούσαν άτομα που σχετίζονταν με το παραγωγικό δυναμικό της περιοχής, όπως έμποροι, βιομήχανοι κτλ., καθώς και άτομα, που αντιπροσώπευαν σε μεγάλο βαθμό την αστική τάξη του νομού, γιατροί, δικηγόροι, δικολάβοι, φαρμακοποιοί κ.α . Φυσικά καταγγελίες αφορούσαν και άτομα ανεπάγγελτα ή χαμηλότερης κοινωνικής τάξης, αλλά από τα δεδομένα, που διαθέτουμε, είναι πολύ λίγα²⁷⁷.

Το αρχειακό υλικό δυστυχώς δε μας βοηθά να εξάγουμε επιπλέον συμπεράσματα. Σίγουρα η μελέτη όλου του σχετικού διαθέσιμου υλικού, θα φώτιζε περισσότερες παραμέτρους της επικρατούσας κατάστασης και θα μας προσέφερε τη δυνατότητα μιας πιο σφαιρικής αντίληψης των γεγονότων. Παρόλα αυτά μας δίνει το στίγμα μιας εποχής αμείλικτης, που άνθρωποι βάζονται στο βωμό των ιδεολογιών, που καταρρακώνονται υπολήψεις, που η δικαιοσύνη παλινωδεί και παραπαίει στη προσπάθεια της να συγκεράσει το λειτουργικό της ρόλο με την κυρίαρχη ιδεολογία, που επιβάλλεται είτε άμεσα, είτε έμμεσα. Πρόκειται για μια εποχή μεταβατική, όχι όμως προς τον εκδημοκρατισμό των θεσμών, που ήταν το αιτούμενο για τον ελληνικό λαό, που είχε βγει πληγωμένος από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά προς την

²⁷⁷ Βλ.. Παράρτημα, Γραφήματα

ιδεολογική πόλωση. Η Συμφωνία της Βάρκιζας, αν και προϊόν συναίνεσης σύσσωμου του πολιτικού κόσμου, ευθύς αμέσως καταλήγει σε «κενό γράμμα», γεγονός, που με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγήσει τη χώρα σε έναν άλογο εμφύλιο σπαραγμό.

Βιβλιογραφία

- Αλιβιζάτος Νίκος, *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση 1922-1974, Όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, Αθήνα 1995, εκδ.Θεμέλιο,
- Βαζαίος Εμμανουήλ, *Τα άγνωστα παρασκήνια της Εθνικής Αντιστάσεως εις την Πελοπόννησον*, Κόρινθος 1961.
- Βακαλόπουλος Απόστολος, *Νέα Ελληνική Ιστορία 1204-1985*, Θεσσαλονίκη 1995, εκδ. Βάνιας.
- Baerentzen Larw, Γιάννης Ο. Ιατρίδης, Ole L. Smith, *Μελέτες για τον Εμφύλιο Πόλεμο 1945-1949*, Αθήνα 2002, εκδ. Ολκός.
- Βερβενιώτη Τασούλα, *Η γυναίκα της Αντίστασης, Η είσοδος των γυναικών στη πολιτική*, Αθήνα 1994, εκδ. Οδυσσέας.
- Γιανουλόπουλος Γιάννης, *Ο Μεταπολεμικός κόσμος, Ελληνική και Ευρωπαϊκή Ιστορία (1945-1963)*, Αθήνα, 1992, εκδ. Παπαζήση.
- Ελεφάντης Άγγελος, *Μας πήραν την Αθήνα*, Αθήνα 1994, εκδ. Βιβλιόραμα.
- Δορδανάς Ν. Στράτος, *Η Γερμανική στολή στη Ναφθαλίνη, Επιβιώσεις του Δωσιλογισμού στη Μακεδονία, 1945-1974*, Αθήνα 2011, εκδ.Εστία
- Κωστόπουλος Τάσος, *Η αυτολογοκριμένη μνήμη, Τα Τάγματα Ασφαλείας και η μεταπολεμική Εθνικοφοροσύνη*, Αθήνα 2005, εκδ. Φιλίστωρ.
- Μιχαηλίδης Ιάκωβος, Νικολακόπουλος Ηλίας, Φλάισερ Χάγκεν, *ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής*, Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Μαργαρίτης Γιώργος, *Από την ήττα στην εξέγερση, Ελλάδα άνοιξη 1941-φθινόπωρο 1942*, Αθήνα 1993, εκδ. ο Πολίτης.
- Μπαλτιώτης Λάμπρος, *Οι μουσουλμάνοι Τσάμηδες από την είσοδό τους στο ελληνικό κράτος μέχρι την έναρξη του ελληνοϊταλικού πολέμου (1913-1940).Η ιστορία μιας κοινότητας από το millet στο έθνος. Αδημοσίευτη διδακτορική εργασία*, 2009, Πάντειο Πανεπιστήμιο.
- Μούτουλας Παντελής, *Πελοπόννησος 1940-45, Η περιπέτεια της επιβίωσης του διχασμού και της απελευθέρωσης*, Αθήνα 2004, εκδ. Βιβλιόραμα.

- Mazower Mark, *Μετά τον Πόλεμο, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960*, Αθήνα 2003, εκδ. Αλεξάνδρεια.
- Νικολακόπουλος Ηλίας, *Η καχεκτική δημοκρατία, κόμματα και εκλογές, 1946-1967*, Αθήνα, 2000, εκδ. Πατάκης.
- Παπαδημητρίου Δέσποινα, *Από το λαό των νομιμοφρόνων στο έθνος των εθνοφρόνων. Η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα 1922-1967*, Αθήνα 2006, εκδ.Σαββάλας.
- Παπαστεριόπουλος Ηλίας, *ο Μωρηάς στα Όπλα, Εθνική Αντίσταση 1941-1944, Έρευνα-Ιστορία-Κριτική*, τομ.Α, Αθήνα, 1965, εκδ. Έρευνα και Κριτική της Νεοελληνικής Ιστορίας.
- Παπανδρέου Γεώργιος, *Η Απελευθέρωση της Ελλάδας 1944*, Αθήνα 1964, εκδ.ΜΠΠΡΗΣ, (Ανατύπωση από εφημ. Βήμα, 2009).
- Πετρόπουλος Γιώργος, *Τα Τάγματα Ασφαλείας στην Πελοπόννησο, Ιδεολογικές Διαστάσεις και Μνημονικός Λόγος*, Αθήνα, 2007, διπλωματική εργασία Παντείου Παν/μιου.
- Σβολόπουλος Κων/νος, *Η ελληνική εξωτερική πολιτική 1900-1945*, Αθήνα 1997, εκδ.Εστία
- Σπηλιωτοπούλου Μαρία - Παπαστράτης Προκόπης, *Χρονολόγιο Γεγονότων 1940-1944, Από τα Έγγραφα του Βρετανικού Υπουργείου των Εξωτερικών, Foreign Office 371*, Αθήνα 2004, εκδ. Ακαδημία Αθηνών.
- Σόλων Νέοκ. Γρηγοριάδης, *Ιστορία της σύγχρονης Ελλάδος, 1941-1974, Εμφύλιος-Ανένδοτος 1945- 1967*, Αθήνα 2010, εκδ.Polaris, τομ Β.
- Φλάισερ Χάγκεν, *Στέμματα και Σβάστικα, Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης 1941-1944*, τόμ.Β΄, Αθήνα 1995, εκδ. Παπαζήση.
- Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας, *Νότια Πελοπόννησος 1935-1950*, επιμ. Γιάννης Καρακατσιάνης, Αθήνα, εκδ. Αλφειός.

Άρθρα

- Hondros J.L., *''Η Μ.Βρετανία και τα ελληνικά Τάγματα Ασφαλείας, 1943-1944.''* επιμ.στο συλλ. Χ.Φλάισερ- Ν.Σβορώνος « Ελλάδα 1936-1944 Δικτατορία-Κατοχή- Αντίσταση, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Σύγχρονης Ιστορίας», Αθήνα 1989, εκδ. Μορφωτικό Ινστιτούτο ΑΤΕ.
- Mazower Mark, *'' Τρεις μορφές πολιτικής δικαιοσύνης : Ελλάδα, 1944-1945''*, επιμ.στο συλλ. Mark Mazower, «Μετά τον πόλεμο. Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960», Αθήνα 2003, εκδ.Αλεξάνδρεια
- Mazower Mark, *''Συνεργασία : το ευρωπαϊκό πλαίσιο''*, επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, « ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής», Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Ζάικος Νίκος, *'' Διεθνές δίκαιο και συνεργασία με τον εχθρό. Η περίπτωση των κυβερνήσεων «ανδρεικέλων» κατά το β' Παγκόσμιο Πόλεμο''*, επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, « ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής», Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Θωμαδάκης Σταύρος, *'' Μαύρη Αγορά, Πληθωρισμός και Βία στην Οικονομία της Κατεχόμενης Ελλάδας''*, στο συλλ. « Η Ελλάδα στη Δεκαετία 1940- 1950, Ένα Έθνος σε Κρίση», Αθήνα 2006, εκδ. Θεμέλιο.
- Καλύβας Ν. Στάθης, *''Κόκκινη τρομοκρατία. Η βία της Αριστεράς στην Κατοχή''* στο συλλογικό Mark Mazower, «Μετά τον πόλεμο, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα. 1943-1960», Αθήνα, 2003, εκδ. Αλεξάνδρεια.
- Κουσουρής Δημήτρης, *''Η ποινική δίωξη των δωσιλόγων της Κατοχής (1944-1949)''* επιμ. στο συλλ Χρήστος Χατζηιωσήφ, « Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα, Ανασυγκρότηση- Εμφύλιος-Παλινόρθωση».
- Λούλος Κωνσταντίνος, *'' Δωσιλογισμός 1941-1944*, στο περ. Ιστορικά «1941-1944 Γερμανική Κατοχή», εφημ. Ελευθεροτυπία, 26 Απριλίου 2001, τ.80.

- Λούλος Κωνσταντίνος, *'' Διαρθρωτικές τομές και συνέχειες σε βασικούς μηχανισμούς εξουσίας δια μέσου των «εκκαθαρίσεων», 1936-1946''*, επιμ. Στο συλλογικό Χάγκεν Φλάισερ, « *Η Ελλάδα 36-49, Από τη Δικτατορία στον Εμφύλιο, Τομές και Συνέχειες*», Αθήνα 2003, εκδ. Καστανιώτη,
- Λυμπεράτος Μιχάλης *''Οι Μάχες στο « Σωτηρία» και στο « Μακρυγιάννη» Στην Αθήνα των Δεκεμβριανών''*, στο περιοδ. Ιστορικά « Δεκέμβρης 44, Οι μάχες στις γειτονιές της Αθήνας», εκδ.εφ.Ελευθεροτυπία,
- Λυμπεράτος Π Μιχάλης, *''Οι Οργανώσεις της Αντίστασης ''*, επιμ. στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, «Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι. Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή – Αντίσταση», Αθήνα 2007, εκδ. Βιβλιόραμα, том Γ2.
- Λυμπεράτος Π Μιχάλης., *'' Τα γερμανικά αντίποινα, Τα Τάγματα Ασφαλείας και ο ΕΛΑΣ. Η περίπτωση της κεντρικής και νότιας Πελοποννήσου στην Κατοχή''* στο συλλογικό, Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας, επιμ. Γιάννης Καρακατσιάνης « Νότια Πελοπόννησος 1935-1950», Αθήνα, εκδ. Αλφειός.
- Μαργαρίτης Γιώργος, *'' Η Μάχη της Αθήνας. Στρατιωτικές Επιχειρήσεις, Από 4 Δεκεμβρίου 1944 ως 6 Ιανουαρίου 1945. ''*, στο περιοδ. Ιστορικά « Δεκέμβρης 44, Οι μάχες στις γειτονιές της Αθήνας», εκδ.εφ.εμ.Ελευθεροτυπία.
- Νίκας Χρήστος, *''Δωσιλογισμός και οικονομικός παραλογισμός. Παραοικονομία και υπερπληθωρισμός στην κατεχόμενη Ελλάδα''*, επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, «ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής», Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Νικητόπουλος Γιώργος, *''Δωσίλογοι στην Πελοπόννησο. Οι διώξεις του 1945 και 1946. Το παράδειγμα της Καλαμάτας και της Πάτρας ''*, στο συλλογικό Σύνδεσμος Φιλολόγων Μεσσηνίας, επιμ. Γιάννης Καρακατσιάνης, «Νότια Πελοπόννησος 1935-1950», Αθήνα, εκδ. Αλφειός.
- Παπαναστασίου Νίκος, *''Δωσίλογοι εναντίον μεταξικών δωσιλόγων και καταχραστών, Η θεσμική ασυνέχεια της κατοχικής κυβέρνησης Τσολάκογλου''*, επιμ. στο συλλογικό Ιάκωβος Μιχαηλίδης, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χάγκεν Φλάισερ, « ΕΧΘΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Όψεις του δωσιλογισμού στην Ελλάδα της Κατοχής», Αθήνα, 2008, εκδ. Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαστράτης Προκόπης *''Η εκκαθάριση των δημόσιων υπηρεσιών στην Ελλάδα τις παραμονές του εμφυλίου πολέμου''* στο συλλογικό επιμ. Larw

- Baerentzen, Γιάννης Ο. Ιατρίδης, Ole L. Smith, «Μελέτες για τον Εμφύλιο Πόλεμο 1945-1949», Αθήνα 2002, εκδ. Ολκός
- Παπαστράτης Προκόπης, *'' Η εκκαθάριση του Πανεπιστημίου μετά την απελευθέρωση''*, στο συλλογικό Mark Mazower, « Μετά τον πόλεμο, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα. 1943-1960», Αθήνα 2000, εκδ. Αλεξάνδρεια
 - Παπαστράτης Προκόπης, *''Οι Κυβερνήσεις Εξορίας : Ένα Ευρωπαϊκό Φαινόμενο''*, επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης « Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, τομ.Γ2, εκδ. Βιβλιόραμα,
 - Σακελλαρόπουλος Τάσος, *''Το Σώμα των Ελλήνων Αξιωματικών στον πόλεμο και την πολιτική''*, επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης «Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, τομ.Γ1, εκδ. Βιβλιόραμα.
 - Φακιόλας Ροσέτος, *''Οικονομικές εξελίξεις στις δεκαετίες 30'και 40''*. Επιμ.στο συλλ. Χάγκεν Φλάισερ, « Η Ελλάδα '36-'49, Από τη δικτατορία στον Εμφύλιο, Τομές και ασυνέχειες.» Αθήνα 2003, εκδ.Καστανιώτη.
 - Φραδέλλος Κώστας, *''Κατοχικές Κυβερνήσεις και Έθνος, Άζονες και μεταβολές του κυβερνητικού λόγου κατά τη διάρκεια της Κατοχής''*, επιμ. στο συλλογικό Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, « Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αιώνα, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, εκδ. Βιβλιόραμα,
 - Χαιδά Ελένη, *''Δωσίλογοι: Από την Κατοχή στην Απελευθέρωση''*, στο συλλογικό Mark Mazower, «Μετά τον πόλεμο, Η ανασυγκρότηση της οικογένειας του έθνους και του κράτους στην Ελλάδα. 1943-1960», Αθήνα 2000, εκδ. Αλεξάνδρεια
 - Χατζηιωσήφ Χρήστος, *'' Η ελληνική οικονομία πεδίο μάχης και αντίστασης''*, επιμ. στο συλλ Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, «Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945 Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, εκδ.Βιβλιόραμα
 - Χατζηιωσήφ Χρήστος, *''Δεκέμβρης 1944, τέλος και αρχή''*, επιμ στο συλλ. Χρήστος Χατζηιωσήφ, Προκόπης Παπαστράτης, « Ιστορία της Ελλάδας του 20^{ου} αι, β' Παγκόσμιος Πόλεμος, 1940-1945, Κατοχή- Αντίσταση», Αθήνα 2007, τομ.Γ2, εκδ. Βιβλιόραμα.

- Χεμίκογλου Α. Ευάγγελος, *''Η πολιτική οικονομία του λιμου''*, στο περ. Ιστορικά «1941-1944 Γερμανική Κατοχή», εφημ. Ελευθεροτυπία, 26 Απριλίου 2001, τ.80.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- www2.rizospastis.gr

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

- Εφημερίδα «Ελευθερία», 22-8-1945, πρωτ.άρθρο « *οι Προδότες*»
- Εφημερίδα «Ελευθερία», 19-8-1945, πρωτ.άρθρο « *ο Υπεύθυνος*»
- Εφημερίδα «Ελευθερία», 21-8-1945, « *ο Πηδηχτός*»
- Εφημερίδα «Ελευθερία», 9-8-1945, πρωτ.άρθρο « *τα Τάγματα*»
- Εφημερίδα της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδος, 6 Νοεμβρίου 1944, τευχ. 1 αριθμ. φύλλου 12.
- Βλ. Εφημερίδα της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδος, 20 Ιανουαρίου 1945, τευχ. 1 αριθμ. φύλλου 12.
- Βλ. Εφημερίδα της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ελλάδος, 3 Σεπτεμβρίου 1945, τευχ. 1 αριθμ. φύλλου 224.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Σ.Ο : ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ε.Α.Μ : ΕΘΝΙΚΟ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

Ε.Α.Σ : ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Ε.Δ: ΕΘΝΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ

Ε.Δ.Ε.Σ : ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Ε.Κ.Κ.Α: ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Ε.Λ.Α.Σ : ΕΘΝΙΚΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Ε.Π : ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΟΦΥΛΑΚΗ

Ε.Ο.Ε.Α: ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΝΤΑΡΤΩΝ

Ε.Σ : ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Κ.Κ.Ε: ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

Κ.Σ.Ι.Α.Ι.Α : ΓΕΝΙΚΟ ΑΜΥΝΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο.Κ.Α: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ

Ο.Σ.Σ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Π.Ε.Ε.Α : ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

Π.Ε.Ε.Α : ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ

Τ.Α: ΤΑΓΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1945

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 182

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντακτικαὶ Πράξεις

- Σ. Π. 63. Περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δικαστικῶν Ὑπηρεσιῶν 1
 Σ. Π. 64. Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀρ. 28 τῆς 24/27
 Μαρτίου 1945 Συντακτικῆς Πράξεως 2

Δ ε α τ ά γ μ α τ ά

- Περὶ ἀνασυστάσεως ἀρχείων Συμβολαιογραφείου καὶ Ὑπο-
 τηκοφυλακείου Φυλλίδος 5
 Περὶ τρόπου μεταβιβάσεως ἀκινήτων διὰ χρέη ὀφειλετῶν
 τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 182)45 Α. Ν. «περὶ
 εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πελεμικὴν περίοδον
 πλουτησάντων» 4
 Περὶ μετονομασίας Δασονομείου Μηθύμνης εἰς τοιοῦτον
 Καλλονῆς 5

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

(1)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δι-
 καστικῶν Ὑπηρεσιῶν».

Πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ἡ προηγουμένη Κυβέρνησις τοῦ Στρατηγοῦ Ν. Πλαστήρα εἶχεν υπογράψῃ τὴν Συντακτικὴν Πράξιν «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν», ἥτις ἐτκόπη ν' ἀπομακρύνῃ τῶν δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν : α') Ἐκείνους, οἵτινες κατὰ τὸ διάστημα τῆς Δικτατορίας καὶ κυρίως τῆς Κατοχῆς εἶχον εἰσελθῇ ἀνωμόλως εἰς τὰς δικαστικὰς ὑπηρεσίας, ἥτοι ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ δικαστικῶν προσόντων νόμων, β') ἐκείνους, οἵτινες, διαρκούσης τῆς περιόδου ταύτης, ἐπέδειξαν διαγωγὴν ἀσυμβί-
 βαστον πρὸς τὸ λειτουργήμα τοῦ δικαστοῦ, τέλος γ') ἐκείνους, οἵτινες στεροῦνται ἐπαρκείας καὶ ἡθους κλπ. Τὴν Συντακτι-
 κὴν ταύτην Πράξιν εἶχε κυρώσει καὶ ὁ Ἀνώτατος Ἀρχὼν καὶ ἐρίσκειτο ἤδη ὑπὸ τὰ πιεστήρια, ὅταν ἀνέλαβε τὴν 8 Ἀπρι-
 λίου 1945 τὴν διακυβέρνησιν τῆς Χώρας ἡ σημερινὴ Κυβέρ-
 νησις. Ἐφ' ὅσον τοιοῦτο ἦτο τὸ περιεχόμενον καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ ὡς
 ἄνω νομοθετήματος, υἱοθέτησε τοῦτο ἡ Κυβέρνησις, ἐνεκρίθη ἡ
 κυκλοφορία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως
 καὶ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 94 φύλλον τῆς 16 Ἀπριλίου 1945 ἐδη-
 μοσιεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικὴ Πράξις, μετὰ τὰς υπογρα-
 φὰς ὅμως τῆς ἀπελθούσης Κυβερνήσεως.

Ἀμέσως ἢ ὡς ἄνω Συντακτικὴ Πράξις ἐτέθη εἰς ἐφαρμο-
 γήν. Καὶ ὁ μὲν Ἀρείος Πάγος πλείστας ὅσας πράξεις ἔχει ἤδη
 ἐκδόσθαι εἰς ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω Συντακτικῆς
 Πράξεως, τὸ δὲ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἡχογήθη με-
 τὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικὴν Πράξιν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς
 24 Ἀπριλίου 1945 πρακτικοῦ τῆς πλήρους ὁλομελείας του,
 ἡρμήνευσε δὲ καὶ ἐφήρμοσε ταύτην: α') διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4
 τῆς 11 Μαΐου 1945 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ τῶν δύο
 Ἀντιπροέδρων αὐτοῦ, δι' ἧς προσέβη εἰς τὴν κρίσιν ὡς ἀπολυ-
 τῶν τῶν ἀνωμόλως εἰσελθόντων εἰς τὸ Σῶμα, συμφώνως πρὸς
 τὸ ἄρθρον 3 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως, β') διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
 3 τῆς 24 Μαΐου 1945 πρακτικοῦ τῆς πλήρους ὁλομελείας τοῦ
 Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἁρθροῦ 11
 τῆς αὐτῆς Συντακτικῆς Πράξεως καὶ γ') διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.
 7 τῆς 30 Μαΐου 1945 πρακτικοῦ τῆς πλήρους ὁλομελείας αὐτοῦ,
 κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἁρθρου.

Ἐκτοτε ἡ διοίκησις, διὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἀποφάσεις τῶν Εἰδ.
 Συμβουλίων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπι-
 κρατείας, εἶναι ὑποχρεωτικαί, σφειρὰν διοικητικῶν πράξεων ἐν-
 ἡργησε κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικῆς Πρά-
 ξεως καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τῶν Σωμάτων
 τούτων, εἰς ἃ ἔχει ἀνατεθῇ ἡ ἐκκαθάρισις τῆς Δικαιοσύνης.
 Ἀπελύθησαν οἱ ἀνωμόλως κατὰ τὴν Κατοχὴν διορισθέντες δι-
 καστικοί, ἡκυρώθησαν ἀνωμόλως γενόμεναί προαγωγαὶ δικα-
 στικῶν, ἄλλαι προαγωγαὶ ἐπεκυρώθησαν, ἐπανήλθον εἰς τὴν
 ὑπηρεσίαν δικαστικοὶ λειτουργοὶ οἵτινες εἶχον εἰς τὸ παρελθόν
 ἀπολυθῇ δι' ἄρσεως τῆς ἰσοτιμίας καὶ διὰ λόγους πολιτικούς,
 ἐγένοντο δεκταὶ παραιτήσεις δικαστικῶν ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς
 εὐεργετικῆς προϋποθέσεως τοῦ ἁρθροῦ 7 τῆς Συντακτικῆς Πρά-
 ξεως, ἐκλήθησαν εἰς διαθεσιμότητα δικαστικοὶ λόγω συνερ-
 γείας εἰς τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα, ἀπελύθησαν ἄλλοι λόγα
 συνεργασίας μετὰ τὸν ἐχθρόν, τέλος δὲ τὸ Εἰδικὸν Συμβούλιον
 τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀσχολεῖται νῦν εἰς τὰς τελικὰς τοῦ ἀποφά-
 σεις περὶ τῆς ἐν γένει ἐκκαθαρίσεως τοῦ δικαστικοῦ σώματος.

Κατόπιν ὅμως τῆς τόσον εὐρείας καὶ ποικίλλης ἐφαρμογῆς
 τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικῆς Πράξεως παρὰ τε τοῦ Ἀρείου
 Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡμῖς ἐδητήθη τὸ
 κύρος ταύτης, λόγω τοῦ ὅτι, ἐνὸς φέρει τὰς υπογραφὰς τῆς
 προηγουμένης Κυβερνήσεως, ἐδημοσιεύθη τὴν 16 Ἀπριλίου
 1945, ἡμέραν δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτο ἐν τῇ διακυβερνήσει
 ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις.

Ἄν ἤθελε κριθῇ τελικῶς, ὅτι τὸ τυπικὸν τοῦτο ἐλάττωμα
 ἄγει εἰς μὴ ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται Συντακτικῆς
 Πράξεως, θὰ ἐπήρχετο ὡς ἀποτέλεσμα ἡ ἀνατροπὴ ὅλης τῆς
 προσπάθειας τῆς γινομένης μέχρι σήμερον πρὸς ἐκκαθάρισιν

τοῦ δικαστικοῦ σώματος, με ἄμεσον συνέπειαν τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ δικαστικὸν σῶμα, α') πάντων ἐκείνων, εἴτινες, ἐπωφελή-
θέντες τῆς εὐκολίας, με τὴν ὁποίαν τὰ ὄργανα τῶν κατακτη-
τῶν διώριζον κατὰ τὴν σκοτεινὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς τοὺς
δημοσίους ὑπαλλήλους, εἰσπηθήσαν εἰς τὰς αὐστηρὰς τάξεις
τῆς δικαστικῆς ἱεραρχίας ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προσόντων
καὶ ἐλέγχου τῆς ἱκανότητος αὐτῶν κειμένων ὀργανικῶν διατά-
ξεων, β') τῶν ἀπολυθέντων παρὰ τῶν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δι-
καιουσύνης ἐπὶ ἐλλείψει ἥθους κλπ., γ') τῶν ἀπολυθέντων λόγῳ
ἀνθεθνικῆς διαγωγῆς κλπ.

Σήμερον μάλιστα πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ.
68)1945 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεχομένη
τὴν διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἀκυρότητα τῆς περὶ ἧς πρόκει-
ται Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἡ Κυβέρνησις, καθ' ὃν χρόνον προβαίνει εἰς τὴν προσπά-
θειαν πρὸς ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν πάν-
των ἐν γένει τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῶν εἰσελθόντων
κατὰ τὸ διάστημα τῆς Κατοχῆς εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν,
ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐτηρήθησαν ἢ οὐ αἱ ὀργανικαὶ περὶ διορι-
σμοῦ καὶ προσόντων διατάξεις, δὲν εἶναι δυνατόν ἀπαθῶς νὰ
παρακολυθῇ τὴν ἀνατροπὴν τῆς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως
καὶ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δικαστῶν ἐκείνων
οἵτινες ἐκρίθησαν, ὅτι ἔδει ν' ἀπομακρυνθοῦν διὰ τοὺς ἀνωτέρω
σημειωθέντας λόγους, καὶ τοῦτο λόγῳ τοῦ ὡς ἄνω τυπικοῦ
ἀπλῶς ἐλαττώματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικῆς Πράξεως.
Δι' ὃ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψει ὑμῶν σχέδιον Συν-
τακτικῆς Πράξεως «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν δικαστικῶν ὑπηρε-
σιῶν». Τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου τούτου περιλαμβάνει ἐπὶ λέ-
ξει σχεδὸν τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικῆς Πρά-
ξεως, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη κατὰ λεπτο-
μερικὰ τινὰ σημεῖα διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 40 καὶ 43 τοῦ 1945
ὁμοίων, μετὰ τροποποιήσεων τινῶν ὡς πρὸς τὰς προθεσμίας
καὶ τινὰ ἀσαφεῖ σημεῖα.

Ἐκρίθη ἀπαραίτητον ἐπίσης νὰ περιληφθῇ διάταξις, δι' ἧς
κυροῦνται πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις καὶ πράξεις αἱ ἐκδοθεῖσαι κατ'
ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 27 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ εἰς
ἐκτέλεσιν ὑποχρεωτικῶν ἀποφάσεων τῶν Εἰδικῶν Συμβουλίων
τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἵνα
μὴν ἀναγκασθῇ ἡ δικαιοσύνη νὰ προβῇ εἰς ἀπλὴν τυπικὴν ἐπανά-
ληψιν τῶν πράξεων τούτων, ὅπερ ὅλ᾽ ἀκατέληγεν εἰς βλάβην τῆς
δημοσίας ὑπηρεσίας. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ σημε-
ρινὴ Κυβέρνησις, ὅπως καὶ ἡ προηγούμενη, ἔχουσα πρὸ αὐτῆς
ὡς ἓνα τῶν κυρίων σκοπῶν τῆς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐν γένει
τάξεως ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Πολιτείᾳ ἐξερχόμενη τῶν θειῶν πε-
ριπετειῶν τῆς μακρᾶς Κατοχῆς καὶ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινή-
ματος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ θεωρήσῃ ὡς ἐπιτακτικὴν καὶ μὴ
ἐπιδεχόμενην ἀναβολῆς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν
δημοσίων ὑπηρεσιῶν, εἰδικῶς δὲ τοῦ δικαστικοῦ σώματος, α')
ἀπὸ τὰ στοιχεῖα, ἅτινα εἰσῆλθον ἀνωμόλως εἰς τὸ δικαστικὸν
σῶμα διερσιθέντα ἐπὶ Κατοχῆς ἄνευ προτύντων, β') τὰ στοι-
χεῖα, ἅτινα συμμετέσχον εἰς τὸ κίνημα καὶ γ') τὰ ἐπιδείξαντα
ἀσυμβίβαστον διαγωγὴν κατὰ τὰς ἀνωμόλως περιόδους τῆς
Ἑλληνικῆς Πολιτείας συνεργασθέντα με τὸν ἐχθρὸν κλπ.

Δὲν εἶναι νοητὴ ἡ στοιχειώδης ἀποκατάστασις τῆς τάξεως
καὶ τῆς ὁμαλότητος εἰς τὴν Χώραν, ἂν τὰ σκοτεινὰ ἔχνη τῆς
περιόδου τῆς Κατοχῆς δὲν ἐκλείψουν ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τῆς
Πολιτείας.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10 Ἰουλίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
Σ. Ν. ΣΟΛΙΩΤΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθ. 63

Περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν Δικαστικῶν Ὑπηρεσιῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπε-
ρασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Οἱ Δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἀπολύονται τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας δι' ἓνα τῶν κατωτέρω λόγων :

α') Ἐὰν διαρκούσης τῆς δικτατορίας τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς ξενικῆς κατοχῆς ἐπέδειξαν διαγωγὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ιδιότητα αὐτῶν ὡς δημοσίων λειτουργῶν καὶ ὑπαλλήλων.

β') Ἐὰν εἰσῆλθον ἀνωμόλως εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον, ἤτοι κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν ὀργανικῶν διατάξεων.

γ') Ἐὰν στεροῦνται ἐπαγγελματικῆς ἢ ἐπιστημονικῆς ἐπαρκείας.

δ') Ἐὰν τὸ ἥθος αὐτῶν εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ιδιότητά τοῦ δικαστικοῦ λειτουργοῦ καὶ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 2.

1. Τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τῆς παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελίας ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας δι' ἓνα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ λόγων, διὰ Διατάγματος προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

2. Διὰ Διατάγματος ἐφ' ἧς ἐκδοθησόμενον προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δύναται νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελίας, καταργουμένων τῶν ἀντιστοίχων θέσεων καὶ ἀπολυομένων τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὑπεραριθμῶν, δι' ὁμοίου ὡς ἄνω Διατάγματος.

3. Ἐπίσης δι' ὁμοίου ὡς ἄνω Διατάγματος δύναται νὰ καταργηθῶσιν ὑφιστάμενα Πρωτοδικεῖα μετὰ τῶν παρ' αὐτοῖς Εἰσαγγελιῶν. Δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ Εἰσαγγελεῖς τῶν κατὰ τὴν παράγραφον ταύτην καταργουμένων ὑπηρεσιῶν, ἂν μὲν ὑφίστανται κενὰ εἰς τὰς λοιπὰς ἀντιστοίχους ὑπηρεσίας, τοποθετοῦνται εἰς ταῦτα κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, οἱ πλεονάζοντες δὲ ἀπολύονται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ ἀπόλυσις τῶν Προέδρων καὶ Εἰσαγγελέων Ἐφετῶν τῶν Ἐφετῶν καὶ τῶν Ἀντεισαγγελέων Ἐφετῶν, τῶν Προέδρων, Εἰσαγγελέων καὶ Ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν καὶ τῶν Πρωτοδικῶν μετὰ τῶν παρὰ Πρωτοδικαῖς Παρέδρων διὰ τινῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων λόγων ἐνεργεῖται κατόπιν ἀποφάσεως Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἑνὸς τῶν Ἀντιπροέδρων ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν καὶ δύο Ἀεοπαγιδῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἢ δ' ἀπόλυσις τῶν Παρέδρων καὶ Εἰσηγητῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐνεργεῖται κατόπιν ἀποφάσεως Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν δύο Ἀντιπροέδρων τοῦ Συμβουλίου τούτου ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν.

2. Ἡ ἀπόλυσις τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν ἐνεργεῖται κατόπιν ἀποφάσεως συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ ἑνὸς Πρωτῶν

δικού, ὀριζομένου παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται οἱ ἀπολυόμενοι Εἰρηνοδίκαι καὶ Πταισματοδίκαι.

* Ἄρθρον 4.

1. Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 δικαστικοὶ λειτουργοί, μὴ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς περὶ ἀπολύσεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 5 τῆς παρούσης, οἵτινες ὁμῶς συμμετέσχον ἢ συνήργησαν εἰς τὴν στάσιν τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1944 καὶ μέχρι τῆς 12ης Φεβρουαρίου 1945, τίθενται εἰς διαθεσιμότητα, τηρουμένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας, ἣτις διαγράφεται εἰς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τῆς παρούσης.

2. Οἱ μέχρι τοῦδε τεθέντες εἰς διαθεσιμότητα διὰ τοῦς ὡς ἄνω λόγους, κρίνονται ἐκ νέου κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις.

3. Αἱ περὶ διαθεσιμότητος διοικητικαὶ ἀποφάσεις ἐκδίδονται ἐντὸς τῶν ἀντιστοίχων προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 6 τῆς παρούσης καὶ κατὰ τὴν αὐτῇ διαδικασίαν.

4. Οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο τιθέμενοι εἰς διαθεσιμότητα πικραμένους εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην μέχρι τοῦ κανονισμοῦ τῆς θέσεως αὐτῶν ὑπὸ τῆς μετὰ τὰς ἐκλογὰς σχηματισθησένης Κυβερνήσεως.

5. Οἱ εἰς διαθεσιμότητα κατὰ τ' ἀνωτέρω τιθέμενοι, λαμβάνουσι τὸ 1) 2) τῶν σημερινῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα, καθ' ὃ καταβάλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιστάθμων.

* Ἄρθρον 5.

1. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δικαιούται, τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν καὶ μετὰ γνώμην τῶν ἀρμοδίων Πρωτοδικείων, νὰ συγγωνεύσῃ ἢ καταργήσῃ Εἰρηνοδικεῖα ἢ Πταισματοδικεῖα.

2. Τὸ προσωπικὸν τῶν οὕτω καταργουμένων δικαστηρίων τοποθετεῖται εἰς ὑπάρχοντα κενὰ ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστικοῦ Συμβουλίου, τὸ πλεονάζον ὁμῶς προσωπικὸν ἀπολύεται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου.

* Ἄρθρον 6.

1. Τὰ ὑπὸ τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 προβλεπόμενα Διατάγματα δημοσιεύονται ἐντὸς 10 τοῦ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, αἱ δὲ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 προβλεπόμεναι ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐντὸς τοῦ πολὺ 1 μηνὸς ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ὡς ἄνω 10ήμερου προθεσμίας.

2. Αἱ ἀποφάσεις αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης συγκατακτικῆς πράξεως δεόν νὰ εἶναι ἠτιολογημέναι καὶ ἐκτελοῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Αἱ διοικητικαὶ πράξεις, δι' ὧν καταργοῦνται ἢ συγγωνεύονται θέσεις ἢ τοποθετοῦνται ὑπάλληλοι τελειοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Αἱ διοικητικαὶ πράξεις περὶ ἀπολύσεως ἐκτελοῦνται 45 ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν καὶ ἄνευ ἀτομικῆς κοινοποιήσεως, ἐκτὸς ἂν ἦθελε κοινοποιηθῇ ἀτομικῶς ἢ περὶ ἀπολύσεως πράξεις περὶ τῆς παρελεύσεως τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας.

* Ἄρθρον 7.

1. Μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελίας καὶ Πρόεδροι καὶ Εἰσαγγελεῖς Ἐφετῶν, ἐὰν ἦθελον ὑποβάλαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης παραίτησιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, λαμβάνουσιν ὡς σύνταξιν, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας, ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιστάθμων τῶν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ κατὰ νόμον ὁρίου ἡλικίας, ὅποτε ὑπάγονται εἰς τὰς κοινὰς περὶ συντάξεων διατάξεις.

2. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δικαιούται νὰ μὴν ἀποδεχθῇ τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον παραίτησιν, δεόν ὅμως τὸ περὶ ἀποδοχῆς τῆς τοιαύτης παραίτησεως Διάταγμα νὰ δημοσιευθῇ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς υποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, παρελθούσης δὲ τῆς τοιαύτης προθεσμίας ἢ περὶ παραίτησεως αἰτήσις θεωρεῖται ἀπορριφθεῖσα.

3. Ἡ κατὰ τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου τοῦτου σύνταξις δὲν μεταβιβάζεται, θανόντος δὲ τοῦ τοιοῦτου συνταξιούχου οἱ κατὰ τὰς κειμένas διατάξεις δικαιώμενοι σύντάξεως λαμβάνουσι τὴν σύνταξιν, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ὁ παρ' αὐτῶν κληρονομηθεὶς κατὰ τὰς κειμένas γενικὰς περὶ συντάξεων διατάξεις.

4. Ἐφεται, Ἀντισταγγελεῖς Ἐφετῶν, Πρόεδροι καὶ Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν, Πρωτοδίκαι καὶ Ἀντισταγγελεῖς Πρωτοδικῶν, ἐὰν ἦθελον ὑποβάλαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης παραίτησιν ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, θεωροῦνται διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς τῶν ἔχοντες πενταετὴ συντάξιμον δημοσίαν ὑπηρεσίαν πλέον τῆς πραγματικῆς τοιαύτης. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῆς παρ. 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

* Ἄρθρον 8.

1. Αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης κενωθόμεναι θέσεις Ἀρεοπαγιτῶν καὶ Ἀντισταγγελεῶν Ἀρείου Πάγου, πληροῦνται ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 6 δεκαήμερου προθεσμίας κατόπιν ἀποφάσεως Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐνὸς Ἀντιπροέδρου αὐτοῦ ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν καὶ δύο Ἀρεοπαγιτῶν, ὀριζομένων διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

2. Αἱ ὡς ἄνω θέσεις δύνανται νὰ πληρωθῶσι καὶ διὰ μετατάξεως Ἀρεοπαγιτῶν εἰς θέσεις Ἀντισταγγελεῶν Ἀρείου Πάγου καὶ τάνάπαλιν.

3. Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ τῶν νομίμων ἀναπληρωτῶν, ἐνὸς Ἀρεοπαγιτοῦ, ὀριζομένου διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Προέδρου τοῦ ἐν Ἀθήναις Δικηγορικοῦ Συλλόγου, δι' εἰδικῶς ἠτιολογημένης αὐτῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τῶν ἀρμοδίων Δικαστηρίων Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετῶν καὶ τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, δικαιούται, κατόπιν σχετικῆς ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, νὰ πληρώσῃ τὰς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης κενωθισομένας θέσεις Προέδρων, Εἰσαγγελεῶν καὶ Ἀντισταγγελεῶν Ἐφετῶν, Ἐφετῶν, Προέδρων, Εἰσαγγελεῶν καὶ Ἀντισταγγελεῶν Πρωτοδικῶν, Πρωτοδικῶν, Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν:

1) διὰ ποσωνογῆς τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων δικαστικῶν καὶ διὰ διορισμοῦ τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν.

2) ἐκ τῶν δικηγόρων παρὰ πολυμελεῖ δικαστηρίῳ ἐχόντων, προκειμένου περὶ θέσεων Προέδρων καὶ Εἰσαγγελεῶν Ἐφετῶν 12ετῇ τοῦλάχιστον δικηγορίαν, προκειμένου περὶ θέσεων Ἐφετῶν καὶ Ἀντισταγγελεῶν Ἐφετῶν 10ετῇ τοῦλάχιστον δικηγορίαν, προκειμένου περὶ θέσεων Προέδρων καὶ Εἰσαγγελεῶν Πρωτοδικῶν 8ετῇ τοῦλάχιστον δικηγορίαν, προκειμένου περὶ Πρωτοδικῶν καὶ Ἀντισταγγελεῶν Πρωτοδικῶν 6ετῇ τοῦλάχιστον δικηγορίαν, προκειμένου περὶ Εἰρηνοδικῶν καὶ Πταισματοδικῶν 4ετῇ τοῦλάχιστον δικηγορίαν, διακριθέντων δὲ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν μόσων καὶ τὸ ἥθος αὐτῶν. Προκειμένου περὶ δικηγόρων ἰδιαίτερας καὶ κοινῶς ἀναγνωριζομένης ἀξίας καὶ σέβης, ἢ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ δύναται ν' ἀποφανθῇ καὶ ἄνευ τῆς γνώμης, τῶν ὡς ἄνω δικαστηρίων καὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

3) ἐκ παραιτηθέντων δικαστικῶν ἢ ἀπολυθέντων δυνάμει τῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάρχοντι εἰς τὰ ἐδάφια α', γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, καὶ

4) ἐκ τῶν ἐπιτυχόντων εἰς τοὺς δικαστικοὺς διαγωνισμοὺς Παρέδρων καὶ Ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν τῶν τελευταίων 10 ἐτῶν καὶ μὴ διορισθέντων.

5. Διὰ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κανονισθῶσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου.

6. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἰσχύουν ἐπὶ 3 μῆνας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συντακτικῆς πράξεως, δὲν ἀπαρκαλῶσιν δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων περὶ πληρώσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται θέσεων ὁργανικῶν διατάξεων.

7. Εἰς περίπτωσιν ἀντικειμενικῆς καὶ ἀπολύτου ἀδυναμίας πρὸς πρόκλησιν τῶν κατὰ τὴν παρ. 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου γνωμοδοτήσεων τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετών, ἀρκεῖ ἡ εἰδικῶς ἡτιολογημένη γνωμοδότησις τῶν ἁρμοδίων προέδρων καὶ Εἰσαγγελέων Πρωτοδικῶν καὶ Ἐφετών. Ἡ γνώμη τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἀπαιτεῖται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 2 τῆς αὐτῆς παραγράφου 3.

Ἄρθρον 9.

1. Δικαστικοὶ λειτουργοί, ἀπολυθέντες ἄνευ τηρήσεως τῶν κειμένων ὁργανικῶν διατάξεων ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1935 καὶ ἐντεῦθεν, ἐπανερχοῦνται εἰς τὴν θέσιν, ἣν κατεῖχον, ὑπὸ τὰς ἐξῆς προϋποθέσεις:

α) ἂν ἤθελον δηλώσει τὴν περὶ ἐπαναφορᾶς αὐτῶν βούλησιν ἐντὸς 7 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης καὶ διὰ δηλώσεώς των ἐφ' ἑαυτοῦ χάρτου, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

β) ἂν δὲν ἐξῆλθον τῆς ὑπηρεσίας διὰ λόγους πειθαρχικοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὁργανικῶν περὶ πειθαρχικῆς διαδικασίας διατάξεων, ἢ ἐξ ἀφορμῆς πειθαρχικῆς διώξεως,

γ) ἂν δὲν ἀπέχωρησαν λόγῳ νόσου ἢ συμπληρώσεως τοῦ ὅριου ἡλικίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὁργανικῶν διατάξεων,

δ) ἂν περὶ τῆς ἐπαναφορᾶς αὐτῶν ἤθελον ἀποφασίσαι ἡτιτολογημένως, προκειμένου μὲν περὶ τῶν ἐκ παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 δικαστικῶν λειτουργῶν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις δύναται νὰ προκαλέσῃ καὶ σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐκ ἄρθρου 3 δικαστικῶν λειτουργῶν, τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπόμενα συμβούλια.

2. Οἱ κρινόμενοι, ὅτι δέον νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες ἐν ἐνεργῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μέχρι τῆς περὶ ἐπαναφορᾶς, κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κρίσεως, στερεούμενοι μόνον τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἀποδογῶν. Οὗτοι καταλαμβάνουσιν ὑπάρχοντα κενά, ἐλλείπει δὲ τοιούτων διατηροῦνται καὶ ὡς υπεράριθμοι.

3. Οἱ κρινόμενοι ὡς μὴ ἀναδιοριστέοι δικαιοῦνται νὰ προσμετρήσωσιν ὡς χρόνον ἐνεργεῖς ὑπηρεσίας διὰ τὴν σύνταξιν των τὸν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης χρόνον.

4. Οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταληφθέντες ὅμως ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τοῦ ὅριου ἡλικίας, δικαιοῦνται μόνον νὰ προσμετρήσωσιν ὡς χρόνον ἐνεργεῖς ὑπηρεσίας διὰ τὴν σύνταξιν των τὸν διαδραμόντα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ νόμον αὐτοῦ ἡλικίας.

5. Εἰς πάσας τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὑπάρχοντι καὶ οἱ ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1935 ἐξαναγκασθέντες εἰς παραίτησιν.

6. Αἱ περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἢ μὴ κατὰ τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παρα-

γράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεις, τοῦ μὲν Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἐνδεχομένως δὲ καὶ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδίδονται καὶ δημοσιεύονται ἐντὸς 15 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, αἱ τῶν λοιπῶν συμβουλίων ἐκδίδονται ἐντὸς 1 1/2 τὸ πολὺ μηνὸς ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ ὧς ἔνω 15 ἡμέρας, ἐκτελοῦνται δὲ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δημοσιευμένης ἐντὸς 10 τὸ πολὺ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης τοῦ 1 1/2 μηνός.

7. Οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δικαστικοὶ λειτουργοὶ ἅμα τῇ δηλώσει αὐτῶν, περὶ ἐπαναφορᾶς, ὑπόκεινται εἰς πάσας τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συντακτικῆς πράξεως, εἰδικῶς δ' εἰς τὰς τῶν ἄρθρων 7, 10 καὶ 13.

8. Οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν δύνανται νὰ προαχθῶσιν, ἂν ἐν τῷ μεταξὺ νεώτεροι αὐτῶν ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ προήχθησαν, τὸ δὲ οἰκεῖον συμβούλιον ἤθελον ἀποφανθῇ, ὅτι οὗτοι, ἂν δὲν ἤθελον ἀπεμακρυνθῇ τῆς ὑπηρεσίας θὰ προήχοντο ἔκτοτε, ὡς κειτρημένοι τὰ πρὸς τοῦτο τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα. Ἐν τῇ τριτάτῃ περιπτώσει ἡ προαγωγὴ ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν προήχθησαν νεώτεροι τῶν ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις κρινομένων ὡς προαχθέντων.

9. Εἰς περίπτωσιν ὑποβολῆς αἰτήσεως περὶ ἐπινόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δικαστικῶν ὑπαγόμενων εἰς τὸ ἄρθρον 3, περὶ ἧς ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῶν συμβουλίων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3, ἢ πρὸς ἀποδοχὴν τυχόν ὑποβληθείσης παραιτήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 παρ. 4, δεκαήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἐπινόδου ἢ μὴ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 10.

Μετατάξεις τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 δικαστικῶν λειτουργῶν ἀπὸ ἑτέρου κλάδου εἰς τὸν κλάδον, εἰς ὃν νῦν ἀνήκουσι, γινόμεναι ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 καὶ ἐντεῦθεν καὶ ὑπὸ τύπον ἐπὶ νέου διορισμοῦ, ἄνευ τηρήσεως ὅμως τῶν κειμένων ὁργανικῶν διατάξεων, ἀκυροῦνται ἅμα τῇ δημοσίευσί τῆς παρούσης. Οἱ εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὑπαγόμενοι ἐπανερχοῦνται αὐτοδικαίως εἰς τὰς θέσεις καὶ τοὺς κλάδους, ἐξ ὧν ἀπεμακρύνθησαν, ἐφαρμόζονται δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν πάσαι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης, θεωροῦνται δὲ ὡς ἀνήκοντες ἅμα τῇ δημοσίευσί τῆς παρούσης εἰς τὰς θέσεις, ἐξ ὧν ἀπεμακρύνθησαν.

Ἄρθρον 11.

1. Προαγωγὰ τῶν ἐν ἄρθροις 2 καὶ 3 τῆς παρούσης δικαστικῶν λειτουργῶν, γινόμεναι ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὸν βαθμόν, ὃν νῦν κατέχουσιν ἄνευ ὅμως τηρήσεως τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν ὡς ἔνω χρονολογίαν ὁργανικῶν διατάξεων, τίθενται ὑπὸ νέαν κρίσιν ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης. Καὶ ἂν μὲν τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον ἤθελον ἀποφανθῇ ἡτιτολογημένως, ὅτι ὁ ἀνωμάλως προαχθεὶς ἦτο ἔκτοτε ἄξιος προαγωγῆς, ἡ προαγωγὴ αὕτη κυροῦται ἔκτοτε διὰ Δ) τος προκαλουμένου παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, ἄλλως κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἀκυροῦται ἡ ἀνωμάλως προαγωγὴ.

2. Εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον ὑπάρχοντι θεωρούμενοι ὡς προαχθέντες οἱ ἐξ Εἰρηνοδικῶν ἢ Πταισματοδικῶν ἢ ἐμμίσθων παρέδρων διορισθέντες Πρωτοδίκαι ἢ Ἀντεισαγγελεῖς Πρωτοδικῶν.

Ἄρθρον 12.

1. Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀπελυθέντες, πλὴν τῶν

επαγομένων εις τὸ ἐδάφιον α', γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρ-
ρύσεως, προκειμένης πληρώσεως τῶν θέσεων, ἐξ ὧν ἀπελύ-
θησαν, προτιμῶνται εἰς τὸν διορισμὸν, ἐφ' ἔσον ἤθελον κριθῇ
παρὰ τῶν ἀρμοδίων συμβουλίων, ὅτι κέντηνται τὰ διὰ τὸν
νέον τοῦτον διορισμὸν ἀπαιτούμενα τυπικὰ ἠθικὰ καὶ ἐπι-
στημονικὰ προϋόντα.

2. Ἄν ὁ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἀναδιοριστὸς λάβῃ
χώραν ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρού-
σης, ὁ οὕτω ἀναδιοριζόμενος θεωρεῖται, ὅτι δὲν διέκοψε ποτὲ
τὴν πρὸς τὸ Κράτος ὑπαλληλικὴν σχέσιν, τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ
χρόνου θεωρουμένου ὡς χρόνου ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, δὲν δικαιο-
ῦται ὁμῶς τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἀποδοχῶν ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 13.

1. Οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παρούσης ἀπολύ-
μενοι, ἐφ' ὅσον στεροῦνται συντάξεως ἢ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως
τῶν εἶναι μικρότερον τῶν 3)4 τῶν σημερινῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν,
λαμβάνουσιν ἐπὶ ἐξαμηνίαν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς τῶν τὰ 3)4 τῶν
σημερινῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὰ αὐτὰ χρονικά διαστήματα
καὶ τὸ αὐτὸ σύστημα, καθ' ὃ καταβάλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν
ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοεξάσθμων τῶν.

2. Οἱ ἐκ τούτων στερούμενοι συντάξεως λαμβάνουσι τὸ 1)2
τῶν σημερινῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅ-
ρους, ἐπὶ ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἀρροδὸν τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην
παράγραφον ἐξαμηνίου.

3. Προϋποθέσεις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ ἀπολυθέντος εἰς τὰς
διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος εἶναι ἡ ἑλλείψις οἰ-
κονομικῶν πόρων. Ἡ προϋπόθεσις αὕτη κρίνεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς
ἐδρευούσης παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἀποτε-
λουμένης ἐξ ἐνός Ἀρεοπαγίτου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου
καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐξ ἐνός Παρέδρου τοῦ
Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Προέδρου
τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας
τοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

4. Διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ἐλλείψεως οἰκονομικῶν πόρων
λαμβάνεται πάντως ὑπ' ὄψιν ὁ βαθμὸς, ὃν κατεῖχεν ὁ ἀπολυθεὶς,
ἡ κοινωνικὴ αὐτοῦ θέσις, ἡ οἰκογενειακὴ αὐτοῦ κατάστασις
καὶ ὁ τόπος τῆς διαμονῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 14.

1. Καταργοῦνται ὡς—ποδὸς τοὺς δικαστικούς λειτουργοὺς
α') τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ν. 433)33 «περὶ παρατάσεως τοῦ ὁρίου
ἡλικίας τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν πολιτικῶν Ὑπουρ-
γείων», ὡς καὶ ὁ Ν. 711)1943 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Ν.
433)1943 «περὶ παρατάσεως κλπ.» εἰς τοὺς ἰσοβίους δικα-
στικούς ὑπαλλήλους».

2. Δικαστικοὶ λειτουργοί, ὧν τὸ ὅριον ἡλικίας παρῆλθεν, ἀν-
νέμει τῶν ὡς ἄνω καταργουμένων διατάξεων, ἀπαλλάσσονται
τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ καταλήψεως ὑπὸ τοῦ κατὰ Νόμον ὁρίου
ἡλικίας διὰ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑ-
πουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύ-
σεως τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 15.

Εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν τῆς παρούσης
περιλαμβάνονται καὶ οἱ Σύμβουλοι, Παρέδρου καὶ Εἰσηγηταὶ
τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς.

Ἄρθρον 16.

1. Κυροῦνται ἀφ' ἧς ἐξεδόθησαν καὶ ἄνευ ἐκδόσεως νέων
ἀτομικῶν πράξεων πᾶσαι ἐν γένει αἱ ἀποφάσεις καὶ πράξεις
(Β. Διατάγματα, ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἀποφάσεις καὶ γνω-
μοδοτήσεις συμβουλίων κλπ.) οἰαδήποτε φύσεως καὶ περιε-
χομένου αἱ ἐκδοθεῖσαι μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατ'
ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1945 Συντακτι-

κῆς Πράξεως «περὶ ἐξυγιάνσεως τῶν δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν
ἧτις καταργεῖται διὰ τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχαίται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως
τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Ἰουλίου 1945

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΠΕΤΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Τὰ Μέλη

Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΣΟΣ, Σ. ΣΟΛΙΩΤΗΣ, Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ, Γ. Α.
ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ, Ι. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΝΑΓΓ.
ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΤΡ. ΚΑΡΑΝΤΑΣΗΣ, Π. ΚΟΥ-
ΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΣΜΠΑΡΟΥΝΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙ-
ΜΑΤΗΣ, ΣΠ. ΜΑΤΕΣΙΣ, Α. ΖΑΚΚΑΣ, Γ. ΛΑΜΠΡΙΝΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, Α. ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, Μ. ΤΣΑΜΑΛΟΣ, Ι. ΠΙΝΤΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 11 Ἰουλίου 1945

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Σ. ΣΟΛΙΩΤΗΣ

(2)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθ. 64.

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 24)27 Μαρτίου
1945 Συντακτικῆς Πράξεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφα-
οίσμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 24)27 Μαρτίου 1945 Συντακτι-
κὴν Πράξιν «περὶ τοῦ τρόπου ἐκκαθαρίσεως τῶν ἀπὸ τοῦ
βαθμοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' τάξεως καὶ κάτω
ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιουμέ-
νων Ὑγειονομικῶν Ἀξιωματικῶν καὶ Κτηνιάτρων» μετὰ
τὸ ἄρθρον 9 προστίθεται ἄρθρον 9α ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 9 α.

Οἱ κατὰ τὴν περίπτωσιν 2 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης
Συντακτικῆς Πράξεως ἀπολυθησόμενοι ἀστυνομικοὶ ὑπάλ-
ληλοι δικαιοῦνται ἀποδοχῶν ἀναλόγων πρὸς τὰς λαμβανο-
μένας ὑπὸ τῶν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 7)1945 καὶ 18)1945
Συντακτικὰς Πράξεις «ἐκτὸς ὑπηρεσίας καὶ ὁργανικῶν θέ-
σεων τελούντων».

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως, ἧτις ὑπο-
βληθήσεται πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συνέλθῃ

Συνέλευσιν, ἄρχεται ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 28)1945
Συντακτικὴ Προῳξίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1945

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΠΕΤΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Τὰ Μέλη

Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΣΟΣ, Σ. ΣΟΛΩΤΗΣ, Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ, Δ. ΜΠΑ-
ΛΑΝΟΣ, Γ. Α. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ, Ι. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥ-
ΛΟΣ, ΑΝΑΓΓ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ΤΡ. ΚΑΡΑΝ-
ΤΑΣΗΣ, Π. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΣΜΗΛΑΡΟΥ-
ΝΗΣ, ΓΡΗΓ. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ, ΣΠ. ΜΑΤΕΣΙΣ, Α. ΖΑΚΚΑΣ,
Ι. ΔΑΜΠΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΖΑΚΥΘΗΝΟΣ, Μ. ΤΣΑΜΑ-
ΛΟΣ, Ι. ΠΙΝΤΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1945

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
Σ. ΣΟΛΩΤΗΣ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(3)

Περὶ ἀνασυστάσεως ἀρχείων συμβολαιογραφείου καὶ Ὑ-
ποθηκοφυλακείου Φυλλίδος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1579)
24)28. Δεκεμβρίου 1918 Νόμου «περὶ ἀνασυστάσεως τῶν ἐκ
βουλγαρικῆς εἰσβολῆς κατὰστραφέντων ἀρχείων τῶν δικα-
στικῶν γραφείων τῶν περιφερειῶν τῶν Πρωτοδικείων Σερ-
ρῶν, Δράμας καὶ Καβάλλας, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 3 τῆς 10 Ἀ-
πριλίου 1945 ἀναφορὰν τοῦ Γραμματέως Εἰρηνοδικείου Φυλ-
λίδος «περὶ καταστροφῆς συνεπείᾳ τῶν πολεμικῶν γεγονότων
τῶν ἀρχείων τοῦ συμβολαιογραφείου καὶ Ὑποθηκοφυλακείου
Φυλλίδος καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 126)1945 σύμφωνον γνώμω-
τησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου
ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ :

Ἐπεκτείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου 1579 τῆς 24)28
Δεκεμβρίου 1918 «περὶ ἀνασυστάσεως τῶν ἐκ βουλγαρικῆς
εἰσβολῆς τοῦ Ἀνγούστου 1916 κατὰστραφέντων ἀρχείων τῶν
Πρωτοδικείων Σερρῶν, Δράμας καὶ Καβάλλας καὶ εἰς τὰ
ἀρχεῖα τοῦ Συμβολαιογραφείου καὶ Ὑποθηκοφυλακείου Φυλ-
λίδος.

Ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ Διά-
ταγμα τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός
Σ. ΣΟΛΩΤΗΣ

(4)

Περὶ τρόπου μεταβιβάσεως ἀκινήτων διὰ χρῆνι ὀφειλῶν
τοῦ Δημοσίου δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 182)45 Α. Νόμου
περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν πε-
ρίοδον πλουτησάντων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 8 καὶ τὸ ἐδά-
φιον δ' τῆς παράγραφου 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 182
Νόμου «περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν
περίοδον πλουτησάντων» (Φ.Ε.Κ. 56)1945) προτάσει τοῦ
ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ μετὰ σύμφω-
νον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ
διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Τὰ πρὸς μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἐξόφλησιν χρεῶν ἐκ τῆς διὰ
τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 182)1945 ἐπιβληθείσης εἰδικῆς φορο-
λογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον πλουτησάντων,
προτεινόμενα πρὸς μεταβίβασιν πρὸς τὸ Δημόσιον ὑπὸ τῶν
ὀφειλετῶν ἢ τρίτων ἀναδεχομένων τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου
κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἀκίνητα ἀστικά ἢ ἀγροτικά
δέον ν' ἀνήκωσι κατὰ πλήρη καὶ ἀναμφισβήτητον κυριότητα
εἰς τὸν ὀφειλέτην ἢ τὸν τρίτον καὶ νὰ εἶναι ἀξίας οὐχὶ ἁνω-
τέρας τοῦ χρέους, ἐκτὸς ἐὰν ὡς τοιαύτην δέχεται ταύτην ὁ
ὀφειλέτης ἢ ὁ προσφέρων τρίτος.

Δὲν ἐνεργεῖται μεταβίβασις 1) ἐπιδικῶν ἀκινήτων, 2)
ἀκινήτων-βεβαρυμένων δι' ἐνυποθήκων ἢ ἄλλων βαρῶν, 3)
ἀκινήτων βεβαρυμένων διὰ δουλειῶν ἐχουσῶν οὐσιαστικὴν
ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐλευθέρως διαθέσεως τοῦ ἀκινήτου, 4) ἀκι-
νήτων βεβαρυμένων δι' ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων δεκτικῶν
ὑποθήκης κατὰ τὸν Νόμον περὶ ὑποθήκων.

Ἀκίνητα βεβαρυμένα δι' ἐνυποθήκων ἢ ἄλλων βαρῶν δύ-
ναται γὰρ προταθῶσι πρὸς μεταβίβασιν εἰς τὸ δημόσιον ὑπὸ
τὸν ρητὸν ὅμως ὅρον ὁ ὀφειλέτης ἢ ὁ προσφέρων τρίτος ἀπο-
δέχεται τὴν ἐξάλειψιν τούτων τῶν βραδύτερον μέχρι τῆς ἡμέ-
ρας τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου μεταβιβάσεως.

Ἄρθρον 2.

Διὰ τὴν μεταβίβασιν ἀκινήτων πρὸς μερικὴν ἢ ὀλικὴν ἐξό-
φλησιν τῆς κατὰ τὸν Α.Ν. 182)1945 ὀφειλῆς, δέον νὰ ὑπο-
βάλληται παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ τρίτου, κατὰ τ' ἀνωτέρω
αἰτήσεις εἰς τὸ Ταμεῖον παρ' ᾧ εἶναι βεβαιωμένον τὸ χρέος
ἐν ᾧ ν' ἀναγράφηται τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τῆς ὀφειλῆς καὶ ἡ
κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αἰτούντος ἀξία τοῦ προσφερομένου πρὸς
μεταβίβασιν ἀκινήτου, ἐπισυναπτομένων ἐν αὐτῇ καὶ πάντων
τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων τῆς ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου κυριότη-
τος αὐτοῦ, ὡς καὶ πιστοποιητικῶν βαρῶν τοῦ οἰκείου ὑποθη-
κοδότη.

Ἐν τῇ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἰτήσῃ δέον νὰ ἐπισυναπτήται
καὶ παράβολον δραχμῶν 15.000 κατατιθεμένον εἰς τὸ αὐτὸ
Ταμεῖον τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου διανέμεται μεταξὺ τῶν μελῶν
τῆς κατὰ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον Ἐπιτροπῆς κατ' ἰσομοιρίαν
δι' ἀποζημιώσεις αὐτῶν καὶ ὁδοιοπορικὰ ἐξόδα ἐπιτοπίου αὐ-
τῶν μεταβάσεως πρὸς ἐνέργειαν αὐτοψίας.

Ἄρθρον 3.

Ἐπὶ τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω ὑποβαλλομένων αἰτήσεων με-
ταβιβάσεως ἀκινήτων εἰς τὸ δημόσιον, γνώματεύει τριμελὴς
Ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἐξ ἑνὸς Πρωτοδίκου ὡς Προέδρου
ὀριζομένου αἰτῆσαι τοῦ διώκοντος Δ)ντοῦ τοῦ Ταμείου ὑπὸ
τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου καὶ τῶν Οἰκον.
Ἐφόρου καὶ Δ)ντοῦ τοῦ Ταμείου, τῆς περιφέρειας τοῦ Τα-
μείου εἰς ᾗ ἐβεβαιώθη τὸ χρέος, ὡς μελῶν.

Εἰδικῶς διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρω-
τευούσης Πρόεδρος τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς ὀρί-
ζεται ἀντὶ τοῦ Πρωτοδίκου εἰς τῶν Παρέδρων τῆς Δ)νσεως

Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου αἰτήσῃ τοῦ διώκοντος Δ)ντοῦ τοῦ Ταμείου.

Διὰ τὰς περιφέρειας ἐνθα δὲν ἐδρεύει Πρωτοδικεῖον, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρίζεται ὁ Εἰρηγοδίκης τῆς περιφέρειας ἐνθα καίται τὸ ἀκίνητον.

Ἡ κατὰ τ' ἀνωτέρω Ἐπιτροπὴ συγκαλουμένη ὑπὸ τοῦ Προέδρου, αἰτῆσαι τοῦ διώκοντος Δ)ντοῦ τοῦ Ταμείου, ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς υποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξετάσεως τῆς αἰτήσεως καὶ προβαίνει εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν ἣν θεωρεῖ ἀναγκαίαν διὰ τὸν σχηματισμὸν γνώμης περὶ τῆς ἀξίας τοῦ προσφερομένου ἀκινήτου καὶ τῆς νομιμοποιήσεως ὡς κυρίου καὶ νομέως τοῦ ἀκινήτου τούτου τοῦ ὀφειλέτου ἢ τοῦ ἀναδεχθέντος τὸ χρέος τρίτου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωματεύει ἡτιολογημένως περὶ τῆς υπάρξεως ἢ μὴ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων στοιχείων καὶ τῆς κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς ἀξίας τοῦ προσφερομένου ἀκινήτου.

Εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως μειοψηφίας δέον εἰς τὴν συγκαλησομένην ἐκθεσὶν νὰ καταχωρίζηται καὶ ἡ γνώμη ταύτης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται προκυπτόντων ζητημάτων ἀπαιτούντων εἰδικὰς γνώσεις νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην ἐνὸς μηχανικοῦ κατὰ προτίμησιν τοπογράφου ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Ταμείου παρ' ᾧ εἶναι βεβαιωμένον τὸ χρέος.

Εἰδικῶς διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας ὁ μηχανικὸς ὀρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Οἰκονομικῶν ὑπηρετούντων τοιούτων. Εἰς τὸν κατὰ τ' ἀνωτέρω μηχανικὸν καταβάλλονται τὰ ὁδοπορικὰ ἐξοδα διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοφίας καὶ ἀποζημιώσεις καθοριζομένη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς οὐχὶ μεῖζον τῶν 2000 δραχμῶν.

Ἡ δαπάνη αὕτη βαρύνει τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρον 4.

Ἡ γνωμάτευσις τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Πρὸς τοῦτο ἅπαντα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ σχηματισθέντος φακέλλου υποβάλλονται εἰς τὴν Γ. Δ. Δ. Λογιστικῆς Δ)νσιν II—Τμήμα Εἰσπράξεων Δημ. Ἐσόδων, ἀρμόδιον διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν.

Ὁ Ὑπουργὸς δι' ἀποφάσεώς του δύναται νὰ ἐγκρίνῃ ἢ καὶ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν μεταβίβασιν τοῦ προσφερομένου ἀκινήτου εἰς τὸ Δημόσιον καθορίζον ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ὅπερ θὰ θεωρηθῇ ἐξοφληθὲν διὰ τῆς ἀξίας μεταβιβαζομένου ἀκινήτου καὶ ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Δ)ντὴν τοῦ Ταμείου νὰ παραστή ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν υπογραφὴν τοῦ οἰκείου Συμβολαίου μεταβιβάσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς ἐγκρίνων τὴν μεταβίβασιν δικαιούται νὰ ὀρίσῃ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως προθεσμίαν ἀνατρεπτικὴν ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται ὁ ὀφειλέτης ἢ τρίτος καὶ προβάσιν εἰς τὴν υπογραφὴν τῆς οἰκείας πράξεως. Ἡ μὴ προσέλευσις τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτου ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας πρὸς υπογραφὴν τῆς πράξεως μεταβιβάσεως συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῶν ἐκ τῆς αἰτήσεως ἀπορρεόντων δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 5.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὸ πρὸς μεταβίβασιν προσφερόμενον ἀκίνητον καίται ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Ταμείου εἰς ὃ ἔχει βεβαιωθῇ τὸ χρέος ἢ αἰτήσεις μετὰ πάντων τῶν υποβληθέντων δικαιολογητικῶν διαβιβάζεται εἰς τὸν Δ)ντὴν τοῦ Ταμείου τῆς περιφέρειας ἐνθα καίται τὸ ἀκίνητον, καθιστάμενον ἀρμόδιον διὰ τὴν κατὰ τὸ παρὸν Δ)μᾶ καθοριζομένην ἐνέργειαν.

Ἄρθρον 6.

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Δ)πος μεταβιβάσεις τῶν προσφερομένων πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἀκινήτων ἀπαλλάσσεται πάσης αὐτοτελοῦς ἢ προσθέτου φορολογίας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ἢ τρίτων προβλεπομένης ὑπὸ τῶν οἰκείων περὶ μεταβιβάσεως ἀκινήτων νόμων, πάντα δὲ διὰ τὴν μεταβίβασιν ταύτην καὶ μεταγραφὴν ἀπαιτούμενα ἔγγραφα, ἀπαλλάσσονται τῶν τελῶν χαρτοσήμου ἐν γένει, ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων τῶν Συμβολαιογράφων καὶ φυλακῶν μεταγραφῶν ἅτινα βαρύνουσι τὸν μεταβιβαζόμενον ὀφειλέτην τοῦ Δημοσίου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Δ)τος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Γ. Α. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ

(5)

Περὶ μετονομασίας Δασονομείου Μηθύμνης εἰς τοιοῦτον Καλλονῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Νόμου 4173 «περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 11)5)1929 Ν. Διατάγματος «περὶ Δασικοῦ Κώδικος» καὶ μετὰ συμφωνίας γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας Συμβουλίου Δασῶν, ἐγκρίνομεν ὅπως τὸ Δασονομεῖον Μηθύμνης μετονομασθῇ εἰς τοιοῦτον Καλλονῆς.

Τὸ παρὸν Διάταγμα δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸς
Π. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ

ὅτι ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1945 ὁρίσθησαν οἱ ὅροι ἐτησίων συνδρομῶν καὶ ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεως ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ τῷ Παραρτήματι τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἑξῆς:

ΟΡΟΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ Κ.Α.Π.

1. Διὰ τὸ τεύχος Α'	Δρχ. 1.200
2. Διὰ τὸ τεύχος Β'	» 800
3. Δι' ἀμφότερα τὰ τεύχη Α' καὶ Β'	» 1.800
4. Διὰ τὸ τεύχος Γ'	» 800
5. Διὰ τὰ τρία τεύχη Α', Β' καὶ Γ'	» 2.500
6. Διὰ τὸ Παράρτημα	» 1.000
7. Διὰ τὰ τεύχη Α', Β', Γ' καὶ Παράρτημα	» 3.500
8. Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 2.000
9. Διὰ τὰ τεύχη Α' Β' Γ' τὸ Παράρτημα καὶ τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 5.500
10. Διὰ τὸ Δελτίον Ἐμπ. Βιομ. Ἰδιοκτησίας	» 1.000
11. Διὰ τὸ τεύχος Πράξεις Ν. Π. Δ. κλπ.	» 1.500
12. Διὰ τὰ τεύχη Α', Β', Γ', Παράρτημα, Δελτία Ἀνων. Ἐταιρ. καὶ Βιομηχ. Ἰδιοκτησίας	» 6.300
13. Δι' ὅπαντα τὰ τεύχη, τὸ Παρ)μα καὶ τὰ Δελτία	» 7.500

Διὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινότητας τοῦ Κράτους ἡ ἐτησία συνδρομὴ ὁρίσθη εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης διὰ τοὺς συνδρομὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ.

Ἡ συνδρομὴ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους.

Ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος ὁρίσθη δι' ἑκάστον φύλλον:

α) Τῶν Τευχῶν Α, Β, Γ, τοῦ Παραρτήματος, τοῦ Δελτίου Ἀν. Ἐταιρειῶν καὶ τοῦ Τεύχους Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου	Δρχ. 20
β) Τοῦ Δελτίου Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	» 50
καὶ γ) Τοῦ 91)1940 Τεύχος Α' εἰς ὃ ἐδημοσιεύθη ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ	» 150

Τὰ τέλη τῶν δημοσιεύσεων ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Α'. Εἰς τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν.

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	Δρχ. 900
2. Τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 30.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 6.000
4. Τῶν τροποποιήσεων καταστατικῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν, ὅσας δημοσιεύονται μετὰ τῶν μὴ τροποποιουμένων ἀρθρῶν εἰς ἐνιαῖον κείμενον καταστατικοῦ	» 30.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων εἰς Γεν. Συνελεύσεις Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 2.400
6. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυσιν καὶ ἐκκαθάρισιν Ἑλλην. Ἀνων. Ἐταιρειῶν συμφῶνως τῷ Β. Δ. τῆς 20-5-39	» 600
7. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 12.000
8. Τῶν συνοπτ. μηνιαίων καταστάσεων Τραπεζικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 4.000
9. Τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 32 τοῦ Ν. 3221)24 γνωστοποιήσεων τῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν	» 2.400
10. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀναβολῆς συγκλήσεως τῶν γενικῶν Συνελεύσεων τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 2.400
11. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παραχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν	» 12.500
Β'. Εἰς τὸ Παράρτημα τῆς Ἐφημ. Κυβερνήσεως.	
1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων	» 900

Αἱ πληρωμαὶ διὰ τὰς συνδρομὰς καὶ διὰ τὰ τέλη τῶν πάσης φύσεως δημοσιεύσεων, ἐνεργεῖνται προκαταβολικῶς εἰς τὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως (γραμματίου παραλαβῆς ἢ Διπλοτύπου εἰσπράξεως) ὅπου ἀποστέλλεται παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Ὁ Διευθυντὴς
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΡΑΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1945

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 12

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τῆς Συντακτικῆς πράξεως περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων κατὰ τῶν συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Πρὸς

τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ὑπὸ τὴν ἐγκρίσιν Ὑμῶν τὸ Νομοσχέδιον «Περὶ ἐπιβολῆς ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ».

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο καταργεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 Σ.Π. Νόμου γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Νόμος «περὶ δοσιλόγων». Ὁ Νόμος οὗτος τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως ἦτο κατὰ τὸ πρῶτον ἄρτιον, ἐὰν δὲ σήμερον προβαίνομεν εἰς ὠρισμένας τροποποιήσεις αὐτοῦ πράττομεν τοῦτο, ἀφ' ἑνὸς μὲν χάριν ἀποσαφήνσεως ὠρισμένων αὐτοῦ διατάξεων, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ ἡδύνατο νὰ προκύβῃ ἀμφισβήτησις, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης θεωρεῖ ὅτι, θὰ πρέπει νὰ δοθοῦν εἰς τοὺς δικάζομένους μείζονες ἐγγυήσεις πηγάζουσαι ἐκ τῆς ἐκδικάσεως τῶν υποθέσεων αὐτῶν ὑπὸ ἀνεξαρτήτων δικαστῶν. Θὰ ἦτο βεβαίως ἐπιχολώτερον ἀντὶ νὰ καταργήτωμεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ νομοθέτημα τῆς προκατόχου Κυβερνήσεως νὰ προβῶμεν εἰς τροποποιήσεις αὐτοῦ, ἐπιπροτιμήσαμεν ὅμως τὸ σύστημα τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀντικατάστασεως τοῦ Νόμου διὰ λόγους νομοτεχνικοὺς καὶ διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἐν ἐνιαίῳ Νομοθέτηματι.

Αἱ ἐπιφερόμεναι τροποποιήσεις εἰς τὸν ἀρχικὸν Νόμον εἶναι ἰδίως αἱ ἀκόλουθοι.

1) Καταργοῦμεν ἐκ τοῦ πρότερου Νόμου τὸ ἄρθρον πρῶτον τὸ ὁποῖον παρέχει τὴν ἐν ὑπόψειν κατευθυντήριον διατάξεως, δι' ὁλόκληρον τὸ Νομοθέτημα καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἡδύνατο νὰ γεννήσῃ τὴν ἀμφιβολίαν, μήπως αἱ Κυβερνήσεις τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς οὐδεμίαν ἔχουν εὐθύναν ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὑπῆρξαν Κυβερνήσεις τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς διὰ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλ' ὅτι πρὸς καταλογισμὸν τῆς εὐθύνης ἀπικτεῖται νὰ ἀποδειχθῇ δόλος. Ἐὰν τὸ τελευταῖον τοῦτον ἤθελεν γίνῃ δεκτὸν θὰ διατρέχομεν τὸν κίνδυνον νὰ ἀπυλλοχθῶν πάσης εὐθύνῃς αἱ Κυβερνήσεις Εἰρηνικῆς Κατοχῆς, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν ἀποδεικνύεται δόλος πρὸς προδοσίαν τῆς Πατρίδος. Ἐν πούτοις μόνον καὶ μόνον τὸ γεγονός ὅτι ὑπῆρξαν Κυβερνήσεις τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς διὰ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἐχθροῦ τῆς Πατρίδος δημιουργεῖ δι' αὐτάς βαρυτάτας εὐθύνas.

Πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας ἀπεφασίσαμεν νὰ ἀποσαφήνισωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τῆς διαγραφῆς τῆς κατευθυντήριου διατάξεως τοῦ ἁρθροῦ τοῦ ἰσχύοντος Νόμου.

Καὶ ὅτι μὲν αἱ Κυβερνήσεις τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς δὲν

ἦσαν Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις, ἀλλὰ Κυβερνήσεις τῶν κατακτητῶν, υπέχουσαι βαρυτάτας εὐθύνas, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφισβήτησις διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους.

1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ παρατήματος τῆς Συνθήκης τῆς Χάγης, «περιελοῦσης τῆς νομίμου ἐξουσίας πράγματι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κατέχοντος τὴν Χώραν, αὐτὸς πλέον βαρύνεται νὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα τὰ ὅποια ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ ἐξασφαλίσῃ τὴν τάξιν, καὶ τὴν δημοσίαν ζωὴν, σεβόμενος, ἐξαιρέσει ἀπολύτου κωλύματος, τοὺς ἰσχύοντας Νόμους». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται 1) ὅτι πᾶσαι αἱ ἐξουσίαι περιέρχονται εἰς τὸν κατακτητὴν καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐξουσία δυναμένη αὐτοτελῶς νὰ ἀσκηθῇ παρ' ἄλλων. Ἐπομένως αἱ Κυβερνήσεις τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς δὲν ἔσχουν ἐξουσίαν ἰδίᾳ ὀνόματι. Εἰς οὐδένα ἄλλωστε Ἑλληνικὸν Νόμον ὑπάρχει διάταξις περὶ σχηματισμοῦ Κυβερνήσεως διαρκούσης τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς. Συνεπῶς αἱ σχηματιζόμεναι Κυβερνήσεις διαρκούσης τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς ἦσαν Κυβερνήσεις στηριζόμεναι εἰς τὴν θέλησιν τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς.

Ἄλλωστε ἡ ὑπαρξὶς πολιτικῆς Κυβερνήσεως εἶνε de facto, ἀνεφύκτος. Ἡ ὑπαρξὶς πολιτικῆς Κυβερνήσεως προϋποθέτει ἀσκήσιν ἀνεξαρτήτου πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ Ἑλληνικῆς Κυριαρχίας. Ἡ τελευταία αὕτη, καὶ ἂν ἤθελε ἀκόμη θεωρηθῇ ὅτι ὑφίσταται διαρκούσης τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς, πάντως ἀδράνῃ. Ἐντεῦθεν συνάγεται ἀβυσσῶς τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ ἀποτελέσαντες τὰς λεγομένας Ἑλληνικὰς Κυβερνήσεις ἦσαν τὰ κυριώτερα ὄργανα, δι' ὧν ἡσκήθη ἡ ἐξουσία τοῦ κατακτητοῦ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους. 2) Οἱ ἐκδιδόμενοι νόμοι παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς δὲν εἶναι νόμοι Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ νόμοι τῆς Κατοχῆς, ὅργανον τῆς ὁποίας ἦσαν αἱ ἐκαστοτε δὲθεν Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις.

Αἱ Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις, ἐκδίδουσαι νόμους ἐνέχοντες ὡς ὄργανα τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς, ἀρ' οὗ ὁ δικατέχων τὴν ἐξουσίαν δικαιοῦται νὰ ἐκδίδῃ νόμους ἀφορῶντας τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἄλλους νόμους, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Ἐρ' ὅσον συνεπῶς οἱ νόμοι θεωροῦνται ὡς νόμοι Εἰρηνικῆς Κατοχῆς, σαφὲς συνάγεται, ὅτι οἱ ἐκδιδόντες τοὺς νόμους τοὺτους ἐνέχουν ὡς ὄργανα Εἰρηνικῆς Κατοχῆς. Τὴν ἀντικειμένη ἀποδέχεται καὶ τὸ ἀνώτατον Ὀλλανδικὸν Δικαστήριον, διὰ τῆς ἀπὸ 12-1-1942 ἀποφάσεως του (Ποινικὸν μῆγμα) δεχθὲν, ὅτι ἡ παρὰ τῆς Γερμανικῆς Κατοχῆς ἐκλεγείσα ἐν Ὀλλανδίᾳ Κυβερνήσις δὲν θέτει κανόνας δικαίου ἰδίᾳ ὀνόματι, ἀλλὰ τοὺτους θέτει ἡ κατέχουσα Πολιτεία. Συνεπῶς οἱ ἐκδιδόμενοι νόμοι θεωροῦνται ὡς νόμοι Εἰρηνικῆς Κατοχῆς καὶ οἱ τοὺτους ἐκδιδόντες ἐνέχουν ἐν ὀνόματι τῆς Εἰρηνικῆς Κατοχῆς. Συνεπῶς αἱ Κυβερνήσεις ἐπὶ Εἰρηνικῆς Κατοχῆς ἦσαν ὄργανα τῶν Γερμανῶν.

3) Είναι εις όλους γνωστόν, ότι αι Κυβερνήσεις τῆς ξένης Κατοχῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάρξουν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Γερμανῶν. Εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, ὅτι οἱ ἀναλαμβάνοντες τὴν Κυβέρνησιν, προήρχοντο εἰς προηγουμένας συνεννόησεις μετὰ τῶν Γερμανῶν. Ὁ Στρατηγὸς Τσολάκογλου εἰς τὸ Διάγγελμά του τῆς 29-4-1941 ἐμφανίζει τὴν Κυβέρνησιν του ὡς σχηματισθεῖσαν τῇ συγκαταθέσει τῶν Γερμανικῶν Ἀρχῶν. Εἶναι ὅμως φανερόν, ὅτι ὑπὸ τὴν συγκατάθεσιν ταύτην τῶν Γερμανῶν κρύπτεται ὁ πραγματικὸς διορισμὸς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐλευθερία ἄλλωστε πρὸς ἐκδήλωσιν ἔστω καὶ ἀπλῆς γνώμης δὲν ὑπῆρχεν. Ἡ λογοκρισία ἦτο στυγνὴ. Ἐλευθερία πρὸς ἀνάδειξιν δι' ἐκλογῶν Κυβερνήσεως δὲν ὑπῆρχε. Στρατός πρὸς βίαιαν στήριξιν μιᾶς Κυβερνήσεως δὲν ὑπῆρχε. Ποῖον λοιπὸν ἦτο τὸ στήριγμα τῶν Κυβερνήσεων τούτων ἂν δὲν ἦτο τὸ στήριγμα τῶν Γερμανῶν; Ἐκ τούτου καὶ μόνου τοῦ λόγου οἱ Κυβερνήσαντες ἐπὶ τῆς ξένης Κατοχῆς ὑπέχουν βαρείας εὐθύνας.

Λέγεται ὅτι αι Κυβερνήσεις τῆς ξένης Κατοχῆς ἐπεχείρησαν νὰ κατοχυρωθοῦν ὅπισθεν τῆς συγκαταθέσεως τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὅστις ὅμως ἀναλογιζόμενος τὰς εὐθύνας του δὲν ἤθελε νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Δὲν γνωρίζομεν ἂν τοῦτο εἶναι ἀληθές. Ὅσονδήποτε ὅμως καὶ ἂν αι Κυβερνήσεις αὗται ἐξασφάλισαν τὴν συγκατάθεσιν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου πρᾶγματι ἀνέπικρον τὸ γεγονός, ὅτι ἦσαν Κυβερνήσεις τῶν Γερμανῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Ἡ ἐνδεχομένη παρῴθησις τῶν πολιτευομένων πρὸς ἀνάληψιν τῆς ἐξουσίας οἰοῦντοτε ἄλλου ἀξιώματος δὲν μεταβάλλει οὐδὲ κατὰ κεραίαν τὴν μορφήν τῶν Κυβερνήσεων τούτων, ὡς Κυβερνήσεων τῶν Γερμανῶν, οὐδὲ μετριάξει τὴν εὐθύνην αὐτῶν. Ἐλησμονήθη ἐξ ὀλοκλήρου ὅτι ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκειτο εἰς ἐμπόλεμον κατὰστασιν μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ ὅτι οἱ παρέχοντες ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος διαπράττουν ἀδίκημα οὐχὶ πολιτικόν, ἀλλ' ἀδίκημα τοῦ κοινοῦ Ποιν. Δικαίου. Ἐὰν ὁ πόλεμος διεξήγετο ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ὁ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐχθρὸν δὲν θὰ ἦτο ἐνόχος ἐσχάτης προδοσίας; Ἡμποροῦν βεβαίως αι Κυβερνήσεις αὗται νὰ ὑποστηρίξουν, ὅτι τὸ ἔπραξαν χάριν τοῦ καλοῦ τῆς Πατρίδος. Ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος, τὸ ὁποῖον ἐπικαλοῦνται ὅλοι συνήθως οἱ τύραννοι, δὲν ἔχει κανὲν ἀντικειμενικὸν κριτήριον. Δὲν δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ὡς κριτήριον ἡ ὑποκειμενικὴ κρίσις. Ἡ Ἑλλὰς ἐσυνέχισε τὸν πόλεμον ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐσωτερικῷ δὲ διὰ τῶν Ἀγγλικῶν βομβαρδισμῶν καὶ τῶν συμμαχικῶν ὁργανώσεων.

Εἶναι ἄλλωστε βέβαιον, ὅτι αι Κυβερνήσεις αὗται οὐδεμίαν ἠδύνατο νὰ προσφέρουν ὑπηρεσίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς Ἑλλάδος ἦσαν τὸ ἐπισιτιστικὸν πρόβλημα καὶ ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἀγριοτήτων τῶν Γερμανῶν. Εἶναι ὅμως βέβαιον ὅτι ἂν δὲν μᾶς ἐπεστίλζον οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς θὰ ἀπέθνησκεν ἐκ πείνης. Ἐξ ἄλλου αι Κυβερνήσεις αὗται οὔτε τὴν ὁμηρίαν ἠδυνήθησαν νὰ ἐξουδετερώσουν οὔτε τὰς οὐνδικὰς ἐκτελέσεις. Ἐπὶ τῶν Κυβερνήσεων αὐτῶν ἐξεδηλώθη καὶ διετηρήθη ἡ κατοχὴ τῆς Πατρίδος μας ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν καὶ τῶν Βουλγάρων. Τὰ ραδιόφωνα τῆς συμμαχικῆς Ἰσθμίου ἀπεκάλουν τὰς Κυβερνήσεις αὐτάς Κυβερνήσεις προδοτῶν καὶ Κούτσικκ. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Κρίτου ἐσέφησεν τοὺς συμμαχικοὺς εἰς παρομοίας Κυβερνήσεις τῆς Ἑλληνικῆς ἱθαγενείας ὡς ἀνηγγέλθη διὰ τοῦ ραδιοφώνου. Ὅτι παρέμεινεν εἰς τὰς Κυβερνήσεις αὐτάς ἦτο ἡ καθημερινὴ ρουσοφολογία καὶ ἡ προδοσία κατὰ τῆς Πατρίδος. Ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνον τοῦτο. Αἱ κυβερνήσεις αὗται παρέχον κακίστον παράδειγμα εἰς τοὺς πολίτας. Ὅταν οἱ πολῖται ἐβλεπον, ὅτι Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι θεωροῦντο ὡς προσωπικότητες, ἀνελάμβανον νὰ γίνουν ὅργανα τῶν Γερμανῶν, διὰ τί τάχα οἱ ἄλλοι πολῖται δὲν θὰ ἔπρεπε καὶ αὐτοὶ νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς Γερμανοὺς, εἴτε ἀπὸ Γερμανοφιλίαν, ὅπως οἱ Κυβερνήται των, εἴτε ἀπὸ ἰδιωτικῶν οικονομικῶν; Διὰ ποῖον λόγον πρέπει νὰ ζητῶμεν εὐθύνας

ἀπὸ τοὺς συνεργασθέντας μετὰ τῶν Γερμανῶν πολίτας, ὅταν οἱ Κυβερνήται ἐδίδον τὸ παράδειγμα καὶ τὸν τόνον τῆς συνεργασίας; Μόνη συνεπὴς ἡ ἀνάληψις τῆς Κυβερνήσεως ἀποτελεῖ τυπικὸν ἀδίκημα χωρὶς οὐδεμίαν νὰ ἀπαιτεῖται ἀπόδειξις δόλου. Ἀριστὸν εἶναι, ὅτι οἱ ἰδιῶται αὐτοὶ συνεννοήθησαν μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ ἐδέχθησαν νὰ γίνουν ὅργανα αὐτῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων συνάγεται, ὅτι οἱ διατελέσαντες Πρωθυπουργοὶ τῶν τριῶν Κυβερνήσεων τῆς Κατοχῆς τεθέντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κατακτητοῦ τῆς Πατρίδος μας, ἐγένοντο ὅργανα τοῦ κατακτητοῦ πρὸς ἀσκήσιν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐξουσίας τούτου. Διὰ τῆς ἐνεργείας δὲ ταύτης διηυκλύναν τὰ μέγιστα τὸν κατακτητὴν εἰς τὸ διέθριον διὰ τὴν Ἑλλάδα ἔργον του. Διὰ τὸν λόγον τούτον, μόνον τὸ γεγονός τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐντολῆς ἐκ μέρους τοῦ κατακτητοῦ πρὸς σχηματισμὸν Κυβερνήσεως ἀποτελεῖ ἀδίκημα. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι ἐκὼν ἢ ἀκῶμα νὰ πράξωμεν τοῦτο, διὰ νὰ δώσωμεν τόσον εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐπιγενομένας γενεάς, τὸ παράδειγμα, ὅτι δὲν δύναται τις ἀτιμωρητὴ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς Πατρίδος.

Πρὸς τὴν ἀντίληψιν ταύτην συνετέλθησαν ἐπιφανεῖς νομικοὶ καὶ νομοδιδασκαλοὶ. Κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις χειρίζομένη τὸ προνόμιον τῆς χάριτος ἔχει τὴν ὑγίαινον νὰ ἀπονέμῃ χάριν μετριάξουσα ἢ ἀναιροῦσα τὰς ποινὰς, ἐν λόγῳ πολιτικοῦ ἢ ἀνθρωπιστικοῦ ἐπιβάλλουν τοῦτο.

Ἡ δευτέρα οὐσιώδης καινοτομία εἶναι, ὅτι ὀρίζονται κατὰ πλειοψηφίαν τακτικοὶ δικασταὶ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀδικημάτων τούτων. Τὸ ἀδίκημα τοῦτο δὲν εἶναι πολιτικόν, ἀλλὰ κοινὸν ποινικὸν δικαίον. Ἐὰν ὑπαρχούσης ἐμπολέμου καταστάσεως ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους Ἕλληνες προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὸν ἐχθρὸν τὸ ἔγκλημα τοῦτο θὰ ἦτο ποινικόν καὶ θὰ ἐξεδικάζετο ὑπὸ τῶν στρατοδικείων. Διὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῆς ἐκδικάσεως τοῦ ἀδικήματος τούτου εἰς τακτικὸν δικαστὰν θέλομεν μόνον νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς δικαζομένους τὰς ἐγγυήσεις τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τὴν χώραν μας καλῶς ἐλειτούργησεν ἡ δικαιοσύνη. Ἐλπίζομεν, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ πράξῃ τὸ καθήκον της.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΛΥΒΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθμ. 6.

Περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων κατὰ τῶν συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ παρόντος Νόμου διώκονται καὶ τιμωροῦνται.

α) Ὅσοι διαρκούσης τῆς ξένης Κατοχῆς ἀνέλαβον τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως καὶ τὴν προεδρίαν αὐτῆς τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος. Ἡ πρόθεσις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐχθροῦ ἀποτελεῖ ἐπιδαρυντικὴν περίπτωσιν.

β) Ὅσοι διετέλεσαν Ὑπουργοὶ ἢ Ὑφυπουργοὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ξένης Κατοχῆς Κυβερνήσεων διευκολύναντες οὕτω τὸ ἔργον ταύτης.

γ) Ὅσοι κατέχοντες δημοσίαν θέσιν στρατιωτικὴν, διοικητικὴν, δικαστικὴν ἢ ἄλλην ἐγένοντο συνειδητὰ ὅργανα τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἡσίκησαν τὸ λειτουργημάτων πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς Κατοχῆς, κατὰ τρόπον πιεστικόν, διὰ τὸν Λαόν, ἢ ὁπωσδήποτε διηυκλύναν τὸ ἔργον τῆς Κατοχῆς.

Ὡς ἰδιόζουσα ἐπιδαρυντικὴ περίπτωσις θεωρεῖται ἡ ἀνάληψις δημοσίου ἀξιώματος διαρκούσης τῆς Κατοχῆς.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὅργανα τῆς αὐτοδιο-

κήσεως αίρετά ή μή, ως και τούς διοικητάς, διευθυντάς και υπαλλήλους Νομικών προσώπων Δημοσίου ή Ίδιωτικού Δικαίου.

δ) "Όσοι ανέλαβον υπηρεσίαν παρά ταίς Αρχαίς Κατοχής και ενήργησαν κατά τρόπον πιστικόν διά τόν Λαόν ή διευκόλυναν τό έργον της Κατοχής.

ε) "Όσοι έγινόντο συνειδητά όργανα του έχθρου προς διάδοσιν της προπαγάνδας του, εξαίροντες τό έργον του κατακτητού ή προκαλούντες την ήττοπάθειαν παρά τή Έλληνική Λαφ ή την περιφρόνησιν του Έθνικου ή Συμμαχικού άγώνος. Η ιδιότης του δράστου ως εκδότου, διευθυντού έφημερίδος ή Περιοδικού ή δημοσιογράφου, άποτελούν ιδιαίτεράν επιβαρυντικήν περίπτωσιν.

στ) "Όσοι κατέδωκαν εις τόν έχθρον Έλληνας ή ξένους υπηκόους, εργαζομένους χάριν του Έθνικου ή Συμμαχικού άγώνος ή ενήργησαν διά την ανακάλυψιν ή σύλληψιν των.

Άποτελεί ιδιαίτεράν επιβαρυντικήν περίπτωσιν ή τυχόν καταδίκη του καταδοθέντος ή συλληφθέντος.

ζ) "Όσοι προέδρουν εις πράξεις βίας συμπράξει ή μη μετά των όργάνων των Αρχών Κατοχής εις όάρος Έλλήνων ένεκα της δράσεώς των κατά του έχθρου. Ίδιαιτέρα επιβαρυντική περίπτωσις θεωρείται δέξωπλισμός του δράστου παρά των Αρχών Κατοχής.

Άποτελεί ιδιαίτεράν επιβαρυντικήν περίπτωσιν διά τά άδικήματα των εδαφίων 5 και 6 του παρόντος άρθρου ή ιδιότης του δράστου ως ανήκοντος εις τας ενόπλους δυνάμεις της χώρας.

Έάν εκ πράξεων προβλεπομένων εις τά άνω εδάφια έπηλθε θάνατος Έλληνος ή Συμμάχου, αποκλείεται ή παροχή ελαφρυντικών περιπτώσεων κατά τό άρθρον 2.

η) "Όσοι παρέσχον συστηματικώς εις τόν έχθρον πληροφορίας περί κινήσεων ατόμων ή όργανώσεων, εργαζομένων διά τόν Έθνικόν ή Συμμαχικόν άγώνα.

θ) "Όσοι παρημποδίσαν δι' οίονδήποτε μέσου Έθνικήν ή Συμμαχικήν πολεμικήν έν γένει ενέργειαν.

ι) "Όσοι έν συνεργασία και με την βοήθειαν του έχθρου έγινόντο άρχηγοί ή όδηγοί κινήσεως, τεινούσης εις την προσβολήν της άκεραιότητος της χώρας.

ια) "Όσοι εκμεταλλευθέντες την μετά του έχθρου οικονομικήν αυτών συνεργασίαν προκάλεσαν ζημίαις εις τόν Έλληνικόν Λαόν ή Έλληνας Πολίτας ή υπεδοήθησαν, όπωςδήποτε την πολεμικήν του έχθρου προσπάθειαν ή απέκρίμisan άσυνήθη οικονομικά όφελήματα.

ιβ) "Όσοι κατά την διάρκειαν της έχθρικης Κατοχής συνεργασθέντες μετά του έχθρου όφελήθησαν, όπωςδήποτε ή εξημίωσαν τόν συμμαχικόν άγώνα ή Έλληνας πολίτας ή πολίτας Συμμαχικού Κράτους και.

ιγ) Κατά πάσας τας άνωτέρω περιπτώσεις ή διευκόλυνσις του έχθρου, έφ' όσον δέν άποτελεί στοιχείον του άδικήματος άποτελεί επιβαρυντικήν περίπτωσιν.

"Άρθρον 2.

Οί ένοχοι πράξεων, προβλεπομένων έν τή άρθρω 1 του παρόντος τιμωρούνται αναλόγως της ιδιότητος ή της θέσεως ήν κατείχον, ή της σοβαρότητος ή των αποτελεσμάτων της πράξεως των με την ποινήν του θανάτου ή των ισόδίων ή προσκείμενων δεσμών ή με την ποινήν εφικτής, προσκείμενου τουλάχιστον 3 έτών ή ισόδιον ύπερορίας, συντρέχουσών δ' ελαφρυντικών περιπτώσεων με την ποινήν της εφικτής. Τό Δικαστήριον δύναται να επιβάλει επίσης εις τόν κινυθέντα ένοχον μερικήν ή ολικήν δήμευσιν της περιουσίας του, αναλόγως της βαρύτητος της πράξεως.

Η περίπτωσις α' του άρθρου 1 της παρούσης κρίνεται ας στήρύτερον έν τή έπιμετρήσει της ποινής.

"Άρθρον 3.

Η καταδίκη επί άδικήματι προβλεπομένη έν τή άρθρω 1 έπιτίσσει αυτοδικαίως τας συνέπειας των άρθρων 21, 22 και 23 του Ποινικού νόμου ισόδιος και άν έτι τό εκδόν την άπόφασιν Δικαστήριον παραλείψη να άπαγγείλη ταύτα.

Η στέρησις των πολιτικών δικαιωμάτων έπέρχεται αυτοδικαίως και εις περίπτωσιν άπαλλαγής λόγω πλήρους συγχύσεως.

"Άρθρον 4.

Με φυλάκισιν τουλάχιστον 6 μηνών και με ισόδιον στέρησιν των πολιτικών δικαιωμάτων τιμωρείται επί Έθνική άναξίωτι, όστις καίτοι μή ύποπεσών εις άδικήμα φέρον άπαντα τά στοιχεία του άρθρου 1, συνειργάσθη έν τούτοις μετά του έχθρου κατά τρόπον άνάξιον Έλληνος Πολίτου θίγοντα την Έθνικήν αξιοπρέπειαν και διηυκόλυνεν ούτω τό έργον της Κατοχής.

Άπαγορεύεται ή μετατροπή εις χρηματικές και ή αναστολή των δυνάμει του παρόντος νόμου επιβαλλομένων ποινών.

"Άρθρον 5.

Έν περιπτώσει καθ' ήν μετά των, κατά τά άνωτέρω έγκλημάτων συντρέχει και άδικήμα του Ποινικού Νόμου, έφαρμόζονται αι γενικαί άρχαί περί συρροής άδικημάτων θεωρουμένων πάντως ως βχυτέρων των έν άρθροι 1 έγκλημάτων.

Η έν άρθρω 3 στέρησις πολιτικών δικαιωμάτων επιβάλλεται και άν τό συρρέον άρύτερον κοινόν άδικήμα δέν συνεπάγεται ταύτην.

"Άρθρον 6.

Αί διατάξεις των περί εθύνης Υπουργών Νόμων δέν έχουσιν έφαρμογήν κατά των άσκησάντων καθήκοντα Υπουργού διαρκούσης της Κατοχής.

"Άρθρον 7.

Τά άδικήματα τά προβλεπόμενα υπό των άρθρων 1 και 4 θεωρούνται παραγεγραμμένα 6 μήνας από της δημοσιεύσεως της παρούσης εάν δέν ήσκήθη ποινική άγωγή αύτεπαγγέλτως ή εάν δέν ύπεδλήθη κατά των ενόχων μήνυσις.

"Άρθρον 8.

Περί όσων δέν προβλέπει ειδικώς ή παρούσα ισχύουσιν αι διατάξεις του γενικού μέρους του Κοινού Ποινικού Νόμου.

Σύστασις και Συγκρότησις του Δικαστηρίου.

"Άρθρον 9.

1. Προς εκδίκασιν των υπό της παρούσης Συντακτικής Πράξεως προβλεπομένων άδικημάτων συνιστώνται εις την έδραν εκάστου Έφετείου έν ή πλείονα ειδικά Δικαστήρια, συγκροτούμενα εξ 3(6) μελών του Έφετείου και τριών Δαϊκών Μελών όριζομένων ως κατωτέρω:

Τά τρία των μελών του Έφετείου δύνανται να αναπληρωθώσιν διά Πρόεδρου Πρωτοδικών ή Πρωτοδικών εκ των έν τή έδρα του Έφετείου όργανικώς τοποθετημένων ή απεσπασμένων:

2. Έξαιρητικώς προκειμένου περί κατηγορουμένου του άρθρου 1 περίπτωσις α' και β' της παρούσης τό ειδικόν Δικαστήριον συντίθεται εξ ενός Άρεοπαγίτου ως Προέδρου, 5 Έφετών και 3 Δαϊκών μελών όριζομένων ως κατωτέρω:

3. Διά την συγκρότησιν των έν παρ. 1 και 2 δικαστηρίων ό Πρόεδρος και ό Εισαγγελεός του Άρείου Πάγου διά κοινής πράξεως των έντός 5 ήμερών από της ισχύος της παρούσης εκδιδόμενης, όρίζουσι εκ των έν τή έδρα του Έφετείου ύπηρετούντων όργανικώς τοποθετημένων είτε απεσπασμένων Προέδρων και Δικαστών τά Μέλη εκάστου των άνωτέρω συνιστωμένων ειδικών Δικαστηρίων και άνάλογον αριθμόν αναπληρωτών, έτι δέ και τόν κατά την παράγραφον 2 Πρόεδρον και ένα αναπληρωτήν τούτου.

4. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὥς ἂν προθεσμίας τῶν 5 ἡμερῶν ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ κοινοῦ πρᾶξεως ἐκλέγουσιν ἐκ τοῦ ἰσχύοντος καταλόγου τῶν ἐνόρκων ἢ τοιοῦτου μὴ ὑπάρχοντος ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ προηγούμενου ἔτους 30 ἐνόρκους ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα τῶν 15 παρόντων κατὰ σειρὰν ἐκφωνήσεως κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐκδικάσεως ἐκάστης ὑπεθέσεως τίθενται ἐν τῇ κληρωτῇ ἐξ ὧν ὁ Πρόεδρος ἐξάγει τρεῖς κλήρους διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου.

Ὁ Πρόεδρος ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἡ δίκη ἤθελεν εἶναι μακρὰς διαρκείας δέον ὅπως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὀρίζει καὶ ἑτέρους δύο ἐνόρκους ὡς ἀναπληρωτὰς τῶν λαϊκῶν μελῶν οἵτινες παρευρίσκονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως καὶ οὐκ ἀναπληροῦσιν κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὀνομάτων αὐτῶν τὸν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως οὕτως ἀποχωρήσαντα λαϊκὸν δικαστὴν. Ὁ κατηγορούμενος δικαιούται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεων τῆς Κ.Π.Δ. νὰ αἰτήσῃται ἐφ' ἅπαρ τὴν ἐξαιρέσιν τῶν κληρωθέντων λαϊκῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ἡ δὲ περὶ ἐξαιρέσεως αἰτησίς, ἐκδικαζομένη παρὰ τῶν ὑπολοίπων μελῶν τοῦ δικαστηρίου, δεκτὴ καθισταμένη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὑποχρεοῖ τὸν πρόεδρον εἰς τὴν συνέχισιν τῆς κληρώσεως μέχρις οὗ συμπληρωθῇ ὁ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου.

5. Διὰ τῆς αὐτῆς πρᾶξεως διορίζονται καὶ ὁ Ἐπίτροπος καὶ 5 τοῦλάχιστον Ἀντεπίτροποι ἀναπληρωταὶ τοῦτου, ἐκ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου ὑπηρετούντων ὀργανικῶς ἢ ἀπεσπασμένων Εἰσαγγελέων καὶ Ἀντεισαγγελέων Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν.

6. Ἡ πρᾶξις διορισμοῦ τῶν δικαστῶν καὶ Ἐπιτρόπων ἢ Ἀντεπιτρόπων τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων ἀποστέλλεται τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου αὐθημέρην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ὑπερ καὶ ἐπιμελεῖται διὰ τὴν ἀμεσον κοινοποίησιν διὰ τοῦ ταχυτέρου μέσου εἰς τοὺς διοριζομένους ὡς καὶ τὸν Εἰσαγγελεᾶ Ἐφετῶν.

Ἄρθρον 10.

Διὰ πρᾶξεως τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου διορίζεται δικαστικὸς λειτουργὸς ἔχων τοῦλάχιστον βαθμὸν Ἐφέτου ἢ Ἀντεισαγγελέως Ἐφετῶν ὡς Γενικὸς Ἐπίτροπος τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων, εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ Γενικὴ Ἐπιπετεία τῆς λειτουργίας τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων μετὰ δικαιοδοσίαν ἐντὸς ὁλοκλήρου τῆς Ἐπιρρατείας ἣν ἔχει ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ἐφετείου κατὰ τὴν κοινὴν ποινικὴν Δικονομίαν καὶ τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

Παρὰ τῷ Γενικῷ Ἐπιτρόπῳ τοποθετοῦνται Ἀντεπίτροποι ἀναλόγου βαθμοῦ καὶ Γραμματεῖς ἀπορροφώμενοι διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρον 11.

Παρὰ τῷ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ ἀποσπᾶται παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν εἰς Δικαστικὸς ὑπάλληλος μετὰ βαθμὸν Γραμματέως 6' τάξεως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ Γραμματέως.

Πρὸ ἐκάστης Γραμματείας τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ἀποσπῶνται εἰς ἡ πλείονες δικαστικοὶ ὑπάλληλοι καὶ κλητῆρες ποινικοί, ἢ ἔμμοιθοι ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Πρωτοδικείου ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐδρεῖται τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον, δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἀρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου

Ἄρθρον 12.

I. Ἀρμοδίον πρὸς ἀνάκρισιν ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων ἀδικημάτων ὡς καὶ πάντων τῶν συναφῶν

πρὸς ταῦτα τυγχάνουσιν αἱ Ἀνακριτικαὶ καὶ προανακριτικαὶ Ἀρχαὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κοινῆς Ποινικῆς Δικονομίας. Διὰ τὴν ἐνέργειαν προανακρίσεως διορίζονται διὰ πρᾶξεως τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀνάλογος ἀριθμὸς Πρωτοδικῶν καὶ Ἀντεισαγγελέων Πρωτοδικῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων ὀργανικῶς τοποθετημένων ἢ ἀπεσπασμένων τοιούτων.

2. Διὰ τὰ ἀδικήματα τῆς παρούσης Συντακτικῆς πρᾶξεως τὰ διαπραχθέντα ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρ' Ἡμεδαποῦ κατοικοῦντος ἢ διαμένοντος εἰς τὴν Ἀλλοδαπὴν, ἀρμόδιον τυγχάνει τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον τῆς Πρωτεύουσας.

3. Μεταξὺ πλείονων συνεπιλαμβανόμενων καὶ ἐπίσης ἀρμόδιων Δικαστηρίων καὶ ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων προτιμᾶται ἡ πρότερον καλέσασα τὸν κατηγορούμενον ἢ διατάξασα τὴν σύλληψιν ἢ φυλάκισιν τοῦτου Ἀρχή. Σύγκρουσις καταφατικῇ ἢ ἀποφατικῇ μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων καὶ Εἰδικῶν Δικαστηρίων αἴρεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τοῦτον ἀνακοινώσεως τῆς συγκρούσεως.

4. Αἱ περὶ ἰδιαιότητος δικαιοδοσίας διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς Δικονομίας καὶ παντὸς ἄλλου εἰδικοῦ νόμου δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν, ἀπάντων τῶν κατηγορουμένων ἀσχέτως ἰδιότητος, βαθμοῦ ὑπηρεσίας, λειτουργήματος καὶ θέσεως ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἀρμοδιότητα τοῦ Εἰδικοῦ τούτου δικαστηρίου, οἱ δὲ κατηγορούμενοι τῶν περιπτώσεων α' καὶ β' τοῦ ἀρθροῦ 1 δοσιδικοῦσιν ἀποκλειστικῶς ἐνώπιον τοῦ ἐν παρ. 2 τοῦ ἀρθροῦ 9 Εἰδικοῦ ἐν Ἀθῆναις ἐδρεύοντος Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 13.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λειτουργήματός του ἔχει πάντῃ τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν κατὰ τὰς ἰσχύουσας διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Ποινικῆς Δικονομίας ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῶν ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων τῆς περιφερείας τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τούτων τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ἀπορρεόντων.

Ἄρθρον 14.

1. Τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἀσχεῖ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος αὐτεπαγγέλτως ἢ μετὰ μήνυσιν. Πᾶς ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται νὰ δέχεται τὰς υποβαλλομένας μηνύσεις καὶ νὰ συντάσῃ τοιαύτας διαβιβάζων παραχρῆμα τῷ ἀρμόδιῳ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ τῆς, συντασσόμενης τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως ἐγκλημάτων.

2. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αἱ ἀρμόδιοι ὑπηρεσίαι τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Συγκοινωνίας, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, Ἐπισιτισμοῦ, οἱ Διοικητὰί τῶν Τραπεζῶν, Ἐθνικῆς, Ἀγροτικῆς καὶ Τραπεζικῆς τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐμπορικῶν, Βιομηχανικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων, προσωπικῶς ὑποχρεοῦνται ὅπως διαδιδάσωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Εἰδικὸν Ἐπίτροπον λεπτομερῇ καὶ κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἐξηκριδωμένα στοιχεῖα α) περὶ τῶν ἐκτελεσθέντων διαρκούσης τῆς Ἐχθρικῆς Κατοχῆς Δημοσίων ἔργων στρατιωτικοῦ ἢ μὴ σκοποῦ, β) τῶν συναφθεισῶν συμβάσεων μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἀρχῶν Κατοχῆς ἢ Ἑλλήνων φυσικῶν ἢ Νομικῶν προσώπων καὶ Ἀρχῶν Κατοχῆς, μεταδιδάσας καθ' ὁσονδήποτε τρόπον εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἐχθρικῶν χωρῶν μετοχῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀσχομένων ὑπὸ μερῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, γ) τῶν ὀνομάτων διοικητικῶν Συμβουλίων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν οἷς μετείχον διρκούσης τῆς Κατοχῆς καὶ ὑπήκοοι ἐχθρικῶν Κρατῶν, δ) εἰσαγωγῶν ἐκ Γερμανίας, Ἰταλίας, Βουλγαρίας, Σερβίας, Αὐστρίας, Οὐγγαρίας καὶ Ρουμανίας ὡς καὶ τῶν εἰσαχθέντων ειδῶν, ε) ὀνομάτων πλοιακτητῶν ὧν ἐπωσθή-

ποτε ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς τὰ κατὰ θάλασσαν μεταφορικὰ μέσα, στ) ὀνομάτων τῶν ὑπὲρ ὧν ἐπεμβάσει τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς ἀποκλειστικῶς ἐπιτρέπεται ἡ συγκέντρωσις, ἐμπορία ἢ διάθεσις εἰς τὴν κατανάλωσιν Γεωργικῶν ἢ Κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ζ) ὀνομάτων τῶν ἰδιωτῶν ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἡργάσθησαν διὰ λογαριασμὸν τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς εἴτε ἐξ ὀλοκλήρου εἴτε κατὰ σημαντικὸν τμήμα τῆς Ἐπιχειρήσεως αὐτῶν, θ) κατὰ-λογον μηχανικῶν ἐμπειρογνωμόνων ναυπηγῶν καὶ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασθέντων εἰς ὑπηρεσίας τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς.

Οἱ ἀνωτέρω παραλείποντες τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ υποχρεώσεων τῶν τιμωροῦνται ὡς συνερ-γοὶ τῶν ἐν ἀρθρῷ I καὶ 4 τῆς παρούσης πράξεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 71 καὶ 72 τοῦ Ποιν. Νόμου.

Ὁ ἀσκὼν τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν προκειμένου περὶ τῶν περι-πτώσεων α' καὶ β' τοῦ ἀρθρ. I τῆς παρούσης πράξεως παραπέμ-πει ὑποχρεωτικῶς τὸν κατηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ ἀκροα-τηρίου Ε.Δ. δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως καὶ ἄνευ προανακρίσεως ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν περιπτώσεων τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 4 παραπέμπει δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Ε.Δ. μετὰ ἢ ἄνευ προανακρίσεως.

Ἡ προανάκρισις θεωρεῖται περαιωμένη καὶ ἄνευ ἀπολο-γίας τοῦ κατηγορουμένου.

Ὁ κατηγορούμενος καλούμενος εἰς ἀπολογίαὶν δικαιούται νὰ παραστή μετὰ συνηγόρου ἢ συνηγόρων οὐχὶ πλείονων τῶν δύο, ἢ μετὰ τῶν ὁποίων ἐπικοινωνία ἐν οὐδεμίᾳ περι-πτώσει ἀπαγορεύεται. Ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ ζητήσῃ πρὸς ἀπολογίαὶν προσέσμιαν τὸ πολὺ 24 ὥρων, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ ἀπολογηθῇ. Ὁ κατηγο-ρούμενος ἢ ὁ συνήγορος αὐτοῦ δικαιούται νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς δικογραφίας μετὰ τὴν ἀπολογίαὶν.

Εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν ἐπιτρέπεται οἰοδήποτε προσ-φυγὴ ἢ διαφωνία κατὰ τῶν πράξεων τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ τοῦ Προανακριτικοῦ ὑπαλλήλου.

Περὶ τῆς προφυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου ἀποφαίνεται δ, τε ἐνεργήσας τὴν προανάκρισιν καὶ ὁ Ἐπίτροπος. Ἐν περι-πτώσει διαφωνίας προανακρίνοντος καὶ Ἐπιτρόπου ἀποφαί-νεται Συμβούλιον συντιθέμενον ἐκ τριῶν δικαστῶν τοῦ Εἰ-δικοῦ Δικαστηρίου, ἐκ τῶν τριῶν ἀρχαιοτέρων μελῶν αὐτοῦ.

Ἀπόλυσις προσωρινῇ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπαγορεύεται ἀπολύ-τως δύναται ὅμως συμφωνῶν ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ προανα-κρίνοντος νὰ διακοπῇ ἢ διαταχθεῖται προφυλάκισις. Ὁ εἰδι-κὸς ἐπίτροπος ἐφ' ὅσον ἤθελε πεισθῇ περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου δύναται ἐπίσης νὰ ὑποβάλῃ τὴν δικο-γραφίαν μετὰ ἡτοιογημένης προτάσεως τοῦ πρὸς ἐλδοσιν ἀπικλιντικῶς βουλευμένου εἰς συμβούλιον ἀπαρτιζόμενον ἐκ τριῶν τῶν ἀρχαιοτέρων μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ ὁ κατὰ παράγγελον τοῦτου ἐνεργῶν τὴν προανάκρισιν, εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πᾶσαν ἀνακριτικὴν πράξιν καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως γραμματέως ἢ μαρτύρων.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ Ἀντεπίτροπος, Ἀνακριταὶ καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν δύναται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς ἑτέραν δικαστικὴν περιφέρειαν πρὸς ἐνέργειαν πάσης ἀνακριτικῆς πράξιν ὡς χρησιμοποιούντες πρὸς τοῦτο ἐλευθέρως καὶ ὠρεῶν πᾶν μεταφορικὸν μέσον ἀνῆκον εἴτε εἰς τὸ Ἀγροτικὸν εἴτε εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ἐπιδείξει τῆς ταυτό-τητός των.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐνεργεῖ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς κοινῆς Ποιν. Δικονομίας διατασσόμενα διὰ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ θε-δαίωσιν τοῦ διωκομένου ἀδικήματος.

Ἄρθρον 15.

Κατὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐκδιδόμενων Βουλευμάτων οὐδὲν ιακτικὸν ἢ ἐκτακτὸν ἐνδι-κὸν μέσον ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 16.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καλεῖ τὸν κατηγορούμενον νὰ ἐμ-φανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου δι' ἐπιδόσεως αὐτῷ κλητηρίου θεσπίσματος περιέχοντος τὰ ἐν ἀρθρῷ 265 τῆς Κ. Π. Ν. ὀριζόμενα, τρεῖς τοὐλάχιστον πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου ἐφ' ὅσον ὁ κατηγορούμε-νος διαμένει ἐν τῇ ἐδρᾷ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ὁκτὼ πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Αἱ αὗται προθεσμίαι ἰσχύουσιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν κλήτευσιν τῶν μαρτύρων κατηγορίας.

Εἰδικαὶ διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν κλήτευσιν καὶ ἐξέτασιν μαρτύρων κατὰ τὴν προδικασίαν καὶ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσιν δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν, ἐφαρμοζο-μένων διὰ πάντας τοὺς μάρτυρας, ἀσχετῶς ἰδιότητος καὶ λει-τουργήματος τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

Ἐὰν ὁ κατηγορούμενος εἴναι ἀγνώστου δικμονῆς, τὸ κλη-τήριον θέσπισμα ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἱερέα τῆς τελευταίας αὐ-τοῦ κατοικίας ἢ διαμονῆς, ὁκτὼ πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δι-κασίμου.

Ἀρμόδια ὄργανα διὰ τὴν κλήτευσιν καὶ ἐπίδοσιν παντὸς εἶδους δικογράφου τυγχάνουσιν οἱ ἄμισθοι καὶ ἐμμισθοὶ δικ. κλητήρες, τὰ ὄργανα ἀσφαλείας καὶ ἀγροφυλάκῃς.

Ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος καὶ τῶν κλήσεων τῶν μαρτύρων, ὡς καὶ παντὸς δικογράφου διενεργοῦνται κατὰ τὰ λοιπὰ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἀρθροῖς 145 καὶ 146 τῆς Κ. Π. Δ. ὀριζόμενα, τῆς τυχόν ἐλλείψεως οἰοδήποτε τῶν σται-χείων μὴ συνεπαγμένης τὴν ἀκυρότητα, τῆς κλητεύσεως εἰ μὴ μόνον ὅταν ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως ὑπάρχῃ κατὰδη-λος ἐλλείψις κλητεύσεως. Ἐν περιπτώσει ἀκύρου κλητεύσεως καὶ ἐντεθῆν ἀναβολῆς τῆς δίκης καταδικάζεται ὁ ἐπιδόων τὴν κλήσιν δι' τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου εἰς φυλάκισιν τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπό-φασις ὑπόκειται εἰς μόνον τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποινικῇ Δικονομίᾳ ὀριζόμενα ἐνώπιον τοῦ αὐ-τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 17.

Ὁ κατηγορούμενος δικαιούται νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τοῦ κατὰ τὴν κοινὴν Π. Δικονομίαν δικαιώματος ὅπως ἐξαίτηση-ται τὴν ἐξίρρεσιν δύο μόνον τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐφ' ἑκτὸς μόνον. Περὶ τῆς ἐξίρρεσεως ἀποφαίνεται τὸ εἰδικὸν δικαστήριον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κ. Π. Δ.

Ἄρθρον 18

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατά-ξεων τῶν ἀρθρῶν 363-403 τῆς Κοινῆς Ποιν. Δικονομίας ἐφ' ὅσον εἰδικῶς δὲν τροποποιεῖται διὰ τῆς παρούσης. Ὁ μηνυ-τὴς ἐμφανιζόμενος ἐπ' ἀκροατηρίου ὑποχρεοῦται νὰ παραμεί-νῃ μέχρι πέρας τῆς συνεδριάσεως.

Ὁ κατηγορούμενος δὲν δικαιούται νὰ γνωστοποιήσῃ ὡς μάρτυρας ὑπερασπίσεως πλείονας τῶν 10. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ μάρτυρες κατηγορίας εἴναι πλείονες τῶν δέκα δικαιούται καὶ ὁ κατηγορούμενος νὰ ἐξετάσῃ ἴσον ἀριθμὸν.

Ἄρθρον 19.

Κατὰ τοῦ κύρους τῆς προδικασίας οὐδεμία ἐνστάσις συγ-χωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον.

Ἄρθρον 20

Κλητευθέντος νομίμως καὶ μὴ ἐμφανισθέντος μάρτυρος τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διαίαν προσαγωγὴν αὐτοῦ δικαιοδομένης ἐν ἀνάγκῃ τῆς συνεδριάσεως μέχρι 48 τὸ πολὺ ὥρων. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ ἂν ἐν τῇ δια-ταχθῇ ἢ τοιαύτη ἀναβολὴ τῆς συνεδριάσεως τὸ Δικαστήριον καταδικάζει τὸν ἐξ ἀπειθείας μὴ ἐμφανισθέντα μάρτυρα εἰς φυλάκισιν μέχρι 2 ἐτῶν καὶ εἰς πληρωμὴν ὧλων τῶν ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεως του προκληθέντων ἐξόδων, διατάσεων ἄμα ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς, τὴν διαίαν τοῦτου προσαγωγῇ.

κατὰ τὴν νέαν δικάσιμον. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κ. Π. Δ.

Ἄρθρον 21

Ὁ κατηγορούμενος παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου υποχρεωτικῶς μετὰ συνηγόρου, μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ διορίσῃ πλείονας τῶν 3. Εἰς τὴν περίπτωσιν στερεῖται συνηγόρου διορίζεται αὐτεπαγγέλτως τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 22

Ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν δίκην, υποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ προηγουμένως τὸν εἰδικὸν ἐπίτροπον ὅστις μετὰ διαπίστωσιν τοῦ λόγου ἀνωτέρας βίας ἀποσύρει τὴν δικογραφίαν καὶ ἐρίζει νέαν δικάσιμον. Ἐπ' ἀκροατηρίου ἀναγιγνώσκονται αἱ κατὰ τὴν προδικασίαν τυχόν ληφθεῖσαι ἐνόρκοι καταθέσεις τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντων μαρτύρων μὴ κλητευομένων ὡς καὶ τῶν κλητευθέντων καὶ μὴ ἐμφανισθέντων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ διαμενόντων μαρτύρων.

Ἄρθρον 23

Ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς τῆς δίκης, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις ἐπὶ ἐγγυήσει.

Ἄρθρον 24

Ἐὰν διαρκούσης τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ἐγερθῶσιν ὑπόνοιαι κατὰ τινος μάρτυρος ἐπὶ ψευδορκίᾳ ὁ Πρόεδρος τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἢ ὁ εἰδικὸς ἐπίτροπος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν κράτησιν τοῦτου μέχρι πέρατος τῆς συζητήσεως, εἰσαγομένων τῶν ἐπὶ ψευδορκίᾳ κατηγορουμένων εἰς τὸ ὡς ἀνω εἰδικὸν Δικαστήριον καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν.

Ἄρθρον 25

Εἰς περίπτωσιν ἀθώωσης τοῦ κατηγορουμένου τὸ Δικαστήριον ὑπερ ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, ἀποφαίνεται διὰ τῆς ἰδίας του ἀποφάσεως υποχρεωτικῶς ἐὰν ἡ παρὰ τοῦ μηνυτοῦ υποβληθεῖσα μήνυσις ἦτο ψευδὴς καὶ ὁλῖα ὁπότε κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν τοῦ δικαστηρίου εἰσάγεται καὶ ἐκδικάζεται ἡ ἐπὶ ψευδῇ καταμηνύσει κατηγορία κατὰ τοῦ μηνυτοῦ.

Ἡ τοιαύτη ψευδὴς καταμηνύσις τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τουλάχιστον 2 ἐτῶν καὶ διὰ τῶν ἐν ἀρθροῖς 23 καὶ 24 τοῦ Π.Ν. παρεπομένων ποινῶν, καταψηφισομένων τῶν τελῶν καὶ ἐξόδων τῆς κατὰ τὸ ἀθωωθέντος κατηγορουμένου δίκης. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἐκτακτὸν μέσον ἐπιτρέπεται πλὴν τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις ἀσχυρμένη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κοινῆς Ποινικῆς Δικονομίας συγχωρεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ καταδικασθεὶς μηνυτὴς δὲν ἐνεφανίσθῃ κατὰ τὴν δικάσιμον καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ κατ' αὐτοῦ διὰ ψευδῇ καταμηνύσιν καταδικαστικὴ ἀπόφασις.

Ἄρθρον 26

Ὁ ὁπωσδήποτε ἐκ τοῦ διωκόμενου ἀδικήματος ἀμέσως ζημιωθείς δύναται νὰ παραστῇ ὡς πολιτικῶς ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ψυχικὴν ὀδύνην, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκ τοῦτου προελθούσαν θετικὴν ἢ ἀποθετικὴν περιουσιακὴν ζημίαν, διὰ προφορικῆς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου δηλώσεως καταχωρουμένης εἰς τὰ πρακτικὰ βιβλίου εἰσαγγελλομένης καὶ ὑποχρεωτικῆς διὰ τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐναρκίαν τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως. Τὸ Δικαστήριον υποχρεοῦται ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου νὰ ἐπιδικάσῃ ταύτας, ἀπαγορευομένης τῆς δι' οἰονδήποτε λόγον παραπομπῆς τῶν τοιούτων ἀξιώσεων, εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ἔχει τὰ ἐκ τῆς Ποινικῆς Δικονομίας προβλεπόμενα αὐτῷ δικαιώματα δὲν δύναται ὅμως νὰ ἀρτεῖν πρὸς ἐξέτασιν πλέον τῶν 5 μαρτύρων.

Ἄρθρον 27.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος, ἅμα τῇ ἐνασχέσει τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς λαμβάνει πᾶν συντηρητικὸν μέτρον ἐπὶ πάσης κινήσεως ἢ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ κατηγορουμένου, εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἢ εἰς χεῖρας παντὸς τρίτου δι' ἀπλῆς ἐγγράφου αὐτοῦ ἐντολῆς, καταχωρουμένης, προκειμένου περὶ ἀκινήτων, εἰς τὰ εἰκεία τῶν υποθηκῶν βιβλία, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης δημεύσεως καὶ ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ζημιωθέντων. Ὡς αὐτῇ ἐγγράφῳ ἐντολῇ, παύει χορηγούμενη εἰς τὸν κατηγορούμενον οἰαδήποτε παρ' οἰουδήποτε Ταμείου (Νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ιδιωτικοῦ δικαίου) ὀφειλομένη σύνταξις, ἥς αὐτὸς ἰσοδύως στερεῖται, εἰς ὅς περιπτώσεις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐπιβάλλεται ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας του.

Πᾶσα κινήτῃ ἢ ἀκινήτῃ περιουσία τῆς συζύγου, τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων καὶ ἀδελφῶν τοῦ κατηγορουμένου κητῆσις μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ διωκόμενου ἀδικήματος θεωρεῖται κατὰ μαχητὸν τεκμήριον ἀνέγκυσα καὶ αὕτη εἰς τὸν κατηγορούμενον ὑποκειμένη εἰς τὴν δήμευσιν πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων ἐν γένει, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων συντηρητικῶν μέτρων.

Τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως περὶ τῶν ἐπιβληθέντων τοιούτων συντηρητικῶν μέτρων. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται τὸ ἀρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 29) 12) 1924 ψηφίσματος τῆς Δ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνοσυνελεύσεως, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

Ἐνδικοὶ μέσα

Ἄρθρον 28

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τοῦτου οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἐνδίκον μέσον ἐπιτρέπεται, οὔτε ἀνακοπή.

Ἐκτελέσεις ἀποφάσεων.

Ἄρθρον 29

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιδιωμένου Δικαστηρίου γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος τοῦ καταδικασθέντος.

Ἄρθρον 30

Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 911 «περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως τῶν καταδίκων ἐκ τῶν φυλακῶν» ὡς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρον 31

Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου ἡ χορήγησις ἀμνηστίας δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 32

Χάρις δύναται νὰ χορηγηθῇ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῶν Χάριτων εἰδικῶς συντιθέμενου ἐκ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς Προέδρου, Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν, Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Σωφρονιστικῆς Διοικήσεως Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ τινος τῶν Τμηματορχῶν τῆς αὐτῆς Γεν. Διοικήσεως ὡς Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου.

Ἐὰν παρέλθουν 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ δὲν χορηγήθῃ χάρις ἡ ἀπόφασις ἐκτελεῖται.

Ἄρθρον 33

Καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦτων καταγιγνώσκεται ποινὴ ἐπανόρθωτικὴ παραγράφονται μετὰ δεκαετίας, αἱ λοιπαὶ δὲ μετὰ εἰκοσαστίαν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας.

Γενικοί έριςμοι

*Άρθρον 34.

Αί διατάξεις τής ποινικής δικονομίας εφαρμόζονται έν γένει εις τήν προκειμένην διαδικασίαν, έφ' όσον άλλως ρητώς δέν έρίζεται ή δέν τροποποιούνται διά του παρόντος.

*Όπου αί διατάξεις τής Ποινικής Δικονομίας έμιλούν περί Δικαστηρίου, κακουργοδικείου, πλημμελειοδικείου νοείται ένταυθα τό έν τώ παρόντι ειδικόν Δικαστήριον. *Όπου εϊ αυτοί ως άνω νόμοι έμιλούν περί Εισαγγελέων νοείται ένταυθα ό Ειδικός *Επίτροπος. Τά έντάλματα συλλήψεως, προφυλάκισεως, τά έκδιδομένα υπό των πρόανακριτών διά τας περι των ό παρών νόμος πράξεις και άφορόντα στρατιωτικούς έν γένει έκτελούνται άπ' εύθείας υπό του άρμοδίου ειδικού. *Επιτρόπου, ή δέ φυλάκισις τούτων γίνεται έν ταίς κοιναίς φυλακαίς εις ός θέλει έκτιεσθαι ή ποινή. *Η κλήτευσις των στρατιωτικών έν γένει και των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων ως μάρτύρων ή κατηγορουμένων κατά τήν προδικασίαν και τήν έπ' άκροατηρίω διαδικασίαν γίνεται έπιμελεία του άρμοδίου Ειδικού *Επιτρόπου, άνευ μεσολαβήσεως τής προϊσταμένης των καλουμένων *Αρχής.

*Άρθρον 35.

Διατηρούνται έν ισχύϊ τό άπό 11)23 *Οκταβρίου 1834 Δ)μα περί ποινικής διατιμήσεως και τό άπό 11)23 Μοτίου 1835 τοιοϋτον περί έκκαθαρίσεως έξέδων τής ποινικής δικαιοδοσίας, εφαρμόζόμενα και επί των υπό του παρόντος Νόμου προβλεπομένων περιπτώσεων, ως ταύτα συνεπληρώθησαν ή έτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως.

*Άρθρον 36.

Τά διά του παρόντος νόμου συγιστώμενα Ειδικά Δικαστήρια συνεδριάζουν εις τήν αΐθουσαν των Συνεδριάσεων του *Εφετείου τής έδρας των εις ήμέραν και ώραν υπό των παρ' αυτοίς *Επιτρόπων έρίζομένας. Αί έρισθεταί υπό των *Επιτρόπων δικάσιμοι έκάστου 15θήμερου άνακοινούται παρ' αυτού εις τά κατά τό άρθρ. 9 έκλεγέντα λαϊκά μέλη του Δικαστηρίου άτινα υποχρεούνται νά παρίστανται εις έκάστην συνεδρίασιν.

Οί άνατιολογήτως μή έμφανιζόμενοι τιμωρούνται παρά του Εϊδ. Δικαστηρίου συντιθέμενου άνευ των λαϊκών μελών διά τής ποινής τής ειρκής 8—10 έτών. Κατά τής αποφάσεως ταύτης οϋδέν ένδικον μέσον άσκείται πλην τής άνακοπής συγχωρουμένης μόνον λόγω άνωτέρας βίας.

Είς περίπτωσιν καθ' ήν δι' είονδήποτε λόγον καθίσταται αδύνατο, ή συνεδρίασις τούτων ως άνωτέρω, ό τρόπος των συνεδριάσεων έρίζεται διά κοινής άποφάσεως προέδρου και *Επιτρόπου δημοσιευμένης επί τρείς συνεχείς ήμέρας εις μίαν των έντοπίων έκδιδομένων καθημερινών έφημερίδων και έν έλλείψει τούτων διά τοιχοκολλησεως ταύτης εις τήν αΐθουσαν των συνεδριάσεων του *Εφετείου ή Πρωτοδικείου τής έδρας του περί οϋ πρόκειται ειδικού δικαστηρίου τρείς τουλάχιστον ήμέρας πρό τής έναρξεως των συνεδριάσεών του.

Αί υπηρεσιαί του Ειδικού Δικαστηρίου και του παρ' αυτού *Επιτρόπου έγκαθίστανται εις τά κτίρια του Πρωτοδικείου *Εφετείου και των Εισαγγελιών τούτου, έν άδυναμία δέ ή τυχόν δι' έλλειψιν του απαιτούμενου χώρου, έπιτρέπεται έπίταξις αναλόγων οίκημάτων, γινομένη κατ' έξάρεσιν τής ισχυούσης διαδικασίας, διά κοινής άποφάσεως του Προέδρου και του *Επιτρόπου, του καταβαλλομένου μισθώματος κανονιζομένου δι' άποφάσεως του οικείου Προέδρου Πρωτοδικών.

*Άρθρον 37

Αί μέχρι σήμεραν γερόμεναι συλλήψεις και κρατήσεις έν ταίς φυλακαίς υπόπτων τελέσεως των έν τώ παρόντι προβλεπομένων άδικημάτων κυροϋνται, δύνανται όμως διά συμφώνου άποφάσεως του άρχαιοτέρου των τακτικών μελών του Ειδικού Δικαστηρίου και του Ειδικού *Επιτρόπου νά διαταχθή ή προσωρινή άπόλυσις των υπό κρίσιν των μή βαρυνομένων δι' έπαρκών ένδείξεων.

Αί μέχρι σήμεραν παρ' ανακριτών ενεργηθεΐσαι τακτικά ανακρίσεις δι' άδικήματα έμπίπτοντα εις τας διατάξεις τής παρούσης συντακτικής πράξεως ή διά συναφή πρός αυτά περατούνται διά τής υποβολής των σχηματισθεισών δικογραφιών εις τόν ειδικόν επίτροπον και άν ό δοθείς εις αυτά διά τής υπό του Εισαγγελέως των Πλημμελειοδικών άσκηθείσης ποινικής άγωγής χάρακτήρισμός είναι διάφορος και άπασαι αί ανακριτικάί πράξεις αί μέχρι σήμεραν παρά των Ανακριτών γερόμενα, θεωρούνται έγκυροι και τά παρά των ανακριτών έκδοθέντα κατά τας διατάξεις τής Κ. Π.Δ. ή τής υπ' αριθ. 1)1944 συντακτικής πράξεως έντάλματα συλλήψεως και φυλακίσεως διατηρούν τήν ισχύν των θεωρούμενα ως παρά του Ειδικού *Επιτρόπου και προανακριτού έκδοθέντα.

Οί ανακριταί υποχρεούνται νά υποβάλλουν άμελητέ διά των Εισαγγελέων των πλημμελειοδικών τας υπ' αυτών περί των πράξεων τούτων σχηματισθείσας δικογραφίας εις τόν ειδικόν επίτροπον οστις θέλει ενεργήσει επ' αυτών τά άνωτέρω έρίζομένα.

Πάσαι αί διατάξεις τής παρούσης δύνανται νά καταργώνται ή νά τροποποιώνται διά νόμου έκτός τής περί άπαγορεύσεως άμνηστίας διατάξεως.

*Άρθρον 38.

*Η Συντακτική πράξις υπ' αριθ. 1)1944 και πάσα ταύτης τροποποιητική διάταξις καταργούνται.

*Άρθρον 39.

*Η παρούσα συντακτική πράξις ισχύει άπό τής δημοσιεύσεώς της εις τήν *Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Εν *Αθήναις τή 20 *Ιανουαρίου 1945.

Εν όνόματι του Βασιλέως

*Ο *Αντιβασιλεύς

† *Ο *Αθηνών ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τό *Υπουργικόν Συμβούλιον

*Ο Πρόεδρος

Ν. ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τά Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ*, Ν. ΚΟΥΡΑΣ, ΠΕΡΙΚΛ. ΡΑΛΛΗΣ, Κ. ΑΝΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΑΛΑΡΑΝΗΣ, ΛΟΤΚΑΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΛΕΩΝ. ΣΠΑΝΣ, Θ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Π. ΒΗΧΟΣ.

*Εθωρήθη και έτέθη ή μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν *Αθήναις τή 20 *Ιανουαρίου 1945.

*Ο επί τής Δικαιοσύνης *Υπουργός

Ν. ΚΟΥΡΑΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ

ὅτι ἀπὸ 16ης Νοεμβρίου 1944 ὁρίσθησαν οἱ ὅροι ἐτησίων συνδρομῶν καὶ ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεως ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν καὶ τῷ Παραρτήματι τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἑξῆς:

ΟΡΟΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ Κ.Α.Π.

1. Διὰ τὸ τεύχος Α'	δρχ. 600
2. Διὰ τὸ τεύχος Β'	» 400
3. Δι' ἀμφότερα τὰ τεύχη Α' καὶ Β'	» 900
4. Διὰ τὸ τεύχος Γ'	» 400
5. Διὰ τὰ τρία τεύχη Α', Β', καὶ Γ'	» 1.200
6. Διὰ τὸ Παράρτημα	» 1.000
7. Διὰ τὰ τεύχη Α' Β' Γ' καὶ Παράρτημα ..	» 2.000
8. Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 1.200
9. Διὰ τὰ τεύχη Α' Β' Γ' τὸ Παράρτημα καὶ τὸ Δελτίον Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 3.000
10. Διὰ τὸ Δελτίον Ἐμπ. Βιομ. Ἰδιοκτησίας ..	» 400
11. Διὰ τὸ τεύχος Πράξεις Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. ..	» 1.000
12. Δι' ἅπαντα τὰ τεύχη, τὸ Παράρτημα καὶ τὰ Δελτία	» 4.000
Διὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινοτήτας τοῦ Κράτους ἡ ἐτησίᾳ συνδρομὴ ὁρίσθη εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης διὰ τοὺς συνδρομὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ.	
Ἡ συνδρομὴ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους.	
Διὰ τοὺς ἐγγραφομένους μετὰ τὴν 18)10)44 συνδρομητάς, ἡ παροχὴ τῶν φύλλων ἄρχεται ἀπὸ 18)10)44.	
Ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος ὁρίσθη δι' ἕκαστον φύλλον:	
α) Τῶν Τευχῶν Α, Β, Γ, τοῦ Παραρτήματος, τοῦ Δελτίου Ἀν. Ἐταιρειῶν καὶ τοῦ Τεύχους Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου	δρχ. 20
β) Τοῦ Δελτίου Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	» 50
καὶ γ) Τοῦ 91)1940 Τεύχους Α' εἰς τὸ ἐδημοσιεύθη ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ	» 150

Τὰ τέλη τῶν δημοσιεύσεων ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Α'. Εἰς τὸ Δελτίον Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν.

1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	δρχ. 600
2. Τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν ..	» 20.000
3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν	» 4.000
4. Τῶν τροποποιήσεων καταστατικῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν, ὡσάκις δημοσιεύονται μετὰ τῶν μὴ τροποποιουμένων ἄρθρων εἰς ἐνιαῖον κείμενον καταστατικοῦ	» 20.000
5. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων εἰς Γεν. Συνελεύσεις Ἀνων. Ἐταιρειῶν ..	» 1.600
6. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυσιν καὶ ἐκκαθάρισιν Ἑλλην. Ἀνων. Ἐταιρειῶν συμφώνως τῷ Β.Δ. τῆς 20-5-39 ..	» 400
7. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν ..	» 8.000
8. Τῶν συνοπτ. μηνιαίων καταστάσεων Τραπεζικῶν Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν	» 3.000
9. Τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Ν. 3221)24 γνωστοποιήσεων τῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν	» 1.600
10. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀναβολῆς συγκλήσεως τῶν γενικῶν Συνελεύσεων τῶν Ἀνωνόμων Ἐταιρειῶν	» 1.600
11. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παραχώρης ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν	» 10.000
Β'. Εἰς τὸ Παράρτημα τῆς Ἐφημ. Κυβερνήσεως.	
1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων	» 600

Αἱ πληρωμαὶ διὰ τὰς συνδρομὰς καὶ διὰ τὰ τέλη τῶν πάσης φύσεως δημοσιεύσεων, ἐνεργοῦνται προκαταβολικῶς εἰς τὰ Δημόσια Ταμεῖα ἐναντι ἀποδεικτικοῦ ἑισπράξεως (γραμματίου παραλαβῆς ἢ Διπλοτύπου εἰσπράξεως) ὅπερ ἀποστέλλεται παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Ὁ Διευθυντὴς

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΡΑΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1945

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 69

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντακτικαὶ Πράξεις

- Σ. Π. 24. Περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπολυθέντων Δημοσίων Ὑπαλλήλων κλπ. (Ἀναδημοσιεύσεις 1
 Σ. Π. 26. Περὶ ἀπολύσεως δημοσίων ὑπαλλήλων συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς 2

Ἀναγκαστικοὶ Νόμοι

- A. N. 210. Περὶ διατάξεων τινων ἀφορώσων εἰς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις καὶ τὰς Νομαρχίας 3
 A. N. 211. Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 98 τοῦ ὁργανικοῦ τῶν Δικαστηρίων κλπ. 4
 A. N. 212. Περὶ προσωρινῆς στεγαστικῆς τῶν ἐκ τοῦ πολέμου παθόντων ἀγροτῶν. 5
 A. N. 217. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως. 6

Δ ι α τ ά γ ρ α τ α

- Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 182) 1945 «περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον πλουτησάντων» 7

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

(1)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθ. 24.

* Περὶ ἀποκαταστάσεως ἀπολυθέντων Δημοσίων Ὑπαλλήλων κλπ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν :

* Ἄρθρον 1.

Μόνιμοι δημόσιοι πολιτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρετῶν, ὑπάλληλοι καὶ ὑπὲρ τῆς Βουλῆς, τῆς Γερουσίας, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἀπολυθέντες ἢ ἐξαναγκασθέντες εἰς παραίτησιν διὰ πολιτικούς λόγους:—Α') ἀπὸ 5 Μαρτίου μέχρι τέλος 1933. Β') δυνάμει τῶν ὑπὸ στοιχ. Β', Γ' καὶ Δ' Συντακτικῶν Πρά-

(*) Ἀναδημοσιεύεται ὡς ἐσφαλμένως δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 63 (τεύχος Α') Φ.Ε.Κ. τῆς 20)3) 1945.

ξεων τῆς 1ης Ἀπριλίου 1935, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως καὶ Γ') κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Δικτατορίας τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 ἢ τῆς Κατοχῆς, ἀποκαθίστανται εἰς τὰς θέσεις των, ἐφ' ὅσον δι' ἐκαστον τούτων ἡ ἀπόλυσις, παραίτησις ἢ ἀποχώρησις ὀφείλεται εἰς πολιτικούς ἀποκλειστικῶς λόγους κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένην μετὰ γνώμην τριμελοῦς τοῦλάχιστον Ἐπιτροπῆς ἐξ ἀνωτέρων μονίμων ὑπαλλήλων παρὰ τούτου συνιστωμένης.

* Ἄρθρον 2.

Ὑπάλληλοι ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1, ἐφ' ὅσον κατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὅριου ἡλικίας, τοῦ ὑφισταμένου κατὰ τὴν 1ην Μαρτίου 1935 δὲν ἐπανερχόνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἀποκαθίστανται, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, βαθμολογικῶς μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν κατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὅριου ἡλικίας, τοῦ διαρρευσαντος ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἢ παραίτησεως των χρόνου, λογιζομένου ὡς συνταξίμου, ἀνευ δικαίωματος ἀπολήψεως ἀποδοχῶν διὰ τὸν χρόνον τούτον.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τοὺς ἀποδιώσαντας ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1, αἱ οἰκογένειαι των ὁποίων ἀπολαμβάνουσι τῶν αὐτῶν ὡς ἀνω εὐεργετημάτων.

* Ἄρθρον 3.

Οἱ ὑπὲρ ὧν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέον ὅπως ἐντὸς διμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν ἔγγραφον δῆλωσιν, ὅτι ἀποδέχονται τὴν δυνάμει τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἐπαναφορὰν των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἄλλως θεωροῦνται ὡς παραιτηθέντες τῶν ἐκ τῆς παρούσης παρεχομένων εὐεργετημάτων.

Οἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης προκύπτοντες ὑπεράριθμοι παραμένουσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς τοιοῦτοι, τῶν ἀρμοδιοτήτων αὐτῶν κανονιζομένων διὰ Διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν.

* Ἄρθρον 4.

1. Εἰς τοὺς διὰ τῆς παρούσης ἀποκαθισταμένους ἀπενέμονται, κατόπιν γνώμης τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων, αἱ προαγωγαὶ κατὰ θέσεις καὶ βαθμούς, τοὺς ὁποίους τυχὸν ἔλαβον κατὰ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνον σύγχρονοι ἢ ὑπηρεσιακῶς νεώτεροί των ἐν τῷ ἰδίῳ κλάδῳ ἢ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν, λογιζόμεναι ἀφ' ἧς προήχθησαν οἱ ὑπηρεσιακῶς σύγχρονοι ἢ νεώτεροί των.

2. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀποκαθιστάμενοι παρέμειναν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, λογιζέται ὡς χρόνος ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας διὰ τὴν προαγωγήν, τὴν σύνταξιν, τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸ Μετοχικὸν Ταμεῖον Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἢ τὸ Ταμεῖον Προνοίας,

τάς μισθολογικάς προσαυξήσεις ή την άπονομήν μισθοῦ άνωτέρου βαθμοῦ, οὐχί δὲ διὰ τὴν ἀπόληψιν ἀποδοχῶν.

3. Μισθοὶ καταβληθέντες λόγω ἀπολύσεως, ὡς καὶ συντάξεις ἢ μερίσματα καταβληθέντα παρ' Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν εἰς τοὺς διὰ τῆς παρούσης ἀποκαθισταμένους, δὲν ἀναζητοῦνται.

4. Τὰ ἐκ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων ληφθέντα ποσὰ ὡς βοηθήματα θέλουσιν ἐκπεσθῇ ἐκ τῶν βοηθημάτων ἵτινα θὰ καταβληθῶσιν καὶ ἐφ' ἑσὶν θὰ καταβληθῶσι ταῦτά κατὰ τὴν μελλοντικὴν ἀπυχώρησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερβασίας.

Ἄρθρον 5.

1. Ὑπάλληλοι ἀπολυθέντες ἐξ ὑπηρεσιῶν, ὑπαγομένων ἥδη εἰς Ὑπουργεῖα διάφορα ἐκείνων, εἰς ἃ ὑπῆγοντο αὐταὶ κατὰ τὴν ἀπόλυσίν των, ἐπανέρχονται εἰς τὰ Ὑπουργεῖα, εἰς ἃ ἀνήκουσι νῦν αἱ ὑπηρεσίαι των.

2. Οἱ ἀποκαθιστάμενοι ὑπάλληλοι θέλουσιν ὑπαχθῇ ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρεσιῶν εἰς τὰς γενικὰς διατάξεις τῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι τυχόν θα θεσπισθῶσι περὶ τῆς ἐκκαθάρσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν.

3. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως δὲν ὑπάγονται οἱ ἰσθῆιοι καὶ μόνιμοι δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ ὑπάλληλοι καὶ τὰ ἰσθῆια μέλη τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἡ παρούσα Συντακτικὴ Πράξις ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθῆσεται δὲ εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Συνελεύσεως ἅμα συνερχομένης.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὰ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—
ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΛΑΒΑΝΗΣ,
Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΛΕ-
ΒΑΝΤΗΣ, Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥ-
ΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Ν. ΚΟΥΒΑΣ

(2)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθ. 26.

Περὶ ἀπολύσεως Δημοσίων Ὑπαλλήλων συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον.

Δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ πάσης κατηγορίας πλὴν τῶν ἰσθῆιων δικαστικῶν λειτουργῶν Εἰσαγγελέων, Ἀντεισαγγελέων καὶ Εἰρηνοδικῶν περὶ ὧν εἰδικὸς Νόμος θέλει ὀρίσει, ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρεταὶ τῶν Ἀγρῶν καὶ Κοινοτήτων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὡς καὶ τῶν ἐκχωρηθειῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν συνεργασθέντες μετὰ τῶν ἐχθρῶν

κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐχθρικής Κατοχῆς τῆς χώρας ἀπολύονται τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1945 Συντακτικῆς Πράξεως ἥς αἱ διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐν πάσι.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὰ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ—
ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΛΑΒΑΝΗΣ,
Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΛΕ-
ΒΑΝΤΗΣ, Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥ-
ΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Ν. ΚΟΥΒΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

(3)

ΑΝ. ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 210.

Περὶ διατάξεων τινῶν ἀφορώσων εἰς τὰς Γενικὰς Διοικήσεις καὶ τὰς Νομαρχίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Παρ' ἐκάστη τῶν Γενικῶν Διοικήσεων Ἡπείρου, Δυτικῆς Μακεδονίας, Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, Θράκης καὶ Νήσων Αἰγαίου Πελάγους καθίσταται ἰδιαίτερον γραφεῖον τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, τοῦ ὁποῖου τὸ προσωπικὸν ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς γραμματέως β' τάξεως.

Ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων τούτων γραμματέων ἐφαρμόζονται παρὰ αἱ περὶ τῶν ἰδιαιτέρων γραμματέων τῶν Γενικῶν Διοικητῶν Κεντρικῆς Μακεδονίας καὶ Κρήτης ἰσχύονσαι διατάξεις.

Ἄρθρον 2.

1. Παρ' ἐκάστη Γενικῇ Διοικήσει καὶ Νομαρχίᾳ δύναται νὰ πρόσλαμβάνηται, προσωρινῶς, καθ' ὑπέρβασιν τῶν νενομοθετημένων θέσεων τακτικοῦ προσωπικοῦ, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκτελουμένης καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, εἰς (1) διεμηνεὺς ἢ μεταφραστικῆς τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης.

2. Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον πρόσλαμβανόμενοι εἶναι ἔκτακτοι ὑπάλληλοι ἀπολύσιμοι καθ' ὅν καὶ πρόσλαμβάνονται τρόπον, ὃ δὲ βαθμὸς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν καθορίζονται συμφώνως πρὸς τὸν Νόμον 19 τοῦ ἔτους 1944.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ἐνεργεῖται καθ' ὅν τρόπον ἐνεργεῖται καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τῶν λοιπῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων.

"Αρθρον 3.

Παρ' ἐκάστη τῶν Γενικῶν Διοικήσεων Δυτικῆς Μακεδονίας, Ανατολικῆς Μακεδονίας καὶ Νήσων Αἰγαίου Πελάγους, δύνανται νὰ ἀποσπῶνται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Ν.Δ. 744)1941, δι' ἀποφάσεων τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ οἰκείου Γενικοῦ Διοικητοῦ, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, πλὴν δικαστικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς προϊστάμενοι τῶν παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει, διὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς ὑπὸ τῶν καίμωνων διατάξεων προβλεπομένης καθ' Ὑπουργεῖα, ἀρμοδιότητος τῶν Γενικῶν Διοικητῶν, σχετικῶν ὑπηρεσιῶν.

"Αρθρον 4.

Καταργοῦνται τὸ Νομ. Διάταγμα ὑπ' ἀριθ. 1422)1942 περὶ προσλήψεως ἐντάκτων ὑπαλλήλων ὡς διερμηνέων καὶ μεταφραστῶν ἐν διοικητικαῖς ὑπηρεσίαις καὶ τροποποιήσαντες καὶ συμπληρώσαντες αὐτὸ ὑπ' ἀριθ. 168)1943 καὶ 1736)44 Νόμοι.

"Αρθρον 5.

Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὑποβληθῆσεται δὲ πρὸς κύρωσιν εἰς τὴν Βουλὴν, ἅμα συναρκομένην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὰ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΛΑΒΑΝΗΣ, Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΛΕΒΑΝΤΗΣ, Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΥΒΑΣ

(4)

ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 211.

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ 98 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων κλπ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

"Αρθρον 1.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ καλέσῃ παρ' ἐαυτοῦ δικαστικὸν λειτουργὸν οἰουδήποτε βαθμοῦ ἢ καὶ ὁλόκληρον Δικαστήριον καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ ἐξηγήσεις διὰ πράξεις ἢ παραλείψεις, αἵτινες συνιστῶσιν κατὰ τὴν κρίσιν του πειθαρχικὸν παράπτωμα.

Ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς δικαιοῦται ν' ἀσκήσῃ ἀπ' εὐθείας καὶ ἀντὶ μεσολαβήσεως τοῦ ἀρμοδίου Εἰσαγγελέως πειθαρχικὴν δίωξιν κατὰ παντὸς δικαστικοῦ λειτουργοῦ. Πρὸς τοῦτο καλεῖ εἰς ἀπολογίαν τὸν διωκόμενον ὑποχρεούμενον, ὅπως ἐντός ταπεινῆς εἰς αὐτὸν πρόθεσμιᾶς ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως εἰς ἀπολογίαν υποβάλῃ ἐγγράφως εἰς αὐτὸν τὴν ἀπο-

λογίαν. Ἐὰν ἐκ τῆς οὕτω σχηματιζομένης πειθαρχικῆς δικαιογραφίας πεισθῇ, ὅτι πρέπει νὰ συνεχισθῇ ἡ δίωξις ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων ἀρμοδίου Συμβουλίου παραπέμπει τὴν δικαιογραφίαν εἰς τὸν ἀρμοδίον Εἰσαγγελέα διὰ τὴν πειθαρχικὴν δίωξιν καὶ τιμωρίαν.

Ἐφ' ἔσθον ἤθελε διακρατήσῃ παρ' ἐαυτοῦ τὴν πειθαρχικὴν ὑπόθεσιν δικαιοῦται νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν πειθαρχικῶς ἔνοχον οἰουδήποτε βαθμοῦ δικαστικὸν λειτουργὸν πειθαρχικὴν ποινὴν μέχρι προστίμου δραχμῶν χιλίων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ ἐπιβάλῃ καὶ ποινὴν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως κατὰ παντὸς δικαστικοῦ λειτουργοῦ μέχρις ἑξ μηνῶν μετὰ προηγουμένην ὁμῶς ἡπιολογημένην συμβουλευτικὴν γνώμην τριμελοῦς ἐκ δικαστῶν ἐπιτροπῆς, κατὰ βαθμὸν ἀνωτέρων τοῦ πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καταδικαστικὴ πειθαρχικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δὲν ἀνακαλεῖται ὑπ' αὐτοῦ.

"Αρθρον 2.

Διὰ τοῦ παρόντος νόμου δὲν θίγονται τὰ μέχρι τοῦδε προκείμενα περὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἀρθρον 301 Ὀργανισμοῦ Δικαστηρίων, ὡς ἔχει μετὰ τὸν Ν. 570)1943.

"Αρθρον 3.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

+ Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὰ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΛΑΒΑΝΗΣ, Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΛΕΒΑΝΤΗΣ, Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΥΒΑΣ

(5)

ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 212.

Περὶ προσωρινῆς στεγασεως τῶν ἐκ τοῦ πολέμου παθόντων ἀγροτῶν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

"Αρθρον 1.

Διὰ τὴν προσωρινὴν στεγασιν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου παθόντων ἀγροτῶν συνιστάται Ἀνωτάτη Ἐπιτροπὴ προσωρινῆς στεγασεως ἀγροτῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ. Μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταῦτης εἶναι:

α) Ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας, β) ὁ Ὑπουργὸς Δημοσίων ἔργων, γ) ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ δ) ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποστολῆς τῆς ΟΥΝΡΡΑ. Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην ἀνήκει ὁ καθορισμὸς τοῦ ἐφαρμοσθησομένου προγράμματος καὶ γενικῶς ἡ λήψις πάσης ἀποφάσεως ἀναγο-

μένων εις τὴν προσωρινὴν στεγασὶν τῶν πολεμοπαθόντων ἀγροτῶν, εἰς δὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ἀνήκει ἡ ἐποπτεία τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου.

Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀποφάσεις κατὰ παρέκκλισιν τῆς κειμένης Νομοθεσίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ταχείας ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τούτου.

Χρὲς Εἰσηγητῶν παρὰ τῇ ἐπιτροπῇ ταύτῃ ἐκτελοῦν ἡ ἀρμοδία Ὑπηρεσία Ἐπικοινωνιοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ ἡ ἀρμοδία Διεύθυνσις τῆς Ἀγροτικῆς Ἀποκαταστάσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρον 2.

Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαρτιζομένη ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων ἔργων, ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης καὶ ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποστολῆς τῆς ΟΥΝΡΡΑ, ἐπὶ μελεῖται τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διδομένων αὐτῇ γενικῶν ἢ ἐιδικῶν ἐξουσιοδοτήσεων.

Χρὲς Εἰσηγητῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἐκτελοῦν ἡ ἀρμοδία Ὑπηρεσία Ἐπικοινωνιοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ ἡ ἀρμοδία Διεύθυνσις τῆς Ἀγροτικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Α. Τ. Ε.

Εἰδικὸς κανονισμὸς ἐκδιδόμενος ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον Ἐπιτροπῆς τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας θέλει ρυθμίσει τὰ τῆς λειτουργίας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἥτις ἐδρεύει ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

Ἄρθρον 3.

Ὡς ὄργανον διὰ τὴν παραλαβὴν, μεταφορὰν, φύλαξιν καὶ ἐξεργασίαν τῶν παντὸς εἶδους ἀναγκαίων ὑλικῶν, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων προσωρινῆς στεγασέως οἰκονομικὴν διαχείρισιν καὶ λογιστικὴν ἐξυπηρέτησιν, τὴν μέριμναν τῆς στεγασέως καὶ διατροφῆς τοῦ χρησιμοποιοησομένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, τὴν σύνταξιν τῶν προκαταρκτικῶν τεχνικῶν μελετῶν καὶ τὴν ἐν γένει λεπτομερῆ παρακολούθησιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου τῆς προσωρινῆς στεγασέως καθίσταται ἡ Ἀγροτικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, συμβαλλομένη πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 4.

Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61 τῆς 7)12)1944 Νόμου «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Ν. 1416 περὶ συστάσεως ὑπηρεσίας στεγασέως» καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ Νόμου 1381)1944 «περὶ ὁργανισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Δημοσίων ἔργων» δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τὴν στεγασὶν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου παθόντων ἀγροτῶν καὶ τῶν πρὸς πραγματοποιήσιν ταύτης ἐκτελεσθησομένων οἰκοδομικῶν καὶ λοιπῶν ἔργων.

Ἄρθρον 5.

Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

+ Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ
Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὸ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Ι. ΓΚΑΒΑΝΗΣ,
Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΔΕ-
ΒΑΝΤΗΣ, Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥ-
ΡΟΓΟΡΑΛΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

Ν. ΚΟΥΒΑΣ

(6)

ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 217.

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 Συντακτικῆς Πράξεως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες:

Ἄρθρον 1.

Μετὰ τὸ ἐδάφιον α' τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 Συντακτικῆς Πράξεως προστίθεται τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν βεβαιωθῇ ὅτι τινὲς τῶν ἐκλεγέντων ἐνόρκων ἀπεβίωσαν, ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου ἢ δὲν εἶχον ἀρχικῶς ταῦτα, ἀπηλλάγησαν ἢ εἰσὶν ἀνύπαρκτα πρόσωπα ἢ ἐν γένει βεβαιωθῇ ὅτι εἰσὶν ἀνίκανοὶ νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου, τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον, συγκροτούμενον ἐκ τῶν τακτικῶν Δικαστῶν, ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου ἰσαριθμους ἐνόρκους. Οἱ οὕτως ἐκλεγέντες, εἰδοποιούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ὀφείλουσι νὰ ἐμφανίζωνται καθ' ἑκάστην δικάσιμον».

Ἄρθρον 2.

1. Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 Συντακτικῆς Πράξεως, ὡς αὗται συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοιαύτης ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολουθῶς: «Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως προβλεπομένων ἀδικημάτων συνιστῶνται εἰς τὴν ἑδρὰν ἐκάστου Ἐφετείου ἐν ἡ πλείονα Εἰδικὰ Δικαστήρια συγκροτούμενα ἐξ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἐφετείου, ὡς Πρόεδρου, τεσσάρων ἄλλων μελῶν τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ δύο λαϊκῶν μελῶν, ὀριζομένων ὡς κατωτέρω. Τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τοῦ Γραμματέως.

2. Ἐξαιρετικῶς προκείμενου περὶ κατηγορουμένου τοῦ ἄρθρου 1 περίπτωσις α' καὶ β' τῆς παρούσης, τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον συντίθεται ἐξ ἐνὸς Ἀρεοπαγίτου ὡς Προέδρου, 5 Ἐφετῶν, καὶ 3 λαϊκῶν μελῶν, ὀριζομένων ὡς κατωτέρω.

3. Ἡ παράγραφος 4 ἐδ. 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 Συντακτικῆς Πράξεως ὡς ἀντεκατεστάθη διὰ τῆς παρ. 3 ἐδ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοιαύτης ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολουθῶς:

4. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας τῶν πέντε ἡμερῶν ὁ Πρόεδρος καὶ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου προκείμενου περὶ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων, ὁ Πρόεδρος δὲ καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τῶν Ἐφετῶν προκείμενου περὶ τῶν ἐν τοῖς λοιποῖς Ἐφετείοις τοῦ Κράτους Εἰδικῶν Δικαστηρίων, διὰ κοινῆς πράξεως ἐκλέγουσιν ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου ἰσχύοντος καταλόγου ἐνόρκων, ἢ τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ προηγούμενου ἔτους 20 ἐνόρκους, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα τῶν 12 παρόντων, κατὰ σειρὰν ἐκφωνήσεως κατὰ τὴν ἑταρῆν τῆς ἐκδικάσεως ἐκάστης ὑποθέσεως, τίθενται ἐν τῇ κληρωτίδι, ἐξ ὧν ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, συντιθεμένου μέχρι τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω ὁρίσεως τῶν Λαϊκῶν μελῶν ἐκ τῶν ἐκ τακτικῶν Δικαστῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐξάγει δύο ἢ τρεῖς κλήρους διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καθ' ἑκάστην τῶν ἐν παρ. 1 καὶ 2 περιπτώσεων.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ διὰ τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 12)1945 προστεθεῖσα εἰς τὸ ἄρθρον 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 ὁμοίως παρ. 7 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολουθῶς:

«Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δι' ἀποφάσεώς του, δύναται νὰ συστήσῃ καὶ δευτερον ἢ καὶ τρίτον εἰσέτι Εἰδικὸν Δικαστήριον, ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ Ἐφετείου ἢ καὶ ἀλλοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν κατὰ τὰ ἐν παρ. 4 ὀριζόμενα, τηροῦντες τὰ ἐν παρ. 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὀρίζουσιν ἐντὸς ἡμερῶν 5 ἀφ' ἧς κληθῶσιν ὑπὸ τοῦ Ὑ-

πουργού της Δικαιοσύνης τὰ ἐκ τάκτικῶν δικαστῶν μέλη τοῦ δευτέρου ἢ τρίτου Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐκλέγονται τοὺς ἐν αὐτῷ ἐνόρκους δι' ἑκάστον τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων. Προκειμένου περὶ τῶν ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ Ἐφετείου συνιστώμενων Εἰδικῶν Δικαστηρίων τὰ λαϊκὰ μέλη ἐκλέγονται κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων τῆς ἑδρας τοῦ Δικαστηρίου ἢ ἐν ἀνυπαρξίᾳ ἐκ τῆς ἑδρας τοῦ Ἐφετείου».

2. Μετὰ τὴν ἀνωτέρω παράγραφον προστίθεται εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον ἄλλη παράγρ. λαμβάνουσα τὸν ἀριθμὸν 8 καὶ ἔχουσα οὕτω : «Τὰ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου συνιστώμενα Εἰδικὰ Δικαστήρια συνεδριάζουν ὑποχρεωτικῶς καὶ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας».

Ἄρθρον 4.

Μετὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως ὡς αὕτη συμπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12) 1945 ὑμῆας προστίθενται τὰ ἑξῆς : Κατ' ἐξαιρέσιν ἐπὶ ἀδικημάτων τελεσθέντων εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ἐφετειῶν Θράκης, Ἰωαννίνων, Κρήτης, Κερκύρας καὶ Σύρου, προτιμᾶται πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν ἡ ἀρχὴ τοῦ τόπου τῆς τελεσεως τῆς Πράξεως, ἐκτὸς ἐὰν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 παρ. 2 ἐδάφ. γ' τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως Συμβούλιον ἤθελε κρίνῃ ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης προανακρίσεως ὅτι δέον νὰ προτιμηθῇ ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἀρχή. Τὸ τοιοῦτον βούλευμα δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδὲν ἐνδίκον μέσον.

Ἄρθρον 5.

Μετὰ τὸ ἐδ. 7 τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 14 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως προστίθενται τὰ ἑξῆς : Προκειμένου περὶ κατηγορουμένων, ὧν διετάχθη ἡ παραπομπή εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἐφ' ὅσον οἱ παραπεμφθέντες δὲν διατελοῦσι ἐν προφυλακίᾳ, διατάσσεται αὕτη ὑποχρεωτικῶς παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου δι' ἐντάλματος παρ' αὐτοῦ ἐκδιδόμενου, ἐκτὸς ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐκ τῆς προόδου τῆς δίκης ἤθελε κρίνῃ μὴ δικαιολογημένην ταύτην. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν τυχόν ἐκκρεμῶν εἰς τὸ ἀκροατήριον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος δικῶν, ἐκδιδόμενου ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου ἐντάλματος προφυλακίσεως εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης.

Ἄρθρον 6.

Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως προστίθενται τὰ ἑξῆς : «Διὰ τοῦ αὐτοῦ κλητηρίου θεσπίσματος δύναται ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος νὰ καλῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ πλείονας τοῦ ἐνὸς κατηγορουμένου διὰ τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον μὲν, ἀλλὰ κατὰ διαφόρων προσώπων καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἢ χρόνῳ πρᾶχθῃ ἀδίκημα, καὶ δ-κ' ἔτι οὕτως δὲν εἶναι συναίτιοι. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἄνευ ἰδιαίτερων λόγων, ἐκτιθεμένων εἰδικῶς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Δικαστηρίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χωρίζεται ἡ περὶ πάντων τῶν συνεισγόμενων κατηγορουμένων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάκρισις καὶ συζητήσις.

Ἄρθρον 7.

Εἰς τὸ ἄρθρον 18 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως, προστίθεται 3ον ἐδάφιον ἔχον οὕτω : «Ἐπὶ πλείονων κατηγορουμένων ἑκάστος δὲν δύναται νὰ γνωστοποιήσῃ πλείονας τῶν 5 μαρτύρων ὑπερασπίσεως, πάντες ὅμως οἱ κατηγορούμενοι ἐν τῷ συνόλῳ οὐχὶ πλείονας τοῦ τετραπλασίου τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας. Ὁ Πρόεδρος προσδιορίζει ἐντὸς τοῦ ὁρίου τούτου τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑφ' ἐνὸς ἑκάστου τῶν κατηγορουμένων γνωστοποιηθησομένων μαρτύρων».

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸ ἄρθρον 20 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως προστίθεται δευτέρα παράγραφος ἔχουσα οὕτω : «Διαρκούσης τῆς Συνεδριάσεως τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν βιαίαν προσαγωγὴν μαρτύρων μὴ γνωστοποιηθέντων, ὃν τὴν μαρτυρίαν θεωρεῖ ἀναγκαίαν. Ὡσαύτως καὶ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δύναται διαρκούσης τῆς δίκης νὰ κλητεύῃ νέους μάρτυρας εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην δικαιούνται καὶ οἱ κατηγορούμενοι νὰ ἐξετάσῃσι ἴσον ἀριθμὸν μαρτύρων ἐπὶ πλεόν τῶν ἀρχικῶς προσδιορισθέντων.

Ἄρθρον 9.

Εἰς τὸ ἄρθρον 21 προστίθενται ἐν συνεχείᾳ τ' ἀκόλουθα : «Ἡ ἀγρόρευσις ἑκάστου τῶν συνηγόρων ἐπ' ἀκροατηρίῳ οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερῶσθαι τὰς δύο ὥρας ὑποχρεουμένου ἐν πάσει περιπτώσει τοῦ Προέδρου καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἄνω χρονικοῦ ὁρίου, ν' ἀφαιρέσῃ τὸν λόγον ἐὰν ὁ συνηγόρος διὰ τῆς ἀγορεύσεως του ἐπανερχεται ἐπὶ ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν ἄλλων ζητημάτων.

Ἄρθρον 10.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ α' ἐδαφίου τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 9 ὡς τοῦτο ἀντεκατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12) 1945 Συντακτικῆς Πράξεως προστίθενται τὰ ἑξῆς : «Ἡ ἀρμολύτης τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν συναφῶν ἀδικημάτων παραμένει καὶ μετὰ τὴν τυχὸν ἀπαλλαγὴν τοῦ κατηγορουμένου διὰ οἰονδήποτε λόγον ἐκ τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως.

Ἄρθρον 11.

Μετὰ τὸ ἄρθρον 28 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ 1945 Συντακτικῆς Πράξεως, προστίθεται ἕτερον ἄρθρον λαμβάνον τὸν ἀριθμὸν 28α'.

1. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ αἰτηθῇ τὴν ἀναθεώρησιν πάσης ἀποφάσεως Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς. Ἡ αἴτησις ἀναθεωρήσεως ἀσχετίζεται ἐνώπιον τοῦ Γραμματέως τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου συντασσόμενης παρ' αὐτοῦ σχετικῆς ἐκθέσεως καὶ μὴ ἀπαιτούμενης ἄλλης διατυπώσεως. Ζητηθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ἡ ὑπόθεσις ἐκδικάζεται ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου, συγκροτούμενου ἐξ ἄλλων δικαστῶν, ὁριζομένων συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 9 παρ. 1 ἕως 4 τῆς παρούσης. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, τῆς προθεσμίας ἀρχομένης μετὰ 10 ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 12.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Γραμματείας τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Εἰσαγγελίας Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν δύναται ν' ἀποσπασθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπάλληλοι τῆς Γραμματείας τῶν Δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν λαμβανόμενοι ἐξ ἄλλων δικαστικῶν Γραμματειῶν τοῦ Κράτους. Ἐπίσης δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ἄλλων Ὑπουργείων τῇ αἰτήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἀποσπῶνται καὶ ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἄρθρον 13.

Μετὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ 1945 Συντακτικῆς Πράξεως, προστίθενται τὰ ἑξῆς : «Οἱ ὡς ἀνωτέρω διορισθέντες δύναται ν' ἀντικατασταθῶσιν, ἐνεκεν οὐσιωδῶν ὑπηρεσιακῶν λόγων διὰ μεταγενεστέρως πράξεως τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἄρθρον 14.

Ἡ παρούσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της καὶ δὲ δικονο-

μικαὶ αὐτῆς διατάξεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμουσῶν ἤδη ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δικῶν.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τῷ Ὑπουργικῶν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑΣ

Τὰ Μέλη

Ι. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΚΟΥΥΒΑΣ, Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ, ΝΟΒΑΣ, Κ. ΑΜΑΝΤΟΣ, Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ, Γ. ΓΚΑΛΑΒΑΝΗΣ, Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΛΕΒΑΝΤΗΣ, Α. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ, Σ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Μ. ΜΑΥΡΟΓΩΡΑΛΤΟΣ, Γ. ΜΕΛΑΣ, ΣΙΜ. ΒΛΑΧΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 24 Μαρτίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΥΥΒΑΣ

Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α Τ Α

(7)

Περὶ ἐπιτέλεως τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182)1945 περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περιόδον πλουτησάντων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐπειδὴ τὸ ἀρθρον 11 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182)1945 περὶ εἰδικῆς φορολογίας τῶν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον πλουτησάντων, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ παραλλήλως ἀρτάτου τῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ταχθείσης προθεσμίας πρὸς γνωμάτευσιν, ἀπαρτίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

1. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, Γενικὸς Διοικητὴς καὶ Νομάρχης κατὰ περίπτωσιν, ἐν τῇ οἰκείᾳ συμφῶνως τοῖς ἀρθροῖς 4 καὶ 5 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182)1945 ἀποφάσει τῶν, περὶ διορισμῶν τῶν Προέδρων καὶ δημοσίων μελῶν τῶν Φορολογικῶν καὶ Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν, προβαίνουσι συγχρόνως καὶ εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, οἵτινες δεόν νὰ προέρχωνται ἐκ τῶν αὐτῶν κατηγοριῶν προσώπων, ἐξ ὧν καὶ τὰ τακτικὰ μέλη, ὡς ὁ Νόμος ὁρίζει.

2. Τὰ λοιπὰ μέλη τῶν κατὰ τὰ ἀρθρα 4 καὶ 5 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182)1945 Φορολογικῶν καὶ Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν διορίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, Γενικοῦ Διοικητοῦ καὶ Νομάρχου ἐκ πίνακος, συντασσομένου ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ περιέχοντος πενταπλάσιον ἀριθμὸν εὐπολήπτων πολιτῶν, κατοικούντων ἢ διαμενόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἑξέως τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας. Εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου συντασσόμενον πίνακα δεόν νὰ περιλαμβάνωνται εὐπόληπτοι πολῖται Ἕλληνες διαφόρων ἐπαγγελμάτων. Διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων τούτων δύνανται οἱ Οἰκονομικοὶ Ἐφοροὶ νὰ ἐρχονται εἰς συνεννόησιν μετὰ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καὶ Ὁργανώσεων (Ἐπιμελητηρίων, Συλλόγων κλπ.), μὴ περιοριζόμενοι ἐκ τῶν προτάσεων τῶν ὁργανώσεων τούτων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, Γενικὸς Διοικητὴς καὶ Νομάρχης κατὰ περίπτωσιν, ἐπὶ τῇ δάσει τοῦ υποβαλλομένου πίνακος, προβαίνει εἰς τὸν διορισμὸν τῶν τακτικῶν λοιπῶν μελῶν τῶν Φορολογικῶν καὶ Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν μετὰ διπλάσιου ἀριθμοῦ ἀναπληρωματικῶν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, Γενικὸς Διοικητὴς καὶ Νομάρχης κατὰ περίπτωσιν, δύνανται νὰ προσδῶσιν εἰς τὸν διο-

ρισμὸν καὶ προσώπων, μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου υποβαλλόμενον πίνακα.

Ὁ διορισμὸς γίνεται δι' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται ἀντικατάστασις τούτων κατὰ πιν ἡτιολογημένης προτάσεως τοῦ Οἴκων. Ἐφόρου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν.

3. Γραμματεῖς τῶν Φορολογικῶν καὶ Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν διορίζεται ἐφορικῶς ὑπάλληλος, ἐκ τῶν ὑπαρξουσῶν, ἐν τῇ ἑξέως τῆς Ἐπιτροπῆς παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Φορολογικῆς ἢ κατὰ περίπτωσιν τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 2.

1. Ἡ κατὰ τὸ ἀρθρον 4 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182)1945 Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς συνεδριάζει ἐν τῷ καταστήματι τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς ἑπομένης ὑπάγεται ὁ φορολογούμενος ἢ εἰς ἕτερον Δημόσιον Κατάστημα ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς.

2. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζει τὴν ἡμέραν καὶ ὄραν τῶν συνεδριάσεων, κατόπιν προηγουμένης συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, καθορίζει τὰς εἰς ἑκάστην συνεδρίαν συζητηθησέμενας ὑποθέσεις, περὶ τῶν ὁποίων καταρτίζεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς σχετικὸν πινάκιον, ἕπερ τοιχοκολλάται εἰς τὸ ἐφοριακὸν κατάστημα πρὸ πάντε τοῦλάχιστον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ αἵτησις τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, περὶ προσδιορισμοῦ τῶν φορολογητέων κερδῶν καὶ ὠφελμάτων, ἀπευθύνεται ἐγγράφως πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, δεόν νὰ εἶναι ἡτιολογημένη καὶ ν' ἀναφέρονται ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ δυνατόν πάντα τὰ στοιχεῖα τοῦ φορολογουμένου, ὡς καὶ τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἀρθρον 1 τοῦ νόμου τεκμήρια, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ αἰτούμενος προσδιορισμὸς τῆς φορολογητέας προσόδου.

Ὡσαύτως ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφορος ἐν τῇ αἰτήσει του καθορίζει καὶ τὸ κατὰ τὴν κρίσιν του φορολογητέον ποσόν.

2. Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφορος, παριστάμενος ὡς εἰσηγητὴς ἀνεψήφου κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑποχρεοῦται νὰ θέτῃ ὑπ' ὄψιν ταύτης πᾶν στοιχεῖον πρὸς μὀρφωσιν ὁρθῆς κρίσεως, δικαιούμενος νὰ καταθέτῃ καὶ ἐγγράφους προτάσεις ἢ ὑπομνήματα.

3. Ἡ Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς κέντηται ἅπαντα τὰ δικαιώματα τοῦ Οἴκων. Ἐφόρου, δυναμένη νὰ προκαλέσῃ ἐπιτόπιον ἐξακρίβωσιν ἢ ἑτέραν ἐρευναν, νὰ αἰτήσῃται τὴν παροχὴν οἰαδήποτε πληροφορίας ἢ στοιχείου παρ' αὐτοῦ τοῦ φορολογουμένου ἢ ἑτέρου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου ἢ δημοσίας Ἀρχῆς, αἵτινες κρίνονται ἀναγκαῖαι διὰ τὴν λήψιν τῆς ἀποφάσεως τῆς.

Ἡ τριταύτη ἐξακρίβωσις καὶ ἐρευνα ἐνεργεῖται ἐντολῇ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τῶν ἐν τῇ ἀρμοδίᾳ Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ὑπαρξουσῶν ὑπαλλήλων ἢ δι' ἑτέρων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων.

4. Ἡ Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς δύναται ὡσαύτως, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ καλῇ ἐνώπιον αὐτῆς τοὺς φορολογουμένους πρὸς παροχὴν στοιχείων καὶ πληροφοριῶν χρησίμων διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φορολογητέου ποσού, προσέτι δὲ νὰ ἐνεργῇ αὐτοψίαν δι' ὧν ἢ διὰ τινῶν τῶν μελῶν αὐτῆς, νὰ ἐξετάξῃ μάρτυρας καὶ διατάσῃ πραγματογνωμοσύνην.

Ἄρθρον 4.

1. Ἡ Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς συνερχομένη, προσκλήσει τοῦ Προέδρου αὐτῆς καὶ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν, τὰ ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διατιθέμενα στοιχεῖα, τὰ ἐν τῷ νόμῳ ἀναφερόμενα τεκμήρια, ὡς καὶ πᾶσαν ἑτέραν πληροφορίαν, παρεχομένην ὑπὸ τρίτων ἢ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ δυναμένην νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν μὀρφωσιν ὁρθῆς κρίσεως, προβαίνει δι' ἀποφάσεώς της εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φορολογητέου ποσού.

2. Αἱ ἀποφάσεις λαμβανόμεναι κατὰ πλειοψηφίαν, ὑπογράφονται ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν καὶ τοῦ γραμματέως, ἀριθ-

μολύμεναι δὲ κατὰ σειράν ἐκδόσεως τῶν καταχωροῦνται ἐν περιλήψει εἰς τὰ πρακτικά.

3. Περὶ τῶν ἔργων τῆς Ἐπιτροπῆς τηροῦνται συνοπτικά πρακτικά, ὑπογραφόμενα ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς.

4. Ἡ τυχὸν ἀρνήσις πρὸς ὑπογραφὴν τῶν ἀποφάσεων ἢ τῶν πρακτικῶν ὑπὸ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς οὐδεμίαν συνεπάγεται ἀνιρότητα εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ φορολογητέου ποσοῦ.

5. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς κοινοποιοῦνται τὸ ταχύτερον εἰς τὸν φορολογούμενον, ἐπιμελεία τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

6. Ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος προβαίνει, ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ἀποφάσεων τῆς Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἀποστολὴν εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς περιφερείας ἐνθα κατοικεῖ ὁ φορολογούμενος καταστάσεων βεβαιώσεως τοῦ ἀναλογούντος φόρου. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου ὑποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἀποστείλῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἐφόρον τὸ οἰκεῖον τριπλότυπον βεβαιώσεως. Ποσὰ φόρου εἰσπρακτέα ἐντὸς τοῦ ἐπομένου τῆς βεβαιώσεως οἰκονομικοῦ ἔτους θεωροῦνται ὡς ἔσδα τοῦ ἔτους ἐντὸς τοῦ ὁποίου τυγχάνουσι ταῦτα εἰσπρακτέα.

7. Ἐν ἡ περιπτώσει ἡ Φορολογικὴ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ οἰκείᾳ ἀπόφασί τῆς δὲν ὀρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν δόσεων, εἰς ἃς θέλει καταβληθῇ ὁ ἀναλογῶν φόρος, οὗτος τυγχάνει ἐξ ὁλοκληροῦ ἀπαιτητὸς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως.

8. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 8 παράγραφος 2 τοῦ νόμου προσαύξησης λόγῳ καθυστερήσεως καταβολῆς τοῦ φόρου δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως μηνὸς ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Ἄρθρον 5.

1. Ἡ Φορολογικὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ ἐπιληφθῇ καὶ αὐτεπαγγέλτως τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ φορολογητέου ποσοῦ διὰ πάντα φορολογούμενον, δι' ὃν κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἡθέλων συντρέχει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 παρ. 2 τοῦ Α. Νόμου 182) 1945 τεκμήρια. Πρὸς τοῦτο ὁ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος ὑποχρεοῦται νὰ θέτῃ ὑπ' ὄψιν αὐτῆς πάντα τὰ φορολογικὰ στοιχεῖα τῶν φορολογουμένων καὶ οἰανδήποτε πληροφορίαν ζητουμένην παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ νὰ ἐνεργῇ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐφοριακῶν ὑπαλλήλων πάντα ἔλεγχον διὰ τὴν συγκέντρωσιν στοιχείων.

2. Ἐπὶ τοιαύτης ἐνεργείας αὐτεπαγγέλτου προσδιορισμοῦ τοῦ φορολογητέου ποσοῦ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἄρθρον 6.

1. Τὰ τοῦ τρόπου καὶ τόπου συνεδριάσεων τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 182) 1945 Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων, τὰ τῆς συγκλήσεως, τῶν δικαιωμάτων τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν αὐτῆς καὶ τῆς ἐν γένει τηρητέας διαδικασίας ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς διέπονται κατ' ἀναλογίαν τῶν ὀριζομένων διὰ τὰς Ἐκδικαστικὰς Ἐπιτροπὰς Ἐνστάσεων τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ κώδικος Φορολογίας Καθαρῶν Προσόδων.

2. Ἡ κοινοποίησις τῶν κατὰ τὸν Ἀναγκαστικὸν Νόμον 182) 1945 ἀποφάσεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν ἐγγράφων ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Φορολογίας Καθαρῶν Προσόδων ὀριζόμενα διὰ τὴν κοινοποίησιν παρομοίων ἐγγράφων.

Ἄρθρον 7.

1. Ἡ ἔνστασις κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Α. Ν. 182) 1945 Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς συντάσσεται ἐφ' ἀπλῶς χάρτου.

2. Ἡ ἔνστασις δὲν ἐκδικάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δικασίμου δὲν προσχθῇ διπλότυπον καταβολῆς τοῦ 1) 10 τοῦ ὑπὸ τῆς Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὀρισθέντος φόρου, ὅπερ. συμφηφίζεται εἰς τὰς πρώτας δόσεις τοῦ ὀριστικῶς προσδιορισθεμένου φόρου ἢ τοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου προκαταβλητέου ποσοῦ, ἢ ἐν περιπτώσει ὁλικῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐνστάσεως, λόγω μὴ υπάρξεως φορολογικῆς ὑποχρεώσεως, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν καταβαλόντα.

Ἄρθρον 8.

1. Εἰς τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὸν ἔλεγχον καὶ συγκέντρωσιν στοιχείων καὶ τοὺς ἐποπτεύοντας τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ κατὰ τὸν Ἀναγκαστικὸν Νόμον 182) 1945 φόρου οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλους παρέχονται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου δραχμαὶ διακόσιαι (200) δι' ἐκάστην ἡμέραν πραγματικῆς ἐργασίας.

2. Εἰς τὰ μέλη τῶν Φορολογικῶν καὶ Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ Νόμου παρέχεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἀποζημιώσεις ὡς κατωτέρω.

α) Διὰ τὸν Πρόεδρον καὶ ἕκαστον τῶν μελῶν τῶν Φορολογικῶν Ἐπιτροπῶν ἡ ἀποζημιώσις ὀρίζεται εἰς δραχμάς πενήτηκοντα (50) δι' ἐκάστην ἐκδιδομένην ἀπόφασιν. Εἰς τὸν γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν ὡς εἰσηγητὴν παριστάμενον Οἰκονομικὸν Ἐφόρον, χορηγεῖται ἀποζημιώσις μέχρι δραμῶν εἴκοσι πέντε (25) ἕκαστον καὶ δι' ἐκάστην ἐκδιδομένην ἀπόφασιν κατ' ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

β) Διὰ τὸν Πρόεδρον καὶ ἕκαστον τῶν μελῶν τῶν Ἐκδικαστικῶν Ἐπιτροπῶν ἡ ἀποζημιώσις ὀρίζεται εἰς δραχμάς πενήτηκοντα (50) δι' ἐκάστην ἐκδιδομένην ἀπόφασιν, διπλασιαζομένη διὰ τὸν εἰσηγητὴν. Εἰς τὸν γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ Δημοσίου παριστάμενον Οἶκον. Ἐφόρον χορηγεῖται ἀποζημιώσις μέχρι δραμῶν τοῦ ἀκοντα (30) εἰς ἕκαστον καὶ δι' ἐκάστην ἐκδιδομένην ἀπόφασιν κατ' ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3. Εἰς τοὺς προβαίνοντας εἰς κοινοποιήσεις ἀποφάσεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν ἐγγράφων δημοσίους ὑπαλλήλους, ὑπηρέτας καὶ δικαστικούς κλητῆρας, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου χορηγοῦνται αἱ ὑπὸ τοῦ Κώδικος Φορολογίας Καθαρῶν Προσόδων προβλεπόμεναι ἀμοιβαὶ καὶ ἔξοδα, διὰ τὴν κοινοποίησιν ὁμοίων ἐγγράφων.

4. Τ' ἀνωτέρω ἔξοδα καὶ ἀμοιβαὶ καταβάλλονται ἐκ τῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφθρῶν διατιθεμένων πιστώσεων δι' ἔξοδα βεβαιώσεως ἀμέσων φόρων, δύνανται δὲ ἐκαστοτε ν' ἀξιομειώνται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 23 Μαρτίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός

Γ. ΣΙΑΔΡΗΣ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΕΙ

ὅτι ἀπὸ 16ης Νοεμβρίου 1944 ὁρίσθησαν οἱ ὅροι ἐτησίων συνδρομῶν καὶ ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰ τέλη δημοσιεύσεως ἐν τῷ Δελτίῳ Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν καὶ τῷ Παραρτήματι τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἑξῆς:

ΟΡΟΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ Κ.Α.Π.

1. Διὰ τὸ τεύχος Α'	δρχ. 600	Τὰ τέλη τῶν δημοσιεύσεων ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:	
2. Διὰ τὸ τεύχος Β'	» 400	Α'. Εἰς τὸ Δελτίον Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν.	
3. Δι' ἀμφότερα τὰ τεύχη Α' καὶ Β'	» 900	1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων	δρχ. 600
4. Διὰ τὸ τεύχος Γ'	» 400	2. Τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 20.000
5. Διὰ τὰ τρία τεύχη Α', Β', καὶ Γ'	» 1.200	3. Τῶν τροποποιήσεων τῶν καταστατικῶν τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 4.000
6. Διὰ τὸ Παράρτημα	» 1.000	4. Τῶν τροποποιήσεων καταστατικῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν, ὅσας δὲ δημοσιεύονται μετὰ τῶν μὴ τροποποιουμένων ἄρθρων εἰς ἐνιαῖον κείμενον καταστατικοῦ	» 20.000
7. Διὰ τὰ τεύχη Α' Β' Γ' καὶ Παράρτημα	» 2.000	5. Τῶν ἀνακοινώσεων καὶ προσκλήσεων εἰς Γεν. Συνελεύσεις Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 1.600
8. Διὰ τὸ Δελτίον Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 1.200	6. Τῶν ἀνακοινώσεων τῶν ὑπὸ διάλυσιν καὶ ἐκκαθάρσιν Ἑλλήν. Ἀνων. Ἐταιρειῶν συμφώνως τῷ Β.Δ. τῆς 20-5-39	» 400
9. Διὰ τὰ τεύχη Α' Β' Γ' τὸ Παράρτημα καὶ τὸ Δελτίον Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 3.000	7. Τῶν ἰσολογισμῶν τῶν Ἀνων. Ἐταιρειῶν	» 3.000
10. Διὰ τὸ Δελτίον Ἐμπ. Βιομ. Ἰδιοκτησίας	» 400	8. Τῶν συνοπτ. μηνιαίων καταστάσεων Τραπεζικῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 3.000
11. Διὰ τὸ τεύχος Πράξεις Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.	» 1.000	9. Τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Ν. 3221)24 γνωστοποιήσεων τῶν Κτηματικῶν Τραπεζῶν	» 1.600
12. Δι' ἅπαντα τὰ τεύχη, τὸ Παράρτημα καὶ τὰ Δελτία	» 4.000	10. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀναθεώσεως συγκλήσεως τῶν γενικῶν Συνελεύσεων τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν	» 1.600
Διὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινοτήτας τοῦ Κράτους ἡ ἐτησία συνδρομὴ ὁρίσθη εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένης διὰ τοὺς συνδρομὰς τοῦ ἐσωτερικοῦ.		11. Τῶν Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παραχῆς ἀδείας ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐταιρειῶν	» 10.000
Ἡ συνδρομὴ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους.		Β'. Εἰς τὸ Παράρτημα τῆς Ἐφημ. Κυβερνήσεως.	
Διὰ τοὺς ἐγγεγραφομένους μετὰ τὴν 18)10)44 συνδρομητὰς, ἡ παροχὴ τῶν φύλλων ἄρχεται ἀπὸ 18)10)44.		1. Τῶν δικαστικῶν πράξεων, προσκλήσεων καὶ λοιπῶν δημοσιεύσεων	» 600
Ἡ τιμὴ τῶν τμηματικῶς πωλουμένων φύλλων τῆς Ἐφημερίδος ὁρίσθη δι' ἑκάστον φύλλον:			
α) Τῶν Τευχῶν Α, Β, Γ, τοῦ Παραρτήματος, τοῦ Δελτίου Ἀν. Ἐταιρειῶν καὶ τοῦ Τεύχους Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου	δρχ. 20		
β) Τοῦ Δελτίου Ἐμπορικῆς καὶ Βιομηχανικῆς Ἰδιοκτησίας	» 50		
καὶ γ) Τοῦ 91)1940 Τεύχους Α' εἰς δ' ἐδημοσιεύθη ὁ Ἀστικός Κώδιξ	» 150		

Αἱ πληρωμαὶ διὰ τὰς συνδρομὰς καὶ διὰ τὰ τέλη τῶν πάσης φύσεως δημοσιεύσεων, ἐνεργοῦνται προκαταβολικῶς εἰς τὰ Δημόσια Ταμεία ἐναντι ἀποδεικτικοῦ εἰσπράξεως (γραμματίου παραλαβῆς ἢ Διπλοτύπου εἰσπράξεως) ὑπὲρ ἀποστέλλεται παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου.

Ὁ Διευθυντής,

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΕΡΡΑΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

• Εν Αθήναις τῇ 3 Σεπτεμβρίου 1945

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 224

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ὑπ' ἀριθ. 533.

Περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1945 Συντακτικῆς πράξεως περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων κλπ. ὡς ἔχει τροποποιηθῇ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ 1945 Συντακτικὴ Πράξις ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ 1945 Συντακτικῆς Πράξεως καὶ τῶν νόμων 217, 271, 295, 332 τοῦ 1945 κλπ. κωδικοποιεῖται καὶ τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος ὡς ἔπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ἀ δ ι κ ή μ α τ α.

Ἄρθρον 1.

Ἐπὶ τοὺς δρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ παρόντος Νόμου διώκονται καὶ τιμωροῦνται :

α') Ὅσοι διαρκούσης τῆς ξένης κατοχῆς ἀνέλαβον τὸν σχηματισμὸν Κυβερνήσεως καὶ τὴν προεδρίαν αὐτῆς τῇ συγκαταθέσει τῶν ἐχθρῶν τῆς Πατρίδος. Ἡ πρόθεσις πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐχθροῦ ἀποτελεῖ ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν.

β') Ὅσοι διετέλεσαν Ὑπουργοὶ ἢ Ὑφυπουργοὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ξένης κατοχῆς Κυβερνήσεων διευκολύναντες τὸ ἔργον ταύτης.

γ') Ὅσοι κατέχοντες δημοσίαν θέσιν στρατιωτικὴν, διοικητικὴν, δικαστικὴν ἢ ἄλλην ἐγένοντο συνειδητὰ ὄργανα τοῦ ἐχθροῦ ἢ ἡσκήσαν τὸ λειτουργημὰ των πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς Κατοχῆς, κατὰ τρόπον πιστικόν, διὰ τὸν Λαόν, ἢ ὅπωςδήποτε διευκόλυναν τὸ ἔργον τῆς κατοχῆς.

Ὡς ἰδιόζουσα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις θεωρεῖται ἡ ἀνάληψις δημοσίου ἀξιώματος διαρκούσης τῆς κατοχῆς.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὄργανα τῆς αὐτοδιοικήσεως αἰρετά, ἢ μὴ, ὡς καὶ τοὺς διοικητάς, διευθυντάς καὶ ὑπαλλήλους Νομικῶν προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

δ') Ὅσοι ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν παρὰ ταῖς Ἀρχαῖς Κατοχῆς καὶ ἐνήργησαν κατὰ τρόπον πιστικόν διὰ τὸν Λαόν ἢ διευκόλυναν τὸ ἔργον τῆς κατοχῆς.

ε') Ὅσοι ἐγένοντο συνειδητὰ ὄργανα τοῦ ἐχθροῦ πρὸς διάδοσιν τῆς προπαγάνδας του, ἐξαιρούντες τὸ ἔργον τοῦ κατακτητοῦ ἢ προκαλοῦντες τὴν ἠττοπάθειαν παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Λαῷ ἢ τὴν περιφρόνησιν τοῦ Ἑθνικοῦ ἢ Συμμαχικοῦ ἀγώνος.

Ἡ ιδιότης τοῦ δράστου ὡς ἐκδότη, διευθυντοῦ ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ ἢ δημοσιογράφου, ἀποτελοῦν ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν.

στ') Ὅσοι κατέδωκαν εἰς τὸν ἐχθρὸν Ἑλλήνας ἢ ξένους ὑπηκόους ἢ ἐνήργησαν διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἢ σύλληψιν των.

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν ἡ εὐχὸν καταδίκη τοῦ καταδοθέντος ἢ συλληφθέντος.

ζ') Ὅσοι προέβησαν εἰς πράξεις βίας συμπράξει ἢ μὴ μετὰ τῶν ὀργάνων τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς εἰς βάρος Ἑλλήνων ἢ ξένων τῆς θράσεως των κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις θεωρεῖται ὁ ἐξοπλισμὸς τοῦ δράστου παρὰ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς.

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν διὰ τὰ ἀδικήματα τῶν ἀρθρῶν 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ ιδιότης τοῦ δράστου ὡς ἀνήκοντος εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς χώρας.

Ἐάν ἐκ πράξεων προβλεπομένων εἰς τὰ ἄνω ἀρθρὰ ἐπῆλθε θάνατος Ἑλλήνου ἢ Συμμάχου, ἀποκλείεται ἡ παροχὴ ἐλαφρυντικῶν περιπτώσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 2.

η') Ὅσοι παρέσχον συστηματικῶς εἰς τὸν ἐχθρὸν πληροφορίας περὶ κινήσεων ἀτόμων ἢ ὀργανώσεων, ἐργαζομένων διὰ τὸν Ἑθνικὸν ἢ Συμμαχικὸν ἀγῶνα.

θ') Ὅσοι παρημποδίσαν δι' οἰσυδήποτε μέσου Ἑθνικὴν ἢ Συμμαχικὴν πολεμικὴν ἐν γένει ἐνέργειαν.

ι') Ὅσοι ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐχθροῦ ἐγένοντο ἀρχηγοὶ ἢ ὁδηγοὶ κινήσεως, τεινύσεως εἰς τὴν προσβολὴν τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας.

ια') Ὅσοι ἐκμεταλλευθέντες τὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ οἰκονομικὴν αὐτῶν συνεργασίαν προῦκάλεσαν ζημίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν ἢ Ἑλλήνας πολίτας ἢ ὑπεδοθήσαν ὅπωςδήποτε τὴν πολεμικὴν τοῦ ἐχθροῦ προσπάθειαν ἢ ἀπεκόμηναν οἰκονομικὰ ὠφελήματα.

ιβ') Ὅσοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς συνεργασθέντες μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ὠφελήθησαν ὅπωςδήποτε ἢ ἐζημίωσαν τὸν συμμαχικὸν ἀγῶνα ἢ Ἑλλήνας πολίτας ἢ πολίτας Συμμαχικοῦ Κράτους, καὶ

ιγ') Κατὰ πάσας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις ἡ διευκόλυνσις τοῦ ἐχθροῦ, ἐφ' ὅσον ἔν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ ἀδικήματος ἀποτελεῖ ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν.

Ἄρθρον 2.

1. Οἱ ἐνοχοὶ πράξεων προβλεπομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος, τιμωροῦνται ἀναλόγως τῆς ιδιότητος ἢ τῆς θέσεως ἢν κατεῖχον, ἢ τῆς σοβαρότητος ἢ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν πράξεων των μετὰ τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου ἢ τῶν ἰσοδίων ἢ προσκαίρων δεσμῶν, συντρεχουσῶν δὲ ἐλαφρυντικῶν περιπτώσεων μετὰ τὴν ποινὴν τῆς εἰρκτικῆς, ἢ ἰσοδίου ἢ προσκαίρου τούλχι-στον πάντε ἐτῶν ὑπερορίας, οἷα νοεῖται ἢ τῇ χρήσει τῆς βῆχ-μοσίας δυνάμεως ἀπέλασις τοῦ καταδικασθέντος ἡμεδαποῦ

ἔξω τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους. Ἐάν ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς ὑπερορίας εἶναι ἀδύνατος δι' οἰονδήποτε λόγον, τίθεται οὗτος ὑπὸ ἀστυνομικῆν ἐπιτήρησιν ἐν τόπῳ ὀριζομένῳ ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, δι' ἴσων χρόνον πρὸς τὸν ὁρισθέντα τῆς ὑπερορίας. Ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ καταδικασθέντος ἐκ τοῦ ὁρισθέντος τόπου, τιμωρεῖται οὗτος διὰ ποινῆς φυλακίσεως τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Πλημμελειοδικείου.

2. Τὸ Δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐπίσης εἰς τὸν κηρυχθέντα ἐνοχὸν μερικὴν ἢ ὀλικὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας του ἀναλόγως τῆς βαρύτητος τῆς πράξεως.

3. Ἡ περίπτωση α' τοῦ ἄρθρου 1 κρίνεται αὐστηρότερον ἐν τῇ ἐπιμετρήσει τῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 3.

1. Ἡ καταδίκη ἐπὶ ἀδίκηματι, προβλεπομένη ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τὰς συνεπείας τῶν ἄρθρων 21, 23 καὶ 24 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἰσοδύναμους καὶ ἂν ἔτι τὸ ἐκδόν τὴν ἀπόφασιν Δικαστήριον παραλείψῃ νὰ παραγγείλῃ ταύτας.

2. Ἡ στέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καὶ εἰς περιπτώσιν ἀπαλλαγῆς λόγῳ πλήρους συγχύσεως.

Ἄρθρον 4.

1. Μὲ φυλάκισιν τοῦλάχιστον 6 μηνῶν καὶ μὲ ἰσόδιον στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τιμωρεῖται ἐπὶ Ἑθνικῇ ἀναξίότητι, ὅστις καίτοι μὴ ὑποπέσῃ εἰς ἀδίκημα μέρος 3. παντὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1, συνειργάσθῃ ἐν τούτοις μετὰ τοῦ ἔχρου κατὰ τρόπον ἀνάξιον Ἑλληνος Πολίτου θίγοντα τὴν Ἑθνικὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ διηκόλυνεν οὕτω τὸ ἔργον τῆς κατοχῆς.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ μετάτροπὴ εἰς χρηματικὴν καὶ ἡ ἀναστολὴ τῶν δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν.

Ἄρθρον 5.

1. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μετὰ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγκλημάτων συντρέχει καὶ ἀδίκημα τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ἐφαρμόζονται αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ περὶ συρροῆς ἀδικημάτων θεωρουμένων πάντως ὡς βαρύτερων τῶν ἐν ἄρθροις 1 ἐγκλημάτων.

2. Αἱ ἐν ἄρθρῳ 3 συνέπειαι ἐπέρχονται καὶ ἂν τὸ συρρέον βαρύτερον κοινὸν ἀδίκημα δὲν συνεπάγεται ταύτας.

Ἄρθρον 6.

Αἱ διατάξεις τῶν περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν Νόμων δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν κατὰ τῶν ἀσκησάντων καθήκοντα Ὑπουργοῦ διαρκούσης τῆς Κατοχῆς.

Ἄρθρον 7.

Τὰ ἀδικήματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 4 θεωροῦνται παραγεγραμμένα, ἐὰν δὲν ἀσκηθῇ ἡ ποινικὴ ἀγωγή αὐτεπαγγέλτως ἢ ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ κατὰ τῶν ἐνόχων μήνυσις μέχρι τῆς 20 Ἰουλίου 1945 διὰ τὰ τελεσθέντα ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, καὶ μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1945 διὰ τὰ τελεσθέντα ἀλλοῦ (ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν).

Ἄρθρον 8.

Περὶ ὧν δὲν προβλέπει εἰδικῶς ἡ παρούσα ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ Γενικοῦ μέρους τοῦ Κοινῶν Ποινικοῦ Νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Σύστασις καὶ συγκρότησις Δικαστηρίων

Ἄρθρον 9.

1. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως προβλεπομένων ἀδικημάτων καὶ τῶν συναφῶν τουτοῖς, συνιστάται ἐν τῇ ἑδρᾷ ἐκάστου Ἐφετείου Εἰδικὸν Δικαστήριον συγκροτούμενον ἐξ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἐφετείου ὡς Πρόεδρου, 2 ἄλλων μελῶν τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Πρωτοδικείου καὶ δύο λαϊκῶν μελῶν ὀριζομένων ὡς ἑκάτερω, τοῦ Ἐπιτρόπου καὶ Γραμματέως.

Ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου πρὸς ἐκδίκασιν τῶν συναφῶν ἀδικημάτων παραμένει καὶ μετὰ τὴν τυχόν ἀλλαγὴν τοῦ κατηγορουμένου δι' οἰονδήποτε λόγον ἐκ τῶν ἀδικημάτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως.

2. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ ὁρισθῶσι, καὶ πλείονα τοῦ ἐνὸς Τμήματα τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, συντιθέμενα ἅπαντα ὡς ἀνωτέρω, εἰς 2 εἰσάγονται πρὸς ἐκδίκασιν αἱ ὑποθέσεις ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου.

3. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δύναται νὰ συσταθῇ Εἰδικὸν Δικαστήριον κατ' ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ Ἐφετείου ἐν τῇ ἑδρᾷ Πρωτοδικείου οὗτινος τοπικὴ περιφέρεια εἶναι ἡ τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ ὁποίου συνέστη, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὀρίζεται διὰ τῆς Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δι' ἧς συνέστη ἢ μεταγενεστέρως. Τὰ οὕτω ἐκτὸς τῆς ἑδρας τοῦ Ἐφετείου συνιστώμενα Εἰδικὰ Δικαστήρια συντίθενται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν ὡς Πρόεδρου 2 τακτικῶν δικαστῶν τοῦ Πρωτοδικείου τῆς ἑδρας τῶν καὶ δύο λαϊκῶν δικαστῶν, ὀριζομένων ὡς κατωτέρω. Τὸν Πρόεδρον καλυπόμενον ἀναπληροῖ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς του. Οἱ δικασταὶ καλοῦνται εἰς τὴν σύμβασιν κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος. Δύναται νὰ ὁρισθῇ Πρόεδρος τῶν διὰ τῆς παρούσης παραγράφου προβλεπομένων Εἰδικῶν Δικαστηρίων Ἐφετῆς δι' ὀρισμένον χρόνον κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς 6ης παραγράφου. Καθῆκοντα Ἐπιτρόπου τῶν Εἰδικῶν τούτων Δικαστηρίων ἐκτελεῖ ὁ ἀρμοδῖος Εἰσαγγελεὺς Πλημμελειοδικῶν καὶ τούτου καλυπόμενος ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς του. Δύναται ὅμως νὰ ὁρισθῇ ἀντεπίτροπος Ἀνεισαγγελεὺς Ἐφετῶν δι' ὀρισμένον χρόνον κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τῆς 6ης παραγράφου. Εἰς τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης συνιστώμενα Εἰδικὰ Δικαστήρια παραπέμπονται ἐκ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, εἰς 2 ὑπῆγγο μέχρι τοῦδε ἢ περιφέρειαν τοῦ συσταθέντος Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, αἱ ὑποθέσεις, αἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 12 ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ συσταθέντος Εἰδικοῦ Δικαστηρίου. Κατὰ τῆς τοιαύτης παραπομπῆς δὲν ἐπιτρέπεται ἀμφισβήτησις τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου διὰ τὰς εἰς αὐτὸ παραπεμφθεῖσας ὡς ἂν ὑποθέσεις, οὔτε διὰ πᾶσαν μὴ παραπεμφθεῖσαν.

4. Ἐξαιρετικῶς προκείμενον περὶ κατηγορουμένου τοῦ ἄρθρου 1 περιπτώσεις α' καὶ β' τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον συντίθεται ἐξ ἐνὸς Ἀρσοπαγίτου, ὡς Πρόεδρου, 5 Ἐφετῶν καὶ 3 λαϊκῶν μελῶν ὀριζομένων ὡς κατωτέρω.

5. Διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 4 Δικαστηρίων ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ κοινῆς Πράξεως τῶν ὀρίζουσι ἐκ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου ὑπηρετούντων ὁργανικῶς τὰ ἐκ δικαστῶν μέλη ἐκάστου τῶν ἀνωτέρω συνιστωμένων Δικαστηρίων καὶ ἀνάλογον ἀριθμὸν ἀναπληρωτῶν.

6. Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν μέχρι τῆς 15 ἐκάστου μηνὸς ἐκλέγουσι διὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα δι' ἑκάστον Εἰδικὸν Δικαστήριον τῆς περιφερείας τῶν ἐκ τοῦ ἰσχύοντος διὰ τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἑδρας τῶν καταλόγου τῶν ἐνόρκων, διὰ κοινῆς πράξεως τῶν, 16 ἐνόρκους, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα τῶν 8 παρόντων κατὰ σειρὰν ἐκφωνήσεως κατὰ τὴν ἐναρξιν ἐκάστης συνεδριάσεως καὶ δι' ἀπάσης τὰς κατ' αὐτὴν ἐκδικασθησόμενας ὑποθέσεις τίθενται ἐν τῇ κληρωτῇ, ἐξ ὧν ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, συντιθέμενος μέχρι τῆς κατὰ τὰ κατωτέρω ὁρίσεως τῶν λαϊκῶν μελῶν ἐκ τῶν ἐκ τακτικῶν δικαστῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐξάγει δύο ἢ τρεῖς κλήρου καθ' ἑκάτεραν τῶν ἐν παρ. 1, 3 καὶ 5 περιπτώσεων. Δι' ἑκάστον Τμήμα Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐκλέγονται καχωρισμένως ἐνορκοί. Οἱ μέχρι τοῦδε ἐκλεγέντες ἐνορκοὶ ἐξασκῶσι τὰ καθήκοντά των μέχρι ἐκλογῆς νέων καὶ ἀναλήψεως τούτων κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

7. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου δύναται τῇ αἰτήσει ἐνόρκου νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ ἄδειαν ἀπουσίας διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μείζον τῶν 15 ἡμερῶν ἐὰν πεισθῇ ὅτι ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀνάγκη πρὸς τοῦτο. Δὲν δύναται νὰ χορηγήσῃ ἄδειαν ἀπουσίας συγχρόνως εἰς πλείονας τῶν 4.

8. Εάν βεβαιωθεί ότι τινες τῶν ἐκλεγέντων ἐνόρκων ἀπαίωσαν, ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου ἢ δὲν εἶχον ἀρχικῶς ταῦτα, ἀπηλλύγησαν ἢ εἰσὶν ἀνύπαρκτα πρόσωπα ἢ ἐν γένει βεβαιωθεί ὅτι εἰσὶν ἀνίκανοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἐνόρκου, τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον συγκροτούμενον ἐκ τῶν τακτικῶν δικαστῶν, ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου ἰσαριθμούς ἐνόρκους. Οἱ οὕτως ἐκλεγέντες, εἰδοποιούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἐπιτρόπου, ὀφείλουσι νὰ ἐμφανίζωνται κατ' ἐκάστην δικασίμῳ.

9. Ὁ Πρόεδρος ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἡ δίκη ἦθελον εἶναι μακρᾶς διαρκείας δέον ὅπως προσλάβῃ δύο ἔτι ἀναπληρωτὰς τοῦ ἐκ τακτικῶν δικαστικῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ἐκ τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁρισμένων διὰ τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον τακτικῶν δικαστῶν ἔτι δὲ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς κληρωτίδος δύο εἰσέτι ὀνόματα λαϊκῶν δικαστῶν. Οἱ τε ἀναπληρωματικοὶ τακτικοὶ δικασταί, ὡς καὶ τὰ ἀναπληρωματικὰ λαϊκὰ μέλη, ὑποχρεοῦνται ὅπως παρκαλουθῶσιν ἀδιαλείπτως τὴν δίκην καὶ ἀναπληρώσι τὰ κωλυθησόμενα τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης μέλη.

Τὸν Πρόεδρον ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει κωλύματος, ἀναπληροῖ ὁ ἀμέσως ἀρχαιότερος, τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν κωλύματος ἑτέρου δικαστοῦ, τὰ δὲ λαϊκὰ μέλη κατὰ τὴν σειράν ἐξαγωγῆς τῶν ὀνομάτων αὐτῶν οἱ κληρωθέντες ἀναπληρωταί, τῶν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως ἀποχωρησάντων ἢ κωλυθέντων.

Εάν διὰ τοιαύτων ἀναπληρώσεων λαϊκῶν μελῶν ἦθελον διαρκούσης τῆς δίκης χρησιμοποιοῦντο πρὸς σύνθεσιν τοῦ Δικαστηρίου ἀμφότερα τὰ κληρωθέντα ἀναπληρωματικὰ λαϊκὰ μέλη, τὰ μεταγενεστέρως κωλυθησόμενα λαϊκὰ μέλη ἀναπληροῦνται διὰ τῶν ἀναπληρωματικῶν τακτικῶν δικαστῶν, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι οὗτοι δὲν ἔχουσιν ἤδη χρησιμοποιοῦντο πρὸς ἀναπλήρωσιν κωλυθέντων τυχὸν τακτικῶν δικαστῶν.

10. Ὁ κατηγορούμενος δικαιούται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῶν περὶ ἐξαίρεσεως διατάξεων τῶν Κ. Π. Δ. νὰ αἰτησῇται ἐφ' ὅπως τὴν ἐξαίρεσιν τῶν κληρωθέντων λαϊκῶν τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἢ δὲ περὶ ἐξαίρεσεως αἰτήσεις, ἐκδικαζομένης παρὰ τῶν ἐκ τακτικῶν δικαστῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου, δεκτὴ καθισταμένη, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὑποχρεοῖ τὸν Πρόεδρον εἰς τὴν συνέχισιν τῆς κληρώσεως μέχρις οὗ συμπληρωθῇ ὁ κατὰ τὰς παρ. 1, 3 καὶ 5 ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου.

11. Ἐπὶ ὑποθέσεων διαρκείας πλέον τῶν δύο ἡμερῶν παύρεται ἀποζημιώσεις εἰς ἕκαστον τῶν λαϊκῶν δικαστῶν δραχμῶν πεντακοσίων ἡμερησίως δι' ἐκάστην ἡμέραν συνεδριάσεως τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, τῆς σχετικῆς δαπάνης καταλογιζομένης εἰς βάρος τῶν κατηγορουμένων μετὰ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν ἐξόδων. Ἡ ἀποζημιώσις αὕτη καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Δημοσίου Ταμείου κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς ποινικῆς διατιμῆσεως περὶ ἀποζημιώσεως μαρτύρων. Πληρώνεται δὲ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ εἰς βάρος τῆς ἀναγραφομένης ἐν αὐτῷ πιστώσεως δι' ἀποζημιώσιν καὶ ἡμερομίσθια μαρτύρων.

12. Διὰ Πράξεως τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου διορίζονται παρ' ἐκάστου Εἰδικῆς Δικαστηρίῳ ἐδρεύοντι ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου καὶ παρὰ τῷ Εἰδικῷ Δικαστηρίῳ τοῦ Πειραιῶς, Ἐπίτροπος καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς ἀντεπιτρόπων καὶ ἀναπληρωτῶν τούτων, ἐκ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ὑπηρετούντων Εἰσαγγελέων καὶ Ἀντεισαγγελέων Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν.

13. Εάν ἐξ οὐδὲποτε λόγου εἶναι δυσχερὴς ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεως τινος ὑπὸ τινος τῶν κατὰ τὰς παρ. 1 καὶ 3 ὁριζομένων ἀρμοδίων Εἰδικῶν Δικαστηρίων καὶ διὰ τὴν καλλιτέραν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης ἐπιβάλλεται ἡ ἐκδίκασις ταύτης ὑπ' ἄλλου Εἰδικοῦ Δικαστηρίου κατὰ συμφωνον γνώμην τοῦ Προέδρου καὶ Ἐπιτρόπου, τοῦ ἀρμοδίου Δικαστηρίου, δύναται νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις ταύτης εἰς ἕτερον Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ Πράξεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 10.

1. Διὰ Πράξεως τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου διορίζεται δικαστικὸς λειτουργὸς ἔχων τοὐλάχιστον βαθμὸν Ἐφέτου ἢ Ἀντεισαγγελέως Ἐφετῶν ὡς Γενικὸς Ἐπίτροπος τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ γενικὴ ἐποπτεία τῆς λειτουργίας τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων μετὰ δικαιοδοσίαν ἐντὸς ὁλοκλήρου τῆς Ἐπικρατείας ἣν ἔχει ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Ἐφετείου κατὰ τὴν κοινῇ Ποινικὴν Δικονομίαν καὶ τὸν ὄργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

2. Παρὰ τῷ Γενικῷ Ἐπιτρόπῳ τοποθετοῦνται Ἀντεπιτροποὶ ἀναλόγου βαθμοῦ καὶ Γραμματεῖς ἀποσπώμενοι διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ δύναται ν' ἀσκήσῃ καὶ ὁ ἐν ἑδρᾷ Ἐφετείου ἐδρεύων Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐπὶ τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ αὐτοῦ Ἐφετείου ἐδρεύοντων Εἰδικῶν Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 11.

1. Παρὰ τῇ Γραμματεῖᾳ τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Εἰδικῶν Ἐπιτρόπων, τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Ἐφετείου συνιστωμένων διὰ τῆς παρούσης καὶ τοῦ ἐν Πειραιεῖ συσταθέντος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἀποσπῶνται ἀνάλογον δικαστικοὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὴν 16) 1945 Συντακτικὴν Πράξιν ἐκ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ὑπηρετούντων, ὡς καὶ κλητῆρες δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀπεσπασμένοι ἐξακολουθοῦσι νὰ ἐκτελῶσιν ὑπηρεσίαν μέχρι λήξεως τῆς ἀποσπάσεως τῶν.

2. Διὰ τὰ ἄλλα τὰ ἐκτὸς τῆς ἑδρας τῶν Ἐφετείων Εἰδικῶν Δικαστηρίων τὴν ὑπηρεσίαν ἐκτελοῦσι παρὰ μὲν τῷ Ἐπιτρόπῳ ὑπάλληλοι ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν ἐκ τῶν παρὰ τῇ Εἰσαγγελίᾳ αὐτοῦ ὑπηρετούντων, παρὰ δὲ τῷ Εἰδικῷ Δικαστηρίῳ ὑπάλληλοι καὶ κλητῆρες ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀρμοδιότης τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 12.

1. Πρὸς ἀνάγκην ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ παρόντος προβλεπομένων ἀδικημάτων ὡς καὶ πάντων τῶν συναφῶν πρὸς ταῦτα ἔστω καὶ ἂν εἶναι βαρύτερα ἢ ὑπάγονται εἰς εἰδικὰς διαδικασίας τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ποινικῶν Δικαστηρίων λόγῳ τοῦ ἀδικήματος ἢ τῆς ιδιότητος τοῦ κατηγορουμένου, διορίζονται διὰ Πράξεως τοῦ Εἰσαγγελέως καὶ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου Πρωτοδίκαι, Πρόεδροι Πρωτοδικῶν, Ἀντεισαγγελεῖς καὶ Εἰσαγγελεῖς Πρωτοδικῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων ὁργανικῶς τοποθετημένων ἢ ἀπεσπασμένων τοιούτων. Διὰ Πράξεως τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου διορίζονται διὰ τὴν ἐξέρευσιν προανακριτικῶν ἢ πράξεων προδικασίας ἢ συλλογὴν οἰωνδήποτε πληροφοριῶν ἐν σχέσει μετὰ τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἀδικήματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ διὰ τὰ ἀδικήματα τὰ διαπραχθέντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαποῦ κατοικοῦντος ἢ διαμείνοντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τρεῖς Πρωτοδίκαι δυνάμενοι πρὸς τὸ τέλος τοῦτο νὰ μεταβῶσιν τῇ ἀδείᾳ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ εἰς ἀλλοδαπὴν. Αἱ παρ' αὐτῶν συντασσόμεναι ἐκθέσεις ἐξετάσεως μαρτύρων ἢ κατηγορουμένων ἢ ἐκθέσεις περὶ ὀρισμένων πληροφοριῶν ἢ οἰαδήποτε ἀνακριτικῇ παρὰ τούτων συντασσόμενη πρᾶξις θεωρεῖται ὡς τοιαύτη καὶ εἶναι ἔγκυρος καὶ διὰ μόνης τῆς υπογραφῆς τοῦ προανακρίνοντος.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ οἱ Προανακριταὶ δύνανται νὰ παραγγελλῶσιν τὴν λήξιν καταθέσεως μαρτύρων καὶ ἀπολογίας κατηγορουμένων ὑπὸ ἀνακριτῶν ἢ προανακριτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ ἐκτελῶσι τὴν παραγγελλίαν τῶν ταύτην ταχέως.

2. Διὰ τὰ ἀδικήματα τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως τὰ διαπραχθέντα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαποῦ κατοικοῦντος ἢ διαμείνοντος εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀρμόδιον τυγχάνει τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον τῆς Πρωτεύουσας.

3. Μεταξὺ πλειόνων συνεπιλαμβανομένων καὶ ἐπίσης ἀρμόδιων Δικαστηρίων καὶ ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων,

προτιμάται ή πρότερον καλέσασα τὸν κατηγορούμενον ή διατάξασα τὴν σύλληψιν ή φυλάκισιν τούτου Ἀρχή. Σύγκρουσις καταφατική ή ἀποφατική μεταξύ τῶν ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως ὑπαλλήλων καὶ τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων ή μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν κοινῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ή δικαστηρίων ή τῶν Στρατιωτικῶν Δικαστηρίων, αἴρεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀσείου Πάγου ἐντὸς τοιῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς τοῦτον ἀνακοινώσεως τῆς συγκρούσεως. Προτιμάται ὅμως πρὸς προανάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν ή ἀρχή τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τῆς πράξεως, ὅταν τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 παρ. 8 Συμβούλιον τῆς τὸ πρῶτον ἐπιληφθείσης προανακριτικῆς Ἀρχῆς κατὰ πρότασιν τοῦ παρ' αὐτῇ Ἐπιτρόπου ἤθελε κρίνῃ ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης προανακρίσεως ἐπιβαλλομένην τὴν τοιαύτην πρὸ-τίμῃσιν.

4. Αἱ περὶ ἰδιαζούσης δικαιοδοσίας διατάξεις τῆς κοινῆς ποινικῆς Δικονομίας καὶ παντὸς ἄλλου εἰδικοῦ νόμου δὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, ἀπάντων τῶν κατηγορουμένων ἀσχετῶς ἰδιότητος, βαθμοῦ ὑπηρεσίας, λειτουργήματος καὶ θέσεως ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἀεμοδιότητα τοῦ Εἰδικοῦ τούτου δικαστηρίου οἱ δὲ κατηγορούμενοι τῶν περιπτώσεων α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 1 δισιδικοῦσιν ἀποκλειστικῶς ἐνώπιον τοῦ ἐν παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 9 Εἰδικοῦ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντος Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 13.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λειτουργήματός του ἔχει πάντα τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν κατὰ τὰς ἰσχύουσας διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Ποινικῆς Δικονομίας ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῶν ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων τῆς περιφέρειας τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τούτων τῶν ἐκ τοῦ παρόντος νόμου ἀπορρέοντων.

Ἄρθρον 14.

1. Τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἀσχετὴ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος αὐτεπαγγέλτως ή μετὰ μήνυσιν. Πᾶς ἀνακριτικὸς ὑπαλλήλος ὑποχρεοῦται νὰ δέχεται τὰς ὑποβαλλομένας μηνύσεις καὶ νὰ συντάσσῃ τοιαύτας διαθετέων παραγῆμα τῷ ἀρμοδίῳ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ τὰς συντασσόμενης τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως ἐγγειρίσεως.

2. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αἱ ἀεμόδια ὑπηρεσίαι τῶν Ὑπουργείων Οἰκονομικῶν, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Συγκοινωνίας, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, Ἐπισιτισμοῦ, οἱ Διοικηταὶ τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς, Ἀγροτικῆς καὶ Τραπεζικῆς τῆς Ἑλλάδος, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἐμπορικῶν, Βιομηχανικῶν καὶ Τεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων, προσωπικῶς ὑποχρεοῦνται ὅπως διαθετέωσιν εἰς τὸν ἀρμοδίον Εἰδικὸν Ἐπίτροπον λεπτομερῆ καὶ κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἐξηκριθέ-μένα στοιχεῖα α) περὶ τῶν ἐκτελεσθέντων διαρκούσης τῆς Ἑχθρικῆς Κατοχῆς Δημοσίων Ὑγίων στρατιωτικοῦ ή μὴ σκοποῦ, β) τῶν συναφθεισῶν συμβάσεων μεταξύ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἀρχῶν Κατοχῆς ή Ἑλλήνων φυσικῶν ή Νομικῶν προσώπων καὶ Ἀρχῶν Κατοχῆς, μεταθετέως καθ' οἷονδήποτε τρόπον εἰς φυσικὰ ή νομικὰ πρόσωπα ἑχθρικῶν χωρῶν μετῶν ἐπιχειρήσεων ή ἐκμεταλλεύσεων ἀκουμένων ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν, γ) τῶν ὀνομάτων διοικητικῶν Συμβουλίων Ἀνωνύμων Ἐταιρειῶν ἐν οἷς μετέχον διαρκούσης τῆς Κατοχῆς καὶ ἡγήσοι ἑχθρικῶν Κρατῶν, δ) εἰσαγωγῶν ἐκ Γερμανίας, Ἱταλίας, Βουλγαρίας, Σερβίας, Αὐστρίας, Οὐγγαρίας καὶ Ρουμανίας ὡς καὶ τῶν εἰσπαρόντων εἰδῶν, ε) ὀνομάτων πλοιοκτητῶν ὧν ὁποσδήποτε ἐχρησιμοποίησαν ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς τὰ κατὰ θάλασσαν μεταφορικὰ μέσα στ) ὀνομάτων τῶν ὑπὲρ ὧν ἐπεβάσκει τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς ἀποκλειστικῶς ἐπιτρέπεται ή συγκέντρωσις ἐμπορία ή διάθεσις εἰς τὴν κατανάλωσιν γεωργικῶν ή κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ζ) ὀνομάτων τῶν ἰδιωτῶν ή ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες εἰργάσθησαν διὰ λογαριασμὸν τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς εἴτε

ἐξ ὀλοκληροῦ εἴτε κατὰ σημαντικὸν τμήμα τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν, θ) κατὰλογον μηχανικῶν ἐμπειρογνομόνων ναυπηγῶν καὶ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασθέντων εἰς ὑπηρεσίας τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς. Εἰς τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις ὑπόκεινται καὶ πάντες οἱ ἐκπρόσωποι ὁργανισμῶν καὶ παντὸς εἶδους ἐνώσεων, ὑπαγομένων εἰς τὰ ἐμπορικά, βιομηχανικά καὶ τεχνικά Ἐπιμελητήρια.

3. Οἱ ἀνωτέρω παραλείποντες τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ὑποχρεώσεων τῶν τιμωροῦνται ὡς συνεργοὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ 4 τῆς παρούσης πράξεων συμφῶνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 71 καὶ 72 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἐπίσης τιμωροῦνται ὡς συνεργοὶ κατὰ τ' ἀνωτέρω καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 149 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἀναφερόμενοι μὴ ἀνακοινούντες τῷ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ πᾶν ὅτι ἐκ μηνύσεων ή ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ή κατ' ἄλλον τρόπον ἔμαθον περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 καὶ 4 τῆς παρούσης ἀδικημάτων.

4. Ὁ ἀσὼν τὴν πρὶνικὴν ἀγωγὴν προκειμένου μὲν περὶ τῆς α' καὶ β' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης πράξεως παραπέμπει ὑποχρεωτικῶς τὸν κατηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 4 παραπέμπει δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, μετὰ ή ἀνευ προανακρίσεως.

5. Ἡ προανάκρισις θεωρεῖται περαιωμένη καὶ ἀνευ ἀπολογίας τοῦ κατηγορουμένου.

6. Ὁ κατηγορούμενος καλούμενος εἰς ἀπολογίαν δικαιούται νὰ παραστή μετὰ τοῦ συνηγόρου ή συνηγῶρων οὐχὶ πλειόνων τῶν δύο ή μετὰ τῶν ὁποίων ἐπικοινωνία ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀπαγορεύεται. Ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ ζητήσῃ πρὸς ἀπολογίαν προθεσίαν τὸ πολὺ 24 ὥρων, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ ἀπολογηθῇ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται ή τετάρτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ψηφίσματος τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1924 «περὶ ἀνακρίσεως καὶ ἐκδικάσεως ἀδικημάτων τινῶν ὑπὸ τῶν Ἐφετών».

7. Εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν ἐπιτρέπεται οἰαδήποτε προσφυγὴ διαφωνία κατὰ τῶν πράξεων τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ή τοῦ Προανακριτικοῦ ὑπαλλήλου.

8. Περὶ τῆς προφυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου ἀποφαίνεται ὁ, τε ἐνεργήσας τὴν προανάκρισιν καὶ ὁ Ἐπίτροπος. Ἐν περιπτώσει διαφωνίας προανακρίνοντος καὶ Ἐπιτρόπου ἀποφαίνεται Συμβούλιον συντιθέμενον ἐκ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν δύο τακτικῶν δικαστῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, εἰς ὃ δὲν δύναται νὰ μετᾶσχῃ ὁ ἐνεργήσας τὴν προανάκρισιν καὶ ἐάν εἶναι διωρισμένος δικαστής.

9. Ἀπόλυσις προσωρινή ἐπὶ ἐγγυήσει ή ἀνευ ταύτης δύναμι οἰαδήποτε ἰσχύουσας διατάξεως, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως, δύναται ὅμως νὰ διακοπῇ ή προφυλάκισις ὑπὸ τοῦ προανακρίνοντος, ἐάν συμφωνῇ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος. Ἐν διαφωνίᾳ ἑκατέρου τούτων, ἀποφαίνεται περὶ τῆς διακοπῆς ή μὴ τῆς προφυλακίσεως τὸ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἐδάφιον συμβούλιον.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐφ' ὅσον ἤθελε πεισθῇ περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου δύναται ἐπίσης νὰ ὑποβάλῃ τὴν δικογραφίαν μετὰ ἡτιολογημένης προτάσεως τοῦ πρὸς ἐκδοσιν ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος εἰς τὸ ὡς ἄνω Συμβούλιον.

10. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ ὁ κατὰ παραγγελίαν τοῦτου ἐνεργῶν τὴν προανάκρισιν, εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται νὰ ἐνεργήσῃ πᾶσαν ἀνακριτικὴν πράξιν καὶ ἀνευ τῆς συμπράξεως γραμματέων ή μαρτύρων.

11. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καὶ Ἀντεπίτροπος, προανακριταὶ καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν δύναται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς ἐτέραν δικαστικὴν περιφέρειαν πρὸς ἐνέργειαν πάσης ἀνακριτικῆς πράξεως χρησιμοποιούντες πρὸς τοῦτο ἐλευθέρως καὶ δωρεὰν πᾶν μεταφορικὸν μέσον ἀνήκον εἴτε εἰς τὸ Δημόσιον εἴτε εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ἐπιδείξει.

τῆς τακτικότητος των, ὀφείλουσιν ὅμως νὰ γνωρίζωσι τοῦτο εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπίτροπον τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἐπανόδου των.

12. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐνεργεῖ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς κοινῆς Ποιν. Δικονομίας διαταχθέντα διὰ τὴν ἀνακάλυψιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ δικοκόμενου ἀδικήματος.

*Ἀρθρον 15.

Κατὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐκδιδόμενων βουλευμάτων οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἔκτακτον ἐνδίκον μέσον ἐπιτρέπεται.

*Ἀρθρον 16.

1. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος καλεῖ τὸν κατηγορούμενον νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου δι' ἐπίδοσιν αὐτῷ κλητηρίου θεσπίσματος, περιέχοντος τὰ ἐν ἄρθρῳ 265 τῆς Κ. Π. Ν. ὁριζόμενα, τρεῖς τοὐλάχιστον πλήρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου ἐφ' ὅσον ὁ κατηγορούμενος διαμένει ἐν τῇ ἑδρᾷ τοῦ Δικαστηρίου, καὶ ὅτι πλῆρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Αἱ αὗται προθεσμίαι ἰσχύουσιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν κλήτευσιν τῶν μαρτύρων κατηγορίας.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ κλητηρίου θεσπίσματος δύναται ὁ εἰδικὸς Ἐπίτροπος νὰ καλῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον καὶ πλείονας τοῦ ἐνὸς κατηγορουμένου διὰ τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον μὲν, ἀλλὰ κατὰ διαφόρων προσώπων καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἢ χρόνῳ παρὰ τὸν ἀδίκημα καὶ ὅταν εἴη οὗτοι δὲν εἶναι συναίτιοι. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀνευ ἰδιαίτερων λόγων, ἐκτιθεμένων εἰδικῶς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Δικαστηρίου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χωρίζεται ἢ περὶ πάντων τῶν συνεισγαγομένων κατηγορουμένων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάκρισις καὶ συζήτησις.

2. Εἰδικαὶ διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν κλήτευσιν καὶ ἐξέτασιν μαρτύρων κατὰ τὴν προδικασίαν καὶ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν βὲν ἔχουσιν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν, ἐφαρμοζομένων διὰ πάντας τοὺς μάρτυρας, ἀσχετῶς ἰδιότητος καὶ λειτουργήματος τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος.

3. Ἐάν ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς τὸ κλητηρίον θεσπίσματος ἐπιτίθεται συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 1228 τῆς 31 Μαρτίου 1918, ὅτι πλῆρεις ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου.

4. Ἀρμόδια ὄργανα διὰ τὴν κλήτευσιν καὶ ἐπίδοσιν παντὸς εἴδους δικογράφου τυγχάνουσιν οἱ ἄμισθοι, ἐμμισθοὶ δικαστικοὶ καὶ ποινικοὶ κλητῆρες, τὰ ὄργανα ἀσφαλείας καὶ ἀγοφυλακίης.

5. Ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος καὶ τῶν κλήσεων τῶν μαρτύρων ὡς καὶ παντὸς δικογράφου διενεργούνται κατὰ τὰ λοιπὰ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθροις 145 καὶ 146 τῆς Κ. Π. Δ. ὁριζόμενα, τῆς τυχόν ἐλλείψεως οἰοῦντο τῶν στοιχείων μὴ συνεπαγομένης τὴν ἀκυρότητα τῆς κλητεύσεως, εἰ μὴ μόνον ὅταν ἐκ τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως ὑπάρχῃ κατάδηλος ἐλλείψις κλητεύσεως. Ἐν περιπτώσει ἀνύρου κλητεύσεως καὶ ἐντεῦθεν ἀναβολῆς τῆς δίκης καταδικάζεται ὁ ἐπίδοὺς τὴν κλήσιν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου εἰς φυλάκισιν τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν. Ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς μόνον τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποιν. Δικονομίᾳ ὁριζόμενα ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου.

*Ἀρθρον 17.

Ὁ κατηγορούμενος δικαιούται νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τοῦ κατὰ τὴν κοινὴν Π. Δικονομίαν δικαιώματος ὅπως ἐξαιτήσῃται τὴν ἐξαίρεσιν βύο μόνον τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου καὶ ἐφ' ἑκατὸ μόνον. Περὶ τῆς ἐξαίρεσεως ἀποφαινεται τὸ εἰδικὸν Δικαστήριον κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κ. Π. Δ.

*Ἀρθρον 18.

1. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασία διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 364 μέχρι 372, 374 μέχρι 380, 383 μέ-

χρι 400, 402 μέχρι 404, 423 μέχρι 424 τῆς κοινῆς Ποιν. Δικονομίας, ἐφ' ὅσον εἰδικῶς δὲν τροποποιεῖται ὑπὸ τῆς παρούσης. Ὁ Πρόεδρος τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζήτησεως τῆς υποθέσεως ἀναγινώσκει εἰς τὰ λαϊκὰ μέλη τὸν ἐξῆς ὅρον: «Ὁρῶμαι ὅτι θὰ ἐκτελέσω τιμὴς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου ὡς μέλος τοῦ εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν μόνον τὸν Θεόν, τὴν Δικαιοσύνην, τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὴν Τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους». Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὁρκου ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου καλεῖ κατ' ὄνομα ἕκαστον τῶν λαϊκῶν μελῶν ὁπερ ἀνατείνον τὴν δεξιὰν προσφέρει τὴν λέξιν «Ὁμνῶ».

Ὁ μνηστὴς ἐμφανιζόμενος ἐπ' ἀκροατηρίῳ ὑποχρεῖται νὰ παραμείνῃ μέχρι πέρας τῆς συνεδριάσεως, ἐάν κρίνῃ τοῦτο ἀπαραίτητον τὸ Δικαστήριον.

2. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δικαιούται νὰ γνωστοποιήσῃ ὡς μάρτυρας ὑπερασπίσεως πλείονας τῶν 10. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ μάρτυρες κατηγορίας εἶναι πλείονες τῶν δέκα δικαιούται καὶ ὁ κατηγορούμενος νὰ ἐξετάσῃ ἴσον ἀριθμὸν.

3. Ἐπὶ πλείονων κατηγορουμένων ἕκαστος δὲν δύναται νὰ γνωστοποιήσῃ πλείονας τῶν πέντε μαρτύρων ὑπερασπίσεως, πάντες ὅμως οἱ κατηγορούμενοι ἐν τῷ συνόλῳ οὐχὶ πλείονας τοῦ τετραπλασίου τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαρτύρων τῆς κατηγορίας. Ὁ Πρόεδρος προσδιορίζει ἐντὸς τοῦ ὁρίου τούτου τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐφ' ἐνὸς ἑκάστου τῶν κατηγορουμένων γνωστοποιηθησέμενων μαρτύρων.

*Ἀρθρον 19.

Κατὰ τοῦ κύρους τῆς προδικασίας οὐδεμία ἐνστάσις συγχωρεῖται εἰς τὸν κατηγορούμενον.

*Ἀρθρον 20.

1. Κλητευθέντος νομίμως καὶ μὴ ἐμφανισθέντος μάρτυρος τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν βίαιαν προσαγωγὴν αὐτοῦ διακοπτομένης ἐν ἀνάγκῃ τῆς συνεδριάσεως μέχρι 48 τὸ πολὺ ὥρων. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ ἂν εἴη δὲν διαταχθῇ τοιαύτη ἀναβολὴ τῆς συνεδριάσεως τὸ Δικαστήριον καταδικάζει τὸν ἐξ ἀπειθείας μὴ ἐμφανισθέντα μάρτυρα εἰς φυλάκισιν μέχρι 2 ἐτῶν καὶ εἰς πληρωμὴν ὅλων τῶν ἐκ τῆς μὴ ἐμφανίσεώς του προκληθέντων ἐξόδων, διατάσσων ἅμα ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς, τὴν βίαιαν τούτου προσαγωγὴν κατὰ τὴν νέαν δικασίμον. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται τὸ ἐνδίκον μέσον τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κ. Π. Δ.

2. Διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν βίαιαν προσαγωγὴν μαρτύρων μὴ γνωστοποιηθέντων, ὧν τὴν μαρτυρίαν θεωρεῖ ἀναγκαίαν. Ὡσαύτως καὶ ὁ εἰδικὸς ἐπίτροπος δύναται διαρκούσης τῆς δίκης νὰ κλητεύῃ νέους μάρτυρας, εἰς τὴν περίπτωσιν βέ ταύτην δικαιούται καὶ οἱ κατηγορούμενοι νὰ ἐξετάσωσιν ἴσον ἀριθμὸν μαρτύρων ἐπὶ πλέον τῶν ἀρχικῶς προσδιορισθέντων.

*Ἀρθρον 21.

1. Ὁ κατηγορούμενος παρίσταται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου ὑποχρεωτικῶς μετὰ συνηγόρου, μὴ δυνάμενος ὅμως νὰ διορίσῃ πλείονας τῶν 3. Εἰς ἣν περίπτωσιν στερεῖται συνηγόρου διορίζεται αὐτεπαγγέλτως τοιοῦτος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

2. Ἡ ἀγορεύσις ἑκάστου τῶν συνηγόρων ἐπ' ἀκροατηρίῳ οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δύο ὥρας ὑποχρεομένου ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦ Προέδρου καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἁνω. χρονικοῦ ὁρίου, νὰ ἀφαιρέσῃ τὸν λόγον ἐάν ὁ συνηγόρος διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του ἐπανέρχεται ἐπὶ ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν ἄλλων ζητημάτων.

3. Τὰ ἄρθρα 43 παρ. 2 τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων δὲν ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ, τοῦ συνηγόρου οὐδέποτε δικαιούμενον νὰ ποιήσῃται χρῆσιν ὑδριστικῶν ἢ προσδελτικῶν ἐκφράσεων. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται ἡ ἀνάλογος διάταξις τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ περὶ τύπου 5060 Νόμου.

"Αρθρον 22.

Ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν δίκην, ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ προηγουμένως τὸν Εἰδικὸν Ἐπίτροπον ὅστις εἰσάγει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Δικαστήριον ὅπου ἀποφαίνεται περὶ τοῦ βασιμίου τῶν ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου προβαλλομένων λόγων καὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς ὑποθέσεως μετὰ διαπίστωσιν τοῦ λόγου ἀνωτέρας βίας ἀποσύρει τὴν διχογραφίαν καὶ δρίζει νέαν δικάσιμον. Ἐπ' ἀκρατηρίου ἀναγινώσκονται αἱ κατὰ τὴν προδικασίαν τυχόν ληφθεῖσαι ἔνορκοι καταθέσεις τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβόντων μαρτύρων μὴ κλητευομένων ὥς καὶ τῶν κλητευθέντων καὶ μὴ ἐμφανισθέντων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ διαμενόντων μαρτύρων.

"Αρθρον 23.

Ἐν περιπτώσει ἀναβολῆς τῆς δίκης, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις ἐπὶ ἐγγυήσει.

"Αρθρον 24.

Ἐὰν διαρκούσης τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας, ἐγερωθῶσιν ὑπόνοιαι κατὰ τινος μάρτυρος ἐπὶ ψευδορκίᾳ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἢ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ διατάξῃσιν τὴν κράτησιν τοῦτου μέχρι πέρατος τῆς συζήτησεως, εἰσαγομένων τῶν ἐπὶ ψευδορκίᾳ κατηγορουμένων εἰς τὸ ὡς ἄνω Εἰδικὸν Δικαστήριον κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν.

"Αρθρον 25.

1. Εἰς περίπτωσιν ἀθώωσης τοῦ κατηγορουμένου τὸ Δικαστήριον ὅπου ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, ἀποφαίνεται διὰ τῆς ἰδίας του ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῶς ἐὰν ἡ παρὰ τοῦ μηνυτοῦ ὑποβληθεῖσα μήνυσις ᾗτο ψευδὴς καὶ δολία ὅποτε κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδείξαισιν τοῦ δικαστηρίου εἰσάγεται καὶ ἐκδικάζεται ἡ ἐπὶ ψευδῇ καταμηνύσει κατηγορία κατὰ τοῦ μηνυτοῦ.

2. Ἡ τοιαύτη ψευδὴς καταμηνύσις τιμωρεῖται διὰ φυλάκισις τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν καὶ διὰ τῶν ἐν ἀρθροῖς 21, 23 καὶ 24 τοῦ Ποιν. Νόμου παρεπομένων ποινῶν, καταψηφισμένων τῶν τελῶν καὶ ἐξόδων τῆς κατὰ τοῦ ἀθωωθέντος κατηγορουμένου δίκης. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἔκτακτον μέσον ἐπιτετέπεται πλὴν τῆς ἀνακοπῆς ἥτις ἀσκειμένη κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κοινῆς Ποιν. Δικονομίας συγχωρεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ καταδικασθεὶς μηνυτὴς δὲν ἐνεφανίσθῃ κατὰ τὴν δικάσιμον, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ κατ' αὐτοῦ διὰ ψευδῇ καταμηνύσειν καταδικαστικὴ ἀπόφασις.

3. Ἐν περιπτώσει ἀπαλλαγῆς τοῦ κατηγορουμένου διὰ βουλεύματος ἐπιβάλλονται τὰ δικαστικὰ ἔξοδα εἰς τὸν δολίως ὑποβαλόντα τὴν ψευδῇ μήνυσιν διὰ τοῦ βουλεύματος. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ποινὴ ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀρμόδιου Πλημμελειοδικείου διαβιβαζομένου πρὸς τὸν ἀρμόδιον Εἰσαγγελεῖα ἀντιγράφου τοῦ ἐκδοθέντος βουλεύματος μετὰ τῆς συναφοῦς διχογραφίας. Εἰσάγεται δὲ πρὸς ἐκδίκασιν ἡ ὑπόθεσις δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως ὑποχρεωτικῶς.

"Αρθρον 26.

Ὁ ὁπωσδήποτε ἐκ τοῦ διωκομένου ἀδικήματος ἀμέσως ζημιωθεὶς δύναται νὰ παραιτῇ ὡς πολιτικὸς ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ψυχικὴν ὀδύνην, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκ τούτου προσελθούσαν θετικὴν ἢ ἀποθετικὴν περιουσιακὴν ζημίαν, διὰ περφορικῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δηλώσεως καταχωρουμένης εἰς τὰ πρακτικὰ ἄνευ οἰαδήποτε προδικασίας γινομένης δὲ τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς πρώτης ἐπ' ἀκρατηρίῳ συζητήσεως. Τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου νὰ ἐπιδικάσῃ ταύτας, ἀπαγορευομένης τῆς δι' οἰονδήποτε λόγον

παραισθητικῆς τῶν τοιούτων ἀξιώσεων εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Ὁ πολιτικὸς ἐνάγων ἔχει τὰ ἐκ τῆς Ποιν. Δικονομίας προβλεπόμενα αὐτῷ δικαιώματα δὲν δύναται ὁμως νὰ προτείνῃ πρὸς ἐξέτασιν πλέον τῶν 5 μαρτύρων.

"Αρθρον 27.

1. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ὅμα τῇ ἐνασκήσει τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς λαμβάνει πᾶν συντηρητικὸν μέτρον ἐπὶ πάσης κινήτης ἢ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ κατηγορουμένου, εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἢ εἰς χεῖρας παντὸς τοῦτου δι' ἀπλῆς ἐγγράφου αὐτοῦ ἐντολῆς καταχωρουμένης, προκειμένου περὶ ἀκινήτων εἰς τὰ οἰκεία τῶν ὑποθηκῶν βιβλία, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης δημεύσεως καὶ ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ζημιωθέντων, Ὡσαύτως, ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐγγράφῳ ἐντολῇ, παύει χορηγουμένη εἰς τὸν κατηγορούμενον οἰαδήποτε παρ' οἰονδήποτε Ταμείου (Νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου) ὀφειλομένη σύνταξις ἥς οὗτος ἰσοδύως στερεῖται, εἰς ὅς περιπτώσεις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἐπιβάλλεται ἡ δημευσις τῆς περιουσίας του.

2. Πᾶσα κινήτη ἢ ἀκίνητος περιουσία τῆς συζύγου, τῶν ἀνιόντων καὶ κατιόντων καὶ ἀδελφῶν τοῦ κατηγορουμένου κτλ. θείσῃ μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ διωκομένου ἀδικήματος θεωρεῖται κατὰ μαχητὸν τεκμήριον ἀνήκουσα καὶ αὕτη εἰς τὸν κατηγορούμενον ὑποκειμένη εἰς τὴν δημευσιν πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων ἐν γένει, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων συντηρητικῶν μέτρων.

3. Τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως περὶ τῶν ὑποβληθέντων τοιούτων συντηρητικῶν μέτρων. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται τὸ ἀρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 29.12.1924 ψηφίσματος τῆς Δ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνοσυνελεύσεως, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

"Ενδικο μέρος.

"Αρθρον 28.

1. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Εἰδικοῦ τούτου Δικαστηρίου οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἔκτακτον ἔνδικο μόνον ἐπιτρέπεται ἡ δὲ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται μόνον ὅπου εἰδικῶς ἐν τῷ παρόντι συγχωρεῖται.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνακοπὴ ἐὰν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς ἐκρατεῖτο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δίκης ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ δὲν προσήχθῃ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου.

Ἡ ἀνακοπὴ αὕτη ἀσκεῖται ἐντὸς ὀκτῶ (8) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπίδοσεως τῆς ἀποφάσεως διὰ δὲ τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐκδοθείσας ἐρήμην καταδικαστικὰς ἀποφάσεις ἐὰν ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως ἡ ὡς ἄνω ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Ἡ ὡς ἄνω ἀνακοπὴ ἀσκεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κοινῆς Ποινικῆς Δικονομίας καὶ ἐκδικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ αἰτήσῃται τὴν ἀναθεώρησιν πάσης ἀποφάσεως τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐντὸς δύν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της. Ἡ αἴτησις ἀναθεωρήσεως ἀσκεῖται ἐνώπιον τοῦ Γραμματέως τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου συντάσσουμένης περὶ τούτου ἐκθέσεως καὶ μὴ ἀπαιτουμένης ἄλλης διατυπώσεως. Ζητηθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως ἡ ὑπόθεσις ἐκδικάζεται ἐκ νέου ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου, συγκροτουμένου ἐξ ἄλλων δικαστῶν ὁριζομένων κατὰ τὸ ἀρθρον 9 παρ. 6. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, τῆς προθεσμίας ἀρχομένης μετὰ 10 ἡμέρας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

"Αρθρον 35.

Ἐκτέλεσις ἀποφάσεων.

"Αρθρον 29.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστωμένου δικαστηρίου γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ἀνεξαρτήτως τῆς ιδιότητος τοῦ καταδικασθέντος.

"Αρθρον 30.

1. Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 811 «περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως τῶν καταδικῶν ἐκ τῶν φυλακῶν» αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων ὡς καὶ παντὸς οἰουδὴποτε νόμου ἐπιτρέποντος τὴν δι' οἰανδήποτε αἰτίαν προσωρινὴν ἀπόλυσιν τοῦ κατηγορουμένου τῶν ἐν τῇ παρούσῃ προβλεπόμενων ἀδικημάτων πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἐκδικάσεως τῆς κατηγορίας.

2. Ὁ νόμος 2701 τοῦ 1940 οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει προκειμένου περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς προφυλακίσεως τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συντακτικῇ πράξει ἀδικημάτων.

"Αρθρον 31.

Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου ἡ χορήγησις ἀμνηστίας δὲν ἐπιτρέπεται.

"Αρθρον 32.

Καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον διὰ τούτων καταγιγνώσκεται ποινὴ ἐπανορθωτικὴ παραγράφονται μετὰ δεκαετίαν, αἱ λοιπαὶ δὲ μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

"Αρθρον 33.

1. Αἱ διατάξεις τῆς Ποιν. Δικονομίας ἐφαρμόζονται ἐν γένει εἰς τὴν προκειμένην διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον ἄλλως ρητῶς δὲν ὀρίζεται ἢ δὲν τροποποιῶνται διὰ τοῦ παρόντος.

2. Ὅπου αἱ διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ὁμιλοῦν περὶ δικαστηρίου Κάκουρχιοδικείου, Πλημμελειοδικείου νοεῖται ἐνταῦθα τὸ ἐν τῷ παρόντι Εἰδικὸν Δικαστήριον. Ὅπου οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω νόμοι ὁμιλοῦν περὶ Εἰσαγγελέων νοεῖται ἐνταῦθα ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος. Τὰ ἐντάλματα συλλήψεως προφυλακίσεως, τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῶν προανακριτῶν διὰ τὰς περὶ τῶν παρὼν Νόμος πράξεις καὶ ἀφορῶντα στρατιωτικούς ἐν γένει ἐκτελοῦνται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου, ἡ δὲ φυλάκισις τούτων γίνεται ἐν ταῖς κοιναῖς φυλακαῖς εἰς ὅς θέλει ἐκτίσθαι ἡ ποινὴ. Ἡ κλήτευσις τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει καὶ τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὡς μαρτύρων ἢ κατηγορουμένων κατὰ τὴν προδικασίαν καὶ τὴν ἐπ' ἀποκατηρίφω διαδικασίαν γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρμοδίου Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου, ἄνευ μεσολαβήσεως τῆς προϊσταμένης τῶν καλουμένων Ἀρχῆς.

"Αρθρον 34.

Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀπὸ 11-23 Ὀκτωβρίου 1934 Δ)γμα περὶ ποινικῆς διατιμῆσεως καὶ τὸ ἀπὸ 11)23 Μαρτίου 1935 τοιοῦτον περὶ ἐκκαθαρίσεως ἐξόδων τῆς Ποινικῆς διαδικασίας, ἐφαρμοζόμενα καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπόμενων περιπτώσεων, ὡς ταῦτα συνεπληρώθησαν ἢ ἐτακτοποιήθησαν μεταγενεστέρως. Τῶν ἐγγράφων τῆς παραπομπῆς διαδικασίας καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως ἀπαλλήψεως ἐξόδων τῆς συνιστωμένης ποινικῆς διαδικασίας θεωρουμένων ὡς ἐνώπιον τοῦ Κάκουρχιοδικείου.

1. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου συνιστώμενα εἰδικὰ δικαστήρια συνεδριάζουν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἐφετερίου ἢ Πρωτοδικείου τῆς ἑδρας τῶν εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπὸ τῶν παρ' αὐτοῖς Ἐπιτρόπων ὀριζομένων. Αἱ ὁρίσθαι ὑπὸ τῶν Ἐπιτρόπων δικάσιμοι, ἐκάστου 150ῆμέρου ἀνακοινοῦνται παρ' αὐτοῦ εἰς τὰ κατὰ τὸ ἀρθρον 9 ἐκλεγέντα λαϊκὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἅτινα ὑποχρεοῦνται νὰ παρίστανται εἰς ἐκάστην συνεδρίαν.

2. Οἱ ἀνατιολογῆτως μὴ ἐμφανιζόμενοι τιμωροῦνται παρὰ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου συντιθεμένου ἄνευ τῶν λαϊκῶν μελῶν διὰ τῆς ποινῆς τῆς εἰρηκτῆς 3-10 ἐτῶν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης οὐδὲν ἐνδίκον μέσον ἀσκεῖται πλὴν τῆς ἀνακοπῆς συγχωρουμένης μόνον λόγῳ ἀνωτέρας βίας.

3. Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν δι' οἰονδήποτε λόγον καθίσταται ἀδύνατος ἡ συνεδρίασις τούτων ὡς ἀνωτέρω, ὁ τόπος τῶν συνεδριάσεων ὀρίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως Προέδρου καὶ Ἐπιτρόπου δημοσιευομένης ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας εἰς μίαν τῶν ἐντοπίων ἐκδιδόμενων καθημερινῶν ἐφημερίδων καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων διὰ τοιχοκολλησεως ταύτης εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἐφετερίου ἢ Πρωτοδικείου τῆς ἑδρας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τρεῖς τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων τοῦ.

4. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ παρ' αὐτῷ Ἐπιτρόπου ἐγκαθίστανται εἰς τὰ κτίρια τοῦ Πρωτοδικείου ἢ Ἐφετερίου καὶ τῶν Εἰσαγγελιῶν τούτων, ἐν ἀδυναμίᾳ δὲ ἢ τυγχόν δι' ἑλλείψιν τοῦ ἀπαιτουμένου χώρου ἐπιτρέπεται ἐπί-σταξίς ἀναλόγων οἰκημάτων, γινομένη κατ' ἐξάίρεσιν τῆς ἰσχυούσης διαδικασίας, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἐπιτρόπου, τοῦ καταβαλλομένου μισθώματος κανονιζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Προέδρου Πρωτοδικῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος ἐνοικιοστασίου.

"Αρθρον 36.

1. Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς ἐπ' ἀριθ. 6)1945 Συντακτικῆς Πράξεως γινόμεναι συλλήψεις καὶ κρατήσεις ἐν ταῖς φυλακαῖς ὑπόπτων τελέσεως τῶν ἐν τῇ παρούσῃ προβλεπομένων ἀδικημάτων κυροῦνται μὴ οὐσης ἀναγκαιᾶς τῆς ἐκδόσεως ἐντάλματος φυλακίσεως διὰ τὴν περαιτέρω συνέχισιν τῆς κρατήσεως, δύναται ὅμως διὰ συμφώνου ἀποφάσεως τοῦ ἀρχαιότερου τῶν τακτικῶν μελῶν τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου νὰ διαταχθῇ ἡ διακοπὴ τῆς κρατήσεως ἢ προφυλακίσεως τῶν κατὰ τὴν κρίσιν τῶν μὴ βαρυνομένων δι' ἐπαρκῶν ἐνδείξεων.

2. Αἱ μέχρι σήμερον παρ' ἀνακριτῶν ἐνεργηθεῖσαι τακτικαὶ ἀνακρίσεις δι' ἀδικήματα ἐμπίπτουν εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἢ διὰ συναφῆ πρὸς αὐτὰ περατοῦνται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχηματισθεῖσων δι-κόγραφιῶν εἰς τὸν εἰδικὸν Ἐπίτροπον καὶ ἂν ὁ δοθεὶς εἰς αὐτὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Πλημμελειοδικῶν ἀσκηθείσης ποινικῆς ἀγωγῆς χαιροκρητισμὸς εἶναι διάφορος καὶ ἅπασι αἱ ἀνακριτικαὶ πράξεις αἱ μέχρι σήμερον παρὰ τῶν ἀνακριτῶν γινόμεναι θεωροῦνται ἔγκυροι καὶ τὰ παρὰ τῶν ἀνακριτῶν ἐκδοθέντα κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Κ.Π.Δ. ἢ τῆς ἐπ' ἀριθ. 1)1944 συντακτικῆς πράξεως ἐντάλματα συλλήψεως καὶ φυλακίσεως διατηροῦν τὴν ἰσχύν των θεωρούμενα ὡς παρὰ τοῦ εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ προανακριτοῦ ἐκδοθέντα.

3. Οἱ ἀνακριταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ υποβάλλουν ἀμελητέα διὰ τῶν Εἰσαγγελέων τῶν Πλημμελειοδικῶν τὰς ἐπ' αὐτῶν περὶ τῶν πράξεων τούτων σχηματισθείσας δικογραφίας εἰς τὸν εἰδικὸν ἐπίτροπον, ὅστις θέλει ἐνεργήσῃ ἐπ' αὐτῶν τὰ ἀνωτέρω ὀριζόμενα.

4. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δύνανται νὰ καταργῶνται ἢ νὰ τροποποιῶνται διὰ νόμου ἐκτὸς τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀμνηστίας διατάξεως.

*Άρθρον 37.

1. Ἡ Συντακτικὴ Πράξις ὑπ' ἀριθ. 1)1944 καὶ πᾶσα ταύτης τροποποιητικὴ διάταξις καταργοῦνται.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1945 Συντακτικῆς Πράξεως, ὡς αὕτη ἔχει τροποποιηθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12)45 καὶ τῶν Ν. 217, 271, 245 καὶ 332 τοῦ 1945 ἰσχύουσι, ὅσαι περιέχονται ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ.

2. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δύναται πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς Γραμματείας τῶν Πρωτοδικείων καὶ τῆς Εἰσαγγελίας αὐτῶν δι' ἀποφάσεώς του ν' ἀποσπᾷ εἰς ταύτας ὑπαλλήλους ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν ὑπαγομένους εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης. Δι' ἀποφάσεώς τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης δύνανται νὰ διορισθῶσι παρὰ τῷ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ Ἀθηνῶν μέχρι δέκα ἔμμισθοι κλητῆρες.

Ἐπίσης δι' ἀποφάσεως τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν ἄλλων Ὑπουργείων τῇ αἰτήσῃ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἀποσπῶνται καὶ ἄλλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι εἰς τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας.

*Άρθρον 38.

Ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτρόπων τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων πρόσληψις ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ γραφείῳ β' τάξεως δι' ἐν ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Γραμματεῖᾳ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτρόπων καὶ Εἰδικῶν Δικαστηρίων : α') Μέχρι 20 ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου Ἀθηνῶν, β') μέχρι 12 ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου Πειραιῶς καὶ τῶν ἐν

ἑξῆς Ἐφετείου ἐδρευόντων Ἐπιτρόπων καὶ γ') μέχρι 8 ὑπὸ τῶν ἄλλαχού ἐδρευόντων Εἰδικῶν Ἐπιτρόπων.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1945.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΠΕΤΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Τὰ Μέλη

Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ, Ι. ΠΟΛΙΤΗΣ, Β. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΓΟΥΝΑΡΑΚΗΣ, Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ, Γ. Α. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ, Ι. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΝΑΓΓ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. ΛΟΥΗΣ, Α. ΜΑΧΑΣ, Π. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΠ. ΜΑΤΕΣΙΣ, Α. ΖΑΚΚΑΣ, Α. ΜΕΡΕΝΤΙΝΗΣ, Γ. ΔΑΜΠΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Β. ΔΕΝΔΡΑΜΗΣ, Μ. ΠΕ. ΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1945.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

ΒΑΣ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αθήναις τῇ 6 Νοεμβρίου 1944

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλου 12

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συντακτικαὶ Πράξεις

Π. 1. Περί ἐπιβολῆς ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν περγασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ. 1

Διατάγματα

α) καθορισμοῦ περιφερείας τῶν Ἀστυνομικῶν Δ(ο)σεων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς. 2

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

Πρὸς ἡμαρτημένων εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1933)44 Νόμον. 3

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ὑπ' ἀριθ. 1.

Περί ἐπιβολῆς ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν συνεργασθέντων μετὰ τοῦ ἐχθροῦ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασμέναι καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

Ὅστις κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐχθρικής κατοχῆς συνεργάσθη ἐκ προθέσεως προδοτικῶς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἐντεῦθεν δὲ ἀκυφέν οἰαδήποτε ὠφέλεια εἰς αὐτὸν ἢ ζημία εἰς τὸν Ἐθνικὸν ἢ τὸν Συμμαχικὸν ἀγῶνα ἢ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πολιτίαν, ἢ εἰς τὴν Συμμαχικὴν Κράτους, τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2.

Ὡς ἔνοχοι τοῦ ἀδικήματος τοῦ ἀρθρου 1 τιμωροῦνται ἰδίαι:

α) Ὅσοι διετέλεσαν Πρόεδροι ἢ μέλη Κυβερνήσεων Καντονίων.

β) Ὅσοι κατέχοντες δημοσίαν θέσιν, στρατιωτικὴν, διοικητικὴν, δικαστικὴν ἢ ἄλλην, ἐγένοντο συνεκδητὰ ὅργανα τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔσκησαν τὸ λειτούργημα τῶν κατὰ τρόπον πιστικῶν τὸν Λαὸν ἢ διευκολύνοντα τὸ ἔργον τῆς Κατοχῆς.

Ὡς ἰδιάζουσα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις θεωρεῖται ἡ ἀνάληψις τοῦ ἀξιώματος διαρκούσης τῆς Κατοχῆς.

Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ὅργανα τῆς αὐτιδιοικήσεως αἰρετὰ ἢ μὴ, ὡς καὶ τοὺς διοικητάς, διευθυντάς καὶ ὑπολλήλους Νομικῶν Πρωτῶπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

γ) Ὅσοι ἀνελάβον ὑπηρεσίαν παρὰ ταῖς Ἀρχαῖς Κατοχῆς καὶ ἐνιργήσαν καὶ αὐτὴν πιστικὴν εἰς τὸν λαὸν ἢ διευκολύνοντα τὸ ἔργον τῆς Κατοχῆς.

δ) Ὅσοι ἐγένοντο συνειλητὰ ὅργανα τοῦ ἐχθροῦ πρὸς διάδοσιν τῆς προπαγάνδας τοῦ, ἐξαιρουμένης τῆς ἐργῆς τοῦ καιακτητοῦ ἢ προκαλυντὸς τὴν ἠττοκαυσίαν παρὰ τῇ ἑλληνικῇ λαῷ ἢ τὴν περιφρονήσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἢ συμμαχικοῦ ἀγῶνος. ἢ ἰδιότης τοῦ ὁργανοῦ ὡς ἐκκεῖνος, διευθυντοῦ ἢ ὑπολλήτου ἢ ὑπολλήτου ἢ συμμαχικοῦ ἀποβλέποντος εἰς ἀποκρίσιν ἐπιβαρυντικὴν περιπτώσιν.

ε) Ὅσοι κατέδωσαν εἰς τὸν ἐχθρὸν ἑλληνὰς ἢ ξένους ὑπὸ χροῦς ἐργαζομένους χάριν τοῦ ἐθνικοῦ ἢ συμμαχικοῦ ἀγῶνος ἢ ἐνιργήσαν εἰς τὴν ἀνακαλύψιν ἢ συλλήψιν τῶν.

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρην ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν ἡ τυχὼν κατὰ τὴν κατὰ τὸν ἐχθρὸν ἢ συλλήψιν τῶν.

στ) Ὅσοι πρόσεξαν εἰς πράξεις βίας ἐν συμπράξει ἢ μὴ μετὰ τῶν ὁργανῶν τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς εἰς βάρος ἑλληνῶν ἐνεκα τῆς κρασεως τῶν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ περίπτωσις θεωρεῖται ὁ ἐξοπλισμὸς τοῦ κραστοῦ παρὰ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς.

Ἀποτελεῖ ἰδιαιτέρην ἐπιβαρυντικὴν περίπτωσιν διὰ τὰ ἀδικήματα τῶν ἐδαφίων ὃ καὶ ὁ τοῦ παρόντος ἀρθρου ἢ ἰδιότης τοῦ δράστοῦ ὡς ἀνηκόντος εἰς τὰς ἐνοπλοὺς δυνάμεις τῆς χώρας ἢ τὰ Σώματα Ἀσφαλείας.

Ἐὰν ἐκ πράξεων προβλεπομένων εἰς τὰ ἄνω ἐδάφια ἐπὶ τῇ θανάτῳ Ἑλλήνων ἢ Συμμαχῶν, ἀποκλείεται ἡ παροχὴ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων κατὰ τὸ ἄρθρον 3.

ζ) Ὅσοι παρέσχον συστηματικῶς εἰς τὸν ἐχθρὸν πληροφορίας περὶ κινήσεων ἀτόμων ἢ ὁργανώσεων ἐργαζομένων διὰ τὸν Ἐθνικὸν ἢ Συμμαχικὸν ἀγῶνα.

η) Ὅσοι παρημποδίσαν δι' οἰοῦνδήποτε μέσου Ἐθνικὴν ἢ Συμμαχικὴν πολεμικὴν ἐν γένει ἐνέργειαν.

θ) Ὅσοι ἐν συνεργασίᾳ καὶ μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ἐχθροῦ ἐγένοντο ἀρχηγοὶ ἢ ὁδηγοὶ κινήσεως τεινύσεως εἰς προσβολὴν τῆς ἀκεραιότητος τῆς χώρας.

ι) Ὅσοι ἐπὶ σκοπῷ πλουτισμοῦ ἐμεταλλευθέντες τὴν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ οἰκονομικὴν ζυτὴν συνεργασίαν προκαλέσαν ζημίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἢ Ἑλλήνας πολίτας καὶ ὑπεβοήθησαν οὐσιωδῶς τὴν πολεμικὴν τοῦ ἐχθροῦ προσπάθειαν.

Ἄρθρον 3.

ἔνοχοι πράξεων προβλεπομένων ἐν τοῖς ἀρθροῖς 1 καὶ 2
πρὸτος τιμωροῦνται ἀναλογως τῆς ιδιότητος ἢ τῆς θέ-
την κατεῖχον ἢ τῆς σοβαροτήτος ἢ τῶν ἀποτελεσμάτων
πράξεως τῶν μὲ τὴν ποιήν τοῦ θανάτου ἢ τῶν ἰσοβίων ἢ
προσκαίρων δεσμῶν ἢ μὲ τὴν ποιήν προσκαίρου ἢ ἰσοβίου
ίας, συντρεχουσῶν δ' ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων μὲ τὴν
τῆς εἰρκτῆς. Τὸ Δικαστήριον ἐπιβάλλει ἐπίσης εἰς τὸν
πέντα ἔνοχον μερικὴν ἢ ὀλικὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας
κατὰ τὰς περιστάσεις.

"Αρθρον 4.

καταδίκη ἐπὶ ἀδικήματι προβλεπομένην ἐν τοῖς ἀρθρ. 1 καὶ
 2 αὐτοδικαίως τὰς συνεπείας τῶν ἀρθρῶν 21, 22 κα-
 τὰ τοῦ ποινικοῦ Νόμου ἰσοθίως, καὶ ἂν ἔτι τὸ ἐκδόν τὴν ἀπό-
 φασιν Δικαστήριον παραλείψῃ νὰ ἀπαγγεῖλῃ ταύτας.
 Ἡ ἐστέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπέρχεται αὐτοδι-
 καίως καὶ εἰς περίπτωσιν ἀπαλλαγῆς λόγῳ πλήρους συγ-
 γένου.

• "Αρθρον 5.

ἢ φυλάκισιν τοῦλάχιστον ἕξ μηνῶν καὶ μὲ ἰσόβιον στέρησιν
πολιτικῶν δικαιωμάτων τιμωρεῖται· ἐπὶ ἐθνικῇ ἀναξιοῦτι
καίτοι μὴ ὑποπεσὼν εἰς ἀδικήμα φέρον ἅπαντα τὰ στοι-
κῶν ἄρθρων 1 καὶ 2, συνειργάσθη ἐν τούτοις μετὰ τοῦ ἐ-
κκατὰ τρόπον ἀνάξιν Ἕλληνα Πολίτου θίγοντα τὴν ἐ-
ξουσίαν καὶ ἀξιοπρέπειαν καὶ διηυκόλυνεν οὕτω τὸ ἔργον τῆς Κατο-

ἀπαγορεύεται ἡ μετατροπὴ εἰς χρηματικὰς καὶ ἡ ἀναστρεφὴ
δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν.

3' Αρθρον 6.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν μετὰ τῶν κατὰ τ' ἄνωτέρω ἐγκλη-
των συντρέχει καὶ ἀδίκημα τοῦ κοινοῦ ποινικοῦ Νόμου ἐφασ-
χῆται αἱ γενικάαι ἀρχαὶ περὶ συρροῆς ἀδικημάτων, θεωρου-
μεν πάντως ὡς βαρυτέρων τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 ἐγκλη-
των. Ἡ ἐν ἄρθρῳ 5 στέρησις πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπι-
λεταὶ καὶ ἂν τὸ συρρέον βαρύτερον κοινὸν ἀδίκημα δὲν συν-
ηται ταύτῃ.

"Αρθρον 7.

Αἱ διατάξεις τῶν περὶ εὐθύνης Ὑπουργῶν νόμων δὲν ἔχου-
 ῖν ἐφαρμογὴν κατὰ τῶν ἀσκησάντων καθήκοντα Ὑπουργῶν
 πρὸς τὴν Κατοχῇ.

"Αρθρον 8.

Γ' ἀδικήματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ θεωροῦνται παραγεγραμμένα 6 μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς θρητῆς Κατοχῆς ἐὰν δὲν ἀσκηθῇ ποινικὴ ἀγωγὴ αὐτεπαγ-
τως ἢ ἐὰν δὲν ὑποβληθῇ κατὰ τῶν ἐνδῶχν μῆνουσις.

"Αρθρον 9.

Περὶ ὧσων δὲν προβλέπει εἰδικῶς ἡ παρούσα ἰσχύουσιν αἱ
τάξεις τοῦ Γεν. Μέρους τοῦ Κοινοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Σύστασις καὶ συγκρότησις τοῦ Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 10.

1. Πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων ἀδίκημάτων συνιστῶνται εἰς τὴν ἑδραν ἐκάστου Ἐφε-

τειου η, εν αναγκη, Πρωτοδικειου εν η πλειονα ειδικα Δικαστηρια συγκροτουμενα ες ενος οικαστικου λειτουργου απο του βαθμου του Πρωτοδικου η Αντεισαγγελεως Πρωτοδικου και ανω η συμβουλου της Στρατιωτικης Δικαιοσυνης αναλογου βαθμου ως Πρωτοδρου, εκ ου ας.ωματικων ενος μονιμου και ενος. εφεσου απο του βαθμου του υπολοχαφου και ανω όλων των οπλων και τεσσαρων πολιτων εκλεγμενων ως κατωτερω. Εξ ενος οικαστικου λειτουργου η συμβουλου στρατ. Δικαιοσυνης των αυτων ως ανω βαθμων ως Ειδικου Επιτροπου και ενος η πλειονων αντεπιτροπων εκ οικαστικων λειτουργων η συμβουλων στρατιωτικης Δικαιοσυνης ως ανω λαμβανουμενων, ασκουντων καθηκοντα Εισαγγελεως και Αντεισαγγελεως ως και ες ενος γραμματεως εχοντος βαθμον δικαστικου γραμματεως β' ταξεως αποσπουμενου δι' αποφασεως του Πρωτοδρου των Εφετων η Πρωτοδικων της ευρας του Δικαστηριου. Οι Πρωεδροι και οι ειρικοί επιτροποι και αντεπιτροποι των δικαστηριων τωτων οριζονται δι' έπαρξας του Πρωτοδρου Συμπουλιου λαμβανουμενοι κατά προτιμησιν εκ των επιρκειζαντων ομολογουμενως εξαίρετον Εθνικην διαγωγην κατά την διαρκειαν της Κατοχής. Τα στρατιωτικά μελη των δικαστηριων λαμβανονται κατά προτιμησιν εκ των συμετασχόντων ενεργώς του κατά της Ιταλίας και Γερμανίας πολεμου, του ένοπλου απελευθερωτικού αγώνος εν τη εσωτερικω και εν τη Μέση Ανατολη.

2. Ἐντός δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς π.ρ.ο.σ.π. τὰ Π.Ο.Λ.Ε.Μ.Κ.Α. Ὑπουργεῖα διαδίδουσι διὰ τὴν συνθεσίν ἐκαστοῦ δικαστηρίου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὀνομαστικὴν κατάστασιν δέκα μονίμων αξιωματικῶν καὶ δέκα ἐφεορῶν ἐκαστοῦ, ἐκ τῶν συγκεντρουμένων τὰ ἐν τῇ παρ. 1 τοῦ παρόντος ἀρθροῦ προσόντα καὶ διαμενόντων ἐν τῇ εἰρᾷ ἐκαστοῦ Ὑφ.τ.ε.ο.ῦ ἢ Πρωτοδικείου. Ὅμοιαν κατάστασιν δέκα μελῶν αὐτῶν διὰ τὴν συνθεσίν ἐκαστοῦ δικαστηρίου ἐπιλεγομένων ἐκ τῶν ἐπίσειξάντων, ἐξαίρετον ἐθνικὴν διαγωγὴν κατὰ τὴν περὶ τὴν Κατοχὴς διαδίδουσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης: 1) τὰ σωματεῖα ἐλευθερίων ἐπαγγελματιῶν (δικηγορικὰ καὶ ἰατρικοὶ σύλλογοι καὶ τεχνικὰ ἐπιμελητήρια), ἢ οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοί, 2) αἱ ἐργατικὰ ὀργανώσεις (Συνομοσπονδία ἐργατῶν ἢ Ἐργατικὰ Κέντρα), 3) ἐπαγγελματικὴ Συνομοσπονδία ἢ Ὁμοσπονδία ἢ ἐπαγγελματικὰ Ἐπιμελητήρια καὶ 4) τὰ ἐμποροβιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια ἢ ἐμπορικοὶ σύλλογοι. Ὁ τρόπος τῆς ὑποδείξεως παρὰ τῶν οικείων σωματείων τῶν μελῶν αὐτῶν κανονισθῆσεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

3. Τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καταστάσεις θὰ δίδωται ἀμελλητὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης εἰς τοὺς ἀνωτέρους Προέδρους τῶν Εἰδικῶν Δικαστηρίων. Ὁ Πρόεδρος συντάσσει ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἕξ ὀνομαστικούς καταλόγους τῶν ὑποδεικνυομένων ὡς καταλλήλων νὰ ἐκπληρώσωσιν ἕκαστον ἀποστολῶν, ἕνα τῶν μονίμων ἀξιωματικῶν, ἕνα τῶν ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν, ἕνα τῶν ἀσκούντων ἐλευθέρῳ ἐπάγγελμα ἢ τῶν γεωργῶν, ἕνα τῶν ἐργατῶν, ἕνα τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ ἕνα τῶν ἐμποροβιομηχανῶν. Οἱ κατάλογοι οὗτοι τοιχοχολώνονται ἐν τῷ ἀκροατήριον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ κατατίθενται ἐν τῷ γραφεῖον τοῦ γραμματέως αὐτοῦ.

4. Τὴν προτεράϊαν ἐκάστης δίκης ὁ Πρόεδρος τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παρουσία τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιστάτου καὶ τοῦ γραμματέως, ἔτι δὲ τοῦ συνηγόρου τοῦ κατηγορουμένου, προσκαλουμένου ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἐγκαταλείπειν, προβαίνει εἰς τὴν κλήρωσιν, ἐκ μὲν τῶν καταλόγων τῶν πρωτοδικῶν δύο μονίμων καὶ δύο ἐφεδρῶν, ὧν οἱ δύο πρῶτοι κληρωθέντες, μόνιμοι καὶ ἑφεδρος, εἶναι τὰ τακτικά μέλη τοῦ Δικαστηρίου, οἱ δὲ δύο δεύτεροι κληρωθέντες, μόνιμοι καὶ ἑφεδρος, τὰ ἀναπληρωματικά, ἐκ δὲ τοῦ καταλόγου τῶν πολιτῶν ὀκτὼ ἐξ ἑκάστου καταλόγου, ὧν οἱ τέσσαρες πρῶτοι

ήντες ἐξ ἐκάστου καταλόγου εἶναι τὰ τακτικά λαϊκά Δικαστηρίου, οἱ δὲ λοιποὶ τέσσαρες τὰ ἀναπληρω-
Οἱ κληρωθέντες εἰδοποιῦνται αὐθημερὸν ὑπὸ τοῦ Εἰ-
πιτρόπου καὶ προσκαλοῦνται ἵνα ἐμφανισθῶσι τὴν ἐ-
πὶ τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων τῶν.

Ὁ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδριάσεως ὁ Γραμματεὺς ἐν-
ὁ Πρόεδρος, ἐκφωνεῖ τὰ ὀνόματα τῶν κληρωθέντων
ὁ μὲλῶν καὶ τὸς ὀνόματα ἐκ τῶν ἀναπληρωματικῶν
πὶ τὰ τυνδὸν ἀπόντα τακτικά μέλη. Ἄν συντρέγῃ περί-
ἔαρμοζεται καὶ ἡ διάταξις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου
Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Δικαστηρίου ἀνατείνοντες
καὶ τοῦ Προέδρου ἀπαγγέλλοντες. δίδουσιν ἐν τῷ
πρῶτῳ τὸν ἐξῆς ὅρον: «Ὁρκίζομαι ὅτι θὰ ἐκτελέσω τι-
καὶ εὐσυνειδήτως τὰ καθήκοντά μου ὡς μέλους τοῦ Εἰ-
δικαστηρίου ἔγων ὑπ' ὅψει τῆς ἡσυχίας τοῦ ἀγωνισθέντος
ἡμοῦ Λαοῦ καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἔθνους».

Ἄρθρον 11.

Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου διορίζεται δι-
ὡς λειτουργὸς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἀντεπαγγελέως
ὦν καὶ ἄνω ἢ Στρατιωτικὸς Δικαστικὸς Σύμβουλος ἀνα-
βαθμοῦ ὡς Γενικὸς Ἐπίτροπος τῶν Εἰδικῶν Δικαστη-
εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ γενικὴ ἐποπτεία τῆς λειτουργίας
Εἰδικῶν Δικαστηρίων με δικαιοδοσίαν ἐντὸς ὁλοκληροῦ
Ἐπικρατείας ἣν ἔχει ὁ Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐν τῇ πε-
εἰᾳ τοῦ Ἐφετερίου κατὰ τὴν Ποινικὴν Δικονομίαν καὶ τὸν
πισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

παρὰ τῷ Γενικῷ Ἐπιτρόπῳ τοποθετοῦνται: Ἀντεπίτροποι
ἡμοῦ βαθμοῦ καὶ Γραμματεῖς ἀποσπώμενοι δι' ἀποφάσεως
Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 12.

παρὰ τῷ Εἰδικῷ Ἐπιτρόπῳ ἀποσπᾶται παρὰ τοῦ Εἰσαγγε-
τοῦ Πρωτοδικεῖου τῆς ἑδρας τοῦ Δικαστηρίου τούτου εἰς
σικὸς ὑπάλληλος με βαθμὸν γραμματέως β' τάξεως διὰ
ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τοῦ Γραμματέως.

Ὁ ἀναγκαστὸν βοηθητικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τοῦ
Δικαστηρίου διορίζεται ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰδικοῦ
πρῶτου ἐπὶ βαθμῷ καὶ μισθῷ οὐχὶ ἀνωτέρῳ Ὑπουργικοῦ
λόθου τῆς δαπάνης, βαρυνούσης τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ
πρυγείου Δικαιοσύνης.

Ἄρθρον 13.

Ἡ ἀποζημίωσις ἢ ἀντιμισθία τῶν λαϊκῶν μελῶν τοῦ Δικα-
στοῦ ὡς καὶ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτρόπου, Ἀντεπιτρόπων καὶ
ἡμοῦ Ἐπιτρόπου, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσι ἔμμισθοι δημόσιοι
ἡλλοι, κανονίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἀρμοδιότης Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 14.

Ἀρμοδία πρὸς προανάκρισιν, ἐκδίκασιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ
διὰ τοῦ παρόντος Νόμου προδεδιορισμένων ἀδικημάτων, ὡς
πάντων τῶν συναφῶν πρὸς ταῦτα τυγχάνουσιν αἱ ἀνακρι-
καὶ καὶ προανακριτικαὶ ἀρχαὶ καὶ τὰ Εἰδικὰ Δικαστήρια
καὶ τὰς διατάξεις τῆς κοινῆς Ποιν. Δικονομίας.
Διὰ τὰ ἀδικήματα τοῦ παρόντος Νόμου τὰ διαπραχθέντα
τῇ ἀλλοδαπῇ παρ' ἡμεδαπῶν κατοικοῦντος ἢ διαμένοντος
τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀρμόδιον τυγχάνει τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον
τῆς Πρωτεύουσας.

Μεταξὺ πλειόνων συνεπιλαμβανόμενων καὶ ἐπίσης ἀρμόδιων
δικαστηρίων καὶ ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων πρῶτι-

μαται ἢ πρότερον καλέσασα τὸν κατηγορούμενον ἢ διατάξασα
τὴν σύλληψιν ἢ φυλάκισιν τούτου Ἀρχῇ. Σύγκρουσις κα-
ταφατικὴ ἢ ἀποφατικὴ μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς προανακρίσεως
ὑπαλλήλων καὶ Εἰδικῶν Δικαστηρίων αἴρεται δι' ἀποφάσεως
τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ
τῆς εἰς τοῦτον ἀνακοινώσεως τῆς συγκρούσεως.

Αἱ περὶ ἐξαχούσης δικαιοδοσίας διατάξεις τῆς κοινῆς Ποι-
νικῆς Δικονομίας καὶ παντὸς ἄλλου εἰδικοῦ νόμου δὲν ἔχουσιν
ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν. ἀπάντων τῶν κατηγορουμένων ἀσχέ-
τως ιδιότητος, βαθμοῦ ὑπηρεσίας, λειτουργήματος καὶ θέσεως,
ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἀρμοδιότητα τοῦ Εἰδι-
κοῦ τούτου Δικαστηρίου.

Ἄρθρον 15.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λειτουργήματός
του ἔχει πάντα τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ Εἰσαγγελέως
Πρωτοδικῶν ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ
τῶν ἐπὶ τῆς προανακρίσεως ὑπαλλήλων τῆς περιφέρειας τοῦ
παρ' ᾧ διατελεῖ Εἰδ. Δικαστηρίου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν
τῶν καθηκόντων τούτων τῶν ἐκ τοῦ παρόντος Νόμου ἀπορ-
ρεόντων.

Π ρ ο δ ι κ α σ ί α .

Ἄρθρον 16.

Τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀδικημάτων ἀσχεῖ
ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος αὐτεπαγγέλτως ἢ μετὰ καταμήνυσιν
προφορικὴν ἢ ἔγγραφον. Πᾶς ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος ὑπο-
χρεοῦται νὰ δέχεται τὰς ὑποβαλλομένας μηνύσεις καὶ νὰ συν-
τάσῃ τοιαύτας διαδιβάζων παραχρῆμα τῷ ἀρμοδίῳ Εἰδικῷ
Ἐπιτρόπῳ ταύτας, συντασσομένης τῆς σχετικῆς ἐκθέσεως ἐγ-
χειρίσεως.

Ὁ Ε. Ε. ἀσκῶν τὴν ποινικὴν ἀγωγὴν παραπέμπει τὸν κα-
τηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ Ε. Δ. δι' ἀπ' εὐ-
θείας κλήσεως, μετὰ ἢ ἄνευ προανακρίσεως, ἐντὸς 20 ἡμερῶν.
Τὴν προανάκρισιν ἐνεργεῖ ὁ Ἐπίτροπος ἢ οἱ Ἀντεπίτροποι.
ἢ ἄλλο ἀνακριτικὸν ἢ προανακριτικὸν ὄργανον εἰδικῶς ὑπ'
αὐτοῦ ὀριζόμενον. Ἐπίσης δύναται νὰ ὀρισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ
πρὸς ἐνέργειαν προανακρίσεων καὶ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι
ἐγόντες βαθμὸν γραμματέως α' τάξεως καὶ ἄνω.

Ἐάν ὑποβληθῇ μήνυσις ἐκ μέρους ἐπαγγελματικοῦ Σωμα-
τείου δύναται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου νὰ πα-
ρσπεμφθῇ ἢ ὑπόθεσις εἰς τὸ Ἀκροατήριον ἄνευ προανακρί-
σεως. Διαταχθεῖσης προανακρίσεως αὕτη περαποῦται τὸ βρα-
δυτερον ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγχειρίσεως τῆς μηνύσεως
ἢ τῆς ἐνάρξεως τῆς αὐτεπαγγέλτου διώξεως τοῦ κατηγορου-
μένου.

Ἡ προανάκρισις θεωρεῖται περαιωμένη καὶ ἄνευ ἀπολογίας
τοῦ κατηγορουμένου.

Ὁ κατηγορούμενος καλούμενός εἰς ἀπολογία, δικαιούται
νὰ παραστῇ μετὰ συνηγόρου, ἢ μετὰ τοῦ ὁποίου ἐπικοινωνία ἐν
οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀπαγορεύεται. Ὁ κατηγορούμενος δύναται
νὰ ζητήσῃ πρὸς ἀπολογίαν προθεσμίαν τὸ πολὺ 24 ὥρων, μετὰ
τὴν πάροδον τῆς ὁποίας ὑποχρεοῦται νὰ ἀπολογηθῇ. Ὁ κατη-
γορούμενος ἢ ὁ συνήγορος αὐτοῦ δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ γνώ-
σιν τῆς δικόγραφίας μέχρι τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου κλητεύ-
σεώς του.

Εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν ἐπιτρέπεται οἰαδήποτε προα-
φυγὴ ἢ διαφωγία κατὰ τῶν πράξεων τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου
ἢ τοῦ προανακριτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δικαιούται κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ
διατάξῃ τὴν προφυλάκισιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐκδίδων τὰ

Ειδικού Δικαστηρίου ἢ ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος δύναται νὰ πιάσῃ τὴν κράτησιν τούτου μέχρι πέρατος τῆς συζητήσεως, ὅτε καὶ εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου πρὸς κρίσιν ἢ κατ' αὐτοῦ ἐπὶ ψευδορκίᾳ κατηγορία.

Ἄρθρον 26.

Εἰς περίπτωσιν ἀθώσεως τοῦ κατηγορουμένου τὸ Δικαστήριον ὅπερ ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, ἀποφαίνεται διὰ τῆς ἰδίας του αποφάσεως ὑποχρεωτικῶς, ἐὰν ἡ παρὰ τοῦ μηνυτοῦ ὑποβληθεῖ μήνυσις ἦτο ψευδὴς καὶ δολία, ὅποτε κατὰ τὴν αὐτὴν συνεκρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἰσάγεται καὶ ἐκδικάζεται ἡ ἐπὶ ψευδεῖ παμνήνυσει κατηγορία κατὰ τοῦ μηνυτοῦ. Ἡ τοιαύτη ψευδὴς παμνήνυσις τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοῦλάχιστον δύο ἐτῶν καὶ διὰ τῶν ἐν ἄρθροισι 23 καὶ 24 τοῦ Π. Ν. παρεπομένων ποινῶν, καταψηφισμένων τῶν τελῶν καὶ ἐξόδων τῆς κατὰ τὴν ἀθωωθέντος κατηγορουμένου δίκης. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἔκτακτον μέσον ἐπιτρέπεται, μηδὲ ἐξ ἀνακοπῆς ἐξαιρουμένης.

Πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις.

Ἄρθρον 27.

Ὁ οἰοσδήποτε ἐκ τοῦ διωκομένου ἀδικήματος ἀμέσως ζητωθεὶς ἢ ἀδικηθεὶς δύναται νὰ παραστή ὡς πολιτικῶς ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου, διὰ τὴν ἣν ὑπέστη ψυχικὴν ὀδύνην, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκ τούτου προσελθοῦσαν θητικὴν ἢ ἀποθετικὴν περιουσιακὴν ζημίαν, διὰ προφορικῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δηλώσεως, καταχωρουμένης εἰς τὰ πρακτικά καὶ ἵεν οἰοσδήποτε προδικασίας, γινομένης δὲ τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς πρώτης, ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως. Τὸ Δικαστήριον ὑποχρεοῦται, ἐν περιπτώσει καταδίκης τοῦ κατηγορουμένου, νὰ ἐπιδιῇ ταύτας, ἀπαγορευομένης τῆς οἰονδήποτε ἰσὺν παραπομπῆς τῶν τοιούτων ἐξιῶσεων εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

Ἄρθρον 28.

Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος, ἅμα τῇ ἐνασχῇ τῆς ποινικῆς ἐγωγῆς, λαμβάνει πᾶν συντηρητικὸν μέτρον ἐπὶ πάσης κινήσεως ἢ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ κατηγορουμένου, εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἢ εἰς χεῖρας παντὸς τρίτου, δι' ἀπλῆς ἐγγράφου αὐτοῦ ἐντολῆς, καταχωρουμένης, προκειμένου περὶ ἀκινήτων, εἰς τὰ οἰκεία τῶν ὑποθηκῶν βιβλία, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης δημεύσεως καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ζημιωθέντων. Ὡσαύτως, ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐγγράφῳ ἐντολῇ, παύει χορηγούμενη εἰς τὸν κατηγορούμενον οἰοδήποτε παρ' οἰοδήποτε Ταμείου (Νομικοῦ Προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου) ὀφειλομένη οὐτάξις τῆς οὗτος ἰσοδύως στερεῖται, εἰς ἃς περιπτώσεις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἐπιβάλλεται ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας του.

Πᾶσα κινήτῃ ἢ ἀκινήτῃ περιουσία τῆς τε συζύγου, τῶν ἀνιόντων, τῶν κατιόντων καὶ ἀδελφῶν τοῦ κατηγορουμένου, κτηθεῖσα κατὰ ἡ μετὰ τὴν διάπραξιν τοῦ διωκομένου ἀδικήματος, θεωρεῖται ἀνήκουσα καὶ αὕτη εἰς τὸν κατηγορούμενον.

ὑποκειμένη εἰς τὴν δήμευσιν πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν πολιτικῶν ἀπαιτήσεων ἐν γένει, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων συντηρητικῶν μέτρων.

Τὸ Εἰδικὸν Δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως περὶ τῶν ἐπιβληθέντων τοιούτων συντηρητικῶν μέτρων.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 29-12-1924 ψηφίσματος τῆς Δ' τῶν Ἑλλήνων Ἐθνοσυνελεύσεως, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων.

Ἐνδικο μέσα.

Ἄρθρον 29.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου τούτου οὐδὲν τακτικὸν ἢ ἔκτακτον ἐνδικο μέσον ἐπιτρέπεται, οὔτε ἀνακοπή.

Ἐκτέλεισις ἀποφάσεων.

Ἄρθρον 30.

Ἡ ἐκτέλεισις τῶν ἀποφάσεων τοῦ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συγκειμένου δικαστηρίου γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ Εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ καταδικασθέντος.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἁρθρου 143 τῆς Στρατιωτικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας.

Ἄρθρον 31.

Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 811 περὶ προσωρινῆς ἀπολύσεως τῶν καταδίκων ἐκ τῶν φυλακῶν ὡς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ φυγοδίκων καὶ ἀπόντων.

Ἄρθρον 32.

Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τοῦ παρόντος νόμου ἡ χορήγησις ἀμνηστίας δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 33.

Χάρις δύναται νὰ χορηγηθῇ μόνον κατόπιν ἀποφάσεως, εἰσηγούμενης τὴν χορήγησιν χάριτος τοῦ Συμβουλίου Χαρίτων τῆς συνθέσεώς του, ὀριζομένης εἰδικῶς διὰ τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐπιβαλλόμενα διὰ Διατάγματος προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης. Ἐὰν παρέλθουν 15 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως καὶ δὲν χορηγηθῇ χάρις, ἡ ἀπόφασις ἐκτελεῖται.

Ἄρθρον 34.

Καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον διὰ τούτων καταγινώσκονται ποινὴ ἐπανορθωτικὴ, παραγράφονται μετὰ δεκαετίαν, αἱ δὲ λοιπαὶ μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας.

Γενικοὶ ὁρισμοί.

Ἄρθρον 35.

Αἱ διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζονται ἐν

ει εἰς τὴν προκειμένην διαδικασίαν, ἐφ' ὅσον ἄλλως ρη-
θὲν ὀρίζεται ἢ δὲν τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος.
Ὅπου αἱ διατάξεις τῆς Ποινικῆς Δικονομίας ἢ τῆς Στρα-
τικῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας ὁμιλοῦν περὶ δικαστηρίου
συρροδικείου, Πλημμελειοδικῶν ἢ Στρατοδικείων νο-
μῶς ἐνταῦθα τὸ ἐν τῷ παρόντι Εἰδικὸν Δικαστήριον. Ὅ-
σοι αὐτοὶ ὡς ἄνω νόμοι ὁμιλοῦν περὶ Εἰσαγγελέων ἢ
Ἐπιτρόπων νοεῖται ἐνταῦθα ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος.
ἐντάλματα συλλήψεως, προφυλακίσεως. τὰ ἐκδιδο-
ντα ὑπὸ τῶν Εἰδικῶν Ἐπιτρόπων διὰ τὰς περὶ τῶν ὁ-
ν νόμους πράξεις καὶ ἀφορῶντα στρατιωτικοὺς ἐν γένει,
δοῦνται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου εἰδικοῦ Ἐπιτρόπου,
ἐ φυλάξεις τούτων γίνεται ἐν ταῖς κοιναῖς φυλακαῖς εἰς
ὅσας ἐκτίσθαι καὶ ἡ ποινή. Ἡ κλήτευσις τῶν στρατιω-
τῶν ἐν γένει καὶ τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὡς
πύρων ἢ κατηγορουμένων κατὰ τὴν προδικασίαν καὶ τὴν
ἀκροατηρίαν διαδικασίαν, γίνεται ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρμοδίου
αὐτοῦ Ἐπιτρόπου, ἄνευ μεσολαβήσεως τῆς προϊσταμένης
καλουμένων Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 36.

Καταργεῖται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἀπὸ 11)23 Ὀκτωβρίου 1834
πράγμα περὶ ποινικῆς διατιμῆσεως καὶ τὸ ἀπὸ 11)23 Μαρ-
τίου 1835 τοιοῦτον περὶ ἐκκαθαρίσεως ἐξόδων τῆς ποινικῆς
δικονομίας, ἐφαρμοζόμενα καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος
νομοθετικῶν προβλεπομένων περιπτώσεων, ὡς ταῦτα συνεπληρώθη-
ν ἢ ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως. Ἡ ἐκκαθαρίσις
τελῶν καὶ ἐξόδων γίνεται ὅπως τῆς ἐνώπιον τοῦ Κακούρ-
κειοῦ διαδικασίας.

Ἄρθρον 37.

Ἡ διὰ τοῦ παρόντος νόμου συνιστώμενα Εἰδικὰ Δικαστήρια
ὀρίζονται εἰς τὴν αἵθουσαν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Πλημ-
μελειοδικείου τῆς ἑδρας τῶν εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν ὑπὸ τῶν
αὐτοῖς Ἐπιτρόπων ὀριζομένης.
Ἡ περὶ τῶν κατὰ τὴν δι' οἰονδήποτε λόγον καθίσταται
πρὸς ἢ συνεδρίασις τούτων ὡς ἀνωτέρω, ὁ τόπος τῶν συνε-
δριάσεων ὀρίζεται διὰ κοινῆς αποφάσεως Προέδρου καὶ Ἐ-
πιτροπῶν δημοσιευμένης ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς ἡμέρας εἰς μίαν
ἐντοπίαν ἐκδιδομένων καθημερινῶν ἐφημερίδων καὶ ἐν
ὅσῳ τοιούτων διὰ τοιχοκλήσεως ταύτης εἰς τὴν αἵθου-
σαν συνεδριάσεων τοῦ Ἐφετερίου ἢ Πρωτοδικείου τῆς
ἐκείνου περὶ οὗ πρόκειται Εἰδικοῦ Δικαστηρίου τρεῖς τοῦ-
τον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συνεδριάσεων του.
Ἡ ἐπιμελεία τοῦ Εἰδικοῦ Δικαστηρίου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ
ἐκτελούντων ἐγκρίστανται εἰς τὰ χεῖρα τοῦ Πρωτοδικείου,
ἐκείνου, καὶ τῶν Εἰσαγγελιῶν τούτου, ἐν ἀδυναμίᾳ δὲ ἡ τυ-
χὴν ἐλλείψιν τοῦ ἀπαιτουμένου χώρου, ἐπιτρέπεται ἐπίταξις
τῶν οἰκημάτων, γινόμενη κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἰσχυούσης
νομοθεσίας, διὰ κοινῆς αποφάσεως τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ
ἐκείνου, τοῦ καταβαλλομένου μισθώματος κανονιζομένου
ἐκτελέσεως τοῦ οἴκειο Προέδρου Πρωτοδικῶν.

Μεταβατικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 38.

1. Αἱ μέχρι σήμερον γινόμεναι συλλήψεις καὶ κρατήσεις ἐν
ταῖς φυλακαῖς ὑπόπτων τελείσεως τῶν ἐν τῷ παρόντι προβλε-
πομένων ἀδικημάτων κυροῦνται. Ὁ Εἰδικὸς Ἐπίτροπος ἐντός
8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀποφασίζει περὶ τῆς
προφυλακίσεως ἢ ἀπολύσεως τῶν κρατουμένων.
2. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δύνανται νὰ καταργω-
νται ἢ νὰ τροποποιεῖν διὰ νόμου, ἐκτὸς τῆς περὶ ἀποφάσε-
σεως ἀμνηστίας διατάξεως.

Ἄρθρον 39.

Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν
Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3 Νοεμβρίου 1944.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Τὰ Μέλη

Ν. ΑΒΡΑΑΜ, Φ. ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ, Π. ΧΑΤΖΗΠΑΝΟΥ,
ΑΛ. ΣΒΩΛΟΣ, ΗΛ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ, Ν. ΑΣΚΟΥΤΣΗΣ,
ΑΥΓ. ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ, ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΖΕΥ-
ΓΟΣ, Κ. ΜΑΡΟΥΛΗΣ, Δ. ΛΟΝΤΟΣ, ΠΕΤΡ. ΡΑΔΑΦΗΣ,
Μ. ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΗΣ, Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΦΙ-
ΚΙΩΡΗΣ, Γ. ΚΑΡΤΑΛΗΣ, Κ. ΒΛΑΧΟΘΑΝΑΣΗΣ, Φ. ΔΕΛ-
ΓΟΥΜΗΣ, Π. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ, ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ,
Α. ΛΑΜΠΡΙΑΝΙΔΗΣ.

Εὐεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1944.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δημοσιεύσεως Ὑπουργός

Ν. ΑΒΡΑΑΜ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Περὶ καθορισμοῦ περιφερείας τῶν Ἀστυνομικῶν
Διευθύνσεων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὅτι ὅσοι τὰ ἄρθρα 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος Νο-
μου 4971)1931 καὶ 1 τοῦ Νόμου 3278)1925, προτάσει
Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαντο
διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον.

1. Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων Ἀθηνῶν
περιλαμβάνονται πλὴν τῶν ἐν τῷ ἀπὸ 24)27 Δ)βρίου 1944
Δ)τι καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 3278
1925 ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

ουργού και παντός έτέρου Δ)τος ή απόφάσεως και τὰ ακό-
λουθα πράγματα και συνοικισμοί: 1) Ψυχικόν, 2) Φιλοθέη
) 'Αμαρούσιον, 4) Κηφισσία, 5) Καστρί, 6) 'Εκάλη, 7) Χα-
νδρί, 8) 'Αγία Παρασκευή, 9) Χολαργός, 10) 'Ελληνι-
κόν, 11) Γλυφάδα, 12) Βούλα, 13) Βουλιαγμένη, 14) Νέα
ωνία, 15) Ν. Φιλαδέλφεια.

Δι' αποφάσεων του επί των 'Εσωτερικών 'Υπουργού κατὰ
τὸν ἄρθρον 1 τοῦ Νόμου 3278)1925 καθορισθῆσεται ἡ ἡμερο-
μηνία ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων
εἰς μίαν ἐκάστην τῶν περιφερειῶν τῶν εἰρημένων προστατείων
καὶ συνοικισμῶν.

II. Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων Πει-
ραιῶς περιλαμβάνονται καὶ ὁ Συνοικισμὸς Πυριτιδοποιείου,
προσποιοιμένων κατὰ τοῦτο τῶν ἀπὸ 25 Μαΐου 1923, 10
Απριλίου 1924, 7 'Οκτωβρίου 1925 Δ)των καὶ παντὸς ἐτέ-
ρου Διατάγματος ἢ αποφάσεως.

III. Εἰς τὸν 'Ημέτερον ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν 'Υπουργὸν ἀ-

νατῆμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Δια-
τάγματος.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 1 Νομβρίου 1944.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Ὁ ἐπὶ τῶν 'Εσωτερικῶν 'Υφυπουργός
Φ. ΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ

(3)

Διόρθώσεις ἡμαρτημένων

Ἐν ἄρθρῳ 6 στιχ. α' τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1933)44 Νόμου τοῦ
δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 232 Φ.Ε.Κ. Τεύχ. Α' τῆς
6-10-44 διορθοῦται ὁ ἀριθμὸς τοῦ Α. Ν. 972)1937 ἐκ τοῦ
ἐσφαλμένου «Α. Ν. 912)37» εἰς τὸ ὀρθόν «Α. Ν. 972)37».

(Ἐκ τοῦ 'Υπουργείου Μεταφορῶν)

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
111	Z.N. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Περιγιάλι Κορινθίας	K. M	Άσσος Κορινθίας
113	Γ. Λ		Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Τραχειάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
117	I. Γ	Διεύ/ντης Νομάρχιας	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
118	A.M.	Διεύ/ντης Ταμείου Ναυπλίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
120	Δ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
121	E. M	-	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
126	A. N.	-	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ξυλόκαστρου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Π. Η	Έμπορος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	K. K	Δήμαρχος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	T. M	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Π. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	E.K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	A.Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	E. K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Π. M	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Θ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	M.Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Γ. M	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	K. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	Δ. M	Αξιωματικός T.A	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	B. T	Ιατρός	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
135	I.Γ	Διευ/ντής Νομαρχίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
136	T.M	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	T. T	Λείπει
136	M	Χωροφύλακας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	T. T	Λείπει
136	Π. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	T. T	Λείπει
136	N.M	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	T. T	Λείπει
136	K. X	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	T. T	Λείπει
137	T.M	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. Χήρας M	Λείπει
137	I.K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. Χήρας M	Λείπει
137	K. X	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. Χήρας M	Λείπει
137	I.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. Χήρας M	Λείπει
138	Δ. Σ	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
138	Γ.M	-	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
138	K. K	Δήμαρχος	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
139	A. K	Γραμματέας Δικαστηρίου	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
139	Σ. K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. K	Λείπει
140	B.T	Ιατρός	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
140	Θ. Γ.	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
141	Γ. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N.N	Λείπει
148	A Φ Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Ξυλόκαστρου	X. Θ.Σ	Λείπει
150	K. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Λυκουριάς Κορινθίας	Λείπει το όνομα	Λείπει
151	Γ. A	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Λείπει το όνομα	Λείπει
152	B. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Λείπει το όνομα	Λείπει
153	Θ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	I. Δ	Ναυπλίου
159	Δ. Σ	φύλακας Ακροναυπλίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
160	B. X	φύλακας Ακροναυπλίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
163	I.M	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
164	K. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
178	Δ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασέας	Γ.M	Ασέας
178	Σ. Δ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασέας	Γ.M	Ασέας
178	Γ. Δ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασέας	Γ.M	Ασέας
178	B. Δ Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασέας	Γ.M	Ασέας
178	K.Δ Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασέας	Γ.M	Ασέας
179	M. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δόξας Κορινθίας	Λείπει το όνομα	Λείπει
180	I. Γ	Υπενωματάρχης Χωροφυκακής	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δόξας Κορινθίας	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	I. M	δικολάβος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Λείπει το όνομα	Λείπει

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
181	Γ. Τα	Λοχαγός Στρατολογίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Δ. Μ	Λοχαγός πεζικού	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Ι. Ρ	Υπενωματάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Γ.Λ	Υπενωματάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Ι. Μ	Υπενωματάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Δ. Π	Ποτοποιός	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Δ Σ	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Κ.Κ	Δήμαρχος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Μ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Η. Π	Εμπορός	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
181	Λ.Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
182	Α .Β Β	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Ν. Σ	Κρανιδίου
183	Γ	Ανθυπασιπστής Χωροφυλακής	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	Λείπει το όνομα	Λείπει
190	Ι. Κ	φύλακας Ακροναυπλίας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ακροναυπλίας	Λείπει το όνομα	Λείπει
191	Η. Ρ	Ταγματάρχης Χωροφυλακής	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Γ.Π	Δαλαμανάρα
191	Χ. Κ	Μοίραρχος	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Γ.Π	Δαλαμανάρα
191	Δ. Κ	Ανθ/ρχου	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Γ.Π	Δαλαμανάρα
198	Π.Ι. Κ	επιχειρηματίας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
198	Α. Κ	Διευθυντής Φυλακών Ακροναυπλίας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
209	Π. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
210	Β. Γ	Ανθυπολοχαγός Εθνοφυλακής Κορινθιο	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κόρινθος	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Ν. Τα	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Δ. Α	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Π.Ν	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Γ.Κ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Ν. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Ν.Π	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Γ. Ρ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
210	Ι. Κ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Ν.Π. Ψ	Αργους
221	Α. Γ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Δίδυμα	Χ. χήρα Ι.Κ	Διδύμα
221	Μ. Α.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Δίδυμα	Χ. χήρα Ι.Κ	Διδύμα
222	Κ.Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Κρανιδίου	Ε. Π	Κρανιδίου
223	Ι. Ζ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Χελίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
224	Π. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. Π	Διδύμα
225	Λ. Ε. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Κρανιδίου	Μ.συζ Γ	Κρανιδίου
225	Δ.Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Κρανιδίου	Μ.συζ Γ	Κρανιδίου
225	Δ. Ε. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Κρανιδίου	Μ.συζ Γ	Κρανιδίου
226	Δ. Α. Δ	-	Άρθρο1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Προσύμνη	Χ. Κ. Σ	Προσύμνης
227	Α Γ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Διδύμων	Χ. χήρα Ι.Κ	Διδύμα
227	Μ. Α.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Περαιτέρω ανάκριση	Διδύμων	Χ. χήρα Ι.Κ	Διδύμα
229	Α. Κ	φύλακας Ακροναυπλίας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
230	Ε.Α. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ η της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ξυλόκαστρο	Λείπει το όνομα	Λείπει
231	Π. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ η της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Μ	Λείπει
232	Α. Κ	Γραμματέας Δικαστηρίου	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι.Α	Ναυπλίου
233	Κ. Φ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Ναι και Αναρμόδιο Δικαστηριο	Κορίνθου	Λείπει το όνομα	Λείπει
234	Σ. Τ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
236	Κ. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Π. Χ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Σ. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Γ. Θ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Ι. Ν	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Δ. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Π.Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Δ. Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Γ. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Α. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
236	Σ. Υ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Χ. Υ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Κ. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Δ.Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Ε.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
236	Ι. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Χ.Τ	Αργους
237	Γ. Σ	Προεδρος κοινότητας Καρυάς	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Γ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Α. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Κ.Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Π. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Ι. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Δ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Γ.Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Π. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Δ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Ε.Π Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Ι. Β. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Ι.Σ	Υπενωματάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ακοβα Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Δ.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ακοβα Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
237	Ι.Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Χούνη Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
239	Γ. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
240	Ε. Φ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πορτοχελίου	Π. Γ. Μ	Κρανιδίου
240	Β.Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πορτοχελίου	Π. Γ. Μ	Κρανιδίου
241	Α. Β	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Α. Γ. Κ	Κρανιδίου
241	Μ.Ε	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Α. Γ. Κ	Κρανιδίου
241	Ι.Φ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Α. Γ. Κ	Κρανιδίου
241	Μ.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Α. Γ. Κ	Κρανιδίου
242	Γ.Ν. Μ	ιατρός	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Κ. Ν. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Κ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Ε. Μ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Χ.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Ν.Ν	Έφεδρος Αξιωματικός	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κουστοποδίου	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
242	Δ. Μ	Έφεδρος Αξιωματικός	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κουστοποδίου	Π. Θυγ.Α.Η	Λυρκείας
243	Δ. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Προσύμνης	Χ. Σ	Προσύμνης
244	Αδελφοί Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Αδελφοί Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Αδελφοί Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Ν. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Δ. Ε. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Α. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Δ..Α Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Σ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	αδελφοί Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Π. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Λ. Μ. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Μ.Ε	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
244	Δ.Π. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
245	Σ.Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Θ. Χήρα Ν. Μ	Λείπει
247	Α. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	αυτεπάγγελα	
247	Δ.Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
248	Β.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
248	Γ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
248	Χ. Δ	Χωροφύλακας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
248	Π. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
248	Ι. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
248	Χ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Α. Χήρα Π. Χ	Λείπει
249	Δ. Η Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. χήρα Α. Δ	Κρανιδίου
249	Α. Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. χήρα Α. Δ	Κρανιδίου
249	Π. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. χήρα Α. Δ	Κρανιδίου
250	Π. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Α.Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Μ. Ε	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Δ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Ι. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Κ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Ι. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
250	Ε.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Γ.Λ	Κρανιδίου
251	Δ. Γ. Ο	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Ι. Φ	Κρανιδίου
251	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Ι. Φ	Κρανιδίου
251	Δ. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Ι. Φ	Κρανιδίου
252	Δ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Εκτελέστηκαν από ΕΑΜ	Ναυπλίου	Ι. Φ	Ναυπλίου
252	Τ Π	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Εκτελέστηκαν από ΕΑΜ	Ναυπλίου	Ι. Φ	Ναυπλίου
253	Π. Χ	Παντοπώλης	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Ν.Δ. Κ	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Κ. Ι. Γ	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Δ.Α. Μ	Βιομήχανος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Θ.Γ.Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Κ Δ.Μ	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Ι. Γ. Ν	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Ι.Π. Σ	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Γ.Θ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Α.Γ. Κ	Ράπτης	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Ν.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Φ.Χ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
253	Δ.Ν Ρ	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
254	Ι. Π. Μ	Παντοπώλης	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πασσά	Π. Α	Λείπει
254	Μ.Θυγ. Ι. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πασσά	Π.Α	Λείπει
255	Α. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Α. Χήρα Μ	Διδύμα
255	Δ.Θ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Α. Χήρα Μ	Διδύμα
255	Α.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Α. Χήρα Μ	Διδύμα
255	Π. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Α. Χήρα Μ	Διδύμα
256	Γ. Β. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Φύχτια	Μ. Χ.Τ	Φίχτια
256	Π. Α. Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Μ. Χ.Τ	Φίχτια
257	Γ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
257	Δ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Λείπει το όνομα	Λείπει
258	Α. Β	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπέτσες	Ν. Π	Λείπει
259	Θ.Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Κ. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Α. Γ.Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Κ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Κ. Χ Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Χ. Κ. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Γ. Θ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
259	Δ. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	εξ επαγγέλματος	Λείπει
260	Κ.Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Θ.Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Π.Α. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Δ.Γ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Γ.Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
260	N. K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	I.K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	I.Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	I. N	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Γ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Γ.Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
260	Δ.Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	αυτεπάγγελτα	Λείπει
261	N. K	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. Π	Ερμιόνης
262	B. Χ Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	N. Κίου	αρμοδίως	Λείπει
263	I. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πειραιά	αρμοδίως	Λείπει
263	K.T	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπτεσών	αρμοδίως	Λείπει
264	Δ.Τ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ασίνης	Ε. συζ Χ.Ψ	Λείπει
265	Γ. Θ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Διδύμων	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	Π. Δ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Βρούστι Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	Σ. Δ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Βρούστι Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	I.B. K	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	E.K. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	Γ. Δ. K	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	Γ. Σ. M	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	I.Π. M	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σταθείκα	Λείπει το όνομα	Λείπει
266	Γ. Δ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σταθείκα	Λείπει το όνομα	Λείπει
267	Γ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	A. Π	Καρυάς
268	K. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μπόρσια	A.χήρα K.Γ	Λείπει
268	Δ. A	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μπόρσια	Φ.Χήρα Τα	Λείπει
268	N. A	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μπόρσια	B.συζ A. K	Λείπει
268	N. A	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Παραπομπή	Μπόρσια	Π.Χήρα M.M	Λείπει
268	Σ. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μπόρσια		
269	I. Δ	Γυμνασιάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Θ. K	Πάτρα
270	Σ. Λ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	A B. T και	Κρανιδίου
270	Λ.M. Φ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Π. Θ Τα	Κρανιδίου
271	Π.Δ.K	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καπαρελίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
272	A. Γ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναύπλιο	Λείπει το όνομα	Λείπει
273	Γ.M	ιατρός	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	K.Π. B	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	N. Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Γ. A. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Δ. Θ.Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	I. Δ. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Π. Δ. A	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Βρούστι	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Γ. Σ Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Βρούστι	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	I. Σ. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	M. H. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	H. K M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Σ. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Φ. Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Γ. K. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Π. Π. Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	I.Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	Π. A. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	H. B. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καρυάς	Λείπει το όνομα	Λείπει
274	K. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Βρούστι	Λείπει το όνομα	Λείπει
275	H. Π	Έμπορος	Άρθρο 1 εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λ. M	Ναυπλίου
276	Σ.M	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	A.M	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	E.A	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	A.M	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κατοικία κατηγορού
276	Κ.Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Ι.Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Ε. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Κ.Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Χ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Γ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Ν. Ζ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
276	Π.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρένι	Λείπει το όνομα	Λείπει
277	Α.Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μυκηνών	Λείπει το όνομα	Λείπει
277	Γ. Α. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μυκηνών	Λείπει το όνομα	Λείπει
277	Κ. Ι Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μυκηνών	Λείπει το όνομα	Λείπει
277	Δ. Α. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μυκηνών	Λείπει το όνομα	Λείπει
277	Γ. Α. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μυκηνών	Λείπει το όνομα	Λείπει
278	Κ. Δ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Χ.Ν Α	Λυρκείας
278	Ι.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Χ.Ν Α	Λυρκείας
278	Δ. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Χ.Ν Α	Λυρκείας
278	Α. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λυρκείας	Χ.Ν Α	Λυρκείας
279	Ι.Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
279	Ε. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Λείπει το όνομα	Λείπει
280	Ι. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ε και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Ι. Σ.Μ	Λείπει
280	Α. Σ . Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ε και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Ι. Σ.Μ	Λείπει
280	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ε και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Ι. Σ.Μ	Λείπει
280	Φ. Σ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ε και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Ι. Σ.Μ	Λείπει
281	Φ Σ. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Α.Π	Μαλανδρενίου
282	Α Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλανδρενίου	Σ Μ	Μαλανδρενίου
283	Ρ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Β.Μ	Άργους
284	Ν.Δ.Π	-	Άρθρο 1,εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργος	Α.Ν	Άργους
285	Α. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λίμνες	Ε.Π	Λείπει
285	Θ. Α.Τ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λίμνες	Ε.Π	Λείπει
285	Γ.Π. Β	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λίμνες	Ε.Π	Λείπει
286	Κ. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο δικαστήριο	Λυρκείας	Δ.Χ	Λυρκείας
286	Ι. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο δικαστήριο	Λυρκείας	Δ.Χ	Λυρκείας
286	Δ. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο δικαστήριο	Λυρκείας	Δ.Χ	Λυρκείας
286	Θ. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο δικαστήριο	Λυρκείας	Δ.Χ	Λυρκείας
286	Α. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο δικαστήριο	Λυρκείας	Δ.Χ	Λυρκείας
288	Ι. Γ	Διευθυντής Νομαρχίας Αργολίδας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Κ.Α	Ναυπλίου
290	Π. Τ	Υπενωματάρχης	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Β. συζ Σ.Ο	Φιχτίων
290	Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Β. συζ Σ.Ο	Φιχτίων
290	Γ.Ρ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Β. συζ Σ.Ο	Φιχτίων
293	Ε. Χ. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κουτσοποδίου	Θ.Γ. Μ	Κουτσοποδίου
293	Π. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κουτσοποδίου	Θ.Γ. Μ	Κουτσοποδίου
294	Α. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Α. Ι Μ	Άργους
295	Α. Β	Δικηγόρος /ανθυπολοχαγός	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ.Ν Π	Κρανιδίου
296	Π. Θ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπέτσες	Β. Β	Κρανιδίου
296	Π. Δ. Θ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Β. Β	Κρανιδίου
296	Χ. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Β. Β	Κρανιδίου
296	Α. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Β. Β	Κρανιδίου
296	Θ.Ν Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Β. Β	Κρανιδίου
297	Κ.Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ. στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Γ.Ν	Λείπει
298	Ι. Κ	Εστιάτορας	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Δ.Σ	Άργους
299	Ν. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Σ. Χήρας Κ. Π	Άργους
299	Ι. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Σ. Χήρας Κ. Π	Άργους
299	Δ. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Σ. Χήρας Κ. Π	Άργους
299	Σ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Σ. Χήρας Κ. Π	Άργους
299	Ε. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Σ. Χήρας Κ. Π	Άργους

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατηγορος	Κατοικία κατηγόρου
300	Γ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Άργους	Θ.Ο	Άργους
300	Γ.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Θ.Ο	Άργους
300	Δ. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Θ.Ο	Άργους
300	Γ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λείπει	Θ.Ο	Άργους
301	Δ. Κ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λευκάκια	Ι.Μ	Λείπει
302	Γ. Π. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	εκπρόθεσμη	Μερμπακά	Γ.Ν Λ	Αργολικό
302	Ι. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	εκπρόθεσμη	Ναυπλίου	Γ.Ν Λ	Αργολικό
302	Φ.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/Α.Ν 533	εκπρόθεσμη	Λυγουριού	Γ.Ν Λ	Αργολικό
303	Δ.Κ ή Χαλικουργιάς	Εθνοφυλακή	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπέτσες	Ι Σ	Σπετσών
305	Χ. Δ	Χωροφύλακας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Π.Ι Λ	Αθήνα
306	Γ. Ζ	-	φόνος	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Μ. Χήρας Ι.Τ	Πρόνοιας
306	Β. Σ	-	φόνος	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Μ. Χήρας Ι.Τ	Πρόνοιας
306	Ν και Δ. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	φόνος	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Μ. Χήρας Ι.Τ	Πρόνοιας

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
1	I. M	Διευθυντής Αγροτικών Φυλακών Τίρυνθας	Άρθρο 1 , εδαφ ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	K. K	Λέιπτε	φύλακας Ακροναυπλία
2	K.B	Δικηγόρος	Άρθρο 1 , εδαφ θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Σ. M	Ναυπλίου	δικηγόρο
3	I. Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ Β. M	Λέιπτε	
3	I.Γ M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ Β. M	Λέιπτε	
3	I.B. Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ Β. M	Λέιπτε	
3	B. N Z	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ Β. M	Λέιπτε	
3	Σ.Τ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ Β. M	Λέιπτε	
4	N. I. Φ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Μαλαδρενίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	E. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	Δ. Α. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	Γ. Γ N	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	A. Γ. N	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	I.Σ K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	E. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	A. Δ. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	Σ. N. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	Δ. I. Θ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
4	Φ. Λ. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Γ. Α. N	Σκοινοχωρίου	
5	A. K	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Π. M	Αργους	
5	A. P	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λέιπτε το όνομα	Λέιπτε	
5	K. A	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λέιπτε το όνομα	Λέιπτε	
6	X. Δ	Χωροφύλακας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Πρόνοιας	Σ.Κ	Αργους	
7	H. P	Διευθυντής Χωροφυλακής Αργους	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λέιπτε το όνομα	Λέιπτε	
8	Π. T	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	A. Γ Γ	Αργους	
8	K.	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	A. Γ Γ	Αργους	
8	A.A	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	A. Γ Γ	Αργους	
8	B. K	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	A. Γ Γ	Αργους	
9	Θ.Σ	Δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ ε, στ και η της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	H. M	Αργους	
9	Γ. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ ε, στ και η της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	H.M	Αργους	
11	A. N. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Λέιπτε το όνομα	Αργους	
11	Γ. Π	ΟΠΛΑ- Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αργους	Π. M	Αργους	
12	K. Δ. N	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Π. χήρα Θ	Σκοινοχωρίου	
12	I. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σκοινοχωρίου	Π. χήρα Θ	Σκοινοχωρίου	
13	Δ. K Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λευκακίων	I.N .M	Λευκακίων	
13	Φ. M. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λευκακίων	I.N .M	Λευκακίων	
14	Δ. Α. M	πολιτοφύλακας Αργους	Φόνας (αναρμόδιο δικαστήριο)	Απαλλακτικό	Αργους	X. χήρα Π.Τ	Αργους	
14	A.M	πολιτοφύλακας Αργους	Φόνας (αναρμόδιο δικαστήριο)	Απαλλακτικό	Αργους	X. χήρα Π.Τ	Αργους	
15	K. K	Αγρονόμος	Άρθρο 4 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ.Α	Γλυκειάς	
16	E. N	Αστυνομικός	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	X. χήρα Α. Σ	Πρόνοιας	
16	I. M	Αστυνομικός	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	X. χήρα Α. Σ	Πρόνοιας	
16	I. P	Αστυνομικός	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	X. χήρα Α. Σ	Πρόνοιας	
16	Π. Π	Αστυνομικός	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	X. χήρα Α. Σ	Πρόνοιας	
17	I. M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λέιπτε όνομα κατηγορού	Πρόνοιας	
18	I. N. Σ	-	Άρθρο 1 , εδαφ ζ και θ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπετσών	Λέιπτε όνομα κατηγορού	Λέιπτε	
19	I. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Καλαμών	Τα. K.	Πρόνοιας	
20	Γ. P	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αθηνών	αυτεπτάγγελα	Λέιπτε	
20	I.K	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αθηνών	αυτεπτάγγελα	Λέιπτε	
21	Π. M	δικηγόρος	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	A. Π	Μάνεσι	
21	B. Τα	γιατρός	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
21	M. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
21	Γ. X	ιερέας	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
21	Σ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
21	Σ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
21	M.K	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ σι της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Λέιπτε	A. Π	Μάνεσι	
22	B. Δ Λ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αγγελόκαστρου	A. I .Π	Λέιπτε	
22	Δ. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αγγελόκαστρου	A. I. Π	Λέιπτε	
23	Π. I. Τα	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ Α.Ν 533	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	M. Σ. K	N.Επιδαύρου	
24	H.Π	Έμπορος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	αυτεπτάγγελα	Λέιπτε	
24	B. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αποσβεσμένη λόγω θανάτου	Ναυπλίου	αυτεπτάγγελα	Λέιπτε	

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατηγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
25	M. X	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ΑΝ 533/1945	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	I. M	N.Επιδαύρου	
25	Γ. Α.Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ΑΝ 533/1945	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	I. M	N.Επιδαύρου	
25	I. Π	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ΑΝ 533/1945	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	I. M	N.Επιδαύρου	
25	N.B	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ΑΝ 533/1945	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	I. M	N.Επιδαύρου	
25	K. Α.Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ΑΝ 533/1945	Απαλλακτικό	N. Επιδαύρου	I. M	N.Επιδαύρου	
26	Σ.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ.Ν	Ναυπλίου	
27	Π.Τ	Λοχαγός Πυροβολικού	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Αθηνών	I. Α	Ναυπλίου	Ταμειακού Υπαλλήλου
28	N. X	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	N.Σ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	Γ. Και Δ. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	Δ. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	H. Π	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	Γ. Ρ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	T. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	M. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
28	I. Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	X. Κ	Ναυπλίου	
29	A. Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Σπέντσες	Π. Σ	Πειραιάς	
30	N.M	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45/ Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	A. Γ. Μ	Λυγουριού	
32	H.Π	Βιομήχανος	Άρθρο 1, εδωφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Ε	Πρόνοιαις	
32	Γ.Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Ε	Πρόνοιαις	
32	I. Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Ε	Πρόνοιαις	
32	Δ. Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ια της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Ε	Πρόνοιαις	
33	I. Ν Π	γεωργοκτηματία	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Σ. I Π	32 κατηγορούμενοι	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Δ. Γ. Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	N. Σ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	N. Δ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	T. συζ Σ. Μ	οικοκυρά	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	X. Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Π.Σ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Δ. Ε. Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Γ. Ε. Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Ε. θυγατρος Η. Ε	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Δ. Η Ψ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Δ. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	A Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	B. Ζ. Δ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Π. Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	I. Μ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	N.Ε	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	B.N Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	A. Θυγ. Δ. Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	B. συζ Γ Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Δ. Δ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	Χρ Κ Κ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	N.Γ Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	K.Π Σ	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	M. Β Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
33	X. Θυγ I Π	-	Άρθρο 1,εδωφ γ, δ, ε, στ και ζ της Σ.Π 6/45	Απαλλακτικό	Ηρακλείου Νεμέας	Λείπει το όνομα	Λείπει	
34	B. Γ Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Αργους	Π. Τζ	Αργους	
34	N. Γ. Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	A. I Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	Γ.Π Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	Γ.Ν Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	X.I Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	Σ.Π Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	Φ.Κ Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	N.Σ Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Π. Τζ	Αργους	
34	Δ. Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ γ, ζ και στ , της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Αργους	Π. Τζ	Αργους	

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατηγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
34	Ι. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Γ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Ν. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Ι. Γ. Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Ι. Ν. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Π. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Α. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Δ. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Χ. Υ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Σ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Τ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Χ. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Θ. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Γ. Λ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
34	Β. Γ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ και στ, της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Π. Τζ	Άργους	
35	Γ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ θ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Καρυά	Δεν διαβάζεται ονομα	Καρυάς	
36	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Πασάς	Δ. Μ	Πασάς	
36	Μ. Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Πασάς	Δ. Μ	Πασάς	
36	Γ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Πασάς	Δ. Μ	Πασάς	
37	Μ. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ και ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Γ	Κρανιδίου	
37	Π. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ και ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Γ	Κρανιδίου	
37	Ν. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ και ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Γ	Κρανιδίου	
37	Ν. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ και ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Γ	Κρανιδίου	
37	Σ. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ και ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Γ	Κρανιδίου	
38	Μ. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κοιλιάδας	Δ. Τ	Κοιλιάδας	
39	Π. Τα	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δρεπανίου(Μαραθιά)	Κ. Τ	Δρεπανίου(Μαραθιά)	
39	Γ. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δρεπανίου(Μαραθιά)	Κ. Τ	Δρεπανίου(Μαραθιά)	
39	Ε. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δρεπανίου(Μαραθιά)	Κ. Τ	Δρεπανίου(Μαραθιά)	
40	Γ. Ζ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ, ι, ε και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λείπει	Μ. Τ	Πρόνοιας	
40	Ν. Κ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ, ι, ε και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λείπει	Μ. Τ	Πρόνοιας	
40	Δ. Μ	Τάγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ, ι, ε και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λείπει	Μ. Τ	Πρόνοιας	
40	Θ. Γ. Ζ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ, ι, ε και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λείπει	Μ. Τ	Πρόνοιας	
40	Β. Σ	-	Άρθρο 1, εδαφ γ, ζ, ι, ε και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λείπει	Μ. Τ	Πρόνοιας	
41	Δ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Δεν διαβάζεται ονομα	Ασίνης	
41	Γ. Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Δεν διαβάζεται ονομα	Ασίνης	
43	Π. Ν. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533/46	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Δ	Ναυπλίου	
44	Κ. Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Π. Ν	Τολού	
44	Κ. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Π. Ν	Τολού	
44	Ι. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Π. Ν	Τολού	
45	Α. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533/46	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. Μ	Ναυπλίου	
46	Κ. Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533/46	Απαλλακτικό	Πρόνοιας	Γ. Κ	Πρόνοιας	
47	Γ. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λευκακίων	Γ. Ν	Λείπει	
48	Γ. Α. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δεν διαβάζεται ονομα	Κρανιδίου	
49	Α. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Γ. Ν	Ναυπλίου	
50	Τ. Λ	εμπρόθεσμη μήνυση/παραγραφή	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Παλαιά Επίδαυρο	Α. Μ	Παλαιά Επίδαυρο	
51	Κ. Β. Φ	ιατρός	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Άργους	Α. Δ	Λείπει	
52	Χ. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ η της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
53	Δ. Κ. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Αθηνών	αυτεπαγγέλτα	Λείπει	
54	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. Τ	Μέρμπακα	
54	Π. Α. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. Τ	Μέρμπακα	
55	Δ. Γ. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κατσίκρι	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
55	Α. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κατσίκρι	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
55	Β. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κατσίκρι	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
56	Β. Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Η. Π. Ε	Πρόνοιας	
58	Ι. Δ. Ο	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Δ. Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Ι. Δ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Π. Κ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Α. Β	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατηγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
58	Λ. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Μ. Ε	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Κ. Δ Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Σ.Λ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Ι.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Δ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
58	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. συζ Γ. Τ	Κρανιδίου	
59	Δ. Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ια, ιβ της Σ.Π 6/45Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Κορίνθου	Α. Π	Κορίνθου	
59	Α.Τ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ, ια, ιβ της Σ.Π 6/45Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Κορίνθου	Α. Π	Κορίνθου	
60	Ι. Ν. Κ	-	Α.Ν 533/45	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Κ. Π	Γιαννουλείκων	
61	Β. Τα	λοχαγός	Άρθρο 1,εδαφ γ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Αθηνών	Δ. Ζ	Λίμνες	
62	Ν. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	παραγεγραμμένο	Λείπει	Ε. Τ	Ναυπλίου	
63	Ν. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	Ν. Ι. Μ	Ανυφί	
65	Γ. Κ	-	Άρθρο 1,εδαφ γκαι στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Μέρμπακα	Π. Κ	Ανυφί	
66	Μ. Ζ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ν.Βυζαντίου Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
67	Α. Γ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Χ. χήρας Ι. Κ	Διδύμα	
67	Μ. θυγ. Α. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Χ. χήρας Ι. Κ	Διδύμα	
67	Ε. συζ.Α. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Δίδυμα	Χ. χήρας Ι. Κ	Διδύμα	
68	Λ. Απ. Μ	αρτοποιός	Άρθρο 1, εδαφ ια της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Ρ	Ναυπλίου	
69	Κ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ δ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Τίρυνθα	Γ. Ν	Ναυπλίου	
70	Δ. Ι Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Μάνεσι	Θ. Κ	Μάνεσι	
71	Β. Τ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι.Μ	Ναυπλίου	
72	Ι. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533/46	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λ. Ρ	Κορίνθου	
73	Σ. Τα	-	Άρθρο 1 εδαφ ια και ιβ της Σ.Π 6/45 αρθρ.107 Σ.Π	Απαλλακτικό	Αθηνών	Λ. Τα	Ναυπλίου	
74	Α. Χ. Χ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ασίνης	Ε. Κ	Ασίνης	
75	Σ. Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
75	Ε. Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
75	Μ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
76	Κ. Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. Σ	Βυζάντιον Πρόνοιας	
76	Δ. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ. Σ	Βυζάντιον Πρόνοιας	
77	Γ. Λ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Ασίνης	Ε. Δ. Π	Ασίνης	
77	Α. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Λείπει	Ε. Δ. Π	Ασίνης	
77	Δ. Μ	Ταγματα Ασφαλείας	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Λείπει	Ε. Δ. Π	Ασίνης	
77	Γ. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Λείπει	Ε. Δ. Π	Ασίνης	
77	Ι. Ρ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Λείπει	Ε. Δ. Π	Ασίνης	
78	Ε. Ν	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
78	Λ.Ε. Φ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
78	Κ.Κ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
78	Γ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
78	Ι. Ρ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
78	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ε. Κ	Ναυπλίου	
79	Π. Δ	-	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ν. Σ	Πουλακίδα	
80	Δ. Σ. Α	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Φούρνων	Α. Β	Φούρνων	
80	Δ. Α. Μ	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Φούρνων	Α. Β	Φούρνων	
81	Σ. Π	-	Άρθρο 1, εδαφ δ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Πρόνοιας	Δ. Σ	Ναυπλίου	
82	Β. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Κ.Ζ	Αθηνών	
82	Σ. Ν	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Κ.Ζ	Αθηνών	
82	Λ.Φ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Ναυπλίου	Κ.Ζ	Αθηνών	
83	Σ.Π	-	Άρθρο 1, εδαφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Κ.Ζ	Αθηνών	
84	Λ. Ε. Φ	sos	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Η. Χ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Θ. Γ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Π. Μ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Τα. Μ	δικηγόρος	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Β. Τα	ιατρός	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Γ.Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
84	Γ.Σ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ι. Β	Λείπει	
85	Χ. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Ν. Μ	Ανυφί	
85	Ι. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Πυργιώτικα	Ν. Μ	Ανυφί	

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατηγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
85	M. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. M	Ανυφί	
85	Δ. Μ	Ταγματάρχης Πεζικού	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	N. M	Ανυφί	
85	Δ. Κ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	N. M	Ανυφί	
85	B. K	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Λεβιδίου	N. M	Ανυφί	
86	Σ.Γ. Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Χήρα Α. Κ	Λείπει	
86	Φ. Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Χήρα Α. Κ	Λείπει	
86	Σ. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Χήρα Α. Κ	Λείπει	
87	Δ. Γ Κ	sos	107/946 Σ.Π	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Χ. Χ	Πρόνοιας	
88	Κ. Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Αργους	Ε. Δ	Πρόνοιας	
88	Μ. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Ε. Δ	Πρόνοιας	
89	Π.Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	Ε. Κ	Μπάρδη	
89	Ε. συζ Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	Ε. Κ	Μπάρδη	
89	B. M	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	Ε. Κ	Μπάρδη	
89	N. M	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ανυφί	Ε. Κ	Μπάρδη	
90	Δ. Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Θ. Μ. Κ	Λείπει	Ταγμ/άρχης Χωροφυλ
90	Δ. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Θ. Μ. Κ	Λείπει	Ταγμ/άρχης Χωροφυλ
90	Α.Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Θ. Μ. Κ	Λείπει	Ταγμ/άρχης Χωροφυλ
91	Β. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Φ. Β	Πρόνοιας	
91	Σ. Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Φ. Β	Πρόνοιας	
92	Χ. Λ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Π.Επιδαύρου	Λείπει όνομα κατηγορού	Λείπει	
93	Σ. Σ	δικηγόρος	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Μ	Παναρίτη	
93	Γ. Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Γ. Μ	Παναρίτη	
94	Γ. Δ Ξ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ και η της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Μ. Π	Κατσιγκρίου	
94	Ι. Δ Ξ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ και η της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Μ. Π	Κατσιγκρίου	
95	Ι. Ρ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Μ.Δ. Κ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Γ.Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Σ.Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Σ. Σ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Χ. Χ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
95	Γ. Λ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ και στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Δ. Μ	Ναυπλίου	
96	Π. Φ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. Φ	Κρανιδίου	
96	Κ.Π Λ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. Φ	Κρανιδίου	
96	Δ.Γ Ο	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κρανιδίου	Κ. Φ	Κρανιδίου	
97	Α.Φ	επι καταδόσεως	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Ι. Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Π. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Ι. Κ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Κ. Κ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Ε. Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Σ. Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Δ. Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Γ. Μ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Ι. Γ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
97	Γ. Φ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Α. Κ	Συνοικισμός Ναυπλ	
98	Μ. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Ε. Τα	Κορίνθου	
98	Σκουζέ	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Ε. Τα	Κορίνθου	
98	Μ. Μ. Π	-	Άρθρο 1, εδωφ στ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Κορίνθου	Ε. Τα	Κορίνθου	
99	Σ. Ν	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ.Μ	Λυγουριού	
99	Α Λ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Απαλλακτικό	Ναυπλίου	Σ.Μ	Λυγουριού	
100	Γ. Κ Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Βέλλου Κορινθίας	Κ. θυγ. Δ. Β	Βέλλου	
100	Β. Π	Φαρμακοποιού	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Κορίνθου	Κ. θυγ. Δ. Β	Βέλλου	
101	Γ. Κ Δ	-	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Βέλλου Κορινθίας	Ε. Κ	Βέλλου	
101	Β. Π	Φαρμακοποιού	Άρθρο 1, εδωφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Κορίνθου	Ε. Κ	Βέλλου	
102	Γ. Κ Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Βέλλου Κορινθίας	Φ. συζ Ν. Τα	Βέλλου	
103	Γ. Κ Δ	-	Άρθρο 1 της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Αναρμόδιο	Βέλλου κ Βραχατίου	Α. συζ Γ. Α	Βέλλου	

Αριθμ. Υποθ	Κατηγορούμενος	Επάγγελμα	Παράβαση	Βουλεύματα	Κάτοικος	Κατήγορος	Κάτοικος	Επάγγελμα
104	Κ. Ι Γ	sos	Άρθρο 1, εδαφ ζ της Σ.Π 6/45 Α.Ν 533	Προφυλακιστέος	Λείπει	Λείπει το όνομα	Λείπει	